



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

G 20 02.00 /

A



Harvard College Library

FROM

March Request.







Clarendon Press Series

Pages 313-316 missing

John Smith

Lodge, 10.167

H O M E R

O D Y S S E Y I—XII

MERRY

London

MACMILLAN AND CO.



PUBLISHERS TO THE UNIVERSITY OF

Oxford



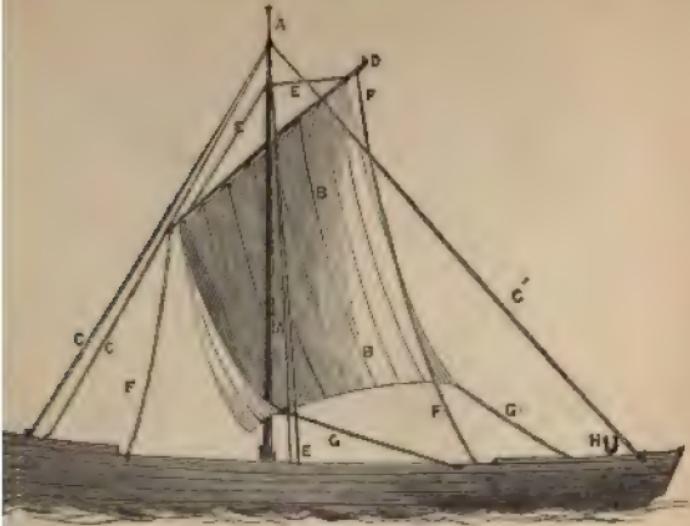


Fig. 1. RIGGING OF HOMERIC SHIP.

Inst (ιστάς).	R.—Sail (ἱπτίαν).	CC.—Forestays (πρότονοι, Od. 2,
C'—Brockstay (ἐπίτροπος, Od. 12, 425).		D.—Yard (ἀπίκριν, Od. 5, 254).
Iallards (κάλας, Od. 5, 260, ep. 2, 426).		FF.—Braces (ὑπέραι, Od. 5, 260).
Heets (πόδες, Od. 5, 260).	H.—Mast-crutch (ιστοδόκη, Il. 1, 434).	

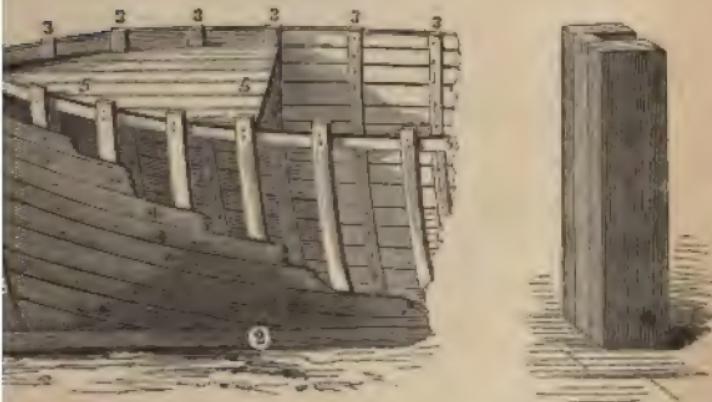


Fig. 2. SKETCH OF PORTION OF HULL.

εἰσηγή, 2. τρόπις, 3, 3. σταυρίνετ. 4, 4. ἀπ-
τε, 5, 6. ξύρια (deck), the plur. used because
corresponding deck at the stern.

Fig. 3. μαστόδομη or
mast-box (drawn on a
larger scale), Od. 2,
424, ep. Od. 19, 37.

Clarendon Press Series

HOMER

ODYSSEY, BOOKS I-XII

WITH INTRODUCTION, NOTES, ETC.

BY

W. W. MERRY, M.A.

Fellow and Lecturer of Lincoln College, Oxford

FOURTH EDITION

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS

M DCCC LXXIV

[All rights reserved]

h62.687
A

Sept. 9, 1889.

March Bequest.

71-252

P R E F A C E.

The editing of the first half of the *Odyssey* was undertaken for the Clarendon Press Series by the late James Riddell, M.A., Fellow and Tutor of Balliol, a task peculiarly appropriate to his fine taste and intuitive appreciation of Greek scholarship.

That work was cut short by his early death, when he had written a commentary on some five books. In preparing this volume for School use I have been glad to consult his admirable notes, but they belong properly to the larger edition of the *Odyssey*, which is intended to appear later in the Clarendon Series in our joint names.

The present text follows in the main the readings of the critical edition of La Roche (Teubner, Leips. 1867), but it differs considerably from it in accentuation and orthography. It will be noticed that instead of such combinations as *oūris*, *oūπις*, *oūστις*, *ēπειδή*, the older and uncombined forms *oū ris*, *oū πις*, *oū στις*, *ēπει δή*, are invariably written. Where the two elements of a diphthong are to be pronounced separately, the breathing is placed over the first letter, as *ēυπλόκαμος*, *āτριη*, instead of writing the word with the mark of *diaeresis*, as *ēūπλόκαμος*, *āūτριη*.

The form in which the Homeric Question is briefly stated in the Introduction is adapted from a short pamphlet by Dr. Thomaszewski (Culm, 1869). In the preparation of the

notes, Nitzsch's Commentary has been an invaluable assistance. The edition of Ameis and the new issue of Crusius' Commentary have also furnished much useful matter.

In writing notes for School-books it is hard to decide how much to say and how much to leave unsaid. The Editor is content to hope that the present volume may be some help towards the intelligent study of the most delightful of Greek books.

W. W. M.

Oxford, 1870.

C O N T E N T S.

	PAGE
duction	xi
of Odyssey, Books I—XII.	xix
'SSEY, Book I.	I
" II.	16
" III.	31
" IV.	48
" V.	77
" VI.	94
" VII.	106
" VIII.	118
" IX.	138
" X.	157
" XI.	177
" XII.	199
h of Principal Homeric Forms	215
Metre of Homer	224
eric Syntax	226
"	231



INTRODUCTION.

THERE are some eight existing biographies of Homer, but all equally destitute of historical value. One of them claims to be by Herodotus, and another by Plutarch, but the earliest of them cannot date much before the Christian era, whilst most of them belong to a still later period.

Between the earliest and latest dates assigned to Homer there is a difference of more than 400 years—viz. from the middle of the eleventh to the latter half of the seventh century B.C. Herodotus would put him some 400 years before his own time (cp. Hdt. 2. 53 ‘*Ησίοδον γὰρ καὶ Ὄμηρον ἡλικίην τετρακοσίους ἔτεσι δοκέω μεν πρεσβυτέρους γενέσθαι· καὶ οὐ πλείστι*’), which would bring the date to the middle of the ninth century B.C.

Equally great is the uncertainty about the poet's birthplace, as the epigram expresses it,

ἐπτὰ πόλεις διερίζουσιν περὶ ρίζαν Ὄμηρου,
Σμύρνα, Ῥόδος, Κολόφων, Σαλαμῖν, Ἰος, Ἀργος, Ἀθῆναι.

The Salamis here mentioned is in Cyprus. The names of other places were from time to time substituted in this list, till there were not less than twenty claimants for the honour.

The list of cities, and the order in which they occur, possibly point to the direction in which Epic poetry spread through Asia Minor and Greece.

In modern times the very existence of Homer, as the single author of Iliad and Odyssey, has been denied. The two poems have been regarded as a conglomeration of a number of separate lays by separate composers, and the name “*Ομήρος*” has been rendered ‘uniter,’ or ‘compiler,’ (from ὁμοῦ and ἀρω,) or interpreted as representing some fictitious personage whom the Homeridae (or guilds of *Epic poets* and reciters) claimed as their founder;

just as the Eumolpidae referred to a mythical Eumolpus, from whom they derived their position and their name.

The discussion of these points in their various bearings forms the so-called Homeric Question, the chief stimulus to which, in modern days, was given by the publication of the 'Prolegomena ad Homerum' (1795), by F. A. Wolf, Professor of Philology in Halle.

The position which he sought to establish may be thus represented:—

§ 1. The Homeric poems were not originally composed in the complete and elaborate form in which we now possess them, for,

- (A) They are too extensive to have been composed and transmitted without the use of writing, which only came into vogue with the introduction of prose composition.
- (B) There was no inducement to a poet to compose such extensive works, unless he could have readers as well as hearers.
- (C) Before the time of Peisistratus these poems did not exist as a whole.
- (D) There are many traces of later interpolations and of the piecing together of different parts, and many contradictions and inconsistencies.

§ 2. Both poems were probably formed out of short popular lays, each of which dealt only with a single action or adventure. These lays were communicated by oral transmission only, and were recited to the accompaniment of the lyre (*κιθαρῆ*). By and by, these lays were combined into groups, more or less comprehensive, and, long afterwards, were united by one man (called, in virtue of his task, *Homerus*) into a complete whole, which was first committed to writing by Peisistratus. In process of time the text was emended by the so-called, *Diasceustae*, and finally fixed by Aristarchus the Grammarian of Alexandria, in the present form.

These views of F. A. Wolf were taken up and pushed still

further by Professor Lachmann, of Berlin, who applied them to the examination of the Iliad. He professed to detect in the poems sixteen (or reckoning in the last two books, eighteen) separate lays, by different authors and without any mutual connection. Each lay, originally complete in itself, was afterwards expanded, till after many years of oral transmission (greatly facilitated by the work of the Homeridae and other guilds of poets and reciters) the whole was thrown into its present shape by the recension of Peisistratus.

This view is a distinct advance upon that of Wolf. It simply drops the notion of a Homer altogether, and regards the separate portions of the poem not as so many popular lays, but as distinct compositions of different poets. A new theory was propounded by Grote in his History of Greece. Like a house, the original plan of which is gradually extended by subsequent additions, the Iliad is regarded by him as consisting of an earlier *Achilleis* (to which belong libb. 1, 8, 11-22; the 23rd and 24th being later), and an *Iliad* proper, consisting of libb. 2-7, and 10. Both these portions seem to him as the work of the same generation, the latter being somewhat later, and possibly by a different author. The ninth book is a later composition. Modern criticism has dealt similarly with the Odyssey, and professes not only to detect many interpolations and discrepancies in the text, but to find in it two distinct Epic poems woven more or less closely together, viz. a *Telemachia* and an *Odysseia* (vid. *Die Telemachie*, Hennings, Leips. 1858).

But as the 'Homeric Question' implies discussion and controversy, we are prepared to find a strong party of scholars on the other side, supporting the view of the unity of authorship, if not of the personal existence of Homer. They would answer the positions laid down by Wolf as follows. They reply to—

§ 1. (A) There were many persons in classic times who knew the Homeric poems by heart, as Niceratus (Xenoph. Symp. 3. 5), and the Greeks of Olbia on the Pontus (Dio. Chrys. 33). The poems of the Icelandic Skalds have been preserved for more than 200 years by oral transmission; and the songs of the national bards of the

Kalmuck Tatars sometimes last a whole day long. When writing was an uncommon art, memory was far stronger (*μνήμη μοναρμήτωρ*, Aesch. P. V. 461), but it is at least open to doubt whether Wolf's view of the late introduction of writing into Greece is not overstated.

- (B) Such poems offered sufficient inducement to bring vast audiences together, who could listen and applaud with delight and without weariness.
- (C) This statement is directly denied. An Iliad existed as a whole before the First Olympiad (776 B.C.) The arrangements made by Solon for the recitations at the Panathenaea presuppose a certain definite form of Iliad and Odyssey. The task of Peisistratus was restoration, not creation. He did not produce a combination that had not existed previously, but he settled it anew after it had been disturbed by the uncertainties of oral transmission. His was not so much a literary as a political act.
- (D) Contradictions and discrepancies may tell as much for the poet as against him. We accept them in Virgil, Dante, and Shakespeare, although the works of these poets were all written down from the very first. The poet is carried away by his own thought; he cannot descend to all the minutiae of detail. But while it is impossible to regard the Homeric poems as a mosaic work, however perfect the joints, it is likely enough that in course of transmission many lines or whole scenes may have crept into the text or have been designedly interpolated.

The claimants for unity of authorship answer thus to—

- § 2. The Greek tragedians and Plato were strangely deceived in accepting as a poetic whole this mechanical combination of various lays; and those moderns who parade their long list of discrepancies forget to assign due importance to the remarkable uniformity and consistency that run through the various characters of the

poems. It is not denied that Homer is indebted to tradition and to existing songs for many of the adventures of his heroes and for the general sketch of their characters: but to use this material and weave it into a harmonious Epic is the highest task of genius.

That it is necessary to assign a different author to Iliad and Odyssey was the decision of some of the older critics, e.g. Zenon and Hellanicus, circ. 100 B.C. Those who supported this view were called *Xωπιζόντες* or 'separators.' They based upon various differences, both in matter and in language, between the poems; and the list of these has been largely extended by modern critics. Among the most evident we may mention that in the Iliad (18. 382) the wife of Hephaestus is Paris, in the Odyssey she appears (8. 274) as Aphrodite. Neleus in the Odyssey has three, in the Iliad twelve sons. Neoptolemus is but a child in the Iliad, a young warrior in the Odyssey. The *oscuri* are mortals in the Iliad; in the Odyssey they are divified. The Gods of the Iliad live on the Mysian Olympus, where sovereignty of Zeus is hardly acknowledged. In the Odyssey the Gods live in a supramundane region and Zeus is unquestioned master. In the two poems the state of society is different. The Iliad represents the feudal system in its strictest form; in the Odyssey the kings consult their people in a parliament, and the great chieftains, such as Menelaus, are not only fighting men, but merchants. As to differences between the language of the two poems, it may be said that there is a far greater number of abstract words in the Odyssey, and that the same word has not always the same meaning in the two poems. But in attempting to establish any argument from the language, it would be necessary to take in the whole question of the place of composition, and the probable changes which the text may have undergone at the hands of the early critics and editors.

It is likely enough that Epic poetry developed itself from the songs of the priests when celebrating their rites; as, for example, the Pierians in Thrace had their mythic poets, Orpheus, Linus, Thamyris, Musaeus, whose hymns are still quoted or alluded to. In any case, there can be no doubt that the Iliad and Odyssey do

not present themselves to us as first attempts in Epic poetry; their finish and perfection point to the climax rather than to the commencement of art. This view is corroborated by the allusions in the Homeric poems to other bards, such as Phemius of Ithaca, and Demodocus at the Phaeacian court, besides those mentioned in Od. 3. 267 and 4. 17; by the allusions to the adventures of heroes and heroines, which must have been recorded in other Epics, and which were evidently familiar to the hearers of the Homeric poems. A vast mass of these Epic legends, the story of Thebes, the fate of Troy, and many other popular tales, were collected by the Alexandrian critics, and the collection was called *ἐπικὸς κύκλος*. The Greek tragedians found most of the subjects of their dramas in the poems of the Epic Cycle. They must have been of varying merit; some, no doubt, fit to compare with Iliad and Odyssey; others, of later date, mere imitations of earlier Epic, composed to fill up some gap in the continuity of the whole story. Such an author must Horace's *Scriptor cyclicus* (A. P. 136) have been. The Trojan legend completed in eight epics,

1. *Tὰ Κύπερα* (*ἔπη*) by Stasinus. The poem began with the cause of the Trojan war, the apple of Discord flung down at the banquet that celebrated the nuptials of Peleus and Thetis; and the story is continued up to the beginning of the Iliad.
2. *The Iliad*.
3. *Αἰθίοπος*, by Arctinus, narrates the appearance on the side of war of Penthesilea, who came to help the Trojans and was slain by Achilles. It also records the prowess and death of Memnon, chieftain of the Aethiopians and son of Eos.
4. *Ιδίας μικρὰ*, by Lesches, tells of the glories of Odysseus and begins with the contest between him and Ajax for the possession of the arms of Achilles.
5. *Ιλίου πέρσις*, by Arctinus, describes the fall and sack of Troy, the wooden horse, the sacrifice of Polyxena, &c.
6. *Νόστοι*, by Agias of Troezen, recount the adventures of the Greek chieftains on the homeward voyage from Troy.
7. *The Odyssey*.

8. Τηλεγύνεια, by Eugammon, narrates the death of Odysseus through the misadventure of Telegonus, his son by Circe. The Homeric poems were recited by Rhapsodists, whose name seems to refer not to the joining together of separate songs, but to the even flow of the Epic Hexameter, unbroken by stanza or antistrophe. Cp. Hesiod. Fragm. ἐν νεαροῖς ὑμνοῖς διάφαντες ἀοιδήν. In later times, they wore a distinguishing costume, viz. a long flowing cloak of crimson when they were reciting from the Iliad; of blue, when they declaimed the Odyssey. The κιθαρὴ or φόρμιγξ, an instrument of four strings, was used for the accompaniment, which consisted in a prelude (*ἀναβολὴ*), a few chords struck during the *recitative*, as we should now call the vocal part, and a tune again at the end of the performance. As much uncertainty was introduced into the text by the Rhapsodists, and the order of events was lost by careless recitation, each Rhapsodist perhaps knowing only one or two divisions of the poems (called *ῥάψῳδίαι*), Solon ordered that the Rhapsodists should recite ἐξ ὑποθολῆς, which seems to mean, ‘according to cue, or hint,’ thereby keeping the proper sequence of the story; not, for example, to recite the *ἀριστεία* of Diomed after the death of Hector. Hipparchus, son of Peisistratus, similarly enjoined the recital of the poems without break at the Panathenaea, and if one Rhapsodist was unequal to the task, another should be ready to take up the recitation where the first left off (*ἐξ ὑπολήψεως*).

The recension of the text made by Peisistratus, in which he doubtless accommodated the language more or less to the familiar forms in use in his time, was the basis of all future recensions, though the original was lost during the Persian war. Many different editions (*ἐκδόσεις*) were produced; some, the work of individual scholars (*ai καὶ ἄνδρα*), others, the publications of cities where Epic poetry was the fashion (*ai κατὰ πόλεις*). But the text had been greatly disturbed by capricious interpolators and emenders (*διασκευασταὶ*), and the aim of the Alexandrian critics was as far as possible to reproduce the text of the Peisistratidean recension. Such a critical edition was called *διάρθωσις*. The library founded at Alexandria by Ptolemy Soter (283 B.C.),

and enlarged by his son, was said to contain 400,000 books. The most famous of the librarians were, Zenodotus, to whom we owe the present division into books of Iliad and Odyssey, Aristophanes of Byzantium, and Aristarchus from Samothrace. The last-mentioned scholar, the most famous name in Homeric criticism, prepared first an edition of Homer with a commentary (*ὑπόμνημα*); then he composed dissertations on special points (*συγγράμματα*), and again edited both Iliad and Odyssey. On the margin of both editions were the critical marks (*σημεῖα*), the use of which Aristarchus had learned from his master Aristophanes of Byzantium. The obelus → denoted a spurious line; the astericus ✕ pointed out that the line was repeated elsewhere; the two marks together showed that such a repetition was erroneous. The διπλῆ καθαρὰ > implied that the verse had been discussed by him elsewhere, or explained by the light of some other passage; the διπλῆ περιεστιγμένη ✕ expressed dissent from the reading of Zenodotus; the antisigma ⌈ denoted that the order of the lines was inverted.

The so-called Scholia are mainly excerpts from Homeric treatises by Herodian, Nicanor, Didymus, and Aristonicus, and the last of the commentators is Eustathius, bishop of Thessalonica, in the twelfth century, whose voluminous παρεξολούσις τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν we still possess.

PLAN OF ODYSSEY.

BOOKS I—XII.

IN the tenth year after the taking of Troy, and the twentieth after his first departure from home, we find Odysseus still far from Ithaca, completing the seventh year of his detention in the isle of Ogygia in the far west, where Calypso, who had rescued him from shipwreck in the third year of his wanderings, still keeps him against his will. Meanwhile, in Ithaca, the faithful Penelope is beset by importunate suitors who devour the substance of the absent Odysseus: and the young Telemachus is an unwilling but helpless witness of their insolence. At this point, Athena, the constant protectress of Odysseus, protests at the council of the Gods, in the absence of Poseidon, against such injustice done to her hero. It is decided to despatch Hermes the messenger, to bid Calypso dismiss her prisoner-guest and send him on his voyage home. Athena, taking the form of Mentes, an old friend of Odysseus, goes to Ithaca, where she counsels Telemachus to turn the suitors out of his house, and to visit Nestor and Menelaus in hope of hearing tidings of his lost father. (B. II) Next day Telemachus summons an assembly and issues his orders to the suitors, who treat him with brutal contempt, and refuse his request for a ship to carry him to Nestor's home at Pylos. But Athena, this time in the person of Mentor, procures one for him and gets together a crew. Only the old nurse Eurycleia is entrusted with the secret, and at night Telemachus starts, accompanied by Mentor, for Pylos, which he reaches next day, (B. III) and finds Nestor and all his household engaged in a solemn sacrifice to Poseidon. Nestor, recognising in Mentor the goddess Athena, as she suddenly disappears from the banquet, pours a libation in her honour, and next morning makes a splendid sacrifice. Nestor tells Telemachus all he knows, but it is little to the purpose, so he sends his guest on 10

Menelaus in Sparta, and gives him his youngest son Peisistratus for a companion. The next night sees them at Pherae at the house of Diocles, and the second evening brings them to Sparta, where they find Menelaus celebrating the marriages of his son and daughter (B. IV). Menelaus had not long reached his own home, having spent eight years in wandering after the fall of Troy, visiting Phoenicia and Egypt. Helen recognises Telemachus from his likeness to his father, the mention of whose name calls up so many sad memories that all are dissolved in tears till Helen calms them with some soothing opiate. Next day Telemachus brings news of his lost father from Menelaus, who tells him the revelation made to him by Proteus, that Odysseus is detained in the isle of Ogygia. Telemachus determines to return home at once, and rejects the invitation to a longer stay: but without describing his further movements, the story suddenly transports the reader to Ithaca, where the suitors have discovered that Telemachus is gone, and are plotting to waylay him on his return. Their design is betrayed by Medon to Penelope, who is heartbroken by the news; but Athena comforts and reassures her in visions of the night. Meanwhile the suitors place their ship near the isle of Asteris to intercept Telemachus.

At the opening of B. V we find a second assembly of the Gods, in which Athena again presses her request that Zeus should send Hermes to Calypso's home in Ogygia.

This is now performed, and Calypso dismisses Odysseus and furnishes with provisions the raft which he had built. On the eighteenth day after his departure from Ogygia he sights the land of the Phaeacians, when Poseidon spies him, raises a tempest, and wrecks his boat; but Odysseus is saved by swimming, thanks to the magical scarf which Ino Leucothea gives him.

For two days and two nights he is adrift, and then he finds a landing-place in the estuary of a river, and lies down to sleep in the shelter of a wood. Next morning (B. VI), Nausicaa, daughter of the Phaeacian king, in obedience to a vision, goes with her maidens to wash the linen of the household in the river. Odys-

seus is awoke by the voices of the maidens, and presents himself as a suppliant to Nausicaa, who gives him raiment, and directs him how to find her father's palace, and how to seek relief from her mother. Odysseus (B. VII) enters the palace unseen, by the aid of Athena, and marvels at the splendour of the house and gardens. Then he makes his way to the queen, and the mist which had concealed him melts off, and he stands revealed before all present. He is welcomed; and Arete the queen listens to the story of his shipwreck and his meeting with her daughter Nausicaa. Next day (B. VIII) Alcinous calls an assembly, in which it is resolved to send Odysseus safely home. At the games which follow, Odysseus astounds all the spectators by his strength and skill in throwing the quoit. Demodocus the bard sings to them of the loves of Ares and Aphrodite, and then changes his subject to the story of the wooden horse of Troy. Odysseus is melted to tears by these bygone memories; and when Alcinous notices his distress and asks him who he is, he discloses his name and parentage (B. IX) and begins the story of his adventures. The conflict with the Ciconians; the visit to the Lotophagi; the destruction of the cruel Polyphemus, the visit to Aeolus (B. X) and its disastrous result; the destruction of his fleet by the Laestrygonian giants, are all recounted in order. Then he tells of his visit to Circe's isle, of his restoration of the comrades whom the witch had turned to swine, and of his preparation for a voyage to the realm of Hades. (B. XI) Arrived there he invokes the dead; learns of his coming fortunes from Teiresias, holds converse with his mother, and sees the forms of departed heroes and noble dames, and witnesses the punishment of Tityus, Tantalus, and Sisyphus. Then in terror he hastily sets sail again for Circe's isle (B. XII), and leaving her once more he escapes the Sirens, and lands on the Thrinacian isle, where are the sacred herds of Helios. The comrades of Odysseus are reckless enough to kill these for their own use, and for their impiety they are all destroyed in a tempest sent by Zeus. Odysseus alone escapes, and reaches the isle of Calypso. This concludes his narrative; after which he embarks on board a Phaeacian ship and is taken safe to Ithaca.

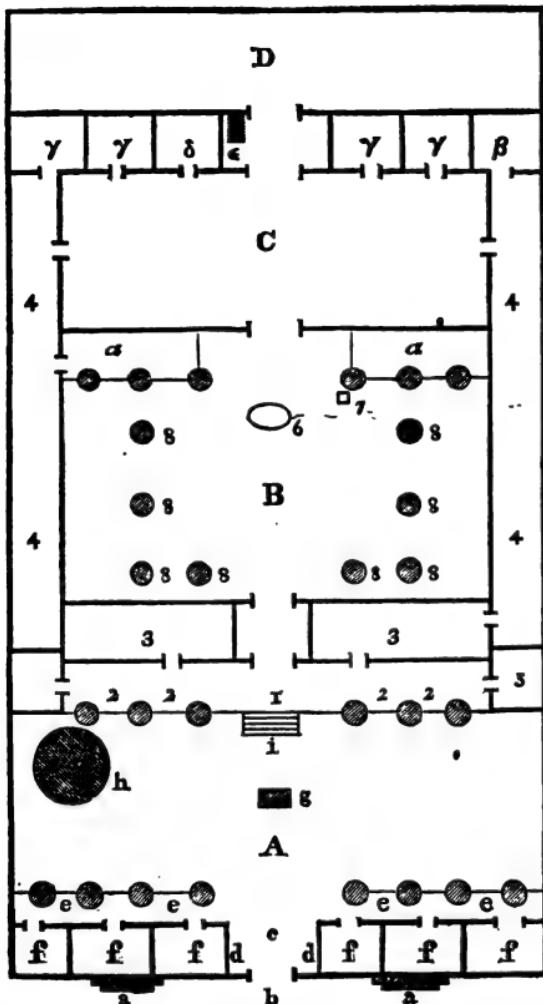
The division of the poem into days is as follows (see 'Fäsi Einleitung,' p. 35):—

- 1st day. Council of the Gods. Visit of Athena to Ithaca.
B. I.
- 2nd ,,, Calling of the assembly in Ithaca. Departure of Telemachus. B. II.
- 3rd ,,, Visit to Pylos. B. III, 1-403.
- 4th ,,, Sacrifice at Pylos. Departure for Sparta. Arrival at Pherae. B. III, 404-490.
- 5th ,,, Visit to Sparta, and welcome at the house of Menelaus. B. III, 491—IV, 305.
- 6th ,,, Sojourn in Sparta. Return of the scene to Ithaca; and plot of suitors against Telemachus. B. IV, 306-624, and again 625-846.
- 7th ,,, Second council of the Gods. Despatch of Hermes to Calypso. B. V, 1-227.
- 8th-11th Building of the raft. B. V, 228-262.
- 12th-28th Departure of Odysseus from Ogygia and continuance of his voyage for seventeen days. B. V, 263-278.
- 29th-31st The Phaeacian mountains come in sight (B. V, 279). Storm and shipwreck, and two days and nights drifting on the sea. On the twentieth day after he first sets sail he lands on the coast of Scheria, and seeks the shelter of the wood (B. V, 34, 317-390—VI, 170). During the night Athena appears to Nausicaa in a dream. B. VI, 13-40.
- 32nd day. Meeting of Nausicaa and Odysseus. His entrance into the palace of Alcinous. B. VI, 48—VII, 344.
- 33rd ,,, Second day spent in Scheria. Banquet. Games. Story of Odysseus, lasting late into the night. B. VIII, 1—XIII, 17.

The remainder of the poem occupies seven days.

GROUND PLAN OF HOMERIC HOUSE.

Mainly from H. RUMPF, *De Editibus Homericis*, p. II. (Gissen, 1848.)



A.—COURT YARD (αὐλή). a. ξεστοι λίθοι (Od. 3, 406. *Nitzsch* ad loc. ep. Od. 16, 143 foll. 17, 530). b, c. Door and entrance (πρόθυρα αὐλής, Od. 1, 103). d. Walls at each side of entrance (ένωτά, Od. 4, 42). e. Verandah of court yard (αίθουσα, Od. 3, 103, 18, 102). f. Stalls for horses or cattle (cp. Od. 17, 298). g. Altar of Zeus Epeios (Od. 22, 334). h. Rotunda (θόλος, Od. 22, 442). i. Steps to πρόδομος.

B.—HALL (*μέγαρον*). 1. Entrance to house (*πρόθυρα*, Od. 8, 30.). 2. Verandah of house (*αιδοντα*, Od. 3, 390). 3. Rooms opening to side passages. Perhaps bath rooms. 4. Side passages (*λαύρη*, Od. 22, 128). 5. Chamber of Telemachus (Od. 1, 426). 6. Hearth (*χάρην*, Od. 6, 305). 7. Place where the Wassail-bowl stood (*κρυπτήρ*, Od. 22, 341). 8. Pillars (*κίονες*, Od. 1, 127; 6, 207).

C.—WOMEN'S QUARTERS. a. Gallery raised on pillars, the spaces between which are the περιθώρια of Od. 19, 37. β. Armoury (Od. 19, 17). γ. Chambers (Od. 6, 15).
δ. Chamber of Odysseus (Od. 23, 178 foll.). ε. Stairs (Od. 1, 330).

D.—BACK YARD (*έρκος*).



Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον.

Invocation of the Muse.

"Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, δς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἵερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἔδει ἀστεα καὶ νόσου ἔγνω,
πολλὰ δ' δ' γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα δν κατὰ θυμὸν,
ἀρινύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστου ἔταιρων. 5
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἔβρύνσατο, ίέμενός περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὅλοντο,
τῆπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἡσθιον· αὐτὰρ δ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἥμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἡμῖν. 10

The detention of Odysseus in Calypso's isle.

"Ἐνθ' ἀλλοι μὲν πάντες, δσοι φύγον αἰπὺν ὅλεθρον,
οἴκοι ἔσται, πόλεμόν τε πεφευγότες ἡδὲ θάλασσαν·
τὸν δ' οἶν, νόστου κεχρημένον ἡδὲ γυναικὸς,
πύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἐν σπέσσῃ γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εῖναι. 15
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἡλθε περιπλομένων ἐγιαυτῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι.
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀκέθλων,
καὶ μετὰ οἶσι φλοιοι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ὀπαντες

νόσφι Ποσειδάνων· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέω 'Οδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἵκεσθαι.

20

Athena, in Poseidon's absence, claims the protection
of Zeus for Odysseus.

'Αλλ' δ μὲν Αἰθίοπας μετεκλαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένουν 'Τπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,
ἀντιών ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.

25

ἐνθ' δ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν 'Ολυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μηῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἴγισθοιο,
τόν δ' 'Αγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' 'Ορέστης·
τοῦ δ γ' ἐπιμνησθεὶς ἐπέ ἀθανάτοισι μετηύδα·

30

"Ω πόποι, οἶνον δὴ νν θεοὺς βροτὸν αἰτιόωνται.
ἔξη ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτὸι
σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἀλγε' ἔχουσιν,
ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον 'Ατρεΐδαο
γῆμ' ἀλοχον μητσὴν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
'Ερμείαν πέμψαντες, ἐνσκοπον ἀργειφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
ἐκ γὰρ 'Ορέσταο τίσις ἔσσεται 'Ατρεΐδαο,
δόππότ' ἀν ἡβῆσῃ τε καὶ ἡς ἴμείρεται αἷς.
ὡς ἔφασ' 'Ερμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἴγισθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε·

35

Τὸν δ ἡμείζετ' ἐπειτα θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη·
'ῳ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῦνός γε ἐοικότι κεῦται ὀλέθρω·
ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ρέζοι.
ἄλλα μοι ἀμφ' 'Οδυσῆι δαίφρονι δαίεται ἥτορ,
δυσμόρφω, δις δὴ διχθὰ φίλων ὅπο πήματα πάσχει

40

45

τήσω ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὁμφαλός ἔστι θαλάσσης. 50
τῆσσος δευδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,

*Ατλαντος θυγάτηρ δλοόφρονος, ὃς τε θαλάσσης πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίνας αὐτὸς μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι. τοῦ θυγάτηρ δύστηνον δδυρόμενον κατερύκει, 55

αἰὲν δὲ μαλακοῖσι καὶ αἵμυλοισι λόγοισι θέλγει, δπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς, οἴμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι ἥς γαῖης, θανέειν ίμείρεται. οὐδέ νυ σοὶ περ ἐντρέπεται φῶλον ἡτορ, Ὁλύμπιε. οὐ νύ τ' Ὁδυσσεὺς 60
Ἀργείων παρὰ ηνησὶ χαρίζετο ιερὰ ρέζων Τροίη ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
‘τέκνου ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων.

πῶς δυ ἔπειτ’ Ὁδυσσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην, 65
δο περὶ μὲν οόντον ἔστι βροτῶν, περὶ δ' ἵρα θεοῖσιν ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;

ἀλλὰ Ποσειδάων γαιόχος ἀσκελὲς αἰὲν Κύκλωπος κεχόλωται, δον δοθαλμοῦ ἀλάωσεν,
ἀντίθεον Πολύφημον, δον κράτος ἔστι μέγιστον 70
πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε ούμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτριγέτοιο μέδοντος,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.

ἐκ τοῦ δὴ Ὁδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.

ἀλλ' ἄγεθ', ήμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
νόστον, δπως ἔλθησι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
δο χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.’

Τὸν δ' ἡμείρθετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘ῳ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,

εἰ μὲν δὴ τὸν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
νοστῆσαι Ὁδυσῆα δαίφρονα δινδε δόμονδε,
Ἐρμέαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον ἀργειφόντην,
νῆσον ἐς Ὡγυγίην διτρύνομεν, δῆρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐνπλοκάμῳ εἴπη τημερτέα βουλὴν,
νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, δῆρα οἱ νίὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρῃ κομόωντας Ἀχαιοὺς
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οὐ τέ οἱ αἰεὶ⁹⁰
μῆλη ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
πέμψω δὲς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλον, ἦν που ἀκούσῃ,
ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.⁹⁵

Athena appears to Telemachus in Ithaca, assuming
the person of Mentes.

Ὦς εἰποῦσ' ὑπὸ ποστὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
ἡδὸν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἄμα πνοῖης ἀνέμοιο.
[εὐλετο δὲς ἀλκιμὸν ἔγχος, ἀκαχμένον δέξει χαλκῷ,
βριτὸν, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται διβριμοπάτρη.]¹⁰⁰

Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιο καρήνων ἀλέαστα,
στῇ δὲς Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὁδυσῆος,
οὐδοῦν ἐπ' αὐλείσον· παλάμῃ δὲς ἔχε χάλκεον ἔγχος,
εἰδομένη ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.¹⁰⁵

εῦρε δὲς ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας. οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἡμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
κήρυκες δὲς αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ θεράποντες
οἱ μὲν ἄρ' οὖν ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
οἱ δὲς αὗτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας

85

90

95

100

105

110

νίζον καὶ πρότιθεν, τὸ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἦε Τηλέμαχος θεοειδῆς,
ἥστο γὰρ ἐν μυηστήρσι φίλου τετιημένος ἦτορ,
δοσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴ ποθεν ἐλθὼν 115
μυηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἰσιν ἀνάσσοι.
τὰ φρονέων, μυηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
βῆ δ' ίθὺς προθύροιο, υεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
ξεῖνον δηθὰ θύρησιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς 120
χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

‘Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅτεο σε χρή.’

“Ως εἰπὼν ἡγεῖνθ’, ἡ δ' ἐσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμου νήψηλοῖο,
ἔγχος μέν ῥ' ἐστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
δουρδόκης ἐντοσθεν ἐνξύδον, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε· Ὁδυσσῆς ταλασίφρονος ἵστατο πολλὰ,
αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν.
πάρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μυηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς δρυμαγδῷ
δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
ἡδὲ ὥνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο. 135
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόρῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νήψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
ἴωτα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων· 140
διατρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
πατοῖων, παρὰ δὲ σφὶ τίθει χρύσεια κύπελλα
κήρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.

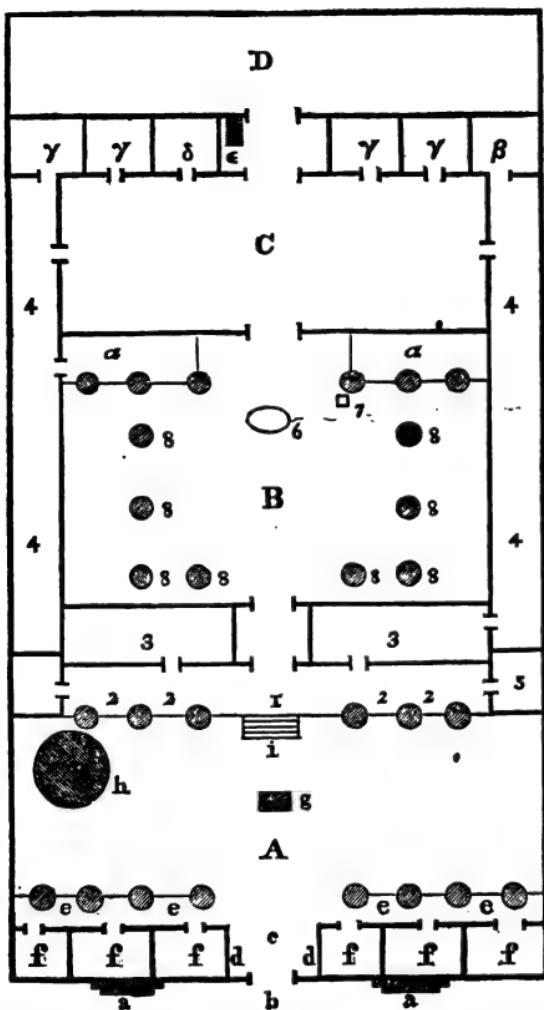
The division of the poem into days is as follows (see *Einleitung*, p. 35) :—

- 1st day. Council of the Gods. Visit of Athena to I
B. I.
- 2nd „ Calling of the assembly in Ithaca. Departure
Telemachus. B. II.
- 3rd „ Visit to Pylos. B. III, 1-403.
- 4th „ Sacrifice at Pylos. Departure for Sparta. A
at Pherae. B. III, 404-490.
- 5th „ Visit to Sparta, and welcome at the house of Menelaus. B. III, 491-IV, 305.
- 6th „ Sojourn in Sparta. Return of the scene to Ithaca
and plot of suitors against Telemachus. I
306-624, and again 625-846.
- 7th „ Second council of the Gods. Despatch of Hera
to Calypso. B. V, 1-227.
- 8th-11th Building of the raft. B. V, 228-262.
- 12th-28th Departure of Odysseus from Ogygia and continuation
of his voyage for seventeen days. B. V, 263-340.
- 29th-31st The Phaeacian mountains come in sight (B. V,
Storm and shipwreck, and two days and a night
drifting on the sea. On the twentieth day after
first sets sail he lands on the coast of Scheria
and seeks the shelter of the wood (B. V, 34, 317-
VI, 170). During the night Athena appears
to Nausicaa in a dream. B. VI, 13-40.
- 32nd day. Meeting of Nausicaa and Odysseus. His entry
into the palace of Alcinous. B. VI, 48-VII,
- 33rd „ Second day spent in Scheria. Banquet. G
Story of Odysseus, lasting late into the night
VIII, 1-XIII, 17.

The remainder of the poem occupies seven days.

GROUND PLAN OF HOMERIC HOUSE.

Mainly from H. RUMPF, *De Edibus Homericis*, p. ii. (Gissen, 1848.)

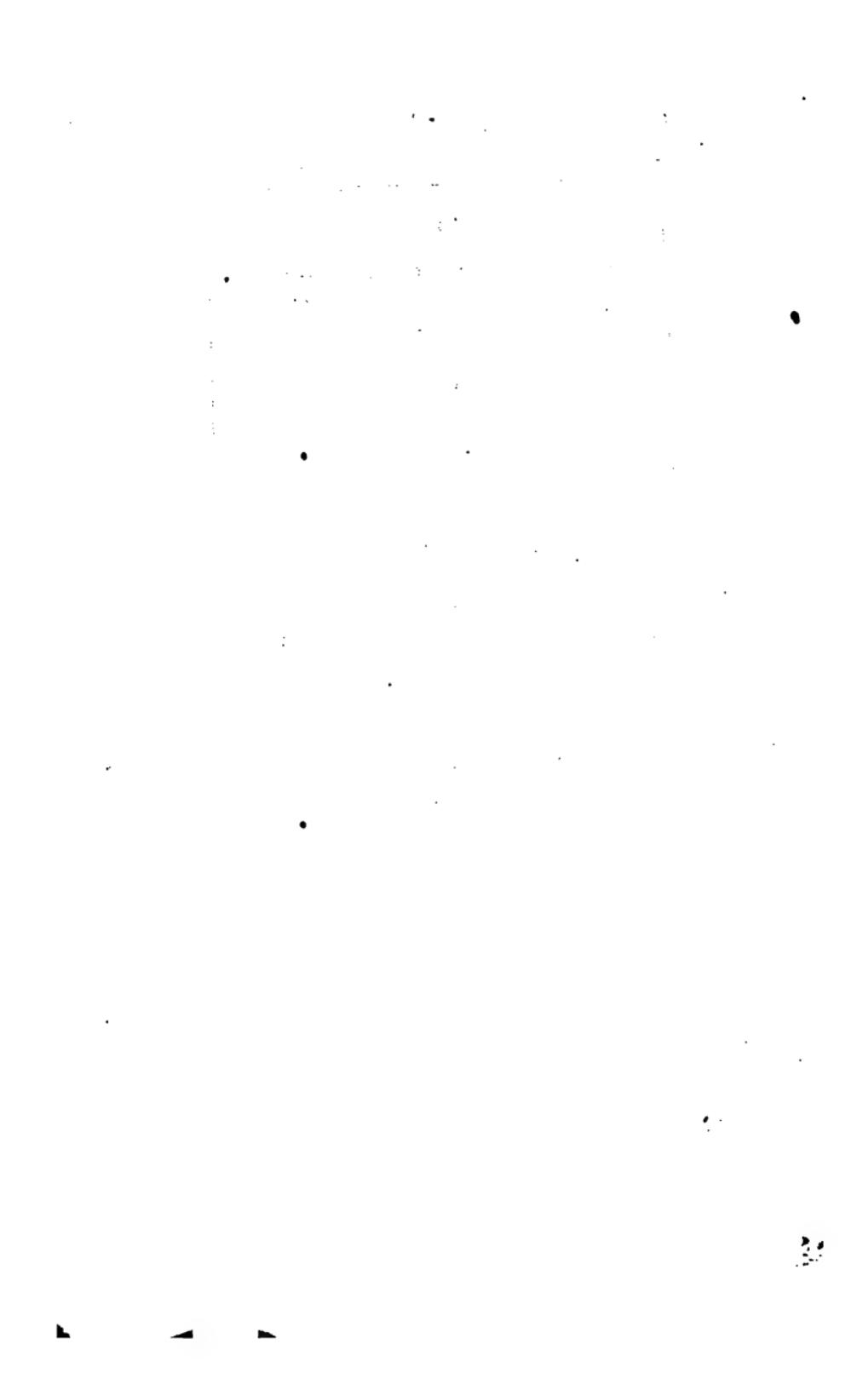


A.—COURT YARD (*αὐλῆς*). a. ξεστοὶ λίθοι (Od. 3, 406. *Nitzsch* ad loc. cp. Od. 16, 1 foll. 17, 530). b, c. Door and entrance (*πρόθυρα αὐλῆς*, Od. 1, 103). d. Walls at side of entrance (*εἰώνια*, Od. 4, 42). e. Verandah of court yard (*αὐθουσία*, Od. 3, 3, cp. 18, 102). f. Stalls for horses or cattle (cp. Od. 17, 298). g. Altar of Zeus *zebos* (Od. 22, 334). h. Rotunda (*θόλος*, Od. 22, 442). i. Steps to *πρόδομος*.

B.—HALL (*μέγαρον*). i. Entrance to house (*πρόθυρα*, Od. 8, 304). 2. Verandah of use (*αὐθουσία*, Od. 3, 390). 3. Rooms opening to side passages. Perhaps bath rooms. Side passages (*λαύρη*, Od. 22, 128). 5. Chamber of Telemachus (Od. 1, 426). 6. Hearth *γύρων*, Od. 6, 305). 7. Place where the Wassail-bowl stood (*κρητήρ*, Od. 22, 341). Pillars (*κίονες*, Od. 1, 127; 6, 307).

C.—WOMEN'S QUARTERS. a. Gallery raised on pillars, the spaces between which are *μεσόδιμαι* of Od. 19, 37. β. Armoury (Od. 19, 17). γ. Chambers (Od. 6, 15). Chamber of Odysseus (Od. 23, 178 foll.). ε. Stairs (Od. 1, 330).

D.—BACK YARD (*έρκος*).



Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεσις πρὸς Τηλέμαχον.

Invocation of the Muse.

Ἄνδρα μοι ἔνυεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, δις μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἵερὸν πτολεύθρον ἔπερσε·
πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἔδει ἄστεα καὶ νόσου ἔγνω,
πολλὰ δὲ γένει πόντῳ πάθεν ἄλγεα διν κατὰ θυμὸν,
ἀρινύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστου ἐταίρων. 5
ἀλλ' οὐδὲ ὡς ἐτάρους ἔβρύσατο, ιέμενός περ·
αὐτῶν γάρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν δλοντο,
νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἡσθιον· αὐτὰρ δὲ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἥμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διὸς, εἰπὲ καὶ ἥμιν. 10

The detention of Odysseus in Calypso's isle.

Ἐνθ' ἀλλοι μὲν πάντες, δσοι φύγον αἰπὺν δλεύθρον,
οἴκοι ἔσται, πόλεμόν τε πεφευγότες ἥδε θάλασσαν·
τὸν δὲ οἶν, νόστου κεχρημένον ἥδε γυναικὸς,
πύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἐν σπέσσῃ γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εῖναι. 15
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἥλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι.
εἰς Ἰθάκην, οὐδὲ ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
καὶ μερὰ οἰσι φλοιοι. θεοὶ δὲ ἐλέαιρον δπαντες

νόσφι Ποσειδάωνος· δὸς ἀσπερχὲς μενέαινεν
ἀντιθέω 'Οδυσῆι πάρος ἦν γαῖαν ἵκεσθαι.

20

Athena, in Poseidon's absence, claims the protection
of Zeus for Odysseus.

'Αλλ' δὲ μὲν Αἰθίοπας μετεκλαθε τηλόθ' ἔόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένου 'Τπερίονος, οἱ δὲ ἀνιόντος,
ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἐκατόμβης.

25

Ἐνθ' δὲ γε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς ἐν μεγάροισιν 'Ολυμπίου ἀθρόοι ἤσαν.
τοῖσι δὲ μάθων ἥρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
τόν δὲ 'Αγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' 'Ορέστης·
τοῦ δὲ γέ ἐπιμηησθεὶς ἐπεὶ ἀθανάτοισι μετηῆδα·

30

"Ω πόποι, οἷον δῆ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιώσωται.
ἔξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε ἔχουσιν,
ώς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον 'Ατρεῖδαο
γῆμ' ἄλοχον μηστὴν, τὸν δὲ ἔκτανε νοστήσαται,
εἰδὼς αἰπὺν ὀλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς,
'Ερμείαν πέμψαντες, ἐνσκοπον ἀργειφόντην,
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·
ἐκ γὰρ 'Ορέσταο τίσις ἔσσεται 'Ατρεῖδαο,
ὅππότ' ἀν ἡβήσῃ τε καὶ ἡς ἱμείρεται αἵης.
ώς ἔφασθ' 'Ερμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων νῦν δὲ ἀθρόα πάντ' ἀπέτισε."

35

Τὸν δὲ ἡμείβετ' ἐπειτα θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη·
‘ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,
καὶ λίην κεῦνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
ώς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε φέζοι.
ἄλλα μοι ἀμφ' 'Οδυσῆι δαίφρονι δαίεται ἥτορ,
δυσμόρῳ, δε δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει

40

45

τήσω ἐν ἀμφιρύπη, ὅθι τ' ὀμφαλός ἔστι θαλάσσης. 50
 τῆσσος δευδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει,
 "Ατλαντος θυγάτηρ ὀλοσφρονος, ὃς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οὖδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι.
 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει, 55
 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 θέλγει, δπως Ἰθάκης ἐπιλήστεται· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς,
 ιέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
 ἥς γαῖης, θανέειν ἴμείρεται. οὐδέ νυ σοὶ περ
 ἐντρέπεται φῶλον ἡτορ, Ὄλύμπιε. οὐ νῦ τ' Ὁδυσσεὺς 60
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ίερὰ ρέζων
 Τροίη ἐν εὔρείῃ; τί νῦ οἱ τόσον ὠδύσσαο, Ζεῦ;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 'τέκνουν ἐμδν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὀδόντων.
 πῶς δὲν ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἐγὼ θείοι λαθοίμην, 65
 δος περὶ μὲν υδον ἔστι βροτῶν, περὶ δ' ίρὰ θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰὲν
 Κύκλωπος κεχόλωται, δην ὀδφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
 ἀντίθεον Πολύφημον, δου κράτος ἔστι μέγιστον
 τᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη, 70
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 ἐκ τοῦ δὴ Ὁδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 οὐ τι κατακτείνει, πλάζει δὲ ἀπὸ πατρίδος αἴης. 75
 ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οὖδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, δπως ἔλθησι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 δην χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.'

Τὸν δὲ ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 80
 'δε σάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατε κρειόντων,

εὶ μὲν δὴ τὸν τοῦτο φίλον μακάρεστι θεοῖσι,
νυστῆσαι Ὁδυσῆα δαΐφρονα διδόμονδε,
Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον ἀργειφόντην,
νῆσον ἐς Ὡγυγίην διτρύνομεν, δῆφρα τάχιστα
Νύμφη ἐνπλοκάμω εἴπη τημερτέα βουλήν,
τόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται.
αὐτῷ ἐγὼν Ἰθάκην ἐσελεύσομαι, δῆφρα οἱ νἰὸν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρῃ κομόωντας Ἀχαιοὺς
πᾶσι μητστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ⁹⁰
μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εὔλιποδας Ἐλικας βοῦς.
πέμψω δὲ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλον, ἦν που ἀκούσῃ,
ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.⁹⁵

Athena appears to Telemachus in Ithaca, assuming
the person of Mentes.

Ὦς εἰποῦσ' ὑπὸ ποστὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν
ἡδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν ἄμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
[εἴλετο δ' ἀλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον δξέι χαλκῷ,
βριθὲν, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσσεται ὁ βριμοπάτρη.]
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιο καρήνων ἀλέασα,
στῇ δὲ Ἰθάκης ἐν δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὁδυσῆος,
οὐδῶν ἐπ' αὐλείσου παλάμῃ δὲ ἔχε χάλκεον ἔγχος,
εἰδομένη ξείνω, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.¹⁰⁰
εὗρε δὲ ἄρα μητστῆρας ἀγήνωρας. οἱ μὲν ἔπειτα
πεστοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
ἡμενοι ἐν ρινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
κήρυκες δὲ αὐτοῖσι καὶ διτρηροὶ θεράποντες
οἱ μὲν ἀρ' οἰνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆροι καὶ ὕδωρ,
οἱ δὲ αὐτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
¹⁰⁵
¹¹⁰

νίζον καὶ πρότιθεν, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.

Τὴν δὲ πολὺ πρώτος ἦε Τηλέμαχος θεοειδῆς,
ἥστο γὰρ ἐν μωηστήρσι φίλον τετιημένος ἦτορ,
δσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐν φρεσὶν, εἴ ποθεν ἔλθὼν 115
μωηστήρων τῶν μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν δὲ αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἰσιν ἀνάσσοι.
τὰ φρουνέων, μωηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
βῆ δὲ ιθὺς προθύροι, νεμεσοσήθη δὲ ἐνὶ θυμῷ
ξεών δηθὰ θύρησιν ἐφεστάμεν· ἐγγύθι δὲ στὰς 120
χειρὶ ἔλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

‘Χαῖρε, φεύγε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι· αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μυθήσεαι ὅπτεό σε χρή.’

‘Ως εἰπὼν ἥγεινθ’, δέ δὲ ἐσπετο Παλλὰς Ἀθήνη. 125
οἱ δὲ δτε δή ρ’ ἔντοσθεν ἔσαν δόμου νήψηλοῖο,
ἔγχος μέν ρ’ ἐστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν
δουροδόκης ἔντοσθεν ἐνξόου, ἐνθα περ ἄλλα
ἔγχε· Ὁδυσσῆος ταλασίφρουνος ἵστατο πολλὰ,
αὐτὴν δὲ τρόνον εἶσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
καλὸν δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ τρῆνυς ποσὶν ἦεν.
πάρ δὲ αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
μωηστήρων, μὴ ξεῦνος ἀνιηθεὶς δρυμαγδῷ
δείπνῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθὼν,
ἡδὲ να μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.

χέρνιβα δὲ ἀμφίπολος προχόρῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νήψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δὲ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἶδατα πόλλ’ ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων· 135
διατρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοῖων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα
κήρυξ δὲ αὐτοῖσιν θάμ’ ἐπώχετο οἰνοχοεύων.

The suitors in the palace of Odysseus.

'Εσ δ' ἡλθον μυηστῆρες ἀγήνορες. οἱ μὲν ἐπειτα
ἔξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

145

τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναι,
σῖτον δὲ δμωὰ παρενήνεον ἐν κανέοισι,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.

150

αὐτὰρ ἐπεὶ τόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
μυηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
μολπῇ τ' ὀρχηστύος τε τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημιώ, ὃς δ' ἦειδε παρὰ μυηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἢ τοι δὲ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν δεῖδειν,

155

Telemachus converses with Athena, and enquires about
his father.

αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·

'Ξεῖνε φίλ', η̄ καὶ μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω;
τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ δοιδὴ,
ῥέε', ἐπεὶ δὲ λότριον βίοτον μήποιων ἔδουσιν,
ἀνέρος οὐδή που λεύκ' ὀστέα πύθεται ὅμβρῳ
κείμεν' ἐπ' ἥπερον, η̄ εἰν ἄλλα κῦμα κυλίνδει.
εὶ κενόν γ' Ἰθάκηνδε ἴδοιατο νοστήσαντα,
πάντες κ' ἀρησαλατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἴναι
η̄ ἀφνειότεροι χρυσοῖν τε ἐσθῆτός τε.

165

νῦν δ' δὲ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
θαλπωρὴ, εὶ πέρ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
φῆσιν ἐλεύσεσθαι τοῦ δὲ ὀλετο νόστιμον ἡμαρ.
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον
τις πόθεν εἴς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ηδὲ τοκῆς;
δηπτοῖης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο πῶς δέ σε ναῦται
ηγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;

170

οὐ μὲν γάρ τί σε πεξὸν δίομαι ἐνθάδ' ἵκέσθαι.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδὼ,
 ἡὲ νέον μεθέπεις, ἢ καὶ πατρώιός ἐστι
 ξένος, ἐπεὶ πολλοὶ ἵστη ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
 ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.¹⁷⁵

Τὸν δὲ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 'τοιγάρ τέ γάρ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
 νίδος, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.¹⁸⁰
 οὗτον δὲ ὁδε ἔννη κατήλυθον ἡδὲ ἐτάροισι,
 πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
 ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκὸν, ἄγω δὲ αἴθωνα σίδηρον.
 ηῆς δέ μοι ἡδὲ ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦν νόσφι πόληος,¹⁸⁵
 ἐν λιμένι 'Ρείθρῳ, ὑπὸ Νηίῳ ύλήεντι.
 ξένοι δὲ ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθεν εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε γέροντ' εἰρημα ἐπελθὼν
 Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλιν δε
 ἔρχεσθε, ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦν πήματα πάσχειν
 γρηὴ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἢ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
 παρτιθεῖν, εὗτ' ἀν μιν κάματος κατὰ γυνία λάβησιν
 ἐρπύζοντ' ἀνὰ γονινὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.¹⁹⁰
 οὗτον δὲ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι,
 σὸν πατέρον· ἀλλά τον γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθουν.
 οὐ γάρ πω τέθηκεν ἐπὶ χθονὶ δῆος Ὁδυσσεὺς,¹⁹⁵
 ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ,
 ηῆσφ ἐν ἀμφιρύνῃ, χαλεποὶ δέ μιν ἀνδρες ἔχουσιν,
 ἄγριοι, οἵ που κεῦνον ἐρυκανόωσεν ἀέκοντα.
 αὐτὰρ οὗτοι ἔγὼ μαντεύομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι δίω,
 σύτε τι μάντις ἐὼν οὕτ' οἰωνῶν σάφα εἰδὼς.
 οὐ τοι ἔτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
 ἔσσεται, οὐδὲν εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχησιν.²⁰⁰

φράσσεται ὡς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῦ τόσος πᾶς εἰς Ὀδυσῆος.

αἴνως γάρ κεφαλήν τε καὶ ὅμματα καλὰ ἔοικας
κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι,
πρώ γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐπὶ τηνσίν
ἐκ τοῦ δ' οὗτ' Ὀδυσῆα ἐγών ίδουν οὗτ' ἐμὲ κείνος.'

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
'τοιγάρ τινες, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἐμμεναι, αὐτὰρ ἐγώ γε
οὐκ οἶδ'. οὐ γάρ πώ τις ἐδὺ γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
ὡς δὴ ἐγώ γ' ὅφελον μάκαρός νύ τεν ἐμμεναι νίδε
ἀνέρος, οὐν κτεάτεσσιν ἔοις ἐπὶ γῆρας ἔτεγμε.
νῦν δ' οὐς ἀποτιμότατος γένετο θυητῶν ἀνθρώπων,
τοῦ μ' ἐκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεεώνεις.'

Athena complains of the presence of the suitors.

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
'οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοί νώνυμον ὀπίστω
θῆκαν, ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τίς δαὶς, τίς δὲ ὅμιλος δοῦ ἐπλετο; τίπτε δέ σε χρεῶ;
εὐλαπίνη ἡὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
ὡς τε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσήσαιτό κεν ἀνὴρ
αἴσχεα πόλλα' ὄρδων, οὐς τις πινυτός γε μετέλθοι.'

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
'ξεῖν', ἐπεὶ ἀρ δὴ ταῦτα μ' ἀνείρεαι ηδὲ μεταλλᾶς,
μέλλειν μέν ποτε οῖκος δοῦ ἀφνειός καὶ ἀμύμων
ἔμμεναι, σφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν
νῦν δ' ἐτέρως ἐβόλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,

οἱ κεῖνοι μὲν ἄιστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὗ κε θαύντι περ ὁδὸς ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ οὓς ἐγάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δῆμῳ,
ἥκε φύλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε.
τῷ κέν οἱ τύμβουν μὲν ἐποίησαν Παναχαιοὶ,
ἥδε κε καὶ φῶ παιδὶ μέγα κλέος ἥρατ' ὅπιστω.
τῦν δέ μιν ἀκλειώς ἀφπιαι ἀνηρείψαντο·
οἶχετ' ἀιστος, ἀπυστος, ἔμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
κάλλιπεν· οὐδὲ ἔτι κεῖνοι δδυρόμενος στεναχίζω
οῖν, ἐπεὶ νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε ἔτενξαν.
δσσοι γάρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίφ τε Σάμη τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
ἥδ' δσσοι κραυατὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἥ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν τάχα δή με διαφράσοντι καὶ αὐτόν.²⁴⁵
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηγόρευα Παλλὰς Ἀθήνη·
'Ἄ πόποι, ἡ δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὁδυσσῆος
δεῦη, δ κε μωηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
εὶ γάρ τῦν ἐλθὼν δόμον ἐν πρώτῃσι θύρῃσι
σταῇ, ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δούρε,
τοῖος ἐών οἰόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἴξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἰλου Μερμερίδαο.²⁵⁰
ψῆτο γάρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὁδυσσεὺς
φάρμακον ἀνδροφόνου δικήμενος, ὅφρα οἱ εἴη
ἰοὺς χρέεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ' δὲ μὲν οὕ οἱ
δῶκεν, ἐπεὶ Ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔόντας,
ἄλλα πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γάρ αἰνῶς.
τοῖος ἐών μωηστῆρσιν δμιλήσειεν Ὁδυσσεύς·
πάντες κ' ὀκύμοροί τε γενούσατο πικρόγαμοί τε.²⁵⁵

bids Telemachus dismiss them,
ἀλλ' ἡ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
ἡ κεν νοστήσας ἀποτίστεται, ἢε καὶ οὐκλ,
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι σὲ δὲ φράζεσθαι ἀνωγα
δππως κε μηνηστῆρας ἀπώσται ἐκ μεγάροιο.

εἰ δὲ ἄγε νῦν ἔννει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μάθων
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέστας ἥρωας Ἀχαιοὺς
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δὲ ἐπιμάρτυροι ἔστων.
μηνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκλδνασθαι ἀνωχθι,
μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,

270

ἀψ ἵτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
οἱ δὲ γάμου τεύξοντι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.

275

and counsels him to set out in search of his father.
σοὶ δὲ αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἱ κε πίθηαι·

νῆ ἄρσας ἐρέτησιν ἐείκοσιν, ἡ τις ἀρίστη,

280

ἐρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἥν τις τοι εἶπησι βροτῶν, ἡ δσσαν ἀκούσης

ἐκ Διὸς, ἡ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἵρεο Νέστορα δῖον,

κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε πιρὰ ξανθὸν Μενέλαον·

285

ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.

εὶ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσης,

ἡ τ' ἀν τρυχόμενός περ ἔτι τλαῖης ἐνιαυτόν·

εὶ δέ κε τεθνητος ἀκούσης μηδ' ἔτ' ἔόντος,

νοστήσας δὴ ἐπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν

290

σῆμά τέ οἱ χεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξαι

πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.

αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτῆσης τε καὶ ἐρξης,

φράζεσθαι δὴ ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν

δππως κε μηνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι

295

κτεύησις ἡε δόλῳ ἡ ἀμφαδόν· οὐδὲ τι σε χρὴ

νηπιάς δχέειν, ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἔστι.

ἢ οὐκ ἀλεῖσ οἶνον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὁρέστης
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα; 300
καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' δρόῳ καλόν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ δψιγδύων εὖ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἔγὼν ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ἥδη
ἥδ' ἐτάρους, οἱ πού με μάλ' ἀσχαλόωσι μένοντες·
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.' 305

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
'ξεν', ἢ τοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
ἄς τε πατὴρ φί παιδί, καὶ οὐ ποτε λήσομαι αὐτῶν.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ δδοῖο,
ὅφρα λοεστάμενός τε τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κλήσ, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
τιμῆν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται
ἔξ ἐμεῦ, οἵα φίλοι ξεῖνοισι διδοῦσι.'

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
'μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ δδοῖο. 315
δῶρον δ' ὅπτι κέ μοι δοῦναι φίλουν ἥτορ ἀνώγῃ,
αὐτις διερχομένῳ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,
καὶ μάλα καλὸν ἐλών. σοὶ δ' ἀξιον ἔσται ἀμοιβῆς.'

The goddess vanishes.

'Η μὲν ἄρ' ὁς εἰπούσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὅρνις δ' ὁς ἀνοπαῖα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμυησέν τέ ἐ πατρὸς
μᾶλλον ἔτ' ἦ τὸ πάροιθεν. δ δὲ φρεσὶν ἥσι νοήσας
θάμβησεν κατὰ θυμόν· δίσατο γὰρ θεὸν εἶναι.
αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο Ισόθεος φώς.

The song of Phemius attracts Penelope.

Τοῖσι δ' ἀσιδὸς ἀειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῆ 325

εῖατ' ἀκούοντες δ' δ' Ἀχαιῶν νόστον ἀειδε
λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετεῖλατο Παλλὰς Ἀθήνη.

Τοῦ δ' ὑπερωιόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
κούρη τὸ Ικαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια·
κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσετο οἷο δόμοιο,
οὐκ οἶη, ἂμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἔποιτο.
ἡ δ' ὅτε δὴ μιητσῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥᾳ παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἀντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδυὴ ἐκάτερθε παρέστη.
δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηῦδα θεῖον ἀοιδόν·

‘Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἴδας,
ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί·
τῶν ἔν γέ σφιν ἀειδε παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῆ
οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπάνε ἀοιδῆς
λυγρῆς, ἡ τε μοι αἰεὶ ἐν στήθεσσι φίλον κῆρ
τείρει, ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἀλαστον.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω μεμημένη αἰεὶ
ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.’

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
‘μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν
τέρπειν δπῃ οἱ νόσος ὅρυται; οὐ νύ τ' ἀοιδοὶ³⁴⁵
αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὃς τε δῆδωσιν
ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν, δπως ἐθέλησιν, ἐκάστῳ.
τούτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἵτον ἀείδειν·
τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείοντες ἄνθρωποι,
ἥ τις ἀκούοντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
σοὶ δ' ἐπιτολμάτῳ κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
οὐ γὰρ Ὁδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἡμαρ
ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὅλοιτο.
[ἄλλ' εἰς οἴκουν ιοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ἰστόν τ' ἥλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοιστι κέλευε

ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἀνδρεστὶ μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.]'

'Η μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.' 360
παιδὸς γὰρ μῦθον πεπινυμένον ἔνθετο θυμῷ.
ἐς δ' ὑπερῷ ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ¹
κλαῖεν ἔπειτ' Ὁδυσῆα, φίλου πόσιν, ὅφρα οἱ ὑπινον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Telemachus bids the suitors take their leave:

Μηηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιδεντα· 365

πάντες δ' ἡρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.

τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἥρχετο μύθων·

'Μητρὸς ἐμῆς μηηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὸς
ἔστω, ἐπεὶ τόδε καλὸν ἀκούεμεν ἔστιν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἶος ὅδ' ἔστι, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.
ἡώθεν δ' ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
πάπτες, ἵν' ὑμῶν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
ἔξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
ὑμὰ κτήματ' ἔδουντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
εἰ δ' ὑμῶν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ἀμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήπιοιν δλέσθαι,
κείρετ'. ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔόντας,
αἱ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
νήπιοιν κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν δλοισθε.' 375

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες δδὰξ ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, δ θαρσαλέως ἀγόρευε.

Antinous retorts, and Eurymachus asks about their guest who had just gone.

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος νῖος·

'Τηλέμαχ', ή μάλα δή σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτὸλ
νύψαχόρην τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν'

μὴ σέ γε ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρουίων ποιήσειεν, ὃ τοι γενεῇ πατρώιον ἔστιν.³

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυμένος ἀντίον ηῦδα·
'Αντών', ἡ καὶ μοι νεμεσήσεαι ὅπτι κεν εἴπω;
καὶ κεν τοῦτ' ἔθελοιμι Διός γε διδόντος ἀρέσθαι.
ἡ φῆσ τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευέμεν· αἷψά τέ οἱ δῶ
ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός.

ἀλλ' ἡ τοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἡδὲ παλαιοὶ,
τῶν κέν τις τόδ' ἔχγριν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὁδυσσεύς·
αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ ἔσομ' ἡμετέρου
καὶ δμῶων, οὓς μοι ληίσσατο δῖος Ὁδυσσεύς.

Τὸν δ' αὐτὸν Εὔρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ηῦδα·
'Τηλέμαχ', ἡ τοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῦται,
ὅς τις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις καὶ δῶμασι σοῦσια ἀνάσσοις.
μὴ γάρ δ' γ' ἔλθοι ἀνὴρ ὃς τίς σ' ἀέκοντα βίηφι
κτήματ' ἀπορθαίσει, Ἰθάκης ἔτι ναιετοώσης.
ἀλλ' ἔθέλω σε, φέριστε, περὶ ξενοιο ἐρέσθαι,
ὅππόθεν οὗτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
γαῖης, ποῦ δέ νῦ οἱ γενεῇ καὶ πατρὶς ἀρουρα·
ἥτιν' ἀγγελήη πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
ἥ ἐδὼν αὐτοῦ χρεῖος ἐλεδόμενος τόδ' ἴκανει;
οἶον ἀναίξας ἄφαρ οὔχεται, οὐδὲ ὑπέμεινε
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὅπα ἐφκει·⁴

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυμένος ἀντίον ηῦδα·
'Εύρύμαχ', ἡ τοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὗτ' οὖν ἀγγελήη ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι,
οὕτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥν τινα μήτηρ
ἐσ μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἔξερέηται.
ξεῖνος δ' οὗτος ἐμὸς πατρώιος ἐκ Τάφου ἔστι.

Μέντης δ' Αγχιάλοιο δαΐφρονος εύχεται εἶναι
νίὸς, ὅταρ Ταφίοισι φιληρέτμοισι ἀνάσσει.'

*Ως φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἔγνω.
οἱ δὲ εἰς δρχηστύν τε καὶ ἴμερόεσσαν ἀοιδὴν 421
τρεψάμενοι τέρπουντο, μένον δὲ ἐπὶ ἐσπερον ἐλθεῖν.
τοῦσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἐσπερος ἡλθε·
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος.

Telemachus ponders all night on Athena's advice.

Τηλέμαχος δέ, ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς 425
ἴψηλὸς δέδμητο, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ,
ἐνθ' ἔβη εἰς εὔνην πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
τῷ δὲ ἄρ' ἀμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδυνα ἰδυῖα
Εὐρύκλει, Ὁπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
τήν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἔοισι, 430
πρωθήβην ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δὲ ἔδωκεν,
ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δὲ σὺ ποτ' ἔμικτο, χόλον δὲ ἀλέεινε γυναικός·
ἢ οἱ ἀμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
διωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυθὸν ἔόντα. 435
ῶξεν δὲ θύρας θάλάμου πύκα ποιητοῦ,
ἔξετο δὲ ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δὲ ἔκδυνε χιτῶνα·
καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.
ἢ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῦσι λέχεσσι, 440
βῆ δέ τοιούτην ἐκ θαλάμοιο, θύρην δὲ ἐπέρυσσε κορώνῃ
ἀργυρέῃ, ἐπὶ δὲ κληῆδ' ἐτάνυσσεν ἴμαντι.
ἐνθ' ὅ γε παννύχιος, κεκαλυμμένος οἰὸς ἀώτῳ,
βούλευε φρεσὶν ἥσιν ὁδὸν τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

Ίθακησίων ἀγορά. Τηλεμάχου ἀποδημία.

The meeting summoned by Telemachus.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὸς,
ἀρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος νίδος,
εἵματα ἑστάμενος, περὶ δὲ ξίφος δένθυ θέτ' ὥμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῦσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἀντην.
αἴψα δὲ κηρύκεσσι λιγνφθόγγοισι κέλευσε
κηρύσσειν ἀγορῆνδε κάρη κομώντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυξσον, τοὶ δὲ ἡγείροντο μάλ' ὕκα.
αὐτὰρ ἐπεί β' ἦγερθεν ὅμηρεέες τ' ἐγένοντο,
βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἶος, ἀμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἐποιτο.
θεσπεσήν δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
ἔζετο δὲ ἐν πατρὸς θώκῳ, εἰξαν δὲ γέροντες.

Speech of Aegyptius.

τοῖσι δὲ ἐπειθ' ἡρως Αιγύπτιος ἡρχ' ἀγορεύειν,
ὅς δὴ γήραι κυφὸς ἔην καὶ μυρία ἔδη.
καὶ γὰρ τοῦ φίλος νίδος δμ' ἀντιθέωρ Ὀδυσσῆι
Ἰλιον εἰς εὔπωλον ἔβη κοιλῆς ἐνι τηνσὶν,
Ἀντίφος αἰχμητής τὸν δὲ ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ

ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὠπλίσσατο δόρπον. 20
 τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ δὲ μὲν μητῆρσιν ὅμιλει,
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα·
 ἀλλ' οὐδέν ὡς τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
 τὸν δὲ γε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 'Κέκλυτε δὴ μῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω· 25
 οὗτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὕτε Θόωκος
 ἐξ οὐ 'Οδυσσεὺς δῆιος ἔβη κολῆης ἐνὶ νησισ·
 μῦν δὲ τίς ὁδὸς ἦγειρε; τίνα χρειώ τόσον ἵκει
 ἡὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οὐ προγενέστεροι εἰσιν;
 ἡὲ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο, 30
 ἦν χ' ἥμιν σάφα εἴποι, δτε πρότερός γε πύθοιτο;
 ἡὲ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἡδὸς ἀγορεύει;
 ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, δινήμενος. εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, δ τι φρεσὶν ἥσι μενοινᾶ·'

Answer of Telemachus, and his appeal to the people.

"Ως φάτο, χαῖρε δὲ φῆμη Ὁδυσσῆος φίλος υἱὸς, 35
 οὐδέν ἄρ' ἔτι δὴν ἥστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν,
 στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῆ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ¹
 κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπινμένα μήδεα εἰδώς.
 πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·

"Ω γέρον, οὐχ ἔκὰς οὐτος ἀνὴρ, τάχα δ' εἴσειι αὐτὸς,
 δι λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει. 41
 οὗτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
 ἦν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, δτε πρότερός γε πυθοίμην,
 οὗτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδέν ἀγορεύω,
 ἀλλ' ἔμδον αὐτοῦ χρεῖος, δ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ, 45
 δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, δς ποτ' ἐν ὑμῖν
 τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν·
 τὸν δὲ αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, δὴ τάχα οἰκους ὄπαντα
 πάχχυ διαφράσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαιν δλέσσει.

μητέρι μοι μυηστήρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ,
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες οἱ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι,
 οἱ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγαστι νέεσθαι
 Ἰκαρίου, ὡς κ' αὐτὸς ἐεδυνώσατο θίγατρα,
 δοῖη δ' φ' κ' ἐθέλοι καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἥματα πάντα,
 βοῦς ἱερεύοντες καὶ δις καὶ πίονας αἴγας,
 εἴλαπινάζουσιν πίνουσιν τε αἴθοπα οἶνον
 μαψιδίωσ· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἐπ' ἀνὴρ
 οἶος Ὁδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἶκον ἀμύναι.
 ἥμεις δ' οὖν τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ηὶ καὶ ἐπειτα
 λευγαλέοι τ' ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.
 ηὶ τ' ἀν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμις γε παρείη.
 οὐ γὰρ ἐπ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδὲ ἐτὶ καλῶς
 οἶκος ἐμὸς διβλωλε· νεμεστήθητε καὶ αὐτοὶ,
 ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 οἱ περιναιετάουσι· θεῶν δὲ ὑποδείσατε μῆνιν,
 μή τι μεταστρέψωσιν ἀγαστάμενοι κακὰ ἔργα.
 λίστομαι ἥμεν Ζηνὸς Ὄλυμπίου ἥδε Θέμιστος,
 ηὶ τ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἥμεν λύει ἥδε καθίζει·
 σχέσθε, φίλοι, καὶ μ' οἶον ἐάσατε πένθετι λυγρῷ
 τείρεσθ', εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὁδυσσεὺς
 δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐνκυήμιδας Ἀχαιοὺς,
 τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 τούτους δτρύνοντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
 ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε πρόβασιν τε.
 εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἀν ποτε καὶ τίσις εἴη.
 τόφρα γὰρ ἀν κατὰ ἀστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ
 χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἔως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους δδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ·
 "Ως φάτο χωδμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαῖη,
 δάκρυν ἀναπρήσας· οἶκτος δὲ ἔλε λαὸν ὑπαυτα.

Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μάθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·
Ἄντινοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·

Antinous retorts, and blames Penelope.

'Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες
ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλοις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.

σοὶ δ' οὖ τι μυηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοι εἰσιν,
ἄλλα φληγὰ μήτηρ, ἢ τοι περὶ κέρδεα οἴδεν.

ἥδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον,
ἔξ οὐν ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

πάντας μέν δ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστῳ,
ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινά.

ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξ·
στησαμένη μέγαν ἴστον ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,

λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄφαρ δ' ἡμῶν μετέειπε·
κοῦροι, ἔμοι μυηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὁδυσσεὺς,

μῆμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμουν, εἰς δὲ κε φάρος
ἐκτελέσω, μή μοι μεταμώνια νήματ' ὅληται,

Λαέρτη τῆρωι ταφῆιον, εἰς δὲ τέ κέν μιν
μοῦρ' ὀλοὴ καθέλησι ταυηλεγέος θανάτοιο,

μή τέ μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ,
αἵ κεν ἀτέρ σπείρουν κῆται πολλὰ κτεατίσσας.

Θεοὶ ἔφασθ', ἡμῶν δ' αὐτὸς ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ἐνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἴστον,

νύκτας δὲ ἀλλύεσκεν, ἐπεὶ δαῖδας παραθεῖτο.

Θεοὶ τρίτες μὲν ἔληθε δόλω καὶ ἐπειθεν Ἀχαιούς·
ἄλλ' δτε τέτρατον ἥλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὁραι,

καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἦ σάφα ἥδη,
καὶ τίνι γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἴστον.

Θεοὶ τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπὸ διάγκης
σοὶ δὲ ἀδε μυηστῆρες ὑποκρίνονται, οὐδὲ εἰδῆς

αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοῖ.
 μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι
 τῷ ὅτεώ τε πατὴρ κέλεται καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 εἰ δὲ ἐπ' ἀνίστη γε πολύν χρόνου νῦν Ἀχαιῶν,
 τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν ἢ οἱ περὶ δῶκεν Ἀθήνη,
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλὰς
 κέρδεά θ', οἵ οὐ πώ τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 τάων αὖ πάρος ήσαν ἐνπλοκάμιδες Ἀχαιαὶ,
 Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἐνστέφανός τε Μυκῆνη·
 τάων οὖ τις ὁμοῖα νοῆματα Πηνελοπείη
 ἥδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτο γέ ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε.
 τόφρα γὰρ οὖν βίστον τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 ὅφρα κε κείη τοῦτον ἔχῃ νόον, ὃν τινά οἱ νῦν
 ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί. μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
 ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθῆν πολέος βιότοιο·
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γέ θιμεν οὔτε πῃ ἄλλῃ,
 πρίν γέ αὐτὴν γίμασθαι Ἀχαιῶν φέ κ' ἐθέλησι.

Telemachus answers, and invokes the aid of Zeus.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦδα·
 ἕ 'Αντίο', οὗ πως ἔστι δόμων δέκουσαν ἀπῶσαι
 ἢ μ' ἔτεχ', ἢ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δὲ ἐμὸς ἄλλοθι γαῖης,
 ζώει δέ γέ ή τέθυηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
 'Ικαρίψ, αἴ κ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερᾶς ἀρήστετ' ἔρινῦς
 οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
 ὑμέτερος δέ εἰ μὲν θυμὸς ινεμετίζεται αὐτῶν,
 ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δέ ἀλεγύνετε δαῖτας
 σμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 εἰ δέ ὑμῶν δοκέει τόδε λωίτερον καὶ ὅμεων

ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτου τῆποιων δλέσθαι,
κείρετ· ἔγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἔόντας,
αἱ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλινπιτα ἔργα γενέσθαι.
τῆποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν δλοισθε.³

145

*Zeus sends a favourable omen, which Halitherses
interprets.*

“Ως φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ’ αἰετῷ εὐρύόπα Ζεὺς
νψόθεν ἐκ κορυφῆς ὅρεος προέηκε πέτεσθαι.
τῷ δ’ ἔως μέν ῥ’ ἐπέτοιτο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
πλησίῳ ἀλλήλοισι τιτανομένῳ πτερύγεσσιν
ἀλλ’ ὅτε δὴ μέσστην ἀγορὴν πολύφημον ἵκεσθην,
ἔνθ’ ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
ἐς δ’ ἵδετην πάντων κεφαλὰς, ὅσσοντο δ’ ὅλεθρον,
δρυψαμένῳ δ’ δινύχεσσι παρειὰς ἀμφὶ τε δειρὰς
δεξιῶ ἦιξαν διά τ’ οἰκλα καὶ πόλιν αὐτῶν.
θάμβησαν δ’ ὅρνιθας, ἐπεὶ ἴδον δφθαλμοῦσιν
ῶρμηναν δ’ ἀνὰ θυμὸν ἄ περ τελέεσθαι ἔμελλον.
τοῦσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης
Μαστορίδης· δὲ γὰρ οἶος δμηλικίην ἐκέκαστο
ὅρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι·
δὲ σφιν ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

150

‘Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
μηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφανσκόμενος τάδε εἴρω.
τοῦσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὁδυσσεὺς
ἢηρ ἀπάνευθε φίλων ὁν ἔσσεται, ἀλλά που ἥδη
ἤγνις ἐών τοίσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει
τάντεσσιν πολέσιν δὲ καὶ ἀλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἱ νεμόμεσθ’ Ἰθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεσθ’ ὡς κεν κατακαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ¹⁶⁵
τανέσθων καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λώιόν ἔστιν.
οὐ γὰρ ἀπειρητος μαυτεύομαι, ἀλλ’ εὐ εἰδώς·

160

καὶ γὰρ κεύνῳ φῆμι τελευτηθῆναι ἀπαντά
ῶς οἱ ἐμυθεόμην, δτε Ἰλιον εἰσανέβαινον
Ἄργενοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', δλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἑταίρους
ἀγγωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ 175
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.

Eurytachus replies scornfully.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύζου παῖς, ἀντίον ηῦδα·
‘ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῦσι τέκεσσιν
οἴκαδ' ἵλων, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν δπίσσω·
ταῦτα δ' ἔγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. 180
δρυιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
φοιτῶσ’, οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἄλετο τῇλ’, ως καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
ῶφελες. οὐκ ἀν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὥδ’ ἀνιείης, 185
σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος, αἴ κε πόρησιν.
ἀλλ’ ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιόν τε πολλά τε εἰδὼς
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
αὐτῷ μέν οἱ πρώτον ἀνηρέστερον ἔσται, 190
[πρῆξαι δ' ἔμπης οὐ τι δυνήσεται εἶνεκα τῶνδες]
σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ην κ' ἐνὶ θυμῷ
τίνων ἀσχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἀλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἔγῶν ὑποθήσομαι αὐτός·
μητέρ’ ἔην ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι· 195
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μάλ’, δστα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι δίομαι νίας Ἀχαιῶν
μητρόνος ἀργαλέης, ἐπεὶ οὐ τινα δεῖδιμεν ἔμπης,
οὔτ’ οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἔδντω 200

οὗτε θεοπροπής ἐμπαζόμεθ', ήν σὺ, γεραιὲ,
μνθέαι ἀκράυτον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
χρήματα δ' αὐτε κακῶς βεβρώσεται, σύδέ ποτ' ἵστα
ἔσσεται, δῆρα κεν ἦ γε διατρίβησιν Ἀχαιοὺς
δν γάμουν ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἡματα πάντα
εἴνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
ἐρχόμεθ', δις ἐπιεικὲς δπνιέμεν ἐστὶν ἐκάστῳ.'

Telemachus asks for a ship that he may seek his father.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηῦδα·
'Εὐρύμαχ' ηδὲ καὶ ἄλλοι, δσοι μνηστῆρες ἀγανοὶ,
ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω'
ηδη γὰρ τὰ ἵσασι θεοί καὶ πάντες Ἀχαιοῖ.
ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
οἰ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.
εῖμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλου ημαθέεντα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ην τίς μοι εἴπησι βροτῶν, ἢ δσσαν ἀκούσω
ἐκ Διὸς, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
εὶ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
ἡ τ' ἀν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν:
εὶ δέ κε τεθνηώτος ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἐπείτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά τέ οἱ χεύω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖξω
πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.'

'Η τοι δ γ' ὁς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, δις δ' Ὁδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος,
καὶ οἱ ἴων ἐν νησὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἀπαντα,
πειθεσθαί τε γέροντι καὶ ἐμπεδα πάντα φυλάσσειν
δ σφιν ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·'

Mentor reproaches the people for disloyalty.

'Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ιθακήσιοι, δττε κεν ἔπιω-

μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἡπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
ἀλλ' αἱεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ρέζοι,
ώς οὖ τις μέμνηται Ὁδυσσῆος θείου
λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἡπιος ἡεν.
ἀλλ' ἡ τοι μηηστῆρας ἀγήνορας οὐ τι μεγάρω
ἔρδειν ἔργα βίαια κακορράφαθίστι νόσιο·
σφὰς γάρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
οἶκον Ὁδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶν νέεσθαι.
· οὐν δ' ἄλλω δήμῳ νεμεσίζομαι, οἶον ἀπαντες
ἡσθ' ἄνεψ, ἀτὰρ οὖ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι
παύροις μηηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἔόντες.³

Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον τηδα·
· Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἡλεὲ, ποῖον ἔειπες
ἡμέας δτρύνων καταπανέμεν. ἀργαλέον δὲ
ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτή.
εἴ περ γάρ κ' Ὁδυσεὺς Ἰθακῆσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους κατὰ δῶμα ἔδιν μηηστῆρας ἀγανὸν
ξειλάσαι μεγάροιο μενοιησεῖ ἐνὶ θυμῷ,
οὖ κέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι,
εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὖ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκιδνασθ̄ ἐπὶ ἔργα ἔκαστος,
τούτῳ δ' δτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἡδ' Ἀλιθέρσης,
οἱ τέ οἱ ἔξ ἀρχῆς πατρώιοι εἰσιν ἑταῖροι.
ἀλλ', δίω, καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων
πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὖ ποτε ταύτην.²
· "Ως ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρῆν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκιδναντο ἐὰ πρὸς δῶμαθ̄ ἔκαστος,
μηηστῆρες δ' ἐς δῶματ' ἵσαν θείου Ὁδυσσῆος.

Athenoē appreavts in answer to Telemachus' prayer,
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θύνα θαλάσσης,

χείρας τικάμενος πολιῆς ἀλὸς, εὐχετ' Ἀθήνῃ·

‘Κλῦθι μοι, διὸ χθιζός θεὸς ἡλυθες ἡμέτερον δῶ
καὶ μὲν τὴν κέλευσας ἐπ' ἡροειδέα πόντου,
πότον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοὶ,
μηηστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.’²⁶⁵

‘Ως ἔφατ’ εὐχόμενος, σχεδόθεν δέ οἱ ἡλθεν Ἀθήνῃ,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν,
καὶ μιν φωνήσασ’ ἔπεια πτερόεντα προσηγόρευεν·

‘Τηλέμαχ’, οὐδὲν δηπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδὲ ἀνοήμων,²⁷⁰
εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦν,
οἷος κείνος ἔην τελέσται ἔργον τε ἔπος τε.
οὐ τοι ἔπειθ’ ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται οὐδὲ ἀτέλεστος.
εἰ δ’ οὐ κείνου γύνος καὶ Πηγελοπελέης,²⁷⁵
οὐ σέ γύνος ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν δὲ μενοινάς.
παῦροι γάρ τοι παῖδες ὅμοιοι πατρὶ πέλονται,
οἵ πλέοντες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
ἀλλ’ ἔπει οὐδὲν δηπιθεν κακὸς ἔσσεαι οὐδὲ ἀνοήμων,
οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὁδυσσῆος προλέλοιπεν,
ἔλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.²⁸⁰

τῷος τοι ἔταῖρος ἔγω πατρώιός εἰμι,
οἵ τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ δημ’ ἔψομαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ’ ἵων μηηστῆρσιν ὁμίλει,
δηλισσόν τοι ἡια καὶ ἄγγεσιν ~~ἄρσουν~~ δηπαυτα,
οῶν ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἀλφιτα, ~~μυελὸν~~ δωδρῶν,²⁸⁵

and promises to accompany him.

τοῖος γάρ τοι ἔταῖρος ἔγω πατρώιός εἰμι,
οἵ τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ δημ’ ἔψομαι αὐτός.
ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ’ ἵων μηηστῆρσιν ὁμίλει,
δηλισσόν τοι ἡια καὶ ἄγγεσιν ~~ἄρσουν~~ δηπαυτα,
οῶν ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἀλφιτα, ~~μυελὸν~~ δωδρῶν,²⁹⁰

δέρμασιν ἐν πυκιωῦσιν ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταῖρον
αὐλύ' ἔθελον τῆρας συλλέξομαι. εἰσὶ δὲ τῆς
πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέαι ἡδὲ παλαιαῖ·
τάων μέν τοι ἔγων ἐπιόφουμαι ἢ τις ἀρίστη,
ῶκα δὲ ἐφοπλίσαντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ.²

*Ως φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διός· οὐδὲ ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἐκλυεν αὐδήν.

Telemachus makes a spirited answer to the taunts of
Antinous;

βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἡτορ,
εὗρε δὲ ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν,
αἴγας ἀνιεμένους σιάλους θ' εὑνοτας ἐν αὐλῇ.³

*Ἀντίνοος δὲ θύδε γελάστας κλεῖ Τηλεμάχοιο·
ἐν τῷ ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τῷ ἔφατ' ἐκ τῷ ὀνόμαζε·

*Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, μή τέ τοι ἄλλο
ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργου τε ἔπος τε,
ἄλλα μοι ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ.
ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοῖ,
νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἰκητοί³
ἐσ Πύλον ἥγαθένη μετ' ἀγανοῦ πατρὸς ἀκονήν.

Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦδα·
*Ἀντίνο', οὐ πως ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
διάνυσθαί τ' ἀκέοιτα καὶ εὐφραίνεσθαι ἐκτλον.
ἡ οὐχ ἄλις ὡς τὸ πάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες, ἐγὼ δὲ ἔτι νήπιος ἦν;
νῦν δὲ δὴ μέγας εἰμὶ καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
πινθάνομαι, καὶ δὴ μοι δέξεται ἐνδοθι θυμὸς,
πειρήσω δέ κ' ὑμμι κακὰς ἐπὶ κῆρας ἱέλω,
ἵητε Πύλονδ' ἐλθὼν, η αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ δήμῳ.
εἶμι μὲν, οὐδὲ ἀλίη ὁδὸς ἔστεται ἦν ἀγορεύω,
ἔμπορος· οὐ γὰρ τῆδε ἐπήβολος οὐδὲ ἐρετάων
γλυκομαι· ὡς νῦ που ὑμμιν ἐείσατο κέρδιον ἐναντίον.³

“Η ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσατ’ Ἀντινόοιο
[ἥναι· μηηστῆρες δὲ δόμον κάτα δαῖτα πένοντο].
οἱ δὲ ἐπελώθενον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν
ῶδε δὲ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων”

“Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῶν μερμηρίζει. 325
ἡ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθέντος,
ἢ δὲ γε καὶ Σπάρτηθεν, ἐπεῑ νύ περ ἵεται αἰνῶς·
ἢ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πίειραν ἄρουραν,
ἐλθεῖν, δῆρος ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ’ ἐνείκη,
ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι καὶ ἡμέας πάντας δλέσσῃ.” 330

“Ἄλλος δὲ αὖτ’ εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων
‘τίς δὲ οὐδὲ εἴ κε καὶ αὐτὸς Ἰων κοιλης ἐπὶ νηὸς
τῆλε φίλων ἀπόληται ἀλώμενος ὡς περ Ὁδυσσεὺς;
οὐτῷ κεν καὶ μᾶλλον διφέλλειν πόνον ἀμμιν·
κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκλα δὲ αὐτε
τούτου μητέρι δοῦμεν ἔχειν ηδὲ δις τις δπυλοι.’ 335

While Euryalus made provision for his voyage,

“Ως φάν τοι δέ δέ ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσετο πατρὸς,
εὐρὺν, δθι νηὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
ἐσθῆς τοῦ ἐν χηλοῦσιν ἄλις τοῦ εὐώδες ἔλαιον·
ἐν δὲ πίθοι οἶνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο 340
ἔστασαν, ἀκρητον θείον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
ἔξείης ποτὲ τοῖχον ἀρηρότες, εἴ ποτ’ Ὁδυσσεὺς
οὐκαδὲ νοστήσειε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
κληισταὶ δὲ ἐπεσαν σανδεῖς πυκινῶς ἀραρῖαι,
δικλίδεις ἐν δὲ γυνὴ ταμιὴ νύκτας τε καὶ ἡμαρ
ἔσχ, ή πάντ’ ἐφύλασσε υόν πολυϊδρείησιν,
Ἐύρυκλει, Ὡπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θάλαμόνδε καλέσσας.”

“Μαῖ”, ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεύσιν ἀφυσσειν
ἥδην, στις μετὰ τὸν λαρώτατος δύν σὺ φυλάσσεις, 350

κεῖνον διομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
δώδεκα δὲ ἐμπλησσον καὶ πώμασιν ἄρσον ἀπαντας.
ἐν δέ μοι ἀλφίτα χεῦνον ἐνρέφαφέεσσι δοροῖσιν·
εἴκοσι δὲ ἐστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς. 355
αὐτὴ δὲ οἵη ἵσθι· τὰ δὲ ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, διπότε κεν δὴ
μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῆ κοίτου τε μέδηται.
εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθίειτα,
νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω. 360

“Ως φάτο, κώκυστεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
καὶ ρ' διοφυρομένη ἐπεια πτερόεντα προστήνδα·

“Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνουν, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἐπλετο; πῆ δὲ ἐθέλεις λέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὃ δὲ ὥλετο τηλόθι πάτρης 365
διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
οἱ δέ τοι αὐτίκ' λόντι κακὰ φράσσονται δπίσσω,
ῶς κε δόλῳ φθίγης, τάδε δὲ αὐτοὶ πάντα δάσονται.
ἀλλὰ μέν αὐθ' ἐπὶ σοῦσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρὴ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδὲ ἀλάλησθαι.” 370

and binds her to secrecy.

Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα·
“Θάρσει, μαῖ”, ἐπεὶ οὖ τοι ἀνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.
ἀλλ' ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
πρὶν γ' ὅτ' ἀν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ῶς ἀν μὴ κλαίοντα κατὰ χρόα καλδὸν λάπτῃ.” 375

“Ως ἂρ' ἐφη, γρηγὸς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμυν.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
αὐτίκ' ἐπειτά οἱ οὖντον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσεν,
ἐν δέ οἱ ἀλφίτα χεῦνον ἐνρέφαφέεσσι δοροῖσι·
Τηλέμαχος δὲ ὁμάτ' ἵων μηηστῆρσιν ὅμιλει. 380

Athena procures and mans a ship, and they set sail together.

"Ενθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκῦνα κατὰ πτόλιν φέρετο πάντη,
καὶ ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῆθον,
ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνάγει. 385
ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαῖδιμον οὐδὲν
ἥτες νῆα θοὴν δέ οἱ πρόφρων θεόπεδεκτο.

Δύσετό τ' ἡέλιος σκιώντο τε πᾶσαι ἀγνιαί·
καὶ τότε οὐταναθοὴν ἀλαδ' ἔφυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὄπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐύστελμοι φορέουσι. 390
στήσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἀθρόοι ἡγερέθουστο· θεὰ δέ ὁ ὕπρυνεν ἔκαστον.

"Ενθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο·
ἔνθα μητστήρεσσω ἐπὶ γλυκὺν ὑπνον ἔχειν, 395
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἱ δ' εὗδειν ὕρυνοντο κατὰ πτόλιν, οὐδὲν ἄρ' ἔτι δὴν
εἴλατ', ἐπεὶ σφισια ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένη ημὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν· 400

'Τηλέμαχ', ηδη μέν τοι ἐυκυνήμδες ἑταῖροι
εἴλατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι δρμήν·
ἄλλ' ιομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὅδοῖο.'

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δέ δ' ἐπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δέ τοι νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
εὑρον ἐπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρῃ κομόωντας ἑταῖρους.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ιερὴ ίσ Τηλεμάχοιο·

'Δεῦτε, φίλοι, ηία φερώμεθα· πάντα γὰρ ἡδη 410

ἀθρόδ' ἐνὶ μεγάρῳ μήτηρ δ' ἐμοὶ σὺ τι πέπυσται,
οὐδὲ ἄλλαι δμωαὶ, μία δ' οἴη μῦθον ἀκουστεν.²

*Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὺς δὲ ἄμ' ἔποντο.

οἵ δὲ ἄρα πάντα φέροντες ἐνστέλμω ἐπὶ νηὶ

κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευστεν Ὁδυσσῆος φύλος υἱός.

415

ἄν δὲ ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν³, ἥρχε δὲ Ἀθήνη,
νηὶ δὲ ἐνὶ πρύμνῃ κατὰρέζετο· ἄγχι δὲ ἄρα αὐτῆς
ἔζετο Τηλέμαχος· τοὺς δὲ πρυμνήσι⁴ ἔλυσαν,
ἄν δὲ καὶ αὐτὸς βάντες ἐπὶ κληῆσι καθίζον.

τοῖσιν δὲ ἵκμενον οὐρον ιει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἄκραρι Ζέφυρον, κελάδοντ⁵ ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

420

Τηλέμαχος δὲ ἐτάροιτιν ἐποτρίνας ἐκέλευστεν
ὅπλων ἀπτεσθαι· τοὺς δὲ ὀτρύνοντος ἀκουσαν.

ἰστὸν δὲ εἰλάτιων κοιλῆς ἐντοσθε μεσόδημης
στήσαν δείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν,
ἔλκον δὲ ἴστιά λευκὰ ἐνστρέπτοισι βοεῦσιν.

425

ἐπρησεν δὲ ἀνεμος μέσον ἴστιον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ⁶ ἵαχε νηὸς ιούσης·
ἡ δὲ ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.

δησάμενοι δὲ ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἶνοιο,

430

λεῖβον δὲ ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτηρσιν,

ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
πανυχίη μέν δέ τι γε καὶ ἡῶ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Τὰ ἐν Πυλῷ.

Athena and Telemachus arrive and are welcomed at Pylos.

Ἡέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι
καὶ θυητοῦσι βροτοῦσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἴζον τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ρέζον,
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαίτη.
Ἐννέα δ' ἔδραι ἔσταν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἐκάστῃ
ἔλατο, καὶ προῦχοντο, ἐκάστοθι ἐννέα ταύρους.

εὗθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρὶ' ἔκαιον,
οἱ δ' ιθὺς κατάγοντο, οἵδ' ἴστια νηὸς ἐίσησ
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοῖς.
ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῶν, ἡρχε δ' Αθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

‘Τηλέμαχ’, οὐ μέν σε χρὴ ἔτ’ αἰδοῦς οὐδὲ ἡβαιόν
τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, δῆφα πύθηαι
πατρὸς, δπου κύθε γαῖα καὶ δν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ’ ἄγε νῦν ιθὺς κλεί Νέστορος ἵπποδάμοιο.
εἶδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, ὅπως νημερτέα εἴπῃ.
ψεῦδος δ' οὐκ ἔρει· μάλα γὰρ πεπινυμένος ἔστι·
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον τῆνδα·

‘Μέντορ, πῶς τ’ ἄρ’ ἵω πῶς τ’ ἄρ προσπτύξομαι αὐτό^ν
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκνοῦσιν
αἰδὼς δ’ αὖ νέον ἀνδρα γεράτερον ἔξερέεσθαι.’

Τὸν δ’ αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘Τηλέμαχ’, ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ δίω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δό δ’ ἔπειτα μετ’ ἵχνα βαῖνε θεοῖο.
ἴξον δ’ ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἔδρας,
ἐνθ’ ἄρα Νέστωρ ἥστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ’ ἑταῖροι
δαῖτ’ ἐντυνόμενοι κρέατ’ ὕπτων ἄλλα τ’ ἔπειρον.
οἱ δ’ ὡς οὖν ξείνουσι ίδον, ἀθρόοι ἥλθον ἀπαντες,
χερσὶν τ’ ἡσπάζοντο καὶ ἔδριάσθαι ἀνωγον,
πρώτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα καὶ ίδρυσεν παρὰ δαῖτῃ
κώστιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶν ψαμάθοις ἀλίηστι,
πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρι φ·
δῶκε δ’ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ’ οἴνον ἔχενε
χρυσείφ δέπαι· δειδισκόμενος δὲ προσηνῦν
Παλλάδ’ Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο·

‘Εῦχεο νῦν, ὁ ξέων, Ποσειδάωνι ἀνακτε·
τοῦ γὰρ καὶ δαῖτης ἥντήσατε δεῦρο μολόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξεαι, ἡ θέμις ἐστὶ,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον δίομαι ἀθανάτοισιν
εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέοντος ἀνθρωποι.
ἄλλα νεώτερός ἐστιν, ὁμηλική δ’ ἐμοὶ αὐτῷ·
τούνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἀλεισον.’

‘Ως εἶπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἥδεος οἴνου·
χαῖρε δ’ Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕτεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἀλεισον.

αὐτίκα δ' εὗχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

‘Κλέθι, Ποσειδαον γαιόχες, μηδὲ μεγήρης ^{gladis} 55
ἡμῶν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ νιάσι κύδος ὅπας,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἀλλοῖσι δῶν χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλαίσιν ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.

δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι, 60
οἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελανῃ.’

‘Ως ἄρ’ ἔπειτ’ ἡράτο καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
ὣς δ’ αὖτας ἡράτο Όδυσσης φίλος υἱός.

οἱ δ’ ἐπεὶ ὕπηγσαν κρέας ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ’ ἔρικυδέα δᾶτα.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖς ἄρα μύθων ἡρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

‘Νῦν δὴ κάλλιστον ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ξείνουσι, οἱ τινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆσ. 70
ὦ ξεῖνοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλεῖθ’ ὑγρὰ κέλευθα;
ἢ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδῶς ἀλάλησθε,
οὐά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἀλα, τοι τ’ ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῦσι φέροντες;

Telemachus explains to Nestor the reason of their
journey.

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηὔδα· 75
θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆξ, ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο
[ἢ δ’ ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν].

‘Ω Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κύδος Ἀχαιῶν,
ἔφεις ὁπόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω. 80
ἥμεις ἐξ Ἰθάκης ὑπονηγίου εἰλήλουθμεν·
πρῆξις δ’ ἦδι ἰδίη, οὐ δήμιος, ἦν ἀγορεύω.
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦν που ἀκούσω,

δίου Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ποτέ φασι
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι. • 85
ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πευθύμεθ', ἥχι ἔκαστος ἀπώλετο λυγρὸν ὄλεθρον,
κείνου δ' αὐτὸν καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν όππόθ' ὄλωλεν,
εἴθ' ὃ γ' ἐπ' ἡπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέσσιν, 95
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
τοῦνεκα τὸν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλησθα
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που δπωπας
δόφθαλμοῖσι τεοῦσιν, ἥ ἄλλου μῆθον ἀκουσας
πλαζομένου· περὶ γάρ μιν διζυρὸν τέκε μήτηρ. 95
μηδέ τέ μ' αἰδόμενος μειλίστεο μηδ' ἐλεαρῶν,
ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον δπως ἥντησας όπωπῆς.
λίστομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὅδυσσεὺς,
ἥ ἔπος ἡέ τι ἔργον ὑποστὰς ἔξετέλεσσε
δῆμῳ ἐν Τρώων, δθι πάσχετε πήματ'. Ἀχαιοί· 100
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καὶ μοι ὑημερτὲς ἐνίσπεις.'

Nestor recounts the sufferings of the Greeks after the
fall of Troy.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
'ὦ φίλ', ἔπει μ' ἔμιητας διζύος, ἥν ἐν ἐκείνῳ
δῆμῳ ἀνέτλημεν μένος ἀσχετοὶ νῖες Ἀχαιῶν,
ἡμὲν ὅσα ἔννυν ηντον ἐπ' ἡεροειδέα πόντον 105
πλαζόμενοι κατὰ ληδόν, δπῃ ἄρξειν Ἀχιλλεὺς,
ἥδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
μαρνάμεθ'. ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος νῖὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς ἥδε μαχητής· 110
ἄλλα τε πόλλα' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακῶ τις κεν ἐκεῖνα

πάντα γε μυθήσαιτο καταθυητῶν ἀθρώπων;

οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἔξιετες παραμίμων

ἐξερέοις δσα κεῦθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·

πρώ κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν Ἰκοιο.

ἴναστες γάρ σφιν κακὰ ράπτομεν ἀμφιέποντες

παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

ἔνθ' οὖ τὸς ποτε μῆτιν ὄμοιωθήμεναι ἀντην .

ἡθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὁδυσσεὺς

παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεὸς, εἰ ἐτεόν γε

κείνου ἔκγονος ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

ἢ τοι γὰρ μῦθοί γε ἑοικότες, οὐδέ κε φαίης

ἀνδρα υεώτερον ὕδε ἑοικότα μυθήσασθαι.

ἔνθ' ἡ τοι εἶως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὁδυσσεὺς

οὔπε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὗτ' ἐνὶ βουλῇ,

ἀλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοντε νόφ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ

φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως δχ' ἄριστα γένοιτο.

ἀπτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιό πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,

βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,

καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον

Ἀργείοις, ἐπεὶ οὖ τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι

πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἵτον ἐπέσπον

μῆνιος ἔξ δλοῆς γλαυκῶπιδος δβριμοπάτρης,

ἢ τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.

τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,

μᾶψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡέλιον καταδύντα,

οἱ δ' ἥλθον οἷνφ βεβαρηότες υἱες Ἀχαιῶν,

μῆνον μυθείσθην, τοῦ εἴνεκα λαὸν ἄγειραν.

ἔνθ' ἡ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς

νόστον μιμησκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,

οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἔήνδαμε· βούλετο γάρ ρα

λαὸν ἐρυκακέειν, βέξαι θ' Ἱερὰς ἐκατόμβιας,

ὅς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἔξακέσαιτο,

115

120

125

130

135

140

145

νήπιος, οὐδὲ τὸ γῆδη, ὃ σὺ πείσεσθαι ἔμελλεν
 οὐ γάρ τ' αἴφα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
 ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεστιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσσαν ἐνκυήμιδες Ἀχαιοὶ
 ἡχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
 νύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν δρμαίνοντες
 ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἥρτυε πῆμα κακοῦ·
 ἥωθεν δ' οἱ μὲν νέας ἐλκομεν εἰς ἄλλα δῖαν
 κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα βαθυζώνους τε γυναικας.
 ἥμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 αὖθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 ἥμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἐπλεον, ἐπτόρεστεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
 ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἵρα θεοῖσιν,
 οἵκαδε ἱέμενοι· Ζεὺς δ' οὗ πω μῆδετο νόστον,
 σχέτλιος, ὃς δέ τοι ἔριν ὁρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὗτις.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
 ἀμφ' Ὁδυσῆα ἄνακτα δαίφρονα, ποικιλομήτην,
 αὗτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥρα φέροντες·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν ηησὸν ἀδολέστιν, αἱ μοι ἐποντο,
 φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον δὲ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς Ἀρήιος, ὁρσε δ' ἑταῖρον.
 δψὲ δὲ δὴ μετὰ νῷι κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόδον δρμαίνοντας,
 ἡ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 ηῆσον ἐπι Ψυρής, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 ἡ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἡμεμέντα Μίμαντα.
 ἥτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ δέ γ' ἡμῶν
 δεῖξε, καὶ ἡνῶγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
 τέμρειν, ὅφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὁρτο δέ τοι λιγὺς οὐρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὅκα
 ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὰν

ἐνπόχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πολλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
τέτρατον ἡμαρ ἔην, δτ' ἐν "Ἀργεῖ νῆας ἑστασ 180
Τυνεῖδεω ἔταροι Διομῆδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλουνδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οὔρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέκεν ἀῆναι.
ὅς τ' ἥλθον, φίλε τέκνουν, ἀπευθῆς, οὐδέ τι οἶδα
κεύων, οἴ τ' ἔσάωθεν 'Αχαιῶν οἴ τ' ἀπόλοντο. 185
ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πεύθομαι, ή θέμις ἐστὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὺ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
οὓς δγ' 'Αχιλλῆς μεγαθύμου φαῖδιμος οὐδὲ,
εὺ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαδὸν οὐδόν. 190
πάντας δ' 'Ιδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἔταρους,
οἱ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὖ τιν' ἀπηύρα.
'Ἄτρεδην δὲ καὶ αὐτὸλ ἀκούετε νόσφιν ἔόντες,
ώς τ' ἥλθ' ὡς τ' Αἴγισθος ἐμῆσατο λυγρὸν ὅλεθρον.
ἀλλ' ή τοι κεῦνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέιστεν, 195
ώς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κεῦνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόβμητιν, δοὶ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
[καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὀρόσ καλόν τε μέγαν τε,
ἀλκιμος ἔσσ', ίνα τίς σε καὶ δψιγόνων εὐ εἴπῃ.]' 200

Telemachus despairs of the state of affairs in his home.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦδα·
'ώ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος 'Αχαιῶν,
καὶ λίην κεῦνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ 'Αχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
αὶ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν,
τίσασθαι μηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς, 205
οἵ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.

κείνον διομένη τὸν κάμμορον, εἴ ποθεν ἔλθοι
διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
δῶδεκα δὲ ἐμπληστὸν καὶ πώματιν ἄρσον ἀπαντας.
ἐν δέ μοι ἀλφίτα χεῦνον ἐνράφαφέεσσι δοροῖσιν
εἴκοσι δὲ ἔστω μέτρα μυληφάτον ἀλφίτου ἀκτῆς. 355
αὐτὴ δὲ οἴη ἵσθι τὰ δὲ ἀθρόα πάντα τετύχθω·
ἔσπέριος γάρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅππότε κεν δὴ
μῆτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῇ κοίτου τε μέδηται.
εἴμι γάρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόειτα,
νόστον πενσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω.³⁶⁰

“Ως φάτο, κώκυστεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
καί ρ' δλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηρύδα·

‘Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνουν, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
ἔπλετο; πῆ δὲ ἐθέλεις λέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν
μοῦνος ἐνὸν ἀγαπητός; δὲ δὲ ὥλετο τηλόθι πάτρης 365
διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογυνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἴντι κακὰ φράσσονται δπίσσω,
ῶς κε δόλῳ φθέγγει, τάδε δὲ αὐτοὶ πάντα δάσονται.
ἀλλὰ μέν αὐθ' ἐπὶ σοῦσι καθήμενος οὐδέ τί σε χρὴ
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδὲ ἀλάλησθαι.’ 370

and binds her to secrecy.

Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηὔδα·
‘Θάρσει, μᾶι’, ἐπει οὗ τοι ἀνευ θεοῦ ηδε γε βουλή.
ἀλλ' ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,
πρὸν γ' ὅτ' ἀν ἐνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
ἢ αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἀν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἴαπτη.’ 375

“Ως ἀρ' ἔφη, γρηγὸς δὲ θεῶν μέγαν δρκον ἀπώμιν.
αὐτὰρ ἐπει ρ' ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρκον,
αὐτίκ' ἐπειτά οἱ οἰνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσεν,
ἐν δέ οἱ ἀλφίτα χεῦνεν ἐνράφαφέεσσι δοροῖσι· 380
Τηλέμαχος δὲ ἐς δώματ' ἴων μυηστῆρσιν ὄμιλει.

Athena procures and mans a ship, and they set sail together.

"Ενθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκῦνα κατὰ πτόλιν φέρετο πάντη,
καὶ ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
ἐσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.

385

ἡ δ' αὐτε Φρονίοι Νοήμονα φαῖδιμον υἱὸν
ἥτε νῆα θοήν· δ δέ οἱ πρόφρων θητέεκτο.

Δύσετό τ' ἡέλιος σκιώωντό τε πᾶσαι ἀγνιαῖ·
καὶ τότε νῆα θοὴν ἀλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
ὄπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐνσελμοὶ φορέονται.
στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
ἀθροί ήγερέθοντο· θεὰ δ' ὕτρυνεν ἔκαστον.

390

"Ενθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο·
ἔνθα μνηστήρεσσω ἐπὶ γλυκὺν ὑπνον ἔχειε,
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
οἱ δ' εὔδειν ὕρινυντο κατὰ πτόλιν, οὐδὲ ἄρ' ἔτι δὴν
εἴλατ', ἐπεὶ σφισια ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐ ναιεταόντων,

395

Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·

‘Τηλέμαχ', ἡδη μέν τοι ἐνκυήμιδες ἑταῖροι
εἴλατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
ἄλλ' ἰομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.'

“Ως ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· δ δ' ἐπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
αὐτὰρ ἐπεὶ ᾧ ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
εὑρον ἐπειτ' ἐπὶ θινὶ κάρη κομόωντας ἑταῖρους.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερὴ Ἰς Τηλεμάχοιο·

405

‘Δεῦτε, φίλοι, ἡια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἡδη

410

ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ μήτηρ δ' ἐμοὶ σὺ τι πέπυσται,
οὐδὲ ἄλλαι δυωαὶ, μία δ' οἰη μῦθον ἀκουστεν.'

*Ως ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο.
οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες ἐνστέλμω ἐπὶ νηὶ⁴¹⁵
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὁδυσσῆος φίλος υἱός.

ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἥρχε δ' Ἀθήνη,
νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἔζετο ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆς
ἔζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν,
ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῦσι καθῆζον.

τοῖσιν δ' ἵκμενον οὐρον θεὶ γλαυκῶπις Ἀθήνη,⁴²⁰
ἄκραη Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων ἀπτεσθαι· τοὶ δ' δτρύνοντος ἀκουσαν.
ιστὸν δ' εἰλάτινου κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόγοισιν ἔδησαν,⁴²⁵

ἔλκον δ' ιστία λευκὰ ἐνστρέπτοισι βοεῦσιν.

ἐπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ιστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ' θαχεὶ νηὸς ιούσης·

ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσοντα κέλευθον.

δησάμενοι δ' ἄρα δπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,⁴³⁰

λεῖθον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,

ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρη.
παντυχίη μέν δ' η γε καὶ ηώ πεῖρε κέλευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Tὰ ἐν Πύλῳ.

Athena and Telemachus arrive and are welcomed at Pylos.

Ἡέλιος δὲ ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
οὐραὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαεῖνοι
καὶ θυητοῦσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῦδωρον ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἴζον τοὺς δὲ ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἴερὰ ῥέζον, 5
ταύρους παμμέλανας, ἐνοσίχθονι κυανοχαλίῃ.
ἴννεα δὲ ἔδραι ἔσται, πεντηκόσιοι δὲ ἐν ἑκάστῃ
ἔλατο, καὶ προῦχοντο ἑκάστοθι ἕννέα ταύρους.
εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δὲ ἐπὶ μηρὶ ἔκαιον, .
οἱ δὲ ίθὺς κατάγοντο, οἵτια νηὸς ἔστησε
στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δὲ ὄρμισαν, ἐκ δὲ ἔβαν αὐτοῖς·
ἐκ δὲ ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῶν, ἡρχε δὲ Αθήνη.
τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 10
‘Τηλέμαχ’, οὐ μέν σε χρὴ ἔτ’ αἰδοῦς οὐδὲ ἡβαιόν·
τοῦνεκα γάρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, δῆφα πύθηαι 15
πατρὸς, δποι κύθε γαῖα καὶ δν τινα πότμον ἐπέσπεν.
ἀλλ’ ἄγε νῦν ίθὺς κλεί Νέστορος ιπποδάμοιο·
εἴδομεν ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθε.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, δπως νημερτέα εἴπη·
ψεῦδος δὲ οὐκ ἔρεις μάλα γάρ πεπινυμένος ἔστι· 20
Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίου ηὔδα·

‘Μέντορ, πῶς τ’ ἄρ’ ἵω πῶς τ’ ἄρ προσπτέξομαι αὐτό^ν
οὐδέ τί πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν.
αἰδὼς δ’ αὖ νέον ἀνδρα γεράτερον ἔξερέεσθαι.’

Τὸν δ’ αὐτέ προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘Τηλέμαχ, ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ δίω
οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.’

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὁ δ’ ἐπειτα μετ’ ἵχνια βαῖνε θεοῦ.
ἴζον δ’ ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἔδρας,
ἔνθ’ ἄρα Νέστωρ ἥστο σὺν νίστιν, ἀμφὶ δ’ ἑταῖροι
δαιτ’ ἐντυνόμενοι κρέατ’ ὕπτων ἄλλα τ’ ἐπειρον.
οἱ δ’ ὡς οὖν ξείνους ίδον, ἀθρόοι ἥλθον ἀπαντες,
χερσών τ’ ἡσπάζοντο καὶ ἔδριάσθαι ἀνωγον,
πρῶτος Νεστορῆς Πεισόστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἔλε χείρα καὶ ίδρυσεν παρὰ δαιτὶ^ῳ
κώσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησι,
πάρ τε καστιγνήτῳ Θρασυμήδῃ καὶ πατέρι φ.
δῶκε δ’ ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ’ οἴνοι ἔχενε
χρυσείω δέπαι· δειδισκόμενος δὲ προσηύδα
Παλλάδ’ Ἀθηναῖην, κούρην Διὸς αγιόχοιο.

‘Εὗχοι νῦν, ὡς ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἀνακτή-
τοῦ γὰρ καὶ δαιτης ἡγήσατε δεῦρο μολόντες.
αὐτὰρ ἐπὴν σπείσης τε καὶ εὔξει, ή θέμις ἔστι,
δὸς καὶ τούτῳ ἐπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
σπεῖσαι, ἐπει καὶ τούτον δίομαι ἀθανάτοισιν
εὑχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέοντος ἀνθρωποι.
ἄλλα νεώτερός ἔστιν, διμηλική δ’ ἐμοὶ αὐτῷ
τούνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἀλεισον.’

‘Ως εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου
χαῖρε δ’ Ἀθηναῖη πεπινυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οἰνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἀλεισον.

αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάνιι ἀνακτί.

‘Κλεθτι, Ποσειδαον χαιρόχε, μηδὲ μεγήρυς
ἡμῶν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ νιάστι κῦδος ὅπαςε,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρέσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλεῖτης ἐκατόμβης.

δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
οὐνεκα δεῦρ' Ἰκόμεσθα θοῇ σὸν ῥῆι μελαίνῃ.’

‘Ως ἄρ' ἔπειτ' ἡράτῳ καὶ αὐτὴν πάντα τελεύτα·
δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ἄς δ' αὗτως ἡράτο Οδυσσῆος φίλος νιός.
οἱ δ' ἐπεὶ ὕπηγσαν κρέας ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δαστάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρου ἔντο,
τοῖς ἀφα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

‘Νῦν δὴ κάλλιούν ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ζείνουσι, οἴ τινες εἰσιν, ἐπει τάρπησαν ἐδωδῆς.
ἄζεῖνοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
ἢ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδῶς ἀλάλησθε,
οὐά τε ληιστῆρες, ὑπεὶρ ἀλα, τοι τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;

Telemachus explains to Nestor the reason of their
journey.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆχ, ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένου έροιτο
[ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν].

‘Ω Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἀφει ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω.
ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηλον εἰλήλουθμεν’
πρῆξις δ' ήδ' ἰδίη, οὐ δήμιος, ἦν ἀγορεύω.
πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἵν που ὀκούσω,

δίου Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, διν ποτέ φασι
σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἔξαλαπάξαι. 85
ἄλλους μὲν γάρ πάντας, δοσοὶ Τρωσὸν πολέμιζον,
πενθόμεθ', ἥχι ἔκαστος ἀπώλετο λυγρὸν δλεθρον,
κείνου δ' αὖ καὶ δλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων.
οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὅππόθ' ὅλωλεν,
εἴθ' ὅ γ' ἐπ' ἡπείρου δάμη δινδράτι δυσμενέεσσιν,
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης. 95
τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἵκανομαι, αἱ κ' ἔθέλησθα
κείνου λυγρὸν δλεθρον ἐνισπεῶν, εἴ που ὅπωπας
δφθαλμοῦσι τεοῖσιν, ἦ ἄλλου μῆθον ἄκουστας
πλαζόμενον· περὶ γάρ μιν διζυρὸν τέκε μήτηρ. 95
μηδέ τέ μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον ὅπως ἥντησας ὅπωπῆς.
λίστομαι, εἴ ποτε τοι τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὅδυσσεὺς,
ἥ ἔπος ἡέ τι ἔργον ὑποστὰς ἔξετέλεσσε
δήμῳ ἐν Τρώων, δθι πάσχετε πήματ'. Αχαιοί· 100
τῶν νῦν μοι μηῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπεις.'

Nestor recounts the sufferings of the Greeks after the
fall of Troy.

Τὸν δ' ἡμειβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
‘ὦ φίλ’, ἐπει μ’ ἔμυησας διζύος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἀσχετοι νίες Αχαιῶν,
ἡμὲν δσα διν νηυσὸν ἐπ’ ἡεροειδέα πόντον 105
πλαζόμενοι κατὰ ληδό, ὅπῃ ἀρξειεν Αχιλλεὺς,
ἥδ’ δσα καὶ περὶ ἀστυ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
μαρνάμεθ’. ἔνθα δ’ ἔπειτα κατέκταθεν δσοι ἀριστοι.
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Αρίμος, ἔνθα δ’ Αχιλλεὺς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος, 110
ἔνθα δ’ ἐμὸς φίλος νίδος, ἄμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Αιτιλοχος, περὶ μὲν θεέων ταχὺς ἥδε μαχητής·
ἄλλα τε πόλλ’ ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακῷ τίς κεν ἐκεῖνα

πάντα γε μυθήσαιτο καταθιητῶν ἀνθρώπων;
οὐδὲ εἰ πεντάετές γε καὶ ἔξαετες παραμίμων
ἔξερέοις δσα κεῦθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
πρώ κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
εἴναετες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
παντοίοισι δόλοισι, μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.

ἔνθ' οὖς τίς ποτε μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
ηθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὁδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι, πατήρ τεὸς, εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
ἡ τοι γὰρ μῦθοι γε ἑοικότες, οὐδέ κε φαίης
ἄδρα νεώτερον ὅδε ἑοικότα μυθήσασθαι.

ἔνθ' ἡ τοι εἶως μὲν ἔγῳ καὶ δῖος Ὁδυσσεὺς
οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν οὗτ' ἐνὶ βουλῇ,
ἀλλ' ἔνα θυμὸν ἔχοντε νόφῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως δχ' ἄριστα γένοιτο.
αὖτάρ ἐπεὶ Πριάμοιό πόλιν διεπέρσαμεν αἷπην,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις, ἐπεὶ οὖς τι νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον
μήνιος ἔξ δλοῆς γλαυκῶπιδος δβριμοπάτρης,

η τ' ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε.
τὰ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς,
μὰψ, ἀτάρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡέλιον καταδύντα,
οἱ δ' ἡλθον οὖν φεβαρηότες υῖες Ἀχαιῶν,
μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἴνεκα λαὸν ἄγειραν.
ἔνθ' ἡ τοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
νόστον μιμήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδὲ Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
λαὸν ἐρυκακέειν, ρέξαι θ' ἱερὰς ἐκατόμβας,
ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἔξακέσαιτο,

τήπιος, οὐδὲ τὸ ἥδη, ὃ σὺ πείστεσθαι ἔμελλεν·
 οὐ γάρ τ' αἴψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
 ὡς τὰ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσταν ἐνκυήμιδες Ἀχαιοὶ¹
 ἦχῇ θεσπεσίῃ, δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή.
 μύκτα μὲν ἀέσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὄρμαίνοντες
 ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἥρτνε πῆμα κακοῦ·
 ἡῶθεν δ' οἱ μὲν νέας ἐλκομεν εἰς ἀλα διὰν
 κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα βαθυζώνοντες τε γυναικας.
 ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 αὖθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
 ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὥκα
 ἐπλεον, ἐπτόρεσπεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
 ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἵρα θεοῖσιν,
 οἵκαδε ιέμενοι· Ζεὺς δ' οὗ πω μῆδετο νόστον,
 σχέτλιος, διὸ δὲ ἔριν ὅρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὖτις.
 οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας
 ἀμφ' Ὁδυσῆη ἀνακτα δαίφρονα, ποικιλομήτην,
 αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἱρα φέροντες·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νησὶν δολλέστιν, αἱ μοι ἐπούτο,
 φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον δὲ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 φεῦγε δὲ Τυδέος νῖ�ος Ἀρήμος, ὅρσε δὲ ἐταύρους.
 δψὲ δὲ δὴ μετὰ νῶι κλε ἔανθὸς Μενέλαος,
 ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν δολιχὸν πλόσιν ὄρμαίνοντας,
 ἢ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης,
 νήσους ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
 ἢ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἡνεμόεντα Μίμαντα.
 γῆτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ δὲ γ' ἡμῶν
 δεῖξε, καὶ ἡνῶγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοιαν
 τέμνειν, σφρα τάχιστα ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν.
 ὅρτο δὲ ἐπὶ λιγὺς σῦρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μάλ' ὥκα
 ἐχθυόεντα κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραυντὸν

ἐπούχιαι κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταίρων
πολλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαυτες·
τέτρατον ἡμαρ ἔην, δτ' ἐν "Ἀργεῖη νῆσος ἐστας" 180
Τινὲς δέ εἴησαν ἑταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν· αὐτὰρ ἔγώ γε Πύλουνδ' ἔχον, οὐδέ ποτ' ἔσβη
οἵρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέκεν ἀῆναι.
ὅς ήλθον, φύλε τέκνουν, ἀπευθῆς, οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οὐ τ' ἐσάωθεν 'Αχαιῶν οὐ τ' ἀπόλοντο. 185
ὅστα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
πεύθομαι, ηθος θέμις ἐστὶ, δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
οὐδὲ δύ' 'Αχιλλῆος μεγαθύμου φαῦλιμος νίδος,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν. 190
πάντας δ' 'Ιδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
οὐ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὐ τιν' ἀπηγύρα.
'Ατρεΐδην δὲ καὶ αὐτὸν ἀκούετε οὐδσφιν ἔόντες,
ώς τ' ἥλθ' ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὅλεθρον.
ἀλλ' ητοι κεῖνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν, 195
ώς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
ἀνδρὸς, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δοιοῖ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
[καὶ σὺ, φίλος, μάλα γάρ σ' ὁρώ καλόν τε μέγαν τε,
ἄλκιμος ἔσσ', ίνα τίς σε καὶ δψιγόνων εὖ εἴπῃ.]' 200

Telemachus despairs of the state of affairs in his home.

Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
ὢ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος 'Αχαιῶν,
καὶ λίην κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ 'Αχαιοὶ
οἴσουσι κλέος εὐρὺν καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
αἱ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν,
τίσασθαι μυηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς, 205
οἱ τέ μοι ὑθρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.

ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ δλβοι,
πατρὶ τὸν ἐμῷ καὶ ἐμοὶ· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης?

Τὸν δὲ ἡμεῖςθετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
‘ῳ φίλ’, ἐπειδὴ ταῦτά μ’ ἀνέμυησας καὶ ἔειπες,
φασὶ μητῆρας σῆς μητέρος εἶνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις, δέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
εἰπέ μοι ἡὲ ἐκὼν ὑποδάμνασται, ἢ σέ γε λαοὶ
ἔχθαλρουσ’ ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ δμφῆ.
τίς δὲ οὗδ’ εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσται ἐλθὼν,
ἢ δ γε μοῦνος ἐδὼν, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
εἰ γάρ σ’ ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὡς τότ’ Ὁδυστῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δῆμῳ ἔνι Τρώων, δθι πάσχομερ ἀλγεῖ Ἀχαιοί –
οὐ γάρ πω ἵδον ὁδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη –
εἰ σ’ οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κῆδοιτό τε θυμῷ,
τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο?

Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦνα·
‘ῳ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι δίω·
λίνη γάρ μέγα εἶπες· ἄγη μ’ ἔχει. οὐκ ἀν ἐμοὶ γε
ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ’, οὐδὲ εἴ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν?

Τὸν δὲ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘Τηλέμαχε, ποῦν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων.
ῥεῖα θεός γ’ ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἀνδρα σαώσαι.
βουλούμην δὲ ἀν ἐγώ γε καὶ ἀλγεα πολλὰ μογήσας
οἴκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι,
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
ἄλεθ’ ὑπ’ Αἴγισθοιο δόλῳ καὶ ἦς ἀλόχοιο.
ἀλλ’ ἢ τοι θάνατον μὲν ὅμοιον οὐδὲ θεοὶ περ
καὶ φιλῷ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, δππότε κεν δὴ
μοῖρ’ ὀλοὶ καθέλησι τανηλεγέος θανάτοιο?’

Nestor describes the murder of Agamemnon.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
 'Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ·
 κενῷ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήγυμος, ἀλλά οἱ ηδη
 φράσσωντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 τὸν δ' ἔθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ηδὲ φρόνιν ἄλλων
 τρὶς γὰρ δή μίν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν,
 ὡς τε μοι ἀθάνατος ἀδάλλεται εἰσοράσθαι. 245
 ὁ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 πῶς ἔθαν' Ἀτρεδῆς εὐρυκρέων 'Αγαμέμνων;
 ποῦ Μενέλαος ἦν; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὅλεθρον,
 Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω; 250
 ή οὐκ "Αργεος ἦνεν 'Αχαικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
 πλάκετ' ἐπ' ἀνθρώπους, δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;"
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
 'τοιγάρῳ ἐγώ τοι, τέκνου, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ή τοι μὲν τάδε καῦτὸς δίεαι, ὡς κεν ἐτύχθη,
 εἰ ζωόντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν 255
 'Ατρεδῆς Τροίηθεν ἵδην, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχεναν,
 ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς "Αργεος, οὐδὲ κέ τίς μιν
 κλαῦσεν 'Αχαιάδων" μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον. 260
 ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἡμεθ;. δο δ' εὔκηλος μυχῷ "Αργεος ἵπποβότοιο
 πόλλα' 'Αγαμέμνονέην ἄλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσσιν.
 ή δ' ή τοι τὸ πρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς,
 διὰ Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι.
 πάρ δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, φῶ πόλλα' ἐπέτελλεν
 'Ατρεδῆς Τροίηνδε κιῶν εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
 ἄλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην
κάλλιπεν οἰωνοῦσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
πολλὰ δὲ μηρὶς ἔκηε θεῶν ίεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
πολλὰ δ' ἄγαλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
ἐκτελέστας μέγα ἔργον, δοῦ ποτε ἐλπετο θυμῷ.
ἡμεῖς μὲν γὰρ ἂμα πλέομεν Τροίηθεν λόντες,
'Ατρεδῆς καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν
ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἴρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον 'Αθηνέων,
ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος 'Απόλλων
οῖς ἄγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν 'Ονητορόδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
ῆτα κυβερνῆσαι, ὅπότε σπερχούεν ἀελλαι.
Ἄς δο μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
ὅφρ' ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίστειν.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῦνος, λὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον
ἔνθα γλαφυρῆσι, Μαλειάων ὅρος αἰπὺν
ἴξε θέων, τότε δὴ στυγερῆν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀντμένα χεῦε
κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ίσα ὄρεσσιν.
ἔνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
ἥχι Κύδωνες ἔναιον 'Ιαρδάνου ἀμφὶ ρέεθρα.
ἔστι δέ τις λιστῇ αἰπεῖά τε εἰς ἄλλα πέτρη
ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡεροειδέι πόντῳ,
ἔνθα Νότος μέγα κύμα ποτὶ σκαιὸν ρίον ὕθεῖ,
ἐς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κύμ' ἀποέργει.
αἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἥλθον, σπουδῇ δ' ἥλυνξαν δλεθρούν
ἄνδρες, ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κνανοπρωφείους
Ἀλγίπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ θύει.
Ἄς δο μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν διγέλρων

ἡλάτο ξὺν υησὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρά·
ἐπάετες δ' ἡνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης
κτείνας Ἀτρεΐδην, δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ. 305
τῷ δέ οἱ δγδοάτῳ κακὸν ἥλυθε δῖος Ὁρέστης
ἀψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἥ τοι τὸν κτείνας δαίνυν τάφον Ἀργείοισι
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἴγισθοιο· 310
ἀπῆμαρ δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
πολλὰ κτήματ' ἄγων, δσα οἱ νέες ἄχθος ἀειραν.

He bids Telemachus to visit Menelaus.

καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἀπὸ τῆλ' ἀλάλησο, *τι!* 315
κτήματά τε προλιπῶν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὗτῳ ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηνσίην ὁδὸν ἔλθης.
ἄλλ' ἐς μὲν Μενέλαιον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἀνωγα
ἐλθεώ κεῶνος γὰρ νέον ἀλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων δθεν οὐκ ἔλποιτό γε θυμῷ
ἐλθέμεν, δν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἀελλαι 320
ἐς τέλαγος μέγα τοῖον, δθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
ἀπόετες οἰχνεύσιω, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἄλλ' ίθι νῦν σὺν νηὶ τε σῆ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
εὶ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πᾶρ δέ τοι υῖες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆς ἔσονται 325
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, δθι ἔανθὸς Μενέλαος.
λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸς, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπη.
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπινυμένος ἐστίν.
‘Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθε.
τοῦσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 330

Athena proposes that they should now take their leave.

‘Ω γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ’ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κερδασθε δὲ οὖν,
ὅφρα Ποσειδάνων καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
σπείσαντες κοίτοι μεδώμεθα· τοῦ γὰρ ἀρη.
ἥδη γὰρ φάσ οἷχεθ’ ὑπὸ ζόφου, οὐδὲ ἔοικε
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.’

‘Η ρά Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ’ ἔκλινον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ’ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
γλώσσας δ’ ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ’ ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἔπιόν θ’ ὅσον ἥθελε θυμὸς,
δὴ τότ’ Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ιέσθην κοιλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ’ αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·

Nestor would fain keep them: so Telemachus remains.

‘Ζεὺς τό γ’ ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ῶς ὑμεῖς παρ’ ἐμέο θοὴν ἐπὶ νῆα κλοιτε
ῶς τέ τεν ἡ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἡὲ πενιχροῦ,
ῳ̑οῦ τι χλαῖναι καὶ ρήγεα πόλλ’ ἐνὶ οἴκῳ,
οὗτ’ αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεῦδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ρήγεα καλά.
οὐ θην δὴ τοῦδ’ ἀνδρὸς Ὁδυσσῆος φίλος νίὸς
νηὸς ἐπ’ ἱκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ’ ἀν ἐγώ γε
ζώω, ἐπειτα δὲ παιδες ἐνὶ μεγάροισι λεπωνται,
ξείνουσι ξεινίζειν, ὃς τίς κ’ ἐμὰ δώμαθ’ ἵκηται.’

Τὸν δ’ αὐτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘εῦ δὴ ταῦτα γ’ ἐφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὔτως.
ἀλλ’ οὗτος μὲν νῦν σοι ἄμ’ ἐψεται, ὅφρα κεν εὗδῃ

σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν[·] ἔγὼ δ' ἐπὶ τῇ μέλαιναν
εἰμ[·], ὡς θαρσύνω θ³ ἐτάρους εἴπω τε ἔκαστα. 360
ἔρνυ θητείας
εταξεῖ
οὐλος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὑχομαι εἶναι·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἀνδρες ἔπονται,
πάντες ὁμηλική μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.

Ἐνθα κε λεξαίμην κοῦλῃ παρὰ την μελαίνη
πῶν ἀτὰρ ἡῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
εἰμ[·], ἐνθα χρεῖός μοι δφέλλεται, οὔ τι νέον γε,
οὐδ' ὀλίγον[·] σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεδυν ἵκετο δῶμα,
πέμψον σὸν δίφρῳ τε καὶ νίεῖν δὸς δέ οἱ ἵππους,
οἵ τοι ἑλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.[·] 365
370

Athena vanishes; Nestor vows her an offering.

“Ως ἄρα φωνήσασ’ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φίγη εἰδομένη[·] Θάμβος δ’ ἔλε πάντας ἰδόντας, 375
ἷλας Σεΐσ
θώμαζεν δ’ δ γεραιός, ὅπως ἴδεν δφθαλμοῦσι·
Τηλεμάχον δ’ ἔλε χεῖρα, ἐπος τ’ ἔφατ’ ἐκ τ’ δυνόμαζεν[·]
“Ω φίλος, οὔ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεπθαι,
εὶ δῆ τοι νέφωδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.[·] 376
οὐ μὲν γάρ τις δὅς ἄλλος ‘Ολύμπια δώματ’ ἔχόντων,
ἄλλα Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη τριτογένεια,
ἢ τοι καὶ πατέρ’ ἔσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
ἄλλα, ἀνασσ’, Ήληθε, δίδωθι δέ μοι κλέος ἔσθλὸν,[·] 380
αὐτῷ καὶ παῖδεσσοι καὶ αἰδοίη παρακοίτι·
τοὶ δ’ αὖ ἔγὼ ρέξω βοῦν ἦνιν εὐρύμέτωπον,
ἀδητην, ἦν οὔ πω ὑπὸ ζυγὸν ἥγαγεν ἀνήρ·
τὴν τοι ἔγὼ ρέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.”

“Ως ἔφατ’ εὐχόμενος, τοῦ δ’ ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
τοῖσιν δ’ ἥγεμόνευε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,[·] 386
νίάσι καὶ γαμβροῦσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
ἄλλ’ ὅτε δώμαθ’ ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῦ ἀνακτος,
ἔξειης ἔσοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,

τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
οἶνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ἀιξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνον ἔλυσε·
τοῦ δὲ γέρων κρητῆρα κεράσσατο, πολλὰ δὲ Ἀθήνῃ
εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἦθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακτείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
τὸν δὲ αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον νιὸν Ὁδυσσῆος θείοιο,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσω, ὑπὲρ αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πάρ' δὲ ἄρ' ἐνυμελίην Πεισίστρατον, ὅρχαμον ἀνδρῶν,
ὅς οἱ ἔτ' ἡγέος παιδῶν ἦν ἐν μεγάροισιν.
αὐτὸς δὲ αὗτε καθεῦδε μυχῷ δόμουν ὑφηλοῖο,
τῷ δὲ ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εύηνήν.

Next morning the offering is made.

"Ημος δὲ ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὼς,
ἄρνυτ' ἄρ' ἔξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
ἐκ δὲ ἐλθῶν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῦσι λίθοισιν,
οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑφηλάων
λευκοὶ, ἀποστλβούντες ἀλείφατος· οἷς ἔπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵεσκεν, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
ἀλλ' δὲ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς "Αἰδόσσε βεβήκει,
Νέστωρ αὖ τότ' ἐφῆσε Γερήνιος, οὐρος Ἄχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δὲ νῦν δολλέες ἡγερέθοντο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσέν τ' Ἀρητός τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης.
τοῖσι δὲ ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἥρως,
πòρ δὲ ἄρα Τηλέμαχον θεοεικελον εἴσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

"Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρητίνατ' ἐέλδωρ,
σφρος δὲ τοι πρώτιστα θεῶν ίλάσσομ' Ἀθήνην,

ἢ μοι ἐναργῆς ἥλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν. 420

ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίουν ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὅφρα τάχιστα
ἔλθησιν, ἐδάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·

εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆja μέλαιναν
πάντας ἵων ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἶους· 425

εἰς δ' αὖ χρυσοχόου Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
ἔλθειν, ὅφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.

οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ δολλέεις, εἴπατε δ' εἴσω
δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
ἔντας τε ἔνδια τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδωρ.³

“Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἥλθε μὲν ἀρ
βοῦς 430

ἐκ πεδίου, ἥλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἑίσης
Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος, ἥλθε δὲ χαλκεὺς
ὅπλ’ ἐν χερσὶν ἔχων χαλκία, πείρατα τέχνης,
ἄκμονά τε σφύράν τ’ εὐποίητόν τε πυράγρην,
οἰσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἥλθε δ’ Ἀθήνη
ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ’ ἵππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ· ὁ δ’ ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχευεν
ἀσκήσας, ἵν’ ἀγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.

βοῦν δ’ ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
χέρνιβα δέ σφ’ Ἀρητός ἐν ἀνθεμόσεντι λέβητι 440

ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἐτέρη δ’ ἔχεν οὐλᾶς
ἐν κανέῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
δᾶνν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.

Περσεὺς δ’ ἀμνίον εἶχε· γέρων δ’ ἵππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ’ οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ’ Ἀθήνη 445
εὔχετ’ ἀπαρχόμειος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Αὐτὰρ ἐπεί ρ’ εὗξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
ώτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
ἥλασεν ἄγχι στάσ· πέλεκυς δ’ ἀπέκοψε τένοντας
αὐχενίους, λύσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ’ δλόλυξαν 450

θυγατέρες τε μνοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν.
τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα βύη, λίπε δ' δοτέα θυμὸς,
αἷψ' ἄρα μιν διέχεναν, ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνου
πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κυίσῃ ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὡμοθέτησαν.
καὶ δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβιλα χερσίν. 4
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῦπιν ἔπειραν,
ῶπτων δ' ἀκροπόρους ὀβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὄπλοτάτη θυγάτηρ Νηλημάδαο.
αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαϊώ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἥδε χιτῶνα,
ἐκ δ' ἀσαμίνθον βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὅμοιος.
πάρ δ' δ' γε Νέστορ' ἵων κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.

Οἱ δ' ἐπεὶ ὕπτησαν κρέας ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
δαίνυνθ' ἔζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ δροῦστο
οἶνον οἰνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.

Telemachus and Peisistratus set out for Sparta.

‘Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξαθ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήστησιν ὑδοῖο.’⁴

‘Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύνον ἥδ’ ἐπίθοντ
καρπαλίμως δ’ ἔζενξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
σύψα τε, οἴλα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.⁴

ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρον·
 πὰρ δ' ἄρα Νεστορὸς Πεισίστρατος, ὅρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
 μάστιξεν δ' ἔλαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην
 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺν πτολίεθρον.
 οἱ δὲ παγημέριοι σεῖον ἕνγδον ἀμφὶς ἔχοντες.

485

Δύστετό τ' ἡέλιος σκιώωντό τε πᾶσαι ἀγνιαῖ·
 ἐις Φηρὰς δ' Ἰκοντὸ Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 νέος Ὁρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παιδα.
 ἐνθα δὲ νύκτ' ἀεσαν, δὲ τοῖς πὰρ ἔεινια θῆκεν.

490

Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡὼς,
 ἵππους τ' ἔζείγυνυντ' ἀνά θ' ἀρματα ποικὺλ' ἔβαινον·
 [ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αιθούσης ἐριδούπου·]
 μάστιξεν δ' ἔλαν, τῷ δ' οὐκ ἀέκουτε πετέσθην.
 ἔνθα δὲ ἐς πεδίον πυρηφόρον, ἐνθα δ' ἔπειτα
 ἥνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὡκέες Ἰπποι.
 Δύστετό τ' ἡέλιος σκιώωντό τε πᾶσαι ἀγνιαῖ.

495

ἀλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὅλβον,
πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ ἐμοὶ· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.⁷

Τὸν δ' ἡμείβετε⁸ ἔπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
'ἄ φίλον', ἐπειδὴ ταῦτα μ' ἀνέμυνθσας καὶ ἔειπες,
φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἴνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
εἰπέ μοι ἡὲ ἐκῶν ὑποδάμνασται, ἢ σέ γε λαοὶ
ἔχθαλρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ δύμφῃ.
τίς δ' οὖδ' εἴ κέ ποτε σφὶ βίας ἀποτίστεται ἐλθὼν,
ἢ ὃ γε μοῦνος ἔλων, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;
εἴ γάρ σ' ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὡς τότ' Ὁδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
δῆμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε 'Ἀχαιοί' –
οὐ γάρ πω ἴδον ὡδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας
ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη –
εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν κήδοιτό τε θυμῷ,
τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.⁹

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπιννένος ἀντίον ηῦδα·
'ἄ γέρον, οὐ πω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι δίω.
λίην γάρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει. οὐκ ἀν ἐμοὶ γε
ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδὲ εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν.¹⁰

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
'Τηλέμαχε, ποῦν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὁδόντων.
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
βουλούμην δ' ἀν ἐγώ γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογῆσας
οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ υβριμον ἡμαρ ἴδεσθαι,
ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς 'Αγαμέμνων
ἄλεθ' ὑπ' Αἴγισθοιο δόλῳ καὶ ἡς ἀλόχοιο.
ἀλλ' ἡ τοι θάνατον μὲν δύοιον οὐδὲ θεοὶ πέρ
καὶ φίλῳ ἄνδρὶ δύνανται ἀλαλκέμεν, ὅππότε κεν δὴ
μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.'

Nestor describes the murder of Agamemnon.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηῦδα·
 'Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ· 240
 κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ηδη
 φράσσωντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν.
 τὸν δ' ἔθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Νέστορ', ἐπεὶ περίοιδε δίκας ηδὲ φρόνιν ἄλλων· 245
 τρὶς γὰρ δή μὲν φασιν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν,
 ὡς τε μοι ἀθάνατος ἵδαλλεται εἰσοράσθαι.
 ὁ Νέστορ Νηληιάδη, σὺ δ' ἀληθὲς ἐνίσπες·
 τῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 ποὺ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μῆσατ' ὀλεθρον
 Αἴγισθος δολόμητις, ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω; 250
 ή οὐκ Ἀργεος ἦεν Ἀχαικοῦ, ἀλλά πῃ ἄλλῃ
 πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, δὲ θαρσήσας κατέπεφνε;

Τὸν δ' ἡμεῖβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 'τοιγάρ έγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ή τοι μὲν τάδε καῦτὸς δίεσι, ὡς κεν ἐτύχθη, 255
 εἰ ζώσντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἵων, ξανθὸς Μενέλαος·
 τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχεναν,
 ἀλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν
 κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς Ἀργεος, οὐδέ κέ τίς μιν 260
 κλαύσειν Ἀχαιιάδων· μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον.
 ήμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους
 ἥμεθ· δέ δ' εὔκηλος μυχῷ Ἀργεος ἱπποβότοιο
 πόλλος Ἀγαμέμνονέην ἀλοχον θέλγεσκ' ἐπέεσπιν.
 ή δ' ή τοι τὸ πρὸν μὲν ἀναίνετο ἔργον δεικὲς, 265
 δια Κλυταιμνήστρη· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι.
 πάρ δ' ἄρ' ἔην καὶ δοιδὸς ἀνὴρ, φ πόλλος ἐπέτελλεν
 Ἀτρεΐδης Τροίηνδε κιῶν εἴρυσθαι ἄκοιτιν.
 ἀλλ' ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,

δὴ τότε τὸν μὲν ἀοιδὸν ὑγαν ἐς νῆσον ἔρήμην
 κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι,
 τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε.
 πολλὰ δὲ μηρί' ἔκη θεῶν ιεροῦς ἐπὶ βωμοῖς,
 πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χρυσόν τε,
 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, δοῦ ποτε ἐλπετο θυμῷ. 275
 ἡμεῖς μὲν γὰρ ἄμα πλέομεν Τροίηθεν ίόντες,
 Ἀτρεδῆς καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν
 ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἴρδν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνέων,
 ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 οἰς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
 πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης ηὸς ἔχοντα, 280
 Φρόντιν Ὁνητορέδην, δος ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 νῆα κυβερνῆσαι, ὅπότε σπερχοίεν ἀελλαι.
 ὃς δο μὲν ἐνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὄδοιο,
 ὅφρ' ἔταρον θάπτοι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν. 285
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖνος, ἵων ἐπὶ οἴνοπα πόντον
 ἐν τηνὶ γλαφυρῇσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 ἵξε θέων, τότε δὴ στυγερὴν ὄδον εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ἀυτμένα χεῦε
 κύματά τε τροφόεντα πελώρια, ίσα ὅρεσσιν. 290
 ἐνθα διατμήξας τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασσεν,
 ἥχι Κύδωνες ἔναιον Ἰαρδάνου ἀμφὶ φέεθρα.
 ἔστι δέ τις λισσὴ αἰπεῖά τε εἰς ἄλα πέτρη
 ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἡροειδέι πόντῳ,
 ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν φίον ὠθεῖ, 295
 ἐς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀποέργει.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἥλθον, σπουδῇ δ' ἥλυξαν ὅλεθρον
 ἀνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
 κύματ'. ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κνανοπρῷείους
 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ. 300
 ὃς δο μὲν ἐνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ὀγείρων

ιδάτο ξὺν μηνσὶ κατ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους
τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμῆσατο οἰκοθε λυγρά·
ἐπτάετες δ' ἡνασσες πολυχρύσοιο Μυκήνης
κτείνας Ἀτρεῖδην, δέδημητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ. 305
τῷ δέ οἱ δγδοάτῳ κακὸν ἥλυθε δῖος Ὁρέστης
ἀψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
Αἴγισθον δολόμητιν, δοιαὶ οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
ἥ τοι τὸν κτείνας δαίνυν τάφον Ἀργείοισι
μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἴγισθοιο· 310
ἀντῆμαρ δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
πολλὰ κτήματ' ἄγων, δσα οἱ νέες ἄχθος ἀειραν.

He bids Telemachus to visit Menelaus.

καὶ σὺ, φίλος, μὴ δηθὰ δόμων ἀπὸ τῆλ' ἀλάλησο, *ταῦτα*
κτήματά τε προλιπῶν ἀνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
οὗτοι ὑπερφιάλους, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηνσίην ὁδὸν ἔλθης. 315
ἀλλ' ἐσ μὲν Μενέλαου ἔγῳ κέλομαι καὶ ἄνωγα
ἔλθεω κεῖνος γὰρ νέον ἀλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὅθεν οὐκ ἔλποιτο γε θυμῷ
ἔλθεμεν, δην τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἀελλαι 320
ἐσ πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδὲ οἰωνοὶ
ἀντάπτετες οἰχνεῦσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
ἀλλ' ίθι τῦν σὺν μηλί τε σῆῃ καὶ σοῦς ἔτάροισιν
εἰ δ' ἰθέλεις πεξός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
πᾶρ δέ τοι υἱες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆes ἐπονται 325
ἐσ λακεδαιμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
λοστεσθαι δέ μιν αὐτὸς, ἵνα μημερτὲς ἐνίσπη.
ψεύδος δ' οὐκ ἐρέει μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
“Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθε.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη” 330

Athena proposes that they should now take their leave.

‘Ω γέρον, ἦ τοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
ἀλλ’ ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσθε δὲ οἶνον,
ὅφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
σπείσαντες κοίτοι μεδώμεθα· τοῦ γὰρ ἄρη.
ἴδη γὰρ φάσι οὐχεθ’ ὑπὸ ζόφου, οὐδὲ ἔοικε
δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.’

‘Η ρά Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ’ ἔκλυνον αὐδησάσης.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῦ,
νώμησαν δ’ ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι·
γλώσσας δ’ ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ’ ἐπέλειβον.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἔπιόν θ’ ὅσον ἥθελε θυμὸς,
δὴ τότ’ Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἄμφω ἱέσθην κολην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ’ αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·

Nestor would fain keep them: so Telemachus remains.

‘Ζεὺς τό γ’ ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ώς ὑμεῖς παρ’ ἐμεῦ θοὴν ἐπὶ νῆα κλοιτε
ἄς τέ τεν ἡ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος ἡὲ πενιχροῦ,
ῳ οὐ τι χλαῖναι καὶ ρήγεα πόλλ’ ἐνὶ οἰκῷ,
οὐτ’ αὐτῷ μαλακῶς οὔτε ξείνοισιν ἐνεῦδειν.
αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ρήγεα καλά.
οὐ θην δὴ τοῦδ’ ἀνδρὸς Ὁδυσσῆος φίλος νίὸς
νηδὸς ἐπ’ ἵκριόφιν καταλέξεται, ὅφρ’ ἀν ἐγώ γε
ζώω, ἐπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
ξείνουσι ξεινίζειν, ὃς τίς κ’ ἐμὰ δώμαθ’ ἵκηται?’

Τὸν δ’ αὗτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
‘εὖ δὴ ταῦτά γ’ ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτως.
ἄλλ’ οὗτος μὲν νῦν σοι ἄμ’ ἔψεται, ὅφρα κεν εὔδη

σούσιω ἐνὶ μεγάροισιν ἔγὼ δ' ἐπὶ μῆτα μέλαιναν
εἰμ', ὡς θαρσύνω θ' ἔτάρους εἴπω τε ἔκαστα. *ἔρους θηλεῖς*
οὐσας γὰρ μετὰ τοῦσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἐπονται,
πάντες διμηλική μεγαθύμον Τηλεμάχοιο.

ἐνθα κε λεξαίμην κολῃ παρὰ την μελανη
τὸν ἀτὰρ ἡῶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμονες
εἰμ', ἐνθα χρεῖός μοι δφέλλεται, οὐ τι νέον γε,
οὐδὲ ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεδυν ἵκετο δῶμα,
πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ νίει· δὸς δέ οἱ ἵππους,
οἱ τοι ἑλαφρότατοι θείειν καὶ κάρτος ἄριστοι.' 360
επίθεσι.
365

Athena vanishes; Nestor vows her an offering.

'Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φίγη εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας, *λεων Σ45*
θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, δπως ἴδεν δφθαλμοῦσι·
Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἐπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δνόμαζεν·
'Ω φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεσθαι,
εὶ δή τοι νέψωδε θεοὶ πομπῆες ἐπονται. 376
οὐ μὲν γάρ τις δδ' ἄλλος 'Ολύμπια δώματ' ἔχόντων,
ἄλλα Διός θυγάτηρ, κυδίστη τριτογένεια,
ἢ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
ἄλλα, ἀνασσ', Ληθή, διδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
ἀπῷ καὶ παῖδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
σοὶ δ' αὖ ἔγὼ ρέξω βοῦν ἦνιν εὐρύμέτωπον,
ἀδητην, ἦν οὐ πω ὑπὸ ζυγὸν ἥγαγεν ἀνήρ·
την τοι ἔγὼ ρέξω χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.'

'Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
τούσιω δ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
νιάσι καὶ γαμβροῦσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
ἄλλ' δτε δώμαθ' ἱκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
ἔξειης ἔσοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,

τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ῶιξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρήδεμνου ἔλυσε·
τοῦ δὲ γέρων κρητῆρα κεράσσατο, πολλὰ δὲ Ἀθήνη
εὐχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάμεν τὸν θέρελε θυμὸς, 395
οἱ μὲν κακείοντες ἔβαν οἰκόδε τέκαστος,
τὸν δὲ αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον νύδν Ὁδυσσῆος θείου,
τρητοῖς ἐν λεχέεσπιν, ὑπὲρ αἰθούσῃ ἐριδούπῳ,
πὰρ δὲ ἄρα ἐνμελέτην Πεισίστρατον, ὅρχαμον ἀνδρῶν, 400
ὅς οἱ ἔτ' ἡθεος παῖδων ἦν εἰ μεγάροισιν.
αὐτὸς δὲ αὐτεῖ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
τῷ δὲ ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐηγήν.

Next morning the offering is made.

"Ημος δὲ ἡριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος Ἡώς,
ἄρντντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ, 405
ἐκ δὲ ἐλθῶν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι,
οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων
λευκοὶ, ἀποστλβούτες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἔζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
ἀλλ' δὲ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς Ἄιδόσδε βεβήκει, 410
Νέστωρ αὖ τότε ἐφίζε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. περὶ δὲ νύες ἀολλέες ἡγερέθουντο
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσεύς τε Ἀρητός τε καὶ ἀπίθεος Θρασυμήδης.
τοῦσι δὲ ἐπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἥλυθεν ἥρως, 415
πὰρ δὲ ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

"Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρητήνατ' ἐέλδωρ,
σφρ' ή τοι πρώτιστα θεῶν Ἰλάσσομ' Ἀθήνην,

ἢ μοι ἐναργῆς ἥλθε θεοῦ ἐς δᾶτα θάλειαν. 420

ἀλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἵτω, ὅφρα τάχιστα
ἥλθησιν, ἐδάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
εἰς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
πάντας ἵων ἑτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δύ' οἴους·
εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
ἥλθεῖν, ὅφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.

οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέεις, εἴπατε δ' εἴσω
δμωῆσιν κατὰ δώματ' ἀγακλυγὰ δᾶτα πένεσθαι,
ἔδρας τε ἔνδια τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰστέμεν ὕδωρ.³

"Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον. ἥλθε μὲν ἀρ
βοῦς 430

ἐκ πεδίου, ἥλθον δὲ θοῆς παρὰ νηὸς ἔίσης
Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος, ἥλθε δὲ χαλκεὺς
ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκίᾳ, πεύρατα τέχνης,
ἄκμονά τε σφύράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,
οἰσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἥλθε δ' Ἀθήνη
ἱρῶν ἀντιόωσα. γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ· δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περίχενεν
ἀσκήσας, ἵν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα.

βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
χέρνιβα δέ σφ' Ἀρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι 440
ἥλυθεν ἐκ θαλάμῳ φέρων, ἐτέρη δ' ἔχειν οὐλὰς
ἐν κανέφῳ πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
δῖνυν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
Περσεὺς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο, πολλὰ δ' Ἀθήνη
εὔχετ' ἀπαρχόμειος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.

Αὐτὰρ ἐπεί ρ' εὗξαντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
ἥλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας
ἀνχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δ' ὀλόλυχαν 450

Θυγατέρες τε ννοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
 Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὔρυοδείης,
 ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πειστρατός, δρχαμος ἀνδρῶν.
 τῆς δ' ἐπεὶ ἐκ μέλαν αἷμα ρύη, λίπε δ' ὄστέα θυμὸς, 455
 αἴψ' ἄρα μιν διέχεναν, ἅφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 πάντα κατὰ μοῖραν, κατά τε κνίση ἐκάλυψαν
 δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὡμοθέτησαν.
 καὶ δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
 λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβιλα χερσίν. 460
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 μίστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφ' διβελοῦσιν ἔπειραν,
 ὥπτων δ' ἀκροπόρους διβελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
 Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληιάδαο. 465
 αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαῖῳ,
 ἀμφὶ δέ μιν φάρος καλὸν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα,
 ἐκ ρ' ἀσαμύνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὅμοῖος·
 πὰρ δ' ὁ γε Νέστορ' ἵων κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.

Οἱ δ' ἐπεὶ ὥπτησαν κρέα ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 470
 δαίνυνθ' ἔζόμενοι· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ δροντο
 οἶνον οἰνοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ μύθων ἡρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·

Telemachus and Peisistratus set out for Sparta.

‘Παῖδες ἔμοι, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους 475
 ζεύξαθ’ ὑφ’ ἄρματ’ ἄγοντες, ἵνα πρήσησιν ὁδοῖο.’

‘Ως ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύνον ἡδὲ ἐπίθοντο,
 καρπαλίμως δ’ ἔζενχαν ὑφ’ ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
 ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
 σύντε, οὐαὶ ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆς. 480

ἀν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο δίφρου·
 πὰρ δ' ἄρα Νεοτορβὸς Πεισίστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν,
 ἐς δίφρου τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
 μάστιξεν δ' ἔλαυν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
 οἱ δὲ παυμημέριοι σεῦον ὅνγδον ἀμφὶς ἔχοντες.

485

Δύσετό τ' ἡέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαῖ·
 ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 νίκος Ὁρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἀεσαν, δὲ τοῖς πὰρ ἔεινα θῆκεν.

490

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
 ἵππονς τ' ἐζεύγνυντ' ἀνά θ' ἀρματα ποικὺλ' ἔβαινον·
 [ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·]
 μάστιξεν δ' ἔλαυν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
 ἔξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρουν, ἔνθα δ' ἐπειτα
 ἥνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὥκεες ἵπποι.
 δύσετό τ' ἡέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαῖ.

495

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Τὰ ἐν Λακεδαιμονι.

Telemachus and his friend are welcomed by Menelaus

Οἱ δὲ ίξον κοῦλην Λακεδαιμονα κητώεσσαν,
πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
τὸν δ' εὐρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
νίέος ἡδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος φέντοιον
τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ρήξηνορος νίέι πέμπεν
ἐν Τροῇ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατέγενετε
δωσέμεναι, τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξεγέλειον.
τὴν ἄρ' δ' γ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων προτὶ ἄστυ περικλυντὸν, οἰσιν ἀνασσεν,
νίέι δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἥγετο κούρην,
ὅς οἱ τηλύγετο γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
ἐκ δούλης· Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον οὔκέτ' ἔφαινον,
ἔπει δὴ τὸ πρῶτον ἐγείρατο παῖδ' ἐρατεινὴν,
Ἐρμιόνην, ἦ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.

“Ως οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
γείτονες ἡδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδίνενον κατὰ μέσσους.

Τῷ δ' αὐτὸν προθύροισι δόμων αὐτῷ τε καὶ ἵππῳ,
Τηλέμαχός θ' ἥρως καὶ Νέστορος διγλαῦς τίλος,

στήσαν· δ δὲ προμολὼν ἔτειο κρείων Ἐτεωνεὺς,
ὅτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο,
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
ἀγχοῦ δ' ἵσταμενος ἐπεια πτερόεντα προσητύδα·

25

'Ξείνω δή τινε τώδε, διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,
ἀνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔικτον.
ἄλλ' εἴπ' ἡ σφαιν καταλύσομεν ὥκεας ἵππους,
ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἴκανέμεν, ὃς κε φιλήσῃ.'

Τὸν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

30

'οὐ μὲν νήπιος ἡσθα, Βοηθοῦδη Ἐτεωνεῦ,
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πάις ὁς νήπια βάζεις.
ἢ μὲν δὴ υἱοι ξεινήια πολλὰ φαγόντε
ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ', αἵ κέ ποθι Ζεὺς
ἔξοπίσω περ παύσῃ διζύνος. ἀλλὰ λύ' ἵππους
ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοιωθῆναι.'

35

'Ως φάθ', δ δὲ μεγάροιο διέσουτο, κέκλετο δ' ἄλλους
ὅτρηροὺς θεράποντας ἀμά σπέσθαι ἐοὶ αὐτῷ.
οἱ δ' ἵππους μὲν λύσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας,
καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἵππείησι κάπησι,
πάρ δ' ἔβαλον ζειὰς, ἀνὰ δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιξαν,
ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανῶντα,
αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.

40

ὡς τε γάρ ἡείουν αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνής
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν δρώμενοι δρθαλμοῖσιν,
ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐνξέστας λούσαντο.
τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμωαλ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἔλαιφ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὔλας βάλον ἡδε χιτῶνας,
ἐς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
χέρινιβα δ' ἀμφίπολος προχόφῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῆ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

45

50

νίψασθαι παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν,
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
[Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν δείρας
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.]
τὸν καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

‘Σίτου θ' ἀπτεσθον καὶ χαίρετον. αὐτῷ τὸ πειτα
δείπνου πασσαμένω εἰρητόμεθ' οὐ τινές ἔστον
ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων,
ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἔστε διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτούχων, ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.’

‘Ως φάτο, καὶ σφιν νῦτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν
ὅππ' ἐν χερσὶν ἔλαν, τά δά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
οἱ δ' ἐπ' ὀνειαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χείρας ἵαλλον.
αὐτῷ τὸν πόσιον καὶ ἐδητός ἐξ ἔρον ἔντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱὸν,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι·’

Telemachus admires the beauties of the palace.

‘Φράκεο, Νεστορόδη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
χαλκοῦ τε στεροπὴν καὶ δώματα ἡχήεντα,
χρυσοῦ τὸ ἥλεκτρον τε καὶ ἀργύρου ἡδὸν ἐλέφαντος.
Ζηνός που τοιήδε γ' Ὁλυμπίου ἔνδοθεν αὐλὴ,
ὅσσα τάδ' ἀσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.’

Τοῦ δὲ ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
καὶ σφεας φωνήσας ἐπει πτερόεντα προσηῦδα·

Menelaus, in replying, mentions the name of Odysseus

‘Τέκνα φίλ', ή τοι Ζηνὺ βροτῶν οὐκ ἀν τις ἐρίζοι
ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν
ἀνδρῶν δ' ή κέν τις μοι ἐρίσσεται, ήὲ καὶ οὐκὶ,

κτήμασιν. ή γὰρ πολλὰ παθῶν καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς
ἡγαγόμην ἐν νησὶ καὶ δύδοάτῳ ἔτει ἥλθον·

Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἴγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἰθίοπάς θ' ἵκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμβοὺς

καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἀφαρ κεραοὶ τελέθουσι. 85

τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.

ἔνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐπιδευής οὔτε τι ποιμὴν
τυροῦ καὶ κρειῶν, οὐδὲ γλυκεροῦ γάλακτος,

ἀλλ' αἱεὶ παρέχουσιν ἐπηεταῦὸν γάλα θῆσθαι.

εἰος ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγεέρων

ἥλωμην, τείωσ· μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἐπεφνε

λάθρῃ, δυωιστὶ, δόλῳ οὐλομένης ἀλόχοιο·

ὅς οὖ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.

καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκούμεν, οὐ τινες ὑμῖν
εἰσὶν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον

εἰν μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.

ῶν ὅφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
ναίειν, οἱ δ' ἀνδρες σόδι ἔμμεναι, οἱ τότ' ὅλοιο

Τροίη ἐν εὐρείῃ, ἐκὰς Ἀργεος ἵπποβότοιο.

ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν δύνρόμενος καὶ ἀχεύων

πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν

ἄλλοτε μέν τε γόφ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὗτε
παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῦ γόφοιο.

τῶν πάντων οὐ τόσσον δύνρομαι, ἀχνύμενός περ,

ώς ἐνδε, δις τέ μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν

μνωομένῳ, ἐπεὶ οὖ τις Ἀχαιῶν τόσσ' ἔμόγησεν

δισσ' Ὁδυσεὺς ἔμόγησε καὶ ἥρατο. τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν

αὐτῷ κήδει ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον

κείνου, δπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν,

ζώει ὃ γ' ή τέθηκεν. δύνρονταί νύ που αὐτὸν

Λαέρτης θ' δι γέρων καὶ ἔχέφρων Πηνελόπεια

Τηλέμαχός θ', διν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἰκῳ?

90

95

100

105

110

which makes Telemachus weep.

"Ως φάτο, τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' Ἰμερον ὥρσε γέοι
δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσ
χλαῖναι πορφυρέην ἄντ' ὁφθαλμοῦν ἀνασχῶν
ἀμφοτέρησιν χεροῖ. νόησε δέ μιν Μενέλαος,
μερμήριξε δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἥ μιν αὐτὸν πατρὸς ἔάσειε μνησθῆναι,
ἥ πρῶτ' ἔξερέοιτο ἔκαστά τε πειρήσαιτο.

Helen notices how like Telemachus is to Odysseus

Ἐλος δὲ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἐκ δὲ Ἐλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
ἡλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα.

τῇ δὲ ἡρ' ἄμ' Ἀδρήστῃ κλισίην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἀλκέπητη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἔριοιο,
Φυλὼ δὲ ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκεν
Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐν Θήβῃς
Αἴγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται·
ὅς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῦν τάλαιτα.
χωρὶς δὲ αὐθ' Ἐλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα·
χρυσέην τ' ἡλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν
ἀργύρεον, χρυσῷ δὲ ἐπὶ χείλεα κεκράαυτο.

τόν ρά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ παρέθηκε φέρουσα
τῆματος ἀσκητοῦ βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἡλακάτη τετάμιστο ἰσδινεφὲς εἶρος ἔχουσα.
ἔζετο δὲ ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἤει.
αὐτίκα δὲ ἡ γ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἔκαστα·

· "Ιδμεν δὴ, Μενέλαε διοτρεφὲς, οἵ τινες οἴδε
ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἵκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
ψεύσομαι, ἡ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
οὐ γάρ πώ τινά φημι ἐοικότα δῶ διέσθαι

οὐτ' ἀνδρ' οὔτε γυναῖκα, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν,
ώς δδ' Ὁδυσσῆος μεγαλήτορος υἱοί τοικε,
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
κεῦνος ἀνὴρ, δτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἴνεκ' Ἀχαιοὶ¹⁴⁵
ἥλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν δρμαίνουτες.'

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
'οἵτω νῦν καὶ ἐγὼ νοέω, γύναι, ώς σὺ ἔσκεις·
κείνου γὰρ τοιοῦτε πόδες τοιαῦτε τε χεῖρες
δόφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλῇ τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται.¹⁵⁰
καὶ νῦν ἡ τοι ἐγὼ μεμιημένος ἀμφ' Ὁδυσῆι
μυθεόμην, δσα κεῦνος διζύσας ἐμόγησεν
ἀψφ' ἐμοὶ, αὐτὰρ δ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυν εἶβε,
χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῦν ἀνασχών.'

Peisistratus informs them who he and his friend are.

Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηῦδα·¹⁵⁵
'Ατρεῖδη Μενέλαε διοτρεφὲς, δρχαμε λαῶν,
κείνου μέν τοι δδ' υἱὸς ἐτίγυμον, ώς ἀγορεύεις·
ἄλλὰ σαδφρων ἐστὶ, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ
ἄδ' ἐλθὼν τὸ πρῶτον ἐπεισβολὰς ἀναφαίνειν
ἄτα σέθεν, τοῦ νῷ θεοῦν ώς τερπόμεθ' αὐδῆ.¹⁶⁰
αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ
τῷ ἀμα πομπὸν ἐπεσθαι· ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
ὅφρα οἱ ἡ τι ἔπος ὑποθήσεαι ἡέ τι ἔργον.
πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς παῖς οἰχομένοιο
ἐν μεγάροις, φὶ μὴ ἄλλοι ἀσσητῆρες ἔωσιν,¹⁶⁵
ώς νῦν Τηλεμάχῳ δ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
εἴσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.'

Old memories make them all weep.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
'ὦ πόποι, η μάλα δὴ φίλουν ἀνέρος υἱὸν ἐμὸν δῶ

Ἴκεθ', δος εἶνεκ' ἐμένο πολέας ἐμόγησεν ἀέθλους
καὶ μιν ἔφην ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
'Αργείων, εἰ τῶν ὑπερὸν ὅλα τύστον ἔδωκε
τηνυσὶ θοῆσι γενέσθαι 'Ολύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
καὶ κέ οἱ 'Αργεῖ νάσσα πόλιν καὶ δώματ' ἔτενξα,
ἔξ 'Ιθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεῖ φ
καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἔξαλαπάξας,
αἱ περιναιετάουσι, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἔντες ἐμισγούμεθ'. οὐδέ κεν ἡμέας
ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν,
ἄλλὰ τὰ μέν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
δος κεῦνον δύστηρον ἀνόστιμον οἷον ἔθηκεν.'

¹ Ως φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἡμερον ὥρσε γδοιο.
κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἐλένη, Διὸς ἐκγεγαῦνα,
κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
οὐδ' ἄρα Νέστορος νίλος ἀδακρύτω ἔχειν δόσσε·
μηῆσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
τὸν δὲ Ἡοῦς ἐκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς νίλος.
τοῦ δὲ γέρει πιμιησθεὶς ἐπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

‘Ατρεδη, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπινυμένον εἶναι
Νέστωρ φάσχ’ ὁ γέρων, ὅτ’ ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
[οἵστιν ἔνι μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέομεν],
καὶ τὸν, εἴ τι που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
τέρπομ’ ὀδυρόμενος μεταδόρπιος, ἀλλὰ καὶ Ἡῶς
ἔστεται ἡριγένεια· νεμεσostῶμαί γε μὲν οὐδὲν
κλαίειν δις κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
τοῦτό νυν καὶ γέρας οἶνον διξυροῦσι βροτοῖσι,
κείρασθαί τε κόμην βαλέειν τ’ ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
καὶ γὰρ ἐμὸς τέθυηκεν ἀδελφεός, οὗ τι κάκιστος
Ἀργείων· μέλλεις δὲ σὺ ιδμεναι· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ῆντησ’ οὐδὲ ιδού· περὶ δ’ ἄλλων φασὶ γενέσθαι

'Αυτιλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ἡδὲ μαχητήν.'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μένέλαος·

‘ὦ φίλ’, ἐπει τόσα εἶπες δοῦ ἀν πεπυμένος ἀνήρ
ἔποι καὶ δέξειε, καὶ δος προγενέστερος εἴη·

τοίου γάρ καὶ πατρὸς, δὲ καὶ πεπυνμένα βάζεις.

βένα δ' ἀρέγυνωτος γόνος ἀνέρος ω τε Κορυκών

Δύο επικλέψτη γενέουται τε γεννομένω τε.

ὅς κανένας Νέστορος δώκε διαμπερές ἡματα πάντα.

ώπον μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν.

νίκας αὐτοῦ πικρούστη τε καὶ ἔγχεστη εἶναι ἀδόξτους.

ἵμεις δὲ κλαυθμὸν μὲν ἔστομεν, ὃς ποὺν ἐτύχθη.

δόρπου δ' ἔξαυτις μητσώμεθα. χερσὶ δ' ἐφ' οὐδωρ

χειρώντων. μήθοι δὲ καὶ ήθητέν περ ἔσονται

²¹⁵ Τηλειώχω καὶ ἐμοὶ διαεπέμεν ἀλλήλοισι;

‘Ως ἔφατ’, ‘Ασφαλίων δ’ οὐδὲν οὐδὲν εἶπεν χεῖρας ἔχειν.

διηγήσεως θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.

οι δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοιμα προκείμενα χεῖρας θαλλον.

Helen mixes an opiate in the wine,

Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησος Ἐλένη Διὸς ἐκγεγανῖα.

αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἐνθεν ἔπινοι, 220

ηπενθέσ τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.

ὅς τὸ καταβρόξειν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,

οῦ κεν ἐφημέριος γε βάλοι κατὰ δάκρυ π

ούνδε εἰς οἱ κατατεθναλη μήτηρ τε πατήρ τε,

ονδ' εἴς οἱ προπάροιθεν ἀδελφεδν ἢ φίλον υἱὸν

καλκῷ δημφεν, δ' δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳτο.

οια Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντ

στθλα, τά οι Πολύδαμνα πόρευ, Θῶνος παράκοιτις,

Αίγυπτη, τῇ πλεῖστα φέρει ζεῦδωρος ἄρουρα

φάρμακα, πολλὰ μὲν ἔσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ

ληγρά· 230

Ιητρὸς δὲ ἔκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
ἀνθρώπων· ἢ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ἐνέηκε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
ἔξαντις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

‘Ατρεῖδη Μενέλαος διοτρεφὲς ήδε καὶ οὐδεὶς
ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες· ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτε ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε διδοῦ· δύναται γὰρ ἀπαντοῦ
ἢ τοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι
καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἔοικότα γὰρ καταλέξω.

and tells the tale of Odysseus in disguise.

πάντα μὲν οὐκ ἀν ἔγὼ μυθήσομαι οὐδὲ ὄνομήνω,
ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονός εἰσιν ἀεθλοι·
ἄλλ' οἶν τοδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
δῆμψ ἐν Τρώων, οὗτοι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοῖ·
αὐτὸν μιν πληγῆσιν ἀεικελίησι δαμάσσας,
σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὕμοισι βαλῶν, οἰκῇ ἔοικὼς,
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυν πόλιν εὐρυάγυιαν·
ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἡσκε
δέκτη, ὃς οὐδὲν τοῖος ἦν ἐπὶ νησὶν Ἀχαιῶν.
τῷ ἵκελος κατέδυν Τρώων πόλιν, οἱ δὲ ἀβάκησαν
πάντες· ἔγὼ δέ μιν σῆν ἀνέγυνων τοῦν ἔόντα,
καὶ μιν ἀνηρώτων· δέ δὲ κερδοσύνῃ ἀλέεινεν.
ἄλλ' δτε δή μιν ἔγὼ λόεον καὶ χρῖον ἐλαῖψ,
ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσα, καὶ ὕμοσα καρτερὸν ὅρκον
μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
πρὶν γε τὸν ἐσ νῆας τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι,
καὶ τότε δή μοι πάντα νόσον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας τανάκεϊ χαλκῷ
ἥλθε μετ' Ἀργείους, κατὰ δὲ φρόνιν ἥγαγε πολλήν.
ἔνθ' ἄλλαι Τρώαι λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
χαῖρ', ἐπεὶ ἥδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι

ἀψοικόνδ', ἀπην δὲ μετέστενον, ήν 'Αφροδίτη
δῶχ', δτε μ' ἦγαγε κεῖσε φύλης ἀπὸ πατρίδος αἵης,
παιδά τ' ἐμὴν νοσφισταμένην θάλαμόν τε πόσιν τε
οὐ τευ δευόμενον, σῦντ' ἀρ φρένας οὔτε τι εἶδος.'

The story of the wooden horse.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξωθὸς Μενέλαος· 265
'ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἡδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόσον τε
ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
ἀλλ' οὖ πω τοιοῦτον ἐγὼν Ἰδον διθαλμοῖσιν
οίον 'Οδυσσῆος ταλασίφρονος ἔσκε φύλου κῆρ. 270
οίον καὶ τοδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
ἴππῳ ἔνι ξεστῷ, ίν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
'Αργείων Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἡλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κύδος ὀρέξαι· 275
καὶ τοι Δηίφοβος θεοείκελος ἔσπετ' Ιούσῃ.
τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόρωσα,
ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν δυόμαζες ἄριστους,
πάντων 'Αργείων φωνὴν Ἰσκουσ' ἀλόχοισιν.
ἀπὸρ ἐγὼ καὶ Τυδείδης καὶ δῖος 'Οδυσσεὺς 280
ῆμενοι ἐν μέσσοισιν ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
νῷ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν δρμηθέντε
ἡ ἔξελθέμεναι, ἡ ἔνδοθεν αἰψύνπακούσαι·
ἀλλ' 'Οδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ιεμένω περ. 285
[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἱες 'Αχαιῶν,
'Αυτικλος δὲ σέ γ' οῖος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
ἥθελεν· ἀλλ' 'Οδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε
νωλεμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας 'Αχαιοὺς,
τόφρα δ' ἔχ' ὅφρα σε νόσφιν ἀπῆγαγε Παλλὰς 'Αθήνη.]'
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπινυμένος ἀντίον ηὔδα 290

‘Ατρεῖδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅρχαμε λαῶν,
ἀλγιον· οὐ γάρ οὖ τι τάδ’ ἥρκεσε λυγρὸν ὅλεθρον,
οὐδὲ εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρέη ἔνδοθεν ἦεν.
ἀλλ’ ἀγετ’ εἰς εὐνὴν τράπεθ’ ἡμέας, ὅφρα καὶ ἥδη
ὑπνῷ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.’

395

‘Ως ἔφατ’, ‘Αργείη δ’ ‘Ελένη δμωῆσι κέλευσε
δέμινι ὑπ’ αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ρήγεα καλὰ
πορφύρε ἐμβαλέειν, στορέσαι τ’ ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ’ ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
αἱ δ’ ἵσταν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὸν ἔχουσαι, 300
δέμινα δὲ στόρεσαν ἐκ δὲ ἔεινος ἄγε κῆρυξ.
οἱ μὲν ἄρ’ ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο,
Τηλέμαχός θ’ ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς νιός·
‘Ατρεῖδης δὲ καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
πᾶρ δ’ ‘Ελένη τανύπεπλος ἐλέξατο, δῖα γυναικῶν. 305

Next day Telemachus tells Menelaus his troubles and asks for his guidance.

‘Ημος δ’ ἥριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος ’Ηῶς,
ῶρυντ’ ἄρ’ ἔξ εὐνῆφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ἔματα ἐσσάμενος, περὶ δὲ ἔιφος δξὺ θέτ’ ὄμῳ,
ποσσὸν δ’ ὑπὸ λιπαροῦσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
βῆ δ’ ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἀντην, 310
Τηλεμάχῳ δὲ παρῆσεν ἔπος τ’ ἔφατ’ ἐκ τ’ ὀνόμαζε·
‘Τίπτε δέ σε χρειώ δεῦρ’ ἥγαγε, Τηλέμαχ’ ἥρως,
ἐς Λακεδαιμονα δῖαν, ἐπ’ εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
δῆμιον, ἦ ἰδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἐνίσπεις?’

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπινμένος ἀντίον ηῦδα· 315
‘Ατρεῖδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὅρχαμε λαῶν,
ἥλινθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
ἐσθίεταί μοι οἶκος, δλωλε δὲ πίονα ἔργα,
δυσμενέων δ’ ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οὖ τέ μοι αἰεὶ

μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας Ἑλικας βοῦς,
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
τούνεκα μὲν τὰ σὰ γούναθ' ἴκανομαι, αἱ̄ κ' ἐθέλησθα
κείνου λυγρὸν δλεθρον ἐνισπεῖν, εἴ που ὅπωπας
δόθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἀλλον μῦθον ἀκουσας
πλαζομένου· περὶ γάρ μιν διξυρὸν τέκε μήτηρ.
μηδέ τέ μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον δπως ἥντησας ὀπωπῆς.
λίστομαι, εἴποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὁδυσσεὺς,
ἢ ἔπος ἡέ τι ἔργουν ὑποθτὰς ἔξετέλεσσε
δῆμῳ ἔνι Τρώων, δθι πάσχετε πύματ' Ἀχαιοί·
τῶν μὲν μοι μνῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἐνίσπεις.'

Menelaus predicts the destruction of the suitors,

Τὸν δὲ μέγ' ὁχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
‘ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερόφρουος ἀνδρὸς ἐν εὐηῇ
ἥθελον εὔνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἔόντες.
ὣς δ' ὀπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῦ λέοντος
νεθροὺς κοιμήσασα υεηγενέας γαλαθηνοὺς
κυημοὺς ἔξερέσσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
βοσκομέη, δ' ἔπειτα ἐὴν εἰσήλινθεν εὐνὴν,
ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν,
ὣς Ὁδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.
αὶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτέρα καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλον,
τοῖος ἐὼν οἵσις ποτ'⁵ ἐνκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
ἔξι ἔριδος Φιλομηλεῖδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,
καὸ δ' ἔβαλε κρατερῷς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
τοῖος ἐὼν μνηστῆροιν ὅμιλήσειεν Ὁδυσσεύς·
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενούσατο πικρόγαμοί τε.
ταῦτα δ' μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἀν ἐγώ γε
ἄλλα παρὲξ εἴποιμι παρακλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·
ἄλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτὴς,

τῶν οὐδέν τοι ἔγώ κρύψω ἔπος οὐδ' ἐπικεύσω.

And tells the story of his own rescue by Eidothea

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 ἔσχον, ἐπεὶ οὖ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
 [οἱ δ' αἱεὶ βούλοντο θεοὶ μεμυῆσθαι ἐφετμέων.]
 νῆσος ἔπειτά τις ἔστι πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
 Αἰγύπτου προπάροιθε, Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι,
 τόσον ἀνευθ' ὅστον τε πανημερίῃ γλαφυρῇ νηὸς
 ἥινυσεν, ἢ λιγὺς οὐρος ἐπιπνεέησεν ὅπισθεν
 ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆσος ἐστασ
 ἐς πάντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν υδωρ.
 ἔνθα μ' ἐείκοσιν ἡματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὐροὶ
 πνεούστες φαίνονθ' ἀλιαέες, οἷς ῥά τε νηῶν
 πομπῆς γίγνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 καί νῦ κεν ἡια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
 εἰ μή τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καὶ μ' ἐσάωσε,
 Πρωτέος ἴφθίμου θυγάτηρ, ἀλίοιο γέροντος,
 Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὅρινα,
 ἣ μ' οἴω ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἐταίρων
 αἱεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάσκον
 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο φώνησέν τε
 νήπιός εἰς, ὡς ξεῖνε, λίην τόσον ἡδὲ χαλίφρων,
 ἡε ἔκῶν μεθίεις καὶ τέρπεαι ἀλγεα πάσχων;
 ὡς δὴ δῆθ' ἐνὶ νῆσῳ ἔρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
 εὑρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἥτορ ἐταίρων.
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
 ἐκ μέν τοι ἐρέω, ἡ τις σύ πέρ ἐστι θεάων,
 ὡς ἔγὼ οὖ τι ἔκῶν κατερύκομαι, δλλά τιν μέλλω
 ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἷς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοὶ δέ τε πάντα ἵσασιν,

- ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδάφ καὶ ἔδησε κελεύθον,
νόστου θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἵχθυσεντα. 380
 ὃς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμειβέτο δῆα θεάων·
 τοιγὰρ ἔγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 πωλεῖται τις δεῦρο γέρων ἄλιος νημερτής,
 ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, δις τε θαλάσσης
τάσης βένθεα οὖδε, Ποσειδάνωνος ὑποδμώς· 385
 τὸν δέ τ' ἔμόν φασι πατέρ' ἔμμεναι ἥδε τεκέσθαι.
 τόν γ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
 ὃς κέν τοι εἴπησιν ὅδὸν καὶ μέτρα κελεύθον
νόστου θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἵχθυσεντα. 390
 καὶ δέ κέ τοι εἴπησι, διοτρεφὲς, αἴ κ' ἔθέλῃσθα,
 ὅπτι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
 οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὅδὸν ἀργαλέην τε.
 ὃς ἐφατ', αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 αὐτὴ μῦν φράζεν σὺ λόχον θεόιο γέροντος, 395
 μή πώς με προϊδὼν ἦτε προδαεῖς ἀλέηται·
 ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
 ὃς ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμειβέτο δῆα θεάων·
 τοιγὰρ ἔγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἡμος δ' ἡέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκη,
τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλὸς εἶσι γέρων ἄλιος νημερτής 400
 πνοιῇ ὅπι Ζεφύροιο, μελανῇ φρικὶ καλυφθεὶς,
 ἐκ δ' ἐλθῶν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῦσιν·
 ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι υέποδες καλῆς ἀλοσύδηνης
 ἀθρόαυ εῖδουσιν, πολῆς ἀλὸς ἐξαναδῦσαι,
 πικρὸν ἀποπνείουσαν ἀλὸς πολυβενθέος δῦμήν. 405
 ἐνθα σ' ἔγων ἀγαγοῦσα ἀμ' ἡοῖ φαινομένηφιν,
 εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' ἐν κρίνασθαι ἐταίρους
 τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νηυσὸν ἐνστέλμοισιν ἄριστοι.
 πάντα δέ τοι ἔρέω δλοφῶια τοῖο γέροντος. 410
 φῶκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἐπεισω·

αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἡδὲ Ἰδηται,
λέξεται ἐν μέσοργοι, νομεὺς ὡς πώεσι μῆλων.
τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα Ἰδησθε,
καὶ τότ' ἔπειθ' ὑμῶν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
οὐθὶ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, δοσοῦ ἐπὶ γαλαν
ἔρπετὰ γίγνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὲς πῦρ
νυμεὺς δ' ἀστεμφέως ἔχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι,
τοῖος ἐὼν οἰόν κε κατευνηθέντα Ἰδησθε,
καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέρουτα,
ἡρως, εἵρεοθαι δὲ θεῶν διά τις σε χαλέπτει,
νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυδεντα.
ὡς εἴποντος ὑπὸ πόντον ἐδύστετο κυμαίνοντα.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, δοῦ ἔστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἥια πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ δέ τοι νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὄπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη νύξ
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ριδοδάκτυλος Ἡδας,
καὶ τότε δὴ παρὰ θῦνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἥια πολλὰ θεοὺς γονούμενος· αὐτὰρ ἐταίρους
τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' Ιθύν.

Τόφρα δ' ἄρ' ή γ' ὑποδύστα θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντον δέρματ' ἔνεικε.
πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαιγλάφασ' ἀλίησιν
ἥστο μένοντος· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἥλθομεν αὐτῆς
ἔξειντο δ' εὔηησε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστῳ.
ἔνθα κεν αἰνότατος λόχος ἐπλετού τεῖφε γάρ αἰνῶς
φωκάων ἀλιοτρεφέων δλοώτατος ὁδμῆ.
τις γάρ κ' εἰναλίψ παρὰ κήτει κοιμηθείη;

ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειρο·
ἀμφορούσῃν ὑπὸ δῆνα ἐκάστῳ θῆκε φέρουσα
ἥδη μάλα πνεύουσαν, δλεσσε δὲ κήτεος δδμήν.
τᾶσαν δ' ἡοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
φῶκαι δ' ἔξ ἀλὸς ἥλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἔχῆσ εὐνάζοντο παρὰ ρήγμῶνι θαλάσσης·
ἴνιος δ' ὁ γέρων ἥλθ' ἔξ ἀλὸς, εὑρε δὲ φώκας 445
ἰατρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ώσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.

Capture of Proteus.

ἡμεῖς δὲ λάχοντες ἐπεστύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης, 455
ἀλλ' ἡ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἡγενειος,
ἀπτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἦδε μέγας σῦς·
γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων δλοφώια εἰδὼς, 460
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε·
τίς τοι, 'Ατρέος υἱὲ, θέων συμφράσσατο βουλὰς,
ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
ὦς ἔφατ', αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
οἰσθα, γέρον, τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;
ὦς δὴ δήθ' ἐνὶ νῆσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ 465
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἥτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοὶ δέ τε πάντα ἵσασιν,
ὦς τίς μ' ἀθανάτων πεδάᾳ καὶ ἔδησε κελεύθουν,
νόστον θ', ως ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα, 470
ὦς ἐφάμην, δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ἀλλὰ μάλιστα φελλες Διί τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
ἥξας ἱερὰ καλά ἀναβανέμεν· ὅφρα τάχιστα .

σὴν ἐς πατρῶδ' ἵκοι πλέων ἐπὶ οἰνοπα πόντον.
 οὐ γάρ τοι πρὸν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ίκέσθαι
 οἴκου ἐυκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 πρών γ' δτ' ἀν Αἴγυπτοιο, διπετέος ποταμοῖο,
 αὐτὶς ὕδωρ ἐλθῆς φέρεις θ' Ἱερὰς ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοι οὐρανὸν εὑρὺν ἔχουσι·
 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὅδὸν θεοὶ, ἣν σὺ μενοῦν·
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλου ἥτορ,
 οὐνεκά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον
 Αἴγυπτόνδ' ἵέναι, δολιχὴν ὅδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἐπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἦ πάντες σὸν ηνησὸν ἀπήμονες ἥλθον Ἀχαιοὶ,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν Ιόντες,
 ἥέ τις ὀλετ' δλέθρῳ ἀδευκέι ἢς ἐπὶ ηδὸς,
 ἥε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 ὡς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Proteus reveals the fate of the Greek heroes.

'Ατρεΐδῃ, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἄκλαυτον ἐσεσθαι, ἐπεὶ κ' εὖ πάντα πύθαι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἰς δ' ἔτι που ζωδίς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
 Άλας μὲν μετὰ ηνησὸν δάμη δολιχηρέτμοισι.
 Γυρῆσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 πέτρησιν μεγάλησι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης
 καὶ νύ κεν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἐπος ἐκβαλε καὶ μέγ' ἀσθη·

ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.

Ποσειδάων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαυτος· 505

ἔπειτα τρίαινων ἐλῶν χερσὸν στιβαρῆσιν

Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·

μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,

Ἄλας τὸ πρώτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀσθη·

ἐφόρει κατὰ πόντουν ἀπείρονα κυμαίσοντα. 510

μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.]

που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἥδ' ὑπάλυξεν

ἢ γλαφυρῆσιν σάωσε δὲ πότνια Ἡρη.

·ε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ

, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515

ἐπ' ἵχθυδεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα,

ἐπ' ἔσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε Θυέστης

', ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.

·ε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νέστος ἀπήμων,

θεοὶ οὐρον στρέψαν, καὶ οἶκαδ' ἵκουντο, 520

ἰ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἶης,

ιει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ

θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἵδε γαῖαν.

ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἴδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθεῖσεν

ος δολόμητης ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν 525

δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὁ γ' εἰς ἐνιαυτὸν,

άθοι παριὼν, μιήσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

μεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.

δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·

ιος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀριστούς 530

ἱχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.

δ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,

ι καὶ ὅχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.

οὐκ εἰδότ' ὀλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε

·σας, ὡς τέσ τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. 535

οὐδέ τις Ἀτρεῖδεω ἑτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἐποιτο,
οὐδέ τις Ἀγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ μόνι μοι κῆρ
ἥθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὄρâν φάσις ἡελίοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλιωδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἀλιος ημερτής
μηκέτι, Ἀτρέος νίè, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὗτο
κλαι', ἐπεὶ οὐκ ἄνυστὸν τινα δήομεν ἀλλὰ τάχιστα
πείρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.

ἡ γάρ μιν ζωόν γε κιχήσεαι, η̄ κεν Ὁρέστης
κτείνειν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὐτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένῳ περ ίάνθη·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρων.

τούτους μὲν δὴ οἴδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνύμαζε,
οὗς τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ
[ἢ θανῶν· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι].
ὣς ἔφάμην, οὐδὲ μ' αὐτέκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
νίὸς Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναῖων·

τὸν δ' ἵδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, η̄ μιν ἀνάγκη
ἰσχει· οὐδὲ οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσος ἐπίρετμοι καὶ ἐταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἔστι, διοτρεφὲς δὲ Μενέλαε,
Ἄργει ἐν ἴπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,
ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαῖης
ἀθάνατοι πέμψουσιν, δθι ξανθὸς "Ραδάμανθυς,
τῇ περ ῥῆστη βιοτῇ πέλει ἀνθρώποισιν"

οὐν οιφετὸς, οὗτ' ἀρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὄμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνεούστος ἀήτας

540

545

550

555

560

565

Ὦκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὐνέκ' ἔχεις Ἐλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
ὡς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.

570

The story of the return of Menelaus.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆσος ἄμ’ ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἡια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' ἐπὶ νῆσος κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
δόρπον θ' ὅπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυνθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρῆγμῶνι θαλάσσης.

575

ἵμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆσος μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἰστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νησὶν ἐίσης·
ῶς δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι καθίζον·
ἔξῆς δ' ἐξόμενοι πολιὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.

580

ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτῳ, διιπετέος ποταμοῖο,
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας,
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ 'Αγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἀσβεστον κλέος εἴη.

585

ταῦτα τελευτήσας νεόμην, διδοσαν δέ μοι οὐρον
ἀθάνατοι, τοί μ' ὅκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
ἀλλ' ἄγε μῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
ὅφρα κεν ἔνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται·
καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐνύξον· αὐτὰρ ἐπειτα
δώσω καλὸν ἀλεισον, ἵνα σπένδῃσθα θεοῖσιν
ἀθωάτοις, ἐμέθεν μεμιημένος ἥματα πάντα.'

590

Telemachus is unwilling to stay any longer.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
“Ἄτρεῳ, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοί γ' ἀνεχοίμην

595

ημενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων
αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἐπεσσότε σοῦσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἡδη μοι ἀνιάζουσιν ἐταῖροι
ἐν Πύλῳ ἡγαθέρ· σὸν δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἐστω·
Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὸν γὰρ πεδίοιο ἀνάστεις
εὐρέος, φ' ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον
πυροί τε ζειαί τ' ἡδ' εὐρυφυὲς κρῆ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκῃ οὗτ' ἀρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμῶν·
αλγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
οὐ γάρ τις νήσων ἴππήλατος οὐδ' εὐλείμων,
αἱ θ' ἀλλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων·

‘Ως φάτο, μεδῆσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυνόμαζεν.
‘Αἴματός εἰς ἀγαθοῖο, φύλον τέκος, οἵτινες
τοιγάρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δῶρων δ', δοσού ἐν ἔμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
δῶσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἄπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χείλεα κεκράανται·
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐν Φαιδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεὺς, δοθ' ἐδεινόμος ἀμφεκάλυψε
κεῖσε με νοστήσαντα· τελὺν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι·’

‘Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
[δαιτυμόνες δ' ἐσ δῶματ' ἵσαν θείου βασιλῆος.
οἱ δ' ἡγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήμορα οἶνον·
σῦτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἐπεμπού.
ῶς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροισι πένοντο],

The scene changes to the palace of Odysseus.

μηηστήρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

δίσκοισιν τέρπουντο καὶ αἰγανέησιν ιέντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, δθι περ πάρος, θύμριν ἔχοντες.
'Αντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδῆς,
ἀφοὶ μητστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσταν ἔξοχ' ἄριστοι.
τοῖς δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
'Αντίνοον μάθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν' 630

The departure of Telemachus is announced to the
suitors.

'Αντίνο', ή ρά τι θύμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἡε καὶ οὐκὶ,
ὅππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ήμαθόευτος;
νήά μοι οίχετ' ἄγων ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
'Ηλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι θύποι 635
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ήμίονοι ταλαιργοὶ
ἀδμῆτες τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.'

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον οὐ γὰρ ἔφαντο
ἐς Πύλου οίχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
ἀγρῶν ἡ μήλοισι παρέμμεναι, ἡε συβώτη. 640

Τὸν δ' αὐτ' 'Αντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος υἱός·
'ηημερτές μοι ἔνισπε, πότ' φέχετο καὶ τίνες αὐτῷ
κούροι ἔποντ'; 'Ιθάκης ἔξαιρετοι, ή έοι αὐτοῦ
θῆτές τε δημόés τε; δύναιτο κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
ἡ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρα νῆα μέλαιναν,
ἢ ἔκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.' 645

Τὸν δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα·
'ἀπτὸς ἔκών οἱ δῶκα· τί κεν ρέξειε καὶ ἀλλος,
ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
αἰτίῃ; χαλεπόν κεν δημήνασθαι δόσιν εἴη.
κούροι δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύοντι μεθ' ἡμέας,
οἱ οἱ ἔποντ'. ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ἡε θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐψκει.
ἄλλα τὸ θαυμάζω· ίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον 655

χθιζὸν ὑπηοῖον. τότε δ' ἔμβη νὴ πύλονδε.⁷

⁶ Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρὸς,
τοῦτον δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάπσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος νὺὸς
[ἀχινύμενος] μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίκμπλαντ⁸, ὅστε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην.]

Antinous plots his destruction.

⁶ Ω πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, δδὸς ἡδε⁹ φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος πᾶς οὔχεται αὐτῷ,
νῆα ἔρυσσάμενος, κρίνας τ'¹⁰ ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι¹¹ ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς δλέστει βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
ἀλλ' ἄγ¹² ἐμοὶ δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ¹³ ἑταίρους,
ὅφρα μιν αὐτὸν ἴόντα λοχήσομαι ἡδὲ φυλάξω
ἐν πορθμῷ¹⁴ Ιθάκης τε Σάμουοι τε παιπαλοέσσης,
ώς ἀν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἰνεκα πατρός.¹⁵

⁶ Ως ἔφαθ¹⁶, οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδὲ ἐκέλευον·
αὐτίκ¹⁷ ἔπειτ¹⁸ ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὁδυσῆος.

Medon informs Penelope,

Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βισσοδάμενον·
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς
αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὑφαινοῦν.
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπεΐη·
τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηγύδα Πηνελόπεια·¹⁹

⁶ Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσσαν μνηστῆρες ἀγανοῖ;
ἢ εἰπέμεναι δημωῆσιν Ὁδυσσῆος θεοῖο
ἔργων πάντασθαι, σφίστι δ' αὐτοῖς δᾶτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες μηδ' ἄλλοθ' ὄμιλῆσαντες

ἴστατα καὶ πύματα τὸν ἐνθάδε δειπνήσειαν. 685

οἱ θάμ' δγειρόμενοι βίοτου κατακείρετε πολλὸν,
πῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος^o οὐδέ τι πατρῶν
ἡμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παιδες ἔόντες,
οἵος Ὁδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
οὔτε τινὰ ῥέξας ἔξαίσιον οὔτε τι εἰπὼν
ἐν δήμῳ· ή τ' ἔστι δίκη θείων βασιλήων·
ἄλλον κ' ἔχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοῖη.
κεῶσι δ' οὖ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἔώργει.
ἄλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
φάνεται, οὐδέ τις ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.⁹ 695

Τὴν δ' αὐτε προσέειπε Μέδων, πεπινυμένα εἰδώς,
' αἱ γὰρ δὴ, βασιλεῖα, τόδε πλεῖστον κακὸν εἶη.
ἄλλα πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μηστῆρες φράζονται, διὰ τελέσειε Κρονίων·
Τηλέμαχον μεμάσι κατακτάμεν δξέι χαλκῷ
οἴκαδε νισσόμενον· δ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκούην
εἰς Πύλου ἡγαθένην ἦδ' ἐς Λακεδαιμονα δῖαν.¹⁰ 700

who is brokenhearted at the news.

“Ως φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἥτορ,
δὴν δὲ μιν ἀμφαστή ἐπέων λάβε· τὸ δέ οἱ ὅσσε
δακρύσθι πληῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή. 705
δψὲ δὲ δῆ μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·

‘Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι πᾶς οἰχεται; οὐδέ τι μιν χρεὼ
τηῶν ὀκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἱ θ' ἀλλὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περόωσι δὲ πουλὸν ἐφ' ὑγρήν.
ἢ ίνα μηδ' ὅνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λέπηται;¹¹ 710

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπινυμένα εἰδώς,
'οὐκ οὖδ' ή τις μιν θεὸς ὕρορεν ἡε καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλου, δφρα πύθηται
πατρὸς ἐσύ ή νόσοτον, ή δν τινα πότμον ἐπέσπευ·
‘Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὁδυσῆος. 715

αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται ἡδὲ Ἰδηται,
 λέξεται ἐν μέσσησι, νομεὺς ὡς πώεσι μήλων.
 τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα Ἰδησθε,
 καὶ τότ' ἔπειθ', ὑμῶν μελέτω κάρτος τε βίη τε,
 αὐθὶ δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐστύμενόν περ ἀλύξαι.
 πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, δσσ' ἐπὶ γαῖαν
 ἔρπετὰ γίγνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαὶς πῦρ
 ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
 ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσι,
 τοῖος ἐών οἶόν κε κατευνηθέντα Ἰδησθε,
 καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέρουτα,
 ἥρως, εἴρεσθαι δὲ θεῶν ὃς τίς σε χαλέπτει,
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντου ἐλεύσεαι ἱχθυδεντα.
 Ὡς εἰπούντ' ὑπὸ πόντου ἐδύσσετο κυμαίνοντα.
 αὐτὰρ ἔγων ἐπὶ μῆτας, δθ' ἐστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
 ἥια πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
 αὐτὰρ ἔπει ρ' ἐπὶ μῆτας κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
 δόρπον θ' ὄπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίῃ νέξ.
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ βηγυμῖνι θαλάσσης.
 ἥμος δ' ἥριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὰς,
 καὶ τότε δὴ παρὰ θῶνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 ἥια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτὰρ ἔταίρους
 τρεῖς ἄγον, οἵσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' Ιθύν.

Τόφρα δ' ἄρ' ἡ γ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὑρέα κόλποι
 τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
 πάντα δ' ἐσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψασ' ἀλίησιν
 ἥστο μένουσ'. ἥμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἥλθομεν αὐτῆς·
 ἔξείης δ' εὔηησε, βάλλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἔκάστῳ.
 ἐνθα κεν αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τείρε γὰρ αἰνῶς
 φωκάων ἀλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμῆ.
 τίς γάρ κ' εἰναλίψ παρὰ κήτει κοιμηθείη;

ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε καὶ ἐφράσατο μέγ' ὅνειρον
ἀμφοροσίην ὑπὸ ρῶνα ἐκάστῳ θῆκε φέρουσα
ἥδη μάλα πνείουσαν, ὀλεσσε δὲ κήτεος ὁδμήν.
τάσαν δ' ἡοίην μένομεν τετληρότι θυμῷ.
φῶκαι δ' ἔξι ἀλὸς ἡλθον ἀολλέες. αἱ μὲν ἔπειτα
ἔζησ εὐνάζοντο παρὰ ρήγμινι θαλάσσης·
ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἡλθ' ἔξι ἀλὸς, εὑρε δὲ φώκας
Ἄτρεφέας, πάσας δ' ἄρ' ἐπώχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ώσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.

Capture of Proteus.

ἡμεῖς δὲ ίάχοντες ἐπεσσύμεθ', ἀμφὶ δὲ χεῖρας
βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
ἀλλ' ἡ τοι πρώτιστα λέων γένετ' ἡγενέιος,
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πόρδαλις ἥδε μέγας σὺν·
γίγνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληρότι θυμῷ.
ἀλλ' ὅτε δή ρ' ἀναίας' ὁ γέρων δλοφώια εἰδὼς,
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπε·
τίς νῦ τοι, Ἀτρέος νίè, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
ὅφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χρή;
ὦς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
οἰσθα, γέρον, τέ με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύεις;
ὦς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπὲ, θεοί δέ τε πάντα Ἰσασιν,
ὦς τίς μ' ἀθανάτων πεδάφ καὶ ἔδησε κελεύθουν,
νόστον θ', ὦς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα,
ὦς ἐφάμην, δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ἀλλὰ μάλ' ὤφελεις Διί τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν
ῥέεις ἱερὰ κάλ' ἀναβαίνεμεν· ὅφρα τάχιστα

σὴν ἐς πατρὸδ' ἵκοι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντου.
 οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἴκου ἐνκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρόδα γαῖαν,
 πρὶν γ' δτ' ἀν Αἰγύπτῳ, διπετέος ποταμοῖο,
 αὐτὶς ὑδωρ ἔλθης φέξης θ' ἵερὰς ἑκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχοντις·
 καὶ τότε τοι δώσοντιν ὁδὸν θεοὶ, ἦν σὺ μενοινᾶς.
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἥτορ,
 οὗνεκά μ' αὐτὶς ἄνωγεν ἐπ' ἡροειδέα πόντου
 Αἰγυπτόνδ' λέναι, δολιχῆν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἐπεσπιν ἀμειβόμενος προσέειπον
 ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὡς σὺ κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἢ πάντες σὺν νησὶν ἀπήμονες ἥλθον Ἀχαιοὶ,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἔγὼ λίπομεν Τροίηθεν λόντες,
 ἢέ τις ὅλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέι ἥσ ἐπὶ νηὸς,
 ἢε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευτεν.
 ὡς ἐφάμην, δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Proteus reveals the fate of the Greek heroes.

'Ατρεΐδῃ, τί με ταῦτα διερέαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἴδμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σέ φημι
 δὴν ἄκλαυτον ἐσεσθαι, ἐπεὶ κ' εὖ πάντα πύθαι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
 ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τε καὶ σὺ παρῆσθα.
 εἰς δ' ἔτι που ζωδὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νησὶν δάμη δολιχηρέτμοισι.
 Γυρῆσίν μιν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
 πέτρησιν μεγάλησι, καὶ ἐξεσάωσε θαλάσσης·
 καὶ νύ κεν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνη,
 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἐπος ἐκβαλε καὶ μέγ' ἀσθη·

φῇ δ' ἀέκητι Θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
τοῦ δὲ Ποσειδάνων μεγάλ' ἔκλυεν αὐδήσαυτος 505
ἀπίκ' ἔπειτα τρίαινων ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσι
ἥλασε Γυναίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,
τῷ δὲ Αἴας τὸ πρώτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀλισθή·
τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντουν ἀπείρονα κυμαίσαντα. 510
[Ως δὲ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.]
σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ήδ' ὑπάλυξεν
ἐν νησὶ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότνια "Ηρη.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάνων ὄρος αἰπὺ
ἴεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα 515
πόντουν ἐπ' ἰχθυδεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα,
ἄγρουν ἐπ' ἔσχατην, δθι δώματα ναῖε Θυέστης
τὸ πρῶ, ἀτὰρ τότ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῦθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
ἀψ δὲ θεοὶ σύρουν στρέψαν, καὶ σίκαδ' ἵκοντο, 520
ἡ τοι δὲ μὲν χαίρων ἐπεθήσετο πατρίδος αἶης,
καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἦδε γαῖαν.
τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν δα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητης ἄγων, ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν 525
χρυσοῦν δοιὰ τάλαστα· φύλασσε δ' δ' γ' εἰς ἔνιαυτὸν,
μή ἐ λάθοι παριών, μωῆσαιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
ἀπίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην 530
κριώμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους
εἴσε λόχουν, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
ἀπάρ δ δῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ἴπτοισι καὶ δχεσφιν, ἀεικέα μερμηρίζων.
τὸν δ' οὐκ εἴδοτ' ὀλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε 535
δειπνόσσας, ὡς τέ τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

οὐδέ τις Ἀτρεῖδεω ἔτάρων λίπεθ' οἵ οἱ ἐποντο,
οὐδέ τις Αλγίσθου, ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
ῶς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἥθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὅραν φάσις ἡελίοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ κλαῖον τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἄλιος υημερτής
μηκέτι, Ἀτρέος νιὲ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὔτω
κλαῖ', ἐπεὶ οὐκ ἀνυσών τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
πέρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.

ἢ γάρ μιν ζωόν γε κυκήσεαι, ἢ κεν Ὁρέστης
κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δέ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
ῶς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὐτις ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀχνυμένφ περ λάνθη
καὶ μιν φωνήσας ἐπεια πτερόεντα προσηύδων.

τούτους μὲν δὴ οἴδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
οἵ τις ἔτι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ

[ἥτε θανὼν· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνυμένός περ ἀκοῦσαι].
ῶς ἐφάμην, δέ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν
νίὸς Λαέρτεω, Ἰθάκη ἔνι οἰκία ναίων·

τὸν δ' ἵδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἢ μιν ἀνάγκη
ἵσχει· δέ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι·

οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἔταῖροι,

οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,

Ἀργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν,

ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαῖης

ἀθάνατοι πέμψουσιν, οὗθι ξανθὸς Ραδάμανθυς,

τῇ περ ῥήσοτη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν·

οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὅμβρος,

ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὸν πνείοντος ἀγτας

Ὦκεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους,
οὐνεκ' ἔχεις Ἐλένην καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
ὡς εἰπὼν ὑπὸ πόντου ἐδύστετο κυμαίνοντα.

570

The story of the return of Menelaus.

αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἅμ’ ἀντιθέοις ἐτάροισιν
ἡια, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ’ ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἦδε θάλασσαν,
δόρπου θ’ δπλισάμεσθ’, ἐπὶ τ’ ἡλυθεν ἀμβροσίη νῦξ·
ἢ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγυμῶνι θαλάσσης.

575

ἥμος δ’ ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἀλα δῖαν,
ἐν δ’ ἰστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νησὶν ἐίσης·
ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῆσι καθίζον·
ἔχης δ’ ἔξόμενοι πολιὴν ἀλα τύπτον ἐρετμοῖς.

580

ἄψ δ’ εἰς Αἴγυπτοι, διπετέος ποταμοῖο,
σπῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβας,
αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
χεῦ’ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν’ ἄσβεστον κλέος εἴη.
ταῦτα τελευτήσας νεόμην, δίδοσαν δέ μοι οὐρον
ἀθάνατοι, τοί μ’ ὅκα φύλην ἐς πατρὸδ’ ἐπεμψαν.
ἄλλ’ ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῦσιν,
ὅφρα κεν ἐνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται·
καὶ τότε σ’ εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐύξοον· αὐτὰρ ἐπειτα
δώσω καλὸν ἀλεισον, ἵνα σπένδησθα θεοῦσιν
ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμυημένος ἥματα πάντα·

585

590

Telemachus is unwilling to stay any longer.

Τὸν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπυνμένος ἀντίον ηῦδα·
“Ἄτρεῳη, μὴ δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ’ ἔρυκε.
καὶ γάρ κ’ εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρὰ σοὶ γ’ ἀνεχοίμην

595

ημενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος οὐδὲ τοκήων
αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἐπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
τέρπομαι. ἀλλ' ἡδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
ἐν Πύλῳ ἡγαθέγ' σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω
ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
εὐρέος, φ' ἔνι μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρου
πυροί τε ζειαί τ' ἡδ' εὐρυφυνὲς κρῖ λευκόν.
ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἀρ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών
αλγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποβότοιο.
οὐ γάρ τις νῆσων ἴππήλατος οὐδὲ εὐλείμων,
αἱ θ' ἀλλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.

*Ως φάτο, μεδῆστεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυνόμαζεν.

*Ἀλματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἵ ἀγορεύεις
τοιγάρ ἐγώ τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
δῶρων δ', δστ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται
δώσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστι.
δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἐστιν ἀπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται·
ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαΐδιμος ἥρως,
Σιδονίων βασιλεὺς, δθ' ἐδος δόμος ἀμφεκάλυψε
κεῖσε με νοστήσαντα· τείν δ' ἐθέλω τόδ' διάσπαι.

*Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
[δαιτυμόνες δ' ἐς δώματ' ἵσαν θείον βασιλῆος.
οἱ δ' ἡγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον
σῦτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἐπεμπον.
ως οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο],

The scene changes to the palace of Odysseus.

μηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο

δίσκοισιν τέρπουντο καὶ αἰγανέησιν θέντες,
ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, δθι περ πάρος, θύμοιν ἔχοντες.
'Αντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὔρύμαχος θεοειδῆς,
ἀρχὸς μυηστήρων, ἀρετῆ δ' ἔσται ἔξοχ' ἄριστοι.
τοῖς δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν
'Αντίνοοιν μάθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν.

630

The departure of Telemachus is announced to the
suitors.

'Αντίνο', ήτά τι θόμεν ἐνὶ φρεσὶν, ηὲ καὶ οὐκὶ,
ὅππότε Τηλέμαχος νεῦτ' ἐκ Πύλου ημαθόεντος;
ηὴ μοι οἰχετ' ἄγων ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς
'Ηλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ίπποι
δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ημίονοι ταλαιργοὶ
ἀδητῆς τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.'

635

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον' οὐ γὰρ ἔφαυτο
ἐς Πύλου οἰχεσθαι Νηλήιον, ἀλλὰ που αὐτοῦ
ἀγρῶν ή μήλοισι παρέμμεναι, ηὲ συβώτη.

640

Τὸν δ' αὖτ' 'Αντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος οὐίος·
'ηημερτές μοι ἔνισπε, πότ' φέχετο καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἔποιτ'; 'Ιθάκης ἔξαλρετοι, η ἐοὶ αὐτοῦ
θῆτέ τε δμῶές τε; δύναιτό κε καὶ τὸ τελέσσαι.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, δφρ' εῦ εἰδῶ,
η σε βίῃ δέκοντος ἀπηύρα τῆα μέλαιναν,
η ἐκών οἱ δῶκας, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ.'

645

Τὸν δ' οὐδὲς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηῦδα·
'αντὸς ἐκών οἱ δῶκα· τί κεν ρέξειε καὶ ἄλλος,
ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
αἰτίῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.
κοῦροι δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύοντι μεθ' ημέας,
οἱ οἱ ἔποιτ'. ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ηὲ Θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐψκει.
ἄλλα τὸ θαυμάζω· ίδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον

655

χθιζον ὑπηοῖον. τότε δ' ἔμβη τῇ πύλονδε.⁹

¹⁰ Ως ἄρα φωνῆσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρὸς,
τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήνωρ.
μνηστῆρας δ' ἄμυδις κάθισαν καὶ παῦσαν ἀέθλων.
τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπειθεος νίος
[ἀχνύμενος] μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαιντ', δοσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐκτην]

660

Antinous plots his destruction.

¹¹ Ω πόποι, ή μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, ὅδὸς ἥδε φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
ἐκ τοσσῶνδ' ἀέκητι νέος παῖς οἰχεται αὐτῷ,
νῆα ἔρυστάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμουν ἀρίστους.
ἄρξει καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς δλέσει βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι,
ἀλλ' ἄγ' ἐμοὶ δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταῖρους,
ὅφρα μιν αὐτὸν ιόντα λοχήσομαι ἥδε φυλάξω
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέστης,
ώς ἀν ἐπισμυγεῶς ναυτίλλεται εἰνεκα πατρός.⁶⁷⁰

665

¹² Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἥδ' ἐκέλευον·
αὐτίκ' ἐπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὁδυσῆος.

675

Medon informs Penelope,

Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἀπυστος
μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐινὶ φρεσὶ βυσσοδόμενον·
κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλὰς
αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὑφαινοῦ.
βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπεΐῃ·
τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσηγόνα Πηνελόπεια.⁶⁸⁰

685

¹³ Κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσσαν μνηστῆρες ἀγανοί;
ἡ εἰπέμεναι δμωῆσιν Ὁδυσσῆος θείοιο
ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες μηδ' ἄλλοθ' δμαλήσαντες

νῦστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν. 685

οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι βίστον κατακείρετε πολλὸν,
κτῆσιν Τηλεμάχοι δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν
νῦμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παιᾶντες ἔόντες,
οἷος Ὁδυσσεὺς ἔσκε μεθ' νῦμετέροισι τοκεῦσιν,
οὔτε τινὰ ῥέξας ἔξαλσιον οὔτε τι εἰπὼν
ἐν δήμῳ· ἢ τ' ἔστι δίκη θείων βασιλήων·
ἄλλον κ' ἔχθαιρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
κεώσος δ' οὐ ποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἔώργει.
ἄλλ' δ' μὲν νῦμετέρος θυμὸς καὶ ἀεικέα ἔργα
φαίνεται, οὐδέ τίς ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.' 695

Τὴν δ' αὐτει προσέειπε Μέδων, πεπινυμένα εἰδώς,
'αἱ γὰρ δὴ, βασιλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη.
ἄλλα πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
μητσῆρες φράζονται, δι μὴ τελέσειε Κρουίων·
Τηλέμαχον μεμάσι κατακτάμεν δξεὶ χαλκῷ
οἴκαδε νιστόμενον· δ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκούην
ἔς Πύλου ήγαθένην ηδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.' 700

who is brokenhearted at the news.

'Ως φάτο, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλουν ήτορ,
δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὅσσε
δακρυσθεὶ πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή. 705
όψε δὲ δή μιν ἐπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε·

'Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἰχεται; οὐδέ τί μιν χρεὼ
ηῶν ὡκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἱ θ' ἀλλὸς ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περδώσι δὲ πουλὸν ἐφ' θύρῃν.
ἢ ἵνα μηδ' ὅνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;' 710

Τὴν δ' ήμειβετ' ἐπειτα Μέδων πεπινυμένα εἰδώς,
'οὐκ οὖδ' ἢ τίς μιν θεὸς ὕρορεν ἦε καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, δόφρα πύθηται
πατρὸς ἐσῦ ἢ νόστον, ἢ δν τινα πότμον ἐπέσπεν·'

'Ως δρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὁδυσσῆος. 715

τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδὲ ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δίφρω ἐφέζεσθαι πολλῶν κατὰ οἰκου ἐόντων,
ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ίζε πολυκρήτου θαλάμοιο
οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμωαὶ μινύριζον
πᾶσαι, δσαι κατὰ δώματ' ἔσαν νέαι ήδε παλαιαί. 720
τῆς δ' ἀδιωδν γούωσα μετηνδα Πηνελόπεια·

'Κλῦτε, φίλαι· περὶ γάρ μοι 'Ολύμπιος ἄλγε' ἔδωκεν
ἐκ πασέων, δσαι μοι ὅμοῦ τράφεν ηδ' ἐγένουντο,
ἢ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 725
[ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.]
νῦν αὖ παιδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδὲ ὀρμηθέντος ἄκουστα.
σχέτλιαι, οὐδὲ ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐκάστη
ἐκ λεχέων μ' ἀνεγένεται, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ, 730
ὅππότε κενὸς ἔβη κοῖλην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὄρμαλνοντα,
τῷ κε μάλ' ἡ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
ἢ κέ με τεθνητῶν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
ἀλλά τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέστει γέρουντα, 735
ὅμω' ἐμὸν δν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούσῃ,
καὶ μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον, ὄφρα τάχιστα
Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
εἰ δῆ πού τινα κενὸς ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφῆνας
ἔξελθων λαοῖσιν ὁδύρεται, οἱ μεμάστιν 740
δν καὶ Ὁδνασῆος φθίσαι γόνον ἀντιθέοιο.'

At Eurykleia's advice, she prays for help to Athena.

Τὴν δ' αὗτε προσέειπε φίλη τροφός Εύρύκλεια·
'νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλέι χαλκῷ,
ἢ ἂν ἐν μεγάρῳ μῆθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω'
ηδε' ἐγὼ τάδε πάντα, πόρον δέ οἱ δστ' ἐκέλευε, 745

σίτον καὶ μέθυ νήδυ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν δρκον
μὴ πρὸν σοὶ ἐρέιν, πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι
ἢ σ' αὐτὴν ποθέσαι καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι,
ὡς ἀν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν λάπτης.
ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλούσα, 750
εἰς ὑπερφ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
εὗχε' Ἀθηναὶ κούρῃ Διὸς αἰγιόχῳ·

ἢ γάρ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
μηδὲ γέροντα κάκον κεκακωμένον· οὐ γὰρ δίω
πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονῇν Ἀρκεισιάδαο 755
ἐχθέσθ', ἀλλ' ἔτι πού τις ἐπέσσεται ὃς κεν ἔχησι
δώματά θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς·

“Ως φάτο, τῆς δ' εὔνησε γόδν, σχέθε δ' ὅσσε γόδοιο.
ἢ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλούσα,
εἰς ὑπερφ' ἀνέβασε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν, 760
ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέψ, ἡράτο δ' Ἀθήνῃ·

‘Κλῦθι μεν, αἰγιόχῳ Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
εἴ ποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισι Ὁδυσσεὺς
ἢ βιός ἢ διος κατὰ πίονα μηρῷ ἔκηε,
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καὶ μοι φίλον υἱα σάωσον, 765
μηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερηνορέοντας·’

“Ως εἰποῦσ' δλάλυξε, θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
μηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιέειτα·
ῳδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·”

“Ἡ μάλα δὴ γάμου ἀμμι πολυμήστη βασίλεια 770
ἀρτύει, οὐδέ τι οἰδεν δοὶ φόνος υἱι τέτυκται.”

“Ως ἄρα τις εἴπεσκε, τὰ δ' οὐκ ἵσαν ὡς ἐτέτυκτο.
τοῖσι δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·”

‘Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
πάντας δόμως, μή πού τις ἐπαγγελησοι καὶ εἰσω.
ἀλλ' ἔγε σιγῇ τοῖσιν ἀναστάντες τελέωμεν 775
μέθον, δοὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἥραρεν ἡμῶν·’

The ambush laid to await Telemachus.

"Ως εἰπὼν ἐκρίνατ' ἔεικοσι φῶτας ἀρίστους,
θὰν δ' οὐναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
νῆα μὲν οὖν πάμπρωτον ἀλδς βένθοσδε ἔρυσσαν, 780
ἐν δ' ἵστον τε τίθεντο καὶ ἵστια νηὶ μελαίνῃ,
ἡρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι
[πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά θ' ἵστια λευκὰ πέτασσαν]
τεύχεα δέ σφ' ἥνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τὴν γ' ὄρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοῖς 785
ἔνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἐσπερον ἐλθεῖν.

"Η δ' ὑπερώιφ αὖθι περίφρων Πηνελόπεια
κεῖτ' ἄρ' ἀστος, ἅπαστος ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος,
ὄρμαίνουσ' ή οἱ θάνατον φύγοι νίδις ἀμύμων,
ή δ' γ' ὑπὸ μηνητῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη. 790
δσσα δὲ μερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν διμήφ
δείσας, διπότε μιν δόλιον περὶ κύκλου ἄγωσι,
τόσσα μιν ὄρμαίνουσαν ἐπήλυθε τήδυμος ὑπνος.
εῦδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα.

Athena cheers Penelope by sending a dream.

"Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 795
εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἥικτο γυναικὶ,
Ίφθιμη, κούρη μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
τὴν Εὔμηλος ὅπιε, Φερῆς ἔνι οἰκλα ναίων.
πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο,
εἴως Πηνελόπειαν δόδυρομένην, γοόωσαν, 800
παύσειε κλαυθμοῖο γόοιο τε δακρυθεύτος.
ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῆδος ἱμάντα,
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῆθον ἔειπεν.

"Ἐνδεισ, Πηνελόπεια, φίλου τετιημένη ἥτορ;
οὐ μέν σ' οὐδὲ ἔωσι θεοὶ ρέα ζώοντες 805

κλαίειν οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεὶ δὲ ἔτι νοστιμός ἐστι
σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστι·'

Τὴν δὲ ἡμεῖς θέτει περίφρων Πηνελόπεια,
ἥδι μάλα κυάσσουσαν ἐν δύνερείσι πύλησι·

‘Τίπετε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἥλυθες; οὐ τι πάρος γε 810
πωλέαι, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
καὶ με κέλεαι παύσασθαι διζήνος ἦδ' δδυνάων
τολλέων, αἰ δὲ μὲν ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἡ τρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
παντοίης ὀφετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσι, 815
[ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.]
σὺν αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη πολῆς ἐπὶ νηὸς,
νήπιος, οὗτε πόνων εὖ εἰδὼς οὗτον ἀγοράων.
τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύνρομαι ἢ περ ἐκείνου.

τοῦ δὲ ἀμφιτρομέω καὶ δεῖδια μή τι πάθησι, 820
ἡ δὲ γε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἵν' οἰχεται, ἡ ἐνὶ πόντῳ·
δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' ἀντῷ μηχανόωνται,
ἴμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·’

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφη εἶδωλον ἀμαυρόν·
‘Θάρσει, μηδέ τι πάγχυν μετὰ φρεσὸν δεῖδιθι λίην· 825
τοίη γάρ οἱ πομπὸς ἡμὲν ἔρχεται, ἦν τε καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ἡρήσαντο παρεστάμεναι, δύναται γὰρ,
Παλλὰς Ἀθηναῖ· σὲ δὲ δύνρομένην ἐλεαίρει·
ἡ νῦν με προέκει τέλιν τάδε μυθήσασθαι·’

Τὴν δὲ αὐτεῖς προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 830
‘εἰ μὲν δὴ θεός ἐστι, θεοῦ τε ἔκλυες αὐδῆς,
εἰ δὲ ἄγε μοι καὶ κεῖνον διευρὸν κατάλεξον,
ἡ που ἔτι ζώει καὶ δρὰ φάσις ἡελίοιο,
ἡ δὴ τέθυηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοιστι·’

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφη εἶδωλον ἀμαυρόν· 835
‘οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
ἴσσει δέ γε, η τέθυηκε· κακὸν δὲ ἀνεμώλια βάζειν·’

“Ως εἰπὸν σταθμοῖο παρὰ κληῦσα λιάσθη
 ἐσ πνοιᾶς ἀνέμων· ή δ’ ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
 κούρη Ἰκαρίῳ· φίλον δέ οἱ ητορ ἵλνθη,
 ὡς οἱ ἐναργὲς δυνειρον ἐπέστησαν τοι νυκτὸς ἀμολγῷ.

840

The ship is stationed to intercept Telemachus.

Μνηστῆρες δ’ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλενθα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὅρμαίνοντες.
 ἔστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἀλλὶ πετρήεσσα,
 μεσσηγὸς Ἰθάκης τε Σάμοισι τε παιπαλοέσσης,
 Ἀστερὶς, οὐ μεγάλῃ· λιμένες δ’ ἐνι ναύλοχοι αὐτῇ
 ἀμφιβδυμοι· τῇ τόν γε μένου λοχόδωντες Ἀχαιοί.

845

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

'Οδυσσέως σχεδία.

Athena in Olympus complains of the hard fate of
Odysseus.

'Ηὲς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγανοῦ Τιθωνοῦ
ἀρνυθ', ὦν' ἀθανάτοισι φόως φέροις ἥδε βροτοῦσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζαον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ἴψιβρεμέτης, οὐ τε κράτος ἔστι μέγιστον.
τοῖσι δ' Ἀθηναίῃ λέγε κήδεα πόλλ' Ὁδυσῆος
μητραμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·

'Ζεῦ πάτερ ἥδ' ἀλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἡπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὸν αἰσιμα εἰδώς·
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἰσυλα ρέζοι,
ὧς οὖ τις μέμνηται Ὁδυσῆος θείοιο
λαῶν, οἵσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἡπιος ἦεν.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἀλγεα πάσχων,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, η̄ μιν ἀνάγκη
ἴσχει· δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι·
οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσος ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἱ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
νῦν αὖ παιδί· ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάσιν
οἰκαδε νισσόμενον· δ' δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
ἐς Πύλον ἡγαθόντις ἥδ' ἐς Λακεδαιμονα δῖαν?

5

10

15

20

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 τέκνουν ἔμδυν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων·
 οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐθούλευσας νόσον αὐτὴ,
 ὡς ἡ τοι κείνους Ὁδυσσεὺς ἀποτίσται ἐλθών;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γὰρ,
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
 μηηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.^{ταῦτα}

Zeus despatches Hermes to Calypso's isle.

"Η ρά, καὶ Ἐρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηῦδα·
 'Ἐρμεία' σὺ γὰρ αὐτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐστι·
 νύμφῃ ἐνπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
 νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται
 οὗτε θεῶν πομπῇ οὕτε θυητῶν ἀνθρώπων·
 ἀλλ' δ' γ' ἐπὶ σχεδίης πολυνδέσμου πήματα πάσχων
 ἥματι κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίζωλον ἵκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσιν,
 οἱ κέν μιν περὶ κῆρι θεδύν ὡς τιμῆσουσι,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκόν τε χρυσόν τε ἀλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πύλλ', δσ' ἀν οὐδέ ποτε Τροίης ἔξήρατ' Ὁδυσσεὺς,
 εἴ περ ἀπήμων ἥλθε, λαχὼν ἀπὸ ληθῶς αἴσταν.
 ὡς γάρ οἱ μοῦρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
 οἰκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν."

"Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργειφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἥμεν ἐφ' ὑγρὴν
 ἥδ' ἐπ' ἀπειρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 εἶλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὅμματα θέλγει
 ὡν ἐθέλει, τοὺς δ' αὐτε καὶ ὑπιώντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργειφόντης.
 Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἐμπεσε πόντῳ·

σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρωφ ὅρνιθι ἑοικῶς, Q. 11
 ὃς τε κατὰ δεινὸς κόλπους ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 ἵχθὺς ἀγρώστων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἀλμῆρ·
 τῷ ἴκελος πολέεσσιν δχήσατο κύμασιν Ἐρμῆς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν, 55
 ἥθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἡπειρόνδε
 ἦιεν, δῆρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἔνι νύμφῃ
 ταῖεν ἐνπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.
 τῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
 κέδρου τ' εὐκέάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει 60
 δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάσοντος ὅπιν καλῆ,
 ίστὸν ἐποιχομένη χρουσεῇ κερκῖδ' ὄφαιων.
 Μηδὶ δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθώσα,
 κλήθρη τ' αἰγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.
 ἔνθα δέ τ' ὅρνιθες ταυτοπτεροι εὐνάζοντο, 65
 σκῶπέσ τ' Ἱρηκές τε τανύγλωσσοί τε κορῶναι
 εἰνάλιαι, τῆσδε τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
 ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
 ἡμερὶς ἡβώσατα, τεθῆλει δὲ σταφυλῆσι·
 κρῆναι δ' ἔξείης πίσυρες ρέον ὕδατι λευκῷ, 70
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυδις ἀλλη.
 ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἵους ἡδὲ σελίνου
 θήλεον ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατος περ ἐπελθὼν
 θηήσατο ἴδων καὶ τερφθεὶη φρεσὶν ἥσιν.
 ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος ἀργειφόντης. 75
 ἀπέρ ἔπειδὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
 ἀτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺν σπέος ἥλυσθεν· οὐδέ μιν ἀντην
 ἤγοιησεν ἴδούσα Καλυψὼ, δῖα θεάων,
 οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
 ἀθάνατοι, οὐδέ εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει. 80
 οὐδὲ ἄρ' Ὁδυσσῆς μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
 ἀλλ' δ' γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαιέ καθήμενος, ἔνθα πάρος περ,

δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
[πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων].

Ἐρμεῖαν δὲ ἐρέεινε Καλυψὼ, δῆν θεάων,
ἐν θρόνῳ ἴδρυσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·

Τίπτε μοι, Ἐρμεία χρυσόρροπτι, εἰλήλουνθας
αἰδοῖος τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὖν τι θαμίζεις.
αῦδα δὲ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένου ἔστιν.
[ἄλλ' ἐπει προτέρω, ἵνα τοι πᾶρ ἔεινα θείω.]'

Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ δὲ πῶνε καὶ ἡσθε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἐπει δείπνησε καὶ ἡραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἐπεσπών ἀμειβόμενος προσέειπεν·

He bids her to release Odysseus.

Ἐίρωτᾶς μὲν ἐλθόντα θεὰ θεόντι αὐτὰρ ἔγω τοι
υημερτέως τὸν μῆθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γέ ἦνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δὲ ἀν ἐκῶν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὄνδωρ
ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ρέζουσι καὶ ἐξαίτους ἑκατόμβας.

ἄλλα μάλιστα πως ἔστι Διὸς νόσου αἰγιόχοιο
οὗτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὐθὲν ἀλιώσαι,
φησί τοι ἀνδρα παρεῖναι διζυρώτατον ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν οἵ ἀστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἐβησαν
οἴκαδ· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναῖην ἀλίτοντο,
ἥ σφιν ἐπῶρος ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἔταιροι,
τὸν δὲ ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασσε.]
τὸν νῦν σ' ἦνώγει ἀποπεμπέμεν ὅττι τόχιστα

85

90

95

100

105

110

οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἰστα φίλων ἀπονόσφιν δλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἵδειν καὶ ἱκέσθαι
οἴκου ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.¹¹⁵

*Ως φάτο, βίγησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
καὶ μιν φωνήσασ^τ ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Reluctantly the goddess consents.

'Σχέτλιοι ἔστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἱ τε θεαῖς ἀγάδασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἀμφαδίην, ἦν τις τε φίλου ποιήσετ^τ ἀκοίτην.

ἢς μὲν ὅτ^τ 'Οριῶν^τ ἔλετο ρόδοδάκτυλος Ἡὸς,
τόφρα οἱ ἡγάδασθε θεοὶ ρεῖα ζώοντες,

Ἶως μιν ἐν 'Ορτυγίῃ χρυσόθρονος "Αρτεμις ἀγνὴ
οἵς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

ἢς δ^ό δόπτ^ό 'Ιασίωνι ἐνπλόκαμος Δημήτηρ,
φίθυμῷ εἴξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ

νειώ ἐνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἀπυστος

Ζεὺς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλῶν ἀργῆτι κεραυνῷ.

ἢς δ^ό αὖ νῦν μοι ἀγάδασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.

τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα

οίον, ἐπεὶ οἱ νῆσα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ

Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσω τοῦ οἴνου πόντῳ.

[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,

τὸν δ^ό ἄρα δεῦρ' ἄνεμος τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.]

τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἐτρεφον, ηδὲ ἐφασκον

θήσειν ἀδάνατον καὶ ἀγήρων νῆματα πάντα.

ἄλλ' ἐπεὶ οὖ πως ἔστι Διὸς νόσον αἰγιώχοιο

οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ' ἀλιώσαι,

ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,

τάντον ἐπ^τ ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὖ πῃ ἐγώ γε

οὐ γάρ μοι πάρα νῆσες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,

οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδὲ ἐπικεύσω,
ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς ήν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.'

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
‘οὗτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη?’

“Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης·

Calypso informs Odysseus, and bids him build a boat,

ἡ δ' ἐπ' Ὁδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
ἥι', ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυνεν ἀγγελιάων.

τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εῦρε καθήμενον· οὐδὲ ποτ' ὅσσε
δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστον δδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε νύμφη.

ἀλλ' ἡ τοι νύκτας μὲν λαύεσκεν καὶ ἀνάγκῃ
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·

ἡματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡιώνεσπι καθίζων
[δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἐρέχθων]
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.

ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·

‘Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' δδύρεο, μηδέ τοι αἰών
φθινέτω· ἥδη γάρ σε μάλα πρόφραστ' ἀποπέμψω.

ἀλλ' ἀγε δούρατα μακρὰ ταμὼν ἀρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην ἀτὰρ ἵκρια πῆξαι ἐπ'. αὐτῆς
νύφοῦν, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἡροειδέα πόντον.

αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν

ἐνθήσω μεινοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
εἴματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὐρον ὅπισθεν,

ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,

αἱ κε θεοὶ γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῆναι τε·’

145

150

155

165

άτο, ρίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
βωνήσας ἔπει πτερόεντα προσηύδα·

ο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μῆδεαι οὐδέ τι πομπὴν,
εις σχεδῇ περάνω μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
ἀργαλέον τε τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἔισαι 175
περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ.

γὰν δέκητι σέθεν σχεδῆς ἐπιβαίνη,
ι τλαῖης γε, θεὰ, μέγαν δρκον δμόσσαι
ι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.¹

άτο, μελῶσεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων, 180
μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δνόμαζεν
ἡ ἀλιτρός γ' ἐστὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς,
·ν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.

τόδε γάια καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
ιτειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, δις τε μέγιστος 185
νότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
ι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

μὲν νοέω καὶ φράστομαι, ἀσσ' ἀν ἐμοὶ περ
οίμην, δτε με χρειώ τόσον ἵκοι·
ἴμοι νόσος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ 190
ι στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.²

ια φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
·ως· δ δ' ἔπειτα μετ' ἔχνια βαῖνε θεοῖο.

πεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἥδε καὶ ἀνήρ,
μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη 195
νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἔδωδὴν,
·ν πίνειν, οἴα βροτοὶ ἀνδρες ἔδουσιν·
ιντίον ἵζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,

ρ' ἀμβροσίην δμωαλ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
δνειαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον. 200
·εὶ τάρπησαν ἔδητύος ἥδε ποτῆτος,
μύθων ἥρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων

though she would fain keep him with her.

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν’ Ὁδυσσεῦ,
οὗτῳ δὴ οἰκόνδε φίλην ἔσ πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἐθέλεις λέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης. 20
εἴ γε μὲν εἰδείης σῆσι φρεσὶν ὅσσα τοι αἶσα
κήδε’ ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἐνθάδε κ’ αὖθι μένων παρ’ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
ἀθάνατός τ’ εἶης, ἴμειρόμενός περ ἰδέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἥματα πάντα.
οὐ μέν θην κείνης γε χερεών εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικε
θυητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.’ 21

Τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς
‘ πότνα θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ’, οὕνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ’ εἰσάντα ἰδέσθαι·
ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δὲ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
ἄλλα καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἥματα πάντα
οὐκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ ἰδέσθαι.
εἰ δὲ αὖ τις ῥαίγησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν
ἡδη γὰρ μάλα πόλλ’ ἐπαθον καὶ πόλλ’ ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.²²
“Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ’ ἄρ’ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν·
ἐλθόντες δ’ ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο
τερπέσθην φιλότητι, παρ’ ἀλλήλοισι μένοντες.

The boat-building.

‘ Ήμος δ’ ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
αὐτίχ’ δὲ μὲν χλαινάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ’ Ὁδυσσεὺς,
αὐτῇ δὲ ἀργύφεον φάρος μέγα ἔννυτο νύμφη,²³

λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώην βάλετ' ἵξι
 καλὴν χρυσείην· κεφαλῆ δ' ἐφύπερθε καλύπτρην·
 καὶ τότε' Ὁδυσσῆι μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.
 δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησι,
 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 στειλειὸν περικαλλὲς ἔλάινον, εὖ ἐναρηρός· 235

δῶκε δὲ ἔπειτα σκέπαρνον ἔνξοον· ἥρχε δὲ ὁδοῖο
 νήσου ἐπ' ἐσχατῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 κλήθρη τὸν αἴγειρός τοῦ, ἐλάτη τὸν οὐρανομήκης,
 αὖτα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς. 240

αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξεν δόθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 ή μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψώ, δῆτα θεάων,
 αὐτὰρ δὲ τάμνετο δοῦρα· θιώσ δέ οἱ ηνυτο ἔργον.
 εἴκοσι δὲ ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δὲ ἄρα χαλκῷ,
 ξέσσε δὲ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην θίθυνεν. 245

τόφρα δὲ ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῆτα θεάων
 τέτρηνεν δὲ ἄρα πάντα καὶ ἡρμοσεν ἀλλήλοισι,
 γόμφοισιν δὲ ἄρα τήν γε καὶ ἄρμονήσιν ἄρασσεν.
 οἵσσον τίς τὸν ἔδαφος ηῆδος τορυώσεται ἀνὴρ
 φορτίδος εὐρεῖης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων, 250

τόσσον ἐπ' εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατο Ὅδυσσεύς.
 ἵκια δὲ στήσας, ἀραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
 ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 ἐν δὲ ιστὸν ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
 πρὸς δὲ ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὅφρ' θίθυνοι. 255

φράξε δέ μιν ρίπεσσι διαμπερὲς οἰστυνήσῃ
 κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δὲ ἐπεχεύατο ὑλην.
 τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψώ, δῆτα θεάων,
 ιστά ποιήσασθαι· δέ δὲ εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
 ἐν δὲ ὑπέρεας τε κάλους τε πόδας τὸν ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ, 260
 μοχλοῖσιν δὲ ἄρα τήν γε κατείρυνσεν εἰς ὅλα δῖαιν.

Odyssseus starts from Ogygia.

Τέτρατον ἥμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἀπαντά·
τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπτ' ἀπὸ νήσου δῆα Καλυψὼ,
εἴματά τ' ἀμφιέσασα θυάδεα καὶ λούσασα.
ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
τὸν ἔτερον, ἔτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ γὰ
κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ ὅψα τίθει μενοεικέα πολλά·
οὐρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ίστια δῖος Ὀδυσσεύς.
αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ θύνετο τεχνηέντως
ἥμενος· οὐδέ οἱ ὑπνος ἐπὶ βλεφάρουσιν ἐπιπτε
Πλημάδας τ' ἐσορῶντι καὶ δψὲ δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέσοντιν,
ἢ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὁρίωνα δοκενεῖ,
οἵη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὡκεανοῦ·
τὴν γὰρ δῆ μιν ἀνωγε Καλυψὼ, δῆα θεάων,
ποιτοπορεύμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἥματα ποιτοπορεύων,
δικτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιδεύτα
γαῖης Φαιήκων, δῆι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
εἴσατο δ' ὡς ὅτε ρινὸν ἐν ἡεροειδέι πόντῳ.

Poseidon sees him, raises a storm and wrecks him.

Τὸν δ' ἔξ Αἰθιόπων ἀνιῶν κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων δρέων ἵδεν· εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλώων· δὲ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·

*Ω πόποι, ή μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ' Ὀδυσσῆι ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαῖης σχεδὸν, ἐνθα οἱ αἴσα
ἐκφυγέειν μέγα πέιραρ διζέος, η μιν ίκάνει·
ἄλλ' ἔτι μέν μιν φημι ἄδην ἐλάσαν κακότητος?

"Ως εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντου
κερσὶ τρίαιναν ἔλων^τ πάσας δ' ὀρθοῦντεν δέλλας
ταυτοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὄμοῦ καὶ πόντον· ὅρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
σὺν δὲ Εὔρος τε Νότος τ' ἔπεισε Ζέφυρος τε δυσταής 295
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
καὶ τότ' Ὁδυσσῆς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἥτορ,
δύχθησας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·

"Ω μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νῦν μοι μῆκιστα γένηται;
δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ τημερτέα εἴπειν, 300
ἡ μ' ἔφατ^τ ἐν πόντῳ, πρὶν πατρῶα γαῖαν ἵκεσθαι,
ἄλγε^τ ἀναπλήσειν^τ τὰ δὲ δὴ τοῦ πάντα τελεῖται,
οἷοισιν γεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὑρὸν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
ταυτοίων ἀνέμων. νῦν μοι σῶς αἴπὺς ὀλεθρος. 305
τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οὐ τότ' ὅλοντο
Τροίῃ εὑρείη, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
ὡς δὴ ἐγὼ γ' ὅφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
ἥματι τῷ δτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι. 310
τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μεν κλέος ἥγον Ἀχαιοῖ·
νῦν δέ με λευγαλέωθανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι."

"Ως ἄρα μιν εἰπόντ^τ ἔλασεν μέγα κῦμα κατ^τ ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.
τὴλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ 315
ἐκ χειρῶν προέκηκε^τ μέσον δέ οἱ ιστὸν ἔαξε
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλούν δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεισε πόντῳ.
τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐδυνάσθη
αἴψα μάλ^τ ἀνσχεθέειν μεγάλουν ὑπὸ κύματος ὄρμῆς^τ 320
εἴματα γάρ ρ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
οὐκέ δὲ δή ρ' ἀνέδυ, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἀλμην

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 τέκνουν ἔμδον, ποῖον σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόντων·
 οὐ γὰρ δῆ τοῦτον μὲν ἐθούλευσας νόσον αὐτὴν,
 ὡς ἡ τοι κείνους Ὁδυσσεὺς ἀποτίστεται ἐλθών;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, δύνασαι γὰρ, 25
 ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
 μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.^{τούτου}

Zeus despatches Hermes to Calypso's isle.

'Η δα, καὶ 'Ερμείαν, νίὸν φίλον, ἀντίον ηῦδα·
 'Ερμεία· σὺ γὰρ αὗτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐστι·
 τόμφῃ ἐνπλοκάμῳ εἰπεῖν τημερτέα βουλὴν,³⁰
 νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται ταράντην
 οὔτε θεῶν πομπῇ οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων·
 ἀλλ' δ' γ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
 ἥματι κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον ἵκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάσασι,³⁵
 οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμῆσουσι,
 πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθῆτά τε δόντες,
 πόλλ', δσ' ἀν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὁδυσσεὺς,
 εἴ περ ἀπήμων ἥλθε, λαχῶν ἀπὸ ληθὸς αἴσαν.⁴⁰
 ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδεῖν καὶ ἵκεσθαι
 οἴκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.'

"Ως ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργειφόντης.
 αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὸν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἥμεν ἐφ' ὑγρὴν
 ἥδ' ἐπ' ἀπειρονα γαῖαν ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.⁴⁵
 εἴλετο δὲ ράβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν δῆματα θέλγει
 ὃν ἐθέλει, τοὺς δ' αὗτε καὶ ὑπιώντας ἐγείρει.
 τὴν μετὰ χερσὸν ἔχων πέτετο κρατὺς ἀργειφόντης.
 Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος ἐμπεσε πόντῳ⁵⁰

σενατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα λάρω δρυιθι ἑοικῶς, Γυῖ
 ὃς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 ἤθυς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἀλμῆ.
 τῷ ἴκελος πολέεσσιν δχήσατο κύμασιν 'Ερμῆς. λίκε

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν μῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
 ἥθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἡπειρόνδε
 ἦν, ὅφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἐνι νύμφῃ
 ναῖν ἐνπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν.

πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
 κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὰ μῆσον ὀδώδει
 δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάσουσ' δπὶ καλῇ,
 ἵστὸν ἐποιχομένη χρυσεὶ λεπτοῖς ὄφαινεν.

Μηδὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει τηλεθόωσα,
 κλήθρη τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

Ἐνθα δὲ τὸ δρυιθες ταυνοσίπτεροι εὐνάζοντο,
 σκῶπές τὸ Ιρηκές τε ταυνύγλωσσοί τε κορῶναι
 εἰνάλιαι, τῆσίν τε θαλάσσαι ἔργα μέμηλεν.

ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῦ
 ἡμερὶς ἡβώωσα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι·
 κρῆναι δ' ἔξείης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη.

Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακὸι ίον ἡδὲ σελίνου
 θήλεον· ἐνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατος περ ἐπελθὼν
 θήρσατο ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὸν ἥσιν.
 ἐνθα στὰς θηέτο διάκτορος ἀργειφόντης.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
 αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἥλυθεν οὐδὲ μιν ἄντην
 ἡγούησεν ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων,
 οὐ γάρ τὸ ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
 ἀθάνατοι, οὐδὲ εἰ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει.

Αὖδ' ἄρ' Ὁδυσσῆη μεγαλήτορα ἔνδον ἐτετμεν,
 ἀλλ' δὴ ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἐνθα πάρος περ,

δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἐρέχθων
[πόντου ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων].

Ἐρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἐν θρόνῳ ἴδρυσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι:

| ‘Τίπτε μοι, Ἐρμεία χρυσόρροπι, εἰλήλονθας
αἰδοῖος τε φύλος τε; πάρος γε μὲν οὖ τι θαμίζεις.
αῦδα δ τι φρονέεις’ τελέσαι δὲ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστιν.
[ἀλλ' ἐπει προτέρω, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω.]’

“Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
αὐτὰρ ὁ πίνε καὶ ησθε διάκτορος ἀργειφόντης.
αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνηστε καὶ ἡραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἐπεστιν ἀμειβόμενος προσέειπεν”

He bids her to release Odysseus.

‘Εἰρωτᾶς μ’ ἐλθόντα θεὰ θεόντι αὐτὰρ ἐγώ τοι
υημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω’ κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἡνῶγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα
τίς δ' ἀν ἔκῶν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὑδωρ
ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οὐ τε θεοῖσιν
ἱερά τε ρέζουσι καὶ ἔξαλτους ἑκατόμβας.

ἀλλὰ μάλ’ οὖ πως ἔστι Διὸς νόον αλγιόχοιο
οὗτε παρεξελθεών ἄλλοιν θεὸν οὐθ' ἀλιώσαι,
φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι διζυρώτατον ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν οἱ ἀστυν πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
οἴκαδ’. ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
ἥ σφιν ἐπώρος ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κύμα πέλασσε.]
τὸν μῦν σ' ἡρώγει ἀποπεμπέμεν ὅπτι τάχιστα

85

90

95

100

105

110

οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἰστα φίλων ἀπονόσφιν δλέσθαι,
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἔστι φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἴκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.¹¹⁵

‘Ὡς φάτο, ρίγησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
καὶ μιν φωνήσασ’ ἔπεια πτερόεντα προσηγύνδα·

Reluctantly the goddess consents.

‘Σχέτλιοι ἔστε, θεοὶ, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
οἱ τε θεᾶς ἀγάασθε παρ’ ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
ἄφαδίην, ἦν τίς τε φίλον ποιήσετ’ ἀκοίτην.¹²⁰
ניסי μὲν δτ’ Ὄριων’ ἐλετο ῥοδοδάκτυλος Ἡὰς,
τόφρα οἱ ἡγάασθε θεοὶ ρέα ζώοντες,
Ἱως μιν ἐν ’Ορτυγῇ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνὴ¹²⁵
οῖς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.

ἢς δ’ ὅπτ’ Ἰασίωνι ἐνπλόκαμος Δημήτηρ,
φίθυμῷ εἶξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐηῇ
νεῳῷ ἔνι τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεὺς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλῶν ἀργῆτι κεραυνῷ.
ἢς δ’ αὖ νῦν μοι ἀγάασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.¹³⁰
τὸν μὲν ἔγὼν ἐσάστα περὶ τρόπιος βεβαῶτα
οἶν, ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέαστε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

[ἐνθ’ ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι,
τὸν δ’ ἄρα δεῦρ’ ἄνεμος τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.]
τὸν μὲν ἔγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ηδὲ ἔφασκον
θήσεως ἀθάνατον καὶ ἀγήρων νῆματα πάντα.¹³⁵
ἄλλ’ ἐπεὶ οὖ πως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἄλλον θεὸν οὔθ’ ἄλιωσαι,
ἔφέτω, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
πάντοιο ἐπ’ ἀτρύγετον. πέμψω δέ μιν οὖ πῃ ἔγώ γε·¹⁴⁰
οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,

οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
αὐτάρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδὲ ἐπικεύσω,
ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.²

Τὴν δ' αὐτε προσέειπε διάκτορος ἀργειφόντης·
οὗτῳ μῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
μή πώς τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.³

"Ως ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς ἀργειφόντης·

Calypso informs Odysseus, and bids him build a b

ῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια τύμφη
ἥι, ἐπεὶ δὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὅσσα
δακρυόφιν τέρσοντο, κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστου διδυρομένω, ἐπεὶ οὐκέτι ἥμδανε τύμφη.
ἀλλ' ἡ τοι μύκτας μὲν ἴανεσκεν καὶ ἀνάγκη
ἐν σπέσσι γλαφυροῦσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·
ἥματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἡμένεσσι καθίζων
[δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἐρέχθων]
πόντου ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·

"Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὁδύρεο, μηδέ τοι αἰδ
φθινέτω· ἥδη γάρ σε μάλα πρόφραστ' ἀποπέμψω.
ἀλλ' ἄγε δούρατα μακρὰ ταμῶν ἀρμόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτὰρ ἵκρια πῆξαι ἐπ'. αὐτῆς
νύφοῦ, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντου.
αὐτὰρ ἔγὼ σῆτον καὶ ὅδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
ἐνθήσω μενοεικέ', ἢ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι,
εἴματά τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὖρον δπισθεν,
ῶς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῆναί τε.²

‘Ως φάτο, ρίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὄδυσσεὺς,
καὶ μιν φωνήσας ἔπει πτερόεντα προσηύδα·

‘Άλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μῆδεαι οὐδέ τι πομπὴν,
ἢ με κέλεαι σχεδίῃ περάν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
θεών τ’ ἀργαλέου τε τὸ δ’ οὐδ’ ἐπὶ νῆες ἔισαι 175
ἀκύποροι περόσωιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρφῳ.

οὐδὲ ἀν ἔγδων δέκητι σέθεν σχεδίης ἐπιβαίνην,
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν δρκον δμόσσαι
μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο;’

‘Ως φάτο, μελῶσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων, 180
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ’ ἔφατ’ ἐκ τ’ δυόμαζεν·

‘Η δὴ ἀλιτρός γ’ ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδὼς,
οἵου δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.
ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθε
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὃς τε μέγιστος 185
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
μή τί σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
ἄλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἀστ’ ἀν ἔμοι περ
ἀπή μηδοίμην, δτε με χρειώ τόσον ἵκοι·
καὶ γὰρ ἔμοι νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ’ ἐλεήμων.’ 190

‘Ως ἄρα φωνήσασ’ ἡγήσατο δῖα θεάων
καρπαλίμως· δ’ ἔπειτα μετ’ ἵχνια βαῖνε θεοῦ.
ἴζον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἥδε καὶ ἀνήρ,
καὶ β’ δ’ μὲν ἔνθα καθέζετ’ ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη 195
Ἐρμελές, μύμφη δ’ ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἐδωδὴν,
ἔσθεω καὶ πίνεισ, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἐδουσιν·
ἀπή δ’ ἀντίον ἵζεν Ὄδυσσης θείοιο,
τῇ δὲ παρ’ ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
οἱ δ’ ἐπ’ ὀνείαθ’ ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον. 200
ἀπάρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐδητύος ἥδε ποτῆτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἥρχε Καλυψώ, δῖα θεάων·

though she would fain keep him with her.

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεὺς,
οὗτῳ δὴ οἰκόνδε φίλην ἐσ πατρίδα γαῖαν
αὐτίκα νῦν ἔθέλεις λέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
εἴ γε μὲν εἰδεῖς σῆσι φρεσὶν δσσα τοι αἷσα
κῆδε ἀναπλῆσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
ἐνθάδε κ’ αὖθι μένων παρ’ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις
ἀθάνατός τ’ εἶης, ἴμειρόμενός περ λέσθαι
σὴν ἄλοχον, τῆς αἵνεν ἔέλδεαι ἥματα πάντα.
οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἐπεὶ οὐ πως οὐδὲ ἔοικε
θυητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.’

Τὴν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς
‘ πότνια θεὰ, μή μοι τόδε χώεο· οὐδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ’, οὕνεκα σεῦ περίφρων Πηγελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ’ εἰσάντα λέσθαι·
ἡ μὲν γὰρ βροτός ἔστι, σὺ δ’ ἀθάνατος καὶ ἀγήρως.
ἄλλα καὶ ὡς ἔθέλω καὶ ἔέλδομαι ἥματα πάντα
οἰκαδέ τ’ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἥμαρ λέσθαι.
εὶ δ’ αὖ τις ῥάλησι θεῶν ἐνὶ οἰνοπι πόντῳ,
τλήσομαι ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
ιδη γὰρ μάλα πόλλ’ ἐπαθον καὶ πόλλ’ ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.’

‘ Ως ἔφατ’, ἡέλιος δ’ ἄρ’ ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἡλθεν
ἐλθόντες δ’ ἄρα τώ γε μυχῷ σπείους γλαφυροῦ
τερπέσθην φιλότητι, παρ’ ἀλλήλοισι μένοντες.

The boat-building.

‘ Ήμος δ’ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡδω,
αὐτίχ’ δὲ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔννυτ’ Ὁδυσσεὺς,
αὐτῇ δ’ ἀργύφεον φάρος μέγα ἔννυτο νύμφη,

λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ’ ἵξυ
καὶ τὴν χρυσείην κεφαλῆ δ’ ἐφύπερθε καλύπτρην·
καὶ τότε Ὁδυσσῆι μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.

δῶκέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησι,
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάινον, εὖ ἐναρηρός·

δῶκε δὲ ἐπειτα σκέπαρινον ἐύξοον· ἥρχε δὲ δόδοιο
τῆσον ἐπ’ ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
κλήθρη τ’ αἰγειρός τ’, ἐλάτη τ’ ἡνὶ σύρανομήκης,
αῦλα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.

αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε δόθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ, δῖα θεάων,
αὐτὰρ δὲ τάμνετο δούρα· θοῶς δέ οἱ ἡνυτο ἔργον.
ἴκοσι δὲ ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δὲ ἄρα χαλκῷ,
ἔισσε δὲ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἰθυνεν.

τόφρα δὲ ἔνεικε τέρετρα Καλυψὼ, δῖα θεάων·
τέτρηνεν δὲ ἄρα πάντα καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι,
γόμφοισιν δὲ ἄρα τῇν γε καὶ ἄρμονίησιν ἄρασσεν.
οἶσσον τίς τ’ ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
φορτίδος εὐρεῖης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,

τόσσον ἐπ’ εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατ’ Ὁδυσσεύς.

ἴκρια δὲ στήσας, ἄραρὼν θαμέσι σταμίνεσσι,
ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
ἐν δὲ ἵστον ποίει καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῷ·
πρὸς δὲ ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, δῆφρος ἰθύνοι.

φράξε δέ μιν βίπεσσι διαμπερὲς οἰσυνήσσι
κύματος εἰλαρ ἔμεν· πολλὴν δὲ ἐπεχεύατο ὕλην.

τόφρα δὲ φάρε ἔνεικε Καλυψὼ, δῖα θεάων,
ἱστία ποιήσασθαι· δὲ δὲ εὖ τεχνήσατο καὶ τά.

ἐν δὲ ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ’ ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ,
μοχλοῖσιν δὲ ἄρα τῇν γε κατείρυσσεν εἰς ἄλα δῖαν.

235

240

245

250

255

260

Odysseus starts from Ogygia.

Τέτρατον ἡμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἀπαντά·
τῷ δὲ ἄρα πέμπτῳ πέμπτῳ ἀπὸ νήσου δῆα Καλυψώ,
εἴματά τ' ἀμφιέσασα θυάδεα καὶ λούσασα.

ἐν δέ οἱ ἀσκόν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἶνοιο 265

τὸν ἔτερον, ἔτερον δὲ ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἡὰ
κωρύκῳ· ἐν δέ οἱ δύφα τίθει μενοεικέα πολλά·
οὐρον δὲ προέκηεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.

γηθόσυνος δὲ σύρφ πέτασ' ίστια δῖος Ὀδυσσεύς.

αὐτῷ δὲ πηδαλίῳ ιθύννετο τεχνηέντως 270

ἡμενος· οὐδέ οἱ ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτε

Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ δύψε δύοντα Βοώτην
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέονται,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὡρίωνα δοκεύει,

οἷη δὲ ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὄκεανοιο· 275

τὴν γὰρ δῆ μιν ἀνωγε Καλυψώ, δῆα θεάων,

ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.

ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἡματα ποντοπορεύων,

δικτωκαιδεκάτῃ δὲ ἐφάνη δρέα σκιόεντα

γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῷ· 280

ἔσταο δὲ ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἡεροειδέι πόντῳ.

Poseidon sees him, raises a storm and wrecks him.

Τὸν δὲ ἐξ Αἰθιόπων ἀνιών κρείων ἐνοσίχθων
τηλόθεν ἐκ Σολύμων δρέων ἵδεν· εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλώων δὲ δὲ ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ δὺ μυθήσατο θυμόν· 285

“Ω πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοί ἄλλως
ἀμφ' Ὀδυσσῆι ἐμένο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδὸν, ἐνθα οἱ αἴσα
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ διζύος, ἦ μιν ίκάνει·
ἄλλ' ἔτι μέν μιν φῆμι ἀδην ἐλάσαν κακότητος? 290

‘Ως εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
χερὶ τρίαιναν ἔλων· πάσας δ’ δρόθυνεν ἀέλλας
ταυτοίων ἀνέμων, σὸν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γὰν δόμον καὶ πόντον δρώρει δ’ οὐρανόθεν νύξ.
σὸν δ’ Εὔρος τε Νότος τ’ ἔπειτε Ζέφυρος τε δυσαής 295
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
καὶ τότ’ Ὁδυσσῆς λύτο γούνατα καὶ φίλουν ἥτορ,
δχθήσας δ’ ἄρα εἶπε πρὸς δὺν μεγαλήτορα θυμόν’

‘Ο μοι ἔγώ δειλὸς, τί νύ μοι μῆκιστα γένηται;
δεῖνα μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἴπεν, 300

ἢ μ’ ἔφακ’ ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
ἀλγε’ ἀναπλήσειν τὰ δὲ δὴ οὐν πάντα τελεῖται,
οἷοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι δ’ ἀελλαι 305
ταυτοίων ἀνέμων. οὐν μοι σῶς αἰπὺς ὅλεθρος.
τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἱ τότ’ ὅλοντο

Τροίη ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέρουντες.
ὣς δὴ ἔγώ γ’ ὅφελον θαυμέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν

ἥματι τῷ δτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέδρειψαν περὶ Πηλείωνι θαυμόντι. 310

τῷ κ’ ἔλαχον κτερέων, καί μεν κλέος ἥγουν Ἀχαιοῖ·
οὐν δέ με λενγαλέωθ θαυμάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.’

‘Ως ἄρα μιν εἰπόντ’ ἔλασεν μέγα κῦμα κατ’ ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξε.

τῆλε δ’ ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέκε· μέσον δέ οἱ ιστὸν ἔαξε
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
πηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπειτε πόντῳ.

τὸν δ’ ἄρ’ ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ’ ἐδυνάσθη
ἄψα μάλ’ ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος δρμῆς· 320
ἔψατα γάρ ρ’ ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
δῆτε δὲ δῆτε δῆτε, στόματος δ’ ἐξέπτυσεν ὄλμην

πικρὴν, ἡ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
 ἀλλ’ οὐδὲ ὡς σχεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ’ αὐτῆς,
 ἐν μέσσῃ δὲ καθίζε τέλος θανάτου ἀλεείνων.
 τὴν δὲ ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ρόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 ὡς δὲ ὅτ’ ὅπωρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 ἄμπεδίον, πυκνὰ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται,
 ὡς τὴν ἄμπελαγος ἀνεμοὶ φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέη προβάλεσκε φέρεσθαι,
 ἄλλοτε δὲ αὐτὸς Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε διώκειν.

Leucothea pities him, and gives him her wimple for life-buoy.

Τὸν δὲ ἵδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνδὸς,
 Λευκοθέη, ἡ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,
 νῦν δὲ ἀλλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἔξ ἔμμορε τιμῆς.
 η ἢ 'Οδυσσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἀλγεῖ ἔχοντα·
 [αιθυίῃ δὲ εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσετο λιμνῆς,]
 οἵτε δὲ ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου εἶπε τε μῦθον·

‘Κάμμορε, τίπτε τοι ὃδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 ὃδύσσατ’ ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
 οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεάνων.
 ἀλλὰ μάλ’ ὃδ’ ἔρξαι, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύστεων
 εῖματα ταῦτ’ ἀποδὺς σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
 κάλλιτ’, ἀτὰρ χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
 γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῦρ’ ἔστιν ἀλύξαι.
 τῇ δὲ, τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
 ἀμβροτον· οὐδέ τί τοι παθέειν δέος οὐδὲ ἀπολέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπὶ τὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἡπείροιο,
 ἀψ ἀπολυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντουν
 πολλὸν ἀπ’ ἡπείρου, αὐτὸς δὲ ἀπονόσφι τραπέσθαι.
 ‘Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ξέωκεν,

αὐτὴ δ' ἀψὲ ἐσ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα
αἰθυή εἰκῦνα· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.
αὐτὰρ δ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ὅλθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·

355

“Ω μοι ἔγὼ, μή τίς μοι ὑφαίνησιν δόλον αὐτε
ἀθανάτων, δ τέ με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει.
ἄλλα μάλ' οὖ πω πείσομ', ἐπεὶ ἐκὰς δφθαλμοῖσι
γαῖαν ἔγων ἰδόμην, δθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
ἄλλα μάλ' ὁδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·

360

ὅφρ' ἀν μέν κεν δούρατ' ἐν ἀρμονίησιν ἀρήρη,
τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
τῆξομ', ἐπεὶ οὐ μέν τι πάρα προνοήσαι ἄμεινον.”

Εἶος δ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, 365
ώρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινὸν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφὲς, ἡλασε δ' αὐτόν.
ὣς δ' ἀνεμος ζαῆς ἡίων θημῶνα τινάξῃ

καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη,
ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 370
ἄμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππου ἐλαύνων,
ἴματα δ' ἔξαπέδυνε, τά οἱ πόρε δῆα Καλυψώ.

αὐτίκα δὲ κρήδεμινον ὑπὸ στέρνοιο τάμνυσσεν,
αὐτὸς δὲ πρηηῆς ἄλλι κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
πηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων ἐνοσίχθων, 375
κυήσας δὲ κάρη προτὶ δν μυθήσατο θυμόν·

‘Οὗτῳ νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
εἰς δ κεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγήης·
ἄλλ' οὐδ' ᾧς σε ἔολπα δύσσεσθαι κακότητος.’

‘Ως ἄρα φωνήσας ἴμασεν καλλίτριχας ἵππους, 380
ἴκετο δ' εἰς Αἴγας, δθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.

Athena stills the storm.

Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, ἀλλ' ἐνόησεν
ἢ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
ἄρτσε δ' ἐπὶ κραιπυὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν,
ἔως ὃ γε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
διογενῆς Ὀδυσσεὺς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.

Odyssaeus sights land, but finds the coast too dangerous.

"Ενθα δύῳ νύκτας δύῳ τ' ἡματα κύματι πηγῷ
πλάζετο, πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιθσετ' ὀλεθρον.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο ἥδε γαλήνη
ἐπλετο νηνεμήη, δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν
δέξαν μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.
ώς δ' ὅτ' ἀν ἀσπάσιος βίοτος παλέεσσι φανήη
πατρὸς, δις ἐν νούσῳ κῆται κρατέρ' ἀλγεα πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχρας δαίμων,
ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλισαν,
ώς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὅλη,
νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἡπείρου ἐπιβῆναι.
ἀλλ' ὅτε τόσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
ρόχθει γάρ μέγα κύμα ποτὶ ἔερδον ἡπείροιο
δεινὸν ἐρευγόμενον, εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη·
οὐ γάρ ἔσαν λιμένες ηῶν δῖοι, οὐδὲ ἐπιωγαῖ,
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε
καὶ τότ' Ὁδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἡτορ,
δχθῆσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς διν μεγαλήτορα θυμόν·
“Ω μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα δῶκεν θάσθαι

Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα διατμήξας ἐτέλεσσα,
ἔκβασις οὖ πη φαίνεθ' ἀλὸς πολιοῦ θύραξ·
ἔκποσθεν μὲν γὰρ πάγοι δέξεις, ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχεν ρόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
ἀγχιβαθῆς δὲ θάλασσα, καὶ οὐ πως ἔστι πόδεσσι
στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
μή πώς μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κῦμα μέγ' ἀρπάξαν· μελέη δέ μοι ἔσσεται ὄρμή.
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρῳ παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
ἡώνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
δεῦδω μή μ' ἔξαντις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἵχθυσέντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
ἵέ τι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων
ἔξ ἀλὸς, οἵᾳ τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
οῶνα γὰρ ὡς μοι δδώδυσται κλυτὸς ἐννοσίγαιος.'

Εἶος δ ταῦθ' ὅρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν. 425
ἔνθα κ' ἀπὸ ρινοὺς δρύφθη, σὺν δ' ὅστε' ἀράχθη,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφοτέρησι ~~τοῦ~~ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθε.
καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε, παλιρρόθιον δέ μιν αὐτὶς
πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ. 430
ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἔξελκομένοιο
πρὸς κοτυληδονόφιν πυκινὰ λάιγγες ἔχονται,
ὅς τοῦ πρὸς πέτρησι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
ῥινὸι ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
ἔνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὠλετ' Ὁδυσσεὺς,
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κύματος ἔξαναδὺς, τά τ' ἔρεύγεται ἥπειρόνδε,
ῆπης παρὲξ, ἐς γαῖαν δρώμενος, εἰ που ἐφεύροι
ἡώνας τε παραπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης. 440

till he swims up the mouth of the river,

ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
ἴξε νέων, τῇ δὴ οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
λεῦος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
ἔγνω δὲ προρέοντα καὶ εὗξατο δν κατὰ θυμόν·

‘Κλῦθι, ἄναξ, δτις ἐσσι· πολύλιιστον δέ σ' ἵκανω,
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς. 44
αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἀνδρῶν ὃς τις ἴκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
σόν τε ρόον σά τε γούναθ' ἵκανω πολλὰ μογήσας.
ἀλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἵκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι.’ 45

‘Ως φάθ’, δ’ αὐτίκα παῦσεν ἔδν ρόον, ἔσχε δὲ κῦμα
πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ’ ἐσάωσεν
ἐς ποταμοῦ προχοάς· δ’ αρ’ ἄμφω γούνατ’ ἔκαμψε
χεῖράς τε στιβαράς· ἀλλὶ γὰρ δέδμητο φίλουν κῆρ.

φδεε δὲ χρόα πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ 4:
ἀν στόμα τε ρῖνάς θ’. δ’ αρ’ ἄπινευστος καὶ ἄναυδος
κεῖτ’ δλιγηπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἴκανεν.
ἀλλ’ ὅτε δὴ ρ’ ἄμπινυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
καὶ τότε δὴ κρῆδεμινον ἀπὸ ἔο λῆσε θεοῦ.

καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν, 4
δψ δ’ ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ρόον, αὖψα δ’ αρ’ Ἰνῶ
δέξατο χερσὶ φίλησιν· δ’ ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς
σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζείδωρον ἄρουραν·
δχθήσας δ’ αρα εἶπε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·

‘“Ω μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται:
εὶ μέν κ’ ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάσσω, 4
μή μ’ ἄμυδις στίβῃ τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρση
ἐξ δλιγηπελήης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν·
αὔρη δ’ ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἡῶθι πρό.
— δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην

ἐν πυκινοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
ὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὑπνος ἐπέλθῃ,
ἡ θήρεστιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.'

, he lands; and makes a bed of leaves under a
thicket.

ἱρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
ιεν εἰς ὄλην τὴν δὲ σχεδὸν ὄδατος εὑρεν 475
ἴωνομένῳ δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυνθε θάμνους,
εν πεφυῶτας· δ μὲν φυλίης, δ δ' ἐλαίης.
, ἄρ' οὗτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων,
τ' ἡέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
ζρος περάσκε διαμπερές· ὃς ἄρα πυκνὸι 480
.σιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· οὐδεὶς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
ἄφαρ δ' εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησι
φύλλων γὰρ ἔη χύσις ἥλιθα πολλὴ,
.τ' ηὲ δύω ηὲ τρεῖς ἀνδρας ἔρυσθαι
μερίῃ, εὶ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι. 485
ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ια μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
τε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ
π' ἐσχατιῆς, φ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αἴη,
.ισεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
π' ὅμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
ιος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

'Οδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαιάκας.

Athena appears in a dream to Nausicaa.

Ὦς δὲ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑπνῷ καὶ καμάτῳ ὀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη
βῆρ̄ ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
οἱ πρὸν μέν ποτὲ ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ· Τπερεή,
ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεύντων,
οἱ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
ἔνθεν ἀναστήσας ἥγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλφηστάων,
ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλαστε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
καὶ νηὸν ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἄρούρας.
ἄλλ' δὲ μὲν ἥδη κηρὶ δαμεὶς· Αἰδόσδε βεβήκει,
Ἀλκίνοος δὲ τότε ἥρχε, θεῶν ἀπὸ μῆδεα εἰδώς.
τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὀδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώσα.
βῆρ̄ δὲ ἵμεν ἐς θάλαμον πολυδαΐδαλον, φῶτη
κοιμᾶτ' ἀθανάτησι φυὴν καὶ εἶδος ὄμοίη,
Ναυσικά, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
πάρ τε δὲ δύναμις ἀμφίπολοι, χαρίτων ἀπὸ κάλλος ἔχουσαι
σταθμοῦν ἐκάτερθε· Θύραι δὲ ἐπέκειντο φαειναι.
ἡ δὲ ἀνέμον ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης,
στῆρ δὲ ἄρηρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν

ελομένη κούρῃ ναυσικλειτοῦ Δύμαντος,
ἢ οἱ ὄμηλική μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ.
τῇ μιν ἐεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

'Ναυσικά, τί ιν σ' ὀδε μεθήμονα γεννατο μήτηρ; 25
ἔματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα,
σὺ δὲ γάμος σχεδόν ἔστιν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν *ικαν*
ἐννοθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῶν οἴ κέ σ' ἄγωνται.
ἴκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
ἰσθλὴ, χαίρουσιν δὲ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ. 30
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφι· 12
καὶ τοι ἔγῳ συνέριθος ἅμ' ἔψομαι, ὅφρα τάχιστα
ἐπένεα, ἐπεὶ οὖν τοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι·
ἵην γάρ σε μνῶνται ἀριστῆς κατὰ δῆμον
τάντων Φαιήκων, *οὐθὶ* τοι γένος ἔστι καὶ αὐτῇ. 35
Ἀλλ' ἄγ' ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἥωθι πρὸ^τ
ἡμέρους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, η̄ κεν ἄγησι 17
ἴστορά τε καὶ πέπλους καὶ ρήγεα σιγαλόεντα. *ικαν*
καὶ δὲ σοὶ ὁδὸς αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἡὲ πόδεσσιν
ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοί εἰσι πόληος.³ 40

'Η μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οἴλυμπόνδ', *οὐθὶ* φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ^τ
ἔμεναι· οὔτε ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' ὅμβρῳ
δενεται οὔτε χιῶν ἐπιπλυναται, ἀλλὰ μάλ' αἰθρῇ
τέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα. 45
Ἐθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.

Nausicaa gets leave from her father and starts for the washing-tanks.

Αἴτίκα δ' Ἡώς ἥλθεν ἐύθρονος, η̄ μιν ἔγειρε
Ναυσικάν εὐπεπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμαστ' ὅνειρον,
βῆ δ' ἔμεναι κατὰ δώμαθ', ἵν' ἀγγείλειε τοκεῦσι, 50

πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ κιχήσατο δ' ἔνδον ἔόντας.
 ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἥστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
 ἥλακατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
 ἐρχομένῳ ἔνυμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας
 ἐς βουλὴν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγανοί.
 ἡ δὲ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε·

'Πάππα φίλ', οὐκ ἀν δῆ μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην
 ὑψηλὴν εὔκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἶματ' ἄγωμαι
 ἐς ποταμὸν πλυνέοντα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται;
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἔόντα
 βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροὶ εἶματ' ἔχοντα.
 πέντε δέ τοι φίλοι νῖες ἐνὶ μεγάροις γεγάσσιν,
 οἱ δύ' ὅπιοντες, τρεῖς δ' ἡΐθεοι θαλέθουντες·
 οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεύπλυτα εἶματ' ἔχοντες
 ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.'

"Ως ἔφατ'" αἰδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἔξονομῆναι
 πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει καὶ ἀμείβετο μέθῳ·

"Οὕτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκρος, οὕτε τευ ἄλλου,
 ἔρχεν· ἀτάρ τοι δυῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
 ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερή ἀραρύναν."

"Ως εἰπὼν δυμώεσσιν ἐκέκλετο, τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἀμαξαν ἐντροχὸν ἡμιονείην
 ὠπλεον, ἡμιόνους θ' ὑπαγον ἤεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνη·
 κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινήν.
 καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐνξέστῳ ἐπ' ἀπήνη,
 μήτηρ δ' ἐν κιστῇ ἐτίθει μενοεικῇ ἐδωδὴν
 παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἷον ἔχενεν
 ἀσκῷ ἐν αλγειῳ· κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης.
 δῶκεν δὲ χρυσέῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 εἴως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν.
 ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα,
 μάστιξεν δ' ἔλααν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιόνουν

αἱ δ' ἄμοτον ταυνύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτὴν,
οὐκ οἶην, δῆμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἀλλαι.

The washing of the linen and the ball-play.

Αἱ δ' δτε δὴ ποταμοῖο ρόον περικαλλέ' ἵκουντο,

85

ἔνθ' ή τοι πλυνοὺς ήσαν ἐπηetaνοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ

καλὸν ὑπεκπρορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι,

ἔνθ' αὶ γ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.

καὶ τὰς μὲν σεῦνα ποταμὸν πάρα δινήεντα

τρόγεων ἀγρωστῶν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης

90

έματα χερσὸν ἔλοντο καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ,

στέβον δ' ἐν βόθροισι θοῶς ἔριδα προφέρουσαν.

Ἄπαρ ἐπεὶ πλῦνάν τε κάθηράν τε ῥύπα πάντα,

ἔξειης πέτασαν παρὰ θῖν' ἀλλὸς, ἦχι μάλιστα

λαγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.

95

αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισάμεναι λίπ' ἔλαιών

δεῖπνον ἐπειθ' εἴλοντο παρ' ὅχθησιν ποταμοῖο,

έματα δ' ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.

Ἄπαρ ἐπεὶ σίτον τάρφθευ δμωαί τε καὶ αὐτὴν.

σφαρῇ ταὶ δ' ἀρ' ἔπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι.

100

Ἔτοι δὲ Ναυσικάα λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.

οὐδὲ Ἀρτεμις εἰσὶ κατ' οὔρεος ιοχέαιρα,

ἢ κατὰ Τηρύγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον,

τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι·

τῇ δέ θ' ἄμα τύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,

105

τύρονόμοι παῖζοντες· γέγυθε δέ τε φρένα Λητώ·

τασσῶν δ' ὑπὲρ ἦ γε κάρη ἔχει ἡδὲ μέτωπα,

ῥέα τ' ἀριγνάτῃ πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·

θεὶς δὲ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς.

Odyssaeus wakes at the cry of the maidens,

'Αλλ' δτε δὴ ἀρ' ἔμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι

110

ζεύξασ' ἡμιόνους πτύξασά τε εἷματα καλὰ,
ἔνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐνδῆσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ώς Ὁδυστεὺς ἔγροιτο, ἵδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
ἥ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἤγήσαιτο.
σφαιραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια·
ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε, βαθείη δ' ἔμβαλε δίνη,
αἱ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄνσαν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὁδυστεὺς,
ἐζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·]

“Ω μοι ἐγὼ, τέων αὗτε βροτῶν ἐς γαῖαν ίκάνω;
ἡ δ' οἰ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἥε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής; θι
ώς τέ με κουράων διμφήλυνθε θῆλυς ἀντὴ,
υνυφάων, αἱ ἔχοντ' ὀρέων αἵπεινὰ κάρηνα
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίστεα ποιήεντα.
ἡ νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὔδηντων;
ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι ηδὲ ἵδωμαι.”

“Ως εἰπὼν θάμνων ὑπεδύστεο δῖος Ὁδυστεὺς,
ἐκ πυκνῆς δ' ὅλης πτόρθουν κλάσε χειρὶ παχείῃ
φύλλων, ὡς ρύσαιτο περὶ χροῦ μήδεα φωτός.
βῆ δ' ἴμεν ὡς τε λέων ὀρεστίροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
ὅς τ' εἰσ' ὑόμενος καὶ ἀήμενος, ἐν δέ οἱ ὅστε.
δαεται· αὐτὰρ δ' θουσὶ μετέρχεται ἡ ὀλεστιν
ἥε μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστὶρ
μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκνὸν δόμον ἐλθεῖν
ώς Ὁδυστεὺς κούρησιν ἐνπλοκάμοισιν ἐμελδε
μίζεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειῶ γὰρ ίκανε.
σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη κεκακωμένος ἀλμη,
τρέσσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἡιόνας προούχούσας·
οἵη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη
θάρτος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε καὶ ἐκ δέος ἐλετο γυναν.
στῇ δ' ἀντα σχομένη· δὲ μερμήριξεν Ὁδυστεὺς,
ἥ γούνων λίσσοιτο λαβῶν εὐώπιδα κούρην,

ἡ αὖτας ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
λόσσοιτ', εἰ δεῖξειε πόλιν καὶ εἶματα δοίη.
θεὸς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
λόσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
ἀπίκα μειλιχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·

145

and comes forward and addresses Nausicaa. —

'Γουνοῦμαλ σε, ἀνασσα· θεός νύ τις, ἡ βροτός ἐσσι;
εἴ μέν τις θεός ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδη σε ἐγώ γε, Διὸς κούρη μεγάλοιο,
εἴδος τε μέγεθός τε φυῆν τ' ἀγχιστα ἐίσκω·
εἴ δέ τις ἐσσι βροτῶν, τοὶ ἐπὶν χθονὶ ναιετάουσι,
τρισμάκαρες μὲν σοὶ γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
τρισμάκαρες δὲ καστύητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς
αλέν εὐφροσύνησιν λαίνεται εἴνεκα σεῖο, —
λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσταν.

150

— κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων,
δοκέει σ' ἔδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
οὐ γάρ πω τοιούτον ίδον βροτὸν δοφθαλμοῖσιν,
οὐτὸν διδρός οὔτε γυναικα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Δήλωφ δή ποτε τοῦνον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῷ
φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·

155

ηλίθον γάρ καὶ κεῖσε, πολὺς δέ μοι ἐσπετο λαδὸς
τὴν δόδον ἥ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε· ἐσεσθαι.

160

θεὸς δὲ αὖτας καὶ κεῦνο ίδων ἐτεθήπεα θυμῷ
δῆν, ἐπεὶ οὖ πω τοῦνον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης,
οὐ σὲ, γύναι, ἀγαμαλ τε τέθηπά τε δεῖδιά τ' αἰνῶς
γύνων δύψασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἴκανει.

165

Χθιζός ἐεικοστῷ φύγον τῆματι οἴνοπα πόντον·
τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμ' ἐφόρει κραιπναλ τε θύελλαι
τῆσσον διπτ' Ὁγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,

170

σφρα τέ που καὶ τῆδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ ὅλω
παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέοντι πάροιθεν.
ἀλλὰ, ἀναστ', ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας 17.
ἐς πρώτην ἱκόμην, τῶν δ' ἄλλων οὐ τινα οἶδα
ἀνθρώπων, οἱ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχοντιν.
ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ράκος ὀμφιβαλέσθαι,
εἰ τί που εἴλυμα σπείρων ἔχεις ἐνθάδ' ιοῦσα. 18.
σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς,
ἀνδρα τε καὶ οἰκον καὶ ὀμοφροσύνην δπάσειαν
ἐσθλήν· οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρείσσον καὶ ἄρειον,
ἡ δθ' ὄμοφρονέοντε νοήμασιν οἰκον ἔχητον
ἀνὴρ ήδε γυνή· πόλλ' ἀλγεα δυσμενέεστι,
χάρματα δ' εὐμενέττησι· μάλιστα δέ τ' ἐκλυνον αὐτοῖ. 19.

She answers him kindly and supplies his wants.

Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ἦδα·
'Ξεῖν', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρον φωτὶ ἔοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὅλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ήδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστῳ·
καὶ που σοι τάδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπτης. 19.
νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκάνεις,
οὔτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι οὔτε τευ ἄλλουν,
ῶν ἐπέοιχ̄ ἱκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
ἄστυ δέ τοι δεῖξω, ἐρέω δέ τοι οὖνομα λαῶν.
Φαιήκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχοντιν,
εἰμὶ δὲ ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
τοῦ δὲ ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.' 20.

'Η ρά, καὶ ὀμφιπόλοισιν ἐππλοκάμοισι κέλευσε·
'στῆτέ μοι, ὀμφίπολος· πόσε φεύγετε φῶτα ίδουσται;
ἡ μή πού τινα δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
οὐκ ἐσθ' οὔτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
οὐκέτι Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἱκηται

δημογῆτα φέρων· μάλα γὰρ φῦλοι διθανάτοισιν.
οἰκόμεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐν πόντῳ,
ἔσχατοι, οὐδὲ τις ἄμμις βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. 205
ἄλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἵκανει,
τὸν τὸν χρὴ κομέειν· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἄπαντες
ἕινοι τε πτωχοὶ τε, δόστις δ' δλίγη τε φῦλη τε.
ἄλλα δότ', ἀμφίπολοι, ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε,
λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, δθ' ἐπὶ σκέπτας ἔστ' ἀνέμοιο. 210

"Ὡς ἔφαθ', αἱ δ' ἔσταυ τε καὶ ἄλλήλῃσι κέλευσαν,
καὶ δ' ἄρ' 'Οδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπτας, ὡς ἐκέλευσε
Νευσικάδα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·

τὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρος τε χιτῶνά τε εἴματ' ἔθηκαν,
δὲνκαν δὲ χρυσέη ἐν ληκύθῳ υγρὸν ἔλαιον,
ἡρωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῆσι. 215

ἢ ἢ ρά τότ' ἀμφίπολοισι μετηνύδα δῖος 'Οδυσσεύς·

"Αμφίπολοι, στῆθ' οὗτῳ ἀπόπροθεν, δφρ' ἐγὼ αὐτὸς
(ὤμητιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἔλαιώ
χρύσουμαι· ἢ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροός ἔστιν ἀλοιφῇ. 220

· ὑπῆρ δ' οὐκ ἀν ἐγώ γε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
γημούσθαι κούρησιν ἐνπλοκάμοισι μετελθών·"

"Ὡς ἔφαθ', αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαυ, εἶπον δ' ἄρα κούρη. 225
αὐτῷ δὲ ἐκ ποταμοῦ χρόα ικέτο δῖος 'Οδυσσεὺς
ἄλμην, ἢ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ὤμους·

ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἀλδς χνόν ἀτρυγέτοιο.
αὐτῷρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,

ἄμφι δὲ εἴματα ἔσσαθ' ἢ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς,
τὸν μὲν 'Αθηναίη θῆκεν, Διός ἐκγεγανῖα,
μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσανα, καὶ δὲ κάρητος
οὐλας ἥκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνθει δμοίας.

Ἄς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνήρ
δρις, δν 'Ηφαιστος δέδαιεν καὶ Παλλὰς 'Αθήνη
τέχνην παντοῖην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,

ως ἄρα τῷ κατέχεντε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὅμοις.
ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἐπὶ θῦνα θαλάσσης,
κάλλει καὶ χάρισι στῦλβων· θηεῦτο δὲ κούρη.
δή τοι τότε ἀμφιπόλοισιν ἐνπλοκάμοισι μετηνόδα·

“Κλῦτέ μεν, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, δόφρα τι εἴπω
οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οὐδὲ “Ολυμπον ἔχουσι,
Φαιήκεστος” ὅδ’ ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι·
πρόσθεν μὲν γὰρ δή μοι δεικέλιος δέατ’ εἶναι,
νῦν δὲ θεοῖσιν ἔσικε, τοι δύρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
αἱ γὰρ ἔμοι τοιόσδε πόσις κεκλημένος εἴη
ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἀδοι αὐτόθι μίμυειν.
ἀλλὰ δότ’, ἀμφίπολοι, ζείνω βρῶσίν τε πόσιν τε·”

“Ως ἔφαθ’, αἰ δ’ ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἥδ’ ἐπίθι
πάρ δ’ ἄρ’ ‘Οδυσσῆι ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
ἡ τοι δὲ πᾶντε καὶ ἡσθε πολύτλας δῖος ‘Οδυσσεὺς
ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδητόν ἦν ἄπαστος.

Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἀλλ’ ἐνόησεν
εἴματ’ ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ’ ἀπίνης,
ζεῦξεν δὲ ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἀν δὲ ἔβη αὐτή.
ὤτρυνεν δὲ ‘Οδυσσῆα, ἔπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζεν

Nausicaa brings Odysseus with her, but bids him enter
the city alone.

“Ορσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ’ ἴμεν, δόφρα σε πέμψαι
πατρὸς ἔμοιν πρὸς δῶμα δαίφρονος, ἐνθα σέ φημι
πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν δισσοὶ ἄριστοι.
ἀλλὰ μάλ’ ὁδὸς ἔρδειν δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν
δόφρον μέν κέρυρον τοιμεν καὶ ἔργον ἀνθρώπων,
τόφρα σὸν ἀμφιπόλοισι μεθ’ ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δὲ ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
αὐτὰρ ἐπήν πόλιος ἐπιβείομεν ἦν πέρι πύργος
ἴψηλὸς, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόληος,

λεπτή δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὅδον ἀμφιέλισσαι
εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιών ἔστιν ἐκάστῳ.

265

ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσιδήιον ἀμφὶς,
ῥῶτοισιν λάσσοις κατωρυχέεσσος ἀραρυῖα.

i.e.

ἔνθα δὲ νηῶν δπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
τέσσατα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσικ ἐρετμά.

οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βίος οὐδὲ φαρέτρη,

270

ἀλλ' ἵστοι καὶ ἐρετμὰ νεῶν καὶ νῆες ἔισαι,
ἵσιν ἄγαλλόμενοι πολιὴν περβάσι θάλασσαν,

τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκέα, μή τις δπίσσω

μωμένη· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον·

καὶ νῦ τις ὡδὸς εἴπησι κακώτερος ἀντιβολήσας·

275

'τις δ' ὅδε Ναυσικάδη ἔπειται καλός τε μέγας τε
ξένως; ποῦ δέ μιν εὑρε; πόσις νῦ οἱ ἔσσεται αὐτῇ.

ἢ τιά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἥσ ἀπὸ νηὸς
ἀδρῶν τηλεδαπῶν, ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγύθευ εἰσὶν·

ἢ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἥλθευ

280

σύραυθεν καταβὰς, ἔξει δέ μιν ἥματα πάντα.

βέλτερον, εἰ καντῆ περ ἐποιχομένη πόσιν εὑρεν

ἄλλοθεν ἢ γὰρ τούπδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον

Φαίκας, τοὺς μιν μωνταὶ πολέες τε καὶ ἐσθλοῖ·

ὅς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνειδεα ταῦτα γένοιτο.

285

καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῷ, ἢ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,

ἢ τ' ἀέκτη φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων

ἀνδράσι μισγηται πρών γ' ἀμφάδιον γάμον ἐλθεῖν.

ἔνινε, σὺ δ' ὡδὸς ἐμέθευ ξυνίει ἔπος, σφρα τάχιστα

πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμοῖο.

290

δῆτε ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου

αἰγείρων ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμῶν.

ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖα τ' ἀλωὴ,

τόσσουν ἀπὸ πτόλιος δσσον τε γέγωνε βοήσας·

δῆτα καθεξόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς δὲ κεν ἥμεῖς

295

ἀστυδε ἐλθωμεν καὶ ἵκώμεθα δώματα πατρός.
 αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἐλπη ποτὶ δώματ' ἀφίχθαι,
 καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν ηδ' ἐρέεσθαι
 δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 ῥεῖα δὲ ἀργυνωτ' ἔστι καὶ ἀν πάις ἡγήσαιτο 300
 νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
 δώματα Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
 ἥρωος. ἀλλ' ὅπότε ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλὴ,
 ὥκα μάλα μεγάροιο διελθέμεν, δῆφρ' ἄν ἵκηαι 305
 μητέρ' ἐμήν ή δὲ ἡσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 ἥλακατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
 κίονι κεκλιμένη· δημαὶ δέ οἱ εἴλατ' ὅπισθεν.
 ἐνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
 τῷ δὲ γε οἰνοποτάζει ἐφήμενος ἀθάνατος ὁ.
 τὸν παραμειψάμενος μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας 310
 βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἡμαρτῆδαι
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσι.
 [εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέηστ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπωρή τοι ἐπειτα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκέσθαι
 οἶκον ἐνκτίμενον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν.]' 315

When they reach the city, Odysseus stops in the grove
 of Athena.

"Ως δέρα φωνήσασ' ἴμασεν μάστιγι φαεινῇ
 ἡμιόνους· αἱ δὲ ὥκα λίπον ποταμοῦ ρέεθρα.
 αἱ δὲ εὖ μὲν τρώχων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.
 ή δὲ μάλιστα ἡτιόχενεν, δπως ἀμφ' ἐποίατο πεζοὶ
 ἀμφίπολοι τοῦ 'Οδυσσεύς τε· νόῳ δὲ ἐπέβαλλεν ἴμάσθλην.
 δύστετό τοι ἡέλιος, καὶ τοι κλυτὸν ἄλσος ἵκουτο 321
 ιρὸν Ἀθηναίης, ἵνα δέρα ἐξετο δῖος 'Οδυσσεύς.
 αὐτίκις ἐπειτα ἡράτο Διὸς κούρη μεγάλοιο·
 'Κλῦθλ μεν, αλγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνῃ

νῦν δὴ πέρ μεν ἀκουσον, ἐπεὶ πάρος οὖ ποτ' ἀκουσας 325
ριωμένου, δτε μ' ἔρραιε κλυτὸς ἐννοσίγαιος.

δός μ' ἐς Φαίηκας φίλου ἐλθεών ἡδ' ἐλεεινόν.³

'Ως ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλινε Παλλὰς Ἀθήνη·
αὐτῷ δ' οὖ πω φαίνετ' ἐναντίη· αἰδετο γάρ ρα
πατροκαστίγνητον· δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν 330
ἀπιθέψεων Ὁδυσῆι πάρος ήν γαῖαν ἱκέσθαι.



ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

'Οδυσσέως εῖσοδος πρὸς Ἀλκίνουν.

Nausicaa reaches her home.

ἌΩς δ μὲν ἔνθ' ἡράτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
κούρην δὲ προτὶ ἀστυ φέρεν μένος ἡμιόνουν.
ἡ δ' ὅτε δὴ οὖ πατρὸς ἀγακλυτὰ δώμαθ' Ἰκανε,
στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι, καστύγητοι δέ μιν ἀμφὶς
ἴσταντ' ἀθανάτοις ἐναλγυκιοι, οὐρὶς δέ τοις ἀπήνης
ἡμιόνους ἔλνον ἐσθῆτά τε ἐσφερον εἶσω.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἔδν ἦιε δαῖε δέ οἱ πῦρ
γρῆνς Ἀπειραλή, θαλάμητπόλος Εὐρυμέδονσα,
τήν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἥγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὖνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσι ἄνασσε, θεοῦ δ' ὁς δῆμος ἄκουεν·
ἡ τρέφε Ναυσικάν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
ἢ οἱ πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἶσω δόρπον ἐκόσμει.

Odysseus is met by Athena in the form of a young girl

Καὶ τότ' Ὁδυσσεὺς ὀρτο πόλινδ' ἴμεν αὐτὰρ Ἀθή
πολλὴν ἡέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὁδυσσῆι,
μή τις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἔξερέοιθ' ὅτις εἴη.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραυνήν,
ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη

παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἔχουσῃ.

20

οἳ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ ὁ δ' ἀνείρετο δῆος Ὁδυσσεύς.

὾Ω τέκος, οὐκ ἀν μοι δόμου ἀνέρος ἡγήσαιο
Ἀλκιψίου, δις τοῖσδε μετ' ἀνθρώπουσιν ἀνάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπέριος ἐνθάδ' ἵκανω
πρόλθεν ἐξ ἀπίης γαῖης· τῷ οὖτινα οἶδα
ἀνθρώπων, οἱ τήνδε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.'

25

Τὸν δ' αὐτέ της προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
τοιγάρ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμου δὲ με κελεύεις
δέξω, ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
ἄλλ' ίθι σιγῇ τοῖν, ἐγὼ δ' ὅδον ἡγεμονεύσω·
μηδέ τιν' ἀνθρώπων προσέσσο μηδέ ἐρέεινε.
οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλισθρώπους ἀνέχονται,
οὐδὲ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὃς κ' ἀλλοθεν ἔλθῃ.
ηνοὶ θοῆσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείησι
λάτημα μέγ' ἐκπέρδωσιν, ἐπεὶ σφισι δῶκ' ἐνοσίχθων·
τὸν νέες ὠκεῖαι ώσει πτερὸν ἡὲ νόημα.'

30

Ὦς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως· ὁ δέ ἐπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτὸν οὐκ ἐνόησαν
ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
εἴλα ἐνπλόκαμος, δεωὴ θεὸς, η̄ ρά οἱ ἀχλὺν
θεσπεσίην κατέχεινε φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
θαύμασεν δέ Ὁδυσσεὺς λιμένας καὶ τῆς ἐίσας
ἀπῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ
ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
ἄλλ' δτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματος ἵκοντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἡρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

40

45

She directs him to the house of Alcinous.

Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, δὲ με κελεύεις
πεφραδέμενος δήεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας,

δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κλε μηδέ τι θυμῷ
 τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
 ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
 δέσποιναν μὲν πρώτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
 'Αρήτη δ' ὄνομ' ἔστιν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
 τῶν αὐτῶν οἱ περ τέκον 'Αλκίνοον βασιλῆα.
 Ναυσίθοον μὲν πρώτα Ποσειδάων ἐνοστίχθων
 γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
 ὅπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
 ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι Γεγάντεσσιν βασιλεύειν.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἀλεπε λαὸν ἀτάσθαλον, ἀλετο δ' αὐτὸς,
 τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
 Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε·
 Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν 'Ρηξήνορά τ' 'Αλκίροον τε.
 τὸν μὲν ἄκουρον ἔντα βάλλι ἀργυρότοξος 'Απόλλων
 τυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
 'Αρήτην τὴν δ' 'Αλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 καὶ μιν ἔτισ' ὡς οὖ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 δοσσαι νῦν γε γυναικες ὑπ' ἀνδράσιν οἰκον ἔχουσιν.
 ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται τε καὶ ἔστιν .
 ἔκ τε φύλων παῖδων ἔκ τ' αὐτοῦ 'Αλκινόοιο
 καὶ λαῶν, οἱ μίν Ῥα θεὸν ὡς εἰσορόωντες
 δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στελχησ' ἀνὰ ἀστυν.
 οὐ μὲν γάρ τι νόσον γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·
 οἰσίν τ' εὐ φρονέησι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 εἴ κέν τοι κείνη γε φύλα φρονέησ' ἐνὶ θυμῷ,
 ἐλπιαρή τοι ἔπειτα φύλους τ' ἴδειν καὶ ἵκεσθαι
 οἰκον ἐς ὑψόροφον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν?

Description of the palace and gardens of Alcinous.

"Ως ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις 'Αθήνη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεωτήν,

ίκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην,
δύνε δ' Ἐρεχθῆσ πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' Ἱε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ἔρμαιν' ἴσταμένω, πρὸν χάλκεον οὐδὸν ἵκεσθαι.
ὧς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
δῶμα κάθ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
χρέσεια δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
σπαθιοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέῳ ἔστασαν οὐδῷ,
ἀργύρεοι δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη. 90
χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἥσαν,
ὧς Ἡφαιστος ἔτενξεν ἰδυλῆσι πραπίδεσσι
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
ῶμαντους δύτας καὶ ἀγήρως ἡματα πάντα.
ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ διαμπερὲς, ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοὶ ἐνυητοὶ βεβλήσατο, ἔργα γυναικῶν.
ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγγήτορες ἐδριόωντο
πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηγετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐνδυμήτων ἐπὶ βωμῶν
ἔστασαν αἰθομένας δαῖδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φαύοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι. 100
πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναικες
αἱ μὲν ἀλετρεύονται μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
αἱ δ' ἰστοὺς ὑφόωσι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν
ἵμεναι, οἵα τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο· 105
καροσέων δ'. δθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
ὅσσον Φαίήκες περὶ πάντων ἰδριες ἀνδρῶν
τῆια θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλασσνέμεν, ὃς δὲ γυναικες
ἴστων τεχνῆσσαι· περὶ γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
ἴργο τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς. 110

ἔκτοπθεν δ' αὐλῆς μέγας ὅρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγυνος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωντα,
 δύχναι καὶ ροιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαύκαρποι
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 τάων οὖ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδὲ ἀπολείπει
 χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἱεὶ¹
 Ζεφυρίη πνεούστα τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.
 δύχνη ἐπ' ὅγχην γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῆ σταφυλῆ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐβρίζωται,
 τῆς ἔτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἡελίῳ, ἔτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
 ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὅμφακές εἰσω
 ἀνθος ἀφιεῖσαι, ἔτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἔνθα δὲ κοσμητὰ πρασιὰ παρὰ νείλατον ὅρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανδωσαι·
 ἐν δὲ δύῳ κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἀπαυτα
 σκλδναται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπὸ αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
 πρὸς δόμουν ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύουστο πολῖται.
 τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοι θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

Odyssseus appears in the midst and supplicates Δέεστας Οδυσσεύς.

"Ἐνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηῆσατο θυμῷ,
 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
 εὑρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἡδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπάεσσιν ἐνσκόπῳ ἀργειφόντῃ,
 φῷ πυμάτῳ σπένδεσκον, δτε μιησαλατο κοίτον.
 αὐτὰρ δ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
 πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἦν οἱ περίχενεν Ἀθήνη,
 ὅφρ' ἵκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνουν βασιλῆα.

Ἴρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὁδυσσεὺς,
δή ῥ' αὐτοῖο πάλι χύτο θέσφατος ἀήρ.

ψ ἐγένοντο δόμου κάτα· φῶτα ἰδόντες,
δ' ὀρόβωντες· ὁ δὲ λιτάνευεν Ὁδυσσεύς·

η, θύγατερ Ρηξήνορος ἀπιθέοιο,
όσιν σά τε γούναθ' ἵκανω πολλὰ μογῆσας,
δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ δλβια δοῖεν
καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἔκαστος

ιὐλ μεγάροισι γέρας θ' δ τι δῆμος ἔδωκεν. 150

οἱ πομπὴν ὀτρύνετε πατρῶδ' ἵκεσθαι
ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.⁹
πὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κουλήσι
· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

ἡ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος, 155

αήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν
·σι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
υφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ἶνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε,
·ν χαμαὶ ἥσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κουλήσιν· 160

·ὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἴσχανδωνται.
δὴ ξεῶν μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου
ιστήσας, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
κρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
ν, ὃς θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν δηθεῖ· 165
·ε ξεῖνῳ ταμίῃ δότω ἐνδον ἐόντων·

ous raises him from the hearth and sets food
before him,

ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
·ων Ὁδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
·· ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εῖσε φαεινοῦ,
·τήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα, 170

ὅς οἱ πλησίον ἔει, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
 χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόρῳ ἐπέχενε φέρουσα
 καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίφασθαν παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάννισσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 αὐτὰρ δὲ πῶνε καὶ ἡσθε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς·
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινοίο·

'Ποιτόνοε, κρητῆρα κεραστάμενος μέθυν νεῦμον
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὸς τερπικεραύνῳ
 σπείσομεν, δος θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὁπῆδει.'

*Ως φάτο, Ποιτόνοος δὲ μελιάφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' δσον ἡθελε θυμὸς,
 τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.

promising on the morrow to see about his convoy h

'Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδουτες,
 ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 νῦν μὲν δαισάμενοι κατακελεύετε οἰκαδ' ἴοντες·
 ἡῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
 ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἡδὲ θεοῖσιν
 ῥέξομεν Ἱερὰ καλὰ, ἐπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
 μιησόμεθ', ὡς χ' δὲ ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίης
 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
 χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ,
 μηδέ τι μεσσηγός γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι
 πρίν γε τὸν ἡς γαῖης ἐπιβῆμεναι· ἐνθα δὲ ἐπειτα
 πείσεται ἀστα οἱ αῖσα κατὰ κλῶθες τε βαρεῖαι
 γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, δτε μιν τέκε μήτηρ.
 εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 ἄλλο τι δὴ τόδ' ἐπειτα θεοὶ περιμηχανώνται.

αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῶν, εὐτὸν ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας,
δαίννηταί τε παρὸς ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δὲ ἄρα τις καὶ μοῦνος ἵων ἐνύμβληται ὁδίτης,
οὐ πι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν, 205
οὐ περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.⁹

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·
“Ἄλκινο”, ἄλλο τέ μοι μελέτω φρεσὶν οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἀνατάοισιν ἔοικα, τοὺς οὐρανὸν εὐρὺν ἔχοντιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θυητοῖσι βροτοῖσιν. 210
οὐς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ’ ὁχέοντας διξὺν ·
ἀνθρώπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγεσιν ἰσωσαΐμην.
καὶ δὲ ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαΐμην,
οὗτα γε δὴ ἐνύμπαντα θεῶν ιότητι μόγησα.

ἄλλ’ ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔσατε κηδόμενόν περ· 215
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἐπλετο, ή τ’ ἐκέλευσεν ἔο μυήσασθαι ἀνάγκη
καὶ μάλα τειρόμενόν καὶ ἐνὶ φρεσὶν πένθος ἔχοντα,
οὐς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, ή δὲ μάλ’ αἰεὶ¹⁰
ἔσθμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δὲ με πάντων 220
ληθάνει δοσού ἐπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
ἴκεις δὲ ὅτρύνεσθαι δάμ’ ήσοι φαινομένηφιν,
οὐ κέρας τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰών
κτῆσω ἐμὴν, δμῶάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.¹¹ 225

“Ως ἔφαθ’, οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήγεον ήδ’ ἐκέλευον
τεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
ἀπὸρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἐπιόν θ’ δοσον ἥθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκέοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
ἀπὸρ δὲ οὐ μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὅδυσσεὺς,
πάρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδῆς 230
ἥσθην ἀμφίπολοι δὲ ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῦσιν δ' Ἀρήτη λευκώλευος ἥρχετο μύθων
ἔγνω γὰρ φάρός τε χιτῶνά τε εἶματ' ἰδούσα
καλὰ, τά δέ αὐτὴ τεῦχε σὺν ἀμφιπόλοισι γνωμέναι
καὶ μιν φωνήσασ' ἐπει πτερόεντα προσηύδα·

Odysseus tells how he had come to Scheria.

'Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἔγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
τίς πόθεν εἴς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ίκέσθαι;

Τὴν δέ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς
'ἀργαλέον, Βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
κῆδε', ἐπει μοι πολλὰ δόσαν θεοί οὐρανίωνες·
τοῦτο δέ τοι ἔρεω δέ μ' ἀνείρεαι ἥδε μεταλλῆς.
'Ωγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἄλλι κεῖται,
ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολοεσσα Καλυψώ,
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων.
ἄλλ' ἔμε τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δάιμων
οὗν, ἐπει μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
[ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν ἐσθλοὶ ἔταιροι,
αὐτὰρ ἔγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἔλῶν νεὸς ἀμφιελίσσοης
ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με τυκτὴ μελανῆ
νῆσον ἐσ Ὁγυγίην πέλασταν θεοὶ, ἔνθα Καλυψώ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἡ με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἔφιλει τε καὶ ἔτρεφεν ἥδε ἐφασκε
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἥματα πάντα:
ἄλλ' ἔμδον οὖ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθεν.]
ἔνθα μὲν ἐπτάτετες μένον ἔμπεδον, εἶματα δέ αἱεὶ
ὑάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἀμβροτα δῶκε Καλυψώ·
ἄλλ' ὅτε δὴ ὅγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἥλθε,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι

ΟΤΙ ΥΠΗΛΙ

- Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
πέμπε δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δ' ἔδωκε,
σῖτον καὶ μέθυν ἡδὺν, καὶ ἀμβροτα εἶμata ἔσσεν,
οὐρὸν δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε. 265
ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἡμata ποντοπορεύων,
δικτωκαιδεκάτη δ' ἐφάνη δρεα σκιόεντα
γαῖης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φύλον ἦτορ
δυσμόρφῳ ἢ γὰρ ἔμελλον ἔτι ἔνυέσεσθαι διζῦν
πολλῇ, τὴν μοι ἐπώρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,
ἄρωεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
ἴα ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι. 270
Την μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'. αὐτὰρ ἐγώ γε
πηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, δφρα με γαῖη
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. 275
ἴθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσον,
πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτερπέι χώρῳ.
ἄλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, εἰος ἐπῆλθον
ἐς ποταμὸν, τῇ δή μοι ἐείσατο χῶρος ἀριστος,
λέων πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο. 280
Ἐκ δ' ἔπεισον θυμηγερέων, ἐπὶ δ' ἀμβροσίῃ νὺξ
ἥλιῳ. ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διπετέος ποταμοῖο
ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραμον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἥψισάμην ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν. 285
ἴθα μὲν ἐν φύλλοισι, φύλον τετιημένος ἤτορ,
εἴδον παινύχιος καὶ ἐπ' ἥῶ καὶ μέσον ἥμαρ·
δύσετό τ' ἥέλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
ταιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκῦνα θεῆσι. 290
Την ἱκέτευσ'. ἡ δ' οὖ τι νοήματος ἥμβροτεν ἐσθλοῦ,
ὧς οὐκ διν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
ἔρξεμον αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

ἢ μοι σῦτον ἔδωκεν ἄλις ἡδ' αἴθοπα οἶνον,
καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκε.
ταῦτά τοι ἀχινύμενός περ ἀληθεῖην κατέλεξα.'

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φάνησέν τε
'ξεῖν', ἢ τοι μὲν τοῦτο γένειασιμον οὐκ ἐνόσησε
παῖς ἐμὴ, σύνεκά σ' οὖτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ^ω
ἡγενεὶς ἡμέτερον σὺ δὲ ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.'

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς
'ῆρως, μή μοι τούτου ἀμύνονα νείκεε κούρην·
ἥ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισι ἐπεσθαι·
ἄλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσαιτο ἰδόντι·
δύσηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.'

Alcinous promises him his convoy for the morrow.

Τὸν δὲ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φάνησέν τε
'ξεῖν', οὖτις τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
μαψιδῶς κεχολῶσθαι· ἀμείνω δὲ αἴσιμα πάντα.
αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλον,
τοῖος ἔνων οἶός ἐστι, τά τε φρονέων ἀ τ' ἐγώ περ,
παῖδά τ' ἐμὴν ἔχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὐθὶ μένων οἶκον δέ τ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἔθέλων γε μένοις· δέκοντα δέ σ' οὖτις ἐρύξει
Φαιήκων μὴ τοῦτο φίλον Διὸν πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δὲ τόδε ἐγὼ τεκμαίρομαι, δῆρ' εὖ εἰδῆς,
αὔριον ἔτι τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδημένος ὑπνῳ
λέξεαι, οἱ δὲ ἐλόωσι γαλήνην, δῆρ' ἀντὶ ἱκημαί
πατρίδα σήμην καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστὶν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἔκαστέρῳ ἔστι Εὐβοίης,
τήν περ τηλοτάτω φάστ' ἔμεναι οἵ μιν ἰδούτο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν 'Ραδάμανθυν
ἡγούν ἐποψύμενον Τίτυον, Γαιήμιον νίσσον.

νοὶ ἔνθ' ἥλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν 325
 τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσσαν οἴκαδ' δπίσσω.
 οἱ δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν δσσον ἄρισται
 μὲν καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἀλλα πηδῷ.¹
 φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
 νος δ' ἄρα εἶπεν ἐπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δνόμαζε· 330
 ὑπάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελευτήσειεν ἀπαντα
 ιος· τοῦ μέν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
 ον κλέος εἶη, ἐγὼ δέ κε πατρὸδ' ἰκούμην.²

and all retire for the night.

οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 οἱ δὲ Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισι 335
 ἵπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
 ἐξμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 οἱ τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
 ταν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
 ἵπει στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
 οἱ Ὁδυσῆς παριστάμεναι ἐπέεσσιν· 340
 κέων, ὡς ἔεινε πεποίηται δέ τοι εὐνή.¹
 τῷ δὲ ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
 ἐν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς
 ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ· 345
 ιος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμουν ὑψηλοῖο,
 γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

δαιτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε μηδέ τι θυμῷ
τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν·
‘Αρήτη δ’ ὄνομ’ ἔστιν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοκήων
τῶν αὐτῶν οἱ περ τέκοντες Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοπίχθων
γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
ὑπλοτάτη θηγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
ὅς ποθ’ ὑπερθύμοισι Γιγάντεσσιν βασιλεύει.
ἄλλ’ ὁ μὲν ὄλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὄλετο δ’ αὐτὸς,
τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἀναστεί.
Ναυσίθοος δ’ ἔτεκεν ‘Ρηξήνορά τ’ Ἀλκίνοού τε.
τὸν μὲν ἄκουρον ἔόντα βάλλ’ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
τυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
‘Αρήτην τὴν δ’ Ἀλκίνοος ποιήσατ’ ἄκοιτιν,
καὶ μιν ἔτισ’ ὡς οὖ τις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
δοσσαι νῦν γε γυναικες ὑπ’ ἀνδράσιν οἰκουν ἔχουσιν.
ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται τε καὶ ἔστιν .
ἔκ τε φίλων παῖδων ἐκ τ’ αὐτοῦ Ἀλκινοίο
καὶ λαῶν, οἱ μίν Ῥα θεὸν ὃς εἰσορόωντες
δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε στελχησ’ ἀνὰ ἀστν.
οὐ μὲν γάρ τι νόσον γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·
οἰσίν τ’ εὖ φρονέησι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέησ’ ἐνὶ θυμῷ,
ἔλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ’ ἴδεειν καὶ ἰκέσθαι
οἰκουν ἐς ὑψόροφον καὶ σῆν ἐς πατρίδα γαῖαν.’

Description of the palace and gardens of Alcinous.

*Ως ἄρα φωνήσασ’ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
πόντον ἐπ’ ἀτρύγετον, λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεωὴν,

ίκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην, 80
 δύνε δ' Ἐρεχθῆσ πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
 Ἀλκινόου πρὸς δώματ' Ἱε κλυτά· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 ἔρμαι' ἴσταμένω, πρὸν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
 ὡς τε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν ἡὲ σελήνης
 δῶμα κάδ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
 χάλκεοι μὲν γὰρ τοῦχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ, περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 χρόσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργον·
 σπαθιοὶ δ' ἀργύρεοι ἐν χαλκέῳ ἴστασαν οὐδῷ,
 ἀργύρεον δ'. ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέῃ δὲ κορώνῃ. 90
 χρύσειοι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἥσαν,
 οὓς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυήσι πραπῖδεσσι
 δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 ἀθανάτους δύτας καὶ ἀγήρως ἡμάτα πάντα. 95
 ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῦχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἐις μυχὸν ἔξ οὐδοῦ διαμπερὲς, ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι
 λεπτοὶ ἐνύνητοι βεβλήσατο, ἔργα γυναικῶν.
 ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες ἐδριόωντο
 πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηγετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
 χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐνδυμήτων ἐπὶ βωμῶν 100
 ἴστασαν αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 φάλμοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι·
 πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναικες
 αἱ μὲν ἀλετρεύονσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,
 αἱ δ' ἰστοὺς ὑφόσωτι καὶ ἡλάκατα στρωφῶσιν 105
 ἥμεναι, οἵα τε φύλλα μακεδνῆς αἰγεέροιο·
 καιροσέων δ'. δθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.
 ὅσσον Φαιήκες περὶ πάντων ἰδριες ἀνδρῶν
 ἥπα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλασσούμεν, ὃς δὲ γυναικες
 ἰστῶν τεχνῆσσαι· περὶ γάρ σφισ δῶκεν Ἀθήνη 110
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάν.

ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὅρχατος ἄγχι θυράων
 τετράγυνος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
 ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκασι τηλεθόωτα,
 σύγχναι καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλασκαρποί
 συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
 τάων οὐ ποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδὲ ἀπολείπει
 χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ¹
 Ζεφυρίη πνεύουσα τὰ μὲν φύει, ἀλλὰ δὲ πέσσει.
 ὅγχη ἐπ' ὅγχη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 ἐνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐρρίζωται,
 τῆς ἔτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
 τέρσεται ἡελίῳ, ἔτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
 ἀλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὅμφακές εἰσιν
 ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἔτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 ἐνθα δὲ κοσμητὰ πρασιὰ παρὰ νεάτου ὅρχον
 παντοῖαι πεφύασιν, ἐπιητανὸν γανόωσαι·
 ἐν δὲ δύω κρῆναι ἡ μέν τ' ἀνὰ κήπου ἅπαντα
 σκιδύναται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν θησι
 πρὸς δόμον ὑψηλὸν, δθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 τοι' ἄρ' ἐν Ἀλκινόῳ θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

Odysseus appears in the midst and supplicates Are

"Ἐνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
 καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δώματος εἴσω.
 εῦρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἡδὲ μέδοντας
 σπένδοντας δεπάεσσιν ἐνσκόπῳ ἀργειφόντῃ,
 φῶ πυμάτῳ σπένδεσκον, δτε μιησαλατο κοίτου.
 αὐτὰρ δ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
 πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἦν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
 ὅφρ' ἵκετ' Ἀρίτην τε καὶ Ἀλκινοὸν βασιλῆα.

ἀψφι δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὁδυσσεὺς,
καὶ τότε δῆτί πάλιν χύτο θέσφατος ἀήρ.
οἱ δ' ἀνεψιοί δέ μον κάτα φῶτα ἰδόντες,
θάμαζον δ' ὀρόσωντες· ὁ δὲ λιτάνευεν Ὁδυσσεύς·

145

‘Ἀρήτη, θύγατερ Ρηξήνορος ἀντιθέοι,
σύν τε πόσιν σά τε γούναθ’ ἵκανω πολλὰ μογήσας,
τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ δλβια δοῖεν
ζωκμεναι, καὶ παισὸν ἐπιτρέψειεν ἔκαστος
κτήματ’ ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ’ δ τι δῆμος ἔδωκεν.
αὐτὰρ ἔμοι πομπὴν ὀτρύνετε πατρὸδ’ ἵκέσθαι
θῶνσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἅπο πήματα πάσχω·’

150

‘Ως εἰπὼν κατ’ ἄρ’ ἔζετ’ ἐπ’ ἐσχάρῃ ἐν κονίησι
πᾶφ πυρί· οἱ δ’ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
δψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν
καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
ὅς σφι ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

155

‘Ἄλκινο’, οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον οὐδὲ ἔοικε,
ξένων μὲν χαμαὶ ἥσθαι ἐπ’ ἐσχάρῃ ἐν κονίησιν·
οὐδὲ δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἴσχανθωνται.
ἀλλ’ ἔγε δὴ ξένων μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυρούλου
εἴσου ἀναστήσας, σὺ δὲ κηρύκεοστι κέλευσον
οῶν ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὃς θ’ ἱκέτησιν ἀμ’ αἰδοίοισιν δπηδεῖ·
δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἔδυτων·’

160

165

Alcinous raises him from the hearth and sets food
before him,

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ’ ἀκουστὸς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
χειρὸς ἑλῶν Ὅδυσσηα δαΐφρονα ποικιλομήτην
ἄρσεν ἀπ’ ἐσχαρόδφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἰσε φαεινοῦ,
ἥλιον ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,

170

ὅς οἱ πλησίον ἔει, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόρῳ ἐπέχενε φέρουσα
καλῇ χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νύφασθαι παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
αὐτὰρ δ' πῶνε καὶ ἥσθε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς·
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινοίο.

‘Ποντόνοε, κρητῆρα κεραστάμενος μέθυν νεῦμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὸς τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, δος θ' ἱκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν δημοῖν.'

“Ως φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' δσον ἥθελε θυμὸς,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε.

promising on the morrow to see about his convoy he

‘Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες,
οὐφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δαισάμενοι κατακελεύετε οἴκαδ' ἴοντες·
ἥῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν ἥδε θεοῖσιν
ρέξομεν Ἱερὰ καλλὰ, ἐπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
μνησόμεθ', ὡς χ' δ' ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνῆς
πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ,
μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησι
πρίν γε τὸν ἥς γαῖης ἐπιβήμεναι· ἐνθα δ' ἐπειτα
πείσεται ἀσπα οἱ αῖσα κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι
γεινομένῳ μῆσαντο λίνῳ, δτε μιν τέκε μήτηρ.
εὶ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εὐλήλουθεν,
ἄλλο τι δὴ τόδ' ἐπειτα θεοὺς περιμπχανόωνται.

αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
ἡμῶν, εὐτὸν ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας,
δαίνυνται τε παρ’ ἄμμι καθήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
εἰ δ’ ἄρα τις καὶ μοῦνος ἵων ἐνύμβληται ὀδίτης,
οὐ τι κατακρύπτουσιν, ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμὲν, 205
ὡς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα Γιγάντων.³

Τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις ’Οδυσσεύς·
”Ἀλκίνο”, ἀλλο τί μοι μελέτω φρεσὶν· οὐ γὰρ ἐγώ γε
ἀθανάτοισιν ἔοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θυητοῖσι βροτοῖσιν· 210
οὐς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ’ ὁχέοντας διξὺν·
ἀθρόπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγεσιν ἱσωσαΐμην.
καὶ δ’ ἔτι κεν καὶ μᾶλλον ἐγὼ κακὰ μυθησαΐμην,
ὅσσα γε δὴ ἐνύμπαντα θεῶν ἴστητι μόργησα.

ἀλλ’ ἔμε μὲν δορπῆσαι ἔάσατε κηδόμενόν περ·
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἀλλο
ἔπλετο, η τ’ ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐνὶ φρεσὶν πένθος ἔχοντα,
οὐς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, η δὲ μάλ’ αἰεὶ⁴
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν, ἐκ δέ με πάντων 220
ληθάνει δσσ’ ἐπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
ὑμεῖς δ’ δτρύνεσθαι δμ’ ήσον φαινομένηφιν,

οὐς κ’ ἔμε τὸν δύστηνον ἔμης ἐπιβήσετε πάτρης,
καὶ περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰών
κτήσω ἐμὴν, δμώάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.⁵ 225

”Ως ἔφαθ”, οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεον ηδ’ ἐκέλευον
τεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
ἄπαρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἐπιόν θ’ δσον ηθελε θυμὸς,
οἱ μὲν κακκέοντες ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος,
ἄπαρ δ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος ’Οδυσσεὺς,
τὰρ δέ οἱ ’Αρήτη τε καὶ ’Αλκίνοος θεοειδῆς 230
ἥσθην· ἀμφίπολοι δ’ ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.

τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλευος ἥρχετο μύθων
ἔγνω γὰρ φᾶρός τε χιτῶνά τε εἶματ' ἰδοῦσα
καλὰ, τά δ' αὐτὴ τεῦχε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ·
καὶ μιν φωνῆσασ' ἐπεα πτερόεντα προσηῦδα·

Odysseus tells how he had come to Scheria.

Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἔγων εἰρήσομαι αὐτῇ
τίς πόθεν εἰς ἄνδρῶν; τίς τοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν;
οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντουν ἀλλόμενος ἐνθάδ' ἵκεσθαι;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεῖ
ἀργαλέον, Βασίλεια, διηνεκέως ἀγορεῦσαι
κῆδε, ἐπει μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω δ' μ' ἀνείρεαι ἡδὲ μεταλλῆς.
Ωγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἄλι κεῖται,
ἐνθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολέσσα Καλυψώ,
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων.
ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
οἶν, ἐπει μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
[Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
αὐτὰρ ἔγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἐλῶν νεὸς ἀμφιελίσσης
ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με συκτὶ μελαίνῃ
νῆσον ἐς Ὡγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἐνθα Καλυψώ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεός, η με λαβοῦσα
ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν ἡδὲ ἐφασκε
θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήρων ἡματα πάντα·
ἄλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐπειθεν.]

ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἶματα δ' αἱεὶ¹
δάκρυσι δεύεσκον, τά μοι ἀμβροτα δῶκε Καλυψώ·
ἄλλ' ὅτε δὴ ὅγδοών μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἥλθε,
καὶ τότε δή μ' ἐκέλευσεν ἐποτρύνοντα νέεσθαι

ΟΤΙ οὐδένει

Ζηνὸς ὥπ' ἀγγελίης, ἡ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
πέμπε δὲ ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου, πολλὰ δὲ ἔδωκε,
σῖτον καὶ μέθυν ἥδον, καὶ ἀμβροτα εἴματα ἔσσεν,
ῳρὸν δὲ προέκευ ἀπήμονά τε λιαρόν τε.

265

ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἥματα ποντοπορεύων,
δικτωκαιδεκάτη δὲ ἐφάνη δρεα σκιόεντα
γαίης ὑμετέρης, γήθησε δέ μοι φίλοι νῆτορ
δυσμόρφῳ ἡ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι διζυνὶ²⁷⁰
πολλῇ, τήν μοι ἐπώρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κέλευθα,
ὢρων δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον, οὐδέ τι κῦμα
εἴᾳ ἐπὶ σχεδίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.

Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδαστ²⁷⁵· αὐτὰρ ἐγὼ γε
υπχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον, δῆρα με γαίῃ
ὑμετέρῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ. Σ
ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσον,
πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτερπέι χώρῳ·
ἄλλ' ἀναχασσάμενος ηῆχον πάλιν, εἰος ἐπῆλθον
ἔς τοπαδὸν, τῇ δή μοι ἐέίσατο χῶρος ἄριστος,
λέιος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.

275

Ἐκ δὲ ἐπεισον θυμηγερέων, ἐπὶ δὲ ἀμβροσίη νὺξ
ῆλυθ²⁸⁰· ἐγὼ δὲ ἀπάνευθε διπτετέος ποταμοῖο
ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον, ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἡφυσάμην²⁸⁵ ὅπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.
ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλοιν τετιημένος νῆτορ,
ἔδων παυνύχιος καὶ ἐπ' ἥῶ καὶ μέσον ἡμαρ·
δέσσετό τ' ἡέλιος, καὶ με γλυκὺς ὅπνος ἀνήκεν.
ἀμφιπόλους δὲ ἐπὶ θωὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς

285

παιζόντας, ἐν δὲ αὐτῇ ἔην εἰκυῖα θεῆσι.

Τὴν ἵκέτευσ²⁹⁰· ἡ δὲ οὐ τι νοήματος ἡμβροτεν ἐσθλοῦ,
ὅς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
ψήμεν²⁹⁵ αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.

290

ἡ μοι σῆτον ἔδωκεν ἀλις ἡδ' αἴθοπα οἶνον,
καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἶματ' ἔδωκε.
ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.³

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', ἡ τοι μὲν τοῦτο γένεσιμον οὐκ ἐνόησε
πᾶς ἐμὴ, οὐνεκά σ' οὐ τι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
ἥγενται ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἰκέτευσας.⁴

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσε⁵
'ηρως, μή μοι τοῦνεκά ἀμύνοντα νείκεε κούρην
ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἐπεσθαι·
ἄλλ' ἔγὼ οὐκ ἔθελον δείσας αἰσχυνόμενός τε,
μή πως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσταιτο ἴδοντι·
δύστηλοι γάρ τοι εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλος ἀνθρώπων.⁶

Alcinous promises him his convoy for the morrow

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε
'ξεῖν', οὐ μοι τοιοῦτον ἐνί στήθεσσι φίλον κῆρ
μαψιδῶν κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἰσιμα πάντα.
αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλον,
τοῖος | ἐνών οἶστι | ἐστι, τά | τε φρονέων ἢ τὸ ἔγω περ,
παιδά τὸν ἐμὴν ἔχέμεν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι
αὖθι μένων οἴκον δέ τὸν ἔγω καὶ κτήματα δοίην,
εἴ κ' ἔθέλων γε μένοις ἀέκοντα δέ σ' οὐ τις ἔργει
Φαιήκων μὴ τοῦτο φίλον Διὸν πατρὶ γένοιτο.
πομπὴν δὲ ἐς τόδ' ἔγω τεκμαίρομαι, δῆρ' εὖ εἰδῆς,
αὔριον ἔστι τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὑπνῷ
λέξεαι, οἱ δὲ ἐλόωσι γαλήνην, δῆρ' ἀντικηται
πατρῖδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἔστιν,
εἴ περ καὶ μάλα πολλὸν ἔκαστέρῳ ἔστι Εὐβοίης,
τήν περ τηλοτάτῳ φάσ' ἔμμεναι οἱ μιν ἴδοντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
ἥγουν ἐποψόμενον Τιτυὸν, Γαήιον υἱόν.

καὶ μὲν οἱ ἔνθ' ἥλιθον, καὶ ἄτερ καμάτοι τέλεσσαν 325
ηματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσσαν οἴκαδ' ὀπίσσω.

εἰδῆσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν δσσον ἄρισται
ῆνες ἔμαλ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἀλλα πηδῶ·

‘Ὡς φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δυδμαζε· 330

‘Ζεῦ πάτερ, αἴδε δσα εἶπε τελευτήσειεν ἀπαντα
Ἀλκίνοος· τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεῦδωρον ἄρουραν
ἀβεστον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρὸδ' ἵκοιμην.’

and all retire for the night.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισι
ὄψιν' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι καὶ ρήγεα καλὰ
πορφύρε ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλανας τ' ἐνθέμεναι οὖλας καθύπερθεν ἔσασθαι.
οἱ δ' ἵσταν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
ἄπλο ἐπεὶ στόρεσσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
ὑπρινον Ὁδυσῆς παριστάμεναι ἐπέεσσιν· 340

‘Ορσο κέων, ὡς ξεῦνε· πεποίηται δέ τοι εὐνή·’
ὣς φάν τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
ὣς δὲ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς
τρηποῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου νψηλοῖο,
τῷρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

335

340

345

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

'Οδυσσέως σύστασις πρὸς Φαιάκας.

Alcinous calls an assembly, and proposes to send
Odysseus home.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος 'Ηδω,
ἄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος 'Αλκινόοιο,
ἀν δ' ἄρα διογενῆς ὄρτο πτολίπορθος 'Οδυσσεύς.
τοῖσιν δ' ἡγεμόνευν' ἱερὸν μένος 'Αλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορίνδ', η σφιν παρὰ μησὶ τέτυκτο.
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
πλησίον η δ' ἀνὰ ἀστυ μετώχετο Παλλὰς 'Αθήνη,
εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος 'Αλκινόοιο,
νόστον 'Οδυσσῆι μεγαλήτορι μητιώσατα,
καὶ ἥτανάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον."

' Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδουτες,
εἰς ἀγορὴν λέναι, δῆρα ξείνοιο πύθησθε,
ὅς νέον 'Αλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα
πόντον ἐπιπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν δομοῖος.'

"Ως εἰποῦσ' ὅτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου,
καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἔδραι
ἀγρομένων πολλοὶ δ' ἄρα θηήσαντο ἰδόντες
νίὸν Λαέρταο δαΐφρονα. τῷ δ' ἄρ' 'Αθήνη
θεοπεσίην κατέχεντε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὕμοις,
καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ιδέσθαι,

νός κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένουιτο
δεινός τ' αἰδοῖος τε, καὶ ἐκτελέστειν ἀέθλους
τολλοὺς, τοὺς Φαιήκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.
ἀντάρ ἐπεῑ β' ἡγερθεν δημηγερέες τ' ἐγένουντο,
πώτῳ δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε

25

'Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ὅφ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ξένος ὅδ', οὐκ οἶδ' ὃς τις, ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
ἢ πρὸς ἡσίων ἢ ἑσπερίων ἀνθρώπων·
πομπὴν δ' ὀτρύνει, καὶ λίστεται ἔμπεδον εἶναι.

30

ἡμεῖς δ', ὡς τὸ πάρος περ, ἐποτρυνώμεθα πομπῆν.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἰνεκα πομπῆς.

ἄλλ' ἤγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλλα δῖαν
πρωτόπλοουν, κούρω δὲ δύω καὶ πεντήκοντα
κρινόσθων κατὰ δῆμουν, δσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.

35

ηγούμενοι δ' εὐ πάντες ἐπὶ κληῆσιν ἐρετμὰ
ἴκιθητ'. αὐτὰρ ἐπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα
ημέτερονδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὐ πᾶσι παρέξω.
κούρουσιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
ἔρχοσθ, δφρα ξένουν ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν·
μηδέ τις ἀρνείσθω· καλέσασθε δὲ θεῖον ἀοιδὸν,
Δημόδοκον· τῷ γάρ ρα θεὸς περὶ δῶκεν ἀοιδὴν
τέρπειν, δππη θυμὸς ἐποτρύνησιν ἀείδειν.'

40

A city is manned, and the chieftains meet at the palace.

'Ὡς δρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἀμ' ἐποντο
σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δὲ μετώχετο θεῖον ἀοιδόν.
κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα
θήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ θῶν ἄλλος ἀτρυγέτοιο.
αὐτὰρ ἐπεῑ β' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,

45

υῆτα μὲν οἵ γε μέλαιναν ὄλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν,
 ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηὶ μελανῇ,
 ἥρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 πάντα κατὰ μοῦραν ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν.
 ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ὕδρισαν αὐτὰρ ἔπειτα
 βάν ρ' ἵμεν Ἀλκινόοι δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.
 πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαλ τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶι
 [ἀγρομένων πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἡδὲ παλαιοὶ].
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαΐδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
 δικτὼ δ' ἀργιόδοντας ὤντος, δύο δ' εἰλέποδας βοῦς·
 τοὺς δέρον ἀμφὶ θ' ἔπον, τετύκοντό τε δᾶτ' ἐρατεωή

The bard Demodocus is brought in,

Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρήρον ἀοιδὸν,
 τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδον δ' ἀγαθόν τε κακόν τε
 ὀφθαλμῶν μὲν ἀμερσε, δίδον δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν,
 τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόθλον
 μέστσω δαιτυμόνων, πρὸς κλονα μακρὸν ἐρέσας.
 κάδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν
 αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλέσθαι
 κῆρυξ· πᾶρ δ' ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
 πᾶρ δὲ δέπτας οἴνοιο, πιεῦν δτε θυμὸς ἀνώγοι.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

and sings of the strife of Odysseus and Achilles.

μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἀνῆκεν ἀειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 οἵμης τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εύρὺν ἵκανε,
 νεῦκος Ὁδυσσῆος καὶ Πηλεύδεω Ἀχιλῆος,
 ὡς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
 ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν, ἀναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

χαῖρε νόφ, δτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηριδώντο.
 ὃς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 Πιθοῖ ἐν ἡγαθέῃ, δθ' ὑπέρβη λάιων οὐδὸν 80
 χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλάνδετο πήματος ἀρχὴ
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.

The story moves Odysseus to tears.

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀειδε περικλυτός· αὐτάρ 'Οδυσσεὺς
 πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔλῶν χερσὶ στιβαρῆσι
 καὶ κεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα· 85
 ἀνέτο γὰρ Φαίηκας ὑπ' ὁφρύσι δάκρυα λείβων.
 ἢ τοι ὅτε λήξειεν ἀειδῶν θεῖος ἀοιδὸς,
 δάκρυν' ὀμορξάμενος κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκε
 καὶ δέπας ἀμφικύπτελλον ἔλῶν σπείσασκε θεοῖσιν·
 αὐτάρ δτ' ἄψ ἀρχοίτο καὶ ὀτρύνειαν ἀείδειν 90
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν,
 ἄψ 'Οδυσσεὺς κατὰ κράτα καλυψάμενος γοάσκεν.
 ὅθ' ἄλλους μὲν πάντας ἔλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἥδ' ἐνόησεν
 ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν. 95
 ἀλψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

'Κέκλυτε, Φαίηκων ἡγήτορες ἥδε μέδουτες'
 ἥη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἔίσης
 φόρμιγγός θ', ἥ δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείη·
 τὸν δὲ ἔξελθωμεν καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν 100
 πάντων, ὡς χ' δὲ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἰσι φίλοισιν,
 οἴκαδε ποστήσας, δσσον περιγιγνόμεθ' ἄλλων
 τύξ τε παλαισμοσύνη τε καὶ ἀλμασιν ἥδε πόδεσσιν.'

The games.

'Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο.

κὰδ δ' ἐκ πασταλόφι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειαν,
 Δημοδόκουν δ' ἔλε χεῖρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 κῆρυξ· ἥρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν ἦν περ οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
 Βἀν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἀμα δ' ἐσπετο πουλὺς ὅμιλος,
 μυρίοι· ἀν δ' ἵσταντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
 ὥρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε καὶ Ὁκύαλος καὶ Ἐλατρεὺς
 Ναυτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγχίαλος καὶ Ἐρετμεὺς
 Ποιτεύς τε Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε
 Ἀμφίαλος θ', νίδις Πολυνήσου Τεκτονίδαο·
 ἀν δὲ καὶ Εύρύαλος, βροτολοιγῷ Ἰσος· Ἀρη,
 Ναυβολῆης, ὃς ἄριστος ἦν εἶδος τε δέμας τε
 πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.
 ἀν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας θ' Ἀλιός τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
 οἱ δ' ἡ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσι.
 τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἄμα πάντες
 καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίουτες πεδίοιο.
 τῶν δὲ θέειν δχ' ἄριστος ἦν Κλυτόνηος ἀμύμων·
 δόστον τ' ἐν νειψι οὐρον πέλει ἡμίονοιν,
 τόστον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἱκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο.
 οἱ δὲ παλαιμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 τῇ δ' αὗτ' Εύρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἄριστους.
 ἀλματὶ δ' Ἀμφίαλος πάντων προφερέστατος ἦεν·
 δίσκῳ δ' αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦεν Ἐλατρεὺς,
 πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
 αὐτῷρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοις,
 τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο·
 'Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῦνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἀεθλον
 οἰδέ τε καὶ δεδάηκε· φυῆν γε μὲν οὐ κακός ἐστι,
 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἀμφω χεῖρας ὑπερθεν
 αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἥβης

δενέται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
οὐ γάρ ἐγώ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
ἀνδρα γε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.'

Τὸν δ' αὐτὸν Εύρυαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
'Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἄντὸς τοῦ προκάλεσσαι λῶν καὶ πέφραδε μῦθον.'

Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἀκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
σῆ ρ' ἐσ μέσσον λῶν καὶ Ὁδυσσῆ προσέειπε·

Iasodamas challenges Odysseus to the contest.

'Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων, 145
εἴ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἵδμεν ἀέθλους.
οὐ μὲν γάρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὅφρα μεν ἥσιν,
ἡ δὲ τι ποσσὸν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἔησιν.
ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
σοὶ δ' ὅδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἡδη 150
νῆσος τε κατεέρνυσται καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.'

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς
'Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἡ περ ἄεθλοι,
ὅς πρὸν μὲν μάλα πόλλα ἔπαθον καὶ πόλλα ἐμόγησα, 155
τοῦ δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
ἥμαί, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.'

Euryalus taunts him for refusing.

Τὸν δ' αὐτὸν Εύρυαλος ἀπαμείβετο νείκεστε τ' ἄντην·
'οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ ἐίσκω
ἄθλωι, οἵα τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται,
ἀλλὰ τῷ δὲ θεῷ δόμα νηὶ πολυκληῆδι θαμίζων, 160
ἀρχὸς ναυτάων οὐ τε πρηκτῆρες ἔασι,
φόρτου τε μιημάων καὶ ἐπίσκοπος ἥσιν ὄδαλων
κερδῶν θεραπαλέων· οὐδὲ ἀθλητῆρι ἔοικας?

Odysseus, in wrath, starts up and hurls the disc beyond
all the rest,

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα λιῶν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
‘ξεῖν’, οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
οὗτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίεντα διδοῦσιν
ἀνδράσιν, οὕτε φυὴν οὔτ' ἄρ φρένας οὔτ' ἀγορητὸν.
ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπειτι στέφει, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν
τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μειλιχῆη, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν,
ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὡς εἰσορόωσιν.
ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλλγικος ἀθανάτοισιν,
ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν,
ώς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριτρεπὲς, οὐδέ κεν ἄλλως
οὐδὲ θεὸς τεύξειε, νόον δ' ἀποφάλιός ἔσσι.
ἄρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φύλοισιν
εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆις ἀέθλων,
ώς σύ γε μνθεῖαι, ἄλλ' ἐν πρώτοισιν δῶ
ἔμμεναι, ὅφερ ἥβῃ τε πεποίθεα χερσὶ τ' ἐμῆσι.
νῦν δ' ἔχομαι κακότητε καὶ ἀλγεστι· πολλὰ γὰρ ἔτλην
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεωά τε κύματα πείρων.
ἄλλὰ καὶ ὡς κακὰ πολλὰ παθῶν πειρήσομ' ἀέθλων·
θυμοδακῆς γὰρ μῆθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών·

“Η Ῥα καὶ αὐτῷ φάρει ἀναίξας λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ
ἡ οἵω Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
τόν Ῥα περιστρέψας ἤκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς,
βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπιηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἀνδρες,
λᾶος ὑπὸ ρίπης· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα
ῥίμφα θέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δυνάμας·

‘Καὶ κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα
ἀμφαφόων ἐπεὶ οὖτις μεμιγμένου ἔστιν δύμλω,
ἄλλα πολὺ πρώτους σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἀεθλον·
οὐ τις Φαιήκων τόδε γ' ἔξεται οὐδὲ ὑπερῆσει.’

‘Ως φάτο, γήθησεν δὲ πολύτλας δῆος Ὁδυσσεὺς,
χαίρων οὖνεχ’ ἐταῖρον ἐνηέα λεῦσσος’ ἐν ἀγῶνι.
καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·

and in his turn challenges all the Phaeacian youth.

‘Τούτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
ἥσειν ἡ τοσσοῦτον δίομαι ἡ ἔτι μᾶσσον.
τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεὶ μ' ἔχολώσατε λίην,
ἡ πὺν ἡὲ πάλῃ ἡ καὶ ποσὶν, οὐ τι μεγαίρω,
πάτων Φαιήκων πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
ξεῖνος γάρ μοι δδ' ἔστι· τίς δὲν φιλέοντι μάχοιτο;
ἄφρων δὴ κεῖνός γε καὶ οὐτιδανὸς πέλει ἀνὴρ,
ὅτις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρηται ἀέθλων
δῆμψις ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι οὐδὲ ἀθερίζω,
ἄλλ' ἔθέλω θίμεν καὶ πειρηθήμεναι ἀντην.
πάτω τα γὰρ οὐ κακός εἰμι, μετ' ἀνδράσιν δσσοι ἀεθλοι.
εὖ μὲν τόξον οἴδα έύξοον ἀμφαφάασθαι·
πρῶτός κ' ἀνδρα βάλοιμι διστεύσας ἐν δύμλω
ἀνδρῶν δυσμενέων, εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἐταῖροι
ἄγχι παρασταῖεν καὶ τοξαζόατο φωτῶν.
οὗος δὴ με Φιλοκτήτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ
δῆμψις ἐνι Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί.
τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
δσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονὶ σῦτον ἔδουτες.
ἀνδράσι δὲ προτέροισιν ἔριζέμεν οὐκ ἔθελήσω,
οὕθ' Ἡρακλῆς οὔτ' Εὐρύτψ Οἰχαλιῆς,

οῖ φα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρῆσκον περὶ τόξων.
 τῷ φα καὶ αὐψί ἔθανεν μέγας Εὔρυτος, οὐδὲ ἐπὶ γῆς
 ἵκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
 ἔκτανεν, οὗνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
 δουρὶ δὲ ἀκοντίζω δσον οὐκ ἄλλος τις διστῷ.
 οἰοισιν δεῖδοικα ποσὸν μή τις με παρέλθῃ
 Φαιήκων λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
 κύμασιν ἐν πολλοῖς, ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ τῆς
 ἦεν ἐπηετανός τῷ μοι φίλα γυνα λέλυνται.
 “Ως ἔφαθ’, οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκήν ἐγένοντο σιωπή^{τη}
 Ἀλκίνοος δέ μιν θῖος ἀμειβόμενος προσέειπε.

Alcinous shows how well his people can dance.

‘Ξεῖν’, ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ’ ἡμῖν ταῦτ’ ἀγορεῖ
 ἀλλ’ ἔθέλεις ἀρετὴν σὴν φαινέμεν, η̄ τοι δπηδεῖ,
 χωόμενος δτι σ’ οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστὰς
 νείκεσεν, ὡς ἀν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐ τις δνοιοτο
 δστις ἐπίσταιτο η̄σι φρεσὶν ἄρτια βάζειν
 ἀλλ’ ἄγε νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, δφρα καὶ ἄλλῳ
 εἴπης ηρώων, δτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 δαινήγ παρὰ σῇ τ’ ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
 ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οία καὶ ἡμῶν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἔξετι πατρῶν.
 οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταὶ,
 ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν καὶ νηυσὶν ἄριστοι,
 αἰεὶ δὲ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χαροί τε
 εἴματά τ’ ἔξημοιβά λοετρά τε θερμὰ καὶ εύναι.
 ἀλλ’ ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες δστοι ἄριστοι,
 παίσατε, ὡς χ’ δ ξεῖνος ἐνίσπη οῖσι φίλοισιν,
 οἰκαδε νοστήσας, δσον περιγιγνόμεθ’ ἄλλων
 ναυτιλή καὶ ποσσοὶ καὶ δρχηστοῦ καὶ αοιδῆ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αὖψα κιῶν φόρμιγγα λέγειν

οἰστῷ, ἦ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.'

255

'Ως ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοεἴκελος, ὥρτο δὲ κῆρυξ
οἶσιν φόρμιγγα γλαφυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.

αἰσιμῆται δὲ κριτὸι ἐννέα πάντες ἀνέσταν
δῆμοι, οἱ κατ' ἀγῶνας ἐν πρήσσεσκον ἔκαστα,
λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα. 260

κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἥλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ· δὸς δ' ἔπειτα κι' ἐς μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆβαι ἵσταντο, δαήμονες δρχηθμοῖο,
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσῖν. αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. 265

Hemodocus sings of the loves of Ares and Aphrodite.

Αὐτὰρ δὸς φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν
ἀμφὶ Ἀρεος φιλότητος ἐνστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
ὧς τὰ πρώτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοιο δόμοισι
λάθρῃ· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ὥσχυνε καὶ εὐνὴν
Ἡφαιστοιο ἄνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἥλθεν 270
Ἡλιος, δ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότητι.
Ἡφαιστος δ' ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουστε,
θῇ δ' ἵμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων,
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
ἄρρητους ἀλύτους, δῆρος ἔμπεδον ἀνθι μένοιεν. 275
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἀρει,
θῇ δ' ἵμεν ἐς θάλαμον, δθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο,
ἀμφὶ δ' ἄρος ἔρμισι χέε δέσματα κύκλῳ ἀπάντῃ·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο,
ἵπτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά γ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
οὐδὲ θεῶν μακάρων· περὶ γὰρ δολόεντα τέτυκτο. 280
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
ἔστατ' ἵμεν ἐς Λῆμνον, ἐνκτίμενον πτολίεθρον,
ἢ οἱ γαιάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἀπασέων.

οὐδ' ἀλαοσκοπῆν εἶχε χρυσήνιος "Αρης,
ώς ἵδεν "Ηφαιστον κλυτοτέχνην μόσφι κιύντα"
βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ 'Ηφαιστοιο,
ἰσχανόων φιλότητος ἐνστεφάνου Κυθερέης.
ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐμισθενέος Κρουίωνος
ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔξεθ'. δ' ὁ εἴσω δώματος ἦει,
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δυνόμαζε
· Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντες·
οὐ γὰρ ἔθ' "Ηφαιστος μεταδήμιος, ἀλλά που ἡδη
οἴχεται ἐς Λήμυρον μετὰ Σάντιας ἀγριοφάνους."

"Ως φάτο, τῇ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
τῷ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ¹
τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος 'Ηφαιστοιο,
οὐδέ τι κυῆσαι μελέων ἦν οὐδ' ἀναεῖραι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, ὅ τ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
ἀγχίμολον δέ σφ' ἥλθε περικλυτὸς ἀμφιγυνήεις,
αὗτις ὑποστρέψας, πρὶν Λήμυρου γαῖαν ἰκέσθαι·
'Ηέλιος γάρ οἱ σκοπῆν ἔχειν εἰπέ τε μῦθοιν.
[Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἤτορ']
ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει·
σμερδαλέον δ' ἐβόσθε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·

'Ζεῦ πάτερ ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδησθε,
ώς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ 'Αφροδίτη
αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀΐδηλον "Αρηα,
οἷνεχ' ὁ μὲν καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγώ γε
ἥπεδανὸς γενόμην· ἀτὰρ οὖ τι μοι αἴτιος ἄλλος,
ἄλλα τοκήε δύω, τῷ μὴ γείνασθαι ὅφελον.
ἄλλ' ὅψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὀρόσων ἀκάχημαι.
οὐ μέν σφεας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κειέμεν οὕτω,
καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἀμφω

εῦδειν ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
εἰς ὃ κέ μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔεδνα,
ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἴνεκα κούρης,
οὐνέκα οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἔχθυμος.' 320

'Ως ἔφαθ', οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ·
ἡλθε Ποσειδάνων γαιήχος, ἡλθ' ἐριούνης
'Ἐρμελας, ἡλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
ἴσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἔάων' 325
ἀσθεστος δ' ἄρ' ἐνώρτῳ γέλως μακάρεσσι θεοῖσι
τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
ἄνε δέ τις εἴπεσκεν ἵδων ἐς πλησίον ἄλλον·

'Οὐκ ἀρετὴ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὡκὺν,
ὣς καὶ νῦν Ἡφαίστος ἔών βραδὺς εἶλεν Ἀρηα, 330
ἀκύτατόν περ ἔόντα θεῶν οἱ Ὄλυμπον ἔχουσι
χωλὸς ἔών, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγρι' δφέλλει.'

'Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
'Ἐρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων.

'Ἐρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἔάων, 335
ἢ ἥτε κεν ἐν δεσμοῖσι ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
εῦδειν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ·'

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διάκτορος ἀργειφόντης·
'αλ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἐκατηβόλ' Ἀπολλον.
δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσσοι ἀπέιρονες ἀμφὶς ἔχοιεν, 340
ἵμεις δ' εἰσορόωτε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι,
ἀτὰρ ἔγὼν εῦδοιμι παρὰ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.'

'Ως ἔφατ', ἐν δὲ γέλως ὥρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
οὐδὲ Ποσειδάνωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ³⁴⁵
'Ἡφαίστου κλυτοεργὸν ὅπως λύσειεν Ἀρηα·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

'Λῦσον· ἔγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὡς σὺ κελεύεις,
τίστειν αἷσμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·'

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις·
 ' μή με, Ποσειδαον γαιήοχε, ταῦτα κέλευε·
 δειλαὶ τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύαι ἐγγυάσθαι.
 πῶς ἀν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 εἴ κεν "Αρης οἰχοίτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλέξας;"

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 ' "Ηφαιστός", εἴ περ γάρ κεν "Αρης χρέος ὑπαλύξας
 οἰχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγώ τάδε τίσω."

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς ἀμφιγυῆεις·
 ' οὐκ ἔστι οὐδὲ ἔοικε τεδν ἔπος ἀρνήσασθαι.'

"Ως εἰπὼν δεσμὸν ἀνίει μένος "Ηφαίστοιο.
 τὰ δ' ἐπεὶ ἔκ δεσμοῦ λύθεν, κρατεροῦ περ ἔοντος,
 αὐτίκ' ἀναίξαντε δ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
 ἡ δ' ἄρα Κύπρου ἵκανε φιλομμειδῆς 'Αφροδίτη,
 ἐς Πάφουν ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.
 ἔνθα δέ μιν χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαϊψ
 ἀμβρότῳ, οὐα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἵεν ἔστας,
 ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσταν ἐπίρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀειδε περικλυτός· αὐτὰρ 'Οδυσσεΐ
 τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἥσιν ἀκούων ἦδε καὶ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἀνδρες.

Halius and Laodamas dance and throw the ball.

'Αλκίνοος δ' "Αλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσε
 μουνᾶξ δρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὖ τις ἔριζεν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο,
 πορφυρέην, τήν σφιν Πόλυβος ποίησε δαίφρων,
 τὴν ἔτερος βίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα
 ἰθνωθείς ὅπίσω· δ δ' ἀπὸ χθονὸς ἴψόσ' ἀερθεὶς
 φῆδλως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὖδας ἵκεσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σφαῖρῃ ἀν' ίθὺν πειρήσαντο,
 ὀρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ παυλυβοτείρῃ

ταρφέ' ἀμειβομένω· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
ἔστεώτες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος δρώρει.
δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὁδυσσεύς" 380
"Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἥμεν ἀπελησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
ἵν' ἄρ' ἔτοῦμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα."
"Ως φάτο, γήθησεν δ' Ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 385
ἄψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·"

Presente are made to Odysseus, which he stows in a box,

"Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες"
ὅξινος μάλα μοι δοκέει πεπυνμένος εἶναι.
Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, ώς ἐπιεικές.
δῶδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆes 390
ἀρχοὶ κραίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
τὸν οἱ ἔκαστος φᾶρος ἐνπλυνὲς ἡδὲ χιτῶνα
καὶ χρυσοῦν τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος.
ἄψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέεα, ὅφρ' ἐνὶ χερσὶ¹
ἕνως ἔχων ἐπὶ δόρπον ἵη χαίρων ἐνὶ θυμῷ. 395
Εὐρύαλος δέ ἐστι αὐτὸν ἀρεστάσθω ἐπέεσσι
καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὐ τις ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν."
"Ως ἔφαθ", οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδὸν ἐκέλευον,
δῶρα δ' ἄρ' οἰστέμεναι πρόσεσσαν κήρυκα ἔκαστος.
τὸν δ' αὐτὸν Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε" 400
"Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
τοιγάρα ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ώς σὺ κελεύεις.
δῶσω οἱ τόδ' ἄσορ παγχάλκεον, φῶ ἐπὶ κώπῃ
ἀργυρέη, κολεὸν δὲ νεοπρίστον ἐλέφαντος
ἀφιδεδίηται· πολέος δέ οἱ ἀξιον ἔσται." 405
"Ως εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόριζα·"

'Χαῖρε, πάτερ ὁ ξεῖνε· ἔπος δ' εἴ πέρ τι βέβακται

δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάξασαι ἀελλαι.
σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἵκέσθαι
δοῖεν, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φύλων ἀπὸ πήματα πάσχεις.²

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς
καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὅλβια δοῖεν
μηδέ τέ τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
τούτου, ὃ δή μοι δῶκας, ἀρεστάμενος ἐπέεσσιν.³

"Η ῥα καὶ ἀμφ' ὅμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλος.
δύστετό τ' ἡέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆνεν
καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγανοῦ-
δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
μητρὶ παρ' αἰδοῖῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
τοῦσιν δ' ἡγεμόνευ ιερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
δή ῥα τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο-

"Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ⁴, η τις ἀρίστη
ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐυπλυνὲς ἦδε χιτῶνα.
ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἤνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
ὅφρα λοεστάμενός τε ἰδών τ' εὐ κείμενα πάντα
δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
δαιτέ τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὑμνον ἀκούων.
καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἀλεισον ἐμὸν περικαλλὲς δπάσσω,
χρύσεον, ὅφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἡματα πάντα
σπένδη ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ' ἄλλοισιν τε θεοῖσιν.⁵

"Ως ἔφατ⁶, Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῆσιν ἔειπεν
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὅπτι τάχιστα.
αἱ δὲ λυετροχόδοι τρίποδ⁷ ἵστασαι ἐν πυρὶ κηλέψῃ,
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ἔνδα δαιοῦν ἐλοῦσαι.
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ
τόφρα δ' ἄρ⁸ Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
ἔξέφερεν θαλάμοοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
ἔσθῆτα χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.

ἐν δ' αὐτῇ φῦρος θῆκεν καλόν τε χιτῶνα,
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

'Αὐτὸς νῦν ἵδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλον,
μή τίς τοι καθ' ὅδὸν δηλήσεται, ὅππότ' ἀν αὐτε
εἴησθα γλυκὺν ὑπνον ἵων ἐν νηὶ μελαίνῃ.'

445

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ γ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ἀπίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλε
ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη,

*then he bathes, and, after a kind word to Nausicaa, joins
the banqueters.*

αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἀνώγει
ἔς β' ἀσάμινθον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἵδε θυμῷ 450
θερμὰ λοέτρ', ἐπεὶ οὖ τι κομιζόμενός γε θάμιζεν,
ἐπεὶ δὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἡγκόμοιο·

τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ δις ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαλ λοῦσταν καὶ χρῖσταν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἥδε χιτῶνα, 455
ἔκ β' ἀσαμίνθου βάλε ἄνδρας μέτα οἰνοποτῆρας
ἥιε Ναυσικάα δὲ θεῶν ἀπὸ κάλλος ἔχουσα
σῆ Ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
θάμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν δφθαλμοῖσιν ὄρῶσα,
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα· 460

'Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καὶ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαῖῃ
μήσῃ ἐμεῦ, δτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' δφέλλεις.'

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
'Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινοίο,
οὗτοι μὲν Ζεὺς θεῖη, ἐργάδουπος πόσις Ἡρῆς, 465
οἶκαδε τ' ἐλθέμεναι καὶ νδστιμον ἡμαρ ἰδέσθαι·
τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῷ δις εὐχετοφύμην
αἰεὶ ἥματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο, κούρη;
Ἡρά καὶ ἐς θρόνον ἴζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.

οἱ δ' ἡδη μοῖρας τ' ἔνεμον κερόωντό τε οἶνον.
 κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἥλθεν ἄγων ἑρέπρον ἀοιδὸν,
 Δημόδοκον λαοῖσι τετιμένον· εἴσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 μέστῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἑρείσας.
 δὴ τότε κῆρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
 νῶτου ἀποπροταμῶν, ἐπὶ δὲ πλεῖον ἐλέλειπτο,
 ἀργιόδοντος ὑδε, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῇ.

‘Κῆρυξ, τῇ δὴ, τοῦτο πόρε κρέας, ὅφρα φάγησι,
 Δημόδόκῳ, καὶ μιν προσπτύξομαι, ἀχινύμενός περ.
 πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδοὶ¹
 τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὐνεκ' ἄρα σφέας
 οἵμας μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.’

‘Ως ἄρ’ ἔφη, κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 ἥρω Δημόδόκῳ· δὸς δὲ ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῦμα προκείμενα χεῖρας ἵαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

‘Δημόδοκ’, ἔξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ’ ἀπάντων
 ἢ σέ γε μοῦσ’ ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ’ Ἀπόλλων.
 λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἵτον ἀείδεις,
 δοστ’ ἔρξαν τ’ ἐπαθόν τε καὶ δοστ’ ἐμόγησαν Ἀχαιοί,
 ὡς τε που ἢ αὐτὸς παρεὼν ἢ ἄλλου ἀκούσας.
 ἀλλ’ ἄγε δὴ μετάβηθι καὶ ἐππου κόσμον ἀειστον
 δουρατέον, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 ὃν ποτ’ ἐσ ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
 ἀνδρῶν ἐμπλήσας οὐρὶ· Ἰλιον ἐξαλάπαξαν.
 αἴ κεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 αὐτίκ’ ἔγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν
 ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὥπασε θέσπιν ἀοιδήν.’

Demodocus sings of the ‘wooden horse.’

‘Ως φάθ’, δὸς δ’ ὁρμηθεὶς θεοῦ ἥρχετο, φάνε δὲ δανὴ

- ἔθεν ἐλὼν ὡς οἱ μὲν ἐνστέλμων ἐπὶ νηῶν
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίσῃ βαλόντες,
Ἄργειοι, τοὶ δ' ἥδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
ἔισαν ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτὸι γάρ μιν Τρώες ἔσται ἀκρόπολὶν ἐρύσαντο.
ὡς δὲ μὲν ἐστήκει, τοὶ δ' ἀκριτα πόλλα ἀγόρευον
ἡμενοὶ ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλὴ,
ἥ διαπλῆξαι κοῖλον δόρυν νηλέι χαλκῷ,
ἥ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρης,
ἥ ἔταν μέγ' ἀγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι,
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν·
αύσα γάρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, δθ' εἴσατο πάντες ἄριστοι
Ἄργειοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
ἥειδεν δ' ὡς ἀστυν διέπραθον υἱες Ἀχαιῶν
ἰππόθει ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχου ἐκπρολιπόντες.
ἄλλον δ' ἄλλη ἀειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπὴν,
αὐτὰρ Ὀδυσῆα προτὶ δώματα Δηιφόβοιο
βίημεναι, ἥντ' Ἀρηα, σὺν ἀντιθέψι Μενελάῳ.
κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
520

Odysseus weeps at the story, and Alcinous bids the bard to cease,

Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τίκετο, δάκρυν δ' ἔδενεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅς τε ἔῆς πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσησιν,
ἀστεῖ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἥμαρ·
ἵ μὲν τὸν θυήσκοντα καὶ ἀσπαζοντα ἰδοῦσα
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὅπισθε
κύπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἥδε καὶ ὕμους
525

εἰρερον εἰσανάγουσι, πόνον τὸ ἔχέμεν καὶ διζύν·
τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχει φθινύθουσι παρειαῖ·
ἄς Ὁδυσσεὺς ἐλεεινὸν ὑπὸ ὄφρύσι δάκρυν εἰβεν.
ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυνα λείβων,
Ἄλκινοος δέ μιν οἶος ἐπεφράσατ' ἥδ' ἐνόησεν.
ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν.
ἄψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετήνδα·

'Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες,
Δημόδοκος δ' ἥδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν·
οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τάδ' ἀείδει.
ἐξ οὐδὸς δορπέομέν τε καὶ ὕδροε θεῖος ἀοιδὸς,
ἐκ τοῦδ' οὖ πω παύσατ' οἰζυροῦ γύδιο
ὁ ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
ἄλλ' ἄγ' ὁ μὲν σχεθέτω, ἵν' ὅμῶς τερπώμεθα πάντες
ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος, ἐπει πολὺ κάλλιον οὕτως·
εἴνεκα γὰρ ξεῖνοιο τάδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
πομπὴ καὶ φύλα δῶρα, τὰ οἱ διδομεν φιλέοντες.
ἀντὶ κασιγυήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
ἀνέρι, ὃς τὸ διλγον περ ἐπιψαύῃ πραπίδεσσι.
τῷ μὲν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν
ὅττι κέ σ' εἴρωματ· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἔστιν.

and questions Odyssseus about himself.

εἴπ' ὅνομ' ὅττι σε κεῖθι κάλεον μῆτηρ τε πατήρ τε,
ἄλλοι θ' οἱ κατὰ ἄστυ καὶ οἱ περιναιετάουσιν.
οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἔστ' ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπει κε τέκωσι, τοκῆσε.
εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε,
ὄφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔστιν,
οὐδέ τι πηδάλιον ἔστι, τὰ τὸ ἄλλαι νῆες ἔχουσιν

- ἀλλ' αὐταὶ ἵσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν,
καὶ πάντων ἵσασι πόλιας καὶ πίουνας ἀγροὺς 560
ἀνθρώπων, καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἀλὸς ἐκπερόωσιν
ἥφι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
οὔτε τι πημανθῆναι ἐπὶ δέος οὗτ' ἀπολέσθαι.
ἀλλὰ τόδ' ὡς ποτε πατρὸς ἔγων εἰπόντος ἀκούσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάνῳ' ἀγάσασθαι 565
ἡμῶν, οὐνεκα πομπὸν ἀπήμουνές εἶμεν ἀπάντων.
φῇ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα τῆς
ἐκ πομπῆς ἀνισῦσαν ἐν ἡεροειδεῖ πόντῳ
ῥωσέμεναι, μέγα δ' ἡμὶν ὅρος πόλει ἀμφικαλύψειν,
ἢς ἀγόρευ' δὲ γέρων τὰ δέ κεν θεδς ἢ τελέσειεν, 570
ἢ κ' ἀτέλεστ' εἴη, ὡς οἱ φίλοι ἔπλετο θυμῷ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ὅπῃ ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἂς τινας ἱκεσ χώρας
ἀνθρώπων, αὐτούς τε πόλιάς τ' εὖ ναιετοώσας,
ἡμὲν δοσοι χαλεποὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, 575
οἱ τε φιλόδεξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.
εἰπὲ δὲ τι κλαίεις καὶ δδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
Ἀργείων Δαναῶν ἥδ' Ἰλίου οἴτον ἀκούων.
τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δὲ ὅλεθρον
ἀνθρώποις, ἵνα γῆσι καὶ ἐστομένοισι ωδοιδή. 580
ἢ τίς τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρὸ^τ
ἐσθλὸς ἐὼν, γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἱ τε μάλιστα
κῆδιστοι τελέθουσι μεθ' αἰμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
ἢ τίς που καὶ ἑταῖρος δυῆρος κεχαριτμένα εἰδὼς, .
ἐσθλός; ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
γίγνεται δος κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπινυμένα εἰδῆ? 585

- (ων) — patronymic

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ι.

Αλκίνου ἀπόλογοι. Κυκλώπεια.

Odysseus reveals his name and home.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσε^ς
· Ἀλκίνοε κρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
ἡ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ
τοιοῦδ' οἶος οὐδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλγκιος αὐδήν.
οὐ γὰρ ἐγώ γέ τι φῆμι τέλος χαριέστερον εἶναι
ἡ ὅτ' ἐνφροσύνη μὲν ἔχῃ κάτα δῆμον ἄπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκονάζωνται ἀοιδοῦ
ἥμενοι ἔξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέσσι καὶ ἔγχειη δεπάεσσιν
τοῦτο τέ μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
τοι δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόερτα
~~εἰρεσθ'~~, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον ὁδυρόμενος στεπαχ^{την}
τι πρώτον τοι ἔπειτα, τι δ' ὑστάτον καταλέξω;
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσταν θεοὶ οὐρανίωνες
νῦν δ' δυομα πρώτου μυθήσομαι, ὅφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ', ἐγὼ δ' ἀν ἔπειτα φυγὴν ὑπὸ ηγεεὸς ἡμαρ
νῦν ξενὸς ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναῶν.
εἴμ' Ὁδυσσεὺς Λαερτιάδης, θς πᾶσι δόλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἵκει
γαιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείλεον· ἐν δ' ὄρος αυτῇ,
Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ τῆσσα

πολλαὶ ναιετάσσοντι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἄλι κεῦται
πρὸς ζόφον, αἱ δέ τ’ ἀνευθε πρὸς ἡῶ τ’ ἡέλιον τε,
τρηχεῖ, ἀλλ’ ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὗ τοι ἐγώ γε
ἥς γάης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
ἢ μὲν μ’ αὐτόθ’ ἔρυκε Καλυψὼ, δῆτα θεάων,
[ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.]
ἢ δ’ αὐτῶς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἴανη δολέσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
ἄλλ’ ἐμὸν οὖ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
ἢ οὐδὲν γλύκιον ἥς πατρὸς οὐδὲ τοκήων
γίγνεται, εἴ περ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἰκουν
γάρ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
εἰ δ’ ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ τενίσπω,
ἢ μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἵνατι.

Story of the departure from Ilium: sack of Ismarus,
and revenge of the Cicones.

Ἴλιόθεν με φέρων ἀνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
Τομάρῳ ἐνθα δ’ ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὠλεσσα δ’ αὐτούς. 40
ἢ τόλιος δ’ ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ’, ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἴνθ’ ἡ τοι μὲρ ἐγὼ διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἦμέας
πρωγεα, τοι δὲ μέγα μάτιοι οὐκ ἔπιθοντο.
ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυν πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔνθαζον παρὰ θίνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς. 45
τόφρα δ’ ἄρ’ οἰχόμενοι Κίκουες Κικόνεσσι γεγώνευν,
οἵ σφιν γείτονες ἥσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους
ἴπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ’ ἵππων
ἀδράστι μάρνασθαι καὶ ὅθι χρὴ πεζῶν ἐόντα. 50
Ἄλιθω ἔπειθ’ δσα φύλλα καὶ ἀνθεα γίγνεται ὕρη,

Πελομένη τοι τοι

ηέριοι· τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αῖσα παρέστη
ημῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ ηῆνσὶ, θοῆσι,
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείησιν.
ὅφρα μὲν ἡῶς ἦν καὶ δέξετο ιερὸν ἥμαρ,
~~τοφρα~~^{τοφρα} δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ ἔόντας·
ἥμος δ' ἡέλιος μετενίσπετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δὴ Κίκουες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης ηῆδος ἐνυγήμιδες ἑταῖροι
ἴδονθ^ο· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατον τε μόρον τε.

The North wind drives them on the coast of the
Lotophagi.

Thales ~~πέτραν~~ ^{γονεῖον} ~~κατεβεί~~
Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ὅτοι
ἄστμενοι ἐκ θάνατοιο, φίλους δλέσαντες ἑταῖρούς.
οὐδ' ἄρα μοι προτέρω ηῆς κίον ἀμφιέλισσατ,
πρόγ τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἔκροτοι ἀῆσαι,
οἱ θάνον ἐν πεδίῳ Κικύων ὑπὸ δηθέντες.
ηῆνσὶ δ' ἐπώρος³ ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαΐλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλιψε
γαῖαν δμοῦ καὶ πόντον δρώρει δ' οὔρανόθεν οὐξ.
αὶ μὲν ἔπειτ² ἐφέροντ¹ ἐπικάρσιαι, ίστια δέ σφι
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ίσ άνέμοιο.
καὶ τὰ μὲν ἐς ηῆς κάθεμεν, δείσαντες δλεθρον,
αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἡπειρόνδε.
ἐνθα δύω ηῆκτας δύο τ' ηῆματα συνεχὲς αἰεὶ⁴
κείμεθ³, δμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
ἄλλ' δτε δὴ τρίτον ηῆμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' ηῶς,
ιστοὺς στησάμενοι ἀνά θ⁴ ίστια λεύκ⁵ ἐρύσαντες
ηῆμεθα· τὰς δ' ἀνεμός τε κυβερνῆται τ' οἴηνον.
καὶ τύ κεν ἀσκηθῆς ίκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
ἄλλα με κύμα ρόος τε περιγνάμπτοντα Λάδειον

καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.

"Ενθεν δ' ἐνημαρ φερόμην δλοοῖς ἀνέμοιστι πόντον ἐπ' Ιχθύοντ". αὐτὰρ δεκάτη ἐπέβημεν γαῖς Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθισον εἶδαρ ἔδουσιν.

ἐνθα δ' ἐπ' ηπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ, 85

αἷψα δὲ δεῦπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νησὸν ἑταῖροι.

αὐτὰρ ἐπεὶ στοιοί τε πασσάμεθ' ἥδε ποτῆτος,

ὅτι τότ' ἔγων ἑτάρους προτείνω πεύθεσθαι ίόντας

οἱ τινες ἀνέρες εἶνεν ἐπὶ χθονὶ σῦτον ἔδοντες, 90

ἀνδρεῖ δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ³ ἄμ² ὀπάσσας.

οἱ δ' αἷψ¹ οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν

οὐδὲ ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἑτάροισιν ὅλεθρον

ἱμετέροις, ἀλλά σφι δόσταν λωτοῖο πάσασθαι.

τῶν δ' ὡς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,

οὐκέτ² ἀπαγγεῖλαι πάλιν θῆτεν οὐδὲ νέεσθαι, 95

ἀλλ' αὐτοῦ βουλούτο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι

λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστον τε λαθέσθαι.

τοὺς μὲν ἔγων ἐπὶ νῆσος ἄγον κλαλούτας ἀνάγκη,

τηνὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆστα ἐρύσσας.

αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρέηρας ἑταίρους

σπερχομένους νηῶν ἐπιβανέμεν ὁκειάων,

μή πώς τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.

οἱ δ' αἷψ¹ εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον,

ἔξη δ' ἐξόμενοι πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς.

X They land on the uninhabited isle off the coast of
the Cyclopes.

"Ενθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ. 105
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων,
ἴκωμεθ', οἱ ρά θεοῦσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν
οὔτε φυτεύοντιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόωσι,
ἀλλὰ τά γ' ἀσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

πυροὶ καὶ κριθαὶ ἡδὸν ἄμπελοι, αἵ τε φέρουσιν
οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὅμβρος ἀέξει.
τοῖσιν δ' οὗτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὗτε θέμιστες,
ἄλλ' οἱ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἔκαστος
παῖδων ἡδὸν ἀλόχων, οὐδὲ ἄλλήλων ἀλέγουσι.

Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρὲκ λιμένος τετάνυσται
γαῖης Κυκλώπων οὗτε σχεδὸν οὗτ' ἀποτηλοῦ,
ὑλήεσσ'. ἐν δ' αἴγες ἀπειρέσται γεγάστιν
ἄγριαι· οὐ μὲν γάρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
οὐδέ μιν εἰσοιχυεῖσι κινηγέται, οἱ τε καθ' ὕλην
ἄλγεα πάσχουσιν κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες. —
οὗτ' ἄρα ποίμνησιν καταΐσχεται οὗτ' ἀρότοισιν,
ἄλλ' η γ' ἀσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἥματα πάντα^ν
ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἴγας.
οὐ γάρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρησοι,
οὐδὲ ἀνδρες ηῶν ἔνι τέκτονες, οἱ κε κάμοιεν
νῆσας ἐνστέλμουσι, αἱ κεν τελέοιεν ἔκαστα
ἄστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἴκνεύμεναι, οὐά τε πολλὰ
ἀνδρες ἐπ' ἄλλήλους ηῆσιν περόωσι θάλασσαν
οἱ κε σφιν καὶ ηῆσον ἐνκτιμένην ἐκάμοντο.
οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὄρια πάντα^ν
ἐν μὲν γάρ λειμῶνες ἀλός πολιοῦ παρ' ὅχθας
ὑδρηλοὶ μαλακοὶ· μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶν.
ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺν λήιον αἰεὶ^ν
εἰς ὄρας ἀμῷεν, ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὖδας.
ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, ὃν^ν οὐ χρεὼ πείσματός ἐστιν,
οὗτ' εὐνὰς βαλέειν οὗτε πρυμνήσι^ν ἀνάψαι,
ἄλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον εἰς δὲ κε ναυτέων
θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ, —
κρήνη ὑπὸ σπέίους· περὶ δὲ αἴγειροι πεφύασιν.

ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευε
πύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προῦφαίνετ' ἵδεσθαι·
ἄλιρ γὰρ παρὰ τηνσὶ βαθεῖ τὴν, οὐδὲ σελήνη
οὐρανόθεν προῦφαίνε, κατείχετο δὲ νεφέεσσιν.
145
Ἱ ἐνθ' οὖς τις τὴν τῆσσαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν
οὐδὲ οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
εἰσιδομένε, πρὸν τῆς ἐνστέλμους ἐπικέλσαι.
κελσάσησι δὲ τηνσὶ καθελομεν ίστια πάντα,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρῆγμῖνι θαλάσσης·
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡώ δῖαν.
150

Odysses with twelve comrades sets out for the cave
where the Cyclops lived.

'Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς,
τῆσσαν θαυμάζοντες ἐδιωέμεσθα κατ' αὐτήν.
ἄρσαν δὲ νύμφαι, κούραι Διὸς αἰγιόχοιο,
αἵγας δρεσκώσους, ἵνα δειπνήσειαν ἔταιροι.
155
ἀπίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
ειλόμεθ' ἐκ τηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
βάλλομεν αἴψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
τῆς μέν μοι ἔποιντο δυώδεκα, ἐς δὲ ἐκάστην
ἐπέα λάγχανον αἴγες· ἔμοι δὲ δέκ' ἔξελον οἴφ.
Θι τότε μὲν πρόπταν ἥμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυν ἥδυ.
οὐ γάρ πω τηῶν ἔξεφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
ἄλλ' ἐνέρην πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἔκαστοι
ἥμεθα Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
160
Επικλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
καπινόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν δίων τε καὶ αἰγῶν.
ἥμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθε,
θῇ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρῆγμῖνι θαλάσσης.
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡώς.
165
170

καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

“Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ’, ἐμοὶ ἐρήρης ἔταῖροι·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ’ ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισιν
ἐλθὼν τῶνδ’ ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἴ τινές εἰσιν,
ἢ β’ οἴ γ’ ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἢ ε φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς.”

“Ως εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ’ ἔταῖρον
αὐτούς τ’ ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμήσια λῦσαι.
οἱ δ’ αὖθ’ εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον,
ἔχῆσθε δ’ ἐξόμενοι πολιῆν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
ἀλλ’ ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ’ ἐγγὺς ἐόντα,
ἔνθα δ’ ἐπ’ ἐσχατῆῃ σπέσιος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,
ὑψηλὸν, δάφνησι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
μῆλα, διέτε καὶ αἴγες λαύεσκον· περὶ δ’ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεστι λίθοισι
μακρῆσίν τε πίτυσιν ἵδε δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
ἔνθα δ’ ἀνήρ ἐνίανε πελώριος, ὃς ρά τε μῆλα
οῖος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν οὐδὲ μετ’ ὅλους
πωλεῖτ’, ἀλλ’ ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἥδη.
καὶ γὰρ θαῦμ’ ἐτέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐφέτε
ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ρίῳ ὑλήεντι
ὑψηλῶν δρέων, δ τε φαίνεται οἷον ἀπ’ ἄλλων.

Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήρας ἔταῖρον
αὐτοῦ πᾶραν νηὶ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαΐδεκ’ ἀρίστους
βῆμ· ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,
ἥδεος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος νίὸς,
ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμαρον ἀμφιβεβήκει,
οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ’ ἥδε γυναικὶ
ἀζόμενοι· φέκει γὰρ ἐν ἀλσεῖ δευδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι δῶκ’ εὐεργέος ἐπὶ τὰ τόλαντα,

δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρου, αὐτὰρ ἔπειτα
οὖν ἐν ἀμφιφορεῖσι δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας
ἥδην ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
ἥκει διμάσων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
ἀλλ' αὐτὸς ἀλοχός τε φίλη ταμίη τε μὲν οἴη.
τὸν δ' ὅτε πάνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος διὰ εἴκοσι μέτρα
χεῦ, ὁδῷ δ' ἥδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὁδῷδει, 210
θεπεσίῃ^τ τότε^τ ἀν οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ηεν.
τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ήτια
κωρύκῳ^τ αὐτίκα γάρ μοι δίσατο θυμὸς ἀγήνωρ
ῶδρ^τ ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένου ἀλκῆν,
τῆριν, σύτε δίκας εὖ εἰδότα οὔτε θέμιστας. 215

They enter the cave and await his return.

Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον
εὑρομεν, ἀλλ' ἐνόμενε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηένμεσθα ἔκαστα·
ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῦθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ^τ
ἀφῶν ηδ' ἐρίφων^τ διακεκριμέναι δὲ ἔκασται
ἔρχαστο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασται,
χωρὶς δ' αὐθ'^τ ἔρσαι^τ ναῖνον δ' ὅρῳ ἄγγεα πάντα,
γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
Ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἔταροι λίστοντ^τ ἐπέεσσι
τυρῶν αἰνυμένους ἵέναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα 220
καρπαλίμως ἐπὶ τῆι θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἔξελάσαντας ἐπιπλεῦν ἀλμυρὸν ὕδωρ^τ
ἀλλ' ἔγω οὐ πιθόμην, η τ' ἀν πολὺν κέρδιον ηεν,
ὅφ^τ αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
οὐδ' ἄρ^τ ἔμελλ^τ ἐτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἐσεσθαι. 225

"Ενθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ηδὲ καὶ αὐτοὶ^τ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν, μένομέν τέ μιν ἔνδον

ημενοι, ειος ἐπῆλθε νέμων φέρε δ' ὅβριμον ἄχθος
ῦλης ἀξαλέντος, ίνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.

ἐντοσθεν δ' ἄντροι βαλῶν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
αὐτὰρ δ' γ' εἰς εὐρὺ σπέος ἡλασε πίστα μῆλα,
πάντα μάλ' ὅσσ' ἡμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λεύπε θύρηφι
ἀρνειούς τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν ἀντῆς.
αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρέδν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ὅβριμον οὐκ ἀν τὸν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
ἐσθλαὶ τετράκυκλοι ἀπ' οὐδεος ὀχλίστειαν
τόσσην ἡλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
ἐζόμενος δ' ἡμελγεν δις καὶ μηκάδας αἶγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρινον ἦκεν ἐκάστη.
αὐτίκα δ' ἡμισυν μὲν θρέψας λευκοῖ γάλακτος
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
ἡμισυν δ' αὖτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, δφρα οἱ εἴη
πίνειν αἰνυμένῳ καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
αὐτὰρ ἔπει δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἀ ἔργα,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἰσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας·

Cyclops puts questions which Odysseus answers.

"Ω ξεῖνοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλεῦθ' ὑγρὰ κέλευθοι
ἡ τι κατὰ πρῆξιν ἡ μαψιδῶις ἀλάλησθε
οἴλα τε ληιστῆρες ὑπείρ ἀλλα, τοί τ' ἀλόωνται
ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;"

"Ως ἔφαθ', ἡμῶν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἡτορ
δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον.
ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·"

"Ημεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
παντοῖοισιν ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
οἴκαδε ιέμενοι, ἀλλην ὁδὸν, ἀλλα κέλευθα
ἥλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἥθελε μητίσασθαι.

Λαοί δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' ἔνωι,

τοῦ δὴ σὺν γε μέγιστου ὑπόυράνιου κλέος ἔστι·
τύσσην γὰρ διέπερος πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
ταλλούς· ἡμεῖς δ' αὐτεῖς κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
ἰκόμεος, εἴ τι πόροις ξεινήιουν ἦτε καὶ ἄλλως
δοῖς δωτίνην, ἢ τε ξείνων θέμις ἔστιν.

ἄλλ' αἰδεῖσθαι, φέριστε, Θεούς· ἵκεται δέ τοι εἰμεν.

Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἵκετάνων τε ξείνων τε,

ξείνως, ὃς ξείνοισιν δικὸς αἰδοῖοισιν ὁπῆδεῖ.²⁶⁵

“Ὡς ἐφάμην, δὲ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέι θυμῷ

‘ῆπιος εἰς, ω̄ ξεῖν’, ἢ τηλόθεν εὐλήλουθας,

ὅς με θεοὺς κέλεας ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι·

οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγονσιν

οὐδὲ θῶν μακάρων, ἐπεὶ η̄ πολὺν φέρτερον εἰμεν.

οὐδὲν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην

οὔτε σεν οὕθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι.

Ἄλλα μοι εἴφ' ὅπῃ ἔσχες ἵων εὐεργέα νῆα,

ἢ που ἐπ' ἐσχατιῆς ἢ καὶ σχεδὸν, ὅφρα δαείω.²⁸⁰

“Ὡς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλὰ,

ἄλλα μν̄ δύσπορρον προσέφην δολοῖσις ἐπέεσσι·

‘Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάνων ἐνοσίχθων,

τὸς πέτρησι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,

ἄκρη προσπελάσας· ἀνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν·

ἀπὸ δὲ ἐγὼ σὺν τοῖσθε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὅλεθρον.²⁸⁵

Cyclops devours six of the men, two at a time.

Odysseus plots revenge.

“Ὡς ἐφάμην, δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέι θυμῷ,

ἄλλ' δ' γ' ἀναίξας ἐτάρωις ἐπὶ χεῖρας ἵαλλε,

οὐν δὲ δύω μάρψας ὡς τε σκύλακας ποτὶ γαίη

κύπτει· ἐκ δὲ ἐγκέφαλος χαμάδις ρέε, δεῦνε δὲ γαῖαν.²⁹⁰

τοὺς δὲ διὰ μελεῖστι ταμὼν ὠπλίσσατο δόρπον·

ἥσθιε δὲ ὡς τε λέων δρεστέροφος, οὐδὲν ἀπέλειπεν.

ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ δοτέα μυελόεντα.
 ἥμεις δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὄρόωντες· ἀμηχανή δ' ἔχε θυμόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηὸν
 ἀνδρόμεα κρέας ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροι ταυτοσάμενος διὰ μῆλων.
 τὸν μὲν ἔγώ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
 ὁσσον ἵων, Ξέφος δὲν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες ἡπαρ ἔχουσι,
 χείρ' ἐπιμασσάμενος· ἔτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὅβριμον, διν προσέθηκεν.
 ὡς τότε μὲν στενάχουτες ἐμείναμεν 'Ηῶ διαν.

'Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος 'Ηῶς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἥμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἐμβρυον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε ποιησάμενος τὰ ἄντερα,
 σὺν δ' ὅ γε δὴ αὗτε δύω μάρφας ὠπλίσσατο δεῖπνοι
 δειπνήσας δ' ἄντρους ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ρήιδίως ἀφελῶν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἐπειτα
 ἀψ ἐπέθηχ, ὡς εἴ τε φαρέτρη πῶμ' ἐπιθείη.
 πολλῇ δὲ ρόίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἔγώ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὔχος 'Αθήνη.
 ἢδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γάρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σηκῷ,
 χλωρὸν ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὅφρα φοροίη
 αὐναθέν. τὸ μὲν ἄμμες ἔίσκομεν εἰσορόωντες
 δόσσον θ' ίστὸν νηὸς ἐεικοσύροιο μελανῆς,
 φορτίδος εὐρέης, ἡ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράσθαι.

τοῦ μὲν δσον τ' ὅργυιαν ἔγων ἀπέκοψα παραστὰς, 325
 καὶ παρέθηκ' ἐτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα·
 οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν ἔγώ δ' ἐθόωσα παραστὰς
 ἄκρον, ἀφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέψ.,
 καὶ τὸ μὲν ἐν κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 ἦ ῥα κατὰ σπέλους κέχυτο μεγάλ' ἡλιθα πολλή· 330
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἀνωγον,
 ὃς τις τολμῆσειν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν δεῖρας
 τρῆψαι ἐν δφθαλμῷ, δτε τὸν γλυκὺν ὑπνος ἴκανοι.
 οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε καὶ ἥθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 τέσσαρες, αὐτὰρ ἔγώ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335
 ἐσπέριος δ' ἥλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων· !
 αὐτίκα δ' εἰς εὑρὺν σπέος ἥλασε πίονα μῆλα,
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἢ τι δισάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, 340
 ἐζόμενος δ' ἥμελγεν ὅις καὶ μηκάδας αἶγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἥκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἔπει τὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἀ ἔργα,
 σὺν δ' ὁ γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
 καὶ τότ' ἔγώ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστὰς, 345
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.

Odysseus, having made Cyclops drunk, puts out his eye.

'Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
 ἀφ' εἰδῆς οἶνόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει
 ἡμετέρῃ· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
 ὄκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.
 σχέτλει, πῶς κέν τις σε καὶ ὑστερον ἄλλος ἵκοιτο
 ἀθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.'
 'Ως ἐφάμην, δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν ἥσατο δ' αὖτις
 ἥν ποτὸν πίνων, καὶ μ' ἥτεε δεύτερον αὗτις·

‘Δός μοι ἔτι πρόφρων, καί μοι τεὸν οὖνομα εἰπὲ 355
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, φέ κε σὺ χαίρης.
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζειδωρος ἄρουρα
οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὅμβρος δέξει·
ἀλλὰ τόδ’ ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἔστιν ἀπορρόωξ?’

‘Ως φάτ’· ἀτάρ οἱ αὐτὶς ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον· 360
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ’ ἐκπιειν ἀφραδίρσων.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἥλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηγόρων μειλιχίοισιν·

‘Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ’ οὖνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
ἔξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης. 365
Οὐτις ἔμοι γ’ οὖνομα· Οὐτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἥδε πατὴρ ἥδ’ ἄλλοι πάντες ἔταιροι.’

‘Ως ἐφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο ηγλέι θυμῷ·
‘Οὐτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἰς ἔταροισι,
τοὺς δ’ ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται.’ 370

‘Η καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὑπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ’ ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καὶ δέ μιν ὑπνος
ἥρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ’ ἔξέσσυτο οἶνος
ψυμοί τ’ ἀνδρόμεοι· δέ δ’ ἐρεύγετο οἰνοβαρείων,
καὶ τότ’ ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἥλασα πολλῆς, 375
εἴως θερμαίνοιτο· ἔπεσσι τε πάντας ἔταιρους
θάρσυνον, μή τίς μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.

ἄλλ’ ὅτε δὴ τάχ’ δι μοχλὸν ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλειν
ἄψεσθαι, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δ’ αἰνῶς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀστον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ’ ἔταιροι 380
ἵσταντ· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπινευτεν μέγιστη δαίμων,
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, δξὺν ἐπ’ ἄκρω,
δφθαλμῷ ἐνέρειπαν· ἐγὼ δ’ ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς δτε τις τρυπῷ δόρυν οἵμιον ἀνὴρ
τρυπάνω, οἱ δέ τ’ ἐνερθεν ὑποστείουσιν ίμάντι
ἀφάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αλές 385

ώς τοῦ ἐν δφθαλμῷ πυρήκεα μοχλὸν ἔλόντες
διωέομεν, τὸν δ' αἷμα περίδρεε θερμὸν ἔόντα.
πάντα δέ οἱ βλέφαρόν ἀμφὶ καὶ δφρύας εὔσεν ἀντμῆ
γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζαι. 390
ώς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἡὲ σκέπαρνον
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτη μεγάλα λάχοντα
φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὐτὲς σιδήρου γε κράτος ἔστιν·
ώς τοῦ σίκου δφθαλμὸς ἐλαῖνέῳ περὶ μοχλῷ.
σμερδαλέον δὲ μέγ' ὥμωξεν, περὶ δ' ἵαχε πέτρη, 395
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἐξέρυσ' δφθαλμοῖο πεφυρμένον αἴματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἔοι χερσὶν ἀλγῶν,
αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οὐδὲν δὲ μιν ἀμφὶς
φέκον ἐν σπήσσοι δι' ἄκριας ἡνεμοέσσας. 400
οἱ δὲ βοῆς ἀλοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
ἰστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κῆδοι·

The triad of 'No-man.'

'Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὡδ' ἐβόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
ἢ μή τίς σεν μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει; 405
ἢ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἡὲ βίηφιν;'

Τοὺς δ' αὐτὸν ἔξι ἀντρουν προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
'ὦ φλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.' τις τε
Οἱ δὲ ἀπαμειβόμενοι ἔπεια πτερόεντ̄ ἀγόρευον·
'εὶ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἶνον ἔόντα,
νοῦσόν γ' οὖ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
ἄλλα σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.' 410

'Ως ἀρ' ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δὲ ἐγέλασσε φλοι κῆρ,
ώς δυομ' ἔξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

Preparations for escape.

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων δδύνησι, 415

χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθου εὖλε θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
 εἴ τινά που μετ' ὕστεροι λάβοι στείχοντα θύρας· ^{γενετ}
 οὗτῳ γάρ πού μ' ἥλπετ' ἐνὶ φρεσὶ τήπιον εἶναι.
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, δπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 εἴ τιν' ἑταῖροισιν θανάτον λύσιν ἥδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 εὐροίμην πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὑφαινούν,
 ὡς τε περὶ ψυχῆς μέγα γάρ κακὸν ἐγγύθευν ἦεν.
 ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φάνετο βούλή.
 ἀρσενες] ὅιες] ἡσαν ἐντρεφέες, δασύμαλλοι,
 καλοὶ τε μεγάλοι τε, λοδνεφὲς εἵρος ἔχοντες·
 τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐνστρεφέεστι λύγοιτι, ^ν
 τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εῦδε πέλωρ; ἀθεμίστια εἰδῶς,
 σύντρεις αἰνύμενος· δι μὲν ἐν μέσῳ ἀνδρα φέρεσκε,
 τὸ δ' ἑτέρω ἐκάτερθεν ἵτην σώοντες ἑταῖρους.
 τρεῖς δὲ ἔκαστον φῶτ' ὅιες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε,
 ἀρνειὸς γάρ ἔην, μῆλων ὅχ' ἄριστος ἀπάντων,
 τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
 κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
 νωλεμέως στρεφθεὶς ἔχόμην τετληότι θυμῷ.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διὰν.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη φόδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότ' ἐπειτα νομόνδ' ἔξέστυτο ἀρσενα μῆλα,
 θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
 οὕθατα γάρ σφαραγεῦντο. ἀναξ δ' ὁδύνησι κακῆσι
 τειρόμενος πάντων δίων ἐπεμαλέτο νῶτα
 ὀρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ τήπιος οὐκ ἐνόστεν,
 ἀς οἱ ὑπ' εἰροπόκων δίων στέρνοισι δέδευτο.
 ὕστατος ἀρνειὸς μῆλων ἐστείχε θύρας,
 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοιτι.
 τὸν δ' ἐπιμαστάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος"

Cyclops talks to his ram.

'Κριὲ πέπον, τί μοι ὁδε διὰ σπέος ἔσσονο μῆλων
νοτατος; οὐ τι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἰῶν,
ἀλλὰ πολὺ πρώτος νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
μακρὰ βιβάς, πρώτος δὲ ρόὰς ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
πρώτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
ἴσπεριος· νῦν αὗτε πανύστατος. ή σύ γ' ἄνακτος
ὁφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξαλάωσε
σὺ λυγροῖς ἐτάροισι, δαμαστάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὔτις, δυ οὖ πώ φημι πεφυγμένου εἶναι δλεθρον. 455
εἰ δὴ δμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο C.
εἰπειν δπη κεῖνος ἐμὸν μένος ἡλασκάζει·
τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
θεωρμένου ῥάοιοτο πρὸς οὔδει, καὶ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
λαφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδαυὸς πόρεν Οὔτις.' 460
‘Ως εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε.

Odysses rescues his comrades, and they gain the shore.

Θλόντες δ' ἡβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
πρώτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους.
καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
τολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὅφρ' ἐπὶ οὐτῇ
ἴκομεθ· ἀσπάσιοι δὲ φίλοισι ἐτάροισι φάνημεν,
οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες. 465
ἄλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' δφρύσι οεῦνον ἐκάστῳ,
ιλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
πολλ' ἐν οὐτῇ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν οὔδωρ. 470
οἱ δ' αὖψ' εἰσβαινον καὶ ἐπὶ κλήσι καθίζον·
ἔησι δ' ἐξόμενοι πολιὶν ἀλα τύπτον ἐρεγμοῖς.
ἄλλ' οτε τόσσον ἀπῆν δσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προστήνων κερτομίοισι·
‘Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδος οὔδρὸς ἐταίρους

ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῷ φι βίηφι.
καὶ λίγην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζεο σῷ ἐνὶ οἰκῳ
ἔσθέμεναι τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.'

Cyclops nearly crushes their ship twice with a huge

"Ως ἔφάμην, δὸς ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον
ἥκε δὸς ἀπορρήξας κορυφὴν ὅρεος μεγάλοιο,
καὶ δὸς ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώροιο
[τυτθὸν, ἐδεύησεν δὸς οἰήιον ἄκρον ἵκέσθαι].
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης
τὴν δὸς αἴψ' ἡπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημνυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἵκέσθαι.
αὐτὰρ ἔγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ῶσα παρέξει ἐτάροισι δὸς ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κώπης, οὐ π' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
κρατὶ κατανεύων οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
ἄλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἄλλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἔγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἀμφὶ δὸς ἐταῖροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυνον ἄλλοθεν ἄλλος·

"Σχέτλει, τέπτ' ἔθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἀνδρα;
ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἥγαγε μῆτα
αὐτὶς ἐς ἡπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἡ αὐδήσαντος ἄκουσε,
σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήια δοῦρα
μαρμάρῳ δικριθεντὶ βαλὼν τόσσον γὰρ ἵσιν."

"Ως φάσαν, ἄλλ' οὐ πεῦθον ἐμὸν μεγαλύτορα θυμὸν
ἄλλα μιν ἄφορρόν προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·

"Κύκλωψ, αἴ κέν τὶς σε καταθυητῶν ἀνθρώπων
δόθαλμοῦ εἴρηται δεικελίην ἀλαωτὸν,
φάσθαι 'Οδυσσῆα πτολιπόρθιον ἔξαλαωσαι,
νιὸν Λαέρτεω, 'Ιθάκη ἔνι οἰκέ' ἔχοντα·"

“Ως ἐφάμην, δὲ μὲν οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
‘ἄπόδοι, ηὖτα δὴ με παλαιόφατα θέσφαθ’ ἵκάνει.

ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡγεῖ τε μέγας τε,
Γήλεμος Εὑρυμάνης, δις μαυτοσύνη ἐκέκαστο
καὶ μαυτεύμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν” 510

ἴς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι δπίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι δπωπῆς.

ἀλλ’ αἱεῖ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ’ ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένου ἀλκῆν·

τὸν δὲ μὲν ἐὼν δλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικνος 515
δφθαλμὸν ἀλάωσεν, ἐπεὶ μὲν ἐδαμάσσατο οὖν φ.

ἀλλ’ ἄγε δεῦρ’, Ὀδυσεῦ, ἵνα τοι πᾶρα ξείνια θείω,
τοπτήν τ’ ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον.
τοῦ γὰρ ἔγω παῖς εἰμί, πατὴρ δὲ ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
ἄποδος δέ, αἷς καὶ ἐθέλησος, ἵστεται, οὐδέ τις ἄλλος
απέ θεῶν μακάρων οὔτε θυητῶν ἀνθρώπων.” 520

“Ως ἐφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
‘αλλὰ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
ἄνω ποιήσας πέμψαι δόμον “Αἴδος εἴσω,
μάζας οὐκ δφθαλμόν γ’ ἵστεται οὐδέν ἐνοσίχθων.’” 525

“Ως ἐφάμην, δέ δ’ ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
έλχετο, χειρὶ δρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
“Κλῦθι, Ποσειδᾶον γαιήσοχε, κυανοχαῖτα·
εἰ ἐτεόν γε σός εἰμι, πατὴρ δὲ ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον οἴκαδ’ ἵκέσθαι 530
[ἥδην Λαέρτεω, Ἰθάκης ἔνι οἰκέτης] ἔχοντα].

ἀλλ’ εἴ οἱ μοῖροὶ ἔστι φίλους τούτους τοὺς ιδέειν καὶ ἵκέσθαι
οὐκον ἐνκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὅψει κακῶς ἔλθοι, δλέστας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
ηρὸς ἐπ’ ἀλλοτρίης, εὔροι δέν πήματα οἴκῳ.” 535

“Ως ἐφατ’ εὐχόμενος, τοῦ δέ δὲ κλυτες κυανοχαῖτης
αὐτῷ δέ γέξαντις πολὺ μείζονα λᾶαν δείρας

ἥκ' ἐπιδιησας, ἐπέρειστε δὲ ἵν' ἀπέλεθρον,
καὸ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῷοιο
τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἱκέσθαι.

ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἱκέσθαι.

540

They rejoin their comrades and resume their voyage.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἀλλαι
νῆες ἐνστελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἴλατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἱεὶ,
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.

μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νῆδος ἐλόντες
δαστάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κλοι ἵσης.

ἀρνειὸρ δ' ἐμοὶ οἴφ ἐνκυήμιδες ἑταῖροι
μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θινὶ⁵⁵⁰
Ζηνὶ κελαινεφέι· Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
ρέξας μηρὸν ἔκαιον· δ' οὐκ ἐμπάζετο ίρῶν,
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
νῆες ἐνστελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.

ὡς τότε μὲν πρόπαν ημαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ημεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυ ἥδυ·
ημος δ' ἡέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.

ημος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡῶς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευστα
αὐτούς τ' ἀμβαλνειν ἀνά τε πρυμήσια λῦπαι.
οἱ δ' αἴψ' εἰσβαινοι καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
ἔξῆις δ' ἐξόμενοι πολιην ἀλλα τύπτου ἐρετμοῖς.

"Ενθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἀσμενοι ἐκ θανάτου, φῶλους δλέσαντες ἑταῖρους.

555

545

555

560

565

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ.

τερὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

The floating isle of Aeolus.

ιν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιεν
; Ἰπποτάδης, φύλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
· ἐνὶ νῆσῳ πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῦχος
ν ἄρρηκτον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
· ὃ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάσιν,
· θυγατέρες, ἐξ δ' υἱέες ἡβώοντες.

γε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν εἶναι ἀκοίτις.
· μεὶ παρὰ πατρὶ φύλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
παι· παρὰ δέ σφιν δνείατα μυρία κεῖται,
εν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ

· νύκτας δ' αὐτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισι
σ' ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖσι λέχεσσι.
ἐν τῷ ίκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.

δὲ πάντα φύλει με καὶ ἐξερέεινεν ἔκαστα,
· Ἀργείων τε νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν

· ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.

ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ἥτεον ἦδ' ἐκέλευον
έμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
δέ μ' ἐκδεῖρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,

5

10.

15

ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ δστέα μνελόεντα.
 ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὺ χεῖρας,
 σχέτλια ἔργ' ὄρόωντες ἀμηχανή δ' ἔχε θυμόν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὸν
 ἀνδρόμεα κρέας ἔδων καὶ ἐπ' ἀκρητον γάλα πίνων,
 κεῖται ἔντοσθ' ἄντροι τανυσσάμενος διὰ μῆλων.
 τὸν μὲν ἔγώ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν
 ἀστον ἵων, ξέφος δέν δρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, οὗ φρένες ἥπαρ ἔχουσι,
 χείρ' ἐπιμασσάμενος ἔτερος δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὅλεθρον
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον δύβριμον, διν προσέθηκεν.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαιν.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἡμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἥκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἡ ἔργα;
 σὸν δ' ὁ γε δὴ αὐτε δύω μάρφας ὠπλίσατο δεῖπνον.
 δειπνήσας δ' ἄντροις ἐξήλαστε πίονα μῆλα,
 ῥηιδίως ἀφελῶν θυρεὸν μέγαν αὐτὰρ ἐπειτα
 ἀψ ἐπέθηχ, ὡς εἴ τε φαρέτρη πῶμ' ἐπιθείη.
 πολλῇ δὲ ροίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἔγώ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τισαίμην, δοίη δέ μοι εὐχος Ἀθήνη.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ στηκῷ,
 χλωρὸν ἐλαΐνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὅφρα φοροίη
 αὖανθέν. τὸ μὲν ἄμμες ἐίσκομεν εἰσορώωτες
 δόστον θ' ιστὸν ηῆδος ἐεικοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εὐρείης, ἡ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα·
 τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράωσθαι.

τοῦ μὲν δυον τ' ὅργυιαν ἔγὼν ἀπέκοψα παραστὰς, 325
 καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα·
 οἱ δ' δμαλὸν ποίησαν ἔγὼ δ' ἐθόωσα παραστὰς
 ἄκρον, ἃφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω·
 καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
 ἦ ῥα κατὰ σπεῖους κέχυτο μεγάλ' ἡλιθα πολλή· 330
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάσθαι ἀνωγον,
 ὃς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας
 τρῆψαι ἐν διθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺν ὑπνος ἵκάνοι.
 οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἀν κε καὶ ἡθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 τέσσαρες, αὐτὰρ ἔγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335
 ἐπέριος δ' ἡλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων· !
 αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺν σπέος ἡλασε πίονα μῆλα,
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 ἢ τι δισάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὡς ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, 340
 ἐξόμενος δ' ἡμελγεν δις καὶ μηκάδας αἴγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἡκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ δὲ ἔργα,
 σὺν δὲ γε δὴ αὐτεῖ δύω μάρψας ὠπλίσσατο δόρπου.
 καὶ τότ' ἔγὼ Κύκλωπα προσηγόρων ἄγχι παραστὰς, 345
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴμοιο.

Odyssseus, having made Cyclops drunk, puts out his eye.

'Κύκλωψ, τῇ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
 δόφ' εἰδῆς οἰόν τι ποτὸν τόδε ηῆν ἐκεκεύθει
 ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεῖσας
 οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς. 350
 σχέτλε, πῶς κέν τις σε καὶ ὑστερον ἄλλος ἵκοιτο
 ὀθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.'
 'Ως ἐφάμην, δὲ δέκτο καὶ ἔκπιεν ἤσατο δ' αὖν
 ἦδο ποτὸν πίνων, καὶ μ' ἥτεε δεύτερον αὐτις·

‘Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τέδν οὖνομα εἰπὲ
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, φέ κε σὺ χαλρῆς.
καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζεῦδωρος ἄρουρα
οἴνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὅμβρος ἀέξει·
ἀλλὰ τόδ’ ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξι·’

‘Ως φάτ· ἀτάρ οἱ αὐτὶς ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἴνον
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ’ ἐκπιεν ἀφραδίησιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἥλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἐπεσσι προσηγόρων μειλιχίοισι·

‘Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ’ οἶνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ το
ξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης.
Οὗτοις ἔμοι γ’ οἶνομα· Οὗτιν δέ με κικλήσκουσι
μήτηρ ἡδὲ πατὴρ ἡδ’ ἀλλοι πάντες ἔταιροι.’

‘Ως ἐφάμην, δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο ηλέι θυμῷ·
‘Οὐτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἵς ἐτάροισι,
τοὺς δ’ ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήιον ἐσται·’

‘Η καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὑπτίος, αὐτὰρ ἐπειτα
κεῖτ’ ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καὶ δέ μιν ὑπνος
ἥρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ’ ἐξέσσυτο οἶνος
ψυμοὶ τ’ ἀνδρόμεοι· δέ δ’ ἐρεύγετο οἰνοβαρεῖων.
καὶ τότ’ ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἥλασα πολλῆς,
εἶως θερμαλύοιτο· ἐπεσσί τε πάντας ἔταιρον
θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.
ἀλλ’ ὅτε δὴ τάχ’ δέ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἄψεσθαι, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο δέ αἰνῶς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀστον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δέ ἔταιροι
ἴσταντ· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευστεν μέγιστα δαίμων,
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, δέδην ἐπ’ ἄκρω,
διφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δέ ἐφύπερθεν ἀερθεὶς
δίνεον, ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυν οἵηνον ἀνῆρ
τρυπάνω, οἱ δέ τ’ ἐνερθεν ὑποστελούσιν ίμάντι
ἀψύμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἱεῖς

ὅς τοῦ ἐν δόφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἔλόντες
διωέομεν, τὸν δ' αἷμα περιβρέεε θερμὸν ἔδυτα.

ἴ πάντα δέ οἱ βλέφαρόν ἀμφὶ καὶ δόφρυνας εὗσεν ἀντμὴ
γλύπης καιομένης^τ σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ρίζαι. 390
ὅς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἦὲ σκέπαρνον
εἰς ὕδατι ψυχρῷ βάπτη μεγάλα ἴαχοντα
φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὐτεῖ σιδήρου γε κράτος ἔστιν.
ὅς τοῦ σίκ^τ δόφθαλμὸς ἐλαῖνέω περὶ μοχλῷ.
σμερδαλέον δὲ μέγ' ὥμωξεν, περὶ δ' ἵαχε πέτρη, 395
ἥμεις^τ δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'. αὐτὰρ δὲ μοχλὸν
ἔξερνος^τ δόφθαλμοῖ πεφυρμένον αἷματι πολλῷ.
τὸν μὲν ἔπειτ^τ ἔρριψεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων,
αὐτὰρ δὲ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπιεν, οἵ τά μιν ἀμφὶς
ψῆκον ἐν σπήσσῃ δι' ἄκριας ἡνεμοέσσας. 400
οἱ δὲ βοῆς ἀλούτες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
ἰστάμενοι δὲ εἴρουντο περὶ σπέος ὅττι ἐ κήδοι·

The trick of 'No-man.'

'Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὡδ' ἐβόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀύπνους ἄμμε τίθησθα;
ἢ μή τίς σεν μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει; 405
ἢ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἢὲ βίηφιν;

Τοὺς δὲ αὐτὸν ἔξ ἄντρον προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
'ὦ φίλοι, Οὐτὶς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.' η τετταύτη
Οἱ δὲ ἀπαμειβόμενοι ἔπειτ^τ πτερόεντ^τ ἀγόρευον·
'εὶ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἴον ἔοντα, 410
νῦσσον γ' οὐ πως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι,
ἄλλα σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.'
Ὦς ἀρό^τ ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δὲ ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
ὅς δυομ'^τ ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

Preparations for εσοερε.

Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὡδίνων δδύνησι, 415

χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθου τὸν θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρησι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
 εἴ τινά που μετ' ὕστοι λάβοι στείχοντα θύραζε.
 οὗτῳ γάρ πού μ' ἥλπετ' εἰνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως δχ' ἄριστα γένοιτο,
 εἴ τιν' ἑταῖροισιν θανάτον λύσιν ἥδ' ἐμοὶ αὐτῷ
 εὑροίμην πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὑφαινον,
 ὡς τε περὶ ψυχῆς μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦν.
 ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βούλή.
ἄρσενες | ὅιες ήσαν ἐντρεφέες, δασύμαλλοι,
 καλοὶ τε μεγάλοι τε, ιοδινεφὲς εῖρος ἔχοντες
 τοὺς ἀκέων συνέεργον ἐνστρεφέεσσι λύγοισι, ^ν
 τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εῦδε πέλωρ; ἀθεμίστια εἰδὼς,
 σύντρεις αἰνόμενος ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἀνδρα φέρεσκε,
 τὸ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἵτην σώουτες ἑταῖρους.
 τρεῖς δὲ ἔκαστον φῶτ' ὅιες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε,
 ἀρνείδος γὰρ ἔην, μῆλων δχ' ἄριστος ἀπάντων,
 τοῦ κατὰ οὐτα λαβῶν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
 κείμην αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου θεσπεσίοιο
 οὐλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην τετληθτὶ θυμῷ.
 ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

"Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡῶς,
 καὶ τότ' ἐπειτα νομόνδ' ἔξεσσυτο ἄρσενα μῆλα,
 θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς.
 οὕθατα γὰρ σφαραγεῦντο. ἄναξ δ' ὁδύνησι κακῆσι
 τειρόμενος πάντων οἰων ἐπεμαλέτο οὐτα
 δρθῶν ἐσταότων τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 ὡς οἱ ὑπ' εὐροπόκων οἰων στέρνοισι δέδεντο.
 ὑστατος ἀρνείδος μῆλων ἐστειχε θύραζε,
 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι.
 τὸν δ' ἐπιμαστάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος"

Cyclops talks to his ram.

‘Κριε πέπου, τί μοι ώδε διὰ σπέος ἔσσυνο μῆλων
ἴντατος; οὐ τι πάρος γε λελειμένος ἔρχεαι οἰών,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν’ ἄνθεα ποίης
μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥօὰς ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεις ἀπονέεσθαι
ἐσπέριος· σῦν αὗτε πανύστατος. ή σύ γ’ ἄνακτος
ὁθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἔξαλάωσε
σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, δν οὐ πώ φημι πεφυγμένου εἶναι ὅλεθρον. 455
εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποτιφωνήεις τε γένοιο Ο!
εἰπεν δπῆη κεῖνος ἔμδυ μένος ἡλασκάζει·
τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἀλλυδις ἀλλῃ
θεωρέντος ῥάοιτο πρὸς οὔδει, καὶ δέ κ’ ἔμδυ κῆρ
λαφήσεις κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.’ 460
‘Ως εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἔο πέμπε θύρας.

Odysses rescues his comrades, and they gain the shore.

Ἄλιόντες δ’ ἡβαιὸν ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς
πρῶτος ὑπ’ ἀρνειοῦ λυδμῆν, ὑπέλυστα δ’ ἐταίρους.
καρταλίως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῷ,
τολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὅφρ’ ἐπὶν ηῆα
ἰκόμεθ’. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἐτάροισι φάνημεν,
οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἄλλ’ ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ’ ὀδφρύσι νεύον ἐκάστῳ,
πλαεῖν· ἀλλ’ ἐκέλευστα θῶσις καλλίτριχα μῆλα
πολλ’ ἐν ηῇ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ. 470
οἱ δ’ αἵψ’ εἴσβαινον καὶ ἐπὶν κληῖσι καθίζον·
ἔησι δ’ ἐζόμενοι πολιὴν ἀλλὰ τύπτον ἐρετμοῖς.
ἄλλ’ ὅτε τόσσον ἀπῆν ὄσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότ’ ἐγὼ Κύκλωπα προστήδων κερτομίσοις·
‘Ἄκιλλψ, οὐκ ἄρ’ ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους

ἔδμεναι ἐν σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.
καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
σχέτλι¹, ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἀξεῖ σῷ ἐνὶ οἴκῳ
ἔσθεμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.²

Cyclops nearly crushes their ship twice with a huge arm.

“Ως ἔφάμην, ὃ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον⁴⁸
ῆκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὅρεος μεγάλοιο,
καὸ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρώροιο
[τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἰήιον ἄκρον ἰκέσθαι].
ἔκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης⁴⁹
τὴν δ' αἷψ³ ἡπειρόνδε παλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημνύrls ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ χειρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
ῶσα παρέξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἔμβαλέειν κώπης, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
κρατὶ κατανεύων· οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.⁴⁹
ἄλλ' ὅτε δὴ δἰς τόσσον ἄλλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηγόρων· ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυνον ἄλλοθεν ἄλλος.

‘Σχέτλιε, τίπτ⁴ ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἀνδρα;
ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα
αὐτὶς ἐς ἡπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
εἰ δὲ φθεγξαμένου τεν ἡ αὐδῆσαντος ἀκουστε,
σύν κεν ἄραξ⁵ ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήια δοῦρα
μαρμάρῳ δικριθεντι βαλών τόσσον γὰρ Ἰησιν.⁵

“Ως φάσαν, ἄλλ' οὐ πεῦθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν⁵⁰
ἄλλα μιν ἀψορρὸν προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·

‘Κύκλωψ, αἱ κέν τις σε καταθυητῶν ἀνθρώπων
διθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἄλλωτὸν,
φάσθαι· Οδυσσῆα πτολιπόρθιον ἔξαλαδσται,
νιὸν Λαέρτεω, ‘Ιθάκῃ ἐνι οἰκὶ’ ἔχοντα.⁵⁰

‘Ως ἐφάμην, δέ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·

‘Ἄπόδοι, ή μάλα δή με παλαιόφατα θέσφαθ' ἵκάνει.

ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἡνὸς τε μέγας τε,

Τήλεμος Εύρυμιδης, δις μαντοσύνη ἐκέκαστο

καὶ μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·

510

ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι δρίσσω,
χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι δρωπῆς.

ἄλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένουν ἀλκήν·

τὸν δέ μ' ἐὼν δλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικυς
δρθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἐδαμάσσατο οὖν φ.

ἄλλ' ἦγε δεῦρ', ‘Οδυστέν, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω,
τομπήν τ' ὅτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον·

τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμὸς εὑχεται εἶναι.

ἀπὸς δ', αἴ κ' ἐθέλῃσ', ίήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτε θεῶν μακάρων οὕτε θυητῶν ἀνθρώπων.’

‘Ως ἐφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

‘αὶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰώνος σε δυναίμην
ἔπιστοις ποιήσας πέμψαι δόμον’ ‘Αἴδος εἴσω,

μένον δρθαλμόν γ' ίήσεται οὐδέ ἐνοσίχθων.’

525

‘Ως ἐφάμην, δ' ἐπειτα Ποσειδάνων ἄνακτι
ῥέγο, χεῖρ' δρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·

‘Κλῦθι, Ποσειδαον γαιήοχε, κυανοχαῖτα·

εἴτεώρ γε σός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὑχεται εἶναι,
ὅς μη ‘Οδυσσῆα πτολιπόρθιον οἰκαδ' ἵκέσθαι

530

[τὸν λαέρτεω, Ιθάκη ἔνι οἰκλ' ἔχοντα].

ἄλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἔστι φίλους τ' ίδεειν καὶ ἵκέσθαι
οἷςκον ἐντίμενον καὶ ἐνὶ ἐσ πατρίδα γαῖαν,

ὄψις κακῶς ἔλθοι, δλέσας ἀπὸ πάντας ἔταιρους,

ηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὗροι δ' ἐν πήματα οἴκῳ.’

535

‘Ως ἐφατ’ εὐχόμενος, τοῦ δ' ἐκλυε κυανοχαῖτης

επὴρ δ' γ' ἔξαντις πολὺ μείζονα λᾶαν δείρας

ἥκ' ἐπιδιηήσας, ἐπέρειστε δὲ ἵν' ἀπέλεθρον,
κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρώρῳ
τυτθὸν, ἐδεύησεν δ' οἴηιον ἄκρον ἱκέσθαι.

ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης
τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θέμωσε δὲ χέρσουν ἱκέσθαι.

540

They rejoin their comrades and resume their voyage.

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν τῆσον ἀφικόμεθ', ἐνθα περ ἄλλαι
νῆες ἐνσελμοὶ μένον ἀθρόατ, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἴλατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ,
νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν φαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
δαστάμεθ', ὡς μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι θῆση.
ἀρνειὸρ δ' ἐμοὶ οἴω ἐνκιήμιδες ἑταῖροι

μῆλῶν δαιομένων δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ θιὼν
Ζηνὸν κελαινεφέι Κρονίδη, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
ῥέξας μηρὸν ἔκαιον δ' οὐκ ἐμπάζετο ίρων,
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολούατο πᾶσαι
νῆες ἐνσελμοὶ καὶ ἐμοὶ ἐρήρες ἑταῖροι.

550

ὡς τότε μὲν πρόπταν ἥμαρ ἐς ἡλίουν καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυν ἥδυ·
ἥμος δ' ἡλίος κατέδυν καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθε,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμανι θαλάσσης.
ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡὰς,
δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβαλνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦπαι.
οἱ δ' αἰψὺ εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον,
ἔξης δ' ἔξόμενοι πολιῆν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.

555

"Ενθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
ἀσμενοι ἐκ θανάτοιο, φύλους δλέσαντες ἑταίρους.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

·ερὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

The floating isle of Aeolus.

ν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'. ἔνθα δ' ἔναιεν

'Ιπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,

ἐνὶ νῆσῳ πᾶσαν δέ τέ μιν πέρι τεῖχος

ν ἄρρητον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.

λ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάσαιν,

θυγατέρες, ἐξ δ' οὐκέτε ηβώοντες.

γε θυγατέρας πόρεν οὐάσιν εἶναι ἀκούτις.

ιεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδυῆ

ται παρὰ δέ σφιν δνείσατα μυρία κεῖται,

ν δέ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ

· νύκτας δ' αὗτε παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν

· ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῦσι λέχεσσι.

ν τῶν ἴκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.

δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἔκαστα,

'Αργείων τε νέας καὶ νόστον 'Αχαιῶν'

ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.

ἵτε δὴ καὶ ἐγὼ ὁδὸν ἥτεον ἦδ' ἐκέλευον

μεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.

δέ μ' ἐκδεῖρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,

5

10.

15

The winds tied up in a bag.

ἔνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα·
κεῦνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
ἥμεν πανέμεναι ἥδ' ὅρνύμεν οὐ κ' ἐθέλησι.
νηλὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγου περ·
αὐτὰρ ἐμὸλ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
ὅφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδὲν δέ τοι
ἐκτελέειν αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ ἀφραδίησιν.

'Εννημαρ μὲν ὄμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ,
τῇ δεκάτῃ δ' ἥδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα,
καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἔοντας.
ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὑπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
αἱὲν γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τῷ ἄλλῳ
δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκούμεθα πατρίδα γαῖαν·
οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
καὶ μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἀγεσθαι,
δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἰπποτάδαο·
ῶδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

'*Ω πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκηται.
πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἀγεται κειμήλια καλὰ
ληζδος· ἥμεῖς δ' αὐτε ὄμὴν ὅδον ἐκτελέσαντες
οἴκαδε νιστόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἀγε θᾶσσον ἰδώμεθα δῆτι τάδ' ἐστὶν,
δῆσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.'

*Ως ἔφασαν, βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἔταίρων

The bag is opened by the crew, and the ship blown
to the isle.

ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἀνεμοι δὲ ἐκ πάντες ὅρουσαν,

τὸν δ' αἰψύδρομον πόντονδε θύελλα
κλαίοντας, γαῖης δέπο πατρίδος· αὐτὰρ ἐγώ γε
ἐγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα

50

ἢ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
ἢ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.

Ἄλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ^{νηὶ}
κείμην· αἱ δὲ ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλη^{θυέλλη}
ἀπὶς ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἔταιροι.

55

Ἐνθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
ἄλια δὲ δεῖπνον ἔλοντο θῷος παρὰ νηυσὶν ἔταιροι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σύτοιό τε πασσάμεθ' ἥδε ποτῆτος,
θὴ τότ' ἐγώ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἔταιρον,
μῆτρα εἰς Αἴλολον κλυτὰ δῶματα· τὸν δὲ ἐκίχανον
δαυμένον παρὰ δὲ τὸν ἀλόχω ταῖσι τέκεσσιν.

60

Ἐλθόντες δὲ ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
ἔζομεθ· οἱ δὲ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἐκ τοῦ ἐρέοντο.

Πῶς ἡλθεις, Ὁδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων;
ἢ μέν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὅφρ' ἀνὶς ίκηαι

65

πατρίδα σήν καὶ δῶμα, καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν;

Ὦς φάσαν· αὐτὰρ ἐγώ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ.
ἴασάν με ἔταροί τε κακοὶ πρὸς τοῖσι τε ὕπνος
σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.

Ὦς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.

70

αἱ δὲ ἄνεῳ ἐγένοντο· πατὴρ δὲ ἡμείβετο μύθῳ.

Ἐρρός· ἐκ νῆσον θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων·
ὦ γάρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδὲ ἀποπέμπειν
ῶδρα τὸν δὲς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
Ἔρρος, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπεχθόμενος τόδες ίκάνεις.

75

Ὦς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
ἔθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἡτορ.

Ἐφέρετο δὲ ἀνδρῶν θυμὸς ὑπὸ εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνετο πομπή.

The Laestrygones.

Ἐξῆμαρ μὲν ὄμως πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 ἐβδομάτῃ δ' ἵκομεσθα Λάμου αἵπεν πτολίεθρον,
 Τηλέπυλον Λαιστρυγονήην, ὅθι ποιμένα ποιμὴν
 ἥπνει εἰσελάων, δ δέ τ' ἔξελάων ὑπακούει.
 ἐνθα κ' ἀνπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἔξηρατο μισθοὺς,
 τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων
 ἐγγὺς γὰρ τυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.
 ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἥλθομεν, διν πέρι πέτρη
 ἥλιβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
 ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
 ἐν στόματι προῦχονσιν, ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν,
 ἐνθ' οἱ γ' εἰσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 αἱ μὲν ἄρ' ἐντοσθεν λιμένος κοῦλοιο δέδειντο
 πλησίαι· οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
 οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνη.
 αὐτὰρ ἐγών οἷος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναι,
 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δῆσας·
 ἐστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών.
 ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
 καπνὸν δ' οἶον ὄρῳμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐστοιτα.
 δὴ τότ' ἐγών ἐτάρους προῖειν πεύθεσθαι λόντας
 οἱ τινες ἀνέρες εἰεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
 ἀνδρεὶ δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἀμ' ὀπάσσας.
 οἱ δ' ἵσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ἥπερ ἄμαξαι
 ἀστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὅλην.
 κούρῃ δὲ ἔνυμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ,
 θυγατέρ' ίφθίμη Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 ή μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβίσετο καλλιρέεθρον
 Ἀρτακίην· ἐνθεν γάρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον·
 οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, ἐκ τ' ἔρεοντο
 ὅς τις τῶνδ' εἴη βασιλεὺς καὶ οἵτινες ἀνάσσοι.

άλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
 τεὶς εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναικα
 ἵσην τὸ δρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
 ή' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
 ιν, δις δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὅλεθρον. 115
 ἔνα μάρψας ἐτάρων ὠπλίσσατο δεῖπνον·
 οὐν' ἀλέαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἱκέσθην.
 ι τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δὲ ἀίουτες
 ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 οὐκ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν. 120
 πὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
 ἡ ἄφαρ δὲ κακὸς κόνιβος κατὰ νῆας ὀρώρει
 τὸ δλλυμένων νηῶν θὸς ἄμα ἀγνυμενάων·
 η' ὡς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο. 125
 τοὺς ὅλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
 δ' ἐγὼ ξίφος δὲν ἐρυστάμενος παρὰ μηροῦ
 πείσματ' ἔκοψά νεὸς κυανοπρώρῳο.
 η' ἔμοις ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 ειν κώπης, οὐν' ὑπὸ ἐκ κακότητα φύγοιμεν·
 ια πάντες ἀνέρδιψαν, δείσαντες ὅλεθρον. 130
 οὐς δὲς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 η· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὅλοντο.

Aeaea, the isle of Circe.

εν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἤτορ,
 η ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ· ἔνθα δ' ἔναιε
 ινπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
 τιγνήτη δλοόφρονος Αἴγαο·
 η' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότον Ἡελίοιο
 τὸ ἐκ Πέρσης, τὴν Ὁλκεανὸς τέκε παιδα.
 ηπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ. 135
 ηπ' ακτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ. 140

ναιλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
 ἐνθα τότ' ἐκβάντες δύο τ' ἥματα καὶ δύο νύκτας
 κείμεθ', δμοῦ καράτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδουτες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἵμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἡὸς,
 καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἐλῶν καὶ φάσγανον ὁξὺν
 καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήιον ἐς περιωπὴν,
 εἴ πως ἕργα ἰδοιμι βροτῶν ἐνοπῆν τε πυθοίμην.
 ἔστην δὲ σκοπιὴν ἐς παιπαλέσσαν ἀνελθὼν,
 καὶ μοι ἐέστατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Κίρκης ἐν μεγάροισι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὑλην.
 μερμήριξα δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
 ἐλθεῖν ἡδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
 ὅδε δέ μοι φρονέοντι δοάστατο κέρδιον εἶναι,
 πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῦνα θαλάσσης
 δεῖπνον ἑταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι.

Odyssseus slays a huge stag as food for his crew.

ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 καὶ τότε τὶς με θεῶν δλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
 ὃς φά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὄδὸν αὐτὴν
 ἥκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήιεν ἐκ νομοῦ ὕλης
 πιόμενος· δὴ γάρ μιν ἔχειν μένος ἡελίοιο.
 τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκυνηστιν μέσα νῶτα
 πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἔξεπέρησε,
 καὶ δ' ἐπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἐπτατο θυμός.
 τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἔξι ὀτειλῆς
 εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 εἴασ· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ρῶπάς τε λύγους τε,
 πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὅργυιαν, ἐνστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῦ πελώρου,
 βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὖ πως ἦεν ἐπ' ὄμρου

χειρὶ φέρειν ἐτέρη· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
καὶ δ’ ἔβαλον προπάροιθε νεὸς, ἀνέγειρα δ’ ἐταίρους
μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·

“Ω φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ’, ἀχινύμενοί περ,
εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἥμαρ ἐπέλθῃ. 175
ἄλλ’ ἄγετ’, δῆφρ’ ἐν νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε,
μηησόμεθα βρώμης μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.”

“Ως ἐφάμην, οἱ δ’ ὡκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθουντο·
ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θὺν’ ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
θηγσαντ’ ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν. 180
ἀπάρ ἐπεὶ τάρπησαν δρώμενοι δφθαλμοῖσι,
χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ’ ἐρικυδέα δᾶτα.
ὅς τότε μὲν πρόπαν ἥμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα
ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ’ ἀσπετα καὶ μέθυ ἤδυ·
ἥμος δ’ ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθε, 185
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρήγμηνι θαλάσσης.
ἥμος δ’ ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος ’Ηῶς,
καὶ τότ’ ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·”

“[Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι·]
ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ’ ἴδμεν ὅπῃ ζόφος οὐδ’ ὅπῃ ἥώς, 190
οὐδ’ ὅπῃ ἡέλιος φαεσίμβροτος εἰσ’ ὑπὸ γαῖαν
οὐδ’ ὅπῃ ἀννεῦται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
εἴ τις ἔτ’ ἔσται μῆτις· ἐγὼ δ’ οὐκ οἶομαι εἶναι.
εἴδον γὰρ σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
τῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπείριτος ἔστεφάνωται· 195
αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ’ ἐνὶ μέσσῃ
ἔθρακον δφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.”

“Ως ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλοι ητορ
μηησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος ’Αντιφάταο
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγοιο. 200
κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἄλλ’ οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.

Eurylochus is sent forward with twenty-two men,
who are turned into swine by Circe.

Αὐτὰρ ἔγω δίχα πάντας ἐνκυήμιδας ἑταῖρους
ἡρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασσα-
τῶν μὲν ἔγων ἡρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοειδῆς.
κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρει πάλλομεν ὥκα-
ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
βῆ δ' ἵεναι, ἀμα τῷ γε δύῳ καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοδωντας ὅπισθεν.
εὑρον δ' ἐν βήσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης
ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ.
ἄμφι δέ μιν λύκοι ησαν ὀρέστεροι ηδὲ λέοντες,
τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
οὐδ' οἵ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοι γε
οὐρῆσιν μακρῆσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
ώς δ' ὅτ' ἀν ἄμφι ἀνακτα κύνες δαίτηθεν ἴοντα
σαίνωσ-. αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.
ώς τοὺς ἄμφι λύκοι κρατερώνυχες ηδὲ λέοντες
παῖνον· τοι δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ ἴδου αἰνὰ πέλωρα.
ἔσταν δ' ἐν προθύροιστι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο,
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον δειδούσης δπὶ καλῇ,
ἰστὸν ἐποιχομένης μέγαν ἀμβροτον, οἷα θεάν
λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλοιται.
τοῖσι δὲ μύθων ἡρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
οἵ μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν κεδνότατός τε·

“Ω φύλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ιστὸν
καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἄπαν ἀμφιμέμυκεν,
ἡ θεὸς ηὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.”

“Ως ἄρ' ἐφώνησεν, τοι δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
ἡ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὡιζε φαεινὰς
καὶ κάλει· οἱ δ' ἄμα πάντες ἀιδρείησιν ἔποντο·

Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, δισάμενος δόλον εἶναι.
 είσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
 ἐν δέ σφι τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
 ὅπῃ Πραμνεἴῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτῳ 235
 φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρῶδος αἵης.
 αὐτῷ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἐπειτα
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν ἐέργυν.
 οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνῆν τε τρίχας τε
 καὶ δέμας, αὐτῷ δὲ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὡς τὸ πάρος περ. 240
 ὃς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 τάφῳ ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλεν καρπόν τε κρανείης
 ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.

Eurylochus brings the bad news to Odysseus.

Εὐρύλοχος δ' ἀψήνθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 ἀγγελῆν ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμου. 245
 οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ιέμενός περ,
 ἦπρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἐν δέ οἱ ὅσσε
 δακρυόσφιν πίμπλαντο, γόσν δ' ὠλέτο θυμός.
 ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγαστάμεθ' ἐξερέοντες,
 καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὅλεθρον" 250

"Ηιομεν, ὡς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμὰ, φαῖδιμε' Ὁδυσσεῦν·
 εὑρομεν ἐν βήστησι τετυγμένα δώματα καλὰ
 [ξεστοῦσια λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ].
 ἐνθα δέ τις μέγαν ἴστον ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν
 ἢ θεὸς ἡὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες. 255
 ἢ δ' αἰψύ' ἐξελθοῦσα θύρας ὕιξε φαεινὰς
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἄμα πάντες ἀιδρείησιν ἔποντο·
 αὐτῷ ἐγὼν ὑπέμεινα, δισάμενος δόλον εἶναι.
 οἱ δ' ἄμι' ἀιστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον." 260
 "Ως ἔφατ', αὐτῷ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος δρυγυρόηλον

διμοιν βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα·
τὸν δ' ἄψ ηρώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
αὐτὰρ ὃ γ' ἀμφοτέρησι λαβὼν ἐλλίσπετο γούνων
[καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπει πτερόεντα προσηύδα]

'Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῷ
οἶδα γὰρ ὡς οὗτ' αὐτὸς ἐλεύσεαι οὔτε τιν' ἄλλον
δέξεις σῶν ἑτάρων ἀλλὰ ξὺν τοισδεσι θᾶσσον
φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἥμαρ.'

'Ος ἔφατ', αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'Εὐρύλοχ', ή τοι μὲν σὺ μέν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ
ἔσθων καὶ πάνων, κοιλῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
αὐτὰρ ἔγὼν εἴμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.'

Odyssseus goes alone to Circe's house.

'Ος εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιουν ἦδε θαλάσσης.
ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἵων ιερᾶς ἀνὰ βήσσας
Κίρκης ἔξεσθαι πολυνφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
ἔνθα μοι 'Ερμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς,
πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη·
ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζε'

Hermes meets him and gives an antidote against
Circe's spells.

'Πῆ δ' αὖτ', ὁ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
χώρου ἀιδρις ἐών; ἔταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
ἔρχαται, ὥστε σύνει, πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχοντες.
ἡ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σέ φημι
αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἔνθα περ ἄλλοι.
ἄλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι ἦδε σαώσω·
τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δῶματα Κίρκης
ἔρχεν, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκησιν κακὸν ἥμαρ.

πάντα δέ τοι ἔρεω δλοφώια δήνεα Κίρκης.

τείξει τοι κυκεώ^{τηνέδιντη}, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτω·
ἀλλ' οὐδ' ὡς θέλεις σε δυνήσεται· οὐ γάρ ἐάσει
φάρμακου ἐσθλὸν, δ' τοι δώσω, ἔρεω δὲ ἔκαστα.
ὅππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάση περιμήκεῃ ῥάβδῳ, .

ἢ τότε σὺ ξίφος δέν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκη ἐπαΐζαι ὡς τε κτάμεναι μενεαίνων.

ἢ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εύνηθῆναι·

ἔθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εύνην,
ὅφα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους αὐτόν τε κομίσσῃ·
ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν δρκον δμόσσαι
μή τι. τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευστέμεν ἄλλο,
μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη·

‘Ως ἄφα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργειφύντης
ἐκ γαίης ἔρύσας, καὶ μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξε.

μέγι μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἰκελον ἄνθος·
μῶλν δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
ἀδράσι γε θυητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.

‘Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν “Ολυμπον
νῆσον ἀν’ ὑλήεσσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
ἥι· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.

ἔστην δ' εἰνὶ θύρησι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
ἔθα στὰς ἐβόηστα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς.

ἢ δ' αἰνύ' ἔξελθούσα θύρας ὡιξε φαεινὰς
καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγών ἐπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.

εἴσε δέ μ' εἰσταγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·

τεῦξε δέ μοι κυκεώ χρυσέψ δέπᾳ, δφρα πίοιμι,
ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον οὐδέ μ' ἔθελξε,
ῥάβδῳ πεπληγυῆ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δύομαζεν·

290

295

300

310

315

Circe's spell fails.

‘Ἐρχεο νῦν συφεόνδε, μετ’ ἄλλων λέξο ἔταιρων,
ῶς φάτ’, ἐγὼ δ’ ἀρ δξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Κίρκη ἐπήξα ῶς τε κτάμεναι μενεαίνων.

ἥ δὲ μέγα ίάχουστα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
καὶ μ’ δλοφυρομένη ἐπεα πτερόεντα προσηύδα·

‘Τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ήδε τοκῆς
θαῦμά μ’ ἔχει ῶς οὐ τι πιῶν τάδε φάρμακ’ ἐθέλχθη.
οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ’ ἀνέτλη,
ὅς κε πίῃ καὶ πρώτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.

[σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἐστίν.]

ἥ σύ γ’ Ὁδυσσεύς ἐστι πολύτροπος, ὃν τε μοι αἱεὶ¹
φάσκεν ἐλεύπεσθαι χρυσόβραπις ἀργειφόντης,
ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
ἄλλ’ ἀγε δὴ κολεῷ μὲν ἀρ θέο, οὐαὶ δ’ ἐπειτα
εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, ὅφρα μιγέντε
εὐνῇ καὶ φιλότητι πεποίθομεν ἀλλήλοισιν.’

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
‘ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλεαι σοὶ ἥπιον εἶναι,
ἥ μοι σὺν μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἐταίρους,
αὐτὸν δ’ ἐνθάδ’ ἔχουσα δόλοφρονέουσα κελεύεις
ἐς θάλαμόν τ’ λέναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
ὅφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείης.
οὐδ’ ἀν ἐγώ γ’ ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν δρκον διμόσσαι
μή τι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.’

‘Ως ἔφάμην, ἥ δ’ αὐτίκ’ ἀπώμυνεν ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεῑ δ’ ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρκον,
καὶ τότ’ ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.

‘Αμφίπολοι δ’ ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τέσσαρες, αἴ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἔαστι.
γίγνονται δ’ ἄρα ταὶ γ’ ἐκ τε κρηνέων ἀπό τ’ ἀλσέων

ἐκ θ' Ἱερῶν ποταμῶν, οἱ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσι.
τάνων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἔνι βήγεα καλὰ,
πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένερθε δὲ λῦθ' ὑπέβαλλεν·
ἡ δ' ἐτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας

ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·

353

ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα

ἡδὸν ἐν ἀργυρέῳ, νέμει δὲ χρύσεια κύπελλα·

ἡ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἔφύρει καὶ πῦρ ἀνέκαιε

τολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· λαίνετο δ' ὕδωρ.

αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐν ληνοπι χαλκῷ,

360

ἔς β' ἀσάμινθον ἔσασα λόδ' ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,

θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὅμων,

ὅφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.

αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,

ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἥδε χιτῶνα,

365

εἴτε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,

καλῶν δαιδαλέοντος ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦεν·

χέρωνθα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχενε φέρουσα

καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

νίψασθαι· παρὰ δὲ ἔστην ἐτάνυσσε τράπεζαν.

370

σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,

εἴδατα πόλλα ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.]

ἴσθιμεναι δ' ἐκέλευεν ἐμῷ δ' οὐχ ἥνδανε θυμῷ,

ἄλλ' ἥμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὁσσετο θυμός.

Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἥμενον οὐδὲ ἐπὶ σίτῳ

375

χείρας ἴλλοντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,

ἄγχι παρισταμένη ἔπεια πτερόεντα προσηῦδα·

‘Τίφθ' οὔτως, ‘Οδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔζειαι ίσος ἀναῦδω,

θυμὸν ἔδων, βρώμης δ'. οὐχ ἀπτεαι οὐδὲ ποτῆτος;

ἡ τινά που δόλον ἄλλον δίειαι· οὐδέ τί σε χρὴ

380

δειδίμεν· ἥδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὅρκον·’

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

‘ ὡς Κίρκη, τὶς γάρ κεν ἀνὴρ, δις ἐναίσιμος εἶη,
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδῆτύος ἥδε ποτῆτος,
πρὶν λύσασθ’ ἔταρους καὶ ἐν ὁφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
ἄλλ’ εἰ δὴ πρόφραστα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
λῦσον, ἵν’ ὁφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἔταρους.’

‘ Ως ἐφάμην, Κίρκη δὲ δι’ ἐκ μεγάροιο βεβήκει
ῥάβδον ἔχουσ’ ἐν χειρὶ, θύρας δ’ ἀνέφξε συφειοῦ,
ἐκ δ’ ἔλασεν σιάλοισιν ἕοικότας ἐννεώροισιν.
οἱ μὲν ἔπειτ’ ἔστησαν ἐναντίοι, ἥ δὲ δι’ αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο.

The comrades of Odysseus resume their human shape
 τῶν δ’ ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
 φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη
 ἀνδρες δ’ ἀψ ἐγένοντο νεώτεροι ἥ πάρος ἦσαν
 καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι,
 ἔγνωσαν δ’ ἐμὲ κεῖνοι, ἔφυν τ’ ἐν χερσὶν ἔκαστος.
 πᾶσιν δ’ ἱμερόεις ὑπέδυν γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κανάχις· θεὰ δ’ ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
 ἥ δέ μεν ἄγχι στάσα προσηγόρευε δῖα θεάων’

‘ Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν’ Ὁδυσσεῦν,
 ἐρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης.
 νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἥπειρόνδε,
 κτήματα δ’ ἐν σπήσσῃ πελάσσατε δπλα τε πάντα^α
 αὐτὸς δ’ ἀψ λέναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἔταρους.’

Odysseus brings the rest of his comrades to Circe’s
 palace.

‘ Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐμοὶ γ’ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
 βῆν δ’ λέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης.
 εῦρον ἔπειτ’ ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἔταρους
 οἴκτρ’ ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.

ιν ἄγραυλοι πόριες περὶ βιοῦς ἀγελαίας, 410
 ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσωνται,
 σκαίρουσιν ἐναυτίαι· οὐδ' ἔτι σηκοὶ¹
 ἀλλ' ἀδιωδν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 ὃς ἐμὲ κεῖνοι, ἐπεὶ ἵδον δφθαλμοῖσι,
 τὸ ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς 415
 σ εἰ πατρὶδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐγῆν
 [θάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἥδ' ἐγένοντο·
 φυρόμενοι ἔπεια πτερόεντα προστήδων·
 ν νοστήσαντι, διστρεφὲς, ὃς ἔχάρημεν,
 σ 'Ιθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν· 420
 τῶν ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὅλεθρον;
 ιν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσι·
 ἀρ πάμπρωτον ἐρύπσομεν ἡπειρόνδε,
 ἐ σπήεσσι πελάσσομεν ὅπλα τε πάντα·
 ρύνεσθ', ἐμοὶ ἄμα πάντες ἐπεσθαι, 425
 ἑτάρους Ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
 :αλ ἔδοντας· ἐπητεανὸν γὰρ ἔχουσιν.²
 Ιμην, οἵ δ' ὡκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους·
 σ φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προστήδα·] 430
 λοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἴμείρετε τούτων,
 μέγαρον καταβήμεναι, ἢ κεν ἄπαντας
 ίύκους ποιήσεται ἡὲ λέοντας,
 μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ,
 ἵκλωψ ἔρξ', δτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο 435
 ταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἴπετ' Ὁδυσσεύς·
 , καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίησιν ὅλοντο.³
 ιτ', αὐτὰρ ἐγὼ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
 νος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 τμήξας κεφαλὴν οὖδάσδε πελάσσαι,
 ερ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλά μ' ἑταῖροι 440

μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

*‘Διογενὲς, τοῦτον μὲν ἔσπομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
αὐτοῦ πᾶρ τηλί τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
ἥμιν δ’ ἡγεμόνευ’ ιερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.’*

⁴Ως φάμενοι παρὰ τηὸς ἀνήιον ἡδὲ θαλάσσης. οὐδὲ μὲν Εύρυλοχος κοίλη παρὰ τῇ λέλειπτο, ἀλλ' ἔπειτ' ἔδιεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλους ἐντίμην.

Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
ἐνδυκέως λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαῖῳ,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαινας οὐλας βάλεν ἥδε χιτῶνας
δαινυμένους δ' εὐ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισι.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντο τ' ἐσάντα,
κλαῖον διηρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.
ἡ δέ μεν ἄγχι στᾶσα προσηγύδα δῖα θεάων

[Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῖν,]
μηκέτι νῦν θαλερὸν γόνον ὅριντε οἶδα καὶ αὐτὴ
ἡμὲν δοῦ ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθύσεντι,
ἥδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
εἰς δὲ κεν αὐτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
οἶον δὲ πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείης Ἰθάκης· νῦν δὲ ἀσκελέες καὶ ἀθυμοί,
αλλεν ἄλτης χαλεπῆς μεμυημένοι· οὐδέ ποθ' ὑμῶν
θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ή μάλα πολλὰ πέποσθε·]

“Ως ἔφαθ’, ἡμῖν δ’ αὐτ’ ἐπεπειθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
ἔνθα μὲν ἡμata πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ’ ἄσπετα καὶ μέθυ ήδυ·
ἀλλ’ ὅτε δή ρ’ ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ’ ἐτραπον ὥραι,
[μηνῶν φθινόντων, περὶ δ’ ἡμata μακρὰ τελέσθη,]
καὶ τότε μ’ ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίγρες ἐταῖροι·

‘Δαιμόνι’, ήδη τὸν μιμήσκεο πατρίδος αἴης,
εἴ τοι θέσφατόν ἔστι σωθῆναι καὶ ίκέσθαι

οίκον ἐνκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρῶδα γαῖαν.³

[Ὦς ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
ὅς τότε μὲν πρόπτων ἡμαρ ἐς ἡέλιουν καταδύντα 476
ἡμέθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυν ἡδύ.
ἥμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κυέφας ἥλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιάεντα.]

Αὐτὰρ ἔγώ Κίρκης ἐπιβὰς περικαλλέος εἰνῆς 480
γούνων ἔλλιτάνευστα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς·
[καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρων]

Odyssesus is fain to depart, and Circe tells him of his
voyage to the land of Hades.

‘Ω Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἦν περ ὑπέστης,
οὐκαδὲ πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἡδη,
ἵν’ ἄλλων ἔτάρων, οἴ μεν φθινύθουσι φίλον κῆρ 485
ἄμφ’ ἔμ’ ὁδυράμενοι, δτε που σύ γε νόσφι γένηαι.’

‘Ὦς ἔφάμην, ἡ δ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο δῖα θεάων·
‘Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ ‘Οδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν δέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἴκῳ·
ἄλλ’ ἄλλην χρῆ πρώτουν ὅδὸν τελέσαι καὶ ἱκέσθαι 490
εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοι εἰσι·
τῷ καὶ τεθνηώτι νόσου πόρε Περσεφόνεια
οἴῳ πεπνῦσθαι· τολ δὲ σκιαὶ ἀίσσουσιν.’ 495

‘Ὦς ἔφατ’, αὐτὰρ ἐμοὶ γε κατεκλάσθη φίλον ἥτορ·
κλαῖον δ’ ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
ἥθελ’ ἔτι ζώειν καὶ δρᾶν φάσις ἡελίοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ’ ἐκορέσθην,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 500

‘Ω Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὅδὸν ἡγεμονεύσει;
εἰς ‘Αΐδος δ’ οὖ πώ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ·

"Ως ἐφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων
 ' Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' 'Οδυσσεὺν,
 μῆ τι τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω,
 ιστὸν δὲ στήσας ἀνά θ' ιστία λευκὰ πετάσσας
 ἥσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιῇ Βορέαο φέρησιν.
 ἀλλ' ὅπότ' ἀν δὴ νηὶ δι' 'Ωκεανοῦ περήσσης,
 ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
 μακραὶ τ' αἰγειροὶ καὶ ἵτεαι ὠλεσίκαρποι,
 νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' 'Ωκεανῷ βαθυδίνῃ,
 αὐτὸς δ' εἰς 'Αΐδεων λέναι δόμον εὑρώεντα.
 ἔνθα μὲν εἰς 'Αχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσι
 Κώκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὑδατός ἐστιν ἀπορρὼν,
 πέτρη τε ξύνεστις τε δύω ποταμῶν ἐριδούπων"
 ἔνθα δ' ἐπειθ', ἥρως, χριμφθεὶς πέλας, ὃς σε κελεύει
 βόθρον δρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
 πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἥδει οἴνῳ,
 τὸ τρίτον αὐθ' ὑδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνεω.
 πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 ἐλθὼν εἰς 'Ιθάκην στεῖραν βοῦν, ἡ τις ἀρίστη,
 ρέξειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσήῃ δ' ἀπάνευθεν διν λερευσέμεν οἴω
 παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
 αὐτὰρ ἐπὶην εὐχῆστι λίση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 ἔνθ' διν ἀρνειδὸν βέζειν θῆλύν τε μέλαιναν
 εἰς "Ερεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
 ιέμενος ποταμοῖο ροάων" ἔνθα δὲ πολλαὶ
 ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθυητῶν.
 δὴ τότ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνώξαι
 μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλέι χαλκῷ,
 δείραντας κατακῆται, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ιφθιμῷ τ' 'Αΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ"

- αὐτὸς δὲ ξέφος δξὺν έρυσσάμενος παρὰ μηροῦ 535
 ἥσθαι, μηδὲ ἔαν νεκύων ἀμεινηὰ κάρηνα
 αἰμάτος ἀστον ἴμεν πρὸν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 ἐνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὅρχαμε λαῶν,
 ὃς κέν τοι εἴπησιν ὅδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.' 540
- 'Ως ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἥλυθεν 'Ηώς.
 ἄψφι δέ με χλαιῶν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσεν'
 αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,
 λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἵξυν
 καλὴν χρυσείην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην. 545
 αὐτὰρ ἔγω διὰ δώματ' ἵων ὕτρυνον ἑταῖρους
 μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἀνδρα ἔκαστον.'
- 'Μηκέτι νῦν εὑδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὑπνον,
 ἀλλ' ἵομεν' δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.'
 'Ως ἔφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ. 550
 οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπῆμονας ἥγον ἑταῖρους.
 Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὗτε τι λίην
 ἀλκυμὸς ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶν ἓσιν ἀρηρὼς,
 δε μοι ἀνευθ' ἐτάρων Ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 ψύχεος ἴμείρων, κατελέξατο οἰνοβαρείων' 555
 κυνηγένων δ' ἐτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας
 ἔξαπίνης ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἥσιν
 ἀψιφόρον καταβῆναι ἵων ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 ἀστραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δ' "Αἰδόσδε κατῆλθεν. 560
 ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἔγω μετὰ μῦθον ἔειπον·'
- 'Φάσθε νύ που οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἔρχεσθ'. ἀλλην δ' ἥμιν ὅδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 εἰς 'Αΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.' 565
- 'Ως ἔφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλου ἥτορ,

έζύμενοι δὲ κατ' αὐθι γόων τίλλοντό τε χαῖτας·
ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν.

'Αλλ' ὅτε δή ρ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
γίομεν δχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαινῇ
ἄρνειὸν κατέδησεν ὅιν θῆλύν τε μέλαιναν,
ρένα παρεξελθοῦσα· τις δὲν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
δφθαλμοῖσιν ἰδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κιόντα;

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Λ.

N ē κ u i a.

The fair wind brings them to the Cimmerians' land.

Αὐτὰρ ἐπεί ρ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἡδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἀλα δῖαν,
ἐν δ' ἵστον τιθέμεσθα καὶ ἵστα νῆι μελαίη,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἀν δὲ καὶ αὐτοὶ⁵
βαίνομεν ἀχινύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.

ἡμῶν δ' αὖ μετόπισθε νεὸς κυανοπρώρῳ
ἴκμενον οὐρον Ἱει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἔταιρον,
Κίρκη ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἡμεθα τὴν δ' ἀνεμός τε κυβερνήτης τ' Ἰθυνε.¹⁰
τῆς δὲ πανημερίης τέταθ' ἵστα ποντοπορούστης
δύσερό τ' ἡέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαλ.

'Η δ' ἐς πείραθ' Ἱκανε βαθυρρόσου 'Ωκεανοῦ.
ἔνθα δὲ Κίμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέποτ' αὐτοὺς¹⁵
'Ηέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οἵδ' ὄπστ' ἀν στείχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οἵδ' δτ' ἀν ἀψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
ἀλλ' ἐπὶ μὲν δὲ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα²⁰
εἰλόμεθ· αὐτοὶ δ' αὗτε παρὰ ρόσον 'Ωκεανοῦ
ἥμεν, δῆρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' δν φράσε Κίρκη.

The ghosts come up from Hades to drink the blood
of the victims.

"Ἐνθ' Ἱερήια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
ἔσχον· ἐγὼ δ' ἀστὸς ὁξὺν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
βόθρον ὅρυξ' ὅστον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοῦν χεύμην πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέι οὖν,
τὸ τρίτον αὐτὸς ὑδατί· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλινον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλθῶν εἰς Ἰθάκην στεῖραν βοῦν, ἢ τις ἀρίστη,
ῥέζειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησμένον ἐσθλῶν,
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὅιν ἱερευσάμενον οἴω
παρμέλαιν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχαλῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβῶν ἀπεδειροτόμησα
ἐς βόθρον, ῥέει δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπὸ ἔξ 'Ερέβευς νεκύῶν κατατεθνηώτων.
[νύμφαι τ' ἡιθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες
παρθενικαὶ τ' ἀταλαὶ νεοπεινθέα θυμὸν ἔχουσαι·
πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν,
ἄνδρες ἀρηίφατοι βεβρωταμένα τεύχε' ἔχοντες·
οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίῃ λαχῆ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.]
δὴ τότ' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα πηλέι χαλκῷ,
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
Ιφθίμιῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὁξὺν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ἡμην, οὐδὲ εἴων νεκύῶν ἀμενηνὰ κάρηνα
αἵματος ἀστον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

The ghost of Hlpenor.

Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἡλθεν ἑταῖρον
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὑρυοδείησ·
σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἀκλαυτον καὶ ἀθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἵδων ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνῆσας ἔπεια πτερόεντα προστύδων·

‘Ἐλπήνορ, πῶς ἡλθες ὑπὸ ζόφου ἡερόεντα;
ἴψθης πεζὸς ἵδων ἦ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ?’

‘Ως ἐφάμην, δέ δέ μ' οἰμώζας ἡμείβετο μύθῳ·
[διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,]
ἄνε με δαίμονος αἷσα κακὴ καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
θύφρον καταβῆναι ἵδων ἐς κλίμακα μακρὴν,
ἄλλα καταυτικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
ἀπτραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δ' Ἀιδόσδε κατῆλθε.

τὸν δέ σε τῶν ὅπιθεν γοννάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρός τ' ἀλόχουν καὶ πατρὸς, δ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Τηλεμάχου θ', δν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
οὐα γὰρ ὡς ἐνθένδε κιῶν δόμουν ἔξ Ἀΐδαο

τῆσσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα τῆα·
ἔθα σ' ἔπειτα, ἀναξ, κέλομαι μιήσασθαι ἐμεῖο·
μή μ' ἀκλαυτον, ἀθαπτον, ἵδων ὅπιθεν καταλείπειν,
νοσφισθεὶς, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι,
ἄλλα με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἀσσα μοὶ ἔστι,
σῆμά τέ μοι χεῦα πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ἀδρὸς δυστήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμὸν,
τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.’

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
‘ταῦτά τοι, ὡ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.’

Nāi μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω στυγεροῖσιν

ημεθ', ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἴματι φάσγανον ἵσχων,
εἰδωλον δ' ἐτέρωθεν ἔταιρου πόλλ' ἀγόρευεν.

"Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν μητρὸς κατατεθητῆς,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀυτίκλεια,
τὴν ζωὴν κατέλειπον λῶν εἰς Ἰλιον ἴριην.
τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυστα λδῶν ἐλέησά τε θυμῷ·
ἀλλ' οὐδὲ ὡς εἴων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
αἴματος ἀσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.

The ghost of Teiresias reveals to Odysseus his further trials and the manner of his death.

"Ηλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Θηβαίου Τειρεσίαο,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε

'[Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν' Ὁδυσσεῦν]
τίπτ' αὐτ', ὁ δύστηνε, λιπῶν φάσις ἡελίοιο
ἥλυθες, ὅφρα λδῃ νέκυας καὶ ἀτερπέα χώρον;
ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρον, ἀπισχε δὲ φάσγανον δξὺ,
αἴματος ὅφρα πίω καὶ τοι νημερτέα εἴπω.'

"Ως φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόθλον
κουλεῷ ἐγκατέπηξ· ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινὸν,
καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηῦδα μάντις ἀμύμων"

'Νόστον δίζηαι μελιηδέα, φαῖδιμ' Ὁδυσσεῦν
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ δίω
λήσειν ἐνυοσίγαιον, δ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωρίμενος δτι οἱ νίδν φίλοιν ἔξαλάωσας.
ἀλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὡς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
αἵ κ' ἐθέλησ σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἔταιρων,
ὅππότε κε πρῶτον πελάσης εὐεργέα νῆα
Θριωακή νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον,
βοσκομένας δ' εῦρητε βόας καὶ ἵφια μῆλα
'Ηελίου, θε πάντ' ἐφορῷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἔάμῃς υόστου τε μέδηαι,

ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ὄνκοισθε·
σύνηαι, τότε τοι τεκμαίρομενοι ὅλεθρον
αἱ ἑτάροις· αὐτὸς δὲ εἴ πέρ κεν ἀλύξῃς,
ῶς νεῖαι, ὀλέστας ἀπὸ πάντας ἔταίρους,

ἀλλοτρίης δῆσις δὲν πήματα οἰκῷ, 115

περφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι

· ἀντιθένη ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες.

οι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών·

ἡν μυηστήρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι

· ἡ δόλῳ φάδὸν δέξει χαλκῷ, 120

δὴ ἔπειτα, λαβὼν εὐῆρες ἐρετμὸν,

τοὺς ἀφίκηαι οἱ οὐκ ἵσασι θάλασσαν

· οὐδέ θ' ἀλεσσοι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·

τοι γέρις ἵσασι νέας φοινικοπαρήγους,

ιερὸν ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ μηνσὶ πέλονται. 125

τοι ἐρέω μάλιστα ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·

ιεν δή τοι ἔνυμβλήμενος ἄλλος δδίτης

ρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδριώδης ὕμω,

δὴ γαῖῃ πήξας εὐῆρες ἐρετμὸν,

τὰ καλὰ Ποσειδάνων ἄνακτι, 130

ταῦρόν τε συῶν τὸν ἐπιβήτορα κάπρον,

τοστείχειν ἔρδειν θέρας ἑκατόμβας

· σι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,

λέξεις θάνατος δέ τοι ἐξ ἄλλος αὐτῷ

· σ μάλα τοῖος ἐλεύσεται, δος κέ σε πέφνη 135

ο λιπαρῷ ἀρημένον ἀμφὶ δὲ λαοὶ

σσονται· τὰ δέ τοι μημερτέα εἴρω·

φατ', αὐτὰρ ἔγω μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

· ή, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.

· μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 140

· ήνδ' ὀρόω ψυχὴν κατατεθνηνής·

ονσ' ἥσται σχεδὸν αἷματος, οὐδὲν ἔδν υἱὸν

ἔτλη ἐσάντα ίδεν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.

εἰπὲ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίη τὸν ἔόντα;¹⁴⁹

“Ως ἐφάμην, δέ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε
‘ῥῆθισιν τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐνὶ φρεσὶ θήσω
ὅν τινα μέν κεν ἔτις νεκύων κατατεθυητῶν
αἷματος ἀστον ἴμεν, δέ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψεις
φέδε κ' ἐπιφθονέοις, δέ δέ τοι πάλιν εἴσιν ὀπίσσω.”

“Ως φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον “Αἴδος εἴσω
Τειρεσίαο ἀνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ¹⁵⁰ ἐλεῖσην”

Next comes the ghost of Anticleia, mother of Odysseus.
αὐτὰρ ἔγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὅφρ¹ ἐπὶ μῆτηρ
ἥλυθε καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές² αὐτίκα δ' ἔγνω,
καὶ μ'³ ὀλοφυρυμένη ἐπεια πτερόεντα προσηνόδα.

“Τέκνουν ἐμὸν, πῶς ἥλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὀρᾶσθαι.
[μέσσω γάρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ρέεθρα,
Ωκεανὸς μὲν πρώτα, τὸν οὖν πως ἔστι περῆσαι
πεζὸν ἔόντ⁴, ην μή τις ἔχῃ εὑεργέα μῆτα.]

ἡ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ⁵ ίκάνεις
νηὶ τε καὶ ἔταροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἥλθες
εἰς Ἰθάκην, οὐδέ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναικα;¹⁵¹

“Ως ἔφατ⁶, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
· μῆτερ ἐμῆτα, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο
ψυχὴ χρησόμενον Θηβαίον Τειρεσίαο.¹⁵²
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιῶδος, οὐδέ πω ἀμῆτης
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι διξὺν,
ἔξ οὖν τὰ πρώτισθ⁷ ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δίψ
“Ιλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεστι μαχοίμην.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατόλεξον
τίς νύ σε Κῆρ⁸ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἢ δολιχὴ νοῦσος; ή “Ἄρτεμις Ιοχέαρα

οἰς ἀγανοῖς βελέεσσι τοιχομένη κατέπεφνεν;
εἴπε δέ μοι πατρός τε καὶ νίκος, δυ κατέλειπον,
ἢ ἐτί πάρ κενοισιν ἔμδυν γέρας, ἢε τις ἥδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
εἴπε δέ μοι μωησῆς ἀλόχου βουλήν τε νόου τε,
ἢ μένει παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει
ἢ ἥδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν δις τις ἄριστος.'

'Ως ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ' 180
'καὶ λίγην κενη γε μένει τετληότι θυμῷ
σύσιω ἐνὶ μεγάροισιν' διζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ¹
φύνουσιν νύκτες τε καὶ ἡματα δακρυχεούσῃ.

σὸν δ' οὖν πώ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἄλλα ἔκηλος
Τηλέμαχος τεμένη μέμεται καὶ δαῖτας ἔσσας 185
δαίνυται, δις ἐπέοικε δικασπόλουν ἄνδρ' ἀλεγύνειν
πάτες γὰρ καλέουσι. πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μέμνει
ἄγρῳ, οὐδὲ πόλιωδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
δέκωνται καὶ χλαῖναι καὶ ρήγεα σιγαλόεντα,
ἄλλ' δι γε χεῖμα μὲν εῦδει δθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ
ἐν κόνι ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἶται.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθησι θέρος τεθαλυΐά τ' δπώρη,
πάτηρ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήται εὐναῖ.

ἔνθ' δι γε κεῖται ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει
σὸν νόστον ποθέων χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ίκάνει. 195
οὕτω γὰρ καὶ ἔγὼν δλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον·
οὗτοί εἰσιν μεγάροισιν ἐύσκοπος ίοχέαιρα
οἰς ἀγανοῖς βελέεσσι τοιχομένη κατέπεφνεν,
οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἢ τε μάλιστα
πηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἔξειλετο θυμόν·
ἄλλα με σός τε πόθος σά τε μήδεα φαῦδιμ' Ὁδυσσεύ,
σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.'

'Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἔγώ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας

μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθυηνέης.
 τρὶς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνάγει,
 τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκῆνὴ εἴκελον ἦ καὶ ὀνείρῳ
 ἔπτατ· ἐμοὶ δ' ἄχος δξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόειτα προσηύδων·

'Μῆτερ ἐμὴ, τί τού μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
 ὅφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο φῦλας περὶ χεῖρε βαλόντε
 ἀμφοτέρω κρυεροῦν τεταρπώμεσθα γόοιο;
 ἢ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγανὴ Περσεφόνεια
 ὥτρυν', ὅφρ' ἔτι μᾶλλον δύνρόμενος στεναχίζω;

'Ως ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μάτηρ·
 'ὦ μοι, τέκνουν ἐμὸν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
 οὐ τί σε Περσεφόνεια, Δίος θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,
 ἀλλ' αὐτῇ δίκη ἐστὶ βροτῶν, δτε τίς κε θάνησιν
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ δστέα ἵνες ἔχονσιν,
 ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αιθομένοιο
 δαμνῷ, ἐπεῑ κε πρῶτα λίπη λεύκ' δστέα θυμὸς,
 ψυχὴ δ' ἡντ' ὅνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
 ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
 ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἰπησθα γυναικί.'

The ghosts of famous women, wives and daughters
 of heroes.

Νῶι μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἱ δὲ γυναῖκες
 ἥλυθον, ὥτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνεια,
 δσσαι ἀριστήων ἀλοχοὶ ἔσαν ἡδὲ θύγατρες.
 αἱ δὲ ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ἀολλέες ἡγερέθοντο,
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην.
 ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
 σπαστάμενος τανύκες ἀορ παχέος παρὰ μηροῦ
 οὐκ εἴων πιέειν ἀμα πάσας αἷμα κελαινόν.
 αἱ δὲ προμηνηστῶνται ἐπήισαν, ἥδε ἐκάστη
 δν γόνον ἔξαγόρευεν ἐγὼ δ' ἐρέειων ὑπάστας.

Τυρο.

Ἐνθ' ἡ τοι πρώτην Τυρὸν ίδον εὐπατέρειαν,
ἢ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
ἢ ποταμοῦ ἡράσσατ', Ἐνιπῆος θεόιο,
ἢ τολὺν κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν Ἰησι,

καὶ ρ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ρέεθρα.
ἥ δ' ἄρ' ἐεισάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
ἢ προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο διωγέντος·
πορφύρεον δ' ἄρα κύμα περιστάθη, οὔρεϊ Ἰσον,
κυρτωθὲν, κρύψεν δὲ θεὸν θυητήν τε γυναικα.

[λάστε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὑπονού ἔχενεν.]
ἀπάρ ἐπεῑ ρ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δυόμαζε·

'Χαῖρε, γύναι, φιλότητι, περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ
τέξεαι ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εἴναι
ἀθανάτων σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε.
νῦν δ' ἔρχεν πρὸς δῶμα, καὶ ἵσχεο μηδ' ὀνομήνης·
ἀπάρ ἐγώ τοι ἐίμι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.'

'Ως εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύστετο κυμαίνοντα.
ἢ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα,
τὸ κρατερὸν θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
ἀμφοτέρω. Πελίης μὲν ἐν εύρυχόρῳ Ἱαωλκῷ
ναῦς πολύρρηνος, δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
τοὺς δ' ἐτέρους Κρηθῆι τέκεν βασιλεία γυναικῶν.
Αἰσονά τ' ἡδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ἱππιοχάρμην.

Antiope.

Τὴν δὲ μέτ' Ἀντιόπην ίδον, Ἀσωποῖο θύγατρα,
ἢ δὴ καὶ Διὸς εὔχετ' ἐν ἀγκούησιν λαῦσαι,
καὶ ρ' ἐτεκεν δύο παιδ', Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
οἱ πρώτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταπύλοιο,

πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἔδύναντο
ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.

Alcmena and Megara.

Τὴν δὲ μέτ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτα,
ἢ ὥραν Ἡρακλῆα θρασυμέμυονα θυμολέοντα
γείνατ' ἐν ἀγκολίησι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα·
καὶ Μεγάρην, Κρέοντος ὑπερθύμου θύγατρα,
τὴν ἔχειν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρήσ.

Epicasta.

Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἢ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀιδρείησι νόοιο,
γημαμένη φῶντα ὁ δ' ὃν πατέρ' ἔξεναρίξας
γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
ἄλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ἡναστε θεῶν δλοῦς διὰ βουλάς·
ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ῳ ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.

Chloris.

Καὶ Χλωριν εἶδον περικαλλέα, τήν ποτε Νηλεὺς
γῆμεν ἐδν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
δπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
δς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυείῳ ἵψι ἄναστεν·
ἢ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέστορά τε Χροιμον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
τοῖσι δ' ἐπ' ἱφθίμην Πηρὼ τέκε, θαῖμα βροτοῖσι,
τὴν πάντες μνώσαντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
τῷ ἐδίδου ὃς μὴ ἐλικας βῆσας εὐρυμετώπους
ἐκ Φυλάκης ἐλάστειε βίης Ἰφικληείης

ἀφαλέας τὰς δ' οῖος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
ἔξελάν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῦρα πέδησε,
δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἔξετελεῦντο
ἄφε περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληέη,
θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

295

Leda, Iphimedea and many others.

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
ἥ δ' ὑπὸ Τυνδαρέψ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
Κάστορά θ' ἵππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 300
τὸν ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·
οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἐτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὐτε
τεθνάσιν τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἵσα θεοῖσι.

Τὴν δὲ μέτ' Ἰφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν, 305
εἶδον, ή δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
καὶ δ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυνθαδίω δὲ γενέσθην,
Ὄτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα· 310
καὶ πολὺ καλλίστους μετά γε κλυτὸν Ὡρίωνα·
ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἥσαν
ἐνρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυνοι.
οἱ Ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὁλύμπῳ
φυλόπιδα στήσειν πολυάικος πολέμοιο.

Οσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσση
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.
καὶ νῦ κεν ἔξετέλεσταν, εἰ δῆβης μέτρον ἵκοντο·
ἀλλ' ὅλεσσεν Διὸς υἱὸς, δὸν ἡύκομος τέκε Λητὼ,
ἀμφοτέρω, πρίν σφωιν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς εὐανθέι λάχνῃ.

320

Φαῦλοιν τε Πρόκριν τε ἵδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωος δλοσφρονος, ἦν ποτε Θησεὺς
ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων Ἱεράων
ἥγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο πάρος δέ μιν "Ἄρτεμις ἔκτα
Δίη ἐν ἀμφιφύτῃ Διονύσου μαρτυρήστι." 325

Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἵδον στυγερήν τ' Ἐριφύλην,
ἢ χρυσὸν φίλουν ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήεντα.
πάσας δ' οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδὲ ὀνομήνω,
ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἵδον ἡδὲ θύγατρας·
πρὶν γάρ κεν καὶ νὺξ φθῆτ' ἀμβροτος. ἀλλὰ καὶ ἥρη 330
εῦδεν, ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους
ἢ αὐτοῦ πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει."

"Ως ἔφαθ', αἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἥρχετο μύθων" 335

'Φαίηκες, πῶς ὕμμιν ἀνὴρ δὲ φαίνεται εἶναι
εἰδός τε μέγεθός τε ἵδε φρένας ἔνδον ἔίσας;
ἔεινος δ' αὐτ' ἔμοις ἔστιν, ἔκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
οὗτῳ χρηζίσοντι κολούετε· πολλὰ γάρ ὕμμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ιέτητι κέονται.' 340

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
[δις δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν]

"Ως φύλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδὲ ἀπὸ δόξης
μυθεῖται βασίλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεοθε. 345
'Αλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε·"

Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἱ κεν ἐγώ γε
ζωὸς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάστω·
ἔεινος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
ἔμπητος οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς δὲ πάσαν
δωτάνην τελέσω· πομπὴ δὲ ἀνδρεσσι μελήσει" 350

πῶι, μάλιστα δ' ἔμοι· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δῆμῳ·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

“Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, 355

εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ’ αὐτόθι μίμωειν,

τομήν τ’ δτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δώρα διδοῦτε,

καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἶη,

τλειωτέρη σὺν χειρὶ φύλην ἐς πατρὸδ’ ἵκέσθαι· 360

καὶ κ’ αἰδοιότερος καὶ φύλτερος ἀνδράσιν εἶην

τάσι, δσοι μ’ Ἰθάκηνδε ἴδοατο νοστήσαντα·

Τὸν δ’ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμειβέτο φώνησέν τε·

Alcinous asks if the ghosts of the Trojan heroes appeared.

‘ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὗ τί σ’ ἔίσκομεν εἰσορόωντες

ἡπεροπῆά τ’ ἔμεν καὶ ἐπίκλοπον, οἵα τε πολλοὺς

βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους 365

ψεύδεά τ’ ἀρτύνοντας, δθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·

σοὶ δ’ ἐπι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι δὲ φρένες ἐσθλαὶ,

μῦθον δ’ ὡς δτ’ ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,

πάντων τὸν Ἀργείων σέο τὸν αὐτοῦ κήδεα λυγρά.

ἀλλ’ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

εἴ τις ἀντιθέων ἐτάρων ἴδει, οὐ τοι ἄμ’ αὐτῷ

Ἰλιον εἰς ἄμ’ ἐποιητο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.

νῦν δ’ ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη

εῖδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.

καὶ κεν ἐις ἡῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ 375

τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι·’

Τὸν δ’ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

“Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὑπνου·

εἰ δ’ ἔτ’ ἀκουείμενα γε λιλαίει, οὐκ ἀν ἔγώ γε 380

τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ’ ἄλλ’ ἀγορεύσαι,

κήδε’ ἔμῶν ἐτάρων, οὐ δὴ μετόπισθεν ὅλοντο,

οἱ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν ἀντὴν,
ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς λότητι γυναικός.

Odyssesus tells how he saw Agamemnon and learns
his fate.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλην
ἄγνη Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ῆλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχινυμένη περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἀμ' αὐτῷ
οἴκῳ ἐν Αἴγισθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αὐτῷ ἐμὲ κεῖνος, ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν·
κλαῖε δ' ὃ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυνος εἴβων,
πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, δρέξασθαι μενεαίνων·
ἄλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἵμπεδος οὐδέ τι κίκυς,
οἴη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναμπτοῖσι μέλεσσι.
τὸν μὲν ἔγὼ δάκρυσα ἴδων ἐλέησά τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἐπεια πτερόεντα προσηύδων·

‘Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
τις νῦ σε κῆρος ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
ἥε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν
ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντιὴν,
ἥε σ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
βοῦς περιταμνόμενον ἡδ' οἶῶν πώεα καλὰ,
ἥε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἡδὲ γυναικῶν;’

“Ως ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε
‘διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμῆχαν’ Ὁδυσσεῦν,
οὗτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀντιὴν,
οὗτε μ' ἀνάρσιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
ἄλλα μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε
ἔκτα σὺν οὐλομένῃ ἀλόχῳ, οὐκόνδε καλέσσας,
δειπνίσσας, ὡς τὶς τε κατέκτωε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

ἢ θάνον οὐκτίστῳ θανάτῳ περὶ δ' ἄλλοι ἔταιροι
πολεμέως κτείνουστο, σύνεις δις ἀργιόδουτες,
οἱ δέ τ' ἐν ἀφνεισιν ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
ἢ γάμῳ ἢ ἐράνῳ ἢ εἰλαπίῃ τεθαλυῖῃ.

ἡδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
μονὰξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ νόσμνῃ·
ἄλλα κε κεῖνα μάλιστα ἴδων δλοφύραο θυμῷ,
νὸς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας

κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἴματι θῦεν.

οὐκτροτάτην δ' ἦκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς,

Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμήστρη δολόμητις
ἀμφὶ ἐμοὶ· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χείρας ἀείρων
βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἡ δὲ κυνῶπις
νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο

χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέιειν σύν τε στόμ' ἐρεῖσαι.

ἢ οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικὸς

[ἢ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται].

οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικὲς,

κουριδῷ τεύξασα πόσει φόνου. ἡ τοι ἔφην γε

ἀσπάσιος παῖδεσσιν ἵδε δημώεσσιν ἐμοῖσιν

ἄκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἴδυνα

οἵ τε κατ' αἰσχος ἔχενε καὶ ἐσσομένησιν δπίσσω

θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ ἡ κ' εὐεργὺς ἔησω·'

"Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

'ὦ πόποι, ἡ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς

ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικέας διὰ βουλὰς

ἔξ ἀρχῆς· 'Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἶνεκα πολλοὶ,

σοὶ δὲ Κλυταιμήστρη δόλον ἥρτυε τηλόθ' ἔόντι.'

"Ως ἔφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·

'τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπιος εἶναι·

μήδ' οἱ μῦθον ἀπαυτα πιφανσκέμεν, δην κ' ἐν εἰδῆς,

ἄλλα τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.

415

420

425

430

441

ἀλλ' οὐ σοὶ γ', Ὁδυστεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ γε γυναικὸ^ν
λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἴδε
κούρη Ἰκαρίοι, περίφρων Πηγελόπεια.

ἡ μέν μιν νύμφην γε υένη κατελεῖπομεν ἡμεῖς
ἐρχόμενοι πόλεμόνδε πάις δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
νῆπιος, ὃς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἔζει ἀριθμῷ,
ὅλβιος· ἡ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
καὶ κενὸς πατέρα προσπτύξεται, ἡ θέμις ἔστιν.

ἡ δ' ἐμὴ οὐδέ περ νίος ἐνιπλησθῆναι ἀκοιτις
δοφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
[Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνī φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.]
ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῦ,
ἢ που ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
ἢ που πάρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
οὐ γάρ πω τέθυηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὁρέστης·

‘Ως ἔφατ’, αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
‘Ἄτρειδη, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι οἶδα,
ζῶει ὁ γ' ἡ τέθυηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν·’

Νῦν μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀπειβομένω στυγεροῖσιν
ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἡλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εὗδός τε δέμας τε
τῶν ἀλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

Odyssseus talks with the ghost of Achilles.

ἔγνω δὲ ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
καὶ δέ όλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·
‘Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν’ Ὁδυσσεῦ,

- σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μῆσεαι ἔργον;
 πῶς ἔτλης "Αἰδόσθε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκρὸν
 ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;" 475
- "Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 ἥλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
 εἴτοι, δπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην' 480
- οὐ γάρ πω σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιῶν, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σειο δ', Ἀχιλλεῦ,
 οὐ τις ἀνὴρ προπάροιθε μακάρτατος οὐτ' ἄρ' ὀπίσσω.
 τρὸν μὲν γάρ σε ζωδὸν ἐτίομεν ίσα θεοῖσιν
 Ἀργεῖοι, μῦν αὐτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν 485
 οὐθίδ' ἔών τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζεν, Ἀχιλλεῦ.'
- "Ως ἔφάμην, δέ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
 'μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα, φαδιμ' Ὁδυσσεῦ.
 βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐδὺν θητευέμεν ἄλλῳ,
 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, φ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
 η τάσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. 490
 ἀλλ' ἀγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγανοῦ μῦθον ἐνίσπει,
 η ἐπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι ἡε καὶ οὐκί.
 εἴπε δέ μοι, Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,
 η ἐτ' ἔχει τιμὴν πολέσια μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 495
 η μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
 οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
 οὐ γὰρ ἔγων ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 τοῖος ἐδὺν οἶός ποτ' ἐνὶ Τροΐῃ εὑρεῖη
 τέφνον λαὸν ἀριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν. 500
 ει τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
 τῷ κέ τεφ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀπτον,
 οι κεῶνον βιόωνται ἔέργοντον τ' ἀπὸ τιμῆς.'
- "Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'η τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὖ τι πέπυσμαι, 505

αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὡς με κελεύεις
 αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κούλης ἐπὶ υῆς ἔστης
 ἥγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐνκυνήμιδας Ἀχαιούς.
 ἢ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζούμεθα βουλὰς,
 αλεῖ πρώτος ἔβαξε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων
 Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οῶν.
 αὐτὰρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρνούμεθα χαλκῷ,
 οὗποτ' ἐνὶ πληθυνί μένεν ἀνδρῶν οὐδὲν ἐν ὄμηλῳ,
 ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ δὲ μένος οὐδενὶ εἰκῶν
 πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
 πάντας δὲ οὐκ ἀν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδὲν ὄνομήνω,
 ὅσσον λαδὺν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
 ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατευήρατο χαλκῷ,
 ἥρω' Εὐρύπυλον· πολλοὶ δὲ ἀμφὶ αὐτὸν ἔταῖροι
 Κῆτειοι κτείνοντο γυναίων εἴνεκα δώρων.
 κείνουν δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
 αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππουν κατεβαίνομεν, δὲν κάμ' Ἐπειὸς,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δὲ ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
 [ἥμεν ἀνακλίναι πυκινὸν λόχον ἥδ' ἐπιθεῖναι.]
 ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἥδε μέδοντες
 δάκρυνά τ' ὠμόργυνυτο τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστουν
 κείνουν δὲ οὐ ποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον δφθαλμοῖσιν
 οὗτ' ὡχρῆσαντα χρόα κάλλιμον οὔτε παρειῶν
 δάκρυ' ὀμορξάμενον· δὲ μὲ μάλα πόλλ' ἱκέτευεν
 ἵππόθεν ἐξέμεναι, ξίφεος δὲ ἐπεμαλετο κώπην
 καὶ δόρυ χαλκοβαρὲς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπῆν,
 μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ υῆς ἔβαινεν
 ἀσκηθῆς, οὗτ' ἀρ βεβλημένος δξέι χαλκῷ
 οὗτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος, οἵα τε πολλὰ
 γλυνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμὲν δέ τε μαίνεται Ἀρης·

‘Ως ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακῆδαο
φότα μακρὰ βιβᾶστα κατ’ ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
γηστίνη δὲ οἱ νίδν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.

540

The ghost of Ajax turns away in angry silence.

Αὶ δὲ ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνήτων
ἴστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε’ ἐκάστη.
οἷη δὲ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμώνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχαλωμένη εἴνεκα νίκης,
πήρ μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ⁵⁴⁵
τείχεσιν ἀμφ’ Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
[ταῦδε δὲ Τρώων δίκασταν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.]
ἵς δὴ μὴ διφελῶν νικᾶν τοιῷδ’ ἐπ’ ἀέθλῳ.
τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ’ αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
Αἴανθ’, δε περὶ μὲν εἶδος, περὶ δὲ ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ’ ἀμύμονα Πηλείωνα.
τῶν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηγόρων μειλιχίοισιν·

‘Αἴαν, παῖ Τελαμώνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ’ ἔμελλες
οὐδὲ θαυμὸν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἴνεκα τευχέων
οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσσαν Ἀργείοισι,⁵⁵⁵
τοῖος γάρ σφι πύργος ἀπώλεος· σεῦ δὲ Ἀχαιοὶ⁵⁶⁰
ἴστον Ἀχιλλῆος κεφαλῆη Πηληιάδαο
ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερέος· οὐδέ τις ἄλλος
ἄπιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
ἐπτάγλως ἥχθηρε, τείν δὲ ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
ἄλλ’ ἄγε δεῦρο, ἀναξ, ἵν’ ἐπος καὶ μῦθον ἀκούσῃς
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν·’

‘Ως ἐφάμην, δὲ μὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ’ ἄλλας
ψυχὰς εἰς Ἐρεβος νεκύων κατατεθνήτων.
ἔνθα χ’ δμῶς προσέφη κεχαλωμένος, ἦ κεν ἐγὼ τόν·⁵⁶⁵
ἄλλα μοι ἥθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φλοιοῖς
τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνήτων.

The ghosts of Minos, Orion, Tantalus and Sisyphus

"Ενθ' ἡ τοι Μίνωα ἴδου, Διὸς ἀγλαὸν νίὸν,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυστιν,
ἥμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
ἥμενοι ἐσταότες τε, κατ' εὐρυπυλὴς "Αἴδος δῶ.

Τὸν δὲ μέτ' Ὡρίωνα πελώριον εἰσενόσα
θῆρας ὅμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οοπόλοισιν ὅρεστι,
χερσὶν ἔχων ρόπαλον παγχάλκεον, αἱὲν ἀγέσ.

Καὶ Τιτυδὸν εἴδου, Γαῖης ἐρικυδέος νίὸν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κείτο πέλεθρα,
γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένω ἡπαρ ἔκειρον,
δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσὶ·
Λητὼ γὰρ Ἐλκηστε, Διὸς κυδρὴν παράκοιται,
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ' ἄλγε' ἔχοντα,
ἐστεωτ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενείω·
στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
ὅστάκι γὰρ κύψει· ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχὲν, ἀμφὶ δὲ ποσσού
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθεν χέει καρπὸν,
δγχναι καὶ ροιαι καὶ μηλέαι ἀγλαβκαρποι
συκέαι τε γλυκεραι καὶ ἐλαιαι τηλεθώσαι·
τῶν ὅπότ' ιθύσει· ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἀνεμος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
ἡ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε
λᾶαν ἄνω ὕθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ὑποστρέψασκε κραταιίς·

ώπις ἔπειτα πέδουνδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
ἀπάρ δ γ' δῆψ ὀσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἵδρως
ἔφεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς δρώρει.

600

The ghost of Heracles.

Τὸν δὲ μέτ' εἰσενόσα βίην Ἡρακληίην,
εἶδωλον αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλήῃ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἡβῆν
[παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπεδίλου].
ἄμφι δέ μια κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὅς,
πάτοος' ἀτυχομένων δ' ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικώς,
γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν διστὸν,
δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.

605

σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν δορτὴρ
χρύσεος ἦν τελαμῶν, ὡνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
ἄρκτοι τ' ἀγρότεροι τε σύνες χαροποί τε λέοντες,
ἴσμῶαί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
δις κένον τελαμῶνα ἔῃ ἐγκάτθετο τέχνῃ.

610

ἔρω δ' αὐτίκα κένως, ἐπεὶ ἵδεν δόφθαλμοῖσι,
καὶ μ' δλοφυρόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

615

'Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεὺς,
ἀ δεῖλ', ἥ τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
ὅν περ ἔγὼν δχέεσκον ύπ' αὐγὰς ἡελίοιο.

Ζηρὸς μὲν παῖς ἡα Κρουίονος, αὐτὰρ διζὺν
ἔχον ἀπειρεσίην μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ¹
δεδμήμην, δ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀεθλους.
καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπειμψε κύν' ἄξοντ· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
φράζετο τοῦδέ γέ μοι χαλεπώτερον εἶναι ἀεθλον.
τὸν μὲν ἔγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγεγον ἐξ Ἀΐδαο·
'Ἐρμελας δέ μ' ἔπειμψεν ἵδε γλωκῶπις Ἀθήνη.'

625

Odysseus retires fearing he might see the Gorgon's

"Ως εἰπὼν δέ μὲν αὐτις ἔβη δόμον "Αἴδος εἶσω,
 αὐτὰρ ἔγὼν αὐτοῦ μένον ἐμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἡρώων, οἱ δὴ τὸ πρόσθεν δῆλοι.
 καὶ νῦν κ' ἔτι προτέρους ίδον ἀνέρας, οὐδὲς ἔθελόν περ
 [Θησέα Πειρίθοον τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·]
 ἀλλὰ πρὸν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
 ἡχῇ θεσπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος οὔρει,
 μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖσι πελώρου
 ἐξ "Αἴδος πέμψειεν ἀγανὴ Περσεφόνεια.
 αὐτίκ' ἐπειτ' ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευον ἐταίρους
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αὖτ' εἰσβαινον καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον.
 τὴν δὲ κατ' Ὁκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ρόοιο,
 πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὐρος.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Σειρῆνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες Ἡλίου.

Return to Aeaea and burial of Elpenor.

Ἄνταρ ἐπεὶ ποταμοῦ λίπεν ρόον Ὀκεανοῖο
ηῆς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ηῆσόν τ' Αἰαίην, δθι τ' Ἡοῦς ἡριγενεῖης
οἰκία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἡελίοιο,
ηῆ μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ρήγμῶνι θαλάσσης.
ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν Ἡῶ δῖαν.

'Ημος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡῶς,
ἢ τότ' ἔγων ἐτάρους προτείνειν ἐς δώματα Κίρκης
οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνῆστα.
Φιτροὺς δ' αἴψα ταμόντες, δθ' ἀκροτάτη πρόσεχ' ἀκτὴ,
θέπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
ἀντάρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβου χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες
τήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.

'Ημεῖς μὲν τὰ ἔκαστα διείπομεν οὐδὲν δρα Κίρκην
ἔφεντος ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλιστα δικαίων
ἡλθόντες ἐντυναμένης ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
σῖτον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
ἵ δὲ ἐν μέσσῳ στᾶσα μετηύδα δῖα θεάων
'Σχέτλιοι, οἱ ζώοντες ἴπηλθετε δῶμα 'Αιδαο,

5

10

15

20

δισθανέεις, δτε τ' ἄλλοι ἀπαξ θυήσκοντος³ ἀνθρωποι.
 ἀλλ' ἄγετ⁴ ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 αὐθι πανημέριοι· ἀμα δ' ἡσι φαινομένηφι
 πλεύσεσθοι· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὅδον ἥδε ἔκαστα
 σημανέω, ἵνα μή τι κακοβράφη⁵ ἀλεγεινῆ
 ἢ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.⁶

⁷ “Ως ἔφαθ⁷, ἡμῶν δ' αὐτὸν ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
 ὃς τότε μὲν πρόπτων ἡμαρ ἐσ ἡέλιον καταδύντα
 ἦμεθα δαινύμενοι κρέα τὸ ἀσπετα καὶ μέθην ἥδυν·
 ἡμος δ' ἡέλιος κατέδυν καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
 οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηὸς,
 ἡ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦστα φίλων ἀπονόσφιν ἔταΐρων
 εἴστε τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἔξερέεινεν ἔκαστα·
 αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 καὶ τότε δῆ μ⁸ ἐπέεσσι προσηύδα πότινα Κίρκη·

Circe tells Odysseus of the dangers that beset his voyage.

‘Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται, σὺ δὲ ἄκοντο
 ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρῆνας μὲν πρώτουν ἀφίξεαι, αἱ δὲ τε πάντας
 ἀνθρώπους θέλγουσιν, δτις σφέας εἰσαφίκηται.
 δις τις ἀιδρεήη πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
 Σειρῆνων, τῷ δὲ οὖν τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
 οἴκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάινυται,
 ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῆ θέλγουσιν ἀοιδῆ,
 ἦμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δὲ ἀμφ' ὁστεόφιν θὺς
 ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ φίνοι μινύθουσι.

how he must avoid the Sirens,

ἄλλὰ παρεῖ ἐλάσσαν, ἐπὶ δὲ οὔατ⁹ ἀλεῖψαι ἔταΐρων
 κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
 τῶν ἄλλων· αὐτὰρ αὐτὸς ἀκονέμεν αἱ καθέλησθα,

ησώτων σ' ἐν νηὶ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
ἱρὸν ἐν ἴστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω,
ἥφα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούης Σειρήνοιι.
ἰ δέ κε λίσσηαι ἔτάρους λῦσαί τε κελεύης,
ἰ δέ σ' ἔτι πλεύνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι διδέντων.

and the perils of the passage by the Planctae.

Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τάς γε παρὲξ ἐλάσσωσιν ἔταῖροι,
θα τοι οὐκέτ' ἔπειτα διηγεκέως ἀγορεύσω
πποτέρη δῆ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
υμῷ βουλεύειν ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
θεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
ἵμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
ἴλαγκτὰς δ' η τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.

ἱ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
ἡρωνες, ταὶ τ' ἀμβροσίην Διὸς πατρὶ φέρουσιν,
λλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη·
λλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.

ἢ δ' οὖ πω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν, η τις ἵκηται,
λλά θ' ὅμοιν πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
ίμαθ' ἀλλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
η δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νηῦς
Ἑργῳ πᾶσι μέλουσα, παρ' Αἰγάτῳ πλέουσα·
αὶ νῦ κε τὴν ἔνθ' ὥκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
λλ' Ἡρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.

She tells him of the passage between Scylla and Charybdis,

Οἱ δὲ δύω σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν εύρὺν ἴκανει
ἕει κορυφῇ, νεφέλῃ δέ μιν ἀμφιβέβηκε
ναυέῃ· τὸ μὲν οὖ ποτ' ἔρωεῖ, οὐδέ ποτ' αἴθρη
ἐνου ἔχει κορυφὴν οὗτ' ἐν θέρει οὗτ' ἐν ὁπώρῃ·
ἴδε κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ καταβαίη,

50

55

60

65

70

75

οὐδ' εἰ οἱ χειρές τε ἑείκοσι καὶ πόδες εἶεν·
 πέτρη γὰρ λίς ἔστι, περιξεστῆ εἰκῦνα.
 μέσσωφ δ' ἐν σκοπέλῳ ἔστι σπέος ἡροειδὲς,
 πρὸς ζόφον εἰς Ἐρεβος τετραμμένον, ἢ περ ἀν ὑμεῖς
 νῆα παρὰ γλαφυρὴν θύννετε, φαῖδιμ' Ὀδυσσεῦν.
 οὐδέ κεν ἐκ τηὸς γλαφυρῆς αἰζήιος ἀνὴρ
 τόξῳ διστεύσας κοῦλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
 ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακῦνα·
 τῆς ἡ τοι φωνὴ μὲν δῆση σκύλακος νεογιλῆς,
 γίγνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τις μιν
 γηθῆσειν ίδων, οὐδέ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
 τῆς ἡ τοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι,
 ἐξ δέ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες, ἐν δὲ ἐκάστῃ
 σμερδαλέῃ κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὁδόντες,
 πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῦνοι μέλανος θανάτοιο.
 μέσση μὲν τε κατὰ σπείους κοῦλοιο δέδυκεν,
 ἔξω δ' ἔξισχει κεφαλὰς δεινοῦ βερέθρου,
 αὐτοῦ δ' ἱχθυάᾳ, σκόπελον περιμαμώσα,
 δελφῖνάς τε κύνας τε καὶ εἴ ποθι μεῖζον ἔλροι
 κῆτος, ἢ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
 τῇ δ' οὕ πώ ποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετόωνται
 παρφυγέειν σὺν τῇ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ
 φῶτ' ἔξαρπάξασα νεὸς κυανοπρώρῳ.

Τὸν δ' ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὅψει, Ὀδυσσεῖον
 πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοῖστεύσειας.
 τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἔστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
 τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
 τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνήσιν ἐπ' ἥματι, τρὶς δ' ἀναροιβδεῖ
 δεινόν· μὴ σύ γε κείθι τύχοις, ὅτε φοιβδήσειεν
 οὐ γάρ κεν ρύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδέ ἐνοσίχθων.
 ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος ὥκα
 νῆα παρὲξ ἐλάσιν, ἐπεὶ η̄ πολὺ φέρτερόν ἔστιν

ἔξι ἑτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι ἡ ἄμα πάντας.'

110

'Ως ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο, θεὰ, υημερτὲς ἐνίσπει,
εἴ πως τὴν δλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δέ κ' ἀμυναίμην, δτε μοι σίνοιτό γ' ἑταῖρους.'

'Ως ἔφάμην, ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῆτα θεάων
'σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήια ἔργα μέμηλε
καὶ πόνος' οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξει ἀθανάτοισιν;
ἡ δέ τοι οὐν θυητῇ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἔστι,
δεινόν τ' ἀργαλέον τέ καὶ ἄγριον οὐδὲ μαχητόν
οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
ἡν γὰρ δηθύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δεῖδω μή σ' ἔξαντις ἐφορμηθεῖσα κίχησι
τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάν, βωστρεῦ δὲ Κραταιὺ,
μητέρα τῆς Σκύλλης, ἡ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν
ἡ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον δρμηθῆναι.
125

and of the Thrinacian isle, and the herds of Helios.

Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἵφια μῆλα,
ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλὰ,
πετήκοντα δ' ἔκαστα· γόνος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
οὐδὲ ποτε φθινύθουσι. θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶ,
νύμφαι ἐνπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετή τε,
ἢ τέκεν Ἡελίῳ· Ὑπερίονι δῆτα Νέαιρα.
τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μῆτηρ
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπόκιστε τηλόθι ναίειν,
μῆλα φυλασσέμεναι πατρώια καὶ ἔλικας βοῦς.
τὰς εὶ μέν κ' ἀσινέας ἔάφεις νόστου τε μέδηαι,
ἢ τ' ἀν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
εὶ δέ κε σύνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὅλεθρον
135

νηὶ τε καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δὲ εἰ πέρ κεν ἀλύξῃς,
ὅψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους.³

Odyssseus sets sail with his comrades.

"Ως ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἥλυθεν Ἡώς.
ἡ μὲν ἐπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεάων
αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιῶν ἀτρυνον ἑταίρους
αὐτούς τοὺς ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
οἱ δὲ αἷψ' εἰσβαῖνον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθῆζον.
[ἔξῆς δὲ ἑζόμενοι πολιὴν ἀλα τύπτον ἐρετμοῖς.]
ἥμιν δὲ αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπράροιο
ἴκμενον οὐρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
αὐτίκα δὲ ὅπλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἥμεθα· τὴν δὲ ἀνεμός τε κυβερνήτης τούτης ἴθυνε.
δὴ τότε ἐγὼν ἑτάροισι μετηδῶν ἀχνύμενος κῆρ."

"Ω φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἔνα ἰδεῖναι οὐδὲ δύ' οἶον
θέσφαθ' ἡ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων
ἀλλ' ἐρέω μὲν ἐγὼν, ἵνα εἰδότες ή κε θάνωμεν
ή κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
Σειρήνων μὲν πρώτον ἀνώγει θεσπεσιάων
φθόγγον ἀλεύασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
οἵον ἔμ' ἡνώγειν ὅπ' ἀκούειμεν· ἀλλά με δεσμῷ
δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὅφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμω,
δρθὸν ἐν Ιστοπέδῃ, ἐκ δὲ αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω.
εἰ δέ κε λίστωμαι ὑμέας λῦσαί τε κελεύω,
ὑμεῖς δὲ πλεύνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι πιέζειν."⁴

They reach the Sirens' coast, and Odyssseus hears
their song unharmed.

"Η τοι ἐγὼ τὰ ἔκαστα λέγων ἑτάροισι πίφανσκον

- τόφρα δὲ καρπαλίμως ἔξικετο μῆνις εὐεργῆς
μῆσον Σειρήνουιν· ἔπειγε γὰρ σύνος ἀπήμων.
ἀπίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο ήδε γαλήνη
ἔπλετο μηνεμένη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
- ἀντάντες δ' ἔταροι νεὸς ἴστια μηρύσαντο,
καὶ τὰ μὲν ἐν μηὶ γλαφυρῇ θέσαν, οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
ἐζύμενοι λεύκαινον ὕδωρ ἔστησε ἐλάτησιν.
απάρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν δξεὶ χαλκῷ
τυθὰ διατμήξας χερσὶ στιβαρῆσι πίεζον.
- ἄψα δ' ἵλωετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλῃ ίσ
‘Ηελίου τ' αὐγὴ ‘Τπεριονίδαο ἄνακτος’
ἔκειης δ' ἔταροισιν ἐπ' οὖτα πᾶσιν ἄλειψα.
οἱ δ' ἐν μηὶ μ' ἔδησαν ὅμοιον χεῖράς τε πόδας τε
ὅρδὸν ἐν ἴστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήπτουν.
απὸ δ' ἐξόμενοι πολιὴν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
- ἄλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν δσσον τε γέγωνε βοήσας,
ῥύμφα διώκοντες, τὰς δ' οὐ λάθεν ὠκύαλος μῆνις
ἐγγίθεν δρυνυμένη, λιγυρὴν δ' ἔγυτυνον ἀοιδῆν.
- ‘Δεῦρ’ δγ’ ἵλων, πολύναιν’ ‘Οδυσσεῦ, μέγα κῦδος ‘Αχαιῶν,
νῆα κατάστησον, ἵνα νωιτέρην ὅπ’ ἀκούσης.
- οὐ γάρ πώ τις τῇδε παρήλασε μηὶ μελαίνῃ,
τρών γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὅπ’ ἀκοῦσαι,
ἄλλ' δ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς.
- ἴμεν γάρ τοι πάνθ' δσ' ἐνὶ Τροΐῃ εὐρεῖη
‘Ἀργείοις Τρώές τε θεῶν ἴώτητι μόγησαν’
- ἴμεν δ' δσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.’
- ‘Ως φάσαν ιεῖσαι ὅπα κάλλιμον αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἥθελ’ ἀκούμεναι, λῦσαί τ' ἐκέλευνον ἑταῖρους,
ὅφρύσι νευστάζων οἱ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον.
- απίκα δ' ἀντάντες Περιμήδης Εὔρύλοχός τε
πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλον τε πίεζον.
απάρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρήλασαν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα

φθογγῆς Σειρήνων ἡκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
αῖψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
ὅν σφιν ἐπ' ὧσιν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν.

The surf and the smoke at the Planctae.

'Αλλ' ὅτε δὴ τὴν υῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἐπειτα
καπνὸν καὶ μέγα κῦμα Ἰδον καὶ δοῦπον ἄκουσα-
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἐπτατ' ἐρετμὰ,
βόμβησαν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον ἐσχετο δ' αὐτοῦ
υῆς, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προήκεα χερσὶν ἐπειγον.
αὐτὰρ ἐγὼ διὰ τῆς Ἰών ὀτρυνον ἑταίρους
μελιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον'

"Ω φίλοι, οὐ γάρ πώ τι κακῶν ἀδαίμονές εἰμεν
οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἐπὶ κακὸν η ὅτε Κύκλωψ
εἴλει ἐνὶ σπῆι γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφιν
ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόφ τε
ἐκφύγομεν, καὶ που τῶνδε μνήσεσθαι ὀλώ.
νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἀν ἐγών εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ὑμεῖς μὲν κώπησιν ἀλὸς ῥηγμῶνα βαθεῖαν
τύπτετε κλητίδεσσιν ἐφήμενοι, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ τόνδε γ' ὅλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι·
σοὶ δὲ, κυβερνῆθ', ὡδ' ἐπιτέλλομαι· ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
βάλλευ, ἐπεὶ τῆς γλαφυρῆς οίηται νωμῆς.
τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
τῆα, σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαλεο, μή σε λάθησι
κεῖσ' ἐξορμήσασα καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλησθα."

"Ως ἐφάμην, οἱ δ' ὄκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλληη δ' οὐκέτ' ἐμνθεόμην, ὅπρηκτον ἀνίην,
μή πώς μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
λανθανόμην, ἐπεὶ οὐ τί μ' ἀνώγει θωρήστεσθαι·

αὐτὸς ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα καὶ δύο δοῦρε
μάκρ' ἐν χερσὶν ἐλῶν εἰς Ἰκρια νηὸς ἔβαινον
πρόφρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρώτα φανεῖσθαι 230
Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
οὐδὲ πῃ ἀθρῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι δύσσε
τάντη παπταίνοντι πρὸς ἡεροειδέα πέτρην.

The strait between Scylla and Charybdis.

'Ημεῖς δὲ στειωτὶδιν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
ἔνθεν γὰρ Σκύλλη, ἐτέρωθι δὲ δῖα Χάρυβδις 235
δεινὸν ἀνερρόιθδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
ἡ τοι δτ' ἔξεμέστειε, λέβητς ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ
πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχνη
ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν.
ἄλλ' δτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη, ἀμφὶ δὲ πέτρη
δεινὸν βεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
ψάμμῳ κυανέη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἥρει.
ήμεις μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν δείσαντες ὅλεθρον·

Scylla's attack.

τόφρα δέ μοι Σκύλλη κολῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους 245
ἔξ ἐλεθ', οἱ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτατοι ἡσαν
σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἄμα καὶ μεθ' ἑταίρους
ἥδη τῶν ἐνόησα πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
ὑψόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγυοντο καλεῦντες
ἔξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχινύμενοι κῆρ. 250
ώς δ' δτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
ἴχθυσι τοῖς δλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων
ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε,
ὣς οἵ γ' ἀσπαίροντες ἀειροῦντο προτὶ πέτρας· 255

αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκλήγοντας,
χεῖρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῦνο ἐμοῖς ἵδου δόφθαλμοῖσι
πάντων ὅσο' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεείνων.

Arrival at the Thrinacian isle.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἴκόμεθ'. ἔνθα δ' ἔσται καλαὶ βόες εὑρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.

δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν τῇ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἡκουστα βοῶν αὐλίζομενάων
οἵῶν τε βληχήν· καὶ μοι ἐπος ἐμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, οἴ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἐγὼν ἐτάροισι μετηνδων, ἀχνύμενος κῆρ'

' Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἔταιροι,
ὅφρ' ὑμῖν εἴπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, οἴ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἐμμεναι ἄμμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε τῆς μέλαιναν.'

"Ως ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλοιν ἥτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ."

'Σχέτλιός εἰς, 'Οδυσσεῦ, περὶ τοι μένος οὐδέ τι γνῖα
κάμνεις· ή ρά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
οἵς δέ ταρόντος καμάτῳ ἀδηκότας ἥδε καὶ ὑπνῷ
οὐκ ἔάσεις γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὐτε
νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὕτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
νῆσον ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροειδεῖ πόντῳ.

ἐκ συκτῶν δ' ἀνεμοις χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὅλεθρον,
ἥ πως ἔξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἡ Ζεφύροιο δυσαέος, οὐ τε μάλιστα
ῆπα διαρρᾶσιν, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.

290

ἀλλ' ἡ τοις νῦν μὲν πειθώμεθα συκτὶ μελαίνῃ
δόρπον θ' δπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·
ἥθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ·'

'Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἥνεον ἄλλοι ἔταιροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγόρων·

'Εὐρύλοχ', ἡ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἔσντα·
ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες δμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
εἰ κέ τιν' ἡὲ βιῶν ἀγέλην ἡ πῶν μέγ' οἰῶν
ἔνρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσι 300
ἢ βοῦν ἡέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἴσθετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.'

'Ως ἔφάμην, οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμυνον ὡς ἐκέλευον.
αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα 305
ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἔξαπέβησαν ἔταιροι
πηὸς, ἐπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
μητράμενοι δὴ ἐπειτα φῶλους ἔκλαιον ἔταιρονς,
οὐδὲ ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα· 310
κλαιώντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε οἵδυμος ὑπνος.

ἡμος δὲ τρίχα συκτὸς ἦν, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
ώρσεν ἐπι ζαῆν ἀνεμον υεφεληγερέτα Ζεὺς
λαλαπτι θεσπεσῆ, σὺν δὲ υεφέεσσι κάλυψε
γάιαν ὁμοῦ καὶ πόντον· δρώρει δ' οὐρανόθεν οὔξ.
ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
ῆπα μὲν ὁρμίσαμεν, κοῦλον σπέος εἰσερύσαντες· 315

Ἐνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον

“Ω φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπέχώμεθα, μή τι πάθωμεν
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἵψα μῆλα,
Ἡλίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.”

Weather-bound and half-famished, they slaughter the cows
of Helios.

“Ως ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἦν Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίγνεται ἐπειτί ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρός τε Νότος τε.
οἱ δ' εἶναι μὲν σῆτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἡμα πάντα,
καὶ δὴ ἀγρην ἐφέπεισκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη,
ἰχθὺς ὄρυσθάς τε, φίλας δὲ τι χεῖρας ἵκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἐτειρε δὲ γαστέρα λιμός·
δὴ τότε ἐγὼν ἀνὰ νησον ἀπέστιχον, δόφρα θεοῖσιν
τὸν ξαλμην, εἰ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νησον ἵων ἥλυξα ἐταίρους,
χεῖρας νιψάμενος, θοὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς οἱ “Ολυμπον ἔχουσιν”
οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναι.
Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.

‘Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταίροις
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπέν.
ἄλλ' ἄγετ’, ‘Ἡλίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
δέξομεν θανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὑρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικούμεθα, πατρὸδα γαῖαν,
αἴψα κεν Ἡελίῳ ‘Τπερίονι πίονα νηὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ κοθά-

εὶ δὲ χολωσάμενός τι βιών ὀρθοκραιράνων
πή̄ ἐθέλῃ δλέσσαι, ἐπὶ δὲ ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομ' ἀπαξὶ πρὸς κῦμα χαυῶν ἀπὸ θυμὸν δλέσσαι 350
ἡ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.'

'Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δὲ ἥμεον ἄλλοι ἑταῖροι.
αὐτίκα δὲ 'Ηελίοιο βιών ἐλάσσαντες ἀρίστας
ἔγγοθεν οὐ γάρ τῆλε νεδός κυανοπρόφροιο
βοσκέσκουνθ' ἐλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι' 355
τὰς δὲ περίστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῦσι,
φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο'
οὐ γάρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐνσσέλμου ἐπὶ νηός.
αὐτὰρ ἐπεὶ ρ' εὑζαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἔδέταμον κατά τε κυίσῃ ἐκάλυψαν 360
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡμοθέτησαν
οὐδὲ εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπὶ αἰθομένοις ιεροῖσιν,
ἄλλ' ὅδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφ' δβελοῖσιν ἔπειραν. 365

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἔξέσσυτο νήδυμος ὑπνος.
βῆν δὲ λέναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῶνα θαλάσσης.
ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡὰ κιών νεδός ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε με κυίσης ἀμφήλυθεν ἡδὺς ἀντμή·
οἰκάξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν' 370

'Ζεῦ πάτερ ἡδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
ἢ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέι ὑπνῷ,
οἱ δὲ ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.'

'Οκέα δὲ 'Ηελίω 'Τπερίονι ἀγγελος ἦλθε,
Λαμπτετή τανύπεπλος, δοι βόας ἔκταμεν ἡμεῖς. 375
αὐτίκα δὲ ἀθανάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ'

Helios demands vengeance, which Zeus promises.

'Ζεῦ πάτερ ἡδὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,

τίσαι δὴ ἔτάρους Λαερτιάδεω Ὄδυσσηος,
οἴ μεν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἥσιν ἐγώ γε
χαίρεσκον μὲν ἵων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
ἡδ' ὄπότ' ἀψὲ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβὴν,
δύσομαι εἰς Ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.³⁸⁰

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
'Ηέλι', ἡ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θυητοῖσι βροτοῦσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἰνοπι πόντῳ.³⁸⁵

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἥκουσα Καλυψοῦς ἡυκόμιοιο
ἢ δ' ἔφη 'Ἐρμείαο διακτόρουν αὐτὴν ἀκοῦσαι.³⁹⁰

Αὐτάρ ἐπει λέπτην μῆτραν κατήλυθον ἦδε θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλοιν ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀπετέθνασαν ἦδη.
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἐπειτα θεοὶ τέρας προῦφαινον·
εἵρπον μὲν φίνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι μεμύκει,
ὅπταλέα τε καὶ ωμά· βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνῆ.³⁹⁵

'Εξῆμαρ μὲν ἐπειτα ἐμοὶ ἐρήρεις ἔταιροι
δαίννυντ' 'Ηελίοιο βοῶν ἐλάσσαντες ἀρίστας·
ἄλλ' ὅτε δὴ ἐβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων,
ἡμεῖς δ' αὖθ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἴστον στησάμενοι ἀνά θ' ίστια λεύκ' ἐρύσαντες.⁴⁰⁰

Storm and shipwreck of Odyssseus,

'Αλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἦδε θάλασσα,
δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἥ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αὐτῷ γὰρ ἥλθε⁴⁰⁵

κεκληγὼς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαῖλαπι θύων,
ἴστον δὲ προτόνους ἔβρηξ ἀνέμοιο θύελλα
ἀμφοτέρους· ίστὸς δ' ὁπίσω πέσεν, δπλα τε πάντα 410
εἰς ὄντλον κατέχυνθ· δ' ὅτις πρύμνη ἐνὶ νηὶ^{32:}
πλήξε κυβερνήτεω κεφαλῆν, σὺν δ' ὁστέῳ ἄραξε
τάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· δ' ὅτις ἄραξε τάντηρι ἐοικῶς
κάππεσ' ἀπ' Ἰκριόφιν, λίπε δ' ὁστέα θυμὸς ἀγήμωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεέσιν πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἐταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχους
λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
ἐκ δέ οἱ ίστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτρονος βέβλητο, βοὸς ρινοῦ τετευχώς.
τῷ δὲ ἄμφῳ συνέεργον δμοῦ τρόπιν ἡδὲ καὶ ίστὸν,
ἔζομεν δ' ἐπὶ τοῖς φερόμην δλοοῖς ἀνέμοισιν. 425

who is drifted back to the terrible strait.

"Ἐνθ' η τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαῖλαπι θύων,
ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
ὅφρ' ἔτι τὴν δλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
πανήχιος φερόμην, ἀμα δ' ἡελίψ ἀνιόντι
ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν. 430
η μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐριωεὸν ὑψόσ' ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς· οὐδὲ πῃ εἶχον
οἵτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
μίζαι γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὅζοι,
μακρὸ τε μεγάλοι τε, κατεσκίασον δὲ Χάρυβδιν.
παλεμέως δ' ἐχόμην, δφρ' ἐξεμέσειεν ὁπίσσω

Ιστὸν καὶ τρόπιν αὐτὶς· ἐελδομένῳ δέ μοι ἥλθον
δψ· ἡμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κράνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὲ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἔξεφανθη.
ἡκα δ' ἔγδι καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσωφ δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
ἔζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
[Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔασε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν δλεθρον.]

Arrival at Calypso's isle.

"Ενθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με συκτὶ¹
νῆσον ἐς Ὁγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεωὴ θεὸς αὐδήεσπα,
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἥδη γάρ τοι χθιζός ἐμνθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοί τε καὶ ίφθιμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστιν
αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

SKETCH OF PRINCIPAL HOMERIC FORMS.

CONTENTS.

§ 1	Epic Dialect.	§ 13	Adjectives.
2	Digamma.	14	The Article.
3	Shortening, lengthening, etc. of Vowels.	15	Pronouns.
4	Contraction.	16	Augment and Reduplication.
5	Hiatus.	17	Terminations of Moods and Tenses.
6	Elision.	18	Contracted Verbs.
7	Apocope.	19	Fut. and Aor. I. Act. and Med.
8	Consonants.	20	Aor. II. Act. and Med.
9	First Declension.	21	Perfect and Pluperfect.
10	Second Declension.	22	Aor. I. and II. Pass.
11	Third Declension.	23	Verbs in μ .
12	Special Terminations.		

§ 1.

The Epic dialect, in which the Homeric forms are preserved, may be described as the Early-Ionic, of which Attic was a later development. But we cannot venture to regard these poems as a monument of a particular dialect prevalent at any one time. For the Epic is rather a poetical dialect; its forms largely modified by the metrical requirements of the hexameter, and by the many changes necessarily produced by an indefinitely long period of oral transmission, before writing was invented or had become common.

§ 2.

Besides the twenty-four letters of the Greek classic alphabet, there existed formerly a letter called, from its sound, Vau (equivalent to our *v* or *w*), and, from its form (*F*, i. e. , the double gamma or digamma. This letter fell early into disuse in the written language, so that it is not found in our Homeric text; but there are unmistakeable traces of its previous existence there. We must be content with pointing out the commonest. In such a combination as *τὸν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα ἀναξ* or *μέγα μῆσατο ἔργον*, we should expect to find *ἐπειτ' ἀναξ* and *μῆσατ' ἔργον*. Instead of *ἀνοείκω* or *ἀνοεῖνω*, we should naturally write *ἀπείκω* and *ἀπείπω*. But there was a time when the words were pronounced *Fánaξ*, *Férgov*, *ἀποFéikw*, *ἀπoFéipw*, so that no elision took place. The presence of an original digamma may be inferred not only from its effect upon the metre and the forms of words, but from a comparison of Greek with cognate languages, e.g. Folks, Sanskrit *वापि*, Lat. *vicius*; *Folvos*, *vinum*, 'wine'; *Féspēros*, *vesper*; *Fidēiñ*, *videre*; *Fépyov*, 'work.'

§ 3. Vowels.

(1) The *ā* in Attic generally appears in the Homeric dialect as *η*, *ἀγορῆ*, *πειρήσομαι*, *πρήσσω*, *λίγνη*. Sometimes *ā* is changed to *η*, as *ἡμερεῖς*: or to *αι*, as *παρολί*, *καταιβατάς*.

(2) *ε* may be lengthened to *ει*, *χρύσειος*, *κεινός*, *εἰσας*, *'Ερμίας*, *εἰθεῶ*; into *η*, *τιθήμενος*, *ἡνύ*.

(3) *o* lengthened to *ov*, *πουλὸς*, *μοῦνος*; to *oi*, *πνοιή*, *ἡγνοίησε*; *Διάνυντος*, *ἀνώντος*; to *ai*, *ἴνται*.

(4) *η* shortened to *ε*, as in Conjunctives *Ιθύνετε*, *εἰδετε*, *μίσγεται*; as in Conjunctives *τραπείομεν*, *ἔγειρομεν*.

(5) Before or after *η* the addition of *ε* is not uncommon, as *ἔγει-
θέλιος* = *ἔθλιος*; as also before *ε*, as *ἔεδνα*, *ἔεικοσι*.

(6) *ao* (*ηο*) often changes to *eo*, as *'Ατρείδαο*, *'Ατρείδεων*. This change between short and long vowels is called *Metathesis quantitatis*; *ἴως* often read as *είως*. Cp. *ἀπειρότος* and *ἀπερέτος*.

§ 4. Contraction.

(1) Contraction generally follows the ordinary rules, with the exception that *eo* and *eov* may contract into *eu*, as *θάρστευ*, *γεγάνευν*, *βάλλευ*.

(2) Frequently words remain uncontracted, as *δέκον*, *πάις*, *δατέα*; times contraction takes place when it does not occur in Attic, as *ἱερός*, *βώσας* (*Βοήσας*).

(3) When two vowels which do not form a diphthong come together they are often pronounced as forming one syllable, as *κρέα*, *'Ατρείδεω*, *δὴ ἔδομος*, *ἐπεὶ οὐ*. This is called *Synizesis*.

§ 5. Hiatus.

When two vowels come together without elision or contraction of place, it is called *Hiatus*. This generally occurs when one word ends and the next begins with a vowel. *Hiatus*, which is rarely admissible in poetry, is frequent in the Homeric hexameter, especially (1) after the *t* and *v*, as *παιδί | ὄπασσεν*: or (2) when there is a pause in the sense between the two words, as *Ολύμπιε | οὐ νῦ τ' Οδυσσεὺς*: or (3) when the final is long, and stands in *Arsis*, as *ἀντιθέψ | Οδυσσῆ*: or (4) when a final vowel or diphthong is made short before a vowel following, as *πλο-
ἴτει (- ο ο -), οἶκοι | ἔσταν (- ο ο -)*. Many apparent cases of *Hiatus* only traces of a lost digamma. See § 2.

§ 6. Elision.

In the Homeric hexameter not only are the vowels *a*, *e*, *o*, elided, but frequently the diphthongs *ai*, as *βούλομ'* *ἔγω*, and *oi* in *μοι* and *τοι*, as *t* in the dative and in *ὅτι*. The *η* *κφελκυστικὴν* stands before *ειον* as well as before vowels.

§ 7. Ἀροσόπε.

Before a following consonant, the short final vowel in *ἄρα*, *παρά*, *ἀνά*, *κατά*, may be dropped. This is called *Ἀροσόπε*. The *τ* of *κατά[ā]* so shortened assimilates itself to the following consonant—*κάππεσε*, *κάμμορος*, *κάπ πέδιον*, *τάκ πορφύρη*, *κάλλιπε*; and similarly the *ν* of *ἄν[ā]* before a following *π* or *λ*, as *ἄν πέδιον*, *ձլλύσεις*.

§ 8. Consonants.

We often find—

(1) *Metathesis*, especially with *ρ* and *σ*, e. g. *καρδίη* and *κραδίη*, *θάρσος* and *θάρσος*, *κάρτιστος* and *κράτιστος*.

(2) *Doubling of a consonant*, especially of *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, as *ἔλλαβον*, *ἔμμαθον*, *ἴνηγτος*, *τόσσος*; so, also, *ὄππως*, *ὄππι*, *πελεκκάω*, *ἔδδεισε*. A short final vowel is often made long when followed by a word which begins with *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, *σ*, or *δ*, or which originally began with the *F* (§ 2), as *πολλὰ λιστηρος*, *ἔτι νῦν*, *ἐνὶ μεγάροισι*.

(3) Conversely, a single *λ* or *σ* may take the place of the doubled liquid or sibilant, as *'Αχιλέες*, *'Οδυσσέας*.

DECLENSIONS.

§ 9. First Declension.

(1) For *ἄ* in the singular, Homer always has *η*, *Τροίη*, *θῆρη*, *νεγνίη*, except *θεῶν* and some proper names.

(2) *Ἄ* remains unchanged, as *βασίλεια*, except in abstract nouns in *εια*, *αι*, as *ձληθεῖη* for *ձլηθειά*.

(3) The Nom. sing. of some masculines in *ης*, is shortened into *ά*, as *ἴντι*, *μεφληγερέτά*.

(4) Gen. sing. from masc. in *ης* ends in *ao* or *eo* (see § 3. 6); sometimes contracted to *αο*.

(5) Gen. plur. ends in *αον* or *εον*, sometimes contracted to *αν*, as *γαιάον*, *νερήον*, *παρειάον*.

(6) Dat. plur. *γοι* or *γε*, as *πύλησι*, *σχίζησι*; but *θεαῖς*, *ձκταῖς*.

§ 10. Second Declension.

Special forms—

(1) Gen. sing. in *οιο*.

(2) Gen. and Dat. dual *οιον*.

(3) Dat. plural *οιοι[ν]*.

§ 11. Third Declension.

(1) Dat. and Gen. dual *οιον*.

(2) Dat. plur. *εοι*, *εσσοι*, and, after vowels, *σσοι*.

(3) *Nouns in ης (ες)* and *ος* (Gen. *εος*) and *ας* (Gen. *αον*) retain for the most part the uncontracted forms; *εος* is often contracted into *εεος*. In the

αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκλήγοντας,
χεῖρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῇ δηιοτῆτι.
οἴκτιστον δὴ κεῦο ἐμοῖς ἵδον ὀφθαλμοῖσι
πάντων ὅσσ' ἔμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεεινων.

Arrival at the Thrinacian isle.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν δεινήν τε Χάρυβδιν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
ἴκομεθ· ἔνθα δ' ἔσαν καλὰ βόες εὐρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' Ὑπερίονος Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἔγῶν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν τῇ μελαίνῃ
μυκηθμοῦ τ' ἥκουσα βοῶν αὐλιζόμενάων
οἱῶν τε βληχήν· καὶ μοι ἐπος ἔμπεσε θυμῷ
μάντηος ἀλαοῦ, Θηβαίον Τειρεσίαο.
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότον Ἡελίοιο.
δὴ τότ' ἔγῶν ἐτάροιστι μετηνδων, ἀχνύμενος κῆρ·

' Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι
ὅφρ' ὑμῶν εἶπω μαντήια Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰαίης, οὐ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον
νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότον Ἡελίοιο.
ἔνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκον.
ἀλλὰ παρὲξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε τῆja μέλαιναν.'

"Ως ἐφάμην, τοῦσιν δὲ κατεκλάσθη φίλοιν ἡτορ.
αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῷ μ' ἡμείβετο μύθῳ·

' Σχέτλιός εἰς, 'Οδυσσεῦ, περὶ τοι μένος οὐδὲ τι γυ
κάμνεις· η̄ ρά τοι γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
οὐδὲ δὲ τάρονς καμάτῳ ἀδηκότας ἡδὲ καὶ ὑπνῳ
οὐκ ἔάσεις γαίης ἐπιβήμεναι, ἔνθα κεν αὐτε
νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρῷν τετυκοίμεθα δόρπον,
ἀλλ' αὕτως διὰ τύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
νῆσον ἀποπλαγχθέντας, ἐν ἡεροειδέι πόντῳ.

ἐκ νυκτῶν δ' ἀνεμοὶ χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν,
γίγνονται πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὅλεθρον,
ἥν πως ἔξαπλης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου ἢ Ζεφύροιο δυσαέος, οὐ τε μάλιστα
τῆα διαδράσουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.

290

ἀλλ' ἡ τοις οὐν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ
δόρπου θ' δπλισόμεσθα θοῇ παρὰ νηὶ μένοντες·
ἥθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ·'

“Ως ἔφατ’ Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ’ οἵνεον ἄλλοι ἔταιροι.
καὶ τότε δὴ γίγνωσκον δ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων, 295
καὶ μιν φωνήσας ἐπεια πτερόεντα προσηγύδων·

‘Εὐρύλοχ’, ἡ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἔόντα·
ἄλλ’ ἄγε οὐν μοι πάντες δμόσσατε καρτερὸν δρκον,
εἰ κέ τιν’ ηὲ βιῶν ἀγέλην ἢ πῶν μέγ’ οἰῶν
ἔνρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσιν 300
ἢ βοῦν ηέ τι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
ἴσθετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη·’

“Ως ἔφάμην, οἱ δ’ αὐτίκ’ ἀπώμυνον ὡς ἐκέλευον.
ἀπὸρ ἐπειρ ῥ’ ὅμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρκον,
στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα 305
ἄγχ’ ὕδατος γλυκεροῖο, καὶ ἔξαπέβησαν ἔταιροι
ηὸς, ἐπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετίκοντο.

ἀπὸρ ἐπειρ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
μητάμενοι δὴ ἐπειτα φίλους ἔκλαιον ἔταιρους,
οὐδὲ ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλούσα· 310
κλαιώντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὑπνος.

ἥμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ’ ἄστρα βεβήκει,
ώρσεν ἐπι ζαῆν ἀνεμον υεφεληγερέτα Ζεύς

λαλαπι θεσπεσῆ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν δμοῦ καὶ πόντον· δρώρει δ’ οὐρανόθεν οὔξ.
ἥμος δ’ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
νῆα μὲν ὄφρισαμεν, κοῦλον σπέος εἰσερύσαντες·

ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θόωκοι·
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν Θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

“Ω φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
ἔστιν, τῶν δὲ βωῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν
δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἴδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
‘Ηελίου, ὃς πάντ’ ἐφορᾷ καὶ πάντ’ ἐπακούει.’”

Weather-bound and half-famished, they slaughter the ox
of Helios.

“Ως ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτος ἡ Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίγνεται ἐπειτὴν ἀνέμων, εἰ μὴ Εὖρός τε Νότος τε.
οἱ δὲ εἶως μὲν στίτου ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
τόφρα βωῶν ἀπέχοντο λιλαιόμενοι βιότοιο.
ἄλλ' ὅτε δὴ τῆς ἑξέφθιτο ἥια πάντα,
καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
ἰχθὺς ὅρνιθάς τε, φίλας δὲ τι χείρας ἵκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
δὴ τότ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, δῆφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἴ τις μοι ὁδὸν φήνειε μέεσθαι.
ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ τῆσσον ἵων ἥλυξα ἔταίρους,
χείρας νιψάμενος, δθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς οἱ “Ολυμπον ἔχουσιν”
οἱ δὲ ἄρα μοι γλυκὺν ὑπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεναι.
Εὐρύλοχος δὲ ἐτάροιστι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς.

“Κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἔταίροις
πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῦν,
ἄλλ' ἄγετ', ‘Ηελίοιο βωῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
δέξομεν ἀθανάτοισι, τοι διάραγὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικούμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἷψά κεν Ἡελίῳ ‘Τπερίονι πίονα τηδὸν
τεύξομεν, ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλό-

εὶ δὲ χολωσάμενός τι βιών δρθοκραιράων
τῷ ἐθέλῃ δλέσσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,
βούλομ' ἀπαξ πρὸς κῦμα χαυῶν ἀπὸ θυμὸν δλέσσαι 350
ἡ δηθὰ στρενύεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.³

“Ως ἔφατ' Εὐρύλοχος, ἐπὶ δ' ἥμεον ἄλλοι ἑταῖροι.
ντίκα δ' Ἡελίοιο βιών ἐλάσσαντες ἀρίστας
γγόθεν οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κναυοπρόφροιο 355
Ἰοσκέσκονθ' Ἐλίκες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι·
ἀς δὲ περιστησάν τε καὶ εὐχετόωντο θεοῖστι,
ἴλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
ἴν γὰρ ἔχον κρῖ λευκὸν ἐυσσέλμον ἐπὶ νηός.
ντάρ ἐπεὶ δὲ εὔξαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
ηρούς τ' ἔξέταμον κατά τε κυνοῦ ἐκάλυψαν 360
ἰπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡμοθέτησαν
ἴδ' εἶχον μέθυ λεῖψαι ἐπ' αἰθομένοις ιεροῖσιν,
λα' ὕδατι σπένδουντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.
ντάρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Ιστυλλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφὶ δβελοῖσιν ἐπειραν. 365

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἔξέσοντο νήδυμος ὑπνος·
Ἴην δ' ἵέναι ἐπὶ νῆσοι θοὴν καὶ θῦνα θαλάσσης.
λλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
αλ τότε με κυνοῦς ἀμφήλυνθεν ἤδης ἀντμῆ·
ἰμώξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν· 370

‘Ζεῦ πάτερ ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλέις ὑπνῷ,
ἴ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.’
‘Ωκέα δ' Ἡελίφ ‘Τπερίονι ἄγγελος ἥλθε,
Ιαμπετή τανύπεπλος, δοὶ βόας ἐκταμενοὶ ἡμεῖς. 375
ντίκα δ' ἀθανάτοισι μετηρύδα χωόμενος κῆρος·

Helios demands vengeance, which Zeus promises.

‘Ζεῦ πάτερ ἡδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,

τίσαι δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὄδυσσηος,
οὐ μεν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον, ἢσιν ἐγώ γε
χαίρεσκον μὲν ἵδν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα, 384
ἡδ' ὅποι' ἀψὲ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανούθεν προτραπόμην.
εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβὴν,
δύσομαι εἰς Ἀλδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω?

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
‘ ‘Ηέλι’, ἡ τοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε 385
καὶ θυητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλὼν κεάσαιμι μέσων ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ·’

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἥκουνσα Καλυψοῦς ἡνκύδμοιο·
ἡ δ' ἔφη ‘Ερμέλαο διακτόρου αὐτῇ ἀκοῦσαι. 390

Αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταῦδην, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀπετέθνασαν ἡδη.
τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἐπειτα θεοὶ τέρας προῦφαινον·
εἴρπον μὲν ρίων, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι μεμάκει, 395
δπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνή.

‘Εξῆμαρ μὲν ἐπειτα ἐμοὶ ἐρήρης ἔταιροι
δαίνυντ’ ‘Ηελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
ἄλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἥμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο λαΐλαπι θύων, 400
ἥμεις δ' αὖψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέι πόντῳ,
ἴστον στησάμενοι ἀνά θ' ίστα λεύκ' ἐρύσαντες.

Storm and shipwreck of Odysseus,

‘Ἄλλ’ ὅτε δὴ τὴν ηῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα,
δὴ τότε κναένην νεφέλην ἔστησε Κρονίων 405
ηῆδες ὑπερ γλαφυρῆς, ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον αἰψα γὰρ ἥλθε

κεκληγάδες Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαλαπὶ θύων,
ιστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ³ ἀνέμοιο θύελλα
ἀφοτέρους· ιστὸς δ' ὅπιστω πέσεν, ὅπλα τε πάντα 410
εἰς ἄντλον κατέχυνθ⁴· ὁ δ' ἄρα πρύμνη ἐνὶ τῇ
πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλῆν, σὺν δ' ὅστε⁵ ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ⁶ ἀπ' Ἰκριόφιν, λίπε δ' ὅστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε τῇ κεραυνούν· 415
ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θεείου πλήγτο⁷ πέσον δ' ἐκ τηδὸς ἑταῖροι.
οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ τῆν μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο, θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἔγὼ διὰ τηδὸς ἐφοίτων, ὅφρ' ἀπὸ τοίχους 420
λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
ἐκ δέ οἱ ιστὸν ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ρινοῦ τετευχώς.
τῷ δέ τοι ποτὲ τοῖς φερόμην δλοοῖς ἀνέμοισιν. 425

who is drifted back to the terrible strait.

"Ἐνθ' ἡ τοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαλαπὶ θύων,
ἡλθε δ' ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
ὅφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
παυνύχιος φερόμην, ἄμα δ' ἡελίῳ ἀνιόντι
ἡλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν. 430
ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·
αὐτὰρ ἔγὼ ποτὶ μακρὸν ἐριψεδὸν ὑψόσ⁸ ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς ηὔκτερίς· οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἐμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι·
ῥίζαι γὰρ ἐκὰς εἶχον, ἀπήωροι δ' ἔσαν δῖοι,
μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεσκίασαν δὲ Χάρυβδιν. 435
νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὅφρ' ἐξεμέστειεν ὅπισσα

ιστὸν καὶ τρόπιν αὐτὶς ἐελδομένῳ δέ μοι ἥλθον
ὅψ· ἡμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη
κρύων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἔξεφανθη.
ἡκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
μέσσω δ' ἐνδούπησα παρὲξ περιμήκεα δοῦρα,
ἔζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
[Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἔσει πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺν δλεθρον.]

440

445

Arrival at Calypso's isle.

"Ενθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με συκτὶ¹
νῆσον ἐς Ὁγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
ναίει ἐνπλόκαμος, δεωὴ θεὸς αὐδήεσπα,
ἥ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἥδη γάρ τοι χθιζός ἐμνθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
σοι τε καὶ ἴφθιμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἔστω
αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

450

SKEETCH OF PRINCIPAL HOMERIC FORMS.

CONTENTS.

§ 1	Epic Dialect.	§ 13	Adjectives.
2	Digamma.	14	The Article.
3	Shortening, lengthening, etc. of Vowels.	15	Pronouns.
4	Contraction.	16	Augment and Reduplication.
5	Hiatus.	17	Terminations of Moods and Tenses.
6	Elision.	18	Contracted Verbs.
7	Apocope.	19	Fut. and Aor. I. Act. and Med.
8	Consonants.	20	Aor. II. Act. and Med.
9	First Declension.	21	Perfect and Pluperfect.
10	Second Declension.	22	Aor. I. and II. Pass.
11	Third Declension.	23	Verbs in <i>μι</i> .
12	Special Terminations.		

§ 1.

The Epic dialect, in which the Homeric forms are preserved, may be described as the Early-Ionic, of which Attic was a later development. But we cannot venture to regard these poems as a monument of a particular dialect prevalent at any one time. For the Epic is rather a poetical dialect; its forms largely modified by the metrical requirements of the hexameter, and by the many changes necessarily produced by an indefinitely long period of oral transmission, before writing was invented or had become common.

§ 2.

Besides the twenty-four letters of the Greek classic alphabet, there existed formerly a letter called, from its sound, Vau (equivalent to our *v* or *w*), and, from its form (*F*, i.e. *FF*), the double gamma or digamma. This letter fell early into disuse in the written language, so that it is not found in our Homeric text; but there are unmistakeable traces of its previous existence there. We must be content with pointing out the commonest. In such a combination as *ròv δ' ἡμείβετ' ἐπειτα ἀναξ* or *μέγα μῆσαρο ἔργον*, we should expect to find *ἐπειτ' ἀναξ* and *μῆσατ' ἔργον*. Instead of *ἀνείκω* or *ἀνείνω*, we should naturally write *ἀνείκω* and *ἀνείνω*. But there was a time when the words were pronounced *fávaξ*, *férgov*, *ἀποféikw*, *ἀπoféipw*, so that no elision took place. The presence of an original digamma may be inferred not only from its effect upon the metre and the forms of words, but from a comparison of Greek with cognate languages, e.g. *Folkos*, Sanskrit *vespas*, Lat. *susus*; *Folvos*, *vinum*, 'wine'; *Féspēros*, *vesper*; *Fidēiv*, *videre*; *fíppov*, 'work'.

§ 3. Vowels.

(1) The *ā* in Attic generally appears in the Homeric dialect as *η*, e.g. *ἀγορῆ*, *πειρήσωμαι*, *πρήσσω*, *λίην*. Sometimes *ā* is changed to *η*, as *ἱροφέη*, *ἥρεμβεις*: or to *αι*, as *παραὶ*, *καταιβατός*.

(2) *ε* may be *lengthened* to *ει*, *χρύσειος*, *κεινδε*, *εῖως*, *'Ερμεῖας*, *στεῖος*, *θεῖω*; into *η*, *τιθήμενος*, *ἥν*.

(3) *ο* *lengthened* to *ου*, *πονλὺς*, *μοῦνος*; to *οι*, *πνοιή*, *ἥγνοίησε*; to *ω*, *Διάνυσος*, *ἄνωστος*; to *αι*, *ἴναι*.

(4) *η* *shortened* to *ε*, as in Conjunctives *Ιθύνετε*, *εῖδετε*, *μίσγετε*: or to *ο*, as in Conjunctives *τραπείομεν*, *ἔγειρομεν*.

(5) Before or after *η* the addition of *ε* is not uncommon, as *Ἐγκε=ῆκε*, *ἡλίος=ἥλιος*; as also before *ε*, as *ἔενδα*, *τείκοσι*.

(6) *ao* (*ηο*) often changes to *εω*, as *'Ατρεΐδαι*, *'Ατρεΐδεω. This interchange between short and long vowels is called *Metathesis quantitatis*; as in *ὦς* often read as *ελος*. Cp. *ἀπειρέσιος* and *ἀπερέσιος*.*

§ 4. Contraction.

(1) Contraction generally follows the ordinary rules, with the exception that *eo* and *eov* may contract into *ev*, as *θάρσευς*, *γεγώνευη*, *βάλλευ*.

(2) Frequently words remain uncontracted, as *δέκαν*, *πάῖς*, *δατέα*; sometimes contraction takes place when it does not occur in Attic, as in *ἰψ* (*ιερὸς*), *Βάσας* (*Βοήσας*).

(3) When two vowels which do not form a diphthong come together, they are often pronounced as forming one syllable, as *κρέα*, *'Ατρεΐδεω*, *ἢη αὐ*, *δὴ ἔβδομος*, *ἐπεὶ οὐ*. This is called *Synizesis*.

§ 5. Hiatus.

When two vowels come together without elision or contraction taking place, it is called *Hiatus*. This generally occurs when one word ends and the next begins with a vowel. *Hiatus*, which is rarely admissible in Attic poetry, is frequent in the Homeric hexameter, especially (1) after the vowels *i* and *u*, as *παιδὶ* | *Ὀπασσεύ*: or (2) when there is a pause in the sense between the two words, as *'Ολύμπιε*. | *οὐ νῦ τὸ* *Ὀδυσσεύς*: or (3) when the final vowel is long, and stands in Arsis, as *ἄντιθέῳ* | *Ὀδυσῆῃ*: or (4) when a final long vowel or diphthong is made short before a vowel following, as *πλάγχθῃ* | *ἐπεὶ* (- ου -), *οἴκοι* | *ἴσαν* (- ου -). Many apparent cases of *Hiatus* are only traces of a lost digamma. See § 2.

§ 6. Elision.

In the Homeric hexameter not only are the vowels *α*, *ε*, *ο*, elided, but also frequently the diphthongs *αι*, as *βούλομ'* *ἴγα*, and *oi* in *μοι* and *τοι*, as well as *ε* in the dative and in *ὅτι*. The *ν* *ἴφελικυτικὸν* stands before consonants as well as before vowels.

§ 7. *Apocope.*

Before a following consonant, the short final vowel in *ἄρα*, *παρδ*, *δυδ*, *κατδ*, may be dropped. This is called *Apocope*. The *τ* of *κατ[ά]* so shortened assimilates itself to the following consonant—*κάππεσε*, *κάμμορος*, *κάπ πέδιον*, *πάλις πορφήρ*, *κάλλιτε*; and similarly the *ν* of *δν[ά]* before a following *π* or *λ*, as *ἄμι πέδιον*, *δλλύεσκε*.

§ 8. Consonants.

We often find—

(1) *Metathesis*, especially with *ρ* and *σ*, e. g. *καρδίη* and *κραδίη*, *θάρσος* and *θράσος*, *κάρτιστος* and *κράτιστος*.

(2) *Doubling of a consonant*, especially of *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, as *ξλλαβον*, *ξμμαθον*, *ξνηγρος*, *τόσσος*; so, also, *δηππω*, *δηττι*, *πελεκκάω*, *ξδδεισε*. A short final vowel is often made long when followed by a word which begins with *λ*, *μ*, *ν*, *ρ*, *σ*, *δ*, or which originally began with the *F* (§ 2), as *πολλὰ λισ-*
σμενος, *ξτὶ ρῦν*, *ἐντ μεγάροισι*.

(3) Conversely, a single *λ* or *σ* may take the place of the doubled liquid or sibilant, as *'Αχιλεύς*, *'Οδυσσεύς*.

DECLENSIONS.

§ 9. First Declension.

(1) For *ᾶ* in the singular, Homer always has *η*, *Τροῖη*, *Θήρη*, *νεηνίης*, except *θεῶν* and some proper names.

(2) *ᾶ* remains unchanged, as *βασίλεια*, except in abstract nouns in *εια*, *εω*, as *ձληθεῖη* for *ձլηθεա*.

(3) The Nom. sing. of some masculines in *ης*, is shortened into *ᾶ*, as *իտ-**որդ*, *սփելլցըրերդ*.

(4) Gen. sing. from masc. in *ης* ends in *ao* or *ew* (see § 8. 6); sometimes contracted to *aw*.

(5) Gen. plur. ends in *աov* or *եաv*, sometimes contracted to *աv*, as *γαιաov*, *բարեաv*, *տարեաv*.

(6) Dat. plur. *յսէ* or *յս*, as *πύλյսէ*, *σχիչյս*; but *թեան*, *ձերան*.

§ 10. Second Declension.

Special forms—

(1) Gen. sing. in *օio*.

(2) Gen. and Dat. dual *օւv*.

(3) Dat. plural *օօv[n]*.

§ 11. Third Declension.

(1) Dat. and Gen. dual *օսv*.

(2) Dat. plur. *եսi*, *եսօi*, and, after vowels, *օսi*.

(3) Nouns in *յս* (*ես*) and *օս* (Gen. *եօս*) and *աս* (Gen. *եաս*) retain for the most part the uncontracted forms; *եօս* is often contracted into *ես*. In the

terminations *eos*, *eis*, *eas*, the *e* often coalesces, not with the vowel of the termination, but with a preceding *e*, into *ei* or *η*, as *εὐρρε-eos* contracts into *εὐρρεῖος*, *σπέ-eos* into *σπῆος*, *Ηρακλέ-eos* into *Ηρακλῆος*, *-ῆι*, *-ῆα*.

(4) Words in *eis* form their cases with *η* instead of *e*, as *βασιλῆος*, *-ῆι*, *-ῆα*; the Dat. plur. often ends in *ήσσοι*. But proper names may retain the *e*, as *Τυδέι*, *Οδυσσέα*.

(5) Words in *is* generally retain *i* in their cases, as *πόλις*, *πόλιος*, *πόλι*, *πόλιες*, *ἰων*, *ιας*, *ιεσσι*. But we find also *πόληρος* (cp. *μάντηος*), *πόληι*, *πόληι*, *πόλης*. The Dat. plur. sometimes makes *ισι*, and the Acc. plur. *ις*.

(6) For *vaius* Homer uses *νῆος*, declined with both *e* and *η*. Gen. *νέος* or *νῆος*, Dat. *νηὶ*, Acc. *νέα* or *νῆα*, Dat. plur. *νησσι*, *νήσσοι*, and *νέεσσι*.

(7) Among anomalous forms may be mentioned:—

(a) *κάρη*, Gen. *κάρρητος*, *καρήτας*, and *κράτος* (as if from *κράας*, neut.), and *κρατὲς*, *κρατὶ*, *κράτα* (from *κράς*, masc.).

(b) *γόνυ* and *δύρη* make *γούνατος*, *γοννὸς*, and *δούρατος*, *δουρός*.

(c) *vīds*, besides the regular forms in Second Declension, has Gen. *vīos*, Dat. *vīi*, Acc. *vīa*, Nom. plur. *vīes*, Dat. *vīāsi*, Acc. *vīas*, Dual *vīe*.

§ 12. Special Terminations.

(1) The termination *φι*[*v*] (appearing with nouns of First Declension as *ηφι*, of Second Declension as *οφι*, and of Third Declension as, generally, *εσφι*) serves for a Genitive or Dative sing. and plur.; e. g. Gen. *ἐξ εὐνῆφι*, *διὰ ικριθέφιν*, *διὰ στήθεσφιν*, *δατεύθειν θις*; Dat. *θύρηφι*, *Βεῆφι*, *φαινομένηφι*, *Θέόφι*, *σὲν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι*, *πρὸς κοτυληδονέφιν* (*κοτυληδόνι*); and, in anomalous form, *γαῦφι*.

(2) There are three local suffixes:—

(a) Answering to the question *where?* in *θι*, as *οἴκοθι*, *Ιλιόθι πρό*, *κηρόθι*.

(b) To the question *whence?* in *θεν*, as *οἴκοθεν*, *θεέθεν*; also with prepositions, as *διπ' οὐρανοθεν*, *κατὰ κρήθεν*.

(c) To the question *whither?* in *θε*, as *ἄγορηνδε*, *Τροίηνδε*, *ἄλαδε* (also *εἰς ἄλαδε*), and analogous forms *φύγαδε*, *οἴκαδε*. With “Αἰδόσθ supply δῶμα, ‘to the house of Hades.’”

§ 13. Adjectives.

(1) The Femin. of Adjectives of Second Declension is formed in *η* instead of *α*, as *δμοήη*, *ἀσχρῆη*, except *δῖα*.

(2) Adjectives in *os* are sometimes of two, sometimes of three, terminations. The Attic rule is not strictly observed, for an uncompounded Adjective may have but two, as is the case with *πικρός*, etc., and the compounded three, as *εὐέστηη*, *ἀπειρεσίη*.

(3) Adjectives in *us* are also often of two terminations only, and often shorten the Femin. *εια* to *ει* or *η*, as *βαθέηη*, *ἄκεια*.

(4) A common termination is *eis*, *εσσα*, *ερ*. In this form *ηεις* may contract to *ηε*, as *τιμήεις*, *τιμῆε*, and *ουει* may contract *ou* to *eu*, as *λατέεύτα* for *λατέεντα*.

(5) πολὺς is declined from two stems, πολυ- and πολλο-, so that we have as Homeric forms πολέος Gen. sing.; πολέες Nom. plur., πολέων Gen. plur., πολέσσοι, πολέσσαι, πολέσαι Dat. plur., and πολέας Acc. plur.

(6) In the Comparison of Adjectives, the termination *ωτερ-*, *ωταρ-*, is admissible in the case of a long vowel in the penult. of the Positive, as Μέρστατος, οἰζύράτατος. The Comparative and Superlative forms in *τεν-*, *τενε-* are more frequently used than in Attic.

§ 14. The Article.

Special forms of the Article are:—Gen. τοῦ, Dual Gen. τοῖν, Nom. plur. τοι, ται, Gen. τάν, Dat. τοῖσι, τῆσι, τῆσ.

§ 15. Pronouns.

(1) Special forms of the Personal Pronouns are as follows.

	<i>First Person.</i>	<i>Second Person.</i>	<i>Third Person.</i>
Nom. Sing.	ἐγὼν	τύνη	
Gen.	ἐμέο, ἐμεῦ, μεν	σέο, σεῦ, σεῖο	το, εῦ, εἰο, ἔθετ
Dat.	ἐμέο, ἐμέθετ	σέθεν	
Acc.	τοι, τείν	οῖ, ξοῖ
N. A. Dual	τῷοι, τῷ (Acc.)	σφῶι, σφῶ	δ, ἔδ, μιν
G. D.	τῷον	σφῶν, σφῶν	σφωέ
Nom. Plur.	δῆμες	δῆμες	σφέων, σφείαν, σφᾶν
Gen.	δημέαν, δημέαν	δημέαν, δημέαν	σφέαν, σφείαν, σφᾶν
Dat.	δημι(ν), δημιν	δημι(ν), δημιν	σφι(ν), σφίσι(ν)
Acc.	δημε, δημέας, δημας	δημε, δημέας	σφέας, σφάς, σφε.

(2) Special forms of the Possessive Pronouns.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Dual.</i>
First Person	δῆμδε and δῆμδε (δ), δη, δν	τοιτέρος.
Second Person	τέδε, δη, δν	δῆμδε, δη, δν	σφωτέρος.
Third Person	δέδε, δη, δν	σφδε, δη, δν	

(3) Special forms of the Pronoun τίς.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
Gen.	τέο, τεῦ	τέων
Dat.	τέῳ	τέοισι.

(4) Special forms of the Pronoun δοτίς.

	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
Nom.	δτις, δττι	
Gen.	δτευ, δττεο, δττευ	δτέων
Dat.	δτεψ	δτέοισι
Acc.	δτινα, δττι	δτινας, δσσα.

(5) Special forms of Relative Pronouns.

Gen. δον, (al. δο), δησ. Dat. plur. δησι, δησ.

VERBS.

§ 16. Augment and Reduplication.

(1) The syllabic and temporal Augments may be omitted. After the syllabic augment λ , μ , ν , σ are often doubled; ρ may be doubled or not at will, as $\xi\bar{\rho}\rho\epsilon\sigma\nu$, $\xi\bar{\rho}\rho\epsilon\sigma$.

(2) Reduplication of the Second Aor. Act. and Med. is common. Cp. $\iota\text{-}\phi\acute{r}a\delta\omega$ ($\phi\acute{r}\alpha\zeta\omega$), $\xi\pi\epsilon\phi\nu\omega$ and $\pi\acute{e}\phi\nu\omega$ ($\phi\acute{r}\gamma\omega$), $\pi\epsilon\pi\theta\omega\mu\nu$ ($\pi\acute{e}\theta\omega$), $\pi\epsilon\phi\acute{d}\omega\mu\nu$ ($\phi\acute{e}\acute{d}\omega\mu\nu$), $\xi\bar{\rho}\acute{u}\kappa\omega$ makes a sort of reduplicated Aor. in $\xi\bar{\rho}\acute{u}\kappa\alpha\omega$ and $\xi\bar{\rho}\acute{u}\kappa\omega$ in $\eta\bar{\eta}\pi\kappa\alpha\omega$.

(3) Some of the reduplicated Aorists give also a reduplicated Future, as $\pi\epsilon\pi\theta\hspace{0.1em}\dot{\eta}\omega$, $\pi\epsilon\phi\acute{d}\hspace{0.1em}\dot{\eta}\omega\mu\nu$, $\kappa\kappa\alpha\dot{\eta}\omega$.

(4) The forms $\xi\bar{\mu}\mu\omega\mu$ ($\mu\acute{e}\rho\mu\omega\mu$) and $\xi\bar{\sigma}\sigma\mu\omega\mu$ ($\sigma\acute{e}\nu\mu\omega\mu$) follow the analogy of the reduplication of verbs beginning with ρ . But cp. $\beta\acute{e}\pi\pi\omega\mu\mu\mu\mu\mu\mu$, Od. 6. 59. In $\delta\acute{e}\gamma\mu\mu\mu$ ($\delta\acute{e}\chi\omega\mu\mu\mu$) the reduplication is lost, in $\delta\acute{e}\delta\acute{e}\gamma\mu\mu\mu$, $\delta\acute{e}\delta\acute{e}\mu\mu\mu$ (root $\delta\acute{e}\mu\mu\mu$) it is irregular.

§ 17. Terminations.

(1) The older forms of the termination of the verb (Sing.) μ , $\sigma\theta\alpha$, $\epsilon\tau\alpha$ are common in Homer; cp. $\iota\theta\acute{e}\lambda\omega\mu$, $\bar{\iota}\omega\mu$, $\iota\theta\acute{e}\lambda\gamma\sigma\mu$, $\bar{\iota}\lambda\gamma\sigma\mu$, $\iota\theta\acute{e}\lambda\gamma\sigma\theta\mu$, $\bar{\iota}\lambda\gamma\sigma\theta\mu$.

(2) The termination of the third person Dual in historic tenses is $\tau\omega$ as well as $\tau\eta\mu$, in Pass. $\sigma\theta\omega\mu$ as well as $\sigma\theta\eta\mu$, $\bar{\delta}\acute{a}\kappa\kappa\epsilon\tau\omega\mu$, $\bar{\delta}\acute{a}\kappa\kappa\epsilon\tau\eta\mu$. In the plural $\mu\epsilon\sigma\theta\alpha$ is frequently used for $\mu\epsilon\theta\alpha$, Dual first person $\mu\epsilon\sigma\theta\omega\mu$.

(3) In the second person sing. Pass. and Med. σ is omitted from the termination $\sigma\tau\mu$, $\sigma\theta\mu$, as $\lambda\iota\lambda\pi\epsilon\tau\mu$, $\bar{\iota}\omega\pi\epsilon\tau\mu$, Conjunct. $\xi\chi\gamma\mu\mu$. This mostly remains uncontracted. $\epsilon\tau\mu$, as in $\xi\pi\lambda\epsilon\tau\mu$, often makes $\epsilon\tau\mu$, viz. $\xi\pi\lambda\epsilon\tau\mu$. In Pers. Med. for $\beta\acute{e}\beta\acute{e}\lambda\gamma\mu\mu$ we find $\beta\acute{e}\beta\acute{e}\lambda\gamma\mu\mu$.

(4) The third Plur. in $\tau\tau\omega\mu$ and $\tau\tau\eta\mu$ mostly appear as $\sigma\tau\omega\mu$ and $\sigma\tau\eta\mu$, as $\delta\acute{e}\delta\acute{e}\lambda\pi\tau\omega\mu$, $\bar{\iota}\lambda\pi\tau\omega\mu$ ($\xi\kappa\epsilon\pi\tau\omega\mu$), $\bar{\delta}\acute{a}\kappa\kappa\pi\tau\omega\mu$.

(5) The termination of the Inf. is frequently $\mu\epsilon\tau\mu$, or $\mu\epsilon\tau\mu$. Pres. $\delta\acute{e}\text{-}\mu\epsilon\tau\mu$ ($\mu\epsilon\tau\mu$), Fut. $\kappa\kappa\epsilon\mu\epsilon\text{-}\mu\epsilon\tau\mu$ ($\mu\epsilon\tau\mu$), Perf. $\tau\epsilon\theta\tau\mu\mu\mu$ ($\mu\epsilon\tau\mu$), Pass. Aor. $\beta\acute{e}\beta\acute{e}\mu\epsilon\tau\mu$ ($\mu\epsilon\tau\mu$), Second Aor. Act. $\xi\bar{\rho}\acute{e}\mu\epsilon\tau\mu$ ($\mu\epsilon\tau\mu$). Another termination is $\tau\epsilon\tau\mu$, as $\pi\acute{e}\epsilon\tau\mu$, $\theta\acute{a}\pi\epsilon\tau\mu$.

(6) The terminations $\sigma\tau\omega\mu$ and $\sigma\tau\omega\mu\mu$ express repetition of the action (*iterative form*). They are attached to Imperf. and Second Aor. of verbs in ω by the connecting vowel ϵ , or sometimes α , $\theta\acute{e}\lambda\gamma\epsilon\tau\omega\mu$, $\bar{\delta}\acute{a}\kappa\kappa\epsilon\tau\omega\mu\mu$, $\bar{\iota}\omega\epsilon\tau\omega\mu\mu$, $\bar{\iota}\omega\epsilon\tau\omega\mu\mu$. In the First Aor. Act. the termin. follows the aoristic vowel α , $\xi\bar{\rho}\acute{e}\alpha\text{-}\sigma\tau\omega\mu$, $\mu\eta\pi\alpha\text{-}\sigma\tau\omega\mu$. In μ verbs the terminations are attached directly to the stem, $\delta\acute{e}\text{-}\sigma\tau\omega\mu$, $\sigma\tau\omega\mu$, $\xi\bar{\rho}\acute{e}\sigma\tau\omega\mu$ for $\xi\bar{\rho}\acute{e}\text{-}\sigma\tau\omega\mu$ ($\epsilon\mu\mu$). These forms are rarely augmented. Cp. $\phi\acute{a}\pi\epsilon\tau\omega\mu$, Od. 11. 587, from $\xi\bar{\rho}\acute{e}\phi\acute{a}\pi\epsilon\tau\omega\mu$.

§ 18. Contracted Verbs.

(1) Verbs in $\epsilon\omega$ (for the most part uncontracted) change $\epsilon\epsilon$ and $\epsilon\epsilon$ into $\epsilon\iota$, sometimes $\epsilon\epsilon$ into η , $\epsilon\omega$ or $\epsilon\omega\omega$ to $\epsilon\omega$. In the uncontracted form the stem vowel ϵ is sometimes lengthened into $\epsilon\bar{\iota}$, as $\xi\bar{\rho}\acute{e}\epsilon\bar{\iota}\epsilon\tau\omega\mu$ for $\xi\bar{\rho}\acute{e}\epsilon\tau\omega\mu$.

(2) Verbs in *āos* are for the most part contracted. In these verbs the long vowel produced by contraction has often a corresponding short (sometimes a long) vowel inserted before it, as δρόω (δρῶ), δράφ (δρᾶφ), δράωσι δρῶσι, μνάσθαι (μνᾶσθαι). Occasionally this short vowel appears after the long vowel of contraction, as ἡβάνοτες.

(3) Verbs in *ōs* are generally contracted. In forms that remain uncontracted the *o* is often lengthened to *ō*, as ὑπνάωτες. Such forms as δράωσι δρῶσι and δηιόφεν (δηιοῖν) follow the rule of verbs in *āos*.

§ 19. Future and Aor. I. Act. and Med.

(1) (a) Pure verbs which do not lengthen the vowel of the stem in forming their tenses, often double the *σ* in Fut. and Aor. I. Act. and Med., as (γεικέω) γείκεσσα, (αἰδέομαι) αἰδέσσομαι, (γελάω) ἐγέλασσα. This is sometimes the case with verbs in *īs*, as (ἀναχάζομαι) ἀναχασσάμενος, πράζομαι) ἐφράσσοτο. (b) Or the *σ* may be altogether dropped in the ut., as τελέει, μαχέονται, ἀντιόω, i. e. ἀντιάσω, ἀντιάω, ἀντιῶ, expanded by the principle explained in § 18. 2.

(2) The future of liquid verbs, i. e. that have for characteristic λ, μ, ν, ρ, commonly have the Fut. uncontracted as βαλέονται, κατακτανέονται, σημανέονται. Some liquid verbs have a *σ* in Fut. and Aor. I., as εἴλσα, κύρσω, κέλσαι, and there is an anomalous form κένσαι (κεντέω).

(3) Conversely some verbs, not liquid, form an Aor. I. without *σ*, as χέω χεντέω, καλώ ξεκη, σεύω ξεσενα. Cp. εἴτα for εἴπον.

§ 20. Aor. II.

(1) The Aor. II. contains the root of the verb in its simplest form. The present tenses to which certain Aor. II. are referred are often of later formation, e. g. ἔστυγον is more primitive than στυγέω, ἔκτυπον than κτυπέω, μασον than μηκάμαι, ἔγηραν than γηράσκω, ἔχραον than χράω.

(2) Reduplicated Aor. II. Act. and Med., see § 18. 2.

(3) Aor. II. with *σ* on analogy of ἔπεσον. We find such forms as τον (τω), ἔθήσετο (θαίνω), ἔδύσετο, δυσδύμενος (δύνω), ὅρσο (ὅρνυμι), λέξο λέγω, δέξετο (ἄγω), οὖσε (οἴω=φέρω), δέξμεν, ἔρξμεν.

(4) Syncopated Aor. II. An Aor. is common, formed, on analogy of Ior. of verbs in μ, without connecting vowel, as (Act.) ἔκταν (κτείνω), ἔμβλήτην (βάλλω), οὐτα (οὐτάω) In the Med. these forms are generally without augment, and are distinguishable from Plpf. Pass. only by want of reduplication, e. g. ἔδέγμην, δέγμενος (δέχομαι), φθίμην (Opt. from φθίνω), ὄντο (λέω), ἔχυτο, χύμενος (χέω), σύτο (σεύω), ὄρτο (ὅρνυμι).

§ 21. Perfect and Pluperfect.

(1) The First Perf. is only found with verbs having a vowel stem. The Second Perf. is ~~the~~ commonest, and is formed without aspiration, as κέκοπα. Even in vowel verbs the Perf. is often without a κ, as βεβαρηώ, πεφίναι, ιτηώ, δεδιότες, etc.

(1) The Pluperfect is found with the uncontracted terminations $\epsilon\epsilon(\nu)$ = $\epsilon i(\nu)$; sometimes $\epsilon\epsilon$ becomes η , as in $\bar{\eta}\delta\eta$.

§ 22. Aor. I. and II. Passive.

(1) The 3rd pers. plur. Indic. often ends in $\epsilon\nu$ instead of $\eta\sigma\omega$, as $\bar{\epsilon}\rho\tau\alpha\phi\nu$, $\bar{\epsilon}\kappa\tau\alpha\theta\nu$, and the Infin. in $\bar{\eta}\mu\epsilon\nu$ and $\bar{\eta}\mu\nu$ instead of $\bar{\eta}\omega$.

(2) In the Conjunctive the uncontracted form in $\epsilon\omega$ is generally and ϵ is often lengthened to ϵi or η , while the connecting vowel in Dú Plural is shortened; e. g. $\delta\alpha\epsilon\omega$ ($\bar{\epsilon}\delta\dot{\alpha}\eta\nu$), $\sigma\alpha\eta\gamma$ ($\sigma\eta\omega\omega$), $\mu\gamma\eta\gamma\sigma$, (al. $\mu\gamma\dot{\eta}\omega\omega$), $\delta\alpha\mu\epsilon\epsilon\tau\epsilon$.

§ 23. Verbs in μ.

(1) The principal peculiarities of the verbs $\bar{\iota}\sigma\theta\mu$, $\tau\bar{\iota}\theta\mu$, $\bar{\iota}\eta\mu$, are given as follows.

	$\bar{\iota}\sigma\theta\mu$	$\tau\bar{\iota}\theta\mu$	$\bar{\iota}\eta\mu$	
Indic. Pres.				
2nd Sing.	$\tau\bar{\iota}\theta\eta\sigma\theta\alpha$	$\bar{\iota}\epsilon\omega$
3rd Sing.	$\tau\bar{\iota}\theta\epsilon\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\epsilon\bar{\iota}$
3rd Plur.	$\tau\bar{\iota}\theta\epsilon\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\epsilon\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$
Indic. 1st Aor.	$\bar{\iota}\eta\kappa\alpha$
" Imperf.	$\bar{\iota}\epsilon\omega$
Imperat.	$\bar{\iota}\sigma\tau\alpha$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$
Infin. Pres.	$\bar{\iota}\sigma\theta\mu\epsilon\nu$	$\tau\bar{\iota}\theta\mu\epsilon\nu$	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu[\bar{\iota}\epsilon]$	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu$
" 2nd Aor.	$\sigma\bar{\iota}\theta\mu\epsilon\nu$	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu[\bar{\iota}\epsilon]$	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu[\bar{\iota}\epsilon]$	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu$
" Perf.	$\bar{\iota}\sigma\theta\mu\epsilon\nu[\bar{\iota}\epsilon]$			
Conjunctive				
2 Aor.				
1st Sing.	$\sigma\bar{\iota}\theta\omega$ ($\sigma\bar{\iota}\theta\epsilon\omega$)	$\bar{\iota}\epsilon\omega$ ($\bar{\iota}\epsilon\theta\epsilon\omega$)	$\mu\epsilon\theta\text{-}\epsilon\omega$	
2nd Sing.	$\sigma\bar{\iota}\theta\bar{\iota}\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$	
3rd Sing.	$\sigma\bar{\iota}\theta\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$		
1st Plur.	$\sigma\bar{\iota}\theta\mu\epsilon\nu$ ($\sigma\bar{\iota}\theta\epsilon\mu\epsilon\nu$)	$\bar{\iota}\epsilon\mu\epsilon\nu$ ($\bar{\iota}\epsilon\theta\epsilon\mu\epsilon\nu$)	$\bar{\iota}\eta\sigma\bar{\iota}$, $\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$
2nd Plur.	$\bar{\iota}\epsilon\epsilon\epsilon\epsilon$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$
3rd Plur.	$\pi\bar{\iota}\epsilon\text{-}\sigma\bar{\iota}\theta\omega\bar{\iota}\bar{\iota}$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$
Dual	$\pi\bar{\iota}\epsilon\text{-}\sigma\bar{\iota}\theta\mu\epsilon\nu$	

(2) In the Third Plural of Past tenses $\epsilon\nu$ is a common termination, as $\tau\bar{\iota}\theta\epsilon\nu$, $\bar{\iota}\epsilon\nu$: also $\bar{\iota}\sigma\tau\alpha$ and $\sigma\bar{\iota}\theta\bar{\iota}$ = $\bar{\iota}\sigma\theta\sigma\bar{\iota}\bar{\iota}$, $\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$ and $\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$ = $\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$. Notice also the forms $\bar{\iota}\sigma\theta\mu\bar{\iota}\bar{\iota}\bar{\iota}$, $\bar{\iota}\sigma\tau\alpha$ for $\tau\bar{\iota}\theta\mu\epsilon\nu$, see § 3. 2.

(3) $\bar{\iota}\mu$ ($\bar{\iota}\theta\epsilon$) has the following peculiar forms.

	Pres. Indic.	Conjunct.	Opt.	Inf.
Second Sing.	$\bar{\iota}\epsilon\theta\alpha$	$\bar{\iota}\bar{\iota}\theta\alpha$..	$\bar{\iota}\mu\epsilon\nu$
Third Sing.	$\bar{\iota}\bar{\iota}\sigma\bar{\iota}\bar{\iota}$		
First Plur.	$\bar{\iota}\bar{\iota}\mu\epsilon\nu$		

Imperf. First Sing.	<i>ἥμα, ἥιον</i>	Tbird Sing.	<i>ἥμε(ν), ήε(ν)</i>
Dual	<i>ἴτην</i>		
First Plur.	<i>ἥομεν, ἴμεν</i>	Tbird Plur.	<i>ἥισαν, ἴσαν, ἥιον</i>
Fut. εἰσομαι		Aor. I.	<i>εἰσάμην, εισάμην.</i>

(4) *Εἰμί (sum)* has the following.

	Pres. Indic.	Conjunct.	Opt.	Imp.
First Sing.	ἔω, μετ-έιος
Second Sing.	ἔσσοι, εἰσι	ἔγει	ἔσσοις	ἔσσο
Tbird Sing.	ἔγσι, ἥσι, ἔη	ἔσσοι	
First Plur.	εἰμὲν			
Second Plur.	εἰτε	
Tbird Plur.	ἔσσοι	ἔωσι		

Inf. ἔμμεν[αι] and ἔμεν[αι].

Particip. ἔδων, ἔκουσα, ἔδρ, Gen. ἔόντος.

Imperf. First Sing. *ἥα, ἔα, ἔον*, Second *ἔησθα*, Third *ἥεν, ἔην, ἥην*, Third ar. *ἔσαν*.

Iterative tense *ἔσκον*, Fut. *ἔσσομαι*, Third Sing. *ἔσσεῖται*.

(5) Under *φῆμ* we find *φήη* (Third Sing. Conjunct.), *φᾶς* (Particip.), *φάο* np. 2 Sing.)

(6) Under *κεῖμαι* we have *κέαται, καλαται*, and *κέονται*, = *κεῖνται* : *κέατο, κατο* = *κεῖεντο*; *κέηται* = *κέηται*. Iterative tense *κεσκόμην*, Fut. *κέω, κείω, κείέμεν*, Particip. *κέαν*.

(7) Under *ἥμαι, ἔαται, εἴαται* for *ἥνται* : *ἔατο, εἴατο* for *ἥντο*.

(8) Under *οἴδα*. Pres. Indic. Second Sing. *οἴδας*, First Plur. *ἴδμεν*.

Conjunct. First Sing. *εἰδέω*, First Plur. *εἰδόμεν*, Second *εἰδετε*, Particip. *ἴδα*, Inf. *ἴδμεναι, ίδμεν*.

Imperf. Second Sing. *ἥειδης*, Third *ἥδεε, ἥειδη*, Third Plur. *ἴσαν*, Fut. *ἥσων*.

THE METRE OF HOMER.

THE Homeric verse is, technically, the catalectic dactylic Hexameter, consisting of six dactyls, of which the last is incomplete by a syllable (*καταλήπτικός*, i. e. *καταλήγει*, 'stops short').

Od. 1. ἀνδρά μοι | ἔννεψε | Μοῦσα πόλ | ὑπρόπον | δο μάλα | πολλά | *

The last syllable of the line may be long or short.

A verse which thus consists entirely of dactyls is called *στίχος δλοδάκτυλος*, and is of frequent occurrence.

A spondee may be substituted for the dactyl in every foot, as Od. 15. 33
 σίτου | καὶ κρεῖ | ἀν τὸ δ' | οἴνον | βεβρί | θασί, but this form of verse
 extremely rare.

The *στίχος δλοδάκτυλος* is the most frequent form; the next common is a verse where the 1st or 2nd, or both feet are spondees, e. g. Od. 1. 1. Od. 1. 2, Od. 1. 3. The spondee is less common in the 3rd, and still less in the 5th; where a spondee occurs in the 5th, the verse generally ends with a quadrisyllable. Cf. Od. 1. 29, 35, 36.

Caesura (τομή).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

The scheme of the hexameter is here given with two modes of division (1) into six feet, marked by the lower line of figures, and (2) into half-feet marked by the upper line.

The commonest Caesurae are

(1) After the first *long* syllable of 3rd foot (*τομὴ πενθημιμερής*, i. e. 5th half-foot). This is called *strong caesura*. e. g.

πλάγγη ἐπεὶ Τροί | ης ἵερ | δν πτολίεθρον ἔπερσε. Od. 1. 2.

(2) After the first *short* syllable of 3rd foot (*τομὴ κατὰ τρίτον τροχαῖς* *weak caesura*). e. g.

αὐτῶν γὰρ σφετέρ | ησιν δ | τασθαλίγσιν δλοντο. Od. 1. 7.

(3) After the first long syllable of 4th foot (*τομὴ ἐφθημιμερής*, i. e. 7th half-foot). e. g.

ειμ' Ὁδυσσεὺς Λαερτίᾳ | δης δς | πᾶσι δόλοισιν. Od. 9. 19.

(4) After the first short syllable of 4th foot (*κατὰ τέταρτον τροχαῖον*). e. g.

Πληγάδας τ' ἐσορῶντα καὶ | ὁψὲ δύ | οντα Βοῶτην. Od. 5. 272.

at end of 4th foot (*βουκολική*, because frequent in Theocr. and poets' school); e. g.

χι Κύδανες ἔναιον Ιαρδάνου | ἀμφὶ βέεθρα.

is frequently a pause in the sense after the 4th foot, when the asyndeta occurs, as

πετάσ δ' Ἰθάκην εὐδείελον | ἐν δ' ὅροις αὐτῆς. Od. 9. 21, (cf. Od. I. 60, &c.)

Hiatus (see Homeric Forms, § 5).

is frequent in the Homeric verse; e. g.

ἐκ τοῦδ' οὐτ' Ὁδυσῆα | ἔγώ. Od. I. 212.

ἐσθῆτά τέ | ἔσφερον εἶσω. Od. 7. 6.

a final short vowel suffers no elision when followed by a word that has a vowel, it may be the case that originally the word began with a vowel (Homeric Forms, § 2), so that the hiatus is only apparent; *δε Φοί—ἐπὶ Φῆρα—μέγα Φέργον—πίονα Φοίκον—αἴθοντα Φοίνον.*

Long Vowels used short.

occurs when a word ending with a long vowel or diphthong is followed by a word with an initial vowel; e. g.

ἐν μεγάροισι Ὄλυμποι | ἀθρόοι | ήσαν. Od. I. 27.

τίσις ἔσσεται | Ἀτρείδαο. Od. I. 40.

Θέλγετε δώσεις Ιθάκης ἐπιλήσσεται. Od. I. 57.

Shortening is occasionally found in the middle of a word, as

| Od. II. 270. *οῖος | ω |* Od. 7. 312. *ἥρως | ω |* Od. 6. 103.

Lengthening of short Syllables in Arsis.

*μιαμίδης—ἀμφηρεφέα—φλόγεα—φίλε—ἀποκέσθαι—ἀποκέσγοι—
ἀγοράσθε—κατάλοφάδια—συβόσια.*

The final vowel is often lengthened before a succeeding consonant: *τε διείδω and διέος, διηρὸν and διὴν*: before a liquid, as *πολλὰ
η—πυκνᾶ διαγαλέην—περὶ δὲ μέγα βάλλετο φάρος—τοῦσι δ' ἀπὸ*
The word *νέφος* lengthens a preceding vowel because its original
διέφος. Cf. *ἔπει—ἔπιτονος*, Od. 12. 423.

Illy speaking the Homeric verse uses great freedom in altering the
of words to suit the needs of the metre.

trial Epigr. 12. 9, 13—

Dicant Eārinōn tamen poetae,
Sed Graeci, quibus est nihil negatum,
Et quos *'Apes* *'Apes* decet sonare.

HOMERIC SYNTAX.

It would be impossible to attempt here anything like a complete sketch of Homeric Syntax, or to point out the contrast that it offers to the constructions used by Attic writers, but a few hints may be given, that may be more fully worked out by the student for himself.

THE USE OF THE ARTICLE.

To enable us to define accurately the use of the Article peculiar to Greek of the Homeric poems, all doubts ought to be cleared up as to date of the composition of the poems, the number and the age of interpolations, and the relation of the existing text to the original language. In the midst of so many uncertainties it is impossible to establish definite rules. We shall find the Article sometimes used with the force of a demonstrative or relative pronoun, sometimes approaching more nearly the ordinary use.

a. Pronominal use, as a weak Demonstrative.

Od. 2. 160 ὁ σφιν εὐφρονέαν ἀγορήσατο.

In this sense it may be the repetition of something mentioned before,

Od. 3. 11 νηὸς ξίσης ιστία . . τὴν δ' ὄρμισαν,
or may introduce a contrast,

Il. 4. 9 ἀλλ' ἡ τοι τὰι νόσφι καθῆμεναι εἰσορδῶσαι
τέρπεσθον τῷ δ' αὐτε, κ.τ.λ.

In this sense the Article frequently begins a new clause, generally with addition of a conjunction; e. g. δ μὲν—δ δέ—δ γάρ—αύτάρ δ.

The combination δ γέ mostly serves to resume the main subject of sentence, as

Od. 2. 131 πατήρ δ' ἔμδε ἀλλοθι γάιη,
ζώει δ γ' ἡ τέθηκε;

The Article may also sum up or repeat a foregoing relative clause,

Od. 11. 147 δν τίνα μέν κεν ἐξ νεκύων κατατεθνηστὸν
αἴματος δασον ίμεν, δ δέ τοι ηημερτὲς ἐνίψει,
or may prepare for a subsequent relative clause, as

Od. 2. 119 τάων αἱ πάρος ήσαν.

b. Attributive use.

The commonest form of this is when the Article stands at the beginning of the clause, and the subject is expressed later by a sort of apposition; e.

ἡ μὲν ἄρ' ὦδ' εἰποῦσ' ἀπέβη—γλαυκῶπη Ἀθήνη.

When the Article draws nearer to the subject to which it belongs, we naturally approach the regular Attic use. In the Homeric poems when the Article is used in direct combination with a noun it will be found for the most part that this noun either serves to point a contrast or to add a definition: thus we find *οἱ ἀλλοι—τὰ πρῶτα—τοῦ ἐτέροιο—τὰ χθιζόν—τὰ τέττα*, where one class of things is marked off from another.

In the frequent combinations *δὲ ξεῖνος—δὲ ἄναξ—δὲ ἡράς*, the noun substantive must be regarded as a regular title.

γ. The Relative use.

This arises from the common custom in an early stage of literary composition of putting together two or more demonstrative clauses without a connecting link (*asyndeton*). e. g.

Il. I. 330 *ἀλλ᾽ δὲ γε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέπιπε,*
τώιοι ἔσται κήρυκε.

The *τώιοι* here is merely the demonstrative, and the sentence has no syntactical connection with the preceding clause. ‘*T*hey were his heralds.’ Attic Greek would write *οἱ*, and English idiom render ‘who were his heralds,’ but the simpler Homeric syntax leaves the two clauses distinct. Cp.

Od. 9. 334 *οἱ δὲ ἔλαχον || τοὺς ἄν κε καὶ ἥθελον.*

Il. 7. 452 *τοῦ δὲ ἐπιλήσσονται || τὸ ἔγαν καὶ Φοῖβος .. πολίσσαμεν.*

From this usage the transition to the real relatival force is natural. Cp.

Il. I. 125 *ἀλλὰ τὰ μὲν πολιῶν ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,*
i. e. *quae vero ex urbibus diripiuntur, ea sunt divisa.*

Od. 4. 349 *ἀλλὰ τὰ μὲν σοι ἔειπε γέρων ..*
τῶν οὐδέν τοι ἔγαν κρύψω ἔπος.

These last instances will serve to introduce a new feature of Homeric Syntax, viz.

COORDINATION OF SENTENCES.

If we examine a paragraph in some Attic writer, we shall find that the sentences are elaborately connected with and subordinated to one another by means of relative pronouns, relative conjunctions, participles, etc. In Homeric syntax the mere juxtaposition of two sentences is often the only link of connection between them. This is called Coordination or *Παράταξις*. Cp.

Od. I. 433 *εὐῆγ δὲ οὐ ποτὲ ἔμικτο, χόλον δὲ ἀλέεινε γυναικός.*

Here we might expect *χόλον γάρ οὐ χ. ἀλεείνων.*

Od. 2. 10 *βῆγ δὲ ἵμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δὲ ἔχε χάλκεον ἔγχος*
= παλάμη ἔχων.

Ib. 18 *Ἀντίφος αἰχμήτης· τὸν δὲ ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ*
= δν ἄγρ. ἐκ Κ.

See also Od. 2. 20, 86, 313; 3. 252, 391; 4. 374, 729; 6. 234; 7. 30, 171,
263; 9. 8, 374; 11. 520. Cp. also

Il. 6. 147 φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμος χάμαδει χέει, ἀλλα δέ θ' ἡ
τηλεθόωσα φύει, ἔπειτα δ' ἐπιγίγνεται δρη.
= ἐπιγιγνομένης ἄρης οι δρόταν ἐπιγένηται.

Analogous to this is the tendency noticeable in Homeric syntax to derive from a construction with the Relative to the simpler one with the Demonstrative; e. g.

Od. 2. 225 Μένταρ, δε β' Ὁδυσῆος ἀμύμανος θεος ἐταῖρος,
καὶ οἱ λὸν . . ἐπέτρεπεν.

„ 9. 19 εἴμ' Ὁδυσεὺς Λαερτιάδης δε πᾶσι δόλοισιν
ἀνθρώποισι μέλω . . καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἔιτι.

Il. 1. 79 δε μέγα πάντων

'Αργείων κρατέει, καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί.

This disconnected style of syntax is peculiarly favourable to the frequent use in Homer of

EPHEXEGESIS*.

This ‘appended explanation’ is thus described by Schol. on Il. 22. ἐστὶ δὲ συνθῆται Ὄμηρος τὸ δρειλόμενον ἀπλῶς ἐρμηνεύεσθαι ἐν δυοῖς κοπαῖς ἐκφέρειν.

The simplest form of this is where one substantive explains or adds a closer definition to the preceding,

Od. 2. 420 οὐρον . . Ζέφυρον,

„ 6. 122 κουράων δυτή . . νυμφάων,

or when the constituent parts of a whole are expressed,

Od. 7. 114 δένδρεα . . δγχναι . . δοιαλ . . μηλέαι,

„ 10. 5 παῖδες . . ἐξ θυγατέρες . . ἐξ νιέες,

„ 12. 330 ἄγρην . . ἰχθῦς . . ὅρνιθας.

By a similar epexegesis we may explain the idiomatic use of ἀλλοι.

Od. 1. 132 ἀλλοι . . sc. μηστήρων,

„ 5. 105 ἀλλοι . . sc. τῶν ἀνδρῶν,

„ 10. 485 ἀλλοι . . sc. ἐτάρων.

There is also a frequent epexegesis of pronouns,

Od. 1. 194 μν . . . σὸν πατέρα,

„ 2. 307 ταῦτα . . νῆα, ἐρέτας.

Such an epexegesis may be corrective, where, in Attic Greek, we should use μὲν οὖν used,

Od. 3. 208 οὗ μοι . . πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοὶ,

where the latter clause is a more accurate statement than the former, we prefer here to explain μοι as an ethical dative. Occasionally, the epetic reference is grammatically irregular, as

Od. 1. 50 νῆσῳ . . νῆσος δευδρήεσσα.

We find an epexegetical use of the infinitive,

Od. 4. 197 τοῦτο νῦν καὶ γέρας οἰον . . κείρασθαι κόμην.

* See note on Od. 1. 1.

This infin. generally refers to a noun in the nom. or acc., but cp.

Od. 10. 431 τί κακῶν ἱμέρετε τούτων

Κίρησης ἐσ μέγαρον καταβήμεναι;

where the reference is to a noun in the genit. This restriction is not found when the combination of the definite article with the infin. has come thoroughly into use.

A participial sentence may serve as an epexegesis,

Il. I. 473 θλάσκοντο . . δεῖδοντες, μέλποντες,

Od. II. 582 δλγε' ἔχοντα . . ἔστασ' ἐν λίμνῃ.

An adverb may be explained by an epexegesis,

Od. 4. 348 παρὲξ . . . παρακλιδὸν,

" 8. 279 καθίστερθε . . μελαθρόφιν,

" 4. 312 δεῦρο . . . ἐς Λακεδαιμονα,

and *αὐτοῦ* is constantly explained by some such addition, Od. 2. 317; 3. 397; 9. 194; II. 187.

Sometimes one whole sentence is made to explain another, as

Od. 8. 402 ἔγων τὸν φείνον ἀρέσσομαι . .

δώσω οἱ τοδὶ ἄρο.

Cp. Od. I. 241; II. 314.

Sometimes again a single word may be explained by a periphrasis, following,

Od. I. 1 πολύτροπον . . δε μάλα πολλὰ πλάγχθη.

Cp. Od. I. 300; 2. 65; 3. 382; 9. 271.

The so-called σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος is a form of epexegesis, the *μέρη* being added to make a closer definition of the *ὅλον*: e. g.

Τρῶας τρόμος ἔλλαβε γυῖα, κ.τ.λ.

MOODS.

Among the peculiarities of the use of Moods in Homer, the student will note with respect to the Conjunctive, that (1) it often stands absolutely, analogous in meaning to the future Indicative:

Il. I. 262 ἰδομαι, 7. 87 εἴπησι, 24. 551 πάθησθα,

Od. 2. 333 διώληγται, 5. 299 γένηται.

Similar to this is the use of the Conjunctive to introduce the possible and likely, though not actual, circumstances of a simile, Od. 4. 337; 5. 328, 368.

(2) The Imperatival use of the Conjunctive in Homer in 1st pers. sing. and plur. is always accompanied by δλλ' ἄγε . . ἄγετε . . δεῦτε, Od. 9. 37; 10. 44. Here should be noticed a usage which couples such a Conjunctive mood with a foregoing Imperative.

Il. 6. 340 δλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήια τεύχεα δύω,

Od. 3. 18 δλλ' ἄγε νῦν ιθὺς κιε . . εἴδομεν (Conj.).

This is really the earliest or paratactic stage of syntax which afterwards develops into the subordinated use with ως, ὅφρα, ὅπως. Cp. also Il. 22. 417; 50; 23. 78.

The Optative mood represents an action merely as a conception of the mind; for this reason, where we find it contrasted with the Conjunctive, it generally expresses a more distant contingency, while the Conjunctive is more analogous in usage to the Indicative future. The Optative may stand absolutely to express a possible result, as

Il. 23. 151 Πατρόκλῳ ἥρωι κόμην δύάσαιμι φέρεσθαι,

Od. 3. 231 βεῖα θεός γ' ἐθέλων, καὶ τηλόθεν ἀνδρα σανσαι,
or in a negative sentence,

Od. 22. 462 μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ διὸ θυμὸν ἐλοίμην
τάσσων.

When such a possible realization is qualified by an additional clause, it is easy to see the transition to the use of the Optative as a conditional mood,

Il. 10. 246 τούτου γ' ἐπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἴθομένοιο
ἀμφω νοστήσαμεν·

Od. 1. 265 τοῖος ἔων μνηστῆροιν δύμλήσειν Ὀδυσσεὺς
πάντες κ' ὀκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε

THE USE OF *Δν* AND *κεν*.

While the Attic poets employ only *Δν* as the conditional particle, with indic., optat., infin., and particip., and with conjunct. only in combination with a relative pronoun or adverb, Homeric Greek uses both *Δν* and *κε(ν)* with much fewer restrictions. The use of *Δν* is more common in negative sentences than in affirmative in the proportion of 2:1. *Κε(ν)* is not unfrequently repeated in each element of a disjunctive sentence, as

Il. 20. 311 ή κέν μιν ἐρύσσεας ή κεν ἔάσειε,

„ 22. 253 ἐλοιμύ κεν η κεν ἀλοίην,

while *Δν* is never so used. Similarly we find the double *κε(ν)* in Homer, as Od. 4. 733, and *Δν κε* together, as Od. 5. 361; 6. 259; 9. 334, but never the double *Δν*.

In Homeric Greek both *Δν* and *κε(ν)* may be used with an independent conjunctive; *Δν* is only so used occasionally, and then almost without exception in negative sentences, as

Il. 3. 54 οὐκ ἀν τοι χραίσμη κίθαρις.

The only exceptions to this negative use being Il. 1. 205; 22. 505: *κε(ν)* with the conjunctive is not uncommon, but is always found in affirmative sentences. Cp. Od. 1. 396; 10. 507; 17. 418: *κε(ν)* is also freely used with indicative future; cp. Il. 1. 139, 523; 3. 138; 4. 176; 8. 404; 9. 61, Od. 3. 80; 4. 80; 12. 346; 14. 99; 16. 297: but *Δν* with the indicative future is only found three times, Il. 22. 49, 66, Od. 6. 221; for in Il. 9. 167 the *Δν* belongs to the relative.

NOTES.

BOOK I.

N.B. The sections and numbers in thick type refer to the 'Homeric forms,' pp. 215 foll.

line 1. **ἔνεινε**, 'tell of.' Buttmann (Lexil. 123 foll.) takes **ἔνέινα** as a lengthened form of **'ΕΙΝΩ**, through a step **ἔμπω**. It seems rather to be compounded of **ἐν** and **ἴνω**, i.e. **ἴνω**, and the second **ν** represents the original digamma, § 2.

τολύτρονον = the man 'of many wanderings;' the word explained by the next clause **ὅς .. πλάγχθη**. So inf. v. 300 **πατροφονῆα**, **ὅς οἱ πατέρα** **πλυτὸν ἔκτα**. Cp. also Od. 2. 65, 66; 3. 383 and 9. 271. This '*appended explanation*' is called in Gk. **ἐπεξήγησις**. Others render the word, 'clever,' 'of many devices or shifts,' cp. Od. 9. 19, 20.

1. 2. **πλάγχθη** = **ἐπλάγχθη**. The syllabic and temporal augments are dropped or retained at will in Homer; as **πλάγχθη .. ἐπερσεν**. Cp. § 18. 1.

1. 3. **νόον** = *mores*, as Horace translates it, Ep. 1. 2, 20; A. P. 141.

1. 4. **δὲ γε**, generally used to make an emphatic reference back to the original nominative. Cp. Od. 2. 327; 4. 821. See on p. 226, a.

1. 5. **ἡν** from **ὅς**, **ἡν** = *suis*. **ἀρνύμενος**, 'trying to win.'

1. 6. **οὐδὲ** **ὅς**, 'not even thus' = notwithstanding all his efforts; explained by **ἴλεμενός περ**. For the **ρρ** in **ἐρρίσατο**, see § 18. 1.

1. 7. **αὐτῶν σφέτερος** = *suis ipsorum*.

1. 8. Join **κατ-ήσθιον**. This separation of the preposition from a compound verb is called *Tmesis* (**τμῆσις**, **τέμνω** = 'cutting').

1. 9. 'Of these things (from some point of them at least), tell us too.' **τὸν** (=the whole story of the wanderings) is the genit. after **εἰπὲ**, as **εἰπὲ πατρὸς**, Od. 11. 174. **ἀμόθεν γε** [**ἀμὸς** Doric for **τις**, cp. **οὐδ-αμοῦ** and **ἀμογέτως**] adds a qualification: the poet only asks to know some portion of the story. Cp. **ἔνθεν ἔλαντον**, Od. 8. 500, 'taking it up at that point.' **καὶ ἡμῖν** = 'even as thou hast told others,' or, perhaps, 'even as thou thyself knowest it.' The **ἔνθα** of v. 11 is, then, the point at which the Muse consents to begin; viz. the eighth year (Od. 7. 261) of the captivity of Odysseus in Calypso's isle, and the tenth after the sack of Troy.

1. 11. **αἰπὺν**, properly 'steep.' Death is regarded as a plunge down a precipice. Cp. Soph. O. T. 877 **ἀπότομον ἀρουσεν εἰς ἀνάγκαν**. Trans. generally 'violent.' Cp. the use of *praeceps* in Latin.

1. 13. κεχρημένον. The perf. pass. of *χράομαι* has in Epic the sense of 'yearning after.' Cp. εὐνῆς κεχρημένος, Il. 19. 262.

1. 16. ἐναυτὸς is a year regarded as a series of seasons; ἔτος, as a date. 'But when the year came as the seasons revolved (*περιν[ε]λομένων*, in which the Gods destined for him,' etc.

1. 18. οὐδὲν' ἐνθα, 'not even then (antith. to ὅτε δὴ) was he escaped from his trials and [safe] among his friends.' i. e. The time for his return was come, but there were still many ordeals to undergo, before he found himself safe in Ithaca. πεφυγ. with genit. implies escape from troubles in which one has been actually involved: with the accus. (cp. Od. 9. 455) it implies that one is spared them altogether. Others render less well, 'Not even there (sc. in Ithaca) was he safe from troubles even when among his friends,' alluding to the struggle with the suitors still in store.

1. 21. πάρος, used, like πρὸν, with infin.

1. 24. δυσομένου Ὄπερίονος, here a local genit., as 'Αργεος, 'at Argos.' Od. 3. 251. For δεδαλατε, cp. § 17. 4; δυσομένου, § 20. 3. For δυτιόνων, cp. §§ 18. 2; 19. 1.

1. 28. τοῖσι, 'for them.'

1. 29. ἀμύμονος, i. e. in point of birth or beauty, not of virtue.

1. 32. αἰτιώντας, § 18. 2; ἡμέαν, § 15. 1.

1. 33. οἱ δὲ, 'whereas they, even of their own selves, by their infatuation, have sorrow beyond the claims of fate.' Every man had a certain amount of suffering which he could not forego, but this minimum could be indefinitely increased by recklessness and folly; σφῆσι, § 15. 2.

1. 36. νοστήσαντα, 'slew Agamemnon on his return [from Troy], though well aware of an awful doom, since we told him beforehand.'

1. 38. ἄργειφόντην. This epithet represents Hermes as the slayer of Argus the watchful guardian of Io. The word originally had some connection with the 'brightness of day,' ἄργε-φάίνω (the change from φάντης to φόντης being an Aeolic variation), and the latter story seeks to explain an epithet whose meaning had become unintelligible.

1. 39. μνάσθαι for μάσθαι, § 18. 2.

1. 40. τίσις Ἀτρείδαο = 'vengeance for Agamemnon.'

1. 41. ἴμειρεται for ἴμειρηται, conjunct., § 3. 4.

1. 44. γλαικῶπις, 'with flashing eyes.' Cp. of Athene Il. 1. 200 δέ οἱ δοσσ φάνθει. Cp. γλήνη, γλαῦξ, λάω ('I see'). Others render 'grey-glistening;' cp. γλαικες as epithet of the olive.

1. 46. καὶ λίγην, 'Aye verily! *that* man lies low in befitting destruction; so perish too any one else!'

1. 50. δος τε. Notice the Epic τε, used not as a copulative, but appended to pronouns, adverbs, and particles, adding a slight tinge of indefiniteness, by pointing rather to general cases than to a special instance. It is retained in Attic in οἵος τε = 'the sort of person to do so and so.'

51. **νῆσος**, **ἴστι** being omitted, as in Od. 4. 606. But a similar collocation occurs Il. 6. 396 **θυγάτηρ Ἡετίανος .. Ἡετίων δε ἔμεν,** λ.; **δε** here is adverbial = 'therein.'

52. **δλούφρων**. Atlas is called a being 'of baleful mind,' because of deep knowledge. With ignorant nations a very clever man has something 'uncanny' about him. A *wizard* is only 'one who knows.' (Germ. *t.*)

53. **αὐτὸς**, emphatic. **ἀμφὶς ἔχουσι**, 'keep asunder;' so **ἀμφὶς** i. Il. 13. 706. The name **Ἄτλας** (**τλάω**) signifies the 'upholder.'

55. **δδυρόμενον**, to be taken predicatively with **κατερύκει**.

58. **καὶ καπνὸν**, 'if it were but the smoke,' **Θανάτειν**, § 17. 5.

59. **οὐδέ τι τοῖ περ**, 'and *tbine* heart even recks not of it.' **οὐ νύ** § 6.

62. **ἀδύταο**, only the first aor. and perf. pass. (cp. Od. 5. 423) used once. The word contains a pun upon the name of Odysseus.

63. **νεφεληγερέτα**, § 9. 3.

64. **σε..έρκος**. In Epic diction a personal accusative is often joined an epexegetical (see on v. 1) accusative of the part affected, **τὸν δὲ** **οὔσσε κάλυψεν**. It is sometimes found in Attic, as **ποῦ μ' ὑπεράγεις** Eur. Hec. 812.

65. **οἱ δδόντων** = 'the fence formed by the teeth,' like **πύργου βῦμα**, 'a ce in the shape of a tower.'

66. **δε περὶ μὲν**, i. e. **δε περὶ.. ξιτὶ βροτῶν νόον**, 'who is beyond all in wit (so **περίσσοι γυναικῶν**, Od. 18. 248), and beyond all **τι** (**περὶ = περισσῶν**) gave offerings.'

70. **Πολύφημον**, assimilated in case to **δν**. For **δν** cp. § 15. 5.

71. **Κυκλώπεσσι**, a local dat., 'among the C.' Cp. **Πυλίοισι μεγ'** i. Od. 15. 227.

75. **οὐ τι κατακτεῖναι**, parenthetical; as we should say, 'without slaying him.'

76. **ἡμεῖς οὖθε**, 'we here,' in opposition to the absent Poseidon. **νι.** § 17. 1.

78. Join **ἔριδαινέμεν** (§ 17. 5) **οἵος ἀντία πάντων**, 'to contend alone at all,' viz. in despite of **δθ. θεῶν**.

82. **τοῦτο**, sc. **νοστῆσαι** 'Od.'

83. **δνδε δόμιονδε**, 'to his home,' § 12. 2. (c.)

84. **διάκτορος**, 'guide,' from **διάγω**. Cp. Od. 11. 626. Buttmann takes the word to **διάκω = διάκω**, and renders 'the runner.'

85. **δτρύνομεν**, i. e. **δτρύνωμεν**, § 3. 4.

89. **θείω**, cp. §§ 3. 2 and 23. 1.

90. **καλέσαντα**, attracted into construction of accusat. with infin. **ωντας**, from **κομάω**, § 18. 2.

91. **ἀπειπέμεν**, § 17. 5, 'to tell out,' as inf. v. 373.

92. **δδινδ**, descriptive epithet, 'close-thronging.' **ειλίποδας** expressed

the circling movement of the foot, which is brought round at each step instead of being lifted fairly and set down again. Buttmann would render 'heavy tramping.' But 'roll' is the primary notion of root *άλλω* or *άλη*. ἄλικας has its meaning decided by *κεράσσειν ἄλικται*, Hymn. Herm. 192.

I. 95. ἔχησο, cp. Il. 17. 143 ή σ' αὐτοις κλέος ἐσθλὸν ἔχει.

I. 97. ὑγρὴ, a femin. adjecit. used substantively, as ζεφυρίη, Od. 7. 119; θοη, Od. 9. 42.

I. 100. δάμνησο, from form δάμνημ.

I. 101. τούστιν τε κοτέσσεται, i. e. κοτέσσηται, §§ 3. 4 and 8. 2 = quibus cunque irata fuerit. The lines 97-100 were rejected by the Alexandrian critics as an interpolation from Il. 10. 135 and 5. 746 foll. Athene does not go to Ithaca in the character of a war-goddess.

I. 110. οἱ μὲν takes up κήρυκες, and of δ' αὖτε refers to θεράποντες.

I. 112. πρότιθεν = προ[ε]τίθεσαν, § 22. 1; 'set them in the front of the seats,' cp. Od. 10. 354. δατεύντο, § 4. 1.

I. 114. τετίμαια - μένος and τετίμώς (Il. 9. 30) are the only forms in use of a root TIE.

I. 116. μνηστήρων τῶν μὲν. The demonstrative rarely follows the noun unless a relative clause succeeds, as Od. 2. 119; 10. 74. Here it strengthens the antithesis to τιμὴν δ' αὐτός. σκέδασιν θεῖη = σκέδασι

I. 120. ἐφεστάμεν, § 23. 1.

I. 122. Join ἐπέα μην προσηύδα as αἴψα δ' ἀρ' Εέμαιον ἐπει πρεπέστη προσηύδα, Od. 17. 543, the verb being used with a double accusative.

I. 124. πατούμενος (πατέομαι), § 19. 1. With διττό στε χρῆ, cp. Od. 4. 463 = cuius rei tibi opus sit.

I. 125. ή δ' ἵσπετο II. A. In Epic diction a clause often begins, as here, with the article, and the noun follows later by a sort of apposition. 'She, i. e. Pallas Athene.' See p. 226.

I. 130. εἴσω, aor.; εἴσον, imperat. A defective verb from a present "ΕΙ". Join ὑπο-πετάσσεις, § 19. 1. That λίτα is accus. sing. from a masc. nom. λίς seems settled by the dat. λιτή, Il. 18. 352; others take it as accus. plur. from an old nom. λίς = λισσός, λεῖος, 'smooth,' i. e. not embroidered. In any case the epithets καλὸν δαιδ. will be referred back to θύρων (cp. Od. 10. 314, 366), the words ἐπδ.. πετάσσεις being parenthetical. 'And below (ἐπδ., adverbial) was a stool for the feet.' The καλούμενος is a low easy chair with a back: the θύρων had none.

I. 132. πάρ δὲ (§ 7), 'and beside it,' adverbial.

ἴκτοθεν ἀλλων μνηστήρων. This use is explained by taking μνησο. in the exegesis of ἀλλων, 'apart from the others,' sc. the suitors. So Soph. Aj. 516 ἀλλὴ μοῖρα = 'something else,' i. e. fate. Phil. 38 ἀλλα βάκη = 'other things,' viz. rags. Cp. Livy 4. 41. 8 *plaustra iumentorum alia*. See p. 228.

I. 134. ἀδήσει, 'should feel a loathing at,' properly the loathing that

comes from satiety. *ἄλην*, = Lat. *sa-tur*, *sa-tis*. ὑπερφίαλος, from ὑπερ-
φία= 'over-grown,' i.e. over-weaning; for φυ changing to φι, cp.
φέτω with φέτη.

L 136. Join προχόρ φέρουσα. ἐπέχενε, sc. over their hands, above
the basin. νίψασθαι, 'to wash withal.'

L 138. παρὰ ἐπάνυσσε, 'drew to their side.'

L 140. ἐπιθέντα, 'having laid on [the board] many cates, lavishing
from her stores.'

L 141. κρεάν, § 3. 2.

L 143. Join αὐτοῖσιν οἰνοχοέων.

L 147. παρενήνεον, imperf. from unused form *μηνέω*, reduplicated from
μένε= 'to heap.'

L 148. ἐπι-στέφ-εσθαι, Lat. *stip-are*= 'to fill brim-full of drink.' Cp.
Od. 2. 431. Virgil's *vina coronant*, means to wreath the bowl with
flowers. (Aen. 1. 724; 3. 525.)

L 150. ἐξ .. ἔντο, from ἐξίσθαι, to dismiss from one's self.

L 152. ἀναθήματα= 'appendages,' i.e. accompaniments. The notion
of 'ornaments' is later.

L 155. ἀνεβάλλετο, 'struck up' the prelude.

L 160. δεῖν, 'lightly.' νήποιον= 'without payment.'

L 163. Ιδολατο, δρησατατο, § 17. 4.

L 164. With the double comparative, of two qualities contrasted in
the same object, (the latter comparative being assimilated to the former),
cp. Hdt. 3. 65 ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα. Lat. *libentius quam verius*,
Cic. pro Mil. 29.

L 167. εἰ πέρ τις, 'even supposing any one should declare.' φῆσι,
the conjunct. of an imaginary case.

L 170. τίς πόθεν; two questions fused into one. At διποίης appears
an indirect question after κατάλεξον, the direct is resumed at τις.

L 172. εὐχετόντο, εὐχετάομαι, § 18. 2.

L 173. πεζόν. Notice the naïveté of this remark in the mouth of an
islander.

L 175. The general interrogative particle is η, but the rule of the
early grammarians was to write in a double question (where Attic would
have used πότερον .. η) η or ηε in the first clause, and, in the second, η
or ηε. (See La Roche, Hom. Textkrit., s. v.)

πατρώος, 'ancestral.'

L 176. Ισαν, § 23. 3. So ηγ χόρον, Od. 18. 194.

L 177. δλλοι, i.e. strangers.

L 182. οδε= 'as you see,' 'thus;' never in Homer= *bere*.

L 183. πλέων, one syllable, § 4. 3.

L 184. Τεμέστη, in Cyprus, the great storehouse for copper (*cuprum*=
as *Cyprum*).

L 185. ηδε= 'yonder;' he points as he speaks.

1. 185. ἐπ' ἀγροῦ refers to the 'cultivated land,' as opposed to the city. πόλης, § 11. 5.

1. 190. ἔρχεσθ[αι], § 6.

1. 191. παρτίθει = παραίθησι, §§ 7 and 23. I. Join κατα-λάβησι. Trans. 'crawling along the slope (*γουνὸς* from *γύνων*) of his vineyard-plot.'

1. 193. ἀλωῆ, properly 'a threshing-floor,' stands for any plot of smoothed land. In Il. 9. 579 οἰνόπεδον stands as substantive.

1. 195. βλάπτουσι κελ., 'bar him from his homeward voyage.' Cp. Od. 4. 380. βλαβ-εῖν seems connected with λαβ-εῖν.

1. 199. ἐρυκανόωσι, from ἐρυκανάω, § 18. 2.

1. 201. τελέσθαι, fut., § 19. I.

1. 204. ἔχησι, sc. αὐτὸν, δέσματα is the subject of the verb.

1. 207. τόσος = τήλικος, 'grown so big.'

1. 209. θάμα τοῖον, like our familiar 'ever so often.' This addition of *τοῖον* gives an emphasis which was probably marked by some expressive gesture. Cp. σιγῇ τοῖον, i. e. with finger on lip. Od. 4. 776; see also Od. 3. 321, and II. 135.

1. 210. ἀναβήμεναι εἰς, 'embarked for;' ἔβαν = ἔβησαν.

1. 213. πεπνυμένος. Irregular perf. part. from πνέω. Lit. 'having the breath of life' (Od. 10. 495), and thence = 'intelligent.' Cp. the Lat. *anima* and *animus*.

1. 216. γόνον = γονῆν, 'parentage.'

1. 217. τεῦ = τίνος, § 15. 3.

1. 218. ἔτετμε, i. e. ἔτετ[ε]με, redupl. second aor. (§ 18. 2) from unused pres. τέμω.

1. 220. τοῦ μὲν φασὶ ἐκγενέσθαι = nunc vero, qui infelicissimus est hominum, ejus me filium dicunt esse.

1. 222. νόνυμον ὀπίσσω, 'inglorious for the time to come.' We speak of 'looking forward' to the future. To Homer it appeared as the unseen things coming up behind us. Cp. ἔμπροσθεν in the sense of 'the past.' Plat. Phaedr. 277 D.

1. 223. τοῖον ἐγείνατο, (§ 19. 3). Cp. Virg. Aen. 1. 609 *Qui te tales genuere parentes.*

1. 225. ἐπ[έ]λεσθο, (πέλομαι,) the aorist, where our idiom uses the present. Cp. *Tempus erat*, Hor. Od. 1. 37. 4. τίπτε [i. e. (κατὰ) τὶ ποτε;] δι στε χρεῶ; literally, *quoniam de re opus te habet?* With χρεῶ supply γιγνεται as Od. 4. 634, or ἴστε, as Od. 2. 28. The sense is, 'What do you want with this sort of thing?'

1. 226. εἰλαπίν | η̄ | ἡ̄ | γᾶ | μος, § 4. 4. τάδε, 'this that I see.'

1. 227. ὅτε τέ μοι, 'since with insolent behaviour these men seem to me to be arrogantly feasting.' Cp. Od. 3. 246. Others render, 'How insolently!'

1. 229. δε τις, 'who might chance to come among them with his senses about him.'

I. 232. μέλλεν, 'was like to be,' or, as we say, 'to have been.' Cp μέλλειν διευκένειν, Od. 4. 94, 181. The Schol. interprets it by ἀφελεῖν, debuit.

I. 234. ἐβόλοντο, for ἐβούλ., as δελλοπόδε, for δελλοποὺς, Il. 8. 409. μηδέντες, § 18. 2.

I. 235. περὶ πάντων, *præ cæteris*, i. e. He has been lost to our sight, under sadder circumstances than any other man; not merely removed by death.

I. 238. ἐν χερσὶ, 'in the arms.'

I. 239. τῷ, 'in that case,' taking up δάμη.

I. 241. Ἐργασίαι, — 'the snatchers,' a personification of storm-winds. Cp. Od. 20. 66, 77, where the same thought is expressed by ἀνέλοντο θέλλαι. The Harpies of Virg. Aen. 3. 210 are a later creation.

I. 242. σίχετ[αι], § 6.

I. 246. Ithaca, Samè [Cephalenia], and Zacynthus (Il. 2. 631), formed the kingdom over which Odysseus ruled; but it did not include Dulichium (ibid. 625), which is supposed to have been one of the Echinades, perhaps afterwards joined to the mainland by the deposit of the Achelous.

I. 249. τελευτὴν ποιήσαι, sc. by choosing a husband.

I. 251. τάχα, in Homer always = 'quickly'; never = 'perhaps.'

Join καὶ ἔμ' αὐτὸν.

I. 253. πολλὸν, § 13. 5.

I. 254. οὐ κε χεῖρας ἀφείη, *qui manus inferat.*

I. 255. εἰ γάρ. This combination = *utinam*; it is resumed by the simple optative in v. 265, but it also introduces a protasis, to which πάντες gives the apodosis (v. 266). The use of the Latin *si* is similar.

I. 259. Ἐφύρης. There are several places of this name. The choice here lies between the Thesprotian and Elean Ephyræ.

I. 261. δέφρα οἴ εἴη, 'that he might have it, to smear his arrows withal.' Cp. Od. 9. 248.

I. 264. φιλέσοκε, § 17. 6.

I. 267. ἐν γούνασι. This phrase seems to be interpreted by the expressions γουνάζομαι, τὰ σὰ γούναθ' Ικάνω, Od. 3. 92 and 11. 68. Cp. also Il. 6. 303, where the votive robe is laid upon Athena's knees.

I. 268. διποτίσεται. Indic. fut. with κε, as in Il. 1. 175 οἴ κε με πήσουσι.

I. 270. δηπνως, (§ 8. 2), trans. 'how thou wilt expel.'

I. 271. εἰ δ' ἄγε. Generally interpreted as an ellipse for εἰ δὲ [βούλει] ἄγε. But εἰ may be an exclamation, like Latin *etiam*.

I. 273. πέφραδε, (φράζω), imperat., § 18. 2.

I. 275. μητέρα . . . δψ Ιτω, an anacoluthon. The sentence would rightly have run, μητέρα δὲ [δυωχθι] δψ Ιτει.

I. 277. οἱ Στ, i. e. the father and other members of the family. Επὶ

παῖδες = 'along with.' ἐπὶ with genit., when used with verbs of motion, means, literally, 'taking the direction of,' as Od. 3. 171.

I. 280. ἄρσας, ἄρω, § 19. 2.

I. 283. κλέος, 'news,' got by hearsay. Cp. Il. 2. 486 ήμεῖς δὲ πλέον ἀκούομεν, οὐδὲ τι ἴδμεν.

I. 286. ὅς γάρ, (demonstr.), 'for he came back last.'

I. 288. τρυχόμενός περ, sc. by the suitors of his mother.

I. 291. χέναι, (χέω, § 19. 3), κτερεῖξαι, δοῦναι, φράξεσθαι, are all infinit. for imperat. ἐπὶ = 'besides.'

I. 297. νηπίας. The nom. νηπίη is lengthened to νηπίῃ (§ 3. 5), cp. Il. 9. 491; and analogously the acc. νηπίας to νηπίδας, as αἰγάλεα to αἰγάλεσθαι, Il. 10. 120. 'You ought not to practise childishness, since you are no longer of the age for it.' Homer uses plurals where in later Greek we find an abstract noun. Cp. Od. 2. 346; 5. 250.

I. 298. οὐκέ, § 4. 3.

I. 299. ἐπ' ἀνθρώπους, 'spreading over.' πατροφονῆα, ὅ ει π. ε. ἔκτα. See on Od. I. 1, and p. 228.

I. 302. ἔσσ[ο], § 23. 4.

I. 310. τεταρτόμενος, (τέρπω), § 16. 2.

I. 313. οἴα. sc. κειμήλια. διδούστι, § 23. 1.

I. 315. λιλαόμενόν περ, 'very eager.' περ here intensive and not concessive.

I. 317. δόμεναι, see on sup. v. 291.

I. 318. καὶ μάλα καλὸν ἔλαν. i. e. 'taking it out from among your treasures, (not = 'choosing'), and it will be worth a return-present to you,' i. e. when you visit me, I will give you as good an one.

I. 320. ἀνοπαῖα. The meaning and accentuation of this word are altogether uncertain. It is interpreted, (1) 'upwards' (cp. Anopaea, a name of mountain-pass, Hdt. 7. 216); (2) 'the *anopaei*, a sort of sea-eagle'; (3) 'up the smoke-vent;' ὁπῃ, (query if ἀν' ἀνιαῖ); and (4) 'unseen,' (ἀ + ὄπ-αῖα). The choice seems to lie between (1) and (2).

I. 326. εἴατ [ο], § 24. 7.

I. 328. ὑπεριώθεν (ὑπεράϊον) § 12. 2 (b).

I. 330. κατεβήσετο, § 20. 3.

I. 337. πολλὰ γάρ. The clause containing the reasons of her action is thrown first. Cp. Od. 10. 174, 190. οῖδας, § 23. 8.

I. 338. κλείουσι, § 3. 2.

I. 343. μεμνημένη, 'calling it to mind.' The particip. stands free from the construction, (as in Od. 4. 151), and ἀνθρὸς depends on κεφαλὴ, 'the person, I mean, of a man who,' etc. Cp. sup. v. 161 and Od. 11. 549. The phrase Ἐλλὰς καὶ μέσον Ἀργος is a sort of familiar saying like 'from Dan to Beersheba,' and signifies the whole of Greece. Hellas, properly a district in Thessaly, is extended to signify all extra-

ian Greece, and *μέσον Ἀργος* (sc. Ἀχαικὸν), the kingdom of ο, is taken to include the whole of the Peloponnese.

ἢ νῦ τ[οι], § 6, 'are not the cause,' sc. of your sorrow.

φηστῆς, generally interpreted 'enterprising,' 'gain-getting,' ω, is also explained as 'corn-eating,' from *ἄλφι-ἔδειν*. Cp. Od. 9. 191; 8. 222. *ἐκάστοτε*, is in apposition with *ἀνδράσιν*. *κον* here, and *οἰκόνδε* (§ 12. 2), v. 360 = *θάλαμον*.

Ὥ resumes the *ἔμοι*, 'to this person (sc. to me) belongs.' 6-359 were rejected by the Alexandrian critics as an interm Hector's interview with his wife, Il. 6. 990.

πόνεντα, probably because the only light came through the opened; or through the smoke-vent.

in *παρακλιθῆναι* [*αὐτῇ τῷ*] *λεχέεσσι*.

δε καλὸν, 'this is a fine thing,' viz. *ἀκουέμεν* *δοιδοῦ*. Cp. sup. 376.

ιέναι, infin. explaining and in apposition with *μῆθον*.

Δ, § 15. 2. *ἀμειβόμενοι κ. οἴκ.*, 'changing about from use,' i. e. the guest of to-day is the host of to-morrow, and

ποινον, v. 380 *νήποινοι*, 'without recompence;' in first case = ing; in second = unavenged.

ιθώσομαι, § 4. 2.

ιτ, § 23. 1. *παλίντιτα ἔργα*, 'acts of requital.'

φύντες χείλεσον ὀδάξ, 'fastening on (lit. 'growing on') their teeth.' *Ο-δαξ, δάκ-ν-ω* = Lat. *mordicus*.

'in that;' *propter id quod* = δη.

9. Antinous and Eurymachus preserve their characteristics the insolent scoffer, and the smooth man of false professions.

πρώιον, 'thine ancestral right.'

ἢ τὸ κάκιστον. Telem. *pretends* to believe that Antinous thought it a bad thing to come to the throne, since he ο. may be spared that burden. The subject to *βασιλευέμεν* used, but it is implied by the *οι* that follows. δῶ = δῶμα. *σιλῆσ*, 'chieftains.'

/ *ἔχησι*, 'may have this' = Attic opt. with *ἄν*. Cp. Od. 4.

7.

v. 267.

ηφι, § 12. 1.

ορδαίσει σε κτήματα, double accusative on the analogy of *τί* with *ἀφαιρεῖσθαι*.

ς (not *ναιεταώσῃς*, § 18. 2), 'existing,' properly = 'dwelling,' ίς stood for their inhabitants. So Soph. Aj. 595

'Ω κλεινὰ Σαλαμίς σὺ μέν που

ναίεις ἀλίπλακτος εὐδαιμων.

L 406. ὅππόθεν, indirect question after ἵρεσθαι, ποίης and ποῦ direct.

L 409. Trans. 'Or comes he thus, desiring his own business [done] τόδι' ικάνει; lit. 'comes he this coming?' = τήνδι ἄφιξιν ἀφικνέται; Od. 5. 215.

L 411. γνώμεναι, 'for us to know him;' and he need not have been shy, οὐ γάρ τι κακῷ, κ.τ.λ..

L 414. εἴ ποθεν ἔλθοι, sc. ἀγγελίῃ: others make πατήρ ἔμος the nom.

L 417. The nom. to the sentence is οὗτος, 'this man.'

L 420. ἀθανάτην, § 13. 2.

ll. 422, 423. Join ἐπ-ελθεῖν, ἐπ-ῆλθεν.

L 424. κακεύοντες, §§ 7 and 23. 6.

L 425. αὐλῆς, local gen., as Ἀργεος, Od. 3. 251. Others make depend on δῃ, like ἀλλοθι γαῖης, Od. 2. 131.

L 428. κέδνα ἴδυια (i. e. Φίδνια, § 2), 'with trusty heart.' This use of οἰ is common, to denote character; e. g. ἀθεμίστια, ὄλοφῶια, αἴσιμα, εἴδι. The fem. of particip. εἴδως has the shortened vowel, as τεθῆλως, τεβᾶλως.

L 433. χόλον δὲ, where one would expect χόλον γάρ. The connect. of clauses in Homer is often marked only by their thus being put side by side (co-ordinated) instead of being made dependent on one another (subordinated). See p. 227.

L 436. ὁδέν, (οἶγω), Attic form φέν.

L 439. ἀστιχόσασα, 'smoothed.' τρητὸς, not bored with holes to ca the ropes that supported the bedding, but bored with holes in order be bolted together.

L 441. Trans. 'She pulled the door to with the silver hook, and did home the bolt by its strap.' The κλῆις here is a bar on the inner side of the door. There was a hole in the door, through which passed strap fixed to the bar. When you had left the room, and shut the door after you, the next thing was to pull the loose end of the strap which hung outside the door, and this drew the bolt across the door into socket made to receive it in the jamb (*στραθόβις*). The bar could be lifted again from the outside by passing through the strap-hole a hand or key (also called κλῆις). See Od. 21. 47 foll.

BOOK II.

L. 2. εὐνῆφιν, § 12. 1.

L. 3. ἐσσάμενος, § 19. 1 (ἴεννυμι). Join περι[έ]θετ[ο].

L. 5. ἀντην, literally, 'if looked at face to face' = 'in presence.'

L. 7. δηγορή, see on Od. 3. 127.

L. 9. ἤγερθεν, § 22. 1; δημηγερ. ἐγένοντ. expresses the completed result of ἤγερθεν.

L. 11. κύνες, cp. Virg. Aen. 8. 461. ἀργὸς, in its original meaning 'white and glistening,' gets the sense of swift through the notion of quick glancing movement. Cp. αἴσιος and Lat. *micare, coruscare*.

l. 13. θηθύντο, § 4. 1; from an Epic form θηέομαι for θεάομαι.

l. 14. γέροντες, the head men of the noblest families, generally the immediate advisers of the king. The notion of age is not necessarily stained in the word, any more than in *senatus* ('senex') or in our *derman*.

l. 17. καὶ γὰρ seems to be the explanation of δις δὴ γῆραῖ κυφὸς ἔην, which was natural enough if, twenty years ago, he had a son old enough to carry arms at the siege of Troy.

l. 20. πίμαρον δὲ, 'and dressed him last for supper.' 'Sociorum Ulyssis timus ille fuit quem devoravit Cyclops,' Bothe. Cyclops had threatened ήτω ἐγὼ πίμαρον ἔδομαι, but Odysseus had anticipated that by blinding us, Od. 9. 344, 360.

l. 21. οἱ—'for him.'

l. 22. ἔργα, *opera rustica*, which usage appears in the title of Hesiod's poem, 'Ἐργα καὶ Ἡμέραι.'

l. 23. οὐδὲ δε, 'notwithstanding,' i. e. though he had three sons left.

l. 24. τοῦ δακρυχέων, 'shedding tears for him.' So δακρυσθαι with αἰτι, Od. 4. 104.

l. 26. θάνατος (Epic for θῶντος), is here equivalent to the βουλὴ of the elders, Od. 3. 127.

l. 28. ὁδε. See on Od. 1. 152. χρεώ ἵκε, cp. Od. 1. 342.

l. 29. Join τίνα νεῶν δινδρῶν, κ.τ.λ. ή οἱ = ή ἐκείνων οἱ.

l. 30. στρατοῦ seems naturally to refer to any invading host. But e Schol. interprets it of the army returning from Troy.

l. 31. ήν χ' ἡμῖν. χ', i.e. κε, 'which he might tell us of, when he had been the first to hear of it.'

l. 33. διήμενος, 'favoured by heaven,' an aoristic participle, used indefinitely (*δινήμητι*), properly expresses the condition of one on whom the blessing (*δόαιο*) has been fulfilled; as οὐλόμενος is one for whom the curse (*δλαοιο*) has worked.

l. 35. The φήμη, or 'lucky omen,' consisted in the unconscious blessing pronounced on Telemachus; for Aegyptius did not know who had called the assembly. For a similar *opportuna vox emissā*, cp. ivy 5. 55.

l. 36. ἕτερος δὴν, the ε lengthened before δF., § 2, the original form of δὴν; διϝω; (cp. Lat. *dīu* and *dīes*) properly = 'a whole day long.'

l. 39. Join γέροντα προσέειπ. Trans. καθαπτόμενος 'accosting him.'

l. 43. εἴπω. In the corresponding passage, sup. v. 31, the optative occurs. Perhaps Telemachus changes it to a conjunctive, as implying that he 'really will' give every information which he happens to be the first to hear.

l. 45. δι, 'inasmuch as,' cp. Od. 1. 382. Others translate, 'which has fallen upon my house [in the shape of] mischief.'

1. 46. Σοιδ, in apposition to κακὸν, 'that is to say, two sorts of things.' The simplest way is to read κακό, with Aristophanes.

ὑμῖν τοῖσδεσσι, 'you here.' This and τοῖσδε are the usual Homeric forms of τοῖσδε. The Epic dative termination seems to have been appended to the already inflected case, i. e. τοῖσδε -σσι.

1. 49. Join ἀπ-ολέσσας.

1. 50. μοι, *datus etibius*. ἐπέχραον, 'beset.'

1. 53. Icarius was said to be then living in Samé (Cephallenia).

1. 54. δοῖη δ'. The sentence in full would run, δοῖη δὲ αὐτὴν τούτη φε κε ἔθελοι δοῦναι, καὶ δις οἱ [sc. Ἰκαρίοι] κεχαρισμένος ἔλθοι. Cp. inf. v. 113.

1. 55. εἰς ἡμέτερον, sc. δῶμα. Most MSS. read εἰς ἡμετέρου, which may have been an inaccurate idiom formed on a false analogy from εἰς Ἀΐδος, εἰς Αἰγύπτου, such phrases making it seem as if the preposition was properly followed by a genitive.

1. 58. τὰ δὲ πολλὰ κατ. 'And these things are wasted largely.' Cp. Od. 5. 323. ἔπ' = ἔπεστι.

1. 59. ἔσκεν, § 23. 4.

1. 60. τοῖοι διμνύμεν, 'such men (as he was) to ward off mischief;' cp. δοσσον ἔρυσθαι, Od. 5. 483. ἐπειτα, 'thereupon (sc. if we made the effort) we should prove but sorry folk and unskilled in defence.'

1. 63. Trans. 'For deeds have been wrought no longer durable (ἀν[α]σχετά), and no longer decent is the ruin of my house.' Hospitality can put up with a great deal, but there is an end to even the most lavish generosity.

1. 64. νεμεσοή. αἰδέσθ., imperatives. The words of περιναειτάωσι form the exegesis of περικτίονας. So Il. 9. 123 ἵππους ἀθλοφόρους, οἱ δέθλια ποσσὸν ἀροντο.

1. 67. Join μεταστρέψ. ἔργα, 'bring back your deeds upon your own heads.'

1. 68. Λίσσομαι with gen., as γουνάζομαι, Od. 11. 66. More common with the addition of πρός.

1. 70. He addresses the whole body of the Ithacensians in contrast to the suitors: 'Let be, my friends, and suffer me to pine with melancholy grief all alone [he would not have his sorrow for his father disturbed by the tumult of the suitors]: unless perchance my father, Odysseus the good, did spitefully work woes to the Achaeans, by way of requiting me for which ye are spitefully working me woe, by encouraging these suitors. But for my interests it were better that *you* should be the men to eat my store and stock. If *you* should eat it, there would soon be recompence made, for we would address you with our claim throughout the city, asking back our substance, till everything had been restored. But as it is, you are laying incurable anguish on my heart.' i.e. The *Ithacensians* by taking the part of these suitors who came from distant

homes were robbing Telemachus of his chance of recovering his losses. He might claim damages from the Ithacensians, he could not from the suitors.

1. 80. Join περὶ-βάλε = προσέβαλε.
1. 81. ἀναπτήσας. πρήθειν, an onomatopoeia, is generally used of the rush and roar of flame, but is transferred to the sounds of streams and winds.
1. 82. ἀκτῆν, adverb, of the form of a femin. accus., prop. ἀκάσην (*ἀκαση*) from ἀ-χάσειν = *biscere*.
1. 86. Trans. 'and would fain attach blame to us also.'
1. 88. περὶ .. οἰδεν, 'knows beyond all others.'
1. 89. τάχα δ' εἰσι τέταρτον, 'the fourth is fast passing away;' cp. inf. v. 107. So λέναι, of departure, inf. v. 367.
1. 93. θόλον ἀλλον, i.e. 'besides' the constant false promises.
1. 94. στήσασθαι λοτὸν is, properly, to 'erect the loom itself.' Here it is to 'set up a large web,' or rather to set up the *warp*, i.e. the vertical threads, which hung from the *çύγον* or top piece of the frame of the loom. The weaver when at work threw the shuttle (*κερκίς*, Od. 5. 62) through the threads of the warp, and then had to cross over to the other side, to pick up the shuttle and send it back. This walking across was technically called ἐποίχεσθαι, Od. 5. 62.
1. 96. ἔμοι, the possessive pronoun, as in Od. 3. 325, 475.
1. 97. Join ἐπειγόμενοι τὸν ἐ. γ., 'though eager for.'
1. 99. εἰς δέ τε κεν, as we say, 'against the time when.'
1. 100. τανηλεγήτης, 'the outstretcher,' a picturesque epithet, alluding to the body 'streaked' for burial, from ταν-αδε.. λέγω, root ΛΕΧ, 'to lie.'
1. 102. κῆραι, § 23. 6.
1. 104. ἔνθα καὶ, 'so then she would weave.' καὶ = she *really* did, as she said she would.
1. 105. ἀλλύεσκε, §§ 7 and 17. 6. παραθέντο, 'when she had set at her side.' Optative of repeated action after a historic tense; cp. Od. 4. 222.
1. 108. καὶ τότε δῆ. A common formula for the introduction of the apodosis.
1. 110. τὸ μὲν, sc. φᾶρος.
1. 113. i. e. γαμέεσθαι τούτῳ φῖτιν πατὴρ γαμέεσθαι κελεύει καὶ δε ἀνέμη αὐτῷ. See on sup. v. 54.
1. 115. The apodosis to εἰ δ' ἔτι is forgotten in the long parenthesis which follows; but it ultimately comes, though changed in form, in v. 123.
1. 117. ἐπιστασθαι .. κέρδεα .. φρένας stand as three accusatives, descriptive of the gifts ἃ οἱ δῶκεν Ἀθῆνη.
1. 118. τιν' ἀκούομεν, sc. ἐπιστασθαι or νοῆσαι. 'Such as we have never heard that any of the dames of old [knew], of those who,' etc. We should expect εὐπλοκαμίδων 'A., but these words are attracted into

the case of the relative. For Tyro and Alcmene, see on Od. II. 235, 266. Mycene was a daughter of Inachus.

I. 121. The full phrase would be *νοήματα δροῖα νοήμασι Πηνελοπέης*. For a similar brachylogy, see Od. 4. 379, and cp. *κόμαι Χαρίτεσσιν δροῖαν*, 'hair like the [hair of the] Graces,' Il. 17. 51.

I. 125. *τιθεῖσι*, § 23. 1.

I. 126. *ποιεῖτ[αι]*, § 6.

I. 128. 'Αχαιῶν, genit. after *φ*; cp. Od. 5. 448.

I. 131. *πατήρ δ' ἐμὸς*, 'and my father is in some other part of the world, whether he be alive or dead.' For the *δ*, see on Od. I. 171; the conjunction is omitted with the first clause, as in Od. 4. 110, 837.

I. 132. *ἀποτίνειν*, sc. 'the amount of dowry which Penelope originally brought with her to the family of Odysseus.'

I. 134. *ἐκ γάρ τοῦ*, 'for from him, her father.'

I. 135. *ἀρήσετ[αι]*, § 6.

I. 137. *μῆθον*, sc. 'the order to depart.'

Il. 139-145 = Od. I. 379-385.

I. 148. *ἴως μέν ρα*, 'for a while,' generally expressed by *τέλος*. *ἴως* one syllable, § 4. 3.

I. 151. *πολλά*. Several good MSS. read *πυκνά*, 'with rapid beats.'

I. 152. *ἰεὶς* *ἰεότερην*, 'And they glared down on the heads of all, and their look boded death. And having torn each other round cheek and throat,' etc., *ἀμφὶ* being retracted to the first clause. This usage is very rare in Homer. So perhaps *ἀμφὶ* may be taken as an adverb, 'all around,' and the accusatives be directly governed by *δρυψ*.

I. 154. *δεξιῶ*, sc. Eastward, the observer faced the North; cp. Il. 12. 239.

I. 156. *ἔμελλον*, by Attic rule *ἔμελλε*.

I. 158. *ὅμηλικήν* = *ὅμηλικας*, 'his peers.' *ἐκέκαστο* from *καίνυμαι*. For the infin. *γνῶναι* introducing the points of excellence, cp. *ἀριστεύειν μάχεσθαι*, Il. 6. 460, Od. 5. 170.

I. 162. *εἴρω*, a present tense, found only in Odyssey = *dico*.

I. 166. *πολέοντι*, § 13. 5. 'He will prove a curse to many besides of us who dwell,' etc. Cp. *κακὸν πάντεσσι γενοίμην*, Od. 16. 103.

I. 167. *εὐδείλεος*, see Od. 9. 21.

I. 168. *καταπαύσομεν*, conjunct., § 3. 4, 'to check,' sc. *the suitors*, taken up in the following *ἀβροί*.

I. 171. *τελευτήθηναι*, cp. inf. v. 280, 'will be accomplished.' The sense of futurity being transferred from the *φημὶ* = 'I foretell,' to the infinitive. Cp. *ἴειπε φθίσθαι*, sc. *peritum esse*, Il. 13. 666, *φαῖη μυθήσασθαι*, Od. 3. 125. Cp. *νόμιζε πεσεῖν*, 'believe that it *will fall*' Soph. Aj. 1082.

I. 172. *Τίτον εἰσανα*, = *ἴει Τροίην διαβήμεναι*, Od. I. 210.

I. 178. Cp. Virg. Aen. 9. 399.

- L 180. Join ἔγα πολλὸν δμείνων στο μαντεύεσθαι ταῦτα.
- L 181. ὅνδ with accus. after φοιτώσι, 'moving to and fro beneath.'
- L 182. ἀναστιμοι, 'significant.'
- L 185. ἀνείης, ἀνήμη, 'to let loose,' 'to hound on.'
- L 186. ποτιδέγμενος, § 20. 4.
- L 189. παρ[α]φάμενος, 'having talked over.'
- L 190. ἀνηρέστερον, as if from ἀνιηρής not ἀνιηρός. αὐτῷ = Τηλεμάχῳ.
- L 191. This line has been generally rejected as an inappropriate imitation of Il. I. 562. εἴνεκα τῶνδε may mean, 'with the aid of all these omens of thine.'
- L 194. ἐν πᾶσιν, 'in presence of all.'
- L 195. ἐς πατρός, see sup. v. 55. ἀπονέεσθαι with long initial vowel *metri grat.* Cp. Od. 7. 119 and 12. 423, and see p. 225.
- Il. 196, 197 = Od. I. 277, 278.
- L 199. ἔμπης here, as always in Homer, = 'notwithstanding'; οὐ πάντα is subdivided into οὐτ' οὖν.. οὔτε.
- L 202. μυθέαι syncopated for μυθέαι, § 17. 3.
- L 203. βεβρώσεαι, § 18. 3. Ἰσα, 'recompense,' neuter plural in abstract sense, as φυκτά = 'escape,' Od. 8. 299.
- L 204. διατρίβειν μητρός γάμον occurs in Od. 20. 341. Here the verb is used with direct personal object, and γάμον is added as *accus. respectus*.
- L 206. τῆς, sc. Πηγελοπείης, 'the excellence of her,' or perhaps 'that excellence,' sc. which we all know of.
- L 210. ταῦτα = 'your departure from my house.'
- Il. 215-217 = Od. I. 281-283.
- Il. 218-223 = Od. 287-292.
- L 222. χεύω.. κτερεῖω, apparently conjunctive of aorist though parallel with δάσσω. Yet χεύω may be the indicative future, χεύσω having dropped the σ.
- L 227. γέροντι may be most simply referred to Laertes. Others render, 'Οδυσσεὺς ἐπέτρεψέν οἱ [Μέντορι] οἰκου, [ῶστε οἴκου] πείθεσθαι γέροντι [Μέντορ] καὶ [αὐτὸν] φυλάσσειν πάντα. The change of subject is not uncommon.
- Il. 228, 229 = sup. vv. 160, 161.
- L 230. πρόφρων, 'with all his heart,' adverbial to δγανδ and ηπιοι. To ζετω the optatives εἶη and βέζοι answer.
- L 235. μνηστήρας, subject, not object, to ἔρδειν.
- L 237. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding,' lit. 'staking,' as Lat. *pono*. σφάδε § 15. 2.
- L 240. ἀνεῳ, with iota subscript, is nominative plural from ἀνεω, Attic form of ἀναος = ἀναδος. Buttmann would write ἀνεω or ἀνέω as an adverb, like οὔτω. In ή δ' ἀνεω δὴν ηστο the number and gender show that ἀνεω must be adverbial there (Od. 23. 93).
- L 245. *Leiocritus* threatens Mentor thus—You call us few (v. 241),

and so we are in comparison with the Ithacensians, but remember th you stand alone, ‘and it is terrible work to fight about a meal with m who moreover [καλ] outnumber you.’ Even Odysseus would not sta before us, and shalt *tbou* stand? This interpretation alone fits in w the context.

l. 250. ἀλθόντ[ι], § 8. ἐπίσποι (ἐφέπω). αὐτοῦ, ‘there.’

l. 255. Trans. ‘He will have to wait a long while and hear news his father in Ithaca.’

l. 257. αἰψυρήν, some render as = αἴψα. Better as a descriptive epith ‘quick to disperse,’ at his bidding.

l. 261. With νίζεσθαι ἀλός, local genitive, cp. λούεσθαι ποταμοῦ,

6. 508. Others describe it as a *partitive* gen.

l. 262. δ χθῖδε θ. ἦ., *tu qui venisti besternus deus.* We might exp κλῦθι μεν, θεὸς δ χθῖδες ἤλ. But the θεὸς is drawn into the relat clause.

l. 263. ήρεοιδῆς, ‘hazy;’ δῆρ is never ‘*clear*’ air.

l. 269. προσηγύδα, governs both accusatives. φωνήσασα = ‘hav lifted up her voice,’ intransitive.

l. 270. οὐδ' ὅπθεν. Thou hast not been, ‘nor in time to come si thou be.’

l. 272. οἶος ἔκεινος ἔην, supply τοιοῦτῶν σε εἶναι. ἔργον τε ἔπος seems to signify, ‘all that should be said or done.’ Cp. Il. 15. 234 φρ σομαι ἔργον τε ἔπος τε.

l. 274. οὐ and not μὴ, as the negative only qualifies κείνου and not whole sentence; cp. Od. 12. 382.

l. 284. δε, as the gender shows, only takes up the word θάνατ disregarding κῆρα. ἐπ' ἥματι = ‘in [one] day.’ Cp. Il. 10. 48. ἐφημέριος = ‘in the course of a day,’ Od. 4. 223.

l. 286. τοῖος .. δε τοι, ‘so good.. as that I,’ etc., the δε τοι explain how the kindness will work; cp. Od. 11. 135, 549.

l. 289. δρσον, § 19. 2.

l. 293 = Od. 1. 395.

l. 295. ἐνέβαι, sc. νῆα, ‘to launch.’

l. 298. τετιημένος, cp. Od. 1. 114.

l. 300. ἀνιεμένος, ‘ripping up,’ lit. = ‘letting loose in an upw direction.’ The knife is put in at the lowest part and works towards head. Cp. κόλπον ἀνιεμένη, Il. 22. 80.

l. 301. Join κτε ιθὺς Τηλεμ. Od. 1. 119.

l. 302. ἐνέφυ οἱ χειρὶ, ‘he fastened on his hand;’ i. e. grasped hand. χειρὶ dative after ἐνέφυ and not instrumental. Cp. Od. 3. 3; see also Aen. 8. 124. ἐξονομάζειν does not always mean, ‘called him name,’ as, e. g., in Od. 5. 181, but it always implies a direct perso address.

l. 304. ἔργον τε ἔπος τε, in apposition to κακόν.

I. 305. *ἰσθέμεν*, *κ.τ.λ.* Infinitive for imperative. *μοι* = 'I prithee;' ethical dative.

I. 306. *Ἀχαιοί*, here = Ithacensians.

I. 311. *ἀκίσσοντα*, supply *με* or *τινά*.

I. 312. *ἢ οὐχ* (§ 4. 3) *ἄλις ὁδός = nonne satis est quod?*

I. 313. *ἡα*, § 23. 4. Instead of a fresh sentence introduced by *δὲ*, Attic style would have put *ἔμου ἔτι τηγνίου ὄντος*.

I. 316. Join *ἐπι-τήλω = quomodo vobis inmittam*.

I. 319. *ἄπτορος*, 'a passenger, for I am not to be (*γίγνομαι*) possessed of ship or rowers.'

I. 321. *ἥ βα*, 'he spake;' not a shortened form for *ἔφη*, but an imperfect from a defective *ἥμιλ*, corresponding to Lat. *d-j-o*, i. e. *aio*.

I. 322. *βεῖα*, 'lightly,' 'without more ado.' The line was rejected, as a late interpolation made to introduce the *μηνστῆρες*.

I. 324. *ἄπεσκε*, § 17. 6. *τις* = 'one and another.'

I. 327. *δ γε*, see on Od. 1. 4, and cp. the use of *ille*, Virg. Aen. 5. 457.

ἴτει νῦ περ. 'Since you see he is so terribly set [upon killing us].'

I. 334. The meaning of the gibe is that *now* the suitors find enough to do in eating the substance of Telemachus; but it would be double trouble to have to make a division of it, should he die.

I. 336. *ἥδε [τούτῳ] δε τις.* Cp. sup. v. 29.

I. 337. *κατεβήσετο*, § 20. 3. The *κατὰ* is explained by Od. 4. 680.

I. 338. Join *νηρὸς ἔκειτο*.

I. 343. *καὶ = καίπερ*.

I. 345. *δικλίσεις*, (*κλίνω*), doors 'folding double.' Such doors (Il. 12. 155 foll.) had double cross-bars to secure them.

I. 346. *τοιχ' = ἐσκε*, § 23. 4. This does not mean that she slept and lived in the store-house, but was constantly about it at all hours of the day and night.

I. 350. *λαρώτατος*, (*λάω*), 'nicest.' For this form of comparison in an adjective with long penult., see § 12. 6.

I. 351. *κάμμορον*, § 7. *διομένη*, 'expecting.'

I. 356. *ἀθρόα*, *predicat.* with *τετύχθω*, 'let them all be made ready together.'

I. 363. *φίλε τέκνον*, *constructio ad sensum*.

I. 365. *μούνος*, may = 'all alone,' as Od. 3. 217; but comparing Od. 16. 117 foll.

ἢ μετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων,
μούνον Λαέρτην Ἀρκεσίος οὐδὲν ἔτικτε
μούνον δ' αὐτ' Ὁδυσῆα πατὴρ τέκεν, αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μούνον ξμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν,

it would rather mean her 'only child.'

I. 367. *εὐτέλε' λέντι*, 'directly you start.'

1. 369. μέν' αὖθις = μένε αὖθις, 'remain here, abiding amongst thy possessions.'

1. 370. ἐπὶ is followed by the accusative here as if the sentence ταῦτα κακοπαθοῦντα διάλησθαι ἐπὶ πόντον.

1. 373. μυθίσασθαι, for the tense, see sup. v. 171, 'not to tell my mother before the eleventh or twelfth day be come, or she herself miss me.' The construction with πρὶν changes from conjunct. to infin. A converse change is found in Il. 17. 504 foll.

1. 375 = Od. 4. 749.

1. 376. Join κατ-ιάπτη = 'damage.'

1. 377. ἀπώμανν, 'swore she would not;' so ἀπώμοτος. Soph. Antig. 383. Others render, 'swore unreservedly;' so ἀπ-ειπεῖν, Od. 1. 91.

1. 378 = Od. 10. 346.

1. 385. ἀγύρεσθαι, an aorist inf. with irregular accent; the rule requiring that it should fall on the penult. The old critics regarded it as a shortened form of the pres. ἀγύρεσθαι.

1. 387. ὑπέδεκτό οἱ, 'promised it him.'

1. 391. ἐσχατίῃ, 'at the outer edge,' i.e. the mouth of the harbour.

1. 396. πλάče, 'bewildered.'

1. 398. εἰσατ[ο] = ἤντο, § 23. 7.

1. 403. εἰσατ[αι] = ἤνται. See also § 6.

1. 404. Ισημεν (for ισημεν, § 3. 4), with the genit. ὅδοῖο, cp. Od. 1. 195.

1. 409. οἱ Τηλεμ., for the periphrasis = 'the mighty Telemachus,' cp. Od. 7. 167.

1. 412. ἄλλαι θρωατ, 'nor the handmaids either.' Cp. Od. 1. 132.

1. 416. ἀνέβαντε νῆρος (cp. Od. 9. 177) follows the analogy of the construction with ἐπιβαίνειν. Generally ἀναβαίνειν, when used with a case directly, takes the accus., Od. 3. 481, 492. ἦρχε, 'led the way.'

1. 420. ικρένος, properly ικέρνενος from ικέρνω, like Lat. secundus from sequor = 'favouring.' The favouring wind is in the same way called ισθλὸν ἐταιρόν, Od. 11. 7. οὐρός is from οὐρρυμ = 'the speeder on.'

1. 421. κελάδοντα, 'whistling'; cp. Ζέφυρον κελαδεινόν, Il. 23. 208.

1. 423. δπλῶν ἀπτεσθαι, 'to lay their hands to the tackling.'

1. 424. Trans. 'And they raised and fixed the pine-mast inside the hollowed centre-block, and fastened it down with the forestays.' Τησσάρος[ο]μη signifies anything 'constructed in the middle,' e. g. the recess between two pilasters or beams in a house, Od. 19. 37; here of a vertical timber trough or three-sided box in a ship that held the mast upright (See Illustration in Frontispiece.)

1. 425. πρότονοι are two ropes from the masthead to the bows. The ships only carried one square sail, so λοτία includes all the sail-rigging as well.

1. 428. πορφύρεον, from the same root as in φρέ-αρ with reduplication 'bubbling up:' others take it of colour (φύρω, 'to make turbid'), viz.

the 'dark' wave of ruffled water that does not break into white foam. Cp. Virg. Georg. 4. 357.

l. 430. δηράμενοι δωλα—'having made fast the sheets,' as the wind was blowing fair.

l. 431. ἐπιστεφέας, κ.τ.λ. See on Od. 1. 148.

l. 434. ἅλα, 'all through the morning;' accus. of duration.

BOOK III.

l. 1. This introduces the third day of the events in the Odyssey. Λιμῆν, (Λείθω), here of the sea, as in Il. 13. 21 βένθεσι λίμνης.

l. 2. πολύχαλκον. This seems to mean 'of solid brass,' like σιδήρεος σίρχεος, Od. 15. 329. Others render, 'bright like polished brass.' φαίνεται, 'give light,' as in Od. 7. 102; 12. 383.

l. 3—Od. 12. 386.

l. 4. οἱ δὲ, i.e. Telemachus and Athena. Πύλον—the position of the home of Neleus has always been a doubtful question. Strabo, the geographer, placed it in Triphylia, south of the river Alpheus, but the Messenian Pylos, on the coast (cp. the epith. ημαθόεντα, Od. 1. 93) opposite the island of Sphacteria, suits the story far better. From this Pylos, Telemachus reaches Sparta on the second day (Od. 4. 1), having rested one night at Pherae (3. 485), which lies in the straight line between the Messenian P. and Sparta.

l. 5. Ιξον, (Ιξω), § 20. 3. τοῦ = οἱ Πύλοι.

l. 7. ἑννέα ἔδραι. Nestor (Il. 2. 591 foll.) was lord over nine townships represented here by nine groups of sacrificers.

l. 8. προσχόντο, 'held in front of them,' 'ready for sacrificing.' Cp. τῷ δὲ δούρᾳ ἔχοντο, Il. 17. 355. ἐκάστοθι = at each of the nine ἔδραι. This gives a sum of 81 victims and 4500 men.

l. 9. μηρία, see on inf. vv. 456 foll. σπλάγχνα includes heart, liver, lungs, etc.

l. 10. οἱ δὲ ιθὺς, 'now the others straightway put into shore.'

ἴθυς, seems to mean 'fairly trimmed,' of a ship that 'steadies with upright keel.' The Schol. prefers to take it of the equal rounding of the vessel's hull, interpreting it by ισόπλευρος. Cp. δοτὶς παντόσ' εἴση, Il. 3. 347.

l. 11. στεῖλαν δεῖπναρες, 'they furled the sails by brailing them up.' A sail is 'brailed up' when instead of being lowered from the mast altogether it is hauled up tight to the yard. This would be done when the crew purposed only to make a short stay. ἐκ δὲ ἔβαν αὐτοὶ, that is, after mooring by stones cast out at the ship's bows (εὑναὶ), they hauled the stern close into the shore by the πρυμνήσια, and so landed; for they had no small boats.

l. 15. ἐπέπλωσ, a second aor. from ἐπι-πλώω, another form of πλέω.

1. 18. εἴδομεν, for εἴδαμεν, (οἶδα), § 23. 8 = 'let us learn.'
1. 19. λέσσεοθαι, infin. for imperat. αὐτὸς, emphat., 'you yourself.'
1. 22. πῶς τ' ἀρ προσπτ. ἄρ for ἄρα by apocope, § 7.
1. 23. μυθοῖστ, 'I have never yet proved myself in speeches;' differs from πειράσθαι τίνος. Cp. ἔπειτι πειρήσομαι [ἀντάν], Il. 2. 73.
1. 27. οὐ..οὐ. The οὐ, which negatives the whole sentence, is repeated again before the στ to emphasise it. Cp. Od. 8. 32.
1. 28. τραφίμεν is generally taken as a form of the second aor. in act. τραφέτιν with neuter signification; others regard it as a syncopated form for -ζμεναι, i. e. τραφῆναι.
- Il. 29, 30 = Od. 2. 405, 406.
1. 33. They were already roasting some of the meats, and were preparing others by 'piercing' (ἔπειρον) them with the spits.
1. 39. πάρ, § 7. φ from the possessive δ.
1. 41. δειδίσκ. The act of 'welcome' was performed by holding δ the full cup towards the guest. Cp. δέπαὶ δειδίσκετο, Od. 18. 121.
1. 44. τοῦ γάρ, 'for it is a feast in his honour that you have fallen upon.' ἀντάν, as inf. v. 97.
1. 45. εὔχειαι, for εὔχηαι, § 3. 4. ή θέμις, 'which is right,' ή being assimilated to the gender of θέμις, as in Lat. *si qua est ea gloria*, Virg. Aen. 7. 4.
1. 48. εὔχεσθαι = 'is a worshipper.'
1. 49. δημητική, lit. 'there is to me equality of age with him.' That 'his years and mine are the same.'
1. 52. δίκαιος means a 'proper' man, who, as we say, 'knows who he is about.' One who practises δίκη, = the usual behaviour or custom of men. Cp. Od. 4. 691.
1. 58. Join διοιβήν ἐκατόμβης.
1. 60. Join πρήξαντα [ἐκένο] οὐ ἔνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
1. 62. Trans. 'Thus she made her prayer accordingly' [ἔπειτα seen only to take up the circumstances of the scene, cp. ἀς ὁ μὲν ἐνθ' ἦρεν Od. 7. 1], 'and was herself bringing it to pass.' She seemed to be mere mortal dependent upon Poseidon's good pleasure, but was really a goddess who could answer prayer herself.
1. 63. δέπας διμφικ., 'a goblet with double cup,' i. e. forming a cup at either end, something like an hour-glass open at top and bottom.
1. 64. ἀς δ' αὐτως = the later form ἀστύρας δέ.
1. 65. ὑπέρτερα = the 'upper' or outside meats, in opp. to the στλάγχνα. ἤρνσαντο = 'drew them off the spits.'
1. 68. Γερήνιος, of Gerenia, a Messenian town, where Nestor took refuge when Heracles sacked Pylos. ἵππότα, § 9. 3.
1. 69. ἐρέσθαι, second aor. infin. from Epic pres. εἴρομαι.
1. 71. πόθεν πλέψτε, (πλέω), 'from whence are ye sailing over the watery ways?' The forms κλέψθα and -θαι are both found; cp. Od. sc. 86.

Il. 71-74 = Od. 9. 252-255.

1. 72. η τι...η. These are two separate direct questions; see Od. 1. 175 for the general rule for the accentuation of η in double questions. πρᾶξιν, 'business,' especially 'commerce'; cp. πρήκτηρες, Od. 8. 162. Δέλλησθε, perfect with pres. signif. from δλάμωμαι; cp. Od. 2. 370. This word suits μαργδίων = 'recklessly,' but is used by *zeugma* with κατὰ φύσιν also.

1. 73. οιά τε, see on Od. 9. 128. With the whole passage, cp. Thucyd. I. 5. 2 δηλοῦσι δὲ τῶν ἡπειρωτῶν τινὲς ἔτι καὶ νῦν, οἵς κόσμος καλῶς τοῦτο ἔχει [sc. τὸ λυρτεῖν], καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν τὰς πόστεις τῶν πατελέωντων πανταχοῦ δμοῖς ἐργάζονται, εἰ λυρταῖ εἰσιν, ἀς οὔτε ὁν ποθάνονται διαφοιόντων τὸ ἔργον, οἵς τ' ἐπιμελὲς εἴη εἰδέναι οὐκ ἀνιδίζονται.

Δέλλησθε, § 18. 2.

1. 74. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding their lives by bringing mischief,' etc.

1. 78. This line is wanting in the best MSS, and is rightly rejected here as introducing a repetition of Ιω that is unhomeric. It is probably interpolated from Od. I. 95.

1. 80. εἰμὲν, § 23. 4.

1. 81. ὑπονῆσσον, 'at the foot of Mt. Neion'; cp. Od. I. 186. εἰλήθαμεν for εἰληλούθαμεν = ἐληλύθαμεν.

1. 83. κλέος, see on Od. I. 282. Cp. also πενσόμενος μετὰ σὸν κλέος, Od. I. 415.

1. 87. πευθόμεθα, so πεύθομαι, inf. v. 187, and ἀκούετε, inf. v. 193, where our idiom uses an historic tense.

1. 88. ἀπευθέα θῆκε, 'has kept it untold.'

1. 92 = Od. 4. 322.

1. 95. Join περὶ .. διξυρδίν, 'wretched exceedingly.'

1. 96. Join αἰδόμενος and ἀκαίρων with με. Trans. 'And do not speak comfortably through any consideration or pity for me, but tell me frankly how you got a sight of him.' Cp. ἀντᾶν, sup. v. 44.

1. 99. ἔπος .. ἔργον, see on Od. 2. 272. ὑποστάς, 'having made his promise.'

1. 101. ἔνιστες, imperat. of second aor. of ἔνιπω, like σχέσ, θέσ, is a contracted form of ἔνισπ-εθι. The other form of the imperat., ἔνισπε, is found in the middle of a verse, as Od. 4. 642; ἔνισπε, Il. 24. 388, is the indic. mood.

1. 103. ἔπει here is followed by no actual apodosis. It would be possible to introduce one after μαρνάμεθα, v. 108, e. g. ἔγώ δὲ κέ τοι καταλέγω. But, really, the form of the sentence is forgotten in the excitement of speaking. For a similar use, cp. Od. 4. 204.

1. 104. Join μένος .. δοχεῖοι, 'invincible in spirit.'

1. 106. δημή δρέσεν 'A., 'wherever A. might be our guide.' The optative of circumstances repeated from time to time.

I. 46. οὐδ, in apposition to κακῶν, 'that is to say, two sorts of things.' The simplest way is to read κακά, with Aristophanes.

ὑμῖν τοίσθεσσι, 'you here.' This and τοίσθε are the usual Homeric forms of τοίσθε. The Epic datival termination seems to have been appended to the already inflected case, i. e. τοίσθε -σσι.

I. 49. Join ἀπ-ολέσσας.

I. 50. μοι, *dativus ethicus*. ἐπέχραν, 'beset.'

I. 53. Icarius was said to be then living in Samé (Cephallenia).

I. 54. δοίη δ'. The sentence in full would run, δοίη δὲ αὐτὴν τοῖτο φέκε ἔθελοι δουῆναι, καὶ ὅς οἱ [sc. Ἰκαρίψ] κεχαρισμένος ἔλθοι. Cp. int. v. 113.

I. 55. εἰς ἡμέτερον, sc. δῶμα. Most MSS. read εἰς ἡμετέρου, which may have been an inaccurate idiom formed on a false analogy from εἰς Αἴθος, εἰς Αἰγύπτῳ, such phrases making it seem as if the preposition was properly followed by a genitive.

I. 58. τὰ δὲ πολλὰ κατ. 'And these things are wasted largely.' Cp. Od. 5. 323. ἐπ' = ἐπεστι.

I. 59. ισκεν, § 23. 4.

I. 60. τοῖοι ἀμνύμεν, 'such men (as he was) to ward off mischief.' τρόσσον ἔρνθαται, Od. 5. 483. ἐπειτα, 'thereupon (sc. if we made the effort) we should prove but sorry folk and unskilled in defence.'

I. 63. Trans. 'For deeds have been wrought no longer endurable (*ἀν[α]σχετά*), and no longer decent is the ruin of my house.' Hospitality can put up with a great deal, but there is an end to even the most lavish generosity.

I. 64. νεμεσοή, αἰδέσθ, imperatives. The words of περικαυεῖσθαι form the exegesis of περικτίων. So Il. 9. 123 Ιπποὺς δέλοφόρους, οἱ δίθλια ποσσὸι δρόντο.

I. 67. Join μεταστρέψ. Ἐργα, 'bring back your deeds upon your own heads.'

I. 68. λίστομαι with gen., as γοννάζομαι, Od. 11. 66. More common with the addition of πρός.

I. 70. He addresses the whole body of the Ithacensians in contrast to the suitors: 'Let be, my friends, and suffer me to pine with melancholy grief all alone [he would not have his sorrow for his father disturbed by the tumult of the suitors]: unless perchance my father, Odysseus the good, did spitefully work woes to the Achaeans, by way of requiting me for which ye are spitefully working me woe, by encouraging these suitors. But for my interests it were better that *you* should be the men to eat my store and stock. If *you* should eat it, there would soon be recompence made, for we would address you with our claim throughout the city, asking back our substance, till everything had been restored. But as it is, you are laying incurable anguish on my heart.' i.e. The Ithacensians by taking the part of these suitors who came from distant

omes were robbing Telemachus of his chance of recovering his losses. He might claim damages from the Ithacensians, he could not from the visitors.

1. 80. Join ποτί-βάλε = προσέβαλε.
1. 81. ἀναπρήσας. πρήθειν, an onomatopoeia, is generally used of the rush and roar of flame, but is transferred to the sounds of streams and winds.
1. 82. δικῆν, adverb, of the form of a femin. accus., prop. δικᾶν (δικαος) 'om δ-χάω = *biscere*.
1. 86. Trans. 'and would fain attach blame to us also.'
1. 88. περὶ .. οἰδεν, 'knows beyond all others.'
1. 89. τάχα δ' εἰσι τέταρτον, 'the fourth is fast passing away;' cp. inf. 107. So λέναι, of departure, inf. v. 367.
1. 93. δόλον δλλον, i.e. 'besides' the constant false promises.
1. 94. στήσασθαι λοτὸν is, properly, to 'erect the loom itself.' Here it is to 'set up a large web,' or rather to set up the *warp*, i.e. the vertical threads, which hung from the *çýgora* or top piece of the frame of the loom. The weaver when at work threw the shuttle (*κερκίς*, Od. 5. 62) through the threads of the warp, and then had to cross over to the other side, to pick up the shuttle and send it back. This walking across was technically called ἐποιχεσθαι, Od. 5. 62.
1. 96. ἡμοι, the possessive pronoun, as in Od. 3. 325, 475.
1. 97. Join ἐπειγόμενοι τὸν ἐ. γ., 'though eager for.'
1. 99. εἰς ὅτε καν, as we say, 'against the time when.'
1. 100. τανηλεγής, 'the outstretcher,' a picturesque epithet, alluding to the body 'streaked' for burial, from ταν-άδε.. λέγω, root ΛΕΞ, 'to lie.'
1. 102. κῆται, § 23. 6.
1. 104. ἔνθα καὶ, 'so then she would weave.' καὶ = *she really did*, as he said she would.
1. 105. δλλύεσκε, §§ 7 and 17. 6. παραθέντο, 'when she had set at her side.' Optative of repeated action after a historic tense; cp. Od. 4. 122.
1. 108. καὶ τότε δῆ. A common formula for the introduction of the apodoses.
1. 110. τὸ μὲν, sc. φάρος.
1. 113. i. e. γαμέεσθαι τούτῳ φτινι πατὴρ γαμέεσθαι κελεύει καὶ δε ἀνών αὐτῷ. See on sup. v. 54.
1. 115. The apodosis to εἰ δ' ἔτι is forgotten in the long parenthesis which follows; but it ultimately comes, though changed in form, in v. 123.
1. 117. ἐπίστασθαι .. κέρδεα .. φρένας stand as three accusatives, descriptive of the gifts ἃ οἱ δῶκεν Ἀθήνη.
1. 118. τιν' ἀκούομεν, sc. ἐπίστασθαι or νοῆσαι. 'Such as we have ever heard that any of the dames of old [knew], of those who,' etc. We should expect εὐπλοκαμίδαν 'A., but these words are attracted into

the case of the relative. For Tyro and Alcmene, see on Od. II. 135, 266. Mycene was a daughter of Inachus.

1. 121. The full phrase would be *νοήματα δροῦσα νοήμασι Πηνελοπέῃ*. For a similar brachylogy, see Od. 4. 279, and cp. *κόραι Χαρίτεσσι δροῖσι*, 'hair like the [hair of the] Graces,' Il. 17. 51.

1. 125. *τιθεῖστ*, § 23. 1.

1. 126. *ποιεῖται*, § 6.

1. 128. 'Αχαΐῶν, genit. after *φ*; cp. Od. 5. 448.

1. 131. *πατήρ δέ λέπεις*, 'and my father is in some other part of the world, whether he be alive or dead.' For the *δέ*, see on Od. I. 171; the conjunction is omitted with the first clause, as in Od. 4. 110, 837.

1. 132. *ἀποτίνειν*, sc. 'the amount of dowry which Penelope originally brought with her to the family of Odysseus.'

1. 134. *ἐκ γάρ τοῦ*, 'for from him, her father.'

1. 135. *ἀρήστεται*, § 8.

1. 137. *μέθον*, sc. 'the order to depart.'

II. 139-145 = Od. I. 379-385.

1. 148. *ἔως μὲν ἥα*, 'for a while,' generally expressed by *τέλος*. *ἕως* one syllable, § 4. 3.

1. 151. *πολλά*. Several good MSS. read *πυκνά*, 'with rapid beats.'

1. 152. *Ἄς δέ ιδέτην*, 'And they glared down on the heads of all, as their look boded death. And having torn each other round cheek and throat,' etc., *ἀμφὶ* being retracted to the first clause. This usage is very rare in Homer. So perhaps *ἀμφὶ* may be taken as an adverb, 'all around,' and the accusatives be directly governed by *δρυψ*.

1. 154. *δεξιῶ*, sc. Eastward, the observer faced the North; cp. II. 11, 239.

1. 156. *ἔμελλον*, by Attic rule *ἔμελλε*.

1. 158. *δημητεῖην* = *δημήτιας*, 'his peers.' *ἐκέκαστο* from *καίνυμι*. For the infin. *γνῶναι* introducing the points of excellence, cp. *ἀριστεῖεται μάχεσθαι*, Il. 6. 460, Od. 5. 170.

1. 162. *έρω*, a present tense, found only in Odyssey = *dico*.

1. 166. *πολέον*, § 13. 5. 'He will prove a curse to many besides us who dwell,' etc. Cp. *κακὸν πάγτεσσι γενοίμην*, Od. 16. 103.

1. 167. *εὐδείλεος*, see Od. 9. 21.

1. 168. *καταπάνσομεν*, conjunct., § 3. 4, 'to check,' sc. *the suitors*, taken up in the following *ἀντοι*.

1. 171. *τελευτηθῆναι*, cp. inf. v. 280, 'will be accomplished.' The sense of futurity being transferred from the *φημί* = 'I foretell,' to the infinitive. Cp. *ἴειπε φθίσθαι*, sc. *periturum esse*, Il. 13. 666, *φημι μυθίσσασθαι*, Od. 3. 125. Cp. *νόμιμε πεσεῖν*, 'believe that it will fall.' Soph. Aj. 1082.

1. 172. 'Τίνον εἰσάντα. = Εἰ Τροίην διαβήμενα, Od. I. 210.

I. 178. Cp. Virg. Aen. 9. 399.

- I. 180. Join ἔγώ πολλὸν ἀμείνων σέο μαντεύεσθαι τάῦτα.
- I. 181. ὅπῳ with accus. after φοιτῶσι, 'moving to and fro beneath.'
- I. 182. ἐναλογμοι, 'significant.'
- I. 185. ἀνείης, ἀνήμη, 'to let loose,' 'to hound on.'
- I. 186. ποτιδέγμενος, § 20. 4.
- I. 189. παρ[α]φάμενος, 'having talked over.'
- I. 190. ἀνηρέστερον, as if from ἀνηρῆς not ἀνηρός. αὐτῷ = Τηλεμάχῳ.
- I. 191. This line has been generally rejected as an inappropriate imitation of Il. I. 562. εἰνεκα τῶνδε may mean, 'with the aid of all these omens of thine.'
- I. 194. ἐν πᾶσιν, 'in presence of all.'
- I. 195. ἐς πατρὸς, see sup. v. 55. ἀπονέεσθαι with long initial vowel *metri grat.* Cp. Od. 7. 119 and 12. 423, and see p. 225.
- Il. 196, 197 = Od. I. 277, 278.
- I. 199. ἔμπης here, as always in Homer, = 'notwithstanding'; οὐ τινα is subdivided into οὐτ' οὐν.. οὔτε.
- I. 202. μυθέαι syncopated for μυθέεαι, § 17. 3.
- I. 203. βεβρώσεται, § 16. 3. Ισα, 'recompense,' neuter plural in abstract sense, as φυκτά = 'escape,' Od. 8. 299.
- I. 204. διατρίβειν μητρὸς γάμον occurs in Od. 20. 341. Here the verb is used with direct personal object, and γάμον is added as *accus. respectus*.
- I. 206. τῆς, sc. Πηγελοπείης, 'the excellence of her,' or perhaps 'that excellence,' sc. which we all know of.
- I. 210. ταῦτα = 'your departure from my house.'
- Il. 215-217 = Od. I. 281-283.
- Il. 218-223 = Od. 287-292.
- I. 222. χεύω.. κτερεῖσθαι, apparently conjunctive of aorist though parallel with δάσω. Yet χεύω may be the indicative future, χεύσω having dropped the σ.
- I. 227. γέροντι may be most simply referred to Laertes. Others render, 'Οὐδεσσέδες ἐπέτρεψέν οἱ [Μέντορι] οἶκον, [ῶστε οἶκον] πείθεσθαι γέροντι [Μέντορι] καὶ [αὐτὸν] φυλάσσειν πάντα. The change of subject is not uncommon.
- Il. 228, 229 = sup. vv. 160, 161.
- I. 230. πρόφρων, 'with all his heart,' adverbial to ἀγανὸς and ἥπιος. To ζεῦται the optatives εἴη and βέζοι answer.
- I. 235. μηηστήρας, subject, not object, to ἔρδειν.
- I. 237. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding,' lit. 'staking,' as Lat. *pono*. σφᾶς § 15. 2.
- I. 240. ἄνεῳ, with iota subscript, is nominative plural from ἄνεως, Attic form of ἄναος = ἄναυδος. Buttmann would write ἄνεω or ἄνέω as an adverb, like οὕτω. In ἡ δ' ἄνεω δὴν ἦστο the number and gender show that ἄνεω must be adverbial there (Od. 23. 93).
- I. 245. Leiocritus threatens Mentor thus—You call us few (v. 241).

and so we are in comparison with the Ithacensians, but remember you stand alone, ‘and it is terrible work to fight about a meal with who moreover [*καὶ*] outnumber you.’ Even Odysseus would not stand before us, and shalt *tou* stand? This interpretation alone fits in the context.

1. 250. ἀλθόντ[ι], § 6. ἐπίσποι (ἐφέπω). αὐτῷ, ‘there.’
1. 255. Trans. ‘He will have to wait a long while and hear new his father in Ithaca.’

1. 257. αἰψυηρὴν, some render as = *αἴψα*. Better as a descriptive *epi* ‘quick to disperse,’ at his bidding.

1. 261. With νίγεσθαι ἀλός, local genitive, cp. λούεσθαι ποταμοῖς

6. 508. Others describe it as a *partitive* gen.

1. 262. οἱ χθιζός θ. ή., *tu qui venisti besternus deus.* We might expect μεν, θεὸς οἱ χθιζός ήλ. But the θεὸς is drawn into the rel clause.

1. 263. ἡροειδῆς, ‘hazy;’ *ἀήρ* is never ‘clear’ air.

1. 269. προσηγόριστα, governs both accusatives. φωνήσασα = ‘hs lifted up her voice,’ intransitive.

1. 270. οὐδὲ διπίθεν. Thou hast not been, ‘nor in time to come thou be.’

1. 272. οἶος ἔκεινος ἦν, supply τοιοῦτον σε εἶναι. ἔργον τε ἔπει seems to signify, ‘all that should be said or done.’ Cp. Il. 15. 234 σομαι ἔργον τε ἔπος τε.

1. 274. οὐ and not μὴ, as the negative only qualifies κείνον and no whole sentence; cp. Od. 12. 382.

1. 284. οἱ, as the gender shows, only takes up the word θάντι disregarding κῆρα. ἐπ’ ἥματι = ‘in [one] day.’ Cp. Il. 10. 48. ἐφημέριος = ‘in the course of a day,’ Od. 4. 223.

1. 286. τοῖος . . οἱ τοι, ‘so good.. as that I,’ etc., the οἱ τοι explain how the kindness will work; cp. Od. 11. 135, 549.

1. 289. ἄρσον, § 19. 2.

1. 293 = Od. 1. 395.

1. 295. ἐνιέναι, sc. νῆα, ‘to launch.’

1. 298. τετιημένος, cp. Od. 1. 114.

1. 300. ἀνιεμένους, ‘ripping up,’ lit. = ‘letting loose in an upward direction.’ The knife is put in at the lowest part and works toward the head. Cp. κόλπον ἀνιεμένη, Il. 22. 80.

1. 301. Join κεί ιθὺς Τηλεμ. Od. 1. 119.

1. 302. ἐνέψυ οἱ χειρὶ, ‘he fastened on his hand;’ i.e. grasped hand. χειρὶ dative after ἐνέψυ and not instrumental. Cp. Od. 3.; see also Aen. 8. 124. ἐξονομάζειν does not always mean, ‘called his name,’ as, e.g., in Od. 5. 181, but it always implies a direct personal address.

1. 304. ἔργον τε ἔπος τε, in apposition to πατέρων.

L 305. ἀθέμεν, κ.τ.λ. Infinitive for imperative. μοι = 'I prithee;' ethical dative.

L 306. Ἀχαιοί, here = Ithacensians.

L 311. ἀκέντρα, supply με or τινά.

L 312. ή σύχ (§ 4. 3) ἄλις δε = nonne satis est quod?

L 313. ἥσα, § 23. 4. Instead of a fresh sentence introduced by δι, Attic style would have put ἐμοῦ ἔτι νηπίον δύτος.

L 316. Join ἐπ-ιήλω = quomodo vobis inmittam.

L 319. ἔμπορος, 'a passenger, for I am not to be (*γίγνομαι*) possessed of ship or rowers.'

L 321. ή ρα, 'he spake;' not a shortened form for ἔφη, but an imperfect from a defective ἤμιλ, corresponding to Lat. *a-j-o*, i. e. *aio*.

L 322. ρεῖα, 'lightly,' 'without more ado.' The line was rejected, as a late interpolation made to introduce the *μηνστῆρες*.

L 324. εἰςτοκε, § 17. 6. τις = 'one and another.'

L 327. δ γε, see on Od. 1. 4, and cp. the use of *ille*, Virg. Aen. 5. 457.

ἐτεί νῦ περ. 'Since you see he is so terribly set [upon killing us].'

L 334. The meaning of the gibe is that now the suitors find enough to do in eating the substance of Telemachus; but it would be double trouble to have to make a division of it, should he die.

L 336. ἡδὲ [τούτῳ] δε τις. Cp. sup. v. 29.

L 337. κατεβήσετο, § 20. 3. The κατά is explained by Od. 4. 680.

L 338. Join νητός ἔκεντο.

L 343. καὶ = καίπερ.

L 345. δικλίθεε, (κλίνω), doors 'folding double.' Such doors (Il. 12 155 foll.) had double cross-bars to secure them.

L 346. ἔσχ' = ἔσκε, § 23. 4. This does not mean that she slept and lived in the store-house, but was constantly about it at all hours of the day and night.

L 350. λαρώτατος, (λάω), 'nicest.' For this form of comparison in an adjective with long penult., see § 12. 6.

L 351. κάρμορον, § 7. διομένη, 'expecting.'

L 356. δθρόα, predicat. with τετύχθω, 'let them all be made ready together.'

L 363. φίλε τέκνον, *constructio ad sensum*.

L 365. μούνος, may = 'all alone,' as Od. 3. 217; but comparing Od. 16. 117 foll.

ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων,
μούνον Λαέρτην Ἀρκείσιος οὐδὲν ἔτικτε
μούνον δ' αὐτ' Ὁδυσῆα πατήρ τέκεν, αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
μούνον ζε' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν,

it would rather mean her 'only child.'

L 367. αὐτίκ' ξέντη, 'directly you start.'

1. 369. μέν' αῦθι = μένει αὐθι, 'remain here, abiding amongst the possessions.'

1. 370. ἐπί is followed by the accusative here as if the sentence οὐ κακοπαθοῦντα ἀλάλησθαι ἐπὶ πόντον.

1. 373. μιθήσασθαι, for the tense, see sup. v. 171, 'not to tell my mother before the eleventh or twelfth day be come, or she herself mis-me.' The construction with πρίν changes from conjunct. to infin. A converse change is found in Il. 17. 504 foll.

1. 375 = Od. 4. 749.

1. 376. Join κατ-ιάπτη = 'damage.'

1. 377. ἀπάμενη, 'swore she would not;' so ἀπάμονος, Soph. Ant. 388. Others render, 'swore unreservedly;' so ἀπ-επεῖν, Od. 1. 91.

1. 378 = Od. 10. 346.

1. 385. ἀγέρεσθαι, an aorist inf. with irregular accent; the rule requiring that it should fall on the penult. The old critics regarded as a shortened form of the pres. ἀγέρεσθαι.

1. 387. ὑπέδεκτό οἱ, 'promised it him.'

1. 391. ἐσχατή, 'at the outer edge,' i.e. the mouth of the harbour.

1. 396. πλάξε, 'bewildered.'

1. 398. εἰστ[ο] = ἦντο, § 23. 7.

1. 403. εἰστ[αι] = ἦνται. See also § 8.

1. 404. ιομέν (for ιωμέν, § 3. 4), with the genit. ὁδοῖο, cp. Od. 1. 191.

1. 409. τοῖς Τηλεμ., for the periphrasis = 'the mighty Telemachus,' Od. 7. 167.

1. 412. ἀλλαὶ δηματ, 'nor the handmaids either.' Cp. Od. 1. 134.

1. 416. ἀνέβαντε νηὸς (cp. Od. 9. 177) follows the analogy of the construction with ἐπιβαίνειν. Generally ἀναβαίνειν, when used with a case directly, takes the accus., Od. 3. 481, 492. ἡρχε, 'led the way.'

1. 420. ἵκμενος, properly ἵκμενος from ἵκω, like Lat. secundus fr. sequor = 'favouring.' The favouring wind is in the same way called ἔσθλην ἐταῖρον, Od. 11. 7. οὐπός is from ὥρνυμι = 'the speeder on.'

1. 421. κελάδοντα, 'whistling'; cp. Ζέφυρον κελαδεινὸν, Il. 23. 208.

1. 423. δηλῶν ἀπτεσθαι, 'to lay their hands to the tackling.'

1. 424. Trans. 'And they raised and fixed the pine-mast inside the hollowed centre-block, and fastened it down with the forestays.' Τημεδίδ[ο]μη signifies anything 'constructed in the middle,' e.g. the recess between two pilasters or beams in a house, Od. 19. 37; here of a vertical timber trough or three-sided box in a ship that held the mast upright (See Illustration in Frontispiece.)

1. 425. πρότονοι are two ropes from the masthead to the bows. These ships only carried one square sail, so λοτία includes all the sail-rigging as well.

1. 428. πορφύρεον, from the same root as in φρέ-αρ with reduplicative 'bubbling up:' others take it of colour (φύρω, 'to make turbid'), v.

'dark' wave of ruffled water that does not break into white foam.

Virg. Georg. 4. 357.

430. δησάμενοι δπλα = 'having made fast the sheets,' as the wind blowing fair.

431. ἐπιστεφέας, κ.τ.λ. See on Od. 1. 148.

434. ἅω, 'all through the morning;' accus. of duration.

BOOK III.

1. This introduces the third day of the events in the Odyssey. ην, (λείβω), here of the *sea*, as in Il. 13. 21 βένθεσι λίμνης.

2. πολύχαλκον. This seems to mean 'of solid brass,' like σιδήρεος νός, Od. 15. 329. Others render, 'bright like polished brass.' νοι, 'give light,' as in Od. 7. 102; 12. 383.

3 = Od. 12. 386.

4. οἱ 8ὲ, i.e. Telemachus and Athena. Πύλον—the position of the e of Neleus has always been a doubtful question. Strabo, the rapher, placed it in Triphylia, south of the river Alpheus, but the enian Pylos, on the coast (cp. the epith. ήμαθέντα, Od. 1. 93) site the island of Sphacteria, suits the story far better. From this s, Telemachus reaches Sparta on the second day (Od. 4. 1), having di one night at Pherae (3. 485), which lies in the straight line een the Messenian P. and Sparta.

5. Ιχον, (Ικω), § 20. 3. τοι = οἱ Πύλαιοι.

7. ἑννέα ἔδραι. Nestor (Il. 2. 591 foll.) was lord over nine towns represented here by nine groups of sacrificers.

8. προῖχοντο, 'held in front of them,' 'ready for sacrificing.' Cp. ή δούρατ' ἔχοντο, Il. 17. 355. ἐκάστοθι = at each of the nine ἔδραι. gives a sum of 81 victims and 4500 men.

9. μηρία, see on inf. vv. 456 foll. σπλάγχνα includes heart, liver, s, etc.

10. οἱ δ' ιθὺς, 'now the others straightway put into shore.' ιθὺς, seems to mean 'fairly trimmed,' of a ship that 'steadies with up- t keel.' The Schol. prefers to take it of the equal rounding of the il's hull, interpreting it by ισόπλευρος. Cp. δονής παντός' ἔση, Il. 3.

11. στεῦλαν δεῖραντες, 'they furled the sails by brailing them up.' il is 'brailed up' when instead of being lowered from the mast gether it is hauled up tight to the yard. This would be done when new purposed only to make a short stay. ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ, that is, mooring by stones cast out at the ship's bows (εύναι), they hauled stern close into the shore by the πρυμήσια, and so landed; for they no small boats.

15. ἐπέπλως, a second aor. from ἐπι-πλάω, another form of πλέω.

1. 18. εἰδομεν, for εἰδωμεν, (οἶδα), § 23. 8 = 'let us learn.'
1. 19. λίστεσθαι, infin. for imperat. αὐτὸς, emphat., 'you yourself.'
1. 22. πῶς τ' ἀρ προσπτ. ἀρ for ἀρ by apocope, § 7.
1. 23. μυθοῖσι, 'I have never yet proved myself in speeches;' different from πειρᾶσθαι τίνος. Cp. ἔπεισιν πειρήσομαι [αὐτῶν], II. 2. 73.
1. 27. οὐ.. οὐ. The οὐ, which negatives the whole sentence, is repeated again before the σε to emphasise it. Cp. Od. 8. 32.
1. 28. τραφέμεν is generally taken as a form of the second aor. int. act. τραφέν with neuter signification; others regard it as a syncopated form for -ῆμεναι, i. e. τραφῆναι.
- II. 29, 30 = Od. 2. 405, 406.
1. 33. They were already roasting some of the meats, and were preparing others by 'piercing' (ἔπειρον) them with the spits.
1. 39. πάρ, § 7. φ from the possessive δς.
1. 41. δειδισκ. The act of 'welcome' was performed by holding out the full cup towards the guest. Cp. δέπται δειδισκετο, Od. 18. 121.
1. 44. τοῦ γάρ, 'for it is a feast in his honour that you have fallen upon.' ἀντάν, as inf. v. 97.
1. 45. εὔχεαι, for εὔχηαι, § 3. 4. ἡ θέμις, 'which is right,' ή being assimilated to the gender of θέμις, as in Lat. *si qua est ea gloria*, Virg. Aen. 7. 4.
1. 48. εὐχεσθαι = 'is a worshipper.'
1. 49. δημητική, lit. 'there is to me equality of age with him.' Trans. 'his years and mine are the same.'
1. 52. δίκαιος means a 'proper' man, who, as we say, 'knows what he is about.' One who practises δίκη, = the usual behaviour or customs of men. Cp. Od. 4. 691.
1. 58. Join ἀμοιβὴν ἐκατόμβης.
1. 60. Join πρήξαντα [ἰκεῖνο] οὐ ἔνεκα θεῦν' ικόμεσθα.
1. 62. Trans. 'Thus she made her prayer accordingly' [ἔπειτα seems only to take up the circumstances of the scene, cp. ὡς δ μὲν ἐνθ' ἥριτι, Od. 7. 1], 'and was herself bringing it to pass.' She seemed to be a mere mortal dependent upon Poseidon's good pleasure, but was really a goddess who could answer prayer herself.
1. 63. δίπτας ἀμφικ., 'a goblet with double cup,' i. e. forming a cup at either end, 'something like an hour-glass open at top and bottom.'
1. 64. ὡς δ' αὐτῶς = the later form ὡσαύτως δτ.
1. 65. ὑπέρτερα = the 'upper' or outside meats, in opp. to the σπλάγχνα. ἐρύσαντο = 'drew them off the spits.'
1. 68. Γερένιος, of Gerenia, a Messenian town, where Nestor took refuge when Heracles sacked Pylos. Ιππότα, § 9. 3.
1. 69. ἔρεσθαι, second aor. infin. from Epic pres. εἴρομαι.
1. 71. πόθεν πλεῖτε, (πλέω), 'from whence are ye sailing over the watery ways?' The forms κέλευθα and -θοι are both found; cp. Od. 10. 86.

Il. 71-74 = Od. 9. 252-255.

1. 72. η τι...η. These are two separate direct questions; see Od. 1. 175 for the general rule for the accentuation of η in double questions. πρᾶξις, 'business,' especially 'commerce'; cp. πρήκτηρες, Od. 8. 162. ἀλλοθέ, perfect with pres. signif. from δλόμαι; cp. Od. 2. 370. This word suits μαζίδιως = 'recklessly,' but is used by *zeugma* with κατά πῆγμα also.

1. 73. οιά τε, see on Od. 9. 128. With the whole passage, cp. Thucyd. I. 5. 2 δηλοῦσι δὲ τῶν ἡπειρωτῶν τινὲς ἔτι καὶ νῦν, οἷς κόσμος καλῶς τοῦτο ἦν [sc. τὸ ληστεύειν], καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν τὰς πύστεις τῶν παπλεόντων πανταχοῦ δροῖσις ἐρωτῶντες, οἱ λησταὶ εἰσιν, ὡς οὔτε ὁν ποιάνονται διαβιούστων τὸ ἔργον, οἷς τ' ἐπιμελὲς εἴη εἰδέναι οὐκιώδεστα.

ἀλλονται, § 18. 2.

1. 74. παρ[α]θέμενοι, 'jeoparding their lives by bringing mischief,' etc.

1. 78. This line is wanting in the best MSS, and is rightly rejected here as introducing a repetition of *τι* that is unhomeric. It is probably interpolated from Od. 1. 95.

1. 80. εἰμέν, § 23. 4.

1. 81. ὑπονήσου, 'at the foot of Mt. Neion'; cp. Od. 1. 186. εἰλήθαμεν for εἰληλούθαμεν = ἐληλύθαμεν.

1. 83. κλέος, see on Od. 1. 282. Cp. also πενσόμενος μετὰ σὸν κλέος, Od. 13. 415.

1. 87. πευθόμεθα, so πεύθομαι, inf. v. 187, and δικούετε, inf. v. 193, where our idiom uses an historic tense.

1. 88. ἀπευθέα θῆκε, 'has kept it untold.'

1. 92 = Od. 4. 322.

1. 95. Join περὶ .. δἰξυρὸν, 'wretched exceedingly.'

1. 96. Join αἰδόμενος and ἔλεοίρων with με. Trans. 'And do not speak comfortably through any consideration or pity for me, but tell me frankly how you got a sight of him.' Cp. ἀντάν, sup. v. 44.

1. 99. ἔπος .. ἔργον, see on Od. 2. 272. ὑποστάς, 'having made his promise.'

1. 101. ἔνιστες, imperat. of second aor. of ἔνέπω, like σχῆς, θῆς, is a contracted form of ἔνισπ-εθι. The other form of the imperat., ἔνισπε, is found in the middle of a verse, as Od. 4. 642; ἔνισπες, Il. 24. 388, is the indic. mood.

1. 103. ἔπει here is followed by no actual apodosis. It would be possible to introduce one after μαρνάμεθα, v. 108, e. g. ἔγὼ δὲ κέ τοι καταληγε. But, really, the form of the sentence is forgotten in the excitement of speaking. For a similar use, cp. Od. 4. 204.

1. 104. Join μένος .. δοχετοί, 'invincible in spirit.'

1. 106. διηγ ἄρξαν 'A., 'wherever A. might be our guide.' The optative of circumstances repeated from time to time.

1. 107. οὐα μαρνάμεθα = οὐα ἀνέτλημεν μαρνάμενοι.
1. 108. κατέκταθεν, (*κτείνω*), § 22. 1.
1. 110. θεόφιλ, § 12. 1, 'a counsellor equal in weight to Gods.'
1. 112. περὶ, sup. v. 95. θείειν, (*θέω*), § 3. 2. 112 = Od. 4. 202.
1. 113. ἐπὶ τοῖς, 'upon,' i. e. 'besides these.'
1. 114. Trans. ['It could not all be told] not even though thou shouldest abide here for five, ay! and for six years, and should question me of all the ills that we noble A. endured, ere that, thou wouldest return home, wearied out.'
1. 118. ἀμφιέποντες = *occupati circa eos*.
1. 120. Trans. 'Then no one ever chose to match himself face to face with him in wisdom, since O. was far superior in all manner of craft.'
1. 124. It is simpler to render both ἑοκότες and ἑοκότῳ, 'In verily, the speaking is like his; nor would you think that a young man would speak thus like [one so much older].'
Others translate the words 'seemly'; or the first 'like,' and the second, 'seemly.'
1. 126. εἴως, (§ 3. 2), here = τέως, 'all that while.'
1. 127. ἀγορὴ, the general assembly of the people; βουλὴ, the council of the γέροντες. Cp. Od. 2. 26. See also II. 2. 50-53
κέλευσε
- κηρύσσειν ἀγορήνδε 'Αχαιούς . . .
βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων Ιῆτε γερόντων.
1. 129. [ἐ]φραξόμεθα, 'we schemed how the best issue might be secured for the A.' ἄριστα, neut. plur. used as an abstract noun. Iota Od. 2. 203, φυκτὰ, 8. 299.
1. 131. Modern editors generally reject this line, as inconsistent with the following one, and as anticipating the account of the departure v. 152.
1. 132. καὶ τότε. Here begins the apodosis.
1. 133. πολέες, § 13. 5.
1. 137. They summoned an assembly, 'thoughtlessly and not in order by appointing it for evening. As clear heads were needed, morning would have been the proper time. 'The words of δέ . . . 'Αχαιῶν are parenthetical, giving the reason why the assembly was οὐ κατὰ κώσμον.'
1. 139. βεβαρηότες, a second perf. from βαρίω with intrans. significance.
1. 142. Join νόστου ἐπὶ εὔρ. v. 0.
1. 143. ἔγινδανε (ἀνδάνω), with double augm. βούλετο, 'he preferred'. Cp. inf. v. 232.
1. 146. οὐδὲ τὸ, 'nor did he know this, viz. that she was not minded to comply;' sc. 'Αθηναίη.
1. 151. ἀσταμεν (ἀημ), 'we rested:' properly of 'breathing' in the sense of rest. Cp. πνέοντα ὑπερφ., Aesch. Cho. 619.
1. 152. πῆμα κακοῖο, 'the curse of misfortune.' Join ἐπ-ἥρτε.
1. 154. βαθίζωνος describes the wearing of the σώμη not high under

reast, but low down over the hips : as we make the distinction between short and long waist.'

l. 155. ήμίσεες δὲ, the antithesis to *οἱ μὲν* (v. 153), who appear again ήμίσεες in v. 157.

l. 157. ἐλαύνομεν, sc. νέας, to which the following *αἱ δὲ* refers.

l. 158. μεγακήρεα, 'gulfy,' connected with κητώεις, καιάδας, χανδάνω. *c* Buttmann Lexil. § 70.

l. 161. Join ἐπὶ-ώρσε, as in inf. v. 176.

l. 162. Join ἀποστρέψαντες νέας. ἀμφιέλισσαι occurs only in the fem. n̄d̄r as an epith. of ships. The lexicons give the meaning 'rowed on th sides,' or 'rocking from side to side.' It is more probably ascriptive epithet of the ship's shape = 'rounded at either side,' (ἐλιξ). It would be parallel to the later phrase στρογγύλη ναῦς. Join *οἱ .. ἀμφὶ Οδύσσεα*. = 'Odysseus and his followers.'

l. 164. Though later writers employed ἐπίηρα as one word, it would m that in the Homeric phrase ἐπὶ belongs to φέροντες, or is used verbally. ήρα may be (vide Buttm. s. v.) an accus. sing. from ήρ = με or an accus. plur. from an adjective ήρος (άρω). In Il. 14. 132 we ve θυμῷ ήρα φέροντες.

l. 166. δ = 'that,' Lat. *quod*.

l. 168. νῶι, (§ 15. 1) = 'me and Odysseus.'

l. 169. ἐν Δέσβῳ. The first day's voyage was to Tenedos (v. 159), second to Lesbos. 'In Lesbos he found us debating on our long voyage home, whether we should go above steep Chios in the direction the Psyrian isle, keeping it (*νήσον*) on the left, or below Chios past Mimas.' There would be a choice of routes from Lesbos to Euboea; the first, directly across the Aegean, passing outside Psyra which lies W.N.W. of Chios; the second, between Chios and the Eryean peninsula, and thence by short voyages from Cyclad to Cyclad till y made Euboea.

l. 170. παταπάλεις, expressing the rugged lines of upheaved rock on Chian coast, from πατάλλω a reduplicated form from πάλλω, as δαιλω from root ΔΑΛ.

l. 176. αἱ δὲ, sc. νέες.

l. 177. ιχθύδεντα, like Horace's *belluosus Oceanus* (Od. 4. 14. 47), rs to the dangers of the sea. The Greeks in the heroic period knew fishes among beasts of prey (cp. *ιχθύες ὄμηστα*, Il. 24. 82), and ate them except under pressure of hunger. Trans. 'monsternig deep.'

l. 178. At Geraestus, the S. promontory of Euboea, where was a iple of Poseidon, 'they put in to shore during the night.'

l. 179. ἐπὶ .. ιθεμεν, sc. on the altar. With πέλαγος μετρ., cp. Virg. org. 4. 389 *aequor curru metitur*.

l. 181. Τυδείδεω, § 4. 3.

l. 182. έστασαν, the imperfect tense, is a probable conjecture for the commoner reading έστασαν, which is described as a shortened form of έστησαν, first aor. third plur.

έχων, sc. νέας. 'I kept my ships sailing for Pylos;' so έχων with θέττους = 'to keep driving,' Il. 3. 263. Cp. Od. 9. 279; 10. 91.

l. 184. φίλε τέκνον, Od. 2. 363. ἀπευθής, active, 'without tidings'; in sup. v. 88 it is used passively.

l. 185. κείνων, genit., depending on οἴδα, as in Il. 12. 228 δε οἴδα θυμῷ εἰδείη τεράων. Οἱ τε .. οἱ τε are then the subdivisions of the whole number.

l. 187. πεύθομαι, cp. sup. v. 87. ή, sup. v. 45. κείθω properly means to 'keep in the dark,' like Lat. *celare*, and so used with personal object.

l. 188. ἔγχεστ-μώρους. The termination is of uncertain origin. The older commentators referred it to μοῖρα, others to μερ-μάρια, in the sense of 'brilliancy' or 'distinction.' Perhaps it is connected with root MEP, appearing in μερ-μερίζω, Lat. *me-mor*, 'men whose thoughts are about ἔγχεα.'

l. 190. Ποιάντιον, 'of Poaeas,' a prince in Thessalian Magnesia.

l. 193. ἀκούετε, cp. sup. v. 87. Join καὶ αὐτὸν, to which the participial sentence is a concessive addition; 'though far away.'

l. 194. Trans. 'How he came,' etc.; the accent on ὡς is from the enclitic τε that follows.

l. 195. ἐπιστημερῶς, 'miserably,' from μογερός (*μύγος*), the σ is inserted as in σ-μικρός; the change of ο to υ is the same as in ἐπάνυμος from ὄνομα. κείνος ἀπέτισεν, sc. Αἴγισθος.

l. 197. κείνος ἐτίσατο, sc. Ὁρέστης. The word πατροφονῆα, generally meaning one who slays his own father, is explained by the addition ο.. ἔκτα, see on Od. 1. 1.

l. 198 = Od. 1. 300.

l. 199. This and the next line are bracketed, as being an interpolation from Od. 1. 301, 302.

l. 203. ἐτίσατο, sc. πατροφονῆα. Trans. 'And the A. will spread his fame abroad, even for men yet unborn to hear of.' Modern edd. concur in the reading πνήσθαι, the majority of MSS. give ἐσσομένοισιν δαιδόν.

l. 205. περιθένειν, 'invest me with,' cp. ἐπιειμένος ἀλεήν, Od. 9. 214.

l. 206. τίσασθαι τινά τινος. Here only and Il. 3. 366 τίσασθαι τινα κακότητος.

l. 209. The words καὶ ἐμοί, in this line, are not superfluous after the μοι of v. 208, if it be merely used in an unemphatic ethical sense = 'I'm sorry to say.' Others explain the second clause as a corrective epexegesis, p. 228. τετλάμεν, perfect with pres. signification. ἐμπῆς, here, as always in Homer, 'notwithstanding.'

l. 214. Nestor supposes either that Telemachus has voluntarily ceded *his rights*, or that, influenced by some oracle, the populace are making common cause with the pretenders to the crown.

l. 216. Trans. 'Who knoweth whether he (sc. thy father, sup. v. 209) having come may take vengeance on their outrages, either by himself alone, or all the Greeks together?' sc. *διποτίσονται ἐλθόντες*. It is uncertain whether *διποτίσεται* be the fut. indic., or, as is more likely, be put for *διποτίσηται*. Join *σφὶ* with the verb = 'on them.'

l. 218. *εἰ γάρ*, 'if only!' spoken as a wish expressed, but taken up again in v. 223, after the parenthesis, so as to form the protasis to the sentence *τῷ κέν τις*. 'In that case, many a one of those suitors would forget all about his marriage.'

l. 227. *οὐκ ἀν διν ἔμοι γε* = 'This could never take place, as far as any hopes of mine go.' Cp. *ἔμοι δέ κεν ἀσμένῳ εἴη*, Il. 14. 108.

l. 230. *σε ἔρκος*, see on Od. 1. 64.

l. 231. Trans. 'A god indeed, if he chose, could bring a man safe home even from afar.' So *ἴς οἶκον σαθῆναι*, Hdt. 4. 97. For this absolute use of the optat. mood, cp.

*τούτου γ' ἐσπομένοι καὶ ἐκ πύρδα αἰθομένοι
δύμων νοστήσαμεν,*

Il. 10. 247. *οὐ τις πείσειε γυναῖκα*, Od. 14. 122. Cp. also inf. v. 321.

l. 232. *Βουλοկῆγν*. The contrast is between reaching home safe at last, after much suffering, and a speedy return like Agamemnon's, which so soon had a fatal ending. With *βούλεσθαι ή*, cp. inf. Od. 11. 489.

l. 235. Join *ὦν' Αἴγ. καὶ ἡς ἀλόχοιο*. The dat. *δόλῳ* stands alone, 'by craft.'

l. 238 = Od. 2. 100.

l. 241. *ἐπέτρυμος*, reduplicated form of *ἐτυμος* (*ἐτεῖς* from *εἰμί*, properly meaning, that which *is*), stands here almost in an adverbial sense, 'For certain, there is no more return for him.'

l. 242. *φράσσαντο*, (*φράζομαι*), 'designed,' § 19. 1.

l. 244. *ἐπει περιώδε*, 'since he is acquainted beyond all others, with men's customs and thoughts.' So *βούλῃ περιδίμεναι ἄλλων*, Il. 13. 728; cp. *περὶ πάνταν*, Od. 1. 255.

l. 245. *ἀνάξασθαι*, aor. mid. inf. of *ἀνάσσειν*, only found here. 'For they say that he hath been king through three generations of men.' *γένεα*, accusative of duration of time. *τρὶς, ter*, is here equivalent to *τρία*. So, speaking of Nestor, the poet says, Il. 1. 250-52

*τῷ δ' ἥδη δύο μὲν γενεὰι μερόπων ἀνθρώπων
ἔφθαστο... μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασσεν.*

The Greeks reckoned a generation at about thirty years. So Hdt. 2. 142 *γενεὰ γάρ τρεῖς δυδράν ἐκατὸν ἔτεα ἔστιν.*

l. 246. Join *ὦς τε ἀθάνατος*, 'like an immortal.'

l. 251. *"Αργεος*, a genit. of place. So *οὐτ' ἡ πείροιο μελαίνης οὔτ' αὐτῆς θάλαττας*, Od. 14. 97; cp. Od. 1. 24. *'Αχαικὸν*, as distinguished from *Πελασγικὸν* *"Αργος* in Thessaly, Il. 2. 681.

I. 252. δὲ θάρσ., though put as an independent sentence, is equivalent to, 'so that he had the courage to slay him.'

I. 255. ἢ τοι μὲν, 'Verily, thou thyself suspectest this, how it would have turned out, if,' etc. Another reading is ὃς περ ἐτέχθη, followed by a full stop; meaning that Telemachus was right in suggesting that such an outrage implied the absence of Menelaus.

I. 256. Φῶντα others read ζωόν γε = 'If he had found him so much as alive,' to say nothing of what he would have done, had he caught him red-handed.

I. 258. τῷ, 'in that case.' The particle *κε* must be repeated with κατέδιψαν, *dilaniassent*. Join οὐδὲ θανόντι. The nom. to ἔχειν is 'Αχαιοῖ, not expressed.

I. 260. The reading Ἀργεος gets over the difficulty of the digammated Φάστεος after ἱκάς, but introduces a geographical confusion. The other reading, ἀστεος = Μυκήνης, inf. v. 305.

I. 261. μέγα, 'monstrous.'

I. 262. κεῖθι, sc. at Troy. πολέας, a dissyllable, §§ 4. 3; 13. 5.

I. 263. μυχῷ Ἀργεος, not so much = 'the heart of the Peloponnes,' as describing the position of Mycene, in the far corner of the plain of Inachos, in the Argive territory.

I. 266. δῖα, 'lady.' φρεσὶ, 'understanding.'

I. 268. εἴρυσθαι seems to be a syncopated form of the pres. infin. of ἔρύομαι with change of ε to η, or to be formed on the analogy of verbs in με.

I. 269. μν. There are no less than four personages to whom this pronoun may refer: Agamemnon, the Minstrel, Aegisthus, and Clytaenæstra. The two former may be dismissed as unlikely, leaving the decision between the two latter. Of Aegisthus it may be said that the gods had begun to prepare for his ruin as soon as he began to plan his treachery, and from this point his destruction works itself out without delay. But on the whole it is best to understand by μν Clytaenæstra: δαμῆναι will then mean to be 'overcome,' and to yield to Aegisthus. Cp. II. 14. 315 θέας ἔρος.. θυμὸν ἔδαμασσεν, ibid. 353 φιλότητι δαμεῖ. The words ἀλλ' ὅτε δῆ form then a direct antithesis to τὸ πρὸν μὲν, sup. v. 265.

I. 272. δνδε δόμονδε, cp. Od. I. 83.

I. 274. ὑφάσματα, such e. g. as the πίστας given to Athene, II. 6. 302.

I. 276. ήμεῖς μὲν γάρ, 'now we.' See sup. v. 262.

I. 280. ἄγανοις. Sudden deaths of men were ascribed to the 'painless shafts' of Apollo: those of women to the arrows of Artemis. See Od. II. 172.

I. 286. καὶ καίνος, 'he too.' This implies that Nestor had gone on alone.

l. 287. Μαλεῖα (*Μάλεια*, Od. 9. 80), the S.E. headland of the Peloponnesus.

l. 290. τροφέντα, 'swollen,' 'big;' cp. τρόφι κῦμα, Il. 11. 307. Aristarchus read τροφέοντο, *intumescabant*.

l. 293. αἰνεῖα εἰς ἄλα, 'sheer into the sea.'

l. 295. σκαιὸν = 'western:' in geographical descriptions, the face fronts northward.

l. 296. The μακρὸς λίθος is the λισσὴ πέτρη of v. 293.

l. 297. σωσούσῃ, 'with much ado,' = hardly; cp. μόγις.

l. 299. τὰς πέντε, 'the other five,' in opposition to τὰς μὲν, v. 291.

l. 300. Αιγύπτων. Homer uses this word to express both the land of that name, and also the Nile, 'the river of Egypt.' Cp. Od. 4. 355, 477.

l. 301. 'Thus he indeed went wandering.' We should rather expect *ἴω*, which Nitzsch reads.

l. 303. τόφρα δὲ, 'but in the meanwhile.'

l. 304. The common reading inverts the order of vv. 304, 305, putting only a comma at λυγρά. The order given in our text has the authority of the Scholiast on Soph. Electr. 267, by whom the lines are quoted. The mistake may have arisen from a misinterpretation of ταῦτα, which does not refer to what follows, but to the preceding words, sc. v. 264 foll. Aegisthus compassed Agam.'s death, and then, after the murder, ruled with a rod of iron for seven years over Mycene.

l. 306. τῷ δὲ δγδοάτῳ, 'but in the eighth year (cp. τῷ δ' ἀρα πέμπτῳ, Od. 5. 263) the noble Orestes came as an avenger upon him (κακόν οἱ).' Cp. Od. 2. 166.

l. 307. Ἀθηνάων. This is a different account of the story from that followed by the Greek tragedians, who represent Orestes as sent to Phocis. The reading of Zenodotus here was ἀπὸ Φωκήων.

l. 308 = Od. 1. 300.

l. 309. δαινόν τάφον, 'gave a funeral feast.' So δαινόνα γάμον, Od. 4. 3. It is here implied that Clytaemn. perished along with Aegisth.

l. 311. In βοήν ἀγαθὸς the hero is represented as a general, shouting the word of command to his troops (μακρὸν ἀντε, Il. 3. 81), or encouraging his friends, or striking terror into the foe. Cp.

εἰ μὴ δρ' ὅκν νόησε βοήν ἀγαθὸς Διομήδηος

συερδαλέον δ' ἐβόησεν ἐποτρύνων Ὁδυσῆα. Il. 8. 91, 92.

l. 315. Join κατα-φάγωσιν.

l. 318. ἀλλοθεν, 'from abroad,' sc. ἐκ τῶν δν., 'from those nations from which one would never have a hope in his heart to return, whom storms have once drifted into so vast a sea.'

l. 319. For μέγα τοῖον, cp. Od. 1. 209.

l. 321. For ἀποιτο without δν, see sup. v. 231.

l. 322. τῇ δεινόν τε. The ε is lengthened because originally δεινός is spelt with the digamma, δΓεινός.

1. 327. λίσσεσθαι, infin. for imperat. αὐτὸς, the reading of Attarchus; αὐτὸν the commoner reading.

1. 333. The tongues of the victims, as being the choicest portion, we cut out, and burned (inf. v. 341) in honour of the Gods.

1. 334. τοῦ, sc. κοίτου, 'it is time for it.'

1. 337. ἡ ρά, see on Od. 2. 321.

II. 338, 339 = Od. 1. 146, 148.

1. 340. νώμησαν. Cp. Od. 18. 418 οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεκάς This settles the construction of δεκάσσοι. The cups were not brought round but stood already on the board by each guest. The force of in ἐπαρξάμενοι is that of 'in succession,' as in ἐπισίχεσθαι. Cp. Od. 425 νώμησαν δέ ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν. The meaning of the ritual-word ἀρχεσθαι is 'to offer a first portion to the Gods.' Cp. ἀπαρκαταρχαῖ. Putting these interpretations together, we have as the whole meaning, 'They served it round to all, having poured a first drop in their cups in succession.' The κούροι carried the bowl (*κρητῆρ*) and ladle (*πρόχοος*), with which a drop was put into each cup; this drop was then poured out as a libation, and the cup filled for the man's own drinking.

1. 347. ὡς... κλιτε, epexegesis of τό γε in the preceding line. § 15. I.

1. 348. The order of the words is ὡς τε παρά τεν (§ 15. 3) ἡ πάρα δνείμ. ('short of clothing'), ἡτε πενιχ. ('badly off'), 'who has not in house cloaks (either to wear, or to use as coverlets, Od. 4. 199); many blankets, either for himself or for his guests to sleep softly on.'

1. 352. τοῦδ' ἀνδρὸς, 'this man' of whom I am now thinking, i.e. Odysseus.

1. 353. Ιερόφων, § 12. 1; see on Od. 5. 163. ὅφρ' ἀν., 'so long as.'

1. 357. Join σοι πείθεσθαι.

1. 364. δμηλική for δμήλικες, as in Od. 2. 158.

1. 365. ἔνθα, explained by the following words παρὰ νηὶ.

1. 366. The Κάκωνες lived in Triphylia to the North of Nestor's dominion.

1. 367. The χρέος was probably a claim for stolen cattle. Cp. η τοι 'Οδυσσεὺς

ἡλθε μετὰ χρέος τό ρά οι πᾶς δῆμος ὄφελλε,
μῆλα γάρ εἰ θάκης Μεσσήνιοι ἀνδρες δειραν,
Od. 21. 17; ὄφελλειν Epicē for ὄφειλειν.

1. 373. δπως ίδεν, 'how he had seen,' i.e. at the sight he had seen. Eustathius reads ἐπει.

1. 376. Join ὤδε, not with νέψ, but with ἐπονται, 'accompany thee I see they do.'

1. 378. τριτογένεια probably means only 'born from the water.' Οἰκεανόν τε, θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν.

II. 14. 201, though later legends referred the word to a Boeotian str

called Triton, or to a lake of the name in Egypt, both connected with the worship of the goddess. Others, finding that in the Cretan dialect τριτὸν = κεφαλὴ, saw in the word the embodiment of the story of Athena's birth from the head of Zeus.

I. 380. δίδωθι, the oldest form of the imperat., § 23. 1.

I. 382. βέζειν, like ἔρδειν = 'to sacrifice.' Cp. Lat. *facere* and *operari*. ίππος was referred by the ancients to ἔναος = 'one year old,' which makes δημήτην superfluous. It is better to connect it with ἄνω, ἀνύω, and so make it = πέλειος.

I. 384. περιχεῖνας, i. e. not by melting, but by laying on gold in leaf or foil.

I. 387. οὐ, § 15. 2.

I. 389 = Od. I. 145.

I. 390. ἀνα-κέρασσεν, 'mixed up.' Cp. Od. 9. 209.

I. 392. κρῆδεμνον, here = 'the stopper' that *made fast the top* (*κάρα-δέω*) of the jar, or perhaps 'the string' over the cork.

I. 396. οἱ μὲν, sc. οἱκέτες καὶ γαμβροί, sup. v. 387, who had each his own apartment (*οἰκόνδες ξβαν*, cp. inf. v. 413) in the court of the palace. εἴσοδος, in next line, means 'in the actual house,' sc. ὑπ' αἰθούσῃ, 'under the echoing verandah' formed by a sloping roof from the front wall of the house.

I. 399. τρητοῦς, see Od. I. 449.

I. 401. Join οἱς παῖδων, cp. Od. 5. 448. The married sons had detached lodgings in the court; the unmarried Peisistratus (*ἡθεός*) sleeps in the house, as Telemachus does.

I. 403. πόρσουν. This phrase, which is used in the honourable sense of 'sharing the bed' as a wife, gains its meaning from the fact that the wife is the one who has free access to the husband's room, and actually prepares his bed for the night's rest. So Theocr. 6. 33

ἀντάρει γὰρ κλαξῶ θύρας οὐ τέ κ' δμόσση
ἀντά μοι στορέσειν καλὰ δέμνια.

I. 408. ἀποστίλβοντες ἀλ., 'shining with an oil-like gloss.' The gen. may have been suggested by the ἀνά in composition, as the dative is more natural, as in Il. 18. 595

χιτῶνας ἐννήτορος ἡκα στίλβοντας ἐλαίφ.

See too on Od. 7. 107. Others interpret it of a sort of varnish.

I. 410. Αἰδόστε, sc. δόμον, 'to the house of A.', always a person in Homer.

I. 411. οὔρος, 'warder,' from δρ-άω. Cp. Lat. *tueri* in a similar double sense.

I. 418. κρητήνατε, with double η, from κραίνω.

I. 419. ίλασσομαι, indic. fut. after δέρρα, so with διώς, Od. I. 57.

I. 420. ἐναργῆς, cp. Virg. Aen. 4. 358 *manifesto in lumine vidi.* Θεοῦ,
sc. Ποσειδῶνος.

I. 421. ἐπὶ βοῦν, 'for a cow:' so ἐπὶ τεύχεα ἐσπεύσαντο, Od. 24. 466.

I. 422. βιών ἐπιθουκόλος, a pleonasm, like αἱ-πόλοις αἰγῶν, Od. 17. 247. Cp. inf. v. 472.

I. 427. οἴ δ' ἀλλοι μένετε, for this use of imperat. cp. Od. 2. 252.

I. 429. ἔδραι, 'places' for the guests. ἀμφὶ must go with πάνεσθαι, but it is superfluous, and, as it were, an afterthought. οἰστέμεν is the second aor. infin., § 20. 3.

I. 432. χαλκεύς, called χρυσοχόντης, sup. v. 425.

I. 433. πείρατα = *instrumenta*; lit. the 'completions' of his art, in which word the significations of *πείρατα* easily meet.

I. 436. ἀντιόωσα, see on Od. I. 25.

I. 439. ἀγέτην κεράνω. So ἐλκειν ποᾶδα, Il. 17. 289. ἀγεῖν χεροῖν, Eur. Bacch. 1068.

I. 441. ἔτρη, sc. χειρὶ = 'the left.' οὐλάς. It is difficult to decide whether this word be connected with οὐλος = 'whole grains,' or the root *Feλ* appearing in ἀλέω, ἀλευρον, which would make it = 'coarse-ground grain.' The latter seems on the whole better, and more consistent with the Attic form ὀλαλή, Aristoph. Eq. 1167, Pax. 948. The grain when poured between the horns of the victim is called οὐλο-χύται (v. 445).

I. 445. κατήρχετο. Cp. Il. I. 449

χεριψάντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο,
sc. took them out of the κάνεον to sprinkle. Here κατήρχ. οὐλοχύτ. is equivalent to κατήρχ. ἀνελόμενος οὐλ. 'He began the sacred office with handwashing and the grain for sprinkling, and he prayed earnestly to Athena at the initiatory rite, throwing in the fire the lock of hair from the victim's head; but when they had prayed and tossed the sprinkled grain,' etc. The ἀπαρχόμενος is defined more closely by the words which follow it. Cp. ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Il. 19. 254.

I. 450. ὀλαλυῖσαν, 'raised a joyful cry,' at the consummation of the sacrifice; not a shriek of horror. For ὀλαλυγῇ in this good sense, cp. Eur. Med. 1176.

I. 453. ἀνελόντες, 'having raised the victim['s head],' equivalent to ανερύσσατε, Il. I. 459; 2. 422.

I. 454. ἔσχον, 'held him fast.' This was to facilitate the next process (*σφάζειν*, 'cut the throat').

I. 456. διέχεναν, 'dismembered.' μίστυλλον (v. 462), 'cut into small pieces.' ἀφαρ δὲ, 'and at once they cut out slices from the thighs, all properly, and wrapped them in fat, making a double layer of it.'

I. 458. δίπτυχα may be taken as an adverbial accus. plur., or better, as a fem. accus. sing. (agreeing with κνίσην), a metaplastic form from δίπτυχος pointing to a nom. δίπτυξ. Cp. δίπτυχα λάπην, Apoll. Rhod 2. 32. For a description of meat from the thigh thus wrapped in an upper and lower layer of fat, cp. Soph. Antig. 1011 μηροὶ καλυπτοὶ δέκαντο πιμελῆς.

(Ὀδυσ., § 9. 6.

εἰπόντος ἔχον, ‘came to his side and held.’

52 = Od. 12. 364, 365.

The apodosis begins with *ἄπταν δ'*, ‘then they set to roasting

ριστεν λίπ' ἐλαῖῳ [and simply λίπ' ἀλειφεν Od. 6. 227], ‘im with oil-olive.’ According to Herodian λίπ' was an i., sc. λίπαι or λίπη, from an old noun τὸ λίπα, so that ἐλαῖῳ is . Others regard λίπα as an adverb analogous in form to = ‘smoothly,’ ‘oilyly.’

ἔρες ἐσθλοι, so κοῦροι, sup. v. 339, Od. 1. 148.

ο, acc. to some = ‘rose up,’ or ‘passed along them,’ like ‘to wait on the guests;’ others, with more probability, refer root *op*, *Fop*, from which come δράω and οὐρπος, ‘looked after waited on them.’

τὸν οἴνοχ., a pleonasm, as sup. v. 422. The ultima of οἴνον re the digammated word *Folvoχοεῦντες*.

ἱ ἄρματ' ἀγοντες, here, as often = ‘under the yoke;’ ἄρματα of but in plural number, as including all the apparatus with it, cp. τόξα, μέγαρα, ιστία. ὅδοῖο, partitive gen., ‘some y.;’ so in Il. 24. 264 ἵνα πρῆσσωμεν ὅδοῖο.

πετο, § 20. 3. ἀν, § 7.

ἀν, infin. denoting purpose; cp. Od. 1. 138 νίψασθαι.

τὸν συρὸν, ‘kept rattling the yoke supporting it [on their her end.]’

πετο, § 20. 3.

Ιπαλ, on the N.E. side of the Messenian gulf.

ταν, see on sup. v. 151.

The verse is wanting in the majority of MSS.

ν, § 20. 3.

ον, ἀνώ, i. q. ἀνύω, ‘made for their journey’s end,’ ‘for so swift horses bore them forward.’ Others take ὑπέκφερον γ, as in Il. 23. 376

φίκα δ' ἔπειτα.

αὶ Φηρητίδαο ποδάκεες ἔκφερον ἵπποι.

BOOK IV.

i, sc. Telemachus and Peisistratus. This introduces the the second day after their departure, the first night being rae, Od. 3. 488. Λακεδαίμων is the name for the district of a was the capital. κοιλην is best described by Euripides 1), κοιλην γάρ, ὅρεσι περιόρομον, ‘mountain-pent;’ the mountains being Taygetus on the west, and Parnon on the

east. κηρώεσσαν (for which Zenodotus wrote καιετάεσσαν) = 'with deep ravines,' perhaps from κε-δέω, 'to split.' But vid. Buttm. Lexil. s. v.

1. 3. θαυμάτα γάμον, cp. Od. 3. 309.

1. 5. Menelaus had promised his only daughter Hermione to Neoptolemus, while they were still at Troy; now he 'was just sending her off' in performance of his promise.

1. 7. ἔγειτελον, 'were bringing to accomplishment.'

1. 8. ἵπποισιν, instrumental dative.

1. 9. δότυ = Phthia, in Thessaly.

1. 10. ἤγετο. Menelaus was 'bringing home' for his son a bride from their own city, Sparta.

1. 11. τηλίγετος seems to mean 'grown big,' and = Lat. *adolescent*. The notion of 'last-born' or 'late-born' from τήλε is unsatisfactory, and the first part of the word may be referred to θάλ·λω, or to an adjective ταῦς = 'big,' seen in Ταύγετος, 'the huge mountain.' See on Τηλένιος, Od. 10. 82; cp. further, Il. 5. 153; 9. 143, 482, Od. 16. 19; to which passages the meaning 'grown up' is quite appropriate. And here, Megapenthes, born after Helen's flight, but before the Trojan expedition, would now be 19 or 20 years old. The 'great grief,' which the name implies, commemorates Helen's faithlessness.

1. 13. ἐπει, metr. *grat.*

Il. 15-19. Athenaeus says that these lines were interpolated by Aristarchus, partly from Il. 18. 604-606. Most modern editors reject them, but the first two seem almost necessary to give a meaning to the opposition in τῶ δ' αὐτε, v. 20.

1. 19. κατὰ μέσσους defines more closely κατ' αὐτοὺς, with which cp. θαύμαζον κατὰ δῶμα, inf. v. 44. ἔξαρχοντος [sc. δοιδοῦ] μολπῆς, genit. as ἔξηρχε γόδοι, Il. 18. 51.

1. 20. ἐν προθύροισι, sc. at the entrance of the αὐλῆ.

1. 26. τάδε, 'yonder,' cp. ἥδ', Od. 1. 185.

1. 27. ἔκτον, a syncopated form of the dual from perfect οἴσα. The dual of pluperf. occurs inf. v. 662.

1. 28. For σφῶιν, cp. § 15. 1; καταλύσομεν for -ωμεν, § 3. 4

• 1. 29. Join ἦ πέμπωμεν ικανέρεν ἄλλον. Eteoneus thought the house was full enough already, and it might be wiser to 'send them on to visit some one else, for him to entertain them.'

1. 33. Notice the combination of dual and plural, φαγόντε.. ικόρεθα, we are come hither [waiting to see] whether Zeus will for the time to come ease us of our sorrow.' Menelaus has learned kindness in the school of adversity.

1. 36. προτέρω, 'forwards.' θαινηθῆναι (θοινάμα), 'that they may feast'

1. 37. κέκλετο, §§ 16. 2; 20. 4.

1. 38. σπέσθαι, from ἐπομαι, ἐσπέμψην.

1. 39. λύσαν ὑπὸ ζ., 'from beneath the yoke,' cp. Od. 7. 5.

I. 41. ἀνδ.. ἄμεινον, cp. Od. 3. 390.

I. 42. ἐνότα. See plan of house. παμφανδωντα, because they were whitewashed, or because the sun streamed through the gateway and lit them up.

I. 45. The order of the words is αἰγλη γὰρ πέλεν ὡς τε [αἴγλη] ἡλίου σελήνης.

I. 47. δρέμενοι, 'gazing,' with the additional notion of wonder=Od. 10. 181.

I. 50. οὐλος, in this sense of 'shaggy' or 'with close nap,' is referred by Buttmann to εἰλέω = 'squeeze.' It is more likely parallel to Lat. *ullus*, Greek *φύρων*, Eng. 'wool.'

I. 51. ἐς θρόνους ἔσοντο, cp. θῶκόνδε καθίζανον, Od. 5. 3.

Il. 52-58=Od. 1. 136-142.

I. 59. θεικνύμενος, see on Od. 3. 41.

I. 61. πασσαμένω, sc. σφῶ, accus. object of εἰρησδμεθα.

Il. 62-64. The Alexandrian critics rejected these lines as unnecessary, and as containing an unhomeric form *σφῷν*, the dative elsewhere being *σφῶν*. Trans. 'the type of your parents is not lost in you' (Haym.). *σφῷν dativ. etibicus*= 'as far as you are concerned.'

I. 65. νῶτα. Slices from the back or chine were the best pieces reserved for honoured guests. Cp. Od. 8. 475.

Il. 67, 68=Od. 1. 149. 150.

I. 70=Od. 1. 157.

I. 73. ἥλικτρον. It is impossible to decide whether this is amber—so called, as Buttmann thinks, from its attractive properties (ξλκω)—or a mixture of gold and silver in the proportion 5 : 1, which it certainly meant in later times. Amber as a decoration would not be very lustrous.

I. 74. 'Like unto this, no doubt, is the court of Zeus within, for the untold multitude of things that are here.'

I. 75. δόσσα is roughly equivalent to δι τόσσα. The proper meaning of αὐλὴ is the outer court. If we retain that meaning here, Telemachus must be supposed to be thinking of the place where the splendour of the palace first struck his eye. But probably αὐλὴ is loosely used for the whole dwelling, as in Il. 24. 452.

I. 77. See on Od. 2. 269.

I. 80. Trans. 'But of men, whether any one rival me in wealth or not [I care not].' For the conjunctive, cp. Il. 9. 701 ἀλλ' ἡ τοι κείνον μὲν δάσομεν ἡ κεν ἵησι οὐ κε μένη.

I. 82. ἡγαγόμην, sc. τὰ κτήματα.

I. 83. Αἰγυπτίους, three syllables. The countries are not mentioned in any order of geographical sequence; the Sidonians are close to the Phoenicians, and the Erembi are, perhaps, a branch of the Aethiopians.

I. 85. ἵνα τε [so δθι τε, inf. v. 426], 'where lambs are horned from the very first.' Cf. Arist. Hist. Anim. 8. 28 ἐν μὲν Λιβύῃ εὐθὺς γίνεται κέρατα

ἔχοντα τὰ κερατώδη τῶν κριῶν. Indeed, all increase is rapid, τρίγραφά τίκτει, κ.τ.λ.

1. 86. τελεσθόρον (notice accent, which makes the epith. active) = 'the maturing year,' i.e. that brings all things to completion, including itself. For *τέλος* *ινιαντόν*, cp. inf. v. 527.

1. 87. Trans. 'There neither master nor shepherd lacks cheese or meat or sweet milk, but [the ewes] always give a constant supply of milk, to draw,' lit. 'to be milked.' ἐπιδευής = ἐπιδεῖχθε, from δέομαι.

1. 89. ἐπ-η-τανός, from ἐπ-αιεί, with termination *τανός*, as in Lat. *diutinus*. θῆσθαι, from θάομαι, as χρῆσθαι, from χράομαι.

1. 90. εἰος, met. grat. for ἔως, § 3. 6. περὶ κείνα, 'about that neighbourhood.'

1. 91. τείως, Epicē for τέως, 'meanwhile.'

1. 92. σύλλογέντος, see on Od. 2. 33.

1. 94. καὶ πατέρων, κ.τ.λ., 'and about these [riches] you are likely to have heard (cp. Od. 2. 118) from your fathers, whosoever those fathers of yours may be.' These words are purely parenthetical, by way of saying that his wealth is now common matter of history: the *ἔπει* explains his lack of enjoyment in his wealth (v. 93). ἀπώλεσα = 'let it go to ruin,' as it certainly did go to ruin in his long absence. Another reason for his joylessness is the loss of dear friends, inf. vv. 96 foll.

1. 97. Join ὄφελον ναίειν ἔχων τριτάτην περ μοῖραν τούτων. With οἱ δ' ἄνδρες repeat ὄφελον.

1. 100. ἔμπης, 'notwithstanding,' explained by πάντας.. ἀχείων.

1. 104. τῶν πάντων οὐ. 'For these men, all of them, I lament not so much.' ὁδύρομαι (with accus. sup. v. 100) is here used with gen.

1. 105. ἀπεχθάρει = 'makes me loathe.' Cp. στύγαιμι, Od. 11. 502.

1. 106. μνωμένῳ (μνάομαι, § 18. 2), 'when I think upon it.'

1. 107. ἤρατο, 'undertook,' [αἴρω]. Join τῷ δ' .. αὐτῷ, 'to that man himself troubles were destined to come, and to me sorrow for him never to be forgotten, to think how he is so long away, and we know not whether he be dead or alive.'

1. 112. νέον, adverbial to γεγαῶτα.

1. 113. τῷ δ' ἄρα, 'and in his heart he stirred a desire of tears for his father.' Join ὥπο .. ὥρσε.

1. 115. ἄντ[α]. Notice accent which distinguishes it from δυτί, and cp. ἄντα παρείδαν, Od. 1. 334.

1. 120. εἰος, see on sup. v. 90.

1. 122. χρυσηλάκατος was interpreted by the ancient commentators as = 'with golden arrow'; but ἡλακάτη, at any rate, always means the distaff, though there may be an ambiguity of meaning in ἀγράκτος between 'spindle' and 'arrow.' It is a generic epithet of the goddess

and not specific with reference to her favourite pursuits of dar applies the epithet to Amphitrite and the Nereids.

Ξατ or Θήβη, the chief city in upper Egypt, which was 'the Thebaid.'

κυκλον = with little wheels or castors at the bottom, that the easily be pushed about. Cp. Il. 18. 375

ρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἐκάστῳ ποθμένι θῆκε.

ράντο, 'the edges thereon [ἐπὶ] had been finished off with κραίνω. Others derive the form, strangely enough, from m the idea of the mixture of the two metals. The basket e yarn already spun off. This was packed away, probably, balls, while the distaff, with its charge of wool ready for across the basket from edge to edge. Others interpret standing upright, but the other rendering is simpler. Cp. ἀνυσσε.

εν, § 23. 8.

s line is generally rendered, 'Shall I be wrong in what I say, or shall I be speaking the truth?' or else as a quasion = 'whether I shall be wrong or right, my heart bids me seems simpler to consider that Helen is debating upon her , ίδμεν δή; and doubting whether to answer it or not. She e, 'Shall I withhold the truth (ψεύσομαι), or shall I speak ? I have a great mind to do so.'

ὑτα ὥδε, tam similem.

ιο, § 15. 1.

ι μεμνημένος ἀμφ' Ὀδ., as Od. 1. 48. So μνησόμεθα περὶ 7. 191. Others join μνθ. ἀμφ. 'Οδ., and take μεμνημ. as e.

ι ἔμοι. Explained by εἰνεκ' ἔμειο, inf. v. 170.

ιφραν = σώφραν.

ἔλθων, see on Od. 1. 182. ἐπεσθ. ἀναφαίν. = 'to make show ng.' There is no idea of φλυαρία or nonsense in the word. his first visit.'

ι τοῦ .. αὐδῆ.

θήσεα, fut. indic. after ὄφρα, as εἰμ' ἐς πόλιν ὄφρα με μήτηρ 7. 6.

ἄλλοι, the η and α coalesce by synizesis, § 4. 3.

enclitic dat. as the accent on οὐδέ shows.

ιέας, § 18. 5, two syllables.

ε order of words is, καὶ ἔφην [ξμέ] φιλησέμεν μν ἔλθεντα, ht that I would entertain him when he came, beyond all ; if Olympian Zeus had granted that a return should be . And I would have given him for a home [γάσσα, transit. i city in Argos, and would have made him a house, having

brought him from Ithaca with his goods and his son and all his folk, having cleared out one town [of those] that lie round us, and [which] are ruled over by myself.'

I. 181. μέλλει ἀγάσσεσθαι, 'must himself have been jealous of this happiness.'

I. 187. Ἀντιλόχου, Od. 3. 112.

I. 188. Ήοῦς υἱὸς, Memnon, king of the Aethiopians.

I. 190. The order of the words is, Ν. δὲ γέραν φάσκ' εἶναι σε πεπνυμένος περὶ (= 'beyond') βροτῶν.

I. 192. Aristarchus is said to have rejected this line, and most modern editors have followed him, because the οἰστι seems wrong after ἐμρησαίμεθα. But the clauses really cross, so that οἰστι ἐ. μεγ. refers closely to Νέστωρ φ. δ. γ., and ἐπιμν. σεῖο το δαλλήλ. ἵρεοιμ. A similar interchange comes Od. 8. 477 τοῦτο πόρε κρέας—όφρα φάγησι—Δημοδίην—καὶ μν προσπτύζομαι. Peisistratus and his brothers are the subjects of ἐπιμν. and ἵρεοιμ.

I. 193. εἴ τι πον ἔστι = 'if it may be so,' a modest way of urging his advice.

I. 194. μεταδόρπιος may mean 'after supper,' μετὰ δύρπον. Peisistratus likes not to end the day in sorrow; so that Menelaus (inf. v. 213) suggests they should fall to again. Or it may be, 'during supper,' μετὰ δύρπω, in which case v. 213 will describe the meal resumed after the interruption of weeping. This is simpler.

ἀλλὰ καὶ Ἡώς ἔσσεται, 'but the morning shall serve for that,' sc. ἔσσεται δύρπομένῳ.

I. 195. Join οὐ νεμεσ. τίνα κλαίειν [τοῦτον] βροτῶν ὃς κε θ.

I. 197. γέρας. The only 'honour' men can show the dead is, κείρασθαι [τίνα], that one should cut his hair as a sign of mourning.

I. 199. καὶ γάρ follows οὐ νεμεσοῦμαι.

I. 200. μέλλεις ιδμεναι, see sup. v. 94. Peisistratus had never been in his company nor seen him. Perhaps he was not born when Antilochus went to Troy.

I. 202 = Od. 3. 112.

I. 206. τοῖον = πεπνυμένον. δὲ = 'wherefore,' cp. Od. 1. 382.

I. 208. γαμέοντί τε γενν., 'at bridal and birth.' For similar hysterion proteron, see Od. 4. 723; 10. 417, etc.

I. 211. νίεας αὖ, where Attic Greek would have used δέ.

I. 214. χεινάντων, 'let them pour,' indef. subject, as often φαστ., 'and there shall be stories in the morning for Telemachus and me to tell at length [διὰ] to each other.'

I. 220. Join βάλε φάρμακον εἰς οἶνον ἐνθεν ἔπινον. It is impossible to say what the φάρμακον was. Plutarch thought it only symbolised the glamour of Helen's eloquence: many moderns think it refers to opium.

- L 226. δημόφεν, § 18. 3. For the subject to δ., see sup. v. 214.
- L 227. μητιόνεντα, not 'cunningly devised' but (active) 'helpful.'
- L 229. τῇ, 'where,' taking up the *Aἴγυπτος* implied in the adj. *Aἴγυπτην*.
- L 230. μεμυγμένα, 'intermixed,' good and bad together.
- L 231. έπτρός is the predicate. 'Each one is a leech skilled beyond all men.'
- L 235. εἴδε, see on Od. 1. 76.
- L 236. ἀτάρ refers back to ἐσθλῶν, 'though good, yet the God,' etc.
- L 239. ἁουκάτα, 'suited thereto,' sc. to feasting and enjoyment.
- L 240. μυθήσομαι, i. e. -ωμαι. Conjunct. parallel to δύομήνω.
- L 242. ἀλλ' οὐον τόδ' ἔρεξε. We may supply καταλέξω or some such word, or make a sort of exclamation of it, 'But to think of what a thing this was that he did!' which latter way the Schol. prefers.
- L 244. αὐτόν μν=the later ξαυτόν.
- L 247. κατακρύπτων, 'disguising himself.'
- L 248. οὐ οὐδὲν τοῦος ἔήν, 'who was in no wise such an one,' sc. anything but a beggar. δέκτης and οἰκεὺς seem irreconcileable.
- L 249. ἀβάκησαν = 'took no notice.'
- L 250. τοῖον ἔντρα = 'though so disguised.' Others interpret, 'I knew him to be such an one as he really was,' Od. 11. 144.
- L 254. μή πρὶν ἀναφῆναι . . . πρὶν ἀφικέσθαι, non prius ostendere quam advenisset.
- L 258. κατὰ δὲ φρόνιν ἡ. π., 'brought back much information.'
- L 262. θώχ'=ἔδωκε.
- L 263. νοσφισσαμένην, 'having quitted;' so with accus. Κρήτης ὄρεα νιφέντα νοσφισάμην, Od. 19. 338.
- L 264. φρένας . . . εἶδος. For this *accusativus respectus* defining τεῦ more closely, cp. Od. 11. 336.
- L 269. τοιούτον is probably masc. agreeing, κατὰ σύνεσιν, with 'Οὖσ.
- φίλον κῆρ, which is merely a periphrasis for 'Οὖσσεύς.'
- L 272. ἔστῳ= 'fine-wrought.' ἵνα = 'where.'
- L 274. κελευσέμεναι δέ σ' ξμελλε, 'some God must have bidden you [come]'. μέλλω is followed by a future, as in Od. 9. 477, or by an aor., as inf. v. 377. κελευσέμεναι *may*, therefore, be an aor. with the sigma, like οἰσέμεναι, σωσέμεναι, etc. Had Helen's purpose come to pass the Greeks were lost.
- L 277. περι[έ]σταξας, 'thou didst walk round.'
- L 278. ἐκ δ' ὄνομακλ.=ἔξονομακλήδην δέ.
- L 279. ἴσκουσ' ἀλόχοισιν, see on Od. 2. 121.
- L 283. ὑπακοῦσαι, 'to answer,' Od. 10. 83.
- L 285=Od. 2. 82.
- L 292. ἀλγίον, 'all the harder!' cp. βέλτερον, Od. 6. 282. τά γε= 'his cleverness and endurance.'
- L 294. τράπετε, 'send us off.'

ll. 297-300 = Od. 7. 336-339. θύμα, 'bed-steads,' έφασθαι, 'to wrap themselves in.'

l. 302. ἐν προθόμῳ. This merely resumes the phrase ὅπ' αἰθαύσῃ = 'under the verandah.'

l. 312. τίπτε δέ σε = quā vero de caussā necessitas hic te attulit?

l. 314. δήμους τῇ, 'Is the matter a public one, or private?'

l. 317. εἰ ἐνίσποις, '[To see] if you could tell me.' κληπηδόνα for κλεψόνα, from Epic form for κληψάν.

l. 320 = Od. 1. 92.

ll. 322-331 = Od. 3. 92-101.

l. 335. This simile is remarkable for having several points of comparison. The hind and fawns represent the suitors: the thicket is the house of Odys. The lion is Odys. himself. Notice how the hypothetical mood [ἐξερήνα] passes into the perf. and aor. indic. as the picture becomes realized in the poet's mind. Cp. Od. 5. 328 φορέσων . . ἔχονται.

l. 339. ἀμφοτέρουσι includes the dam and her fawns, as representing both divisions of the family. Cp. Virg. Aen. 1. 462

Atridas Priamumque et saevum amboibus Achillen.

l. 341 = Od. 7. 311.

l. 343. ἐξ ἐπιδος, 'in a match.' Philomeleides, the king of Lesbos, was said to have challenged to a contest in wrestling all who landed on his shores.

ll. 345, 346 = Od. 1. 265, 266.

l. 345. τοῖος ἐών takes up the same words from v. 342. 'O that in such strength Odys. might come among the suitors; all of them would find speedy doom, and would rue their wooing.'

l. 348. παρακλιθῶν adds a closer description to παρέξ, 'I won't give you a different answer off the point and shirking your question, nor will I mislead you,' i. e. he will neither withhold the truth nor tell him what is false.

l. 349. ἀλλὰ τὰ .. τῶν οὐδὲν, i. e. quae vero senex mibi narravit, ex iis nihil celabo.

l. 351. Αἰγύπτῳ. It is doubtful whether this is the land or the river of Egypt, sc. the Nile: see inf. vv. 477, 581.

Join ἦπι . . ξυχὸν and δεῦρο . . νίεσθαι.

l. 352. ἐπεὶ οὖ. Synesis, § 4. 2. τελητέστας = not so much 'perfect' as 'effective,' that win an answer (*τέλος*) from heaven.

l. 354. ἐπειτα, begins the story = 'now.'

l. 355. Pharos lies so near the coast (less than a mile) that it is hopeless to reconcile the story with actual topography.

l. 356. τόσσον ἀνευθ' ὅ., 'as great a way off as a ship makes in a whole day.'

l. 357. ἤνυσεν, aor. of custom.

ἔμπνευστοι. For the diphthong ει, see § 3. 2.

- l. 358. **ἀπό .. βάλλουσιν**, 'they push off.'
- l. 359. **μελαν-** = 'from *deep wells*,' so **κρήνη μελάνυδρος**, Od. 13. 409.
- l. 363. **κατέφθυτο**, syncop. aor. from form **φθίω**, 'all our victuals would have been spent.'
- l. 367. **νόσφιν ἔταιρων** defines **οἴψ**. **μ'** is for **μοι**, § 6.
- l. 369. **ἔτρεπε δὲ**, where later Greek would have **γάρ**. No man in Homeric times would eat fish when he could get meat.
- l. 371. Trans. 'Art thou utterly a fool and spiritless; or art thou wilfully reckless, and takest pleasure in sorrow? seeing thou art so long cooped up in this island, and canst find no escape, while the heart of thy comrades is fainting.' **μεθίεις**, § 23. 1.
- l. 377. See on sup. v. 94.
- l. 380. **τεῖνάρι** = 'keeps me a prisoner here.' **ἔδησε**, 'stopped me' originally, cp. sup. v. 351.
- l. 387. **τεκέσθαι**, sc. **ἐμή**, 'begat me.'
- l. 388. **λελαβέσθαι**, § 16. 2.
- l. 389. **ὅς καν**, apodosis, 'he will tell thee.' **ὅς** demonstr., Od. 1. 286.
- ll. 389, 390 = Od. 10. 539. 540.
- l. 393. **οἰχομένοιο διδόν**, 'while thou art away on a journey;' so **ἔλθειν** **διδόν**, Od. 3. 316.
- l. 395. **αὐτῷ**, emphat., 'Do thou thyself;' for Odys. does not understand the plan.
- l. 400. Constant usage seems to prove that **δὲ** and not **δῆ** as proposed is the word after **ἥμοι**: **δὲ** may here be compared with **ἔπειτα**, sup. v. 354. **ἀμφιβεβήκει** is the reading of the majority of MSS., and if it be adopted, we must treat it as an aor. of custom, being the only past tense in use from the pres. perf. **ἀμφιβεβήκη**. But **ἀμφιβεβήκη**, the reading in the text, is much simpler.
- l. 402. **φρίξ**, the ruffled surface of water. Cp. **οἴη δὲ Ζεφύρῳ ἔχενατο πόντον ἐπι φρίξ**
δρυμένοιο νέον μελάνει δέ τε πόντος ὥπ' αὐτῆς. Il. 7. 63, 64.
- l. 404. **νέποδες**. This word has been variously interpreted as 'footless,' 'web-footed,' and 'offspring.' The last is best. It may be referred to root **ΝΕΠ**. seen in **ἀνέψιος**, **νερ-ος**, **νερ-tis**, etc.
- l. 406. **πακρόν δόμητήν**, see § 18. 2, and cp. inf. v. 442.
- l. 408. **ἔτειης**, 'in order,' i. e. Odys. and his companions, though only **εί** is used in the preceding line.
- l. 410. **δλοφάια**, the 'black arts' of a wizard; **δλοδς**, **δλοώιος**, **δλοφάιος**.
- l. 411. **ἔπιποιν**, 'goes his rounds'; cp. **ἔποιχεσθαι**, inf. v. 451.
- l. 412. **τεμπάσσεται**, i. e. **τεμπάσηται**, properly, 'to count on the five fingers.'
- l. 416. **αῦθι ይχειν**, 'keep him where he is;' so **αῦθι μένειν**, Od. 5. 208. The infin. for imperat., as sup. v. 408.

1. 417. πειρήσεται, sc. ἀλίξαι, 'He will try to do so by turning into everything that is made for moving on the ground.'
1. 420. αὐτὸς = Proteus *himself*.
1. 421. τοῖος ἔών, in his original shape.
1. 422. σχέσθαι, 'cease'; so ἐσχόντο μάχης, Il. 3. 84.
1. 426. ἔστασαν. Virg. Aen. 6 ad fin., *stant litora puppes*.
1. 427. ἥμα, § 23. 3. πόρφυρε, 'was troubled.' Either a redupl. from φύρω, or connected with root ΦΡΤ, seen in φρέ-αρ and Lat. fer-veo.
1. 434. πεποίθεα, § 21. 3. ιθν, 'enterprise'
1. 435. ὑποδύσα, 'having plunged beneath,' described sup. v. 425.
1. 438. εύνάς, 'lairs,' shallow pits scooped in the sand.
1. 442. δλοώτατος, § 18. 2.
1. 445. ἀμβροσίη, a fem. adjective used substantively, as ἡοίη, inf. v.
447. Here it must mean not the food of the gods, but a refreshing perfume. The corpse of Patroclus is kept from decay by its use, Il. 19. 38.
1. 449. βηγμένη, 'at the breaker's edge'; κῦμα χέρσῳ βηγνύμενη, Il. 4. 425.
1. 450. ἐνδιος, 'at noon,' lit. in full daylight. Root ΔΙF, Lat. di-es.
1. 451. ξατρεφέας, 'plump, well fed.' ζα=διδ, through the pronunciation of the iota as j, 'thoroughly.'
- λέκτρο ἀριθμόν, 'told their number.'
1. 453. λέκτρο αὐτὸς, 'lay down himself.' Two syncopated aorists from distinct roots, viz. ΛΕΓ and ΛΕΧ. So in Latin *lēgo* from 1st, and *lectus* ('a bed') from 2nd. ὠισθη (*οἴμαι*), commoner in middle aor. δίστατο, 'suspected.'
1. 458. ὑψιπέτηλον. The first half is the emphatic part, the latter is generically applicable to all trees. So δρῦς ὑψίκομος, Od. 12. 357; πυκνόπτεροι ἀηδόνες, Soph. O. C. 17.
1. 460. ἀνίαζε, 'grew tired,' intrans., as inf. v. 598.
1. 463. τέο σε χρή; see on Od. 1. 124.
1. 465. παρατροπέων με, 'seeking to mislead me.'
1. 472. ἄλλα μάλα, cp. Od. 5. 342, 'Why of course you ought,' etc.
1. 476. ἐκτιθέμενον. The other reading is ἐς ἴψιροφον. But *ἰκίσθαι* can be used with the accus. without a preposition, as in Od. 3. 1.
1. 477. διπετής, lit. 'fallen from Zeus,' i. e. from the sky; here it means 'rain-fed.'
1. 490 = Od. 1. 238.
1. 492. οὐδέ τί σε χρή, *nec te oportet baec rescire*.
1. 493. ἔμδν νόον = 'what I know.'
1. 495. λίποντο = *supererant*, Od. 3. 196, inf. v. 537.
1. 497. μάχῃ δέ τε καὶ σὺ, 'At the battle you yourself were present' = I need tell you nothing of the doings before Troy.
1. 498 = Od. 1. 197.
1. 499. Άλας = the Locrian Ajax, son of Oileus.

l. 500. *Gýras*, probably off the south of Euboea (Virg. Aen. II. 261). Ajax was wrecked thereon, but got on *terra firma*.

l. 503. καὶ μέγ' ἀσθη, 'and had been recklessly presumptuous.' The ἄσθη was the folly that suffered him to make such a boast. Cf. *furias Iacis Oilei*, Virg. Aen. I. 41.

l. 504. φυγέαν. Although after words expressing expectation and the like, aorists may be used where the future would be more natural (cp. Od. 2. 171, 280), still it is likely that φυγέαν keeps its past signification here. He sat on the rock and boasted that he *had escaped*.

l. 508. τὸ μὲν, 'And the one part stayed where it was, but the other fell in the sea, the broken piece,' on which Ajax had been sitting.

l. 510. τὸν δὲ, 'And him [the crag] carried down through the vast surging sea : so there he died, when he had drunk the brine.' This line was rejected as unworthy by many critics, because they failed to see the grim humour of it, that almost partakes of the nature of a σκῶμμα παρὰ προθύμων. Cp. Od. 12. 350.

l. 512. σός ἀδελφός = Agamemnon.

l. 514. Μαλεάνων. As this lay out of Agamemnon's course, we must suppose that a storm (Od. 5. 109) first drifted him south, and as he worked up again and sighted Malea, a fresh hurricane drove him north-east to the Argolic promontory. Here the wind changed, and let him make his port.

l. 519. καθένεν takes up not ἀγροῦ but ἐσχατιήν, while δῆται refers back to ἀγροῦ only. The wind shifted in his favour, and gave him a fair run from the promontory of Argolis. Bekker, Ed. 2, proposes to meet the difficulty by inserting vv. 517, 518 after v. 520.

l. 520. Ικοντο, sc. Agamemnon and his friends.

l. 521. ή τοι δ. Here the apodosis begins.

l. 522. ἀπτόμενος, 'as he touched it.'

l. 523. χέοντο. Notice the use of plural verb with neut. plur., Od. 2. 156.

l. 525. ὑπέσχετο δὲ μισθὸν, 'and promised as his pay.'

l. 526. Both δὲ γε and οὐ are best referred to the σκοπός. 'He watched for a year, lest he (Agamemnon) should pass him by unobserved.'

l. 531. The whole scene is laid ἐν μεγάροισι, so that ἐτέρωθι means 'at the other side of the hall.'

l. 532. Join βῆτιποιοιν καὶ δχεσφιν. Cp. sup. v. 8.

l. 534. ἀνήγαγε, 'brought up from the shore.'

l. 535 = Od. II. 411. κατέκτανε, aor. of custom.

l. 537. ἔκταθεν (*κτείνω*), § 22. The story here told is inconsistent with the form of it in Od. II. 405 foll.

l. 541. For grief shown by 'rolling on the ground,' cp. Od. 10. 499.

l. 546. κεν κτεῖνεν. If κεν [for which Bekker, Ed. 2, reads καὶ] be retained, we must regard it as a loosely expressed apodosis to a protasis

understood. ‘Either you will find Aegisthus alive, or [If you don’t] Orestes will have been his slayer, and you will come in for the funeral feast.’ Cp. Od. 3. 309.

I. 553. This verse is generally rejected as inconsistent with the statement of Proteus (sup. v. 496) that only two chieftains were dead.

II. 557-560 = Od. 5. 14-17.

I. 562. *Ἄργει* here = Peloponnese.

I. 563. The heroes are transported alive (*οὐ θέσφατόν ἔστι θανάτων*) to Elysion, and are found there not as *εἴδωλα καμβύταν*, but with real bodies. Elysion (*ἡλυσίς*, ‘where men go’) lies in the far west.

I. 566. *οὐ .. οὔτε .. οὔτε*. So *οὐ Τρώων .. οὔτ’ Έκάθητο οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος*, II. 6. 450.

I. 569. *οὔνεκα* takes up *πέμψουσι*, sup. v. 564. *σφίν* = ‘in their eyes.’

II. 570-576 = sup. vv. 425-431.

I. 577 = Od. 11. 2.

I. 581. *εἰς Αἰγαύπτοιο*, supply *ῦδωρ*, as sup. v. 477. *εἰς* with *στήσας* means, ‘I sailed them back thither and moored them there.’

I. 584. *χεῦν τύμβον*, ‘I heaped up a cairn.’

I. 596. *τοκήων*, here used loosely for mother and grandfather.

I. 597. *ἔπη* means ‘the story;’ *μῦθος* includes the way of telling it.

I. 600. *δῶρον δέ*. ‘But let the gift which you shall give me be something to treasure up: horses I will not take to Ithaca.’

I. 602. *πεδίοιο*. The Eurotas valley is too narrow to come under this description, which may refer to the east part of Messenia, under the rule of Menelaus.

I. 603. *λωτὸς* (different from *λωτὸς* of Od. 9) is a sort of ‘clover;’ *κύπερον* is probably the marsh plant called ‘galingale.’

I. 604. *εὐρυφυὲς*, ‘broad in the ear,’ a characteristic of barley.

I. 606. *ἐπήρατος* cannot mean ‘lofty’ (*ἐπαῖρω*) as some commentators interpret, but ‘charming,’ as elsewhere. The awkward asyndeton in v. 606, and the unusual adversative sense which has to be forced upon *καὶ* (*καὶ μᾶλλον ἐπ.*) are both avoided if we place v. 606 after v. 6-8. ‘Ιθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέαν αγύιβοτος καὶ μ. ἐ. I.

I. 610. *κατέρεξεν*, (*καταρρέξω*).

I. 615. See on sup. v. 132.

I. 618. *ἀμφεκάλυψε*, so *κεύθειν*, Od. 6. 303.

I. 619. *κείσε μ. νοστ.* = ‘as I came there on my home voyage.’ *τέλος*.

II. 621-624. These lines are unsuited to the feast which Menelaus is represented as giving, sup. vv. 3 and 16. They describe a sort of *ἔπαντα* the very details of which (e. g. *ῆγον*, *ἔπεμπον*) are unhomeric. Probably the lines were introduced to soften the abrupt change of scene from Sparta to Ithaca.

I. 627. *ὅθι περ πάρος* (sc. *τέρποντο*). The reading in the text is

that of Aristarchus; the majority of MSS. have δθι περ πάρος οὐδέπον
χεστον.

l. 633. νέντ[αι], 'will return.' νέομαι, used in a fut. sense Od. 11. 114.
l. 634. χρεῶ γίγνεται, 'need is come for it.' χ. γ. governs the same
case as its equivalent χρῆ.

l. 636. ὑπὸ = 'at the teat.'
l. 637. τῶν κεν, 'I should like to drive away one of them and break
him in.'

l. 639. Join αὐτοῦ δγρῶν, 'there on the estate,' as ἀλλοθι γάιης,
Od. 2. 131.

l. 642. Antinous asks whether any of the young Ithacensian nobles
accompanied him, or his own servants; he had servants of his own, so
the latter was equally possible (δύνατό κε).

l. 646. δέκοντος. The conjectural reading δέκοντα removes all diffi-
culty from the line, for διηγόρω generally takes a double accus. Cp. Od.
11. 202. As the line stands, we may suppose a mixed construction
between διαυρᾶν σε νῆα and διαυρᾶν δέκοντος νῆα. The construction βή
δέκοντος, 'in spite of your reluctance,' is posthomeric. But it is not
unlikely that δέκοντος stands in a loose participial construction almost
equivalent to the gen. absolute. For such a usage, cp. Od. 6. 157 σφισ-
..λευσσόντων, 9. 256 ημῖν .. δεισάντων, 9. 458 οἱ .. θεινομένου.

l. 652. μεθ' ημέας, 'next to us.' Others make the phrase = μεθ' ημῶν,
'among us,' as Od. 16. 419

καὶ δὲ σέ φασιν

ἐν δήμῳ Ἰθάκῃς μεθ' δμήλικας ἔμμεν' ἀριστον.

l. 653. οἱ οἱ ἐποντο = bi eum comitabantur.

l. 654. τῷ αὐτῷ, 'to the man himself [Mentor].'

l. 658. διφοτέρουσιν, sc. Antinous and Eurymachus.

ll. 661, 662. These lines were probably transferred hither from II. 1.
103. If διφυμέλαιναι is rightly written in one word (instead of letting
διφι stand as an adverbial adjunct to πίμπλαντο), it may mean
'darkened all through,' either by mental gloom, or by the 'black gall,'
which was supposed to be an accompaniment of passion. Cp. μελαγχί-
τω φρήν, Aesch. Pers. 114, κελαινόφρων μῆτηρ, Eum. 459.

l. 662. ἔλετην, cp. sup. v. 27.

l. 665. Trans. 'Away this young lad has gone, as you see, in spite of
so many of us here.' The simplest account of αὗτως (rendered here 'as
you see') is that it is another form of οὗτως, and the many different
meanings assigned to it by different commentators only prove that it
is in each case coloured by the context in which it occurs, and is
interpreted by tone and gesture to express the speaker's feelings. If
it be referred to αὐτὸς, we might here render, 'he has simply taken
himself off.'

l. 667. δρέξα, 'He will get the start by-and-by, in being our τριών.'

He had already got the start of them in slipping out of Ithaca unopposed. Cp. *ἥρχε νέεσθαι*, 'He was the first to go,' Il. 2. 84.

1. 669 = Od. 2. 212.

1. 670. *ἴόντα* = 'on his way.' The context may imply that this means 'on his return'; but *εἰμι* in itself contains no such idea.

1. 672. *ναυτίλλεται*, conjunctive, § 3. 4.

1. 675. *ἀνωστος*, 'uninformed,' used passively Od. 1. 242.

1. 682. *ἡ εἰπεμ..*, § 4. 3.

1. 684. *μὴ μνηστεύ.. δειπνήσειαν*. Penelope meant to say two things: (1) Would that they had never wooed me, nor even met here at any other time! and (2) Would that they might now eat their last meal here! But only (2) is put out in full, and (1) shrinks into a mere participial sentence; the initial *μὴ*, which would have introduced a negative wish, serving only to negative the participles. The whole sentence might be turned, *Utinam... nec me unquam petentes neque alio tempore congressi.. ultimam bic cenam jam nunc comedant!* The parallel generally quoted from Od. 11. 613 is not altogether in point, as there a negative wish is introduced in the ordinary way by *μῆ*.

1. 686. The change to the 2nd person in *κατακείρετε* shows that Penelope includes Medon in the charges against the *μητρῶες*.

1. 688. *τὸ πρόσθιν*, 'ere this,' 'long ago,' explained by *ταῖς δέκατοι ἡώνταις* = 'in the days of your childhood.' *ἄκοντες*, cp. Od. 3. 84.

1. 690. Join *οὐτε φέγας τινὰ ἔξασιν τι*, *οὐτε εἰπόν*. Trans. 'In that he never did anything unfair to any one in the town, nor said it, which is the common way with high-born kings: one man [a king] will likely enough hate, another he may love.'

1. 691. *δίκη*, in the sense of 'custom,' Od. 11. 218. The conjunct. and optat. moods express the relative probability of an ordinary king showing hatred or favour. Cp. *ἢ κε φέρησι μέγα κράτος ἢ κε φεράίρῃ*, Il. 18. 308. With *ρέζειν τινὰ τι*, cp. Il. 2. 195 *μὴ τι χαλασάμενος μήδικακὸν οὐλας Ἀχαιῶν*. So inf. *ἔνργεις ἀτάσθαλόν [τι] ἄνδρα*.

1. 695. *εὐεργέων*, from *εὐεργέα* plur. of *εὐεργής*.

1. 704. *ἀμφασίη ἐπέων* for *ἀμφασίη*, as *ἀμβροτος* for *ἀμβροτός*.

1. 705. *Θαλερὴ φωνῇ*, 'the flow of her voice;' so *θαλερὸν δάκρυ*, the notion being 'fresh growing,' 'vigorous.'

1. 709. *πουλίν*, see sup. v. 406.

1. 712. *ῷρος*, redupl. aor.

1. 717. *πολλῶν.. ἔοντων*, 'though there were many [seats] in the chamber.' *οἶκος*, as in Od. 1. 356.

1. 721. *ἀδινόδν, ἀδην,* = 'her fill of weeping.'

1. 722. *περὶ γάρ*, see on Od. 1. 66. *τράφεν ἦδ' ἐγένοντο*. Cp. sup. v. 208.

1. 726 = Od. 1. 344. The Schol. rejects the line here as superfluous.

1. 728. *ἀκλέα*, for *ἀκλεέα* = 'without any tidings (*εκλέος*) of him.'

I. 733. τῷ μὲν μάλ' η κε. The only instance of the double κε. The double μὲν is not found in Homer; for δέ... κε, cp. Od. 5. 361. Here the first μὲν gives a conditional character to the whole sentence, which is then subdivided into two conditional clauses.

I. 736. ἦτι seems to point to the time when she was *yet* at home before she reached Odysseus' house.

I. 740. δούρηγμα, 'make his plaint to the people who are bent on destroying.' It is simpler to make λαοῖς the direct antecedent to οἱ and to consider them as siding with the suitors. Otherwise we must render 'complain to the people [about those] who,' etc.

I. 743. Eurycleia means to say, 'Whether you slay or spare me, yet I will speak out.'

Il. 747-749 = Od. 2. 374-376.

I. 752. εὐχε[ο].

I. 754. κάκου (for κάκος from κακόω) = 'trouble not.'

I. 755. Ἀρκεσιάδας. Arcesius was father of Laertes.

I. 756. ἐπέσυνεται = *supereris*.

I. 757. θύμερφέα. Synizesis of last syllables.

I. 761. There is no mention of Penelope burning the barley; so that we are to suppose that she poured it from the basket as though it had been a libation.

I. 764. Join κατὰ... ἔκη, 'burned up.'

I. 767. διάλυξε, as in Od. 3. 450. οἱ, *datus commodi*.

I. 768 = Od. 1. 365.

I. 769 = Od. 2. 324.

I. 771. ἀπρίει. The suitors misinterpreted the meaning of Penelope's sacrifice and prayer. δ = *quod*, 'that.'

I. 772. Γερῶν, § 23. 8, 'But this they knew not, how things really were.' Viz. that Penelope was aware of their plans.

I. 774. θαυμόνιοι, 'reckless men,' i. e. rendered infatuate by the influence of some higher power.

I. 775. πάντας δῆμος, 'all alike' (distinguish δῆμος and δῆμος), whether about the plot against Telemachus or about Penelope's wedding.

I. 776. σιγῇ τοῦν, see on Od. 1. 209.

I. 782. τροποὶ, leathern loops to hold the oar at the gunwale. Cp. the use of τροποτήρω, Thuc. 2. 93.

I. 783 = Od. 8. 54.

I. 785. The ship was ready to start at a moment's notice; not drawn up on the sand, but riding at her moorings (*εὐραὶ*) 'well out in the water.' She was made fast to the shore also by the πρυμνήσια, so they were able to warp her in and disembark (*ἐκ δ' ἔβαν*), as they had no small boats.

I. 788. διπλοτὸς ἐδ. η. ποτ. is added as epexegesis to διπλοτός.

I. 792. The point of comparison is the fear and helplessness of the

lion, and the narrowing circle of huntsmen drawing in upon him. Ιοί περιάγειν μιν κύκλον, as ἀμφιεννύναι με χλαῖναι, Od. 10. 542.

I. 793. νήδυμος. See Buttmann Lexil. sub voc., where νήδυμος is held to be an erroneous form for Φήδυμος, i. e. ήδνη. The interpretation of Aristarchus, sc. ἀνέκδυτος, points to a derivation νη-δύων.

I. 799. πέμπε, sc. 'Αθίνη.

I. 800. εἴως, properly = 'until,' here means, 'in order to.'

I. 802. παρὰ κληῆδος ἴμαντα, see on Od. I. 442.

I. 803. Join καὶ προσέπειπέ μιν μῦθον, with double accus., as προσανδό-

I. 807. ἀλυτήμενος (like βλήμενος, οὐτάμενος, ἀλαλήμενος), is a participle of the syncopated second aor., in a sort of adjectival sense = 'sinful,' 'guilty in the eye of the Gods.' διταίνω generally takes the accusative.

I. 809. ἐν ὄνειρείσῃ πόλησι. Cp. Od. 19. 562 foll.

δουαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὄνειραν,
αἱ μὲν γὰρ κεράσσαι τετεύχαται, αἱ δὲ ἐλέφαντι.
τῶν οἱ μὲν οὐ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
οἱ δὲ ἐλεφαίρονται, ἐπεὶ ἀκράντα φέροντες
οἱ δὲ διὰ φεστῶν κεράνων ἔλθωσι θύραζε
οἱ δὲ ἔτυμα κραίνουσι, θροτῶν ὅτε κέν τις ἰόγται.

The adjective ὄνειρεος only occurs here.

I. 811. πωλέατι, pronounced as two syllables by synizesis, as κίλεατι v. 812. For the use of the present tense with πάρος cp. Od. 5. 88. Another reading is πωλέ[αι].

I. 821. ὁ γε resumes the original subject [πωΐς], as Od. I. 4. τὸν δὲ δῆμαρ, ἵν' οἴχεται, *eorum in populo apud quos binc procul versatur*; for ἵνα must not be construed as if = 'quo' *digressus est*, but it marks the place where he now is.

I. 831. θεοῖο τε ἔκλυτες αὐδῆς, 'and didst hearken to some god's bidding.' As Hermes, himself a θεός, might be sent by Zeus.

I. 834. εἰν 'Αἴδαο δόμοισι, supply ἐστι.

I. 836. ἀγορεύσω κεῖνον, parallel construction to κατάλεξον κεῖνον, sup. v. 832.

I. 838. κληῆδα σταθμοῖο = 'the bolt that fitted into the doorpost.'

I. 841. νυκτὸς ἀμολγῇ. See Buttmann Lexil. sub voc.

I. 846. Ἀστερίς. There is no islet to be found now answering to Homer's description. The attempt to identify it with Dascalion (mere rock without a port or the possibility of one), does not much matter. Besides, this is a poem and not a treatise on geography.

l. 84. This line belongs properly to inf. v. 158, and is rejected by the Schol.

l. 88. αἰδονός τε φίλος τε, 'an honoured and welcome guest ;' with τάρος θαυμάσιος, cp. Od. 4. 811.

l. 90. περιλειπμένον has got its meaning of 'possible,' from the thought that 'what has been done once,' can be done again.

l. 91. This line should be omitted, as contradictory to v. 86. It is absent from the majority of MSS.

l. 95. ἤταρε θυμὸν ἐθωδῆ, 'had comforted his heart with meat.' (Cp. Genesis 18. 5.)

l. 98. τὴν μῦθον, 'my story.' ἀναπήσω, from ἀνέπω.

l. 103. Trans. 'It is wholly impossible that any other God should overreach or baffle the will of Zeus.' For ἔστι with accus. and infin., cp. Od. 11. 158.

l. 105. This idiomatic use of the superlative with the genitive need not be described as a substitution for the comparative; but, rather, the superlative retains its force, and the genitive stands simply as the case of reference. Here, 'The most wretched creature, viewed in reference to all others.' Cf. Thuc. I. 36 ἡ Κέρκυρα τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καλῶς παραλοῦ κεῖται, i. e. 'favourably in relation to.'

l. 106. τῶν ἀνθρώπων takes up and defines more closely δλλων.

l. 108. Ἀθηναῖην δλίτροντο, cp. Od. 3. 135; 4. 378.

l. 110. The Scholiasts rejected the whole passage vv. 105-111; at any rate we must dispense with vv. 110, 111, which represent Odysseus as driven on Calypso's shore by the storm raised by Athena.

l. 112. ἤναγε, 'he bade me,' sc. sup. vv. 30 foll.

l. 118. σχέτλιοι, from ἔχεσθαι, implies (like Lat. *improbus*) a pertinacious determination of carrying out a purpose at all hazards.

l. 120. διμφαδίην. Fem. accus. of adject. used adverbially (cp. σχέδην .. ερύθην) = 'honourably,' a marriage that one may confess to without shame. ποιήσεται, conjunctive.

l. 123. The legend that makes Orion to be slain by Artemis, serves to confirm the identity of Ortygia and Delos; at any rate the name Ortygia is always connected with the worship of Artemis. The flights of quails (*όρνυς*) common in the Archipelago suggest the etymology of the name.

l. 124. ἀγνωστοί. This proves that the phrase is used of every form of sudden death; for the visitation here is a wrathful one. Trans. 'painless.'

l. 125. Ιαστῶν. This word (from *ala* or *ta*) points to the origin of the myth as connected with the fertile powers of the soil.

l. 126. φθ θυμῷ εἴξασα, 'yielding to her own inclination,' i. e. not perforce.

l. 127. νεφέλη τριπόλεφ. The three ploughings of the soil took place (1) in autumn, (2) in spring, (3) in summer, for a second crop.

The third ploughing was called *νεῶσαι*, when the ground was 'freshened up'; *νεῦσε* is hardly parallel in meaning with the Latin *novalis*.

1. 127. *ἀπυστος*, see Od. 4. 675.
1. 130. *περὶ τρόποις βεβαῶτα*, 'bestriding the keel;' see inf. v. 371.
1. 132. *ἄλσας*, of a 'crushing' blow, from *ἄλω*, 'to squeeze.' Cp. *κέλσας*, from *κέλλω*. Cp. Od. 7. 250.
- ll. 133, 134. These lines come in appropriately here, but not sup. vv. 110, 111, where they first occur.
1. 139. *ἀνώγει* is the present tense from a verb *ἀνάγω*, *ἀνάγον*, formed from the earlier perf. *ἀνάγα*.
1. 140. οὐ πῃ πέμψω is not so much 'I won't' as 'I can't dismiss him, οὐ γάρ πάρα νήει.
1. 143. οὐδὲ' ἐπικεύσω, parenthetical = 'without reserve.' οὐδὲ κε follows directly from *ὑποθήσομαι*.
1. 150. ήι[ε], § 23. 3.
1. 153. οὐκέπι, 'no longer.' At first she found favour in his eyes till he became home-sick.
1. 155. παρ' οὐκ ἔθέλων ἔθελούσῃ, i.e. οὐκ ἔθέλων παρ' έθ. The grammatical order is disturbed to bring the two contrasting words into juxtaposition. Cf. inf. v. 224 μετὰ καὶ τόδε τοῦσι γενέσθω, sup. v. 97 θεὰ θεῖν
1. 156. *ἡιόνεσσι*, see inf. vv. 418 foll.
1. 160. *κάμμορε* = *κατάμορε*, 'fate-crushed;' cp. *καμμονίη*, for *καταμονή*
- Il. 22. 257.
1. 161. *πρόφρασσα*, cp. the form *μέτασσα*, Od. 9. 221, a fem. adj. like *πρόφρων* in meaning, but pointing to a masc. *πρόφρας*, from *προφράζω* μαι, 'to be careful for.'
1. 163. *ἴκρια*, see on v. 252 inf.
1. 164. *ὑψοῦ*, as the *ἴκρια* form the highest part of the hull. It naturally begins by laying the keel.
1. 173. *ἄλλο τι δὴ τόδε μήδει*, 'Surely thou art *berein* devising something else, and not my safe despatch.'
1. 174. *κέλεαι*, § 4. 3.
1. 175. *ἔσσαι*, cp. Od. 3. 10.
1. 179. *μή τι μοι αὐτῷ*, 'that thou wilt not devise any other mischief to do me harm;' *ἄλλο* is the object, and *μῆμα* in apposition to it as a predicate. Cp. Od. 7. 195.
- ll. 180, 181 = Od. 4. 609, 610.
1. 182. Trans. 'In sooth thou art a rogue, with no simplicity in thy heart—(her address is of a playful character)—seeing what the word are that thou hast devised to utter.'
1. 185. *κατειβόμενον*, 'that down-flowing water of Styx,' running from the upper world into the realms below.
1. 189. *ὅτε με χρεῶ*, 'whenever need might press so hard on me.'
1. 197. *οἰα βροτοὶ μῆδρες ἔδουσι*. Calypso has no hope of making

Odysseus an immortal (sup. v. 135), so nectar and ambrosia are not suited to him.

l. 202. τοῖς δρα. Yet the conversation is only between two. Cp. Od. 7. 47.

l. 205. σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης, 'Yet a blessing go with you notwithstanding.'

l. 215. τέθε χάσεο, 'be thus angry;' τόδε, a cognate accus. with the verb. Cp. Od. 1. 409; and Eur. Med. 157 κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.

l. 224. τέθε τοῖστι, see on sup. v. 155.

l. 225 = Od. 3. 329.

l. 226. ἀλθόντες...τώγε. Notice the confusion between plural and dual.

l. 230. ἀργύφεον. The second half of the word is referred by some to the root ΦΑ = 'appearance.' Others compare it with the termination of diminutives, e.g. ζωύφιον.

l. 234. πλέκειν (πλή-σσω), the *axe* for felling (inf. v. 244), σκέπαρνον, the *adze* for squaring and smoothing (inf. v. 237). Join δρενον ἐν παλάμυροι, as in Il. 18. 600 τροχὸν ('potter's wheel') δρ. ἐν. παλ. Syncop. 2nd aor. particip. of δρω.

l. 235. διμφοτέρωθεν, like the Lat. *bipennis*.

l. 237. ἔξοον, not in an active sense, but 'smooth-polished,' referring to the handle of the adze.

l. 240. αἴδα πάλαι περίκ., 'long sapless, quite dry,' the best substitute he could get for wood felled when green and put to season.

l. 244. πάντα, 'in all.' Od. 8. 258. πελέκησεν, 'lopped.' The work of the σκέπαρνον begins at γέσσε.

l. 245. στράμμη is not the plummet (*σταφύλη*), but a string rubbed with chalk, that is drawn tight on any surface, then lifted in the centre and let to fly back, so tracing a straight line.

l. 248. γόμφοισιν. Trans. 'Then he hammered it together with pegs and clamps.' Metal nails were called ἥλοι. The ἀρμονία may represent some simple form of mortice and tenon, or more likely cross clamps of wood laid over parallel timbers to keep them together, and pegged down to each timber with a γόμφος.

l. 249. δύσσον τίς τ'. Trans. 'As wide as a man may trace out the hull of a broad freight-ship, of such size did Odysseus frame his raft.' τορνώσεται is probably for τορνώσῃται. The τόρνος used is a pencil at the end of a string working round a centre to mark circles.

l. 251. τόσσον ἐπ' = ἐπὶ τόσσον.

l. 252. ἕκρια δὲ στήσας. Trans. 'And he worked away at his ship [ἐποίει], putting up the decks by fitting them to the close-set ribs, and finished off with the long side-planking.' The Schol compares the ταράνες to the vertical threads or warp (*στήμαν*) of the loom, which sufficiently describes their position. The side-planking (*ἔπηγκεις*, cp. *ιπεκῆς*) was naturally fastened on last (*τελεύτα*). The middle or waist

of the ship was undecked, and contained the rowers' benches and the hold (*άντλος*). The *ίκρια* are two small decks, at the bows and at the stern, broad enough to sleep on (Od. 3. 353) or to walk on (Od. 12. 229). This falls in with the ordinary use of *ίκριον* = 'platform,' as in Herod. 5. 16, and is quite consistent with the statement that the ancient ships were not covered in, for these decks only extended for a short distance. The timbers carrying the decks were naturally pinned to the upright ribs. See generally the Sketch of Ship, with Description (frontispiece).

l. 256. φράξε δέ μν, 'And he fenced it from end to end with wattle-work of osier, to be a guard from the waves;' i.e. he made a wicker bulwark to prevent the broken water from splashing into the hold.

l. 257. ὕλην, the Schol. interprets as *ballast*, *ξύλα*, *λίθους*, *ψάμμος*.

l. 260. ὑπέραι = 'braces,' to trim the yard-arm to the wind; κάλαμος = 'halyards,' to raise and lower the *ἐπίκριον*, cp. Od. 2. 426, where they are described as *εὐστρέπτοις βοεύσιν*. πόδες (Lat. *pedes*) = 'sheets,' at the two lower corners of the square sail. The *σχεδίη* is here treated as an ordinary ship of the period. There is nothing in the text to induce us to interpret it as the description of a mere make-shift. The whole story is a tale of marvel; and if Odysseus seems to have done more than any one man could do, it is quite in the spirit of the whole passage.

l. 262. τῷ = 'for him;' cp. Od. 8. 417.

l. 265. ἐν δέ οἱ ἀσκόν, 'And on board (*ἡ*) the goddess put a skin of dark wine for him: one skin, that is, and ~~a~~ second big one of water.'

l. 266. ηῖα or ηῖα. This word is pronounced in three different ways to suit the metre *ηῖα*, as here; *ηῖα*, Od. 2. 289; and *ηῖα*, Od. 12. 329.

l. 272. Huntsmen and husbandmen had for different constellations different names derived from familiar objects. So the same group of stars was represented either as a *bear* or a *wain*. Similarly, sailors saw in the Pleiades the stars whose setting closed the time for making a voyage (*πλεῖν*), while others regarded them as a flight of doves (*πελεάδες*) scared by the hunter Orion. Boötes, called by Hesiod 'Αρκτοῦρος, is said to 'set slow,' because at that time he occupies a line of greatest perpendicular length; at the time of rising he lies horizontally, and so comes into view more quickly.

l. 273. ἐπίκλησιν καλέουσι, 'they sur-name,' cognate accus.

l. 274. ἡ τ' αὐτοῦ στρέφεται, 'it turns round on the same spot and watches Orion.' The huntsman has the bear at bay, and circles round him; the bear keeps turning too and never takes his eyes off the hunter. To say that the bear is the 'only constellation that never sets' is untrue; if we are to seek a justification, it may be that in Homeric time the Bear was the only group of stars in the N. sky reduced to constellation.

l. 277. χερὸς seems to be used with special reference to the pilot

1 the rudder. ἐπὶ δρυστερῷ, 'towards the left,' used substantively, 3. 171; cp. ἐπὶ δεξιᾷ χειρὶς, Pind. Pyth. 6. 19. Trans. 'Bid him keeping this (constellation) on his left hand,' i.e. he is to sail from to S.E.

179 = Od. 7. 268.

180. ὅτε τε, 'in that part' where it (sc. γαῖα) was nearest to him.'

181. εἰσαρτο δ' ὡς ὅτε. The ὅτε disappears in the English idiom. phrase is a short way of writing εἰσαρτο δ' ὡς βινδύ δτε εἰδεται, κ.τ.λ. starchus reads δτ' ἔρινδν, but it is hard to see how mountains could k like a fig-tree; others read βιδν, 'a peak,' Od. 9. 191. A further ficulty in βινδύ is that the ultima of ὅτε should be lengthened before (§ 2), as inf. v. 426; but if βινδύ can stand, the simile is intelligible though. The low lands represent the rim of the shield, the mountains s boss. With εἰσαρτο δ' ὡς ὅτε, cp. ήριπε δ' ὡς ὅτε πύργος, Il. 4. 462.

1. 282. Αἰθόπων, cp. Od. 1. 22.

1. 284. μᾶλλον, 'more than before,' Od. 1. 20, 69.

1. 289. πείραρ, like τέλος θανάτου, inf. v. 326.

1. 290. Δλλ' ἔπι μέν μν, 'But I promise that I will yet drive him to his heart's content on the path of misery;' cp. Il. 19. 423 οὐ λήξω πρὸν Τρῶας θέηται θλάσαι πολέμοιο. With ἐλάαν κακ., cp. ἐπειγόμενος πεδίοιο, κ.τ.λ., where the gen. is local.

1. 293. Join συν-εκάλυψε νεφέσσοι.

1. 296. αἰθρηγεγέτης = 'sky-born,' not = 'making clear weather.'

1. 300. θείων μὴ εἴπεν. For the fact of her having spoken was certain. 'I fear lest she have spoken only too true,' cp. Od. 13. 215 θείων μὴ τί μοι οἰχονται, Soph. El. 580 δρα μὴ πῆμα σαυτῇ τίθης (not conjunctive), Eurip. Ion 1525 δρα.. μὴ σφαλείσα.. αιτίαν θεῷ.. προστίθης = 'see whether you be not actually doing so.'

1. 309. In the struggle for the possession of the corpse of Achilles, Odysseus kept off the Trojans, while Ajax carried the body.

1. 311. μεν κλέος ἤγον, with κε from preceding clause, 'would have spread my fame,' like κλέος φέρειν, Od. 3. 204.

1. 313. κατ' δίκρης. Virg. Aen. 1. 114 *Ingens a vertice pontus.*

1. 319. τὸν δ' ἀρ' ὑπόβρυχα θήκε. The subject to θήκε is κῦμα of v. 313. Some commentators treat ὑπόβρ. as adverbial accus. plur. from ὑπόβρυχος, comparing δίπτυχα, Od. 3. 458, q. v. It is simpler to make it a heteroclitic accus. masc. pointing to a nom. ὑπόβρυξ, and similarly δίπτυχα (κύτον) as if from δίπτυξ.

1. 320. ἀνασχέειν, poet. form for ἀνασχεῖν, 'to hold up.'

1. 323. κρατός. Notice quantity and accent.

1. 325. μεθορμηθεῖς, 'darting after it.' ἐλλάβετο, § 8. 2.

1. 328. δικάνθας, 'thistle-heads,' ἀκτῇ .. ἄνθος.

1. 329. Δμ πέλαγος .. πέδιον, § 7. ἔχονται, for change of mood, cp Od. 4. 338.

- l. 331. προβάλεσσις, 'would toss him' as a ball.
- l. 332. εἴξασκε, 'gave him over to the W. wind to chase.'
- l. 334. αὐδήσσων. This epithet distinguishes human speech from the language of the Gods; while μέροψ marks off the civilized nation from the savage or the brute. But cp. Od. 10. 136, where Circe is called φέτης αὕτη. Another old reading was οὐδήσσων which was interpreted ἐνύπης (from οὐδας).
- l. 337. The verse has been generally rejected as imitated and interpolated from inf. v. 353.
- l. 340. δτι, 'in that,' explaining the form that his anger took.
- l. 342 = Od. 6. 258.
- l. 344. χείρεσσι νέων, 'swimming with your hands, secure a landing on the shore of the Phaeacians'; lit. (make for your arrival).
- l. 345. γανῆς depends on νόστον, as γῆς πατρός νόστος, Eur. Iph. Taur. 1066.
- l. 346. τῇ, an imperat. from root TA. (*τείνω* etc.), it is almost always joined with another imperat., like βασκ' θῇ. Here with τάνυσσαι (better written proparox. as the imperat. 1 aor. mid., though the commoner reading is the inf. τανύσσαι).
- ὑπὸ στέρνονο. The easier reading is στέρνοισι, but cp. Il. 4. 106 ὑπὸ στέρνονο τυχήσας.
- l. 357, δ τέ με. It is better to read with Aristoph. δ τε as two words = δτι τε [Epic τε of emphasis] than δτε. Cp. δ = δτι, Od. 1. 382. But δτε would be possible in a quasi-causal sense on the analogy of the Latin *cum*.
- l. 359. φύξιμον, 'chance of escape,' adject. for abstract noun.
- l. 361. δφρ' ἀν μέν κεν. This is like the double ἄν of Attic syntax which is never found in Homer. Cp. Od. 4. 733; 9. 334.
- l. 367. κατηρέφεται, 'over-arching.'
- l. 368. ήλων, cp. sup. v. 266. Perhaps, 'corn,' (from εῖλα = ζεῖλα), here = 'chaff.'
- l. 369. τὸ μὲν δρ τε, 'the chaff indeed the wind scatters.' For τε, see v. 357. δισκέδ, aorist of 'custom.'
- l. 371. ἀμφὶ . . έβανε, 'bestrode.'
- l. 377. ἀλῶ, i. e. ἀλάον (ἀλάομαι), contracted to ἀλῶ, and lengthened by inserted ο, § 18. 2.
- l. 379. ἀλλ' οὐδ' θε, 'But for all that I don't expect that thou wilt disparage thy sufferings;' i. e. that thou wilt have enough and to spare of them: spoken sarcastically.
- l. 381. Αἴγας (ἐπ-αιγ-ίζω, δίσ-σω). The home of storms: perhaps, as Schol. says, on the wild coast of Achaea, others put it near Euboea.
- l. 385. πρὸ, i. e. in front of the swimmer.
- l. 389. πλάγετο, 'drifted.'

l. τέλεσε, i. e. brought to full perfection, not = 'ended.' Cp. τέλος, sup. v. 326 = 'realisation or accomplishment of death.'

l. ἦδε. For this Aristarchus read ή δὲ, but there is no real sis between ἀνέμος μὲν and the next clause.

13. δέν .. ἀρθεῖς, 'Having given a sudden look forward, as he was up by the huge wave.' Cp. Virg. Aen. 6. 357

Prospeksi Italiam summa sublimis ab unda.

194. βίοτος φανήη = 'a glimpse of returning life.'

396. ἔχρει, 'assailed him.'

398. Ὀθωσῆ[ι], § 6.

400. δοσον τε γέγωνε βοήσας, 'as far as [one] makes himself heard a shout.' γέγωνε, perf. like ἀναγά, with pres. signification.

l. 402. [ἐδέ]ρόχθει, imperf.

l. 404. οὐδὲ γάρ ἔσται, 'For there were no harbours, receptacles for ips, nor roadsteads.' ἐπ-λωγή, perhaps from ἀγ-νυμ, where the seas e broken. Cp. κυματωγή, Hdt. 4. 196.

l. 409. τόδε λαῖτμα .. ἐτέλεσσα, 'I have got over this gulf by cutting my way through it,' sc. by swimming. Λαῖτμα is governed both by verb and participle, as οὐ τι διαρρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα, Od. 14. 197.

l. 410. φαίνεται[αι], § 6. Θύραε, 'clear away,' epexegetical addition.

l. 411. ἄκτοσθεν. There was an outlying reef of sharp rocks where the surf broke. Inside this came a strip of smooth water up to the edge of the cliff which rose sheer from deep sea.

l. 416. ξύσσεται, not in the government of μή, but a vivid statement of what seems an absolute certainty.

l. 418. ἥρόνας παρατλήγας, 'spits that meet the seas aslant.' A cliff is struck full by the sea (ὕτιστλήξ, Soph. Antig. 592); on a low beach that runs out from the line of coast each wave necessarily strikes obliquely, so that it does not come down with such crushing weight. Two such spits form a harbour, so that λιμένας is a true epexegesis.

l. 426. ἔνθα κ' ἀπὸ .. ἀράχθη, 'There he would have had his skin stripped off, and his bones broken.' φινούς and δοτρέα, both accusatives of part affected.

l. 430. τὸ μὲν, sc. κῦμα.

l. 432. The point of comparison lies only in the firm hold, for the details do not suit both cases. The stones come away with the suckers of the polypus; but the skin of the man's hands is left on the rocks.

l. 438. ἔξανθης = 'getting outside the surf.' κύματος .. τά τε, cp. Od.

l. 312; 14. 177: Virg. Aen. 8. 427 *fulmen quae plurima*, etc.

l. 439. νῆσχε παρέξ = 'he kept swimming along outside.'

l. 444. ἤγνως δέ, (apodosis to δλλ' ὅτε, v. 441), 'he recognised him [for a river-god] as he came flowing forth.'

l. 447. αἰδοῖος, 'He deserves respect who,' etc.

l. 448. Join δε τις ἀνθρώπ.

1. 452. πρόσθε, 'in front of him.'
1. 453. ἔκαμψε, 'let them droop.'
1. 458. διπνυτο for ἀνέπνυτο, perhaps = *dνεπνέFero* (*πνέω*).
1. 459. ἀπὸ ξό, o lengthened before *Feo*, § 2.
1. 466. ἐν ποταμῷ, probably = 'in the torrent-bed.'
1. 467. μή μ' δάμδις, '[I fear] lest at once the hurtful frost and fresh dew quench my life, exhausted after my swooning.' Cp. *τεθαλ-ιάτ' ἔρση*, Od. 13. 245.
1. 468. κεκάφη for κέκηφα, from κάπτειν (*κατ-βάσσειν*).
1. 469. ἡμέρη πρό, cp. Od. 8. 851, lit. 'in the morning, early.' The *πρό* is adverbial and does not govern *ἡμέρη*.
1. 471. εἴ με μεθείη, 'to see whether the chill will release me;' μεθείη, Epic subjunct., § 23. 1, parallel to ἐπέλθη.
1. 476. ἐν περιφανομένῳ, 'in a place with a clear view round it.' Cp. Od. 10. 211.
1. 477. Join ἐξ δροθεν, as *παρ'* αὐτόθι, Il. 23. 147, 'growing from the same spot,' or perhaps 'from the same root.'
1. 478. διάη, aorist: others read διάει, imperf. (cp. ἐτίθει) from διάει.
1. 481. Join ἀλλήλ... ἐπαμοιβή.
1. 482. ἐπαμήρατο, 'gathered together,' prior to the ἐνεχεάτο (v. 487), which implies the heaping of leaves over his body. Cp. διμηράματο, Od. 9. 247.
1. 483. φύλλων γάρ, 'For there was a fall of leaves in full plenty, enough to shelter two or three men.'
- ἡλιθα from ἥλις.
1. 484. δσσον τε ἔρωθαι, cp. Od. 2. 60, 217.
1. 487 The picture is that of a man living in a lonely place (*ἄγρ. ἐσχ.*) with no neighbours near him from whom he may get a light (*αέρη*) if his fire should go out. Therefore he keeps a brand smouldering under a covering of ashes, so as to be able to fan it up at will. So Odysseus under his covering of leaves kept up the faint spark of life.
1. 492. παύσαι, sc. θνος.

BOOK VI.

1. 2. ὑπνῷ = 'sleepiness.' ἀρημένος, some connect with ἀραιός, others refer it to βαρέω through a form *Fapέω*.
1. 4. Τπερείη, Od. 5. 34.
1. 8. ἀλφηστάνων, see on Od. 1. 349. They were removed to a home beyond the molestation of all adventurers.
1. 12. Ἀλκίνοος. There seems a touch of irony in the warlike character of this name. Almost without exception, other Phaeacian

refer to their naval pursuits. Perhaps in the luxury and arrogance Phaeacian court there is a sly satire intended against some colony venturers in the Western Mediterranean.

14. μητρίωσα, § 18. 2.

18. χαρίτων. Homer mentions no definite number of 'Graces,' and names one, Pasithaë, Il. 14. 276.

19. ἐπέκεινο, 'were closed'; lit. 'lay on [the σταθμοῖ].'

. 23. δημηλική for δημῆλιξ. Lat. *aqualis*. Cp. Od. 3. 49.

. 24. μν, is governed by προσέφη, 'addressed her.' έπισαμένη means 'aving likened herself,' as in τῷ δ' ἄρ' έπισάμενος, Od. 11. 241.

1. 25. τι νύ σ' ὥδε = 'How is it that thy mother has such a lazy daughter in thee?' διηρθά is the predicate.

1. 27. ἵνα = 'at which,' cp. Od. 4. 821. τὸ δὲ τοῖσι, 'and provide fine clothes too for those who take thee to thy home,' so ήγέτο, Od. 4. 10.

1. 29. ἀνθρώπους ἀναβάλνει, 'spreads among men.'

1. 33. ἀντύνεαι, aor. conjunct. with long *v*, the last two syllables being scanned in synizesis.

1. 35. δόη seems to take up δημισῆες. Others refer it to Φαιήκων, as if to remind Nausicaa that she is wooed by *native* suitors. One MS. reads δέ τοι γένος (by birth) έσοι καὶ αὐτῇ.

1. 36. ἡλίθι πρὸ, see on Od. 5. 469.

1. 40. πλανοί, probably tanks dug in the river bank, and communicating by a channel with the water. The inside may have been lined with stone.

Il. 22. 153.

1. 43. οὐτ' ἀνέμοισι. We must interpret this of the supramundane dwelling of the Gods. The earlier legend of the Iliad locates the Gods on the actual Mysian Olympus which is called δύάννιφος, Il. 18. 186, and which is shrouded in πυκινὸν νέφος. Cp. Lucret. 3. 18, foll.

*Apparet divom numen sedesque quietae,
Quas neque concutunt venti, neque nubila nimbis
Adspergunt, neque nix, acri concreta pruina,
Cana cadens violat; semperque innubilus aether
Integrit, et large diffuso lumine ridet.*

1. 45. πέντατοι = 'is outspread,' διέφελος, the *a* long because the original form of the word is διέφος (διοφερός).

1. 47. διεπέφραδε (διαφράζω), second aor. redupl., 'had said her say.'

1. 49. διπεθαίμασοι, δρό intensive, 'was lost in wonder at,' as in δι-
χθαίρειν, διπο-μηρίαι. Lat. *de*.

1. 53. ἡλάκατα (no singular in use) = 'yarn.' The distaff is ἡλακάτη.

1. 54. Ιοῖν ἔρχομένη μετά, 'going to join.' ἵνα = 'where.'

1. 57. οὐκ δν δή μοι ἔφοπλ., 'Couldn't you get me ready?'

διέρη, like δμαξα, is a four-wheeled cart.

1. 59. βερπιπαμένα, an Epic form for ἐρβιπαμένα (βυπόω).

1. 60. σοι ξούκε . . ξόντα, the participle being drawn into the accusativ

construction with the infin. The reading ἔόντι .. ἔχοντι is a needless attempt to get over the difficulty. Cp.

οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
ἀστυ καταβλώσκοντα. Od. 16. 465.

1. 66. θαλερὸν γάμον, probably = 'fruitful marriage' : which gives the reason why a maid was shy of naming it.

1. 70. ὑπερτερή only means 'upper part.' It may be interpreted, with Scholl, as a square wooden box for baggage, or as an 'awning' over the cart.

1. 71. ἕκεκ[έ]λετο. Reduplicated and syncopated aor. (*κέλομαι*).

1. 73. ὑπαγον, ὑπὸ = 'under the yoke.' Od. 3. 476.

1. 80. χύτλον, (*χέω*), is properly a mixture of water and oil used by bathers. *χυτλοῦσθαι* includes both washing and anointing.

1. 83. ἀμοτὸν τανύοντο, 'stepped straight on without flagging.' *ἀμοτος* may be connected with *μέ-μα-α* or compounded with priv. *α* and root *με-* in *μέτρον*.

1. 84. ἀλλατ = 'as well,' Od. 1. 132.

1. 87. ὑπεκπροέει = 'flowed up from below (ὑπὸ), passed on (πρό) and ran out again (ἐκ),' see on sup. v. 40. An analogous force of the prepositions may be traced in *ὑπεκπροέλυσαν*.

1. 91. ἐσφόρεον, 'carried them into;' cp. *κοίλον στέος εἰσερύσατε*, Od. 12. 317.

1. 94. ἡχι μάλιστα = 'just where the sea washed up pebbles on the beach,' i. e. above the line of sand where the shingle begins. Others render, 'where the sea [beating] on the shore scours the pebbles clean.'

1. 96. λίπ' ἐλαῖφ, see Od. 3. 466.

1. 98. μένον εἴμ. τερσ., 'waited for the clothes to dry;' cp. Od. 1. 422.

1. 101. μολπή, includes dancing and music. Here we must suppose that the game consisted in a chant and a measured step, and that the throwing and catching of the ball kept time with this. So in Od. 8. 371, ball-play and dancing go together.

1. 102. κατ' οὔρεος .. κατὰ Τηγύερον. To keep the signification of the prepositions accurately with either case, we must suppose that Artemi descends *from* a peak and travels *along* the ridges. *ἰοχέαρπα*, (*χέω*) 'archer.'

1. 107. The order is ή γε ἔχει κάρη ήδε μέτωπα ὑπὲρ πασάνον. Cf. ἴψου δὲ κάρη ἔχει, 'rears his head,' Il. 6. 509.

1. 110. ἔμελλε, 'was thinking of.' She does not begin to pack till inf. v. 252.

1. 114. η οἱ ήγ. πόλιν, 'who might be his guide to the city;' cp. Od. 7. 22.

1. 116. ἀμαρτε .. ἔμβαλε, sc. Nausicaa.

1. 117. Join ἐπ .. ἀνταν.

1. 119. τέων, § 15. 3.

- L 121. θεούδης, i. e. θεοεδής for θεοεδῆς, (θεὸς, δέος).
 L 122. ὡς τέ με, 'A feminine cry floats round me, as it were of girls, nymphs who haunt,' etc. Cp. Od. 4. 45.
 L 123. νυμφάων is added as a nearer definition of κουράων.
 L 126. πειρήσομαι, i. e. conjunctive, parallel to ἴδωμαι.
 L 129. ὡς βύσατο, 'that girt round his body it might cover his nakedness.'
 L 131. δόσσει is often treated as a neut. plur. Cp. δόσσε φαεινδ, Il. 13. 435.
 L 132. μερὰ βωστ.. μερ' ἔλαφους. The two cases with μερὰ are accurate. He comes *among* the beasts in the foldyard; he runs *after* the wild deer. 'And his belly bids him to force his way even into the close-shut fold, to make a raid on sheep.'
- L 135. ἐμελλε, 'was faint;' χρειώ γάρ ίκανε.
 L 138. τρέσσαν, 'fled scared.' ἥιόνας (Od. 5. 440), 'the jutting spits;' for they had been drying the linen on the beach.
 L 141. ἀντα σχοινένη, 'halting in front of him;' cp. σχέσθαι βίης, Od. 4. 422.
 L 143. αἵττως = 'just as he was;' explained by διωσταδά.
 L 148. κερδαλέον, 'shrewd.' The word may mean 'honestly wise' or 'basely selfish,' according to the means adopted for securing κέρδος. Cp. κερδὲ as name for a fox.
 L 149. θέός νύ τις ἡ βροτός ἐστι, see on Od. 4. 140.
 L 157. λευσσόντων, after σφισι, may be taken as a gen. after θυμὸς or a gen. absolute. Cp. Od. 9. 257, 458, and see on Od. 4. 646. θάλος .. δοσιχνεύσαν, *constructio ad sensum*. So ψυχὴ .. ἔχων, Od. 11. 90, where ψυχὴ implies δοῦρο.
 L 158. περὶ κῆποι, see on Od. 5. 36.
 L 159. βρίσας (βρίθω), 'having prevailed by his gifts.' σε is governed by δικέργται, βρίθω being always intransitive in Homer. Cp. also Soph. Aj. 130 οὐ χερὶ βρίθεις.
 L 162. Δήλωφ. This visit took place on the voyage from Aulis to Troy through the Cyclades. Cp. Od. 3. 169, foll. A sacred palm seems to have been always preserved in the precinct at Delos. Cp. Latona's πρωτόγονος φοῖνιξ, Eur. Hec. 458.
 L 166. ἐτεθήπεια, pluperf. from perf. τέθηπα, referred to root θάπω or τάφω, second aor. ἐταφον, Aesch. Pers. 1000.
 L 167. δέροι, in its first meaning = 'tree.'
 L 172. καββαλε (κατέβαλε), 'cast me ashore.'
 L 174. παύσεσθαι, sc. τὸ κακόν, .. πάροιθε = 'ere that,' before it ceases. τελέσων is fut. tense.
 L 175. σὲ .. ἐς πρώτην = ἐς σὲ πρώτην.
 L 179. εἰλυμα σπείρων, 'any wrapper of the linen.' His request is modest; he does not ask for any of the clothes, but only for the canvas sheet in which the clothes were brought to be washed.

I. 182. κρείσσον τοῦ γε ἡ ὅτε. ἡ ὅτε resumes and explains the γε. Cp. II. 15. 509.

οὐ τις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
ἢ μέγας.

I. 184. ἀλγεα, accus. in apposition to the sentence. Cp. II. 14. 28 Δηγειρούσῃ, Πριάμῳ κακά. Ib. 196

ὅν τις διστεύσας ἔβαλεν . . .

. . . τῷ μὲν κλέος ἄμμι δὲ πένθος.

The construction is more common in the tragedians, as Aesch. Agam.

ἔτλα δ' οὖν

Θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς γυναικοποίων πολέμων ἀρραγάν.

I. 185. μάλιστα δέ τ' ἔκλινον αὐτοί, 'they feel it best themselves.' That is to say, 'They *hear* the congratulations of friends; and they *hear* the envious words of enemies' (this suggests the use of *κλύνειν*), 'they hear the story of their joy told best by their own hearts.' ἔκλινον aor. of custom. Cp. II. 13. 734, where it is said of the wise man,

καὶ τε πολέας ἐσάστε μάλιστα δὲ κακτὸς ἀνέγνω.

I. 187. ἐπειδή, the apodosis to this is at νῦν δὲ, v. 191. The second there only gives an additional reason. The apologetic parenthesis inserted to express the fact that the miserable plight of a man ought to tell against him, for the good suffer as well as the bad.

I. 190. τάδε ἔδωκε, 'assigned these woes to you.'

I. 193. δῶν (sc. μὴ δεύεσθαι from οὐ δεύεσθαι) ἐπέοικε ἱκέτην, 'which is right that a suppliant should not lack.'

ἀντιάσαντα, 'when he has met any one' [who can help him].

I. 197. The order is κάρπος τε βίη τε Φαίηκων ἔχεται ἐκ τοῦ, 'depends on him.' Cp. Od. 11. 346.

I. 200. η μή που φάσθε = 'You don't mean that you think, do you?'

I. 201. οὐκ ἔσθ' οὐτος ἀνήρ. Trans. 'That man exists not as a crea-
of flesh and blood, nor ever will be born, who shall come as a soemn
the Phaeacians' land.' This interpretation connects διερδός with δείνος
διειράσσω, the meaning passing from 'moist' or 'juicy' to that of 'acti-
'vigorous,' etc. Cp. the phrase ἀλίβαντες for the 'sapless' dead, Plat.
R. P. 787 C. Others refer διερδός to δεύεσθαι and δέος, and trans. 'That
is not a being to scare us.' But this is very doubtful. Cp. Od. 16. 4.

οὐκ ἔσθ' οὐτος ἀνήρ, οὐδὲ ἔσσεται οὐδὲ γίνηται.

I. 207. πρός Διόδε = 'under the guidance of,' as οἴ τε θεμίστας
Διόδε εἰρύαται, II. 1. 238.

I. 208. δόσις δ' ὀλίγη, 'and a gift, though little, is welcome.'

I. 167

σοὶ τὸ γέρας πόλυ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων.

I. 210. ἐπι = 'besides.' Not only fresh water to wash with, but also

l. 212. Join κατὰ (*καθ*) εἰσαν.

l. 214. εἵματα, 'for raiment,' in apposition to φᾶρος, χιτῶνα.

l. 218. οὔτω, explained by a wave of the hand, = 'yonder.'

l. 224. νίζερο χρόα ἄλμην, the double accus. on the analogy of ἀφαρέσθαι τί τινα, Il. 1. 275. So ἀπολούειν, Il. 18. 345. ἐκ ποταμοῦ = 'with water from the river.' Cp. λέγειν τρίποδος, Od. 10. 361.

l. 229. The apodosis to ἐπεὶ δὴ begins here.

l. 231. δάκινθινῳ ἀνθει δμοῖς, apparently because of its dark colour.
καὶ τὸ ίον μέλαν ἐντὶ καὶ ἀ γραπτὰ δάκινθος.

Theocr. 10. 28. Others understand it as alluding to the clustering head of flowers.

l. 232. περιχεύεται (conjunctive), 'plates gold upon silver.' Cp. for the construct. Od. 3. 384; Virg. Aen. 1. 596

Argentum Pbyrgiisue lapis circumdatur auro.

l. 234. τελεῖει, sc. the ἀντρ of v. 232. In Attic syntax the clause would be introduced by ὁστε, inasmuch as it gives the result of the instruction.

l. 240. Join οὐ .. δέκητι = Virg. Aen. 2. 777 *non sine numine divum.*

l. 242. δέατο (pres. δέαται), a 2nd aor. form, the 1st aor. is δοάσσατο and the fut. δοάσσεται. The change of ε to ο depends on the presence of a / in the root, which is frequently represented by an omicron. So δῆν = δήν appears in Doric as δοάν.

l. 244. Trans. 'O that such a man might be called my husband: and that it might suit him to stay here.'

l. 255. ὅρσεο ἵμεν, 'rouse yourself to go,' as ἀρτο πέλινδ' ἵμεν, Od. 7. 14. ὅρσεο (which appears as ὅρσεν, Il. 4. 264) presupposes an aorist form ὅρσμην, parallel to the shorter form without sigma, from which come ἀρτο, ὅρντο.

l. 257. εἰδησέμεν, § 23. 8.

l. 259. δῆφα ἀν μέν κε. For the combination ἀν κε, cp. Od. 5. 361. With ἴομεν ἀγροὺς, 'move along the fields,' cp. δδὸν λέναι, Od. 10. 103; στείχειν ἀνηρότους γύας, Aesch. P. V. 708. Cp. εἰρύαται δδὸν, inf. v. 262.

l. 261. θρησθαι, infin. for imperat.

l. 262. ἐπήν. The construction is forgotten, and no apodosis appears to this word.

ἐπιβείομεν, *metabasis quantitatis*, for ἐπιβέωμεν (ἐπιβῶμεν), as εἰος for έως, § 3. 6. Translate the passage, 'But when we set foot in the city; round which runs a lofty rampart, and there is a fair haven at either side of the city, and narrow is the entrance. And rounded ships are drawn up along the road; for all the men have, each one to himself, a dock.' Like Ἀστερὶς, Od. 4. 846, the town had two harbours, for it was situated on a peninsula, and a harbour was formed on either side, leaving a narrow isthmus, along which the ships were drawn up. The

accompanying sketch is an attempt to show the relative position of the objects described.



I. 265. It is a mistake to render *ερύσαται* as = 'guard,' for the idea of ships guarding a road is unhomerick.

ἐπίστολον, can hardly be regarded as = *ἔφεστον*, although written in that form by Herodotus, for Homer uses *ἔφεστος*, Od. 7. 248. But it may possibly be referred to *ἐπιστήμαι*, and so may = 'halting place,' meaning the slips whereon the ships are drawn up.

I. 266. οὐθα δέ. 'Next comes their place of assembly, on either side of the fair precinct of Poseidon, walled in with huge stone-blocks deep bedded.'

I. 267. *φυρόῖς*, properly = 'dragged to the spot,' being too large to carry. This is a true description of the so-called Cyclopean architecture, occurring again in Od. 9. 185. *ἀραρύν* cannot mean 'paved,' which is a process of much later date.

I. 269. The usual reading *σπείρα*, = 'sails,' causes a metrical difficulty. Eustathius wrote *σπείρας*, = 'hawsers.' For *ἄποξύνονται*, 'taper,' Buttman conjectured *ἀποξύνονται*, which most modern editors accept.

I. 273. *δηίστω*, 'by-and-by' = 'if I am so reckless.'

I. 276. *κομίσσατο* = 'rescued.' He must be a man from a distant land, for we have no near neighbours.

I. 280. *τίς*. The accent on this indefinite pronoun is thrown back by the enclitic.

I. 281. *Ἐγει δέ μιν*, 'and he will have her to wife for evermore.' There is a sneer implied in this, as the loves of gods for mortal women were proverbially inconstant. Cp. *ἔχεις Ἐλέρην*, Od. 4. 569.

. βέλτερον. ‘Better it should be so! that she should herself ne about and picked up a husband from some other place than she scorns the Phaeacians here in this land,’ etc. The sneering itinues.

. ή τις βέλοι. The optative introduces a merely hypothetical when this is narrowed to a special and actual instance the mood to conjunctive, e.g. *μίσγηται*.

. ἔντρων stands in so emphatic a position, that the interpretation, ‘and still living,’ seems necessary; φίλων is more closely defined δε καὶ μητρός.

. ἀμφάδιον, see on Od. 5. 120.

. ὥδε = ‘just as I say it.’

. ἄλσος Ἀθήνης αἰγέρων, ‘a grove of Athena, of black poplars;’ and αἰγ. depend on ἄλσος, but the latter gen. adds a further ion. Otherwise we might take ἄλσος αἰγέρων as one logical a poplar grove.’

. τέμενος = ‘the royal park.’ Cp. Thucyd. 3. 70, 5.

. καὶ πάις, *vel infans*.

. οὐ μὲν γάρ τι. Trans. ‘For the houses of the Phaeacians are ll made like it (*τοῖσι*, sc. δώμασι), seeing of what sort the house ous the hero is.’ For the additional clause *οἶος*, κ.τ.λ., cp.

οὐ τι τοιούτοις ἐτύχθη,

οἶην τερπαλὴν θεὸς ἤγαγε. Od. 18. 36.

. The shortening of the middle syllable of *ἥρως* is unusual. βέβληαι, Il. 11. 310, is a dactyl, which would afford a parallel.

. διελθέμεν, for the ἐσχάρη was at the further end.

. Arete is represented sitting (ἢ δ' ἡσταί), so the words must at her seat is set against a column.

. ποτικέκλιται αὐτῇ may be ποτικ. κίονι = ‘both seats against e.’ Ορ αὐτῇ may be a brachylogy for αὐτῆις (sc. Ἀρήτης) θρόνῳ. να νοήματα Πηγελοπεῖην for νοήμασι Πηγελοπεῖης, Od. 2. 121.

. εἴ καὶ μάλα. ‘Even though thou art from a distance,’ adding s to the καρπαλίμως.

3-315. These verses, which occur in Od. 7. 75-77, seem super-ere and are wanting in several MSS.

. φασινῆ. The handle of the whip was probably polished and ited.

. εὖ μὲν τρώχων, ‘and well they sped with prancing pace.’ It t seem that different paces are being described, but the second ; thrown into a new sentence with a finite verb instead of standing ticipial addition, viz. πλισσόμενοι πόδεσσι.

. ἢ δὲ μάλ’ ἴνιόχειε, ‘and she drove skilfully, and laid on the h judgment.’ She had to suit her pace to those who were on

1. 321. θύσετο τε... καὶ ἵκοντο = 'As the sun set they came.' Cp. Od. 7. 289.

1. 330. ἐπιζαφελῶς. ἐπι-ζά[δια] and φελ- = 'swell,' as seen in δ-φέλ-

BOOK VII.

1. 1. ἡρᾶτο, takes up the *εὐχόμενος* of 6. 328.

1. 4. στῆσεν, sc. τοὺς ἡμιόνους. So στῆσαι ἵππους, Il. 5. 755. ἀμφίτι μν.

1. 7. ἔδν, § 15. 2.

1. 9. 'Απείρηθεν, from 'Απείρη = 'the limitless land ;' a fanciful name like 'Τυπερεῖη, Od. 6. 4.

1. 10. ἔξελον, sc. Φαιήκει, 'chose out of the booty for Alcin.' Cp. Od. 9. 160.

1. 11. δῆμος ἀκούεν [αὐτοῦ], 'listened to him,' ὡς θεοῦ.

1. 12. τρέφε, 'was nurse to.' The following ή.. ή are both demonstrative, not relative. Nausicaa sups in her own room, not in the house.

1. 15. ἡρά, 'mist.' So Virg. Aen. 1. 411 *aere sepsit*.

1. 20. παρθενικὴ=παρθένος (as ὄρφανικὸς, Il. 6. 432), 'a virgin girl.'

1. 23. 'Αλκινόου, a nearer definition of ἀνέρος, sup., just as ἐξ ἀγανῆς is of τηλόθεν. ἀτίος from ἀτό is like ἀντίος from ἀντί. Γῆ as a name for the Peloponnese is a different word.

1. 25. τῷ, 'wherefore.'

1. 28 δν μὲ κελεύεις, sc. δεῖξαι.

1. 29. ναίει, Od. 1. 404.

1. 30. σιγῇ τοῖον, see on Od. 1. 209.

1. 31. πρωτόστατο = πρόσβλεπτο.

1. 32. οὐ μάλα, as we should say, 'not so very fond of strange meaning, 'not at all fond ;' 'nor do they welcome and entertain who may come from elsewhere.' The reception of Odysseus is however consistent with this confession of Phaeacian inhospitality.

1. 34. θοῆσι is such a regular epithet of *ηγοι* that here it is unemphatic : but ὁκείησι supplies the emphasis = 'trusting in the safety of their swift ships.'

1. 35. ἐκπερώσαι, § 18. 2. δῶκε, sc. Αἴγαρα ἐκπερᾶν.

1. 36. ἡὲ νόημα. This comparison is worked out Il. 15. 80.

1. 40. διὰ σφέας, i. e. going through the midst of the people to the palace.

1. 44. ἥρωαν refers to the chieftains who came each with his retinues.

1. 47. τοῖσι. This plural is loosely used, as the conversation is between two. Cp. Od. 5. 202.

1. 49. πεφραδέμεν, Schol. ἐπιδέξαι, cp. § 18. 2 and § 17. 5.

L. 54. ἐπάνυμον refers properly to a *sur-name*, added with a special significance; e. g.

'Ἀλκυόνην καλέεσκεν ἐπάνυμον, οὗνεκ' δρ' αὐτῆς
μήτηρ ἀλκυόνος πολυπενθέος οἵτον ἔχουσα
κλαῖε. Il. 9. 562.

Here Arete is so called καθδ̄ δρητῶς καὶ εὐκταίως ἐγεννήθη, Schol. Cp. the use of ἐπίκλησιν, Od. 5. 273.

τοκίων must refer to ancestors and not to immediate parents, for Alcinous was uncle as well as husband to Arete, as the genealogy shows,

Poseidon = Periboea

Nausithoos

Rhexenor

Alcinous

Arete.

L. 59. Γυράντεσσιν. The giants over whom Eurymedon was king were a savage race living near the home of the Cyclops (cp. inf. v. 206, Od. 6. 4). The wars between the Gods and the Giants are a later fable, and are not alluded to here. Eurymedon is represented as having brought destruction on his people and himself in some unsuccessful battle.

L. 61. τῷ, sc. Periboea.

L. 64. τὸν μὲν ('Ρηξήνορα) ἄκουρον, i. e. without a male heir, as the addition μίαν οἶην, κ.τ.λ. shows.

L. 65. νυμφίον, Schol. = νεωστὶ γεγαμηκότα.

L. 68. ὑπὸ ἀνθράστ, 'in subjection to their lords.'

L. 69. περὶ κῆρυ, see on Od. 5. 36. τετίμηται τε καὶ ἔστιν. Damm interprets rightly, 'sic ut illa maxime ex animo in pretio babita est, et etiamnum babetur, nam saepe uxores primis mensibus vel annis carae fuerunt, et nunc non sunt adhuc.' With ἔστιν supply τιμήσσα from τετίμηται. Nitzsch compares Propert. 2. 13, 38

Nec minus baec nostri notescit fama sepulcri,

Quam fuerant Pbtii busta cruenta viri;

where *fuerant* = *fuerant nota*, from *notescit*.

L. 72. δειδέχαται, from δείδεγμα, Epic perf. with present sense, from δέιδεν, in the sense of 'to hold out the hand to any one,' 'to greet;' cp. in a similar sense, δεικανάομαι, Od. 18. 111. Others refer the form to δέχομαι, pf. δειδεγμα, or δείδεγμα, and so translate it 'welcome her.'

Cp. § 17. 4.

L. 73. καὶ αὐτῇ, i. e. 'she does not only shine with reflected honour from the king.'

L. 74. Trans. 'And for those whom she favours (even though they be men) she settles their quarrels;' a task out of the sphere of an ordinary woman.

I. 80. Ἀθήνη, 'Athens'; later, Ἀθῆναι. The 'strong house of Erechtheus,' is the temple in the Acropolis dedicated to the joint worship of Athena and Erechtheus the primitive Athenian hero. Cp. Hdt. 8. 55 ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι ταύτη Ἐρεχθέου τοῦ γηγενέος λεγόμενος ἔναι νῆσος, ἐν τῷ ἔλασί τε καὶ θάλασσα ἐνι.

I. 86. Ἑληλάδατο, for Ἑλήλαντο, from Ἑλαῖνα. The δ is introduced for the sake of euphony, as in δειχθέαται, II. 17. 637. The form is found in Herodot. with verbs in ζω, as κεχωρίδαται, I. 140; ἐσκενάδαται 4. 58. Trans. 'walls had been run;' cp. inf. v. 113. Ἑλαῖνα may possibly refer here to the forging of the brass of which the walls were made.

I. 87. The μυχὸς is the point farthest from the entrance. The phrase is equivalent to 'from front to back;' cp. Od. 3. 402. κύανος is a doubtful word. In Il. 11. 24, it seems to be spoken of as a metal, and so many render 'blue steel,' i. e. tempered till blue, like a watch-spring. Others, more naturally, regard it as a native ore of copper, of a bright blue like verditer. It may have been in the form of an enamel. Trans. simply, 'a cornice of blue.' The reference is still to the outside walls of the house, the description of the interior begins inf. v. 95.

I. 88. ἔντος ἔπεργον (*εἰργον*), 'closed in.' The plural, θύραι, seems to imply the two leaves of a folding door. So δικλίδες, Od. 2. 345.

I. 90. Trans. 'Of silver was the lintel above them, and of gold the hook,' which served as a door-handle; cp. Od. 1. 441.

I. 91. There were two dogs on either side of the door, one of gold and one of silver, 'which H. had wrought with cunning mind to keep ward at the house of Alcinous, being deathless and ageless for ever.' For similar magical works of Hephaestus, cp. Il. 18. 418.

I. 92. πραπίδες (like φρένες), properly = the diaphragm or midriff; cp. Il. 11. 579 βάλε.. ἡπαρ ὑπὸ πραπίδων.

I. 95. ἐρηρέδατο, Schol. ἐρηρεισμένοι ήσαν, from ἐρείδω, (cp. the use of κλίνω, Od. 6. 308), 'were planted leaning along the wall, right through from front to back.' ἐνθα = ἐν θρύνοισι.

I. 97. ἐύννητοι (for ἐύνητοι), § 8. 2. βεβλήσατο, § 17. 4.

I. 99. ἐπηρεανόν, see on Od. 4. 89.

I. 100. 'Statues of boys on pedestals (*βωμός*, like βάθρον, from *βαῖνω*) were there, giving light all night long.'

I. 102. φαίνειν, used absolutely, as in Od. 18. 307

αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἴστασαν ἐν μεγάροισι
ἔφρα φαίνοντεν.

Cp. Od. 19. 25. νύκτας is the accus. of duration of time.

I. 103. οἱ = Ἀλκινόφ. Cp. Virg. Aen. 1. 703.

I. 104. μύλης, gen. Others read μύλης = μύλαις. μήλοπα καρπὸν, 'the yellow grain.'

I. 105. ὑφώστη, § 18. 2. ἡλάκατα, see on Od. 6. 53, 306.

I. 106. As οὐά τε follows directly on ἥμεναι, it is natural to look for the point of comparison in that word. The maidens, then, sit together row behind row like close-clustering leaves. But the more picturesque interpretation is given by the Schol. ἀλλὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χειρῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην (thread) ἀλλὰ τὰ φύλλα τῆς αἰγέρου .. εὐκίνητα ἄρδειν καὶ ὡπὸ τυχόντος αἴρειν, i.e. 'any breath of air that comes.'

I. 107. καυροστέων, properly καυρόσσεων from καυρόεις, the adjct. from καύρος, the woof or cross-threads in weaving, for which other edd. write καυροσσέων and καυροσσέων. Trans. 'and from the close-wove linen, trickles off liquid oil.' The simplest interpretation is that the linen is of so close a texture that oil would run off its surface instead of soaking in. Others take it of the glistening look of the linen, which is a proof of good weaving. So Il. 18. 595

χιτῶνας

εἰλατ' ἐννήτους ἡκα στίλβοντας ἔλαιφ.

Cp. also Od. 3. 408. Others again refer it to the actual use of oil in 'dressing' the fabric.

I. 108. 'As the P. are cunning beyond all men at sailing a swift ship on the sea, so (ἀλλα = τόσον) are the women skilled in weaving.'

I. 110. τεχνήσσαι is for τεχνήσσαι, from τεχνήεις, a reading preserved by the Schol. The word is parallel to ἴδρεις. The ordinary reading ιετὸν τεχνήσαι (first aor. inf. τεχνάω), would answer to ἔλαυνέμεν. νῆα. ιετὸν may be retained with τεχνήσσαι as an accusative of reference; but ιετὸν is found in several good MSS. For the words περὶ .. ἐσθλὰς, see on Od. 2. 116.

I. 113. ἀμφοτέρωθεν. This the Schol. rightly interprets as equivalent to παντάχοθεν, because it gives the enclosure in length and breadth. So ἕπει καὶ ἔπει in the same sense, Od. 10. 517.

I. 114. πεφύκαι, as λελόγχδαι, Od. 11. 304; others read πεφύκει.

I. 117. τύεον, § 14.

I. 118. χειμάτος, 'in winter,' genit. of point of time.

Θέρευς, § 4. I. 'Their fruit never falls or fails, winter or summer; lasting all the year round; but ever and aye (μάλισταί) the zephyr as it breathes is forming some fruits and ripening others.'

ζεφυρίη (cp. Od. 2. 195) is a fem. adj. used substantively, as γοῖη for γόη, Od. 4. 447.

I. 120. ἤτι= 'after.' The marvel both in the garden and the vineyard (see below) is that the various stages of growth and maturity are all going on together. The accuracy of the description is marred by the introduction of σταφυλῆ, as the garden is separate from the vineyard, where alone the vines are growing.

I. 122. οἱ, see on v. 103 sup. For ἀλωῆ, cp. Od. 1. 193.

ἔρβισται = πεφύτευται, Schol.

I. 123. Trans. 'Of it (sc. ἀλωῆς) one part, a warm spot on level

ground, is dried by the sun' (*θειλόπεδον* from *εἴλη*, 'sun's rays.') For the addition of the θ cp. *θάλασσα* with *ἄλις*, 'other grapes again (*τρίπα*, sc. *στραφυλάς*) they are gathering, and others they are treading; and in the foreground are setting-grapes shedding their blossom, and others again are just colouring.' The simplest way to make an antithesis between *έτερον μὲν* (v. 123) and *έτέρας δὲ* (v. 124) is to suppose that the sunny spot on level ground is used for drying the gathered grapes into raisins. In the other parts of the vineyard the grapes hang yet on their vines, or are being carried to the wine-press.

l. 127. ἐνθα δέ. 'And there again trim garden beds of every sort [of herb] are planted, along the last row, looking ever gay.' The last row, sc. of vines. Where the vineyard ends, the garden of herbs begins.

l. 128. γανόωσαι, § 18. 2. πεφύασι, § 21. 1.

l. 131. οὗτον = ἔξ οὗ κρήνης. For *ἴησιν* used intransitively, cp. Od. II. 239.

l. 132. ἐν Ἀλκινότοι, sc. δόμῳ.

l. 135. Join *εἰσα* δώματος, as Od. 8. 290. *εἰσα* goes usually with accus.

l. 138. σπένδεσκον, § 17. 6.

l. 140. ήρα ἔχων, 'clad in mist,' as *εἵματα ἔχειν*, Od. 17. 24. Join βῆ διὰ δῶμα... σφρα ἵκετο.

l. 143. 'And then the marvellous mist melted away from him.' For the gen., cp. πάλιν τράπεθ' *νίσις* ἔησος, Il. 18. 138. Cp. Virg. Aen. I. 568.

l. 144. ἴδόντες (aorist), 'when they caught sight of.'

l. 145. ὄρόωντες (present), 'as they gazed.'

l. 148. δόλια can hardly be taken as adverbial to *ζωέρεναι*, but the infin. must be regarded as an addition to the sentence. 'May the Gods grant them blessings (Od. 8. 413) in [all the circumstances of] their lives.' Lit. 'with reference to their lives.' For the infin. so used to express the sphere in which some action takes place, cp. οὐδὲ δημητικὴν ἐκέκαστο, *δρυΐδας γράνατι*. 'His superiority is shown in his knowledge,' Od. 2. 159. Cp. also 3. 246, and 5. 217.

l. 152. θᾶσσον, 'all the quicker,' sc. than I should without your aid. φίλων ἀπο, 'far from friends.'

l. 154. ἀκήν, see on Od. 2. 82.

l. 156. ἀνδρῶν, partitive genit. after δι, 'who among the Phaeacians.' cp. Od. 5. 448. προγενέστερος, a qualifying comparative, as *γεραιτέρος*, Od. 3. 362.

l. 159. κάλλιον, 'more honourable.' The comparative means that our present neglect is no *improvement* on our usual custom. Cp. Od. 3. 70. The τόδε is explained by the words that follow, *γεῖνον*, κ.τ.λ.

l. 161. σὸν, emphatic, 'waiting for the word from thee.' ποτιδέγμανοι. (*προσδέχομαι*), § 20. 4. ισχανδωνται, 'are holding back.'

l. 164. ἐπικρήσαι for ἐπικεράσαι, i.e. to mix with water in the *κρυτή*.

5. σπείσομεν, (*σπένδω*), § 3. 4.
6. ἐνδον ἔστων, 'from what she has within,' Od. 1. 140.
7. Ἱερὸν μ. 'A., cp. Od. 2. 409.
9. ἀπ' ἑσχαρόφιν, § 12. 1. Cp. Od. 5. 59.
- o. 'Having made to rise up his son who was sitting near him; in he loved most of all.' Later syntax would substitute δν for δτ
ɔp. Od. 1. 71; 2. 54.
- 72-176=Od. 1. 139-140.
- 7=Od. 6. 249.
- 83 foll., see on Od. 3. 340 foll.
8. κατακείτε, § 23. 6. Apparently an imperat. aorist formed
he future κείω. Others take κείω as a desiderative verb and not a
of κεῖμαι.
9. Join ἐπι-καλέσαντες.
12. ὁ ξεῖνος, 'this stranger,' demonstrat. use of definite article. ς
κε.
15. μηδὲ πάθησι, in construct. with ς κε. μεσογγὺς, 'mean-
i.e. between his departure hence and his arrival at home:
led by the following words πρὶν.. ἐπιβήμεναι.'
17. The common reading is κατακλώθεις. But the Schol. writes
κατὰ πρὸς τὸ νῆσαντο: the preposition goes with the verb.
'Whosoever Fate and the stern spinners span off for him with
bread at his birth when his mother bare him.' Join οἱ γενομένῳ.
ισαντο is like ἐπινήθω, Il. 20. 128, or ἐπικλάθω, Od. 3. 208.
is a metaplastic form for κλάθοι from κλάθω.
11. ἐναργεῖς, 'in visible presence.' He feels that 'the Gods are
ing something else in this,' if they are going to hide their divinity
tal disguise.
4. καὶ μούνος, 'even when by himself,' in opposition to the
ly that gathers at the sacrificial feast. ξύμβληται, conjunctive of
. aor. ξυμβλήμην, § 20. 4.
5. οὐ τι κατακρύπτῃ, used absolute, 'they make no manner of
lment.' ἔγγυθεν, sc. in lineage.
1. Trans. 'Whomsoever of men ye know most burdened with
, to them I may liken myself in my troubles.' For the form of
e, cp. Od. 1. 219.
3. καὶ δέ. Trans. 'Aye ! and'.. καὶ μᾶλλον, *vel magis*.
6. 'Nothing is more shameless beyond [i.e. *iban*] an angry belly.'
χ' ἀρίστας (*κούρας*) δλλά τε πόλλα' ἐπι τῆσι, Il. 9. 639.
7. ἐπ[έ]λετο.. ἐκέλευστεν, aorists of customary action. There is
i of ν ἐφελκυστικὸν after ἐκέλευστε, because ἐο [*Fō*] takes the
na, § 2.
1. ἐκ-ληθάνει, 'makes me forget;' cp. ἐκλέλαθον κιθαριστὴν,
ade him forget his harp-playing,' Il. 2. 600.

1. 222. ὀτρύνεσθαι, infin for imperat. φωνομένηφι, § 12. 1.

1. 223. ἐπιβήσετε, conjunct., § 3. 4, 'land me upon;' transitive is aor.

1. 224. καὶ περ. Only in this passage written together; elsewhere always divided by one or more words, as Lat. *ne...quidem*.

ἴδόντα με, 'When once I have had a sight of my possessions, may even my life leave me.' Cp. Il. 5. 685 ἔπειτά με καὶ λίποι αἰάν.

1. 229. οἱ μὲν, this includes the guests who lived in the town.

1. 232. ἔντεα δαυτός. So Virg. calls the implements for baking, etc. *Cerealia arma*, Aen. 1. 181. ἀπεκόσμεον, 'began to clear away.'

1. 234. εἴματα, in apposition with and descriptive of φάρος and χαῖρα. Cp. Od. 6. 214.

1. 237. Trans. 'This, the first question, I myself will ask.' On the double interrogative, τίς πόθεν, see on Od. 1. 170.

1. 239. The readings vary between φῆς (i.e. ἔφης) and φῆς, 2nd person pres. The former is better. 'Saidst thou not?'

1. 248. ἐφέστιον to be taken predicatively with ἤγαγε, 'brought me to her hearth.'

Il. 249-251 = Od. 5. 131-133.

1. 251. ἐνθα takes up the moment of ἐκτίσσε. The lines 251-253 were rejected by some of the Alexandrian critics as a later interpolation. ἀπέφθιθεν, § 22. 1.

1. 256. ἐνδυκέως. Perhaps, as ν may represent o in Aeolic, this is for ἐνδυκέως, i.e. = κατὰ δόξαν, 'decently,' 'properly.'

1. 261. Scan δᾶλ' ὅτε | δῆ ὅγ | δούν μοι ἐ | πιπλόμεν | ον ἔτος | ἥλθε |. Here ὅγδοον must be a dissyllable, as in Od. 14. 287. Dindorf conjectures δῆ το γδίστον by synesis.

1. 263. ή καὶ νόος. We should expect ή καὶ ὅτε νόος. Cp. Od. 9. 339. The ἀγγελή mentioned here is brought by Hermes, Od. 5. 29 foll.

1. 265. ἵσσεν, 'clad me with,' ἔννυμι.

1. 266 = Od. 5. 268.

Il. 267, 268 = Od. 5. 278, 279.

1. 270. ξυνέστεθαι ὀξεῖ. So Soph. Phil. 1168 ἄχθος φέξυνοικεῖ.

1. 273. The meaning is that the waves swept him from his boat.

1. 274. Join ἀδινά στεν., as βαρία στεν., Od. 5. 420.

1. 276. τόβε λαῖτρα, 'yonder deep.' He points in the direction of the sea. διέτραγον, cp. Od. 5. 409.

1. 278. 'There (sc. ἐν ὑμετέρῳ γαῖῃ) the wave would have dashed me on the beach as I tried to land.'

1. 280. εἶος, see on Od. 4. 90 and § 3. 6.

1. 281, 282 = Od. 5. 442, 443.

1. 283. Trans. 'And [having got clear] from the water I sank down rallying my spirit.' Cp. Od. 5. 458.

84. θυντερός, see on Od. 4. 477.
85. ἔκβας is intended to give the same picture as ἐκ ποταμοῦ λέει, Od. 5. 462.
86. Join κατ-ἔχεντα.
89. θύεσθαι. Cp. Od. 6. 321, which shows that there were yet two hours of daylight after Odysseus awoke. To avoid the contradiction, Aristarchus reads δεῖλετο, 'the sun was westering.' δεῖλη is the 'afternoon,' Il. 21. III.
- l. 290. τεῆς, § 15. 2.
- l. 292. ήμερον, i.e. ήμαρτεν (άμαρτάνω), with a metathesis of αρ to α, i.e. ήμαρτον or ήμερον (cp. above κατέβ-ραθον from καταβ-αρθάνω). The β is inserted to harmonise the sound of μρ, as in μεσημ[β]ρία. .
- l. 293. ἀντιάσαντα, see on Od. 6. 193.
- l. 294. ἐργέμεν may be a future tense, or the Epic 2nd aor. with the sigma, as ἀγέμεν, Il. 23. III. See § 20. 2. 'As you would not expect a young person to do when meeting any one.'
- l. 297. ἀληθεῖν, '[as] the truth,' in apposition to ταῦτα.
- l. 301. 'And yet it was to her first that thou didst make thine appeal.' Cp. Od. 6. 176.
- l. 303. The statement of Odysseus here becomes more diplomatic than true. Cp. Od. 6. 260 foll.
- l. 307. 'We, the race of men, are touchy.' δύσκηλοι (ζῆλος, ζέω, σεω), in the masculine by *constructio ad sensum*.
- l. 311. αἴ γάρ.. ἔχεμεν. For this use of an infin. in place of the usual optative, cp. Od. 17. 355, where both constructions are combined,
Ζεῦ δάνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδρίσιν ὅλβιον είναι,
καὶ οἱ ωδύτα γένοιθ' ὅσσα φρεσίν ἥσι μενοινᾶ.
- Trans. 'Would that, O father Zeus, and Athena and Apollo, thou, being such an one as thou art, and feeling as I feel, mightest have to wife my child, and be called my son-in-law abiding here.' Cp. also Od. 24. 379.
- l. 314. οἴκον δέ τ' ἔγα. The reading of κ[ε] for τ[ε], which better suits the sense, is given in one and suggested (by the word κάγω) in another MS. The reading in the text is generally translated, 'And O ! that I might give thee an house : ' carrying on the wish from αἴ γάρ, sup. v. 311.
- l. 316. μή.. γένοιτο, i.e. 'heaven forbid.'
- l. 317. οἴ τοδε.. αὔριον ἔσ, 'I appoint your departure for this date, viz. for to-morrow.' Cp. οἴ τοδέ ήμέρας, Eurip. Alcest. 9.
- l. 318. τέμος δέ, 'and then,' i.e. when to-morrow comes.
- l. 319. ἀλόσωτ. Probably the present tense from ἐλάω Epic form of ἀλαίνω, § 18. 2. It may also be regarded as an open form of ἐλώσι, the contracted future, 'While they row you over the calm sea.' So πόντον ἀλαίνεται, Il. 7. 6.
- l. 320. καὶ εἰ πού, as we say, 'and anywhere else you like.'

l. 322. οἱ.. λαῶν, *ii ex civibus nostris qui.*

l. 323. This visit of the righteous Rhadamanthus, who is elsewhere represented (Od. 4. 564) as living in Elysium, belongs to an unknown legend. For Tityos, cp. Od. 11. 576.

l. 326. ἀπήνυσαν, sc. τὸν πλοῦν. Cp. εηῆς μύσει θαλάσσης ὑδαρ. Od. 15. 294.

l. 330. The use of this verse, which has passed into a formula, is inaccurate here, as it introduces no personal address to an interlocutor, but a prayer to Zeus. See on Od. 2. 302.

ll. 336-339 = Od. 4. 297-330.

l. 342. ὄρσο, see on Od. 6. 255. κέων, a shorter form of κελαρ.

l. 345 foll., see on Od. 3. 399, 402 foll.

BOOK VIII.

l. 3. ἀν, § 7.

l. 4. ἡγεμόνευε, cp. Od. 3. 386.

l. 6. λίθοισι, i. e. the λαέσσαι of Od. 6. 267.

l. 7. πλησίον = 'near one another.'

μετώχητο (explained by v. 9), 'went about to accost every one she met.'

l. 11. ἀγε, singular verb used with plural subject, because the form had become merely interjectional. Cp. Od. 2. 212.

l. 12. ιέναι is not dependent on δεῖτε, but stands as infin. for imperat. Od. 1. 292.

l. 16. ἐμπληντο, § 20. 4. Join ἐμπλ. βροτῶν. The ιόραι = the λίθοι, sup. v. 6.

l. 18. τῷ.. ἄμοις, 'over him, on head and shoulders;' for this exegesis, cp. Od. 6. 735.

l. 21. ἀς κεν γένολτο. The addition of κεν implies that the desired result naturally follows the fulfilment of the condition. Cp. Od. 2. 53. And, for the same mood after a fut. tense, cp. Od. 13. 401 κυνζώσω τὰ θύσει.. ἀς ἀν φανέίη. Cp. Plato, Phaedr. 230 B, 'The tree ἀκμὴν ἔχει τῆς ἀθης ἀς ἀν εἰδωδέστατον παρέχοι τὸν τόπον.'

l. 22. δεινός τ' αἰδοῖος τε = 'awe-inspiring and reverend.' ἐκτελέσσαι is still in construction with ἀς κεν.

l. 23. πολλοὺς τοὺς παρήσαντο, 'those many trials of skill in which the Phaeacians made proof of Odysseus;' τοὺς may stand for τοῖς attracted into the case of δίθλουι, if it may be taken as *accusativus respectus*. Cp. ἔκαστά τε πειρήσατο, Od. 4. 119. The line is suspicious and was rejected by Zenodotus, since Odysseus did not engage in *many* contests. But v. 214 shows that he was at any rate ready for more.

l. 24. See on Od. 2. 9.

- . 25-27 = Od. 7. 185-187.
 29. ήτε .. ή is a further description of οὐκ οἴδ' δε τις, 'whether he be
he from E. or W.'
- . 30. πομπὴν δὲ, 'He is urging upon us his dismissal, and is praying
it it be confirmed for him.'
- l. 31. ἡτο τὸ πάρος περ, i.e. as we have always done on behalf of
those who have sought our aid.
- l. 32. οὐδὲ γὰρ οὐδέ. The whole sentence is negated by the first
οὐδὲ, which negation is again repeated before the emphatic ἀλλος. Cp.
Od. 3. 27.
- l. 36. κρινάσθων, 'let them choose two-and-fifty youths among the
people.' *κρινάσθων* is middle voice, as in Od. 4. 408; the ordinary form
in -θωσαν being always contracted in Homer. The subject to *κρίνασθω*
is an indef. plural, as in φαστ = 'men say.' The dual κούρω, here and inf.
v. 48, where also *κρινθέντε* is added, is suggested by the δύο. The change
introduced in the number by the addition of πεντήκοντα is as it were
forgotten. For the use of πάρος with pres., cp. Od. 4. 811.
- l. 37. εὖ δησάμενοι, see on Od. 4. 782.
- l. 39. ἡμέτερόν δε = 'to our [house].'
- l. 40. αὐτάρ οι ἄλλοι, 'But as for you others, you sceptred kings,
come ye to my fair house.'
- l. 44. περὶ, see on Od. 2. 116.
- l. 46. ἤγαστο, 'led the way,' as ἤγεμόνευε, sup. v. 2.
- l. 47. σκηντοῦχοι, used substantively without βασιλεῖς.
μετάχερο = 'went to fetch.' Cp. Od. 1. 184, for this use of μετά.
- l. 48. κρινθέντε, see on sup. v. 36.
- ll. 50-55 = Od. 2. 407 and 4. 780-783, 785.
- l. 57. αἴθουσαι. There were two sets of these: one set built inside
the front wall of the αὐλὴ, on either side the gateway, and so turning
the open side of the verandah to face the house. The other set was
similarly built against the front wall of the house, so that the two were
opposite one another. The latter are alluded to Od. 3. 399. έρκεα
may be the walls enclosing the court; δόμοι includes the house and its
entrance; so that these three words are together descriptive of what we
should call the whole premises.
- l. 58. This verse is wanting in some MSS, and may have been copied
from sup. v. 17.
- l. 61. τοὺς δέρον, 'These they flayed and made ready, and prepared a
delicious meal.' τερύκοντο (τεύχω), § 18. 2.
- l. 63. The 'good and evil' which falls to the lot of the bard is
described in the following line.
- l. 64. ἀμέρδω, 'to deprive of,' like its cognate form ἀμείρω, is equivalent
to ἀμερίζω, the i passing into ḥ through the j sound.
- l. 67. Join ἐκ δὲ πασσάλοφι (§ 12. 1) κατεκρέμασεν.

l. 68. *αὐτοῦ*, not = *ipsius*, but a local adverb, 'there,' explained by the addition *ἐπέρι κεφαλῆς*. Cp. Od. 9. 96.

ἐπέφρασε (φράζω, § 16. 2), 'showed him how to take it with his hands.' For as he was blind, he could only feel for it.

l. 71, foll.=Od. 1. 149, foll.

l. 73. *ἀνένειν*, like *ἐποτρύνειν*, sup. v. 45. *κλέα ἀνθρῶν*. In Il. 9. 189, Achilles sings to the lyre, of the glorious deeds of heroes.

l. 74. *οἵμης τῆς* may be an inverse attraction for *τῆς οἵμης = eius carminis laus caelum pervenit*. So Od. 21. 13 *δῆρα τὰ οἱ ξείνος δῶκε = quae dona*. Or *οἵμης* may be a partitive gen., and the sentence may mean, 'choosing from the whole story . . . the strife of A.' According to this, *οἵμη* would be the whole tale of Troy, and *νέκος* one scene in it. Cp. inf. v. 500 *ἔνθεν ἔλλων*, 'taking it up from the point where.' Agamemnon had been told by the Delphic oracle that he might hope to take Troy when he should see an angry quarrel arise between the noblest of the Achaeans. So when Odysseus and Achilles disputed at some sacrificial feast whether Troy could best be taken by stratagem or assault, Agamemnon saw in their dispute the fulfilment of the oracle.

l. 76. We must suppose two forms, *δηρίομαι* and *δηρίάομαι*, to give *δηρίσαντο* and *δηρίσαντο*, respectively.

l. 79. *χρείων* (*χρέω*), Schol. *μαντεύμενος*. The meaning of the middle voice, *χρησόμενος*, is 'to get an oracle for one's self.'

l. 80. *οὐδὸν* = 'the threshold of the temple.'

l. 81. *κυλίνδετο*, metaphor from a wave.

l. 82. *διὰ βουλᾶς*, see on inf. v. 520.

l. 84. *φάρος*. This square of cloth was put on so as to cover the left arm and shoulder tightly. The right arm was left bare, and a long corner hung down from the right shoulder. This corner Odysseus threw over from behind, and 'drew it down over his head.'

l. 87. *ὅτε λήξειεν*, not = 'when he stopped,' which would be *ὅτε ἔληξει*, but 'each time he stopped,' as is further shown by the iteratives *ἔλειπε* (v. 88) and *γοάστε* (v. 92). There must have been separate divisions, or 'fyttes,' in his recital.

l. 89. *ἀμφικύπελλον*, Od. 3. 63. *σπείσασκε* (*σπίνω*, § 17. 6), by way of acknowledgment to the Gods for each fresh instance of their care of him, which Demodocus recited.

l. 91. *ἐπέεσσι*, 'the stories,' Od. 4. 597.

l. 99. *συνήρος* (*ἄρω*), 'the accompaniment.' The lyre is called *δαιτὸς ἔταιρη*, Od. 17. 271.

Il. 104. 105 = sup. vv. 46, 67.

l. 106. Notice the tenses *ἔλε*, *ἔγαγε*, 'seized, and began to lead.'

l. 107. *ὑρχε τῷ αἰτήν ὁδό* = *prazibat illi eam ipsam viam quam ceteri [sc. ibant]*.

l. 108. *θαυμάινω*, Epic variant for *θαυμάζω*.

111. All Phaeacian names recall the seafaring life, except Alcinous, e., Laodamas, Polybus (inf. v. 373), Dymas (Od. 6. 22), and Rhex- (Od. 7. 63).

116. The common reading is Ναυβολίθης Θ', but it is better to take the τε and make the patronymic refer to Euryalus.

121. νύστα is here the 'scratch,' or starting-line. Schol. ἡ γηρία. It stands also for the turning-post (Lat. *meta*) in the δίαυλος, here there is a straight course and no turning. τέτατο δρόμος ns that 'the running was made right away from the start.' Cp. Il.

375

ἀφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος.

use of τείνειν probably points to the constant exertion of the runner.

122. πεδίου. For this local genitive, cp. Od. 3. 251, etc.

123. We have as a measure of distance in Il. 10. 351-353

ἀλλ' ὅτε δὴ β' ἀπέγην ὅσσον τ' ἔπι οὐρά πέλονται
ἡμένων, αἱ γάρ τε Βοῶν προσφερέστεραι εἰσιν
ἐλκέμεναι νεοῖο θαύματος πηκτὸν δροτρον.

this passage the ημένων-οὐρά, or 'mules' range,' represents the distance by which a team of mules beats a team of oxen in ploughing. The phrase ημένων-οὐρά seems afterwards to have become a familiar expression, and was used without the explanatory addition about the 1. Cp. δίσκου οὐρά, Il. 23. 431.

125. Join λάους ἱκέο, came in to the people [who stood waiting for the winning-post].' Cp. Il. 11. 595 ἱκέτος θύνος ἐταύρων. ὑπεκθέων = 'outstripping the rest, who were thus left in the lurch ποντο).'

134. οἴδε καὶ δεδάγκε, equivalent to οἴδε δεδάως, 'knows by having heard it.' Cp. Od. 4. 493.

135. ὑπερθεν adds a simple and picturesque touch. μηρούς τε λας τε refer to the lower part of the body: with χεῖρας begins the description of the upper part. So Od. 20. 352 κεφαλαὶ τε πρόσωπά τε τε γοῦνα. The words μέγα τε σθένος seem to sum up the general effect of the foregoing description.

138. 'Nothing worse than the sea at crushing a man['s spirit].'

147. ὄφρα μὲν γῆσιν, 'as long as he lives,' Od. 2. 119.

148. ἔγγον, § 15. 2.

154. καὶ μᾶλλον, 'far more.'

159. οὐ... οὐδὲ, see on sup. v. 32. The γάρ means, 'I can well understand your refusal, for,' etc.

160. ἀθλων, from neut. ἀθλον. If it be referred to the masc. form, οὐλά τε πολλὰ must be regarded as merely adverbial = *quemadmodum* e. Cp. Od. 3. 73.

161. ἀλλὰ τῷ θ, 'But [I liken thee] to one who.' ἀμα νῇ θαμίζων *sed navem versari solitus.*

- l. 162. πρηκτῆρες. 'traders.'
- l. 163. φόρτου τε, 'Is heedful of the freight, and is in charge of wares, and the gains, so eagerly sought.' ὅδαια signifies the *ba* freight, produced by the sale of the φόρτος, and so is rightly described by the exegesis κερδέων θ' ἀρπαλέων. Cp. Od. 15. 445 ὅντος ὕδαιας is the old and better reading. Some edd. write εἶσιν = 'goes.'
- l. 167. οὕτως, 'thus,' i.e. as we see in your case. Trans. 'Thus see that not to all men do the Gods grant [all] graces, neither force nor wisdom, nor eloquence. For one man is meaner than another looks, but God sets a beauty upon his words, and his hearers gaze upon him with delight, while he speaks unfalteringly with winning modesty.'
- l. 170. θεὸς μορφὴν ἐπ. στέφ., lit. *deus formam sermoni addit.* μορφὴ ἐπέων, Od. 11. 367. For this use of στέφειν, cp. Il. 18. 205 ἀμφὶ δὲ οἱ κεφαλῆι νέφος ἐστεφεῖ δῖα θεάν.
- Cp. also inf. v. 175 = 'no charm surrounds his words.'
- l. 176. ὡς, 'even as.' He makes Euryalus the special instance of words. οὐδέ κεν ἄλλως = 'not even would God fashion thee differently, i.e. on a better model.'
- l. 180. μυθεῖαι, so νεῖαι, Od. 11. 114, § 3. 2.
- l. 181. ἔμμεναι, 'that I was.' So εἴναι of past time, Il. 5. 639.
- l. 183. πείρων is appropriate to κύματα, Od. 2. 454, and is used as a *zeugma* with πτολέμεον in the sense of completing.
- l. 186. αὐτῷ φάρει, 'cloak and all.' Such phrases as οὐτῷ σὺν τῷ, Il. 14. 498, αὐτῇ σὺν φόρμῃ, Il. 9. 194, show what was the original form of this idiom.
- l. 187. πάχετος, apparently a collat. form of πάχυς, as περιμήκης (Od. 6. 103) is of περιμηκής. Cp. πάχετος δ' ἦν ηύτε κίων, Od. 23. 1. Trans. 'He seized a quoit, bigger [than the rest], a thick one, far more massive than the sort with which,' etc.
- l. 190. Λίθος. The quoit was of stone.
- l. 192. ὑπερ[ε]πτατο (πέτομαι) σήματα, 'flew past the marks of all, of the other throwers. The σήματα showed the distances of all former throws.'
- l. 193. τέρματα, 'the range,' merely repeats σήματα.
- l. 196. ὅμιλφ, 'the mass of other marks more or less close together.'
- l. 198. τόδε γε, sc. σήμα is the reading of Aristarch.; the common reading is τότε γε, sc. δίσκον. ὑπερῆσει (Ιημ), 'will throw beyond it.'
- l. 201. κουφότερον = 'with lighter heart.'
- l. 203. ή τοσσοῦτον, 'either as far as this, or still further.'
- l. 204. ὅτινα, § 15. 4, i. e. *quemcumque vero e ceteris omnibus animis impellit, is periculum faciat.*
- l. 207. πάντων Φα. resumes and explains τῶν ἀλλας, so that οἱ μεγαῖροι is parenthetical.
- l. 208. φιλέοντι, 'with a man while entertaining you.'

l. 211. **καλούσα.** The mood changes, because the second clause imply gives the reason why such a man is **ἄφρων καὶ οὐτιδανός**, 'for he its short all his own advantage' by quarrelling with his best friend. **· αὐτοῦ**=the later **ἀυτοῦ**.

l. 214. Join **οὐ κακός=δριστος.** **πάντα** is further explained by **ὅσσοι θλοι.**

l. 215. **τόξον.** The quantity of the syllable before the digammated **ἢ 2) οὐδα** is noticeable.

l. 216. Trans. 'I should be the first to hit any man, even though many of my comrades stood at my side,' etc., i. e. He would beat all his companions in shooting, showing himself both more accurate, as picking out his man in a crowd, (**ἐν διμίλῳ**) and more prompt (**πρώτος**).

l. 224. **Ἐρακλῆ,** Od. 11. 606, foll. Eurytus was king of Oechalia in Thessaly, Il. 2. 596, 730. The bow of Eurytus was used in the massacre of the suitors. Od. 21. 14-22.

l. 226. **τῷ=**'wherefore.' **οὐδέ** **ἐπὶ γῆρ. ἵκ.,** cp. Od. 15. 246 **οὐδέ** **ἴκετο** **ἥρασι** **οὐδέν.**

l. 229. The meaning is, He can throw a dart with his hand as true as an archer can shoot an arrow from his bow.

l. 230. The order is **δεῖδοικα μή τις παρέλθῃ με** ('outstrip') **οἶστι** **ἥστι** (= 'in running only'), for 'I was very cruelly battered in the bronging waves, since there was no constant comfort for me on ship-board, wherefore my poor limbs are drooping.' This includes both the rivities on the raft and the horrors of the actual shipwreck. Notice dual numb. with neut. noun, as in Od. 5. 381.

l. 239. Join **ἴθέλεις σὴν ἀρέτην φαινέμεν .. ὡς δὲ οὐ τις ὄνοιτο.** Thou art anxious to make a display of thy prowess in such a way that a man, who knows in his heart how to speak becomingly, may disparage thy manhood.' The words **χωρόμενος .. νείκεσεν** stand in a parenthesis. The protasis introduced by **ἐπει** (v. 236) has no proper apodosis, but the construction changes at inf. v. 241 **ἀλλ' ἀγε.**

l. 241. **ἔμεθεν,** § 15. 1.

l. 244. Join **οὐα ἔργα Ζεὺς καὶ ἡμῖν ἐπιτίθησι.** 'What works Zeus ommits to us, also [for we have our special gifts], right on from our athers' times.'

l. 246 foll. Cp. Hor. Epp. 1. 2, 28

Alcinoique

*In cuto curanda plus aequo operata inventus,
Cui pulcrum fuit in medios dormire dies et
Ad strepitum citbarae cessatum ducere curam.*

l. 251. **παῖσατε** (**παῖσω**).

l. 254. Join **οἰσέτω Δημοδόκῳ**, as inf. v. 261.

l. 258. **αἰσιμνήτης**, from **αἰσια** and root **μνή** in **μιμήσκω**, properly one who regards what is fair.' The **v** is introduced as in **ἄμνημα** from

μῶμοις. The **αισυμν.** are like the 'Stewards of the Course.' They smoothed the dancing-floor, and made a wide 'ring.' They were public servants whose *regular* duty was to order the lists (*πρήστεσκον*, tense). The aor. **λέγηναν** shows what they did on the present occasion.

1. 264. **πέπληγγον** [§ 18. 2] **χορὸν** may mean only, 'beat the floor'; but some render, 'trod a measure,' like Virgil's *pars pedibus plaudunt choreas*, Aen. 6. 644. The dance was probably so arranged as to interpret the spirit of Demodocus' song by the dancers' gestures.

1. 266. **ἀνεβάλλετο**, Od. I. 155.

1. 267. **ἀμφὶ**, with gen. = 'concerning,' as **μάχεσθαι πίδακος ἀμφ'** δλίγητ. Il. 16. 825.

1. 271. **Ἡλιος**, only found here. The regular Homeric form is **ἥλεος**. **σφε=** 'them.'

1. 275. **μένοιεν**, sc. the lovers. **αὐθὶ=** 'where they were,' Od. 5. 208.

1. 276. **δόλον**, 'the trap.'

1. 279. **μελαθρόφιν**, Od. II. 278.

1. 281. **περὶ .. δολέντα**, 'very subtle.'

1. 283. **εἴσατο=** 'made show of going,' lit. 'seemed.'

1. 284. **γαύλων**, § 9. 5.

1. 288. **ἰσχανόντων** (*ἰσχανάς*, § 18. 2), 'desiring.' So **δρόμου ισχανόστας**. Il. 23. 300.

1. 292. **τραπείομεν.** The Schol. interprets **ἀντὶ τοῦ τερφθῶμεν.** The form stands for **ταρπῶμεν**, 2 aor. pass. conjunct. of **τέρπω**. From **ταρπῶμεν** we get **τραπῶμεν**, as **ἴ-δρα-θον** from **δαρ-θάνω**, and **τραπέωμεν** or **τραπέάμεν** becomes [§ 8. 6] **τραπείομεν**. Trans. 'That we may take our pleasure.' **λέκτρονδε** goes at once with **εὐνηθέντες**; cp. **θῶκόνδε καθίζαντο**, Od. 5. 3. Others refer **τραπείομεν** to **τέρπω**, and join it with **λέκτρονδε**, but cp. Il. 3. 441

δλά' ἄγε δῆ φιλότητι **τραπείομεν εὐνηθέντε.**

where the addition of **λέκτρονδε** is wanting.

1. 293. **μεταδήμος**, 'at home.'

1. 294. The Sintian (*σίνομαι*, 'to ravage') brigands were the earliest inhabitants of Lemnos.

1. 297. **ἔχυντο** (*χέω*), § 20. 4.

1. 298. **ἡν=ἴξην.**

1. 299. **δὲ τ' οὐκέτι φ. π.,** 'that there was no longer chance of escape.' For **φυκτὰ**, see on Od. 3. 129. Others write **ὅτε** as a direct antithesis to **τότε δὴ γίγνωσκον=tum . . cum.**

1. 300. **ἀμφιγυήεις**, 'lame of both feet,' lit. 'on both sides,' from **γυέω**, 'lame;' cp. **γυέω**.

1. 303. This line, wanting in the best MSS., seems to be introduced from Od. 2. 298.

1. 307. **ἱργα γελαστὰ**, 'deeds of mockery.' But as Hephaestus thought it no laughing matter, it may be better to divide the letters

ἴργ' ἀγέλαστα. Join οὐκ .. ἀπεκτά = 'hard,' lit. 'not yielding;' cp. *τχέτλος*.

l. 309. **ἀίδηλον.** The Schol. rightly interprets *ἀφανιστικόν*. The adj. has both a passive and an active sense, (1) destructive, as here, (2) invisible, as in Hesiod Op. et Di. 754.

l. 310. **ἀρτίκος**, for *ἀρτίκοις*, as *ἀελλόπος*, Il. 8. 409, 'sound of limb.'

l. 311. **ἡμεδανὸς**, lengthened from *ἀπεδανὸς*, the opposite of *ξυπεδος*.

l. 312. **τώ δφελλον** = *qui utinam me nunquam genuissent*.

l. 313. **ίνα**, 'where.'

l. 315. Trans. 'I don't expect that they will care to lie thus one moment longer, though so very fond; very soon they will both have no fancy for sleep.' *κείμεν* is from *κείω*, which is said to be a desiderative of *κεῖμαι*. But cp. Od. 7. 188. Join οὐκ .. *ἐθελήσεον*.

l. 318. **ἀποδώσει**. After *εἰς δ κε* the conjunctive is usual; and so some read here *ἀποδῷσιν*. Hermann. ad Vig. 903 remarks, *indicativum poeta praetulit rei fortius adfirmandas caussa*, i. e. implying that restitution will be made. *πατὴρ* is Zeus, father of Aphrodite by Dione, Il. 5. 370.

l. 324. **Θηλύτεραι**. With this termination, cp. *δρέστερος*, *ἀγρότερος*, *δεξίτερος*, etc.

l. 325. **ἀῶν**, 'good things'; an irregular gen. from *ἴὼς*, of which the neut. is *εὖ*. There is great uncertainty about the breathing; most edd. write it with the smooth. Both *ἴὼς* and *ἴσθλὸς* are derivatives from *ἴμι* (*ἴσμι*), and mean, literally, 'that which really is,' i. e. the true and good. We find an analogous uncertainty in the breathing of two other derivatives from the same root, e. g. *ἴτοιμος* with the aspirate, and *ἴτυμος* with the smooth breathing.

l. 328. **πλησίον** is substantive.

l. 329. **ἀρετῆ**, from *ἀρετάω*.

l. 332. **τὸ δ** = 'therefore,' *propterea*, as **δ** = 'wherefore,' *quod*; cp. Il. 3. 176 **τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα**.

ll. 340-342. The three optatives are taken most simply as three separate wishes. **ἀπείρονες** = 'strong,' as going round and round without end.

l. 347. 'I promise you that he himself shall pay all fair claims.'

l. 348. **μετ'** **ἀθαν.** **θεοῦσι** = publicly, in Olympus.

l. 351. **δειλαῖ τοι δειλῶν γε.** 'In behalf of sorry fellows (like Ares) even securities are sorry things to accept.' *δειλῶν* is the gen. after *ἴγγαντι*. The middle voice *ἴγγνάσθαι* is spoken of the one who takes security. *ἴγγνα μὲν δ διδοὺς* *ἴγγνάται δὲ δ λαμβάνων*, Eustath. Hephaestus asks, 'What guarantee shall I have that Ares will pay? I cannot come upon *you* for the claim.'

l. 352. **δέομι** does not mean, 'bind you under an obligation,' but actually, 'put you in chains' as I have done to Ares.

l. 353. **χρέος** = *μοιχάγρια*, sup. v. 332.

1. 358. οὐκ ἔστι οὐδὲ ἕσκε = *neque licet neque decet*.

1. 359. δεσμὸν (the older and better reading for δεσμᾶν) is the direct object of ἀνέιται, so ἀνεσαν πύλας, Il. 21. 537.

1. 365. ἐπενήνοθε. For this word, as well as ἀνήνοθε, see Buttmann, Lexilog. 110 foll. He considers them to be from supposed verbal forms *inéthω* and *avéthω*, expressing the meaning of the preps. *ἐν* and *ἀντα* respectively, i. e. 'being on' and 'rising up.' Curtius (Gk. Etymol. 216) prefers the connection with *ἀνθος*, which Buttmann rejects. *οἷα* may be strictly adverbial, as in Od. 9. 128 = 'even as,' the phrase *οἷα . . λέόντας* being a further description of *ἀμβρότῳ*; or it may stand as a relative to all the antecedents suggested by the foregoing clause, e. g. brightness and smoothness and softness.

1. 368. ἄλλοι, Od. 1. 132.

1. 372. οἱ δ' ἐπει. The apodosis to this begins at τὴν ἔτερον βίστασε.

1. 375. οἱ δ' ἀπὸ χθονὸς, 'the other leaped up and caught it [each time] before he reached the ground again.'

1. 377. ἀντὶ ιθύν. Some interpret this, 'straight up,' in distinction to the direction of the ball thrown from hand to hand in the next dance. But πάσαν ἐπὶ ιθύν, Od. 4. 434, seems to decide the meaning to be, 'with might and main,' like ἀνὰ κράτος.

1. 378. ταρφέα, adverbial accus. from ταρφὺς, 'with frequent change from side to side.' ἐπελήκεον, 'beat time.'

1. 379. ἑστεῶτες, three syllables by synizesis. Another form is ἑστάότες. ὑπ'. . ὅρωρει, 'rose up from below.'

1. 382. ἀπειλεῖν, in the sense of promising, occurs Il. 23. 872
αὐτίκα δ' ἡπειλῆσσεν ἐκηβύλῳ Ἀπόλλωνι
. βέξειν . . ἐκατόμβην.

Trans. 'Thou didst both promise, and lo! here it was ready done,' i. e.
 'As thou didst promise, so it was done.'

1. 390. These twelve princes 'rule as lords' among the people.

1. 392. τῶν οἱ ἑκαστος. The sentence would naturally run, τῶν ἑκαστος φερέτω, 'let each of these princes bring;' but the construction changes to the direct address, ἐνείκατε = 'bring ye.' Trans. 'Now bring for him . . each one of these princes . . a garment,' etc. Cp. τῶν πάντων οἱ ἑκαστος διν ὄντασσαι, Il. 10. 215.

1. 396. ἐ αὐτὸν = 'him, personally.'

1. 399. οἰστέμεναι, § 20. 3. ἑκαστος, distributive, in apposition to the collective subject of πρέσεαν.

1. 403. ἐπι = ἐπεστι.

1. 405. ἀμφιδεῖνται. Cp. δινωτὴν ἐλέφαντι, Od. 19. 56. πολλοῖς [§ 13. 5] δέ οἱ ἔξιν ἔσται, 'he will find it worth much.'

1. 417. δύσετο. Here ends the day that begins with v. 1 of this book; but the company does not separate for the night before Od. 13. 17.

- l. 421. τοῖσιν, sc. Odysseus and the princes.
- l. 426. ἀμφὶ πυρὶ, as we say, 'on the fire.' The preposition is accurately used, as the legs of the tripod enclose the fire. οἱ = 'for him.'
- l. 429. ἀκούων,—we should expect ἀκοή or ὑμεῖς as parallel to δαιτί.
- l. 435. λοερπο-χθόν. Notice the accent, lit. = 'bath-pouring.' Trans. 'for filling the bath.' ιστασαν, (imperf.), 'proceeded to set.'
- l. 443. θές πῶμα, 'look to the lid, and quickly fix a knotted cord thereon.' Cp. δρη δίφρον, 'see to a chair,' Theocr. 15. 2.
- l. 444. δηλήσεται, conjunctive.
- l. 448. ποικίλον, 'intricate.' δίδαξ, redupl. 2 aor. as if from ΔΑΩ.
- l. 451. ἐπεὶ οὐ τὸ κομβόμενός γε, 'He did often have comfort like this.' θαυμάζειν with participle is best translated by an adverb. So διατελεῖν μαχόμενος, 'to be constantly fighting.' Cp. Od. 5. 88.
- l. 452. ἐπει, as in Od. 4. 13.
- l. 453. τόφρα δέ, 'but all that while,' etc.
- l. 462. δι τοι πρώτῃ, 'since to me first you owe the debt of rescue.'
- l. 465. οὗτος = 'as you say.'
- l. 466. ἀλθέμεν, sc. ἔμει.
- l. 467. καὶ κεῖθι, 'there too' (as I do here).
- l. 468. ἐβάσασο, a strong word; trans. 'Thou didst give me my life.'
- l. 470. μοῖρας, Od. 3. 67.
- l. 472. λαοῖσι τεττα., an explanation of the meaning of Δημό-δοκος.
- l. 475. Trans. 'Having cut off a portion from a chine of a hog with white tusks; but the larger part was still left over.' ἐπὶ δέ πλ. ἀλέλ. is a parenthesis.
- l. 477. τῇ, Od. 5. 346.
- l. 478. προσπτίζομαι, conjunctive in construction with δῆμα.
- l. 488. μοῦσα. The Muses would be accountable for his gift of song, and Apollo for his skill on the lyre. Or perhaps the reference is to Apollo as prophet, who has revealed to him the truth of the stories he sings.
- l. 491. Θάλου, sc. παρεύντος.
- l. 492. μετάβηθι, 'change your ground,' i. e. pass to another story. κέρμον = 'the fashioning.'
- l. 493. δουρατέον, cp. Virg. Aen. 2. 15. τὸν . . δύ, both refer to ιππον.
- l. 494. δόλον, 'as a snare,' as sup. v. 276. Cp. Virg. Aen. 4. 264 *doli fabricator Epeus*. Another reading is δόλῳ = *fraude*.
- l. 499. ὡς φάσ', δὲ δὲ, 'so he spake, and the other, moved by the god, set forth his strain, having taken it up at the point where they,' etc. With δρυμηθεὶς θεοῦ, cp. Od. 22. 347 θεός δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας παντοῖς ἐνέψυσε. See Od. 1. 347. After making the Horse, the Greeks fired

their tents, and made show of sailing away in the direction of Tenedos
Cp. Virg. Aen. 2. 21 foll.

l. 504-506. μιν . . δ . . αὐτὸν, all refer to the Horse.

l. 505. ἀκρίτα, 'undecided,' as shown by τρίχα δέ σφισιν θύειν
θουλή.

l. 507. διαπλήξαι, (*πλήσσω*). Others read διαπηῆξαι, (*τέμνω*).

l. 508. κατὰ πετράν. The Pergama of Troy stood on a rock which
had a steep escarpment on the side of the Scamander.

l. 509. ἢ ἔσσαν, 'or to leave it there as a splendid present, to be a
peace-offering to the Gods.'

l. 510. The subject to ἔμελλεν is θουλή.

l. 511. ἀπολέσθαι. The subject is πόλιν, from the following πόλις.

l. 520. διδ 'Αθήνην, 'by means of,' where in Attic syntax we should
find διδ with the gen., which is not used in this sense by Homer. Cp.
sup. v. 82, Od. II. 276, 437.

l. 523. Join πόσιν ἀμφιπεστ., as in v. 527.

l. 527. ol, 'the enemy smiting her back and shoulders with their
spear-shafts carry her off to bondage.' So εἰσφορεῖν οὖσαρ, Od. 6. 91.

l. 529. εἴρερον from εἴρω, (cp. σειρῆ), 'to tie,' as Lat. *servus* from
sero (*serui*).

l. 530. Join τῆς παρειαί.

l. 537. συχθέτω, 'let him hush.'

l. 539. ὄρορε, intrans. aor. from ἔρυμα, used here parallel with a
present tense, as in Il. 13. 78 χεῖρες ἀπτοι φαιμῶσι καὶ μοι μέρος ὄρορε.

l. 540. ἐκ τοῦδε, 'from that time forth.'

l. 546. ἀντὶ = 'in the light of.'

l. 547. ὃς τ' δλίγον περ, 'who hath reached even a little way with his
wits.' ἐπιφαύειν seems used without an object expressed, as ἐπαιρεῖν,
Il. 11. 391 εἰ κ' δλίγον περ ἐπαύργ. It is contrary to usage to make
πραπίδεσσι governed by ἐπιφαύειν, which would require a genitive.

l. 548. τῷ, 'wherefore;' sc. because there is such real intimacy between
host and guest.

l. 551. ol is the relative *qui in urbe [sunt.] quique circa habitant.*

l. 553. ἐπὴν . . γένηται = *ex quo primum natus fuerit.*

l. 556. τιτυσκόμεναι φρεσὶ, 'purposing it in their minds.' The ships
of the Phaeacians were supposed to be gifted with intelligence, like
the canoe in the legend of Hiawatha.

l. 560. πόλιας, a dissyllable, § 4. 3.

l. 562. οὐδέ ποτέ σφιν, 'nor ever is there any fear upon them (ἐπι-
έπεστι) either of taking any harm or of being lost.'

l. 564. ὥς. The uncertainty about the meaning of ὥς here is increased
by the fact that the ποτὲ throws back its accent upon it. We may render,
Hoc vero ita quondam audivi, or, less simply, *Hoc vero [narrabo] siue
quondam audivi*.

φθογγήν. This usage is called *Zeugma*. αὐτῶν seems to distinguish the voice of the *men* from that of the *flocks*—‘both smoke, and voice of men, and of sheep and goats.’

- ll. 168–170 = inf. vv. 558–560, Od. 10. 185, 187.
 l. 171 = Od. 10. 188; 12. 319.
 l. 176. ‘And whether they have a heart that fears the Gods,’ θεὸς ..
 θεός.

l. 177. Join ἀνέβηντον νῆσος, and cp. Od. 2. 416.
 l. 182. ἄνθα δὲ, apodosis to δτε δη of preceding line.
 l. 184. μῆλα, small cattle, divided into sheep and goats.
 περὶ δ' αὐλὴν, ‘And round [the cave’s mouth] a high-walled yard was made with deep-bedded stones;’ i. e. the yard was walled in with huge polygonal blocks, the lower edge of which was sunk in the ground, and rows of trees planted along the walls.

- l. 189. ἀθεμίστια γῆθη = ‘had a lawless mind,’ like δλοφάνια, ἀπατήλια εἴδη.
 l. 192. The reading δ τε φαίνεται, *quod quidem appareret*, gives better sense than δτε φαίνεται, *quando appareret*, ‘Like a peak which stands out alone.’

δ τε, the neut. of δ τε.
 l. 194. ἔρυσθαι, § 20. 4, ‘to protect,’ from the notion of ἐρύω, in med. voc. = ‘to draw to one’s self.’ 194 = Od. 10. 444.
 l. 198. ἀμφιβεβήκει, plqpf. from ἀμφιβέβηκα, a perfect with present signification; ‘used to guard,’ sc. before the town was destroyed. This sense of guarding comes from ‘walking around,’ ‘patrolling.’

- l. 204. θυάδεκα πάσιν, see on Od. 5. 244.
 l. 206. ἡείδη, § 23. 8.
 l. 209. ὕδατος, κ. τ. λ., ‘poured it to mix with [ἀνὰ of distribution] twenty measures of water.’

l. 212. Join τοῦ .. δσκόν. δια, two syllables, § 4. 3.
 δσκόν μέγαν .. δίστρο γάρ. Odysseus took care to be well supplied with this wine, which would be strong enough for the gigantic visitor whom he expected.

- l. 214. ἐπιειμένον (ἔννυμ) δλικήν, ‘clothed with might.’
 l. 217. ἐνομ. v. κ., ‘he was feeding his sheep at pasture.’
 l. 218. ἐθηεύμεσθα, § 4. 1.
 l. 219. στείνοντο, § 3. 2, ‘were crowded with sheep and kids’ (*στεινός*, στενός.)
 l. 221. ἐρχατο, plqpf. είργω, § 17. 4. ‘By themselves were the firstlings: by themselves the later-lambs [properly, ‘intermediate,’ μετά, μέσος], and by themselves again the newly-yeaned.’ ἐρση = ‘dew,’ is, like δρόσος, used for tender young of animals. ναῖον, irreg. imp. from νάω = ‘swam’ or ‘flowed.’

l. 224. πρώτιστα, opposed to αὐτῷ ἐπειτα, v. 225.

I. 229. 'That I might both see the man himself and [learn] whether,' cf. inf. v. 267, 'he would give me entertainment : notwithstanding, he was not going to be a joy to my comrades when he appeared.'

I. 231. ἔθύσαμεν, sc. by making such burnt-offerings as we were able, with cheese instead of flesh.

I. 234. ἵνα οἱ ποτιδόρτων εἴη, 'that it might serve him for [light at] supper,' not for cooking ; he did not roast his meat.

I. 238. 'He left the males without, (viz.) outside the deep yard,' which was in front of the cave's mouth, sup. v. 184.

I. 239. For ἔκτοθεν it is proposed to read ἔντοθεν. It is easier to imagine that the ewes were driven into the cave and the rams left outside, viz. in the yard.

I. 240. θυρέον, two syllables, § 4. 3.

I. 245. In v. 308 πάντα κατὰ μορφαν follows μῆλα, with which it agrees in gender. In this passage it may be assimilated to μῆλα implied in ὅτι and αἷγας, or it may be regarded in the light of a mere formula = 'everything in order.'

ὑφῆκεν ἐμβρ. ἔκάστ., 'put a young one under each [mother],' sc. to be suckled; 'and having forthwith curdled' [sc. with fig-juice, ὀώδε, Il. 5. 902] 'half the white milk, he set it down in wicker baskets, having collected it together.'

I. 248. οἱ εἴη πίνειν, see on Od. 1. 261.

I. 250. σπεύσαι τι, 'to do it with despatch,' Il. 13. 235.

Il. 252-255=Od. 3. 71-74.

I. 252. πλεῖθ', i. e. πλεῖτε, (πλέετε), from πλέω, 'to sail.'

I. 253. ἀλλάλησθε, perf. from ἀλάομαι.

I. 254. ἀλόωνται, § 18. 2.

I. 255. ψυχὰς παρθ., i. e. παραθέμενοι, 'risking their lives,' properly, 'laying as a stake.'

I. 256. ἤμαίν .. δεινάντων, see on Od. 6. 152.

I. 258. ἀλλά καὶ ὅτι, 'but yet for all that,' lit. 'even thus.'

I. 264. Join τὸ σὰ γοῦνα ικόμεθα, as in Od. 3. 92. κικηνόμενος, absol., 'lighting on thee.'

I. 267. εἰ τι, see on sup. v. 229.

I. 268. η θέμας, see on Od. 3. 45.

I. 269. αἰδεῖο, § 3. 3, for αἰδεο, αἰδον.

I. 273. η τηλ. εἰλ., i. e. and so art a stranger to our ways.

I. 274. ἀλέασθαι, sometimes ἀλεάσθαι, first aor. from ἀλέομαι § 19. 3.

I. 276. ἐπεῑ-η̄, two syllables, § 4. 3. 276=Od. 8. 281.

I. 277. πεφιδοίμην, second aor. redupl. med. of φείδομαι, § 18. 2.

I. 279. εἴφ' = εἰπέ. ξοχες νῆα, 'moored your ship,' cp. Od. 10. 91.

I. 280. δασια, § 22.

I. 281. 'But he did not deceive me with all my great knowledge.'

- l. 283. νέα, one syllable, § 4. 3.
- l. 291. Join διαταμὰν μελεῖστι, which form of adverb occurs in ll. 24. 409.
- l. 294. ἀνεσχέθομεν, from aorist form ἀνέσχθον, lengthened from ἀνεσχών, cp. Od. 4. 284.
- l. 297. ἐπὶ . πίνων, sc. ‘on the top of the meat.’
- l. 298. διὰ μῆλων, ‘down the whole length of the flock.’
- l. 301. θεῖ φ. θ. ζ., ‘where the midriff holds the liver.’
- l. 302. χειρ' ἔπιμασσ, i. e. χειρί, ‘having clutched it with my hand;’ for the accent thrown back, cp. εἴφ, sup. v. 279. Cp. inf. v. 446.
- l. 303. ἀπωλόμ. δλεθρον, as ἀπόλωλε μόρον, Od. 1. 166, cognate accus.
- l. 311. σὺν δ' γε, apodosis. δὴ — αὐτε, two syllables, § 4. 3.
- l. 319. The γάρ comes in here because the reason of the action in the main sentence is given before the action itself is described. The sentence would run logically, ‘We cut off a piece of the Cyclops’ club, *for* it lay at the side of the sheep-pen.’ Cp. Od. 5. 29.
- l. 320. ἔκταμεν, i. e. ἔξέταμε, second aor. of ἔκτεινω.
- l. 321. A shortened form of sentence for τὸ μὲν ἄμμες ἐσκομεν τόσσον ὅτι δόσσος τε [cp. the phrase οἵσα τε] ἐστιν ιστὸς ηῆς: the relative is attracted into the case of the unexpressed antecedent. ‘We guessed it to be as big as [is] a mast,’ etc. Cp. ίσον τ' ὅργυιαν, v. 325.
- l. 330. κέχυτο μεγ., ‘was spread out wide;’ μεγάλα, like μεγαλωστί: here ήλιθα only qualifies πολλὴ = ‘in vast abundance.’
- l. 331. The readings vary between πεπαλάχθαι and πεπαλάσθαι, which may be distinct forms of perfect from παλάσσω [πάλλω]. The proparoxyton πεπαλασθαι, a reduplicated second aor. retaining α for ε, and formed directly from πάλλω, seems to be the more appropriate tense. As the lots were pebbles, ψῆφοι, which they used to shake [πάλλειν] in a helmet, the simple verb has taken the sense of ‘voting by lot.’
- l. 332. ἐμοὶ σὺν = *mecum*.
- l. 334. ἀν κε, see on Od. 5. 361.
- l. 335. ἀλέηην, Od. 4. 451, syncopated second aor., § 20. 4.
- l. 347. κρέα, one syllable, cp. v. 283, sup. and § 4. 3.
- l. 348. Odyss. slyly flatters Cyclops by assigning him divine honours, such as a libation. In οἵνιν τι the addition of τι gives a sort of general meaning to the οἵνις, as in δόσσος τις, Od. 10. 45.
- l. 352. πολέων, i. e. ‘out of all the numbers of men that there are.’
- l. 355. ‘Be good enough to give me more.’ For πρόφρων, cp. Od. 2. 230.
- l. 362. Join περιήλυθε Κ. φρένας, ‘stole round the Cyclops’ senses.’ φρένας epexegetical accusative, i. e. one that appends a closer description, as Τρῶας τρόμος ἔλλαβε γυῖα, ‘the Trojans, that is to say, their limbs.’ See p. 229.

I. 366. Οὐτος here becomes a proper name, 'No-man,' so in the accus. it appears as Οὐτος instead of οὐτινα.

I. 369. μετά οἰς ἐτ., i. e. 'in the list of his comrades,' not = 'after.'

I. 372. He lies on his back, drooping (lit. sloping) his head on one shoulder.

I. 374. οἰνοθαρείων, particip. from οἰνοθαρέω, § 3. 3.

I. 377. ἀναδύη, opt. for ἀναδύη. So Il. 16. 99 ἐκδύμεν for ἐκδύνμεν, and δύη, Od. 18. 348; trans. 'might shirk.'

I. 382. 'But I standing above [it] kept twirling it, as when a man might bore ship-timber with a drill, and the others at the lower end keep it moving with a strap, grasping the strap at either end.' The τρύπανον (v. 385) is a drill with a long shaft. The master shipwright stands on a plank leaning his weight on the wooden head in which the drill revolves. His men wind a long strap round the shaft of the drill, and by alternately pulling they make the tool spin first one way and then the other till it pierces the wood.

I. 384. τρυπώ, opt. for τρυπάοι, a rare mood in similes.

I. 389. ἀμφὶ, 'all around,' adverbially with εἴσεν.

I. 390. οἱ ρίζαι, i. e. 'its roots.' σφαραγεῦντο, § 4. 1.

I. 392. Ιάχοντα agrees grammatically only with the masc. πέλεκυν. τὸ γάρ, 'for this' [sc. βάπτειν] gives iron its strength.

I. 395. 'And terribly he howled aloud, and the rock echoed around.' Ιάχε [Ιάχοντα] is lengthened by the augment.

I. 400. δι' ἄκριας, 'along the heights,' Epic accus. from ἄκρις, another form of ἄκρα or ἄκρη, so πόλιας. Od. 8. 560, § 11. 5.

I. 403. Join τίπτε τόσον ἀρημένος, i. e. quid tibi tanti mali accidit ut tantopere vociferares, Ernest. For ἀρημοῦ, see on Od. 6. 2.

I. 408. Polyphemus means, ' "No-man" is slaying me by craft and not by force.' The Cyclopes understand his words, 'No man is slaying me by craft or force,' and so in v. 410 οὐ τις appears as μή τις, which suggests the pun of μῆτις, inf. v. 414.

I. 415. ὕδιν. ὕδύνησι, 'in agony of anguish;' the ring of the two words being intentional.

I. 420. ἄριστα. Od. 3. 129; see on 2. 203.

I. 423. ὡς τε περὶ ψ., utpote de vita.

I. 425. ὄψες. Aristarch. seems to have written here *ō̄psēs metri grat.* But as ὄψις (Lat. *opsis*) has the digamma, the short o may be lengthened before it, on the analogy of a short vowel lengthened before a liquid.

I. 433. Join τοῦ νῶτα καταλαβάν, 'Having grasped his back, I lay curled up under his shaggy belly; and having turned over, I held on by my hands firmly to the thick wool.'

I. 435. στρεφθεὶς seems to refer to his position of holding on back downwards; others render, 'twisting my hands in.' Χερσῖν is emphatic: the ἔταιροι were tied on.

- l. 438. καὶ τότε, apodosis, cp. sup. vv. 59, 171.
- l. 439. ἀμέμπτον, an imperfect formed from μέμπτα, perf. of μηκάομαι.
- l. 443. οὐ οἰ. The enclit. of, 'for him,' throws back its accent. 'He did not know that men had been tied, *unawares to bim*.'
- l. 445. σταυρόμενος, see on sup. v. 219, 'loaded with his wool and me.'
- l. 446. ἐπιμασσ., sup. v. 302.
- l. 447. ξεσύνο, § 20. 4.
- l. 448. λελαμμ. οἴών, 'left behind by.' Μενέλαος Ἀντιλόχοιο λείπετο, Il. 23. 523. With πάρος ἔρχεαι, cp. Od. 4. 811.
- l. 455. πεφυγμένον, with accus. In Od. 1. 18 with genit., q. v.
- l. 456. εἰ δὴ, 'couldst thou feel as I do.'
- l. 458. For οἱ . . θεονομένου, see on Od. 6. 157.
- l. 460. οὐτιδανὸς Οὖτις, 'good-for-nothing No-man.'
- l. 462. οὐθέντες has no plural verb with which to go. The main idea is split up into λαβμην and ὑπέλυσα, 'I began to loose myself from under the sheep, and then I released,' etc.
- l. 464. τανα-ύ-ποδα, the ν represents the digamma, § 2. The original form was ταναζέποδα, from root ταν as in τείνω, etc. δημῳ, notice the accent.
- l. 465. πολλὰ περιτροπά, 'often turning round,' sc. in fear.
- l. 468. ἀνανεύεν = to intimate refusal by shaking the head: κατα-
νέων = to assent, v. 490 inf. Join οὐκ/είων κλαίεν.
- l. 473. See on Od. 5. 400.
- l. 474. κερτομ., 'with abusive [words].'
- l. 475. The emphasis is on ἀνάλκιδος, 'no coward's comrades,' etc. 'Your evil deeds were sure to come home to you.'
- l. 480. ιηρόθι, § 12. 2.
- l. 483. This line has no place here. A stone thrown προπάρ. ηδε would not go near the rudder. See on v. 540 inf.
- l. 486. πλημμυρίς, 'the [shoreward] wash from the sea,' explaining πλιθρ. κύμα. Not the current or tide, but the swell caused by the stone, 'made the ship come to land.' θερβα, cp. θε-ῆναι, θεσμός.
- l. 489. ἄμβαλλεν κώπης, Lat. *incumbere remis*, Virg. Aen. 5. 15.
- l. 491. Join δλα πρήσσοντες, cp. κέλευθον πρήσσειν, Od. 13. 83. προσηρύθων, 'was going to hail,' imperf.
- l. 497. φθεγξ., of sound generally; αὐδήσαντος, of words.
- l. 498. Join συνάραξε, cp. Od. 12. 412.
- l. 504. φάσθαι, *dic.*
- l. 507. ικάνει, as κιχήσεσθαι, sup. v. 477.
- l. 510. Join μαντεύ. Κυκλώπ., dative = 'for the C.' κατεγήρα, § 20. 1.
- l. 511. τάδε πάντα, 'all this,' viz. 'that I should lose my sight.'
- l. 513. ἀδέγμην, § 20. 4.

l. 517. θεῖος, §§ 3. 3 and 23. I.

l. 518. πομπὴν τὸ ὄτρόν νο. Trans. 'And may hasten your return home .. that the Earth-shaker may grant you one.' πομπ. ὄτρ. occurs Od. 7. 151. The δομέναι .. ἐνν. describes the *particular* form of πομπή, viz. a safe-conduct from Poseidon. Others render, 'And may urge the Earth-shaker to grant you a return home.'

l. 525. ὡς οὐκ, κ.τ.λ. The word *ὡς* takes up an unexpressed *oὐτός* that qualifies the foregoing sentence. Trans. 'Would that I, etc. .. as surely as not even Pos. will heal your eye.' Cp. Od. 17. 253. ll. 13. 827.

l. 527. χεῖρ'[ε].

l. 535. ἀλλοτρίης. Odyss. came home in a Phaeacian ship. Od. 13. 95 foll. 535 = Od. 11. 115.

l. 538. ἐπέρεισε δὲ, 'he put into [his throw] immense strength.'

l. 539. 'And he dashed it down a little behind the ship, but it failed to reach the rudder's tip.' Others join τυτθ. ἔδ. δὲ, 'but he failed by a little.' It is, however, against Homeric usage that δὲ should stand in this position.

l. 540. ἐθεύησεν, from a form δεῖνα for δέω, the *v* representing a digamma, § 2.

l. 542. The χίρος here is the shore of the island (sup. v. 116), not of the land of the Cyclops.

l. 545. εἴσατ[ε], § 23. 7.

l. 546. νῆσα μὲν, apodosis.

l. 549. μή τίς μοι, see on sup. v. 42.

BOOK X.

l. 1. Αἰολίην νῆσον. The ancients identified this with one of the Aeolian Islands on the north coast of Sicily, the group to which belong Lipari and Stromboli. The names Αἴολος [ἀήρει, 'to blow'] and Ἰννοτάδης [ἰππως], are chosen to describe the speed of the winds.

l. 3. πλωτῆ, 'floating.' So the island of Delos was said to float (*erratica Delos*, Ov. Met. 6. 333), till Zeus rooted it in the sea. Cp. Virg. Aen. 3. 76.

l. 5. καὶ = 'as well,' i. e. besides himself. γεγάσσειν = εἰσεῖν, Od. 5. 35, a second perf. from root-verb ΓΑ-Ω, referred to γίγνομαι.

l. 6. ἡβώντες, § 18. 2.

l. 7. ἀκολήτες, i. e. ἀκολήτας, acc. plur. from ἀκολήτης. So ἥψις from ἥψις. Il. 6. 94.

l. 10. κνιστήν, κ.τ.λ., 'and the steaming house echoes all around its outer court.' The steam comes from the roasting meats suggested in δαιμονία and ὄψιατα. The meaning seems to be, that the palace of the

King of Winds is full of moaning sounds, which make themselves heard even in the outer yard. Others read *αὐλη* = *αὐλήσει*, 'flute-playing,' or *αὐλῆ*, or *περιστεναχίζετ* *δοιδῆ*.

1. 14. *φίλαι*, 'Aeolus (included in *τῶν*, v. 13) entertained me.'

1. 17. *ἄλλ' θε τῇ καὶ ἔγώ*, 'but when I, too, [in my turn] began to ask.' The apodosis to *θε* is *οὐδέ τι*. Cp. Od. 1. 16-18.

1. 19. *δέκε δέ μ'*, i.e. *μοι*. *ἐννεάροιο*, [*ἐννέα-ἔρη*], 'nine-seasons-old'; perhaps a round number to express full maturity (as *ἐννῆμαρ*). Others suppose a noun *νεάρη*, i.e. *νέα δύρη*, analogous to *δύρη*. The word *ἐννέαρος* (cp. *ἐν-διος*, Od. 4. 450) would then mean, 'in youthful strength.' *ἐννέαρος*, three syllables, § 4. 3.

1. 24. *παραπνεύσῃ*, sc. that not a breath might get past the fastening.

1. 26. *αὐτοὺς .. αὐτῶν*, 'ourselves,' 'our own folly.' Cp. Od. 1. 17.

1. 28. *δύως* [not *δυως*] = *δυοῖς*, 'day and night alike.'

1. 31. *κεκμηῶτα*, 'tired out, because I was always handling the vessel's sheet myself.' The *τοὼς* is the rope at the lower corner of the sail, by which it was set at the proper angle to catch the wind.

1. 40. *Τροίης*, sc. *γῆς*, Od. 5. 39 = the land of Troy. Join *κειμ. ληίδ.*, 'store from the booty,' partit. gen.

1. 42. *κενεῖς σὺν χ. χ.* Here *σὺν* is adverbial, 'bringing along with us only empty hands.' Others join *συνέχοντας*, 'holding together [i.e. because there is nothing between them] empty hands.'

1. 45. *δασσος τις*, see on Od. 9. 348.

1. 51. *ἀποφθῆμην*, 2 aor. med. optat.; so *φθῆτο*, Od. 11. 330.

II. 56-58 = Od. 9. 85-87.

1. 56. *ἡπέρουν*, used generally for *terra firma*; here it refers only to an island.

1. 59. *διαστάμενος*, as Schol. *διαδὸν ἐλόμενος*, 'having taken to attend me.'

1. 66 = Od. 7. 320.

1. 68. *πρὸς τοῖσι τε*, 'and besides them [sc. *ἴταιροις*] cruel sleep.'

1. 69. *σχέτλιος*, cp. Lat. *improbus*, and see note on Od. 5. 118.

1. 75. *τόδ'* *ἰκάνεις*, 'thou art come *tbus*;' lit. 'art come this [coming]' Cp. Od. 1. 409. *ἀπεχθόμενος* is, according to Buttmann, an aorist part. from pres. *ἀπεχθάνομαι*. Others refer it at once to a present *ἀπέχθομαι*. Aeolus does but express the common belief (which Job's friends held), that misfortune was a sign of a man having offended heaven.

1. 79. *ἐπει* introduces the reason why they were obliged to row, 'since no more did any wafting wind show itself.' *πομπὴ* includes every means for the accomplishment of a journey. With *φαίνετο*, cp. Od. 4. 361.

1. 81. *Ἄρμον*. The later Greeks put the Laestrygones in Sicily. Cp. Thucyd. 6. 2. The Romans made Formiae the city of Lamus, and

Horace says that Formian wine ripens in a Laestrygonian jar. Hor. Odd. 3. 16, 34; 17, 1, foll.

1. 82. Τηλέπυλος seems to be the name of the town, Λαοι. the epithet. The name can hardly signify 'far-gated' [τῆλε-πύλη], which is meaningless; but rather 'big-gated,' as suited for giants, v. 120. The root τηλ-, seen in τηλεθάω, is ΘΑΛ= 'to grow big.' See note on τηλεγετος, Od. 4. 11.

δοι ποιμένα ποιμήν, κ.τ.λ. Trans. 'Where, as he drives home his flock, shepherd hails shepherd, and the other, driving forth his flock, answers him. In this place a man who could do without sleep might earn two sets of wages; one by minding cattle, and the other by pasturing white sheep, for the outgoings of night and day are close together.' As in northern latitudes, of which Homer may have heard some stories, there is no real night in the country of the Laestrygones. Day dawned almost the same instant that night fell. So we may roughly consider the twenty-four hours of day and night divided into two halves of twelve hours of uninterrupted daylight. A man who could do without sleep could spend half this time in feeding sheep, and the other half in minding cattle, and so get double wages for double work. He would drive home the first batch as twilight fell, and would be ready to take out the second batch directly the daylight reappeared, which happened so immediately that the outward-bound and homeward-bound herdsmen actually passed one another in the gateway. Strictly speaking, the words ἐγγὺς.. κέλευθοι ought equally to imply the nearness of the night to the dawn, as well as of dawn to night; but it is only of the latter that the poet is thinking.

1. 88. τετυχηκε, [τυγχάνω], scarcely stronger than ἐστί. Cf. νείσιο διαπρύσιον τετυχηκώς, Il. 17. 748. Διαμπερές, 'right along,' of the unbroken continuity of the cliff.

1. 91. ἐνθ' οἱ γε, apodosis to ἐνθ' ἐτεῖ, sup. v. 87. ἔχον, 'steered,' Od. 3. 182; 9. 279.

1. 95. αὐτὰρ ἔγδν, 'But I [opp. to *ai μὲν*] kept back my ship outside the harbour, there, at its outermost edge.'

1. 96. ἐπ' ἁσχατ., a nearer definition of *αὔτοῦ*, as *αὔτοῦ τῷδ'* ἐπὶ χῶρῃ, inf. v. 271. Join ἐκ-δήσας, 'having made my hawsers fast to a rock.'

1. 97. παιπαλέσσον, Od. 3. 170.

1. 98. βιῶν ἔργα = 'ploughed land;' ἀνδρῶν = 'vineyards and gardens.'

1. 100. προτεῖν, § 23. 1.

1. 103. ἐκβάντες, sc. νηῶν. With οἴνοι δδὸν, cp. ἔρχεσθαι δδὸν, Il. 1. 151.

1. 105. ξύμβληντο, § 20. 2.

1. 106. θυγατέρ[ι], § 6.

1. 110. 'Asked who was king of this people, and over whom he

reigned.' So with reading *οἰσιν*. For δε after δε τις in an indirect question, cf. Od. 17. 363

γνοίη δ' οἴ τινές εἰσιν ἐναῖσιμοι, οἴ τ' ἀθεμίστοι.

The common reading *τοῖσιν*, is by some regarded as = *τέοισι*, i. e. *τίσι*, as τοῦ = τίνος.

I. 112. ἐπέφραδεν, § 16. 2.

I. 113. δάσην . . κορυφὴν, for the attraction, cp. Od. 9. 322. *ἄστυγον*, § 20. 1. Join κατέστυγον = 'they loathed her.'

I. 121. ἀπὸ πετράων, probably the throwers were standing on the *āstyal* of v. 89.

I. 124. 'And spearing them like fishes, they carried them off for a horrid meal.' *ἀπερπ.* *δάιτα*, used predicatively.

I. 126. *τόφρα δὲ*, apodosis to *ὅφρα*, sup. οἱ = Laestrygones, τοὺς = the crews of Odysseus.

I. 129 = Od. 9. 489.

Il. 133, 134 = Od. 9. 62, 63.

I. 135. *Αἴανη νῆσος*, so *Αἴανη Κίρκη*. Od. 5. 334. Cp. Virg. Aen. 3.

385

Et salis Ausonii lustrandum navibus aequor

Infernique lacus Aeaeaenque insula Circes,

for the Romans put Circe's home on the promontory of Circeii (*Monte Circello*) in Italy.

I. 136. θέδει αὐδήσεσθαι, see on Od. 5. 334.

I. 137. δλοσόφρονος = 'the sorcerer,' literally, a man of dangerous wisdom. Cp. Od. 1. 52.

I. 140. κατηγ. νηὶ, 'we put in with our ship;' opposed to *ἀνάγεσθαι*, 'to put out to sea.' νηὶ is an instrumental dative, as *ἱπποισι*, Od. 4. 8.

Il. 143, 144 = Od. 9. 75, 76.

I. 144. τέλεσε, i. e. 'brought full daylight.' Cp. Od. 9. 5.

I. 149. δέσσατο, § 3. 5.

I. 152. αἴθοπα, 'ruddy,' because of the flames showing through it.

I. 153. δοάσσατο, 'seemed,' 1st aor. form from root ΔΙF. From same root comes δέατο or δέαρο, Od. 6. 242.

I. 155. προέμεν, 2nd aor. inf. of προέημ.

I. 156 = Od. 12. 368.

I. 159. δ μὲν . . πιόμενος, 'He came down to the river from his feeding-ground in the wood, to drink.' The fut. of πίνω in Homer always with ι.

I. 162. Lit. 'and it,' viz. the brazen spear, 'passed,' cp. Od. 5. 68 ή δε .. ήμερίς. For μακῶν, see under μηκάομαι in Lex. and cp. § 20. 1.

I. 165. τὸ μὲν [sc. δόρυ], 'The spear I laid down there on the ground and let it lie, but I pulled brushwood and withies, and having plaited a rope, a fathom-long, well twisted across and across, I tied,' etc. ἀμφοτέροθεν thus applies to the method of plaiting, others make it refer to the

'whole length' of the rope from end to end. With the attraction *λογοτέλης*, cp. Od. 9. 325.

l. 169. καταλοφάδεια, the older spelling, according to Eustath. Others read καταλοφάδια, with the short syllable lengthened *metri grat.* Odysseus tied the creature's legs together and put his head through, so the deer hung down behind from his neck.

l. 171. ἡπέρη, 'one hand,' i. e. the 'other,' in reference to the hand that held the spear.

l. 172. νεός, § 11. 6. ἑταῖρος .. ἀνδρα ἔκαστον, cf. Od. 2. 252, 258.

l. 176. δῆμα, sc. ἔστιν, 'so long as there is.' In this address the main clause begins δᾶλλ' ἀγετε, but the sentence that gives the reason is put first, sc. οὐ γάρ πω. Cp. inf. v. 190, 192, 226.

l. 179. ἐκκαλυψ. They had covered their heads in their sorrow. Cf. Od. 8. 85, 92.

l. 181 = Od. 4. 47.

l. 182 = Od. 2. 261.

ll. 183-187 = Od. 9. 556-560.

l. 188 = Od. 9. 171.

l. 189 = Od. 12. 271.

ll. 190-192. δύσφος and δύώς, 'west and east,' and more nearly defined by the following οὐδ' ὅπῃ .. δίνεῖται (i. e. διανεῖται from διανέμομαι).

l. 195. πέρι .. ἐστεφάνωται = 'rings round,' 'surrounds.'

l. 196. αὔτη, in opposition to the high ground, σκοπίη.

l. 202. δᾶλλ' οὐ γάρ = 'but [all in vain], for no good came by their weeping.'

l. 209. ἄμμει, § 15. 1. 'They found in the glens Circe's house built of polished stones, on open ground,' i. e. with clear view all round: περισκέπτειρ from σκέπτομαι. Others render 'sheltered,' from σκέπω.

l. 212. ὄρεστεροι, 'of the mountain'; for the termination, cp. ἄγρετεροι, θηλύτεροι, ημέτεροι.

l. 213. ἐθελήσεν, 'charmed.'

l. 217. Their master (ἀναξ) always brings them 'tit-bits for their appetite'; so ἵνα πλησιάσατο θυμὸν, Od. 19. 199.

l. 225. κήδ. κεδνότ., 'nearest and dearest.'

l. 231. κάλει, 'bade them in.'

l. 234. The proper name for this mess (here called σῖτος) is κυκεῶν, as inf. v. 290. Cp. Il. 11. 624. χλωρὸς = 'yellow.'

l. 238. Join κατὰ .. ἔργυν.

l. 241. ἔρχατο, cp. Od. 9. 221.

l. 242. παρ-ἴβαλεν, 'threw beside them.'

l. 247. βεβολημένος, as if from form βολέω, for the perfect pass. of βάλλω is βεβλημένος. Cp. βεβολήσατο, Il. 9. 3.

l. 249. ἀγαστάμεθ' ἔξερ., lit. 'were amazed as we questioned,' where we should say, 'questioned him in our amazement.'

l. 262. ἀμφὶ δὲ [sc. βαλόμην] τόξα, ‘and across my shoulders I threw my bow and arrows.’

l. 263. ἡγάγεαι, § 21. 3.

l. 264. ἀμφοτέρησι, sc. χερσὶ, Od. 5. 428.

l. 265 = Od. 2. 362.

l. 268. τούσδεσι, Od. 2. 47, ‘with these men here;’ the ἔταροι who had not gone to Circe’s house. σῶν, *tuorum*.

l. 273. ἐπλεγο, aor. πέλομαι, cf. Od. 2. 364, properly refers back to the moment of Eurylochus’ story. Trans. ‘is come upon me.’

l. 279. πρώτον ὑπηρήτη, [ὑπήνη properly the part below the mouth; then, the hair thereon], ‘just bearded.’ Cp. Virg. Aen. 9. 181

Ora puer prima signans intonsa iuventa.

l. 280 = Od. 2. 302.

l. 281. δὴ αὐτ', one syllable, § 4. 3.

l. 282. οὖθε, ‘yonder,’ pointing to Circe’s house.

l. 283. ἔρχαται, Od. 9. 221.

l. 288. ἀλαλκεῖν, Ep. aor. from root ἀλκ., which occurs in form ἀλέξω, ‘to ward off,’ generally with dat., as ἀλ. νήσσοις πῦρ, Il. 9. 347; here with genit., κράτος (*κάρα*).

l. 290. κυκεῶ = κυκεῶνα, see sup. v. 235.

l. 295. ἐνατέλαι, (inf. for imperat., as v. 297 δωμάτησθαι, v. 299 κέλεσθαι), ‘rush upon her.’

l. 298. αὐτὸν = αὐτόν σε, ‘and may intreat you well yourself.’

l. 299. μακάρων δρκον, ‘the oath of the blessed Gods,’ i. e. the oath which the Gods take, sc. by Styx. Cp. Od. 2. 337. See the similar act of Calypso, Od. 5. 184. Others translate, ‘by the Gods,’ *deos obtestata*.

l. 300 = Od. 5. 179.

l. 301. ἀπογυμνωθέντα = ‘disarmed,’ so γυμνὸς ἀτερ κόρυθός τε καὶ δεσμός, Il. 21. 50.

l. 303. φύσιν, here (like φυῆ) ‘its appearance.’

l. 304. ἕσπε, § 17. 6.

l. 305. θεοί καλέουσι is a phrase that may imply that it is a poetical or an old-fashioned word. Cp. Πλαγκτὰς τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι, Od. 12. 61. See also Il. 1. 403; 2. 814; 14. 291; 20. 74.

l. 309. ήτα, § 23. 3.

l. 316. δέντη is the reading of most editions, an older form is δέναι, from δένω, so γήραι, Od. 11. 136.

l. 318. οὐδέ μ' ἰό., ‘and she failed to charm me.’

l. 320. λέγο, § 20. 3, from λέγω, [root ΛΕΞ], ‘lie down.’

l. 323. ὑπέδραψε, i. e. ‘ran crouching under his sword-arm and so clasped his knees.’

l. 325. τίς πόθεν; *quis bominum [et] unde?*

l. 327. The force is not changed by the doubled οὐδέ. One neg. goes to the verb and one to negative the ἄλλος.

I. 328. ὅς κε πίῃ καὶ ἀμειψ. The full phrase would be *καὶ οὐδὲ πῶτερον*. ἀμειψηται τάδε φάρμ., 'and whose teeth these drugs have passed.' Perhaps we might render ἀμειψηται, 'lets pass;' so that 1 verbs may have the same subject.

- I. 330. πολύτροπος, see Od. 1. 1.
- I. 333. θέο = θοῦ, 'put up thy sword in its sheath.'
- I. 334. ἐπιβεόμεν, cp. Od. 6. 262.
- I. 335. πεποιθόμεν = πεποιθώμεν.
- I. 337. πῶς γάρ με κέλεαι; 'Why, how canst thou bid me?' inf. v. 383. κέλεαι, two syllables.
- I. 339. αὐτὸν, sc. με.
- II. 343. 344 = Od. 5. 178, 179.
- I. 348. τέως, 'meanwhile.'
- I. 349. ξασι, § 23. 4.
- I. 351. εἰς ἄλαδε. See on Od. 11. 18.
- I. 353. λίτα, see Od. 1. 130.
- I. 360. ξέσσεν, ξέω, 'boiled.'
- I. 361. ξέσσα, particip. from aor. εξα, 'I set' (root "ΕΩ). Tr 'Having seated me in a bath, she washed me from [i.e. with water] from a great tripod-basin, [pouring it] down over head and should after she had mixed it to a nice warmth'; lit. θυμ-ἄρτες, 'what suits fancy,' used predicatively with κεράσσα. Λδ' for ξλοε, imperf. from another form of λοιός.
- I. 363. Join ἔξειλετο γυνῶν, 'till she had taken the heart-break weariness from my limbs.'
- I. 364. λίπ' ξλαίφ, Od. 3. 466.
- II. 364. 365 = Od. 3. 466, 467.
- I. 366. εἰσ δὲ begins the apodosis.
- II. 368-372 = Od. 1. 136-140.
- I. 378. λοος ἀναύδωρ, 'like a dumb man.'
- I. 383. τίς γάρ κεν ἀνήρ; 'Why, what man who was right-minded could bear to taste meat and drink before he had rescued his comrades.'
- I. 384. πρὶν .. πρὶν = ante .. quam.
- I. 385. λύσασθαι (mid. voice), of Odysseus rescuing his comrades himself: λύσον (active, v. 387), of Circe doing it for Odysseus. S Chryses, λυσόμενος θύγατρα, and of Agamemnon, τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσα I. 13, 29.
- I. 386. πρόφρ. κελεύεις, 'dost bid me with all thine heart,' see on 5. 161.
- I. 388. δι' ἦκ μ. βεβ., i. e., 'passed through the hall and went out of it.'
- I. 393. δις πρὶν, 'which the baleful drug had made to grow there before.'
- I. 397. 'They clung to my hands .. each one of them,' cp. Od. 2. 1 'and into the hearts of all there stole a tender sorrow.'

l. 398. ίμερ. γέος is like 'tears of joy'; γέος implies the noise of crying, and not only the feeling in the heart.

l. 403. To draw a ship up on land implied the intention of a long stay. 'Bring all your stores to grottos and place them therein,' if we read *ἐν στ. πελαῖ*. The reading *κτήματα δὲ σπηγ.*—'Bring them to the grottos, and all the ship's tackling (*ὅπλα*).'

l. 405. λέναι, inf. for imperat.

l. 409. κατὰ . . χέοντας.

l. 410. 'And as when the calves in the homestead around the drove of cows that have come back to the fold-yard when they have had their fill of grass'—(here the verb in the conjunct. after *ὅτι* ἀντὶ should come in, but the construction changes after the parenthesis and goes on with the simple indicative)—'they all leap together before them, nor can the pens hold them, but with loud lowing they run round their mothers; so they, when they saw me, threw themselves upon me, with tears'—*ἔχωντο*, like *ἀμφιέχωντο*, used with accus., Od. 16. 214)—'and their feeling seemed to be just as if they were come to their home and the very city of rugged Ithaca.'

l. 425. ὅτρύνεσθε . . ἐπεσθαι, 'make haste to accompany me;' so *ὅτρύνοντ* λέναι, Od. 17. 183.

l. 427. ἐπηερανὸν, 'good store,' Od. 6. 86. 427 = Od. 7. 99.

l. 430 = Od. 4. 77.

l. 431. πόσ' ίμεν; 'Whither are we going?' So *ίμεν*, 1st plur. from *εἰμι*, Od. 2. 127.

l. 432. καταβήμεναι, the epexegesis of *κακῶν τούτων*. See p. 228, ad fin.

l. 433. ποιήσεται, i. e. *ποιήσηται*, § 3. 4, with *κεν*, 'who will make us all either swine or wolves or lions, so that perforce we should have to keep ward at Circe's house,' cf. Od. 7. 93. οὐ περ Κ. ἔρξε seems to take up only the *καὶ ἀνάγκη*, 'all against our own will, even as the Cyclops treated us,' (*ἔρδω*). But *ἔρξ*, or *ἔρξ*, might come from *ἔργω*, 'shut us up.'

l. 435. οἱ μέσσαυλον, 'bis inner court.'

l. 437. τούτου, sc. 'Οδυσσέως.

l. 440. τῷ οἱ ἀποτρήξας, 'having therewith smitten off his head, near kinsman though he was, to dash it to the ground.' τῷ, sc. *ξίφει*.

l. 442 = Od. 9. 493.

l. 444. νῆστος ἔρυθαι, 'to guard the ship.' 444 = Od. 9. 194.

l. 451 = Od. 4. 50.

l. 453. φράσσαντό τ' ἐσάντα, 'and recognised each other face to face.'

l. 457. θαλ. γέον, 'a burst of sorrow,' on the analogy of θαλ. δάκρυ.

l. 463. ἀσκελέες [σκέλλω, 'to dry'] καὶ ἀθυμοί, 'withered and spiritless.'

1. 465. ἐπεὶ η̄, two syllables, § 4. 3. πέποσθε for πέπονθτε, i.e. πεπόνθατε, (πάσχω), *passi estis.*

1. 467. τελεσφόρον, see on Od. 4. 86.

1. 469. περὶ .. ἔτραπον, 'returned on their course,' so as to begin anew. The next line seems to have been interpolated from Hes. Theog. 59.

1. 472. δαιμόνιος, properly, 'a man possessed,' a term used to describe any one whose conduct seems extraordinary. Here meaning 'demented,' as proved by his forgetfulness of home.

1. 481. γούνων, 'by her knees,' so λιπσίσθαι Ζηνὸς, 'by Zens.' The phrase is suggested by the ordinary γούνων ἀπτεσθαι.

1. 486. ἀμφ' ἑμὲ, simply, 'around me.'

1. 491. ἐπαινὴ, 'dread,' an epithet only of Persephone, is rightly interpreted by Scholiast as = αἰνὴ. Buttmann Lexil. s. v. would write ἐπ' αἰνὴ, 'and dread P. besides.' Others regard the word as = ἐπαινετὴ, 'renowned,' like ἀγανὴ, Od. II. 213.

1. 493. μάντης, from μάντις, as πόλης from πόλις. Others read μάντιος, which requires ἀλᾶν or ἀλᾶον.

1. 494. 'To whom P. granted his wits even after death, alone [of all the dead] to have his senses, while *they* flit as phantoms.'

1. 495. οὐδ̄ attracted into case of τῷ. πεπνῦσθαι, perf. from πνέω. Cf. πεπνυμένος.

II. 496-499 = Od. 4. 538-541.

1. 499. κυλινδόρενος, Od. 4. 542.

1. 502. 'Αἴσος, sc. δῶμα. The forms ἀΐσος gen., and ἀΐδη dat., necessitate a form of the nom. 'Αἴς.

1. 506. Join ἀνὰ πετάσσας, 'having spread aloft.'

1. 507. ησθαι, inf. for imper. κε φίργοτ, almost = 'future.' Cp. sup. v. 288, Od. I. 396.

1. 508. Πίκεανὸς is represented as a river encircling the whole expanse of land and sea. When the earth is represented on the shield of Achilles (II. 18), the ocean-stream forms the rim of the shield. It was perhaps separated by a bank from the sea round which it flowed, and in this bank there may have been one or two openings. At any rate, when this stream was crossed (*περάν*) the traveller was beyond the confines of the world, and the *ἀκτὴ λάχεια* on the further side belonged to the kingdom of Hades.

1. 509. For λάχεια, (v. I. ἐλάχεια), see on Od. 9. 116.

1. 511. κέλσαι (§ 19. 2), inf. for imperat. Here begins the apodosis to ἀλλ' ὅπερ τ' ἄν.

1. 513. Πυριφ. τε βέοντι Κόκυτός τε. The grammarians call this arrangement of the plural verb with a singular subject preceding and following, the σχῆμα 'Αλκμανικόν, as if it were common in Alcman's writings. So in II. 5. 774

ἡχι βοὰς Σιμόει συμβάλλετον ηδὲ Σκάμανδρος.

I. 515. θύω ποταμῶν, according to Schol., the meeting of the Cocytus and Pyriphlegethon, whose united waters flow into Acheron.

I. 517. δοσον τε πυγούσιον, for the constr., see Od. 9. 322. πυγή adj. from πυγὴ, 'a cubit in length and breadth.'

I. 518. ἀμφ' αὐτῷ δὲ, 'and round the edge thereof pour a drink-offering for all the dead.'

I. 521. γουνοθεῖαι, with double meaning of supplication and promise, viz. that you will perform (*δέξειν*) a sacrifice.

I. 523. ἔσθλῶν, 'treasures,' lit. 'good things.'

I. 524. ἀπάνευθεν = 'apart from the rest.' οἶφεν, 'for himself alone.'

I. 526. λίση, 1 aor. subj. λίσσομαι, *cum vero supplicaveris.*

I. 527. For the gender θῆλων μέλαιναν, see on Od. 4. 406. 'Turning the victim towards the nether-darkness,' not with head stretched back and looking upwards, as in sacrificing to the Gods above, 'and do thou thyself turn away'—(not to pry into such mysteries)—'moving towards the stream of the river (Oceanos).' He is to look back from the *ἀπὸν λάχεια* of v. 509, in the direction of the world of the living, across the ocean-stream over which he has now passed.

I. 531. δνῶξαι, aor. from δνάγω.

I. 532. κατάκειτ[αι] = *jacenti*, the ordinary reading (*κατέκειται*) is unintelligible. From ἐτάροισι the construction passes into the accus. and infin. in δείραντας κατακήι.

I. 537. πρὶν Τ. πίθεοσθαι, 'Suffer not the shades to come near to the blood [in the trench] till thou hast enquired of Teiresias.'

II. 539, 540 = Od. 4. 389, 390.

II. 543–545 = Od. 5. 230–232.

I. 548. ἀνερῆτε, probably as Buttm., only as a strengthened form of ἀητη, 'to breathe;' spoken of the deep breathing of sleep. Others, from the use of ἄνθον, 'flower,' or 'prime,' interpret it by ἀνανθίζεται, 'call the flower of sleep,' like the *molles carpere somnos*, Virg. Georg.

3. 435.

I. 551. The second οὐδὲ goes closely with ἐνθεῖν, *ne abbinet quidem.*

I. 554. οὐ here seems to be the demonstr., *bic quidem.*

ἐν δώμασι. To enjoy the cool air he lay down on the flat roof. Starting up suddenly, he forgot to descend 'by going to the long ladder,' these last words forming the important clause.

I. 556. κινημένων, from κινῆμαι, another form of κινοῦμαι.

I. 559. καταντικρὺ is written in some edd. as one word = 'right down from.' Others join κατὰ τέγεος, and make ἀντικρὺ the adv. qualifying τέσειν. Join ἐγεάγη, as in ἐξ αὐχένα δέξη, Il. 5. 161.

I. 562. 'Ye are thinking, may be, to return.' The mid. indic. of φημὶ is rare. Cp. Od. 6. 200.

I. 563. ἦμιν . . χρηστομένους, see on 532, sup.

I. 567. Join κατὰ with ἐγείρειν = καθείρειν, or take it adverbially.

Others join καταῦθι, as κατόπισθε, παραῦθι. γδων = ἐγδαον, 3rd plu imperf. of γοάω.

l. 568 = sup. v. 202.

l. 571. Join παρὰ νηὶ κατέδησεν with θηλ. μέλαυν. Cp. sup. v. 527. οἰχομένη, 'having left us,' i. e. unperceived, as the following word explain, 'having easily slipped away from us.'

BOOK XI.

- l. 4. 'We took and put on ship-board those (sup. 10. 572) sheep.' ἔβησα, transitive aor. from βαίνω.
 l. 5 = Od. 10. 570.
 l. 8 = Od. 10. 136.
 l. 9. πονησάμενοι δπλα, 'having set in order the tackling.' Cp. O. 9. 250.
 l. 10 = Od. 9. 78.
 l. 11. πανημερής, used adverbially with ποντοπ., 'as she moved over the waters all day long.'

l. 13. πέρατα Ὡκεανοῖο, 'the bounding-line [of the world] formed by the ocean-stream;' so ἀνέμων κῦμα, 'the wave caused by the winds,' O. 13. 99.

l. 14. Κιμμερίων πόλις .. κεκαλυμμένοι. *Constructio ad sensum.* See on inf. v. 91.

- l. 15. ήέρι, 'mist.' 15 = Od. 8. 562.
 l. 18. ἀπ' οὐρανόθεν, see Od. 10. 351, *els* ἄλαθε, where either termination or preposition is superfluous.
 l. 19. Join ἐπὶ . . τέταρται.
 l. 20 = Od. 9. 546.
 l. 21. παρὰ ρόον, 'along the stream.'
 l. 22. φράσε, sc. in Od. 10. 516.
 l. 24. ἕσχον, perhaps 'held them' till Odysseus was ready to slay them, as in v. 35. Al. 'brought them.'
 ll. 25-37. See Od. 10. 517-530.
 l. 35. ἀπεδειροτ. ἐς βόθρον, 'cut their throats [for the blood to run into the trench.]' Cp. μῆλα ἵερεύειν ἐς πηγάς, Il. 23. 148.

l. 37. ἐξ Τερέβεν, § 4. 1.
 ll. 38-43. Cp. Virg. Georg. 4. 471, foll., and Aen. 6. 306, fo. These verses have been rejected by many ancient and modern commentators, as being inconsistent with the following account of the ghosts coming up one by one.

l. 40. οὐτάμενοι. These participles are best described as from the syncopated aorist, § 20. 4, with a passive signification. Cp. κτάμενοι Od. 22. 412; ἀλιτήμενος, Od. 4. 807. Others regard them as pe-

pass. forms with change of accent, because they have passed in usage from verbs into adjectives.

I. 42. of πολλοί ἐφοίτων, *qui adveniebant frequentes.*

II. 44–50 = Od. 10. 531–537.

I. 51. Elpenor appeared first, because, his corpse [so σῶμα always in Homer] having remained unburied, he could not go down δόμον "Αἴδος εἶσω. Cf. Virg. Aen. 6. 337–339.

I. 58. 'Thou wast quicker coming [*ἰὸν* in best MSS. instead of *ἔὸν*] here on foot than I with my black ship.' φθάνειν implies a comparative notion, and so is followed by ή, as sometimes βούλομαι. See inf. 489.

I. 60 = Od. 10. 504.

I. 61. δᾶσε, δᾶσω. The form δᾶσα occurs Od. 10. 68. δθέσφατος here refers to the excessive quantity, as in the phrase κρέα δσπερα. See, for δθέσφ., Buttm. Lexil. s. v.

I. 62. καταλέγμενος, § 20. 4. See on 10. 555–560.

II. 63–65 = Od. 10. 558–560.

I. 66. τῶν δπιθεν, rightly the Schol. καταλελειμένων οίκοι, further explained by the words οὐ παρεβντων. Trans. 'And now I beseech thee by [genit. as in Od. 2. 68] those we have left behind, not here with us.'

I. 70. σχήσεις νῆα, Od. 10. 91.

I. 72. καταλείπειν, inf. for imperat., as in vv. 74, 75.

I. 73. νοσφίσθεις, 'turning away from me.' So νοσφίσατο, inf.

v. 425.

I. 76. ἀνδρὸς δυστήνοιο does not follow the case of μοι, but depends directly upon σῆμα, 'the tomb of an unhappy man,' as a monument to all posterity; lit, 'even for posterity to hear of.' Od. 3. 204.

I. 81. στυγεροῖστ, 'sad.' So inf. v. 465.

I. 82. δνευθεν ἐφ' αἴματι ἰσχών, 'holding away from myself over the blood.' Odysseus sits on the side of the pit nearest to the living world, and holds out his sword at arm's length.

I. 83. ἔτέρωθεν is the side of the pit nearest to Erebus.

I. 88. προτέρην ίμεν πρὶν πυθέσθαι = ante accedere quam sciscitatus essem. προτέρην .. πρὶν, like πρὶν .. πρὶν.

I. 89 = Od. 10. 537.

I. 91. χρύσεον, two syllables. ἔχων agreeing with Τειρεσίας implied in Τει., ψυχή: *constructio ad sensum.* See sup. v. 14.

I. 94. ήλιθες δφρα ίδη, subjunct. after aor. tense, because in sense it = ἐλήλυθας.

I. 97. ἀναχαστ., 'having retreated.' Join ξίφος ἔγκατέπηξα, 'But he, that faultless seer, when he had drunk the dark blood, then accosted me.'

I. 100. δίζηαι for δίζησαι. For a similar dropping of σ, cp. the forms βέβληαι, μέμνηαι. 'Thou enquirest after a pleasant return, Odysseus; but, the God will make it a hard one for you.'

I. 102. Λήστεν, sc. σε, 'that thou wilt go unnoticed of P.' δ, i.e. καθ' δ, *propterea quod*, 'because he hath stored up wrath in his heart against you, but still for all that [καλ δε, even thus], though suffering troubles, you may yet come home.' For δ so used, cp. Od. 12. 295. Others make it equivalent to δε, which occurs in the corresponding line, Od. 13. 342.

I. 107. Θρινακή, a legendary island, not to be confounded with Sicily, which was called Trinacria from its three promontories (*τρεῖς ἀκραι*). The name may have some allusion to the trident (*θρῖναξ*) of Poseidon. See Od. 12. 127.

I. 108. εὐρῆτε, conjunctive after δηπότε κε, sup. v. 106.

I. 110. 'Now if you leave them unharmed ἀστεάς, § 4. 3) and keep the thought of your return in mind, then you may still reach Ithaca.' ἔάρος for ἔάρες, from ἔάρω.

I. 113. 'And should you yourself escape, you will come there late, in wretched plight, having lost all your comrades.' νεῖται, 2 sing. pres. from νέομαι or νείομαι, which contain a future notion like εἰμι. In Od. 12. 188, we have νεῖται.

II. 114, 115 = Od. 9. 534, 535.

I. 120. κτείνεις, conjunct. of aor. ξέτεινα.

I. 121. ἔρχεσθαι, infin. for imperat., as *διποτελέσθειν* and ἔρθειν, inf. l.

I. 132. To come to the country of men unacquainted with salt seems to be a poetical way of saying, 'when you have quietly settled down inland, far away from the sea,' the only source of salt known to the ancients.

I. 127. The token by which Odysseus would know that he had reached the place was that a man of the country would meet him, and show his utter ignorance of sea life by mistaking an oar for a winnowing-shovel.

I. 128. φῆγ, § 23. 5. ἔχειν, sc. σε. The apodosis begins with κατότε δή.

I. 131. ἐπιβήτροπα, 'the mate.'

I. 133 = Od. 4. 479.

I. 134. θάνατος ἐξ ἀλός, 'a death far away from the sea.' So ίκ καπνοῦ, Od. 16. 288. Others join ἐλεύσεται ἐξ ἀλός, 'shall come upon you from the sea,' which agrees with the later legend that Odysseus was slain by Telegonus (his son by Circe) who, not recognising his father, shot at and mortally wounded him with a spear tipped with a fish-bone, as if the sea would be his foe to the last. But this agrees less well with ἀβληχρός = 'mild,' from root βλακ, i.e. μλακ, as in μαλακ-ός.

I. 135. For τοῖος, see on Od. 1. 209.

ὅς κέ σε, 'which shall slay thee when pressed by the burden of a fair old age.'

I. 136. λιπαρῷ, lit. 'sleek' or 'shining.' For ἀρημα, see on Od. 6. 2.

I. 141. τήνδε, 'yonder.'

1. 144. *τὸν ἔοντα.* *τὸν* predicate = *τοῦτον ἔοντα*, ‘how she can recognise me as being the man [I really am].’ Cp. *οὐ πώ φησι τὸν εἶναι*, Od. 23, 116.

1. 147. *ὅν τινα.. ἐνίψει,* *quemcumque mortuorum sanguinem accedere siveris, is tibi vera renuntiabit* (for δὲ introducing the apodosis, cp. Od. 12. 41), *cucunque vero denegaveris, is tibi rursus revertetur.*

1. 151. Join καὶ δέ θέτεν.

1. 153. *ἔγω*, sc. *ἐμέ*.

Vv. 157-159 are suspicious, as being inconsistent with vv. 502, 508, 513.

1. 160. Join δάλωμενος πολὺν χρόνον.

1. 161. The case of *νηὶ.. ἐπάροις* is the regular instrumental dat. = ‘by means of.’

1. 166. *Ἀχαΐδος*, (*Ἀχαις*), sc. *γῆς* = Peloponnesus. *δαμής* = *ἡμέτερας*.

1. 171. *τανηλεγέος*, Od. 2. 100.

1. 174. *εἰπὲ πατρὸς*, ‘tell me of my father,’ on analogy of *πεύθεσθαι, ἀκούειν*.

1. 175. *γέρας*, here = ‘the sovereignty.’

1. 183. ‘*Videtur nimirum prius appetuisse Anticlea quam Penelope proci ambirent, Ulyssisque facultates diriperent*,’ Löwe.

1. 185. *τεμένεα*, § 3. 4, the royal demesnes. *δαῖτας*, κ.τ.λ., ‘banquets which it is meet that a judge should enjoy, for all invite him.’ A king was, by right of his position, a judge also.

1. 186. *ἀλεγύνειν*, properly, ‘to take trouble about,’ ‘be interested in.’ This description of Telemachus is hardly reconcilable with the fact that he could not have been more than fourteen years of age at this time.

1. 187. *πατὴρ*, ‘Laertes.’ *αὐτόθι* defined by *ἀγρῷ*, ‘in the country.’

1. 188. *εἴναι*, used predicatively, ‘nor has he by way of bedding.’

1. 190. *χειμά*, ‘through the winter.’

1. 191. *εἴται*, perf. pass. in med. sense from *ἴννυμι*.

1. 193. *γουνὸν ἀλωῆς*, Od. 1. 193. *οἱ βεβλήσαται*, ‘are laid for him.’

1. 195. *δέξει μέγα*, ‘makes his sorrow grow big, and old age besides (ἔπι) is come upon him.’

1. 201. ‘Robs the limbs of life.’ *ἔξελλα*, aorist of custom.

1. 202. The key-word of the sentence is *πόθος*, the sense of which is carried on both to *μῆδεα* and *ἀγανοφφ*. Trans. ‘But regret for thee, and [for] thy counsels, and [for] thy tenderness.’ As if it were, ‘and thy counsels [now lost to me] and thy tenderness [so much missed].’

1. 205. Cp. Virg. Aen. 2. 792 foll.

Ter conatus ibi collo dare braccia circum :

Ter frustra comprensa manus effugit imago,

Par levibus ventis volucrique simillima somno.

1. 207. *εἴκελον*, adverbial as *ἴσον*, inf. v. 577.

1. 208. *γενέσκετο*, § 17. 6. *κηρόθι*, § 12. 2 (a).

'whole length' of the rope from end to end. With the attraction δέων τὸ ὄργυιαν, cp. Od. 9. 325.

I. 169. καταλοφάδεια, the older spelling, according to Eustath. Others read καταλοφάδια, with the short syllable lengthened *metri grat.* Odysseus tied the creature's legs together and put his head through, so the deer hung down behind from his neck.

I. 171. ἑτέρῃ, 'one hand,' i. e. the 'other,' in reference to the hand that held the spear.

I. 172. νεός, § 11. 6. ἐταίρους . . δύναρα ἔκαστον, cf. Od. 2. 251, 258.

I. 176. ὅφει, sc. ιστήν, 'so long as there is.' In this address the main clause begins δὲλλ' ἀγετε, but the sentence that gives the reason is put first, sc. οὐ γάρ πω. Cp. inf. v. 190, 192, 226.

I. 179. ἔκκαλυψ. They had covered their heads in their sorrow. Cf. Od. 8. 85, 92.

I. 181 = Od. 4. 47.

I. 182 = Od. 2. 261.

II. 183-187 = Od. 9. 556-560.

I. 188 = Od. 9. 171.

I. 189 = Od. 12. 271.

II. 190-192. ζέφος and ηώς, 'west and east,' and more nearly defined by the following οὐδὲ δῆπε . . ἀννεῖται (i. e. ἀνανεῖται from ἀνανίειμαι).

I. 195. πέρι . . ἐστεφάνωται = 'rings round,' 'surrounds.'

I. 196. αἰτή, in opposition to the high ground, σκοτίη.

I. 202. δὲλλ' οὐ γάρ = 'but [all in vain], for no good came by their weeping.'

I. 209. ἄμμε, § 15. 1. 'They found in the glens Circe's house built of polished stones, on open ground,' i. e. with clear view all round: περὶ σκέπτοτε from σκέπτομαι. Others render 'sheltered,' from σκέπω.

I. 212. δρέστεροι, 'of the mountain,' for the termination, cp. ἀγρότερος, θηλύτερος, ἡμέτερος.

I. 213. θελέειν, 'charmed.'

I. 217. Their master (ἀναξ) always brings them 'tit-bits for their appetite;' so ἵνα πλησαλατο θυμόν, Od. 19. 199.

I. 225. κήδ. κεδνότ., 'nearest and dearest.'

I. 231. κάλει, 'bade them in.'

I. 234. The proper name for this mess (here called σῖτος) is κυκέλω, as inf. v. 290. Cp. Il. 11. 624. χλωρός = 'yellow.'

I. 238. Join κατὰ . . ἔργυν.

I. 241. ἔρχατο, cp. Od. 9. 221.

I. 242. παρ-ἴβαλεν, 'threw beside them.'

I. 247. βεβολημένος, as if from form βολέω, for the perfect pass. of βάλλω is βεβολημένος. Cp. βεβολήσατο, Il. 9. 3.

I. 249. ἀγαστάμεθ ἤσερ., lit. 'were amazed as we questioned,' where we should say, 'questioned him in our amazement.'

l. 262. ἀμφὶ δὲ [sc. βαλόμην] τόξα, 'and across my shoulders I threw my bow and arrows.'

l. 263. ἡνάγεā, § 21. 3.

l. 264. ἀμφοτέρησι, sc. χεροῖ, Od. 5. 428.

l. 265 = Od. 2. 362.

l. 268. τοῖσιδεσι, Od. 2. 47, 'with these men here;' the ἔταροι who had not gone to Circe's house. σῶν, tuorum.

l. 273. ἐπλετο, aor. πέλομαι, cf. Od. 2. 364, properly refers back to the moment of Eurylochus' story. Trans. 'is come upon me.'

l. 279. πρῶτον ὑπηνίτηρη, [ὑπήνη properly the part below the mouth; then, the hair thereon], 'just bearded.' Cp. Virg. Aen. 9. 181

Ora puer prima signans intonsa iuventa.

l. 280 = Od. 2. 302.

l. 281. δὴ αὐτ', one syllable, § 4. 3.

l. 282. οὖθε, 'yonder,' pointing to Circe's house.

l. 283. ἔρχαται, Od. 9. 221.

l. 288. ἀλαλκεῖν, Ep. aor. from root ἀλκ., which occurs in form ἀλέξω, 'to ward off,' generally with dat., as ἀλ. νήσσαι πῦρ, Il. 9. 347; here with genit., κράτος (κάρα).

l. 290. κυκεῶ = κυκεῶντα, see sup. v. 235.

l. 295. ἐπαΐξαι, (inf. for imperat., as v. 297 ἀναγίνασθαι, v. 299 κέλεσθαι), 'rush upon her.'

l. 298. αὐτὸν = αὐτόν σε, 'and may intreat you well yourself.'

l. 299. μακάρων δρκον, 'the oath of the blessed Gods,' i. e. the oath which the Gods take, sc. by Styx. Cp. Od. 2. 337. See the similar act of Calypso, Od. 5. 184. Others translate, 'by the Gods,' *deos obtestata*.

l. 300 = Od. 5. 179.

l. 301. ἀπογυμνωθέντα = 'disarmed,' so γυμνὸς ἀπερ κόρυθός τε καὶ δασίδος, Il. 21. 50.

l. 303. φύσιν, here (like φυῆ) 'its appearance.'

l. 304. ἵσκε, § 17. 6.

l. 305. θεοὶ καλέουσι is a phrase that may imply that it is a poetical or an old-fashioned word. Cp. Πλαγκτὸς τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι, Od. 12. 61. See also Il. 1. 403; 2. 814; 14. 291; 20. 74.

l. 309. ήτα, § 23. 3.

l. 316. δέντη is the reading of most editions, an older form is δέναι, from δένειν, so γήραι, Od. 11. 136.

l. 318. οὐδέ μ' ἔθ., 'and she failed to charm me.'

l. 320. λέξο, § 20. 3, from λέγω, [root ΛΕΞ], 'lie down.'

l. 323. ὑπέθραψε, i. e. 'ran crouching under his sword-arm and so clasped his knees.'

l. 325. τίς πόθεν; quis bonum [et] unde?

l. 327. The force is not changed by the doubled οὐδέ. One neg. goes to the verb and one to negative the ἀλλος.

L 328. ὅς κε πή καὶ ἀμεψ. The full phrase would be καὶ οὗ ἔρπος δός πρῶτ. ἀμείψηται τάδε φάρμ., 'and whose teeth these drugs have once passed.' Perhaps we might render ἀμείψεται, 'lets pass;' so that both verbs may have the same subject.

1. 330. πολύτροπος, see Od. I. I.
1. 333. θέο = θοῦ, 'put up thy sword in its sheath.'
1. 334. ἐπιβελομέν, cp. Od. 6. 262.
1. 335. πεποιθόμεν = πεποιθώμεν.
1. 337. πῶς γάρ με κέλεαι; 'Why, how canst thou bid me?' Cp. inf. v. 383. κέλεαι, two syllables.
1. 339. αὐτὸν, sc. με.
- II. 343, 344 = Od. 5. 178, 179.
1. 348. τέως, 'meanwhile.'
1. 349. ξαστ., § 23. 4.
1. 351. εἰς ἄλαβε. See on Od. II. 18.
1. 353. λίτα, see Od. I. 130.
1. 360. ζέσσεν, ζέω, 'boiled.'
1. 361. ξεσσα, particip. from aor. ξέσα, 'I set' (root "ΕΞ). Trans. 'Having seated me in a bath, she washed me from [i. e. with water from] a great tripod-basin, [pouring it] down over head and shoulders, after she had mixed it to a nice warmth;' lit. θυμ-ἄρπες, 'what suits the fancy,' used predicatively with κεράσσασα. Λό' for ξέλος, imperf. from λέω, another form of λοίω.
1. 363. Join ἤξελλετο γυνῶν, 'till she had taken the heart-breaking weariness from my limbs.'
1. 364. λίπ' ἄλαιφ, Od. 3. 466.
- II. 364, 365 = Od. 3. 466, 467.
1. 366. εἰσε Σὲ begins the apodosis.
- II. 368-372 = Od. I. 136-140.
1. 378. Ιτος ἀναίδε, 'like a dumb man.'
1. 383. τίς γάρ κεν ἀνήρ; 'Why, what man who was right-minded could bear to taste meat and drink before he had rescued his comrades?'
1. 384. πρὶν .. πρὶν = ante .. quam.
1. 385. λύσασθαί (mid. voice), of Odysseus rescuing his comrades *for himself*: λύσον (active, v. 387), of Circe doing it for Odysseus. So of Chryses, λυσάμενος θύγατρα, and of Agamemnon, τὴν δ' ἐγώ οὐ λύσω, II. I. 13, 29.
1. 386. πρόφρ. κελεύεις, 'dost bid me with all thine heart,' see on Od. 5. 161.
1. 388. δι' ἐκ μ. βεβ., i. e., 'passed through the hall and went out of it.'
1. 393. δις πρὶν, 'which the baleful drug had made to grow thereon before.'
1. 397. 'They clung to my hands .. each one of them,' cp. Od. 2. 252, 'and into the hearts of all there stole a tender sorrow.'

l. 398. ίμερ. γέος is like 'tears of joy'; γέος implies the noise of crying, and not only the feeling in the heart.

l. 403. To draw a ship up on land implied the intention of a long stay. 'Bring all your stores to grottos and place them therein,' if we read *ἐν στ. τελαῖ*. The reading *κτήματα δὲ σωη.* = 'Bring them to the grottos, and all the ship's tackling (*δωλα*).'

l. 405. ίέναι, inf. for imperat.

l. 409. κατὰ . . χέοντας.

l. 410. 'And as when the calves in the homestead around the drove of cows that have come back to the fold-yard when they have had their fill of grass'—(here the verb in the conjunct. after *ἢ*'*ἄν* should come in, but the construction changes after the parenthesis and goes on with the simple indicative)—'they all leap together before them, nor can the pens hold them, but with loud lowing they run round their mothers; so they, when they saw me, threw themselves upon me, with tears'—έχωτο, like *ἀμφιέχωντο*, used with accus., Od. 16. 214)—'and their feeling seemed to be just as if they were come to their home and the very city of rugged Ithaca.'

l. 425. δέτρυνεσθε . . πιπεσθαι, 'make haste to accompany me;' so *δέτρύνονται* ίέναι, Od. 17. 183.

l. 427. ἐπηγεανδν, 'good store,' Od. 6. 86. 427 = Od. 7. 99.

l. 430 = Od. 4. 77.

l. 431. πόσος' ίμεν; 'Whither are we going?' So ίμεν, 1st plur. from είμι, Od. 2. 127.

l. 432. καταβήμεναι, the epexegesis of κακῶν τούτων. See p. 228, ad fin.

l. 433. ποιήσεται, i. e. ποιήσηται, § 3. 4, with κερ, 'who will make us all either swine or wolves or lions, so that perforce we should have to keep ward at Circe's house,' cf. Od. 7. 93. ὡς περ Κ. ἔρξε seems to take up only the καὶ ἀνάγκη, 'all against our own will, even as the Cyclops treated us,' (ἔρδω). But ἔρξ, or ἔρξ', might come from ἔργω, 'shut us up.'

l. 435. οἱ μέσσαυλον, 'bis inner court.'

l. 437. τούτου, sc. 'Οδυσσέως.

l. 440. τῷ οἱ ἀποτρήξας, 'having therewith smitten off his head, near kinsman though he was, to dash it to the ground.' τῷ, sc. ξίφει.

l. 442 = Od. 9. 493.

l. 444. νῆα ἔρυσθαι, 'to guard the ship.' 444 = Od. 9. 194.

l. 451 = Od. 4. 50.

l. 453. φράσσαντό τ' ἐσάντα, 'and recognised each other. face to face.'

l. 457. θαλ. γέον, 'a burst of sorrow,' on the analogy of θαλ. δάκρυ.

l. 463. ἀσκελέες [σκέλλω, 'to dry'] καὶ ἀθυμοτ, 'withered and spiritless.'

l. 465. ἐπεῑ ἦ, two syllables, § 4. 3. πέπονθε for πέπονθτε, i.e. πεπόνθατε, (*πάσχω*), *passi estis*.

l. 467. τελεσφόρον, see on Od. 4. 86.

l. 469. περὶ . ἔτραπον, 'returned on their course,' so as to begin anew. The next line seems to have been interpolated from Hes. Theog. 59.

l. 472. δαιμόνιος, properly, 'a man possessed,' a term used to describe any one whose conduct seems extraordinary. Here meaning 'demented,' as proved by his forgetfulness of home.

l. 481. γούνων, 'by her knees,' so λισσέσθαι Ζηνὸς, 'by Zeus.' The phrase is suggested by the ordinary γούνων ἀπτεσθαι.

l. 486. ἀμφ' ἑμὲ, simply, 'around me.'

l. 491. ἐπαινή, 'dread,' an epithet only of Persephone, is rightly interpreted by Scholiast as = αἰνή. Buttmann Lexil. s. v. would write ἐπ' αἰνή, 'and dread P. *besides*.' Others regard the word as = ἐπαινεῖ, 'renowned,' like ἀγανή, Od. II. 213.

l. 493. μάντης, from μάντις, as πόλης from πόλις. Others read μάντιος, which requires ἀλλον or ἀλλα.

l. 494. 'To whom P. granted his wits even after death, alone [of all the dead] to have his senses, while they flit as phantoms.'

l. 495. οἴῳ attracted into case of τῷ. πεπνῦσθαι, perf. from πνέω. Cf. πεπνυμένος.

ll. 496-499 = Od. 4. 538-541.

l. 499. κυλινδόμενος, Od. 4. 542.

l. 502. 'Αἴδος, sc. δῶμα. The forms δίδος gen., and δίδι dat., necessitate a form of the nom. 'Aīd.

l. 506. Join ἀνὰ πετάσσεις, 'having spread aloft.'

l. 507. ήσθαι, inf. for imper. κε φίρησι, almost = 'future.' Cp. sup. v. 288, Od. I. 396.

l. 508. Ωκεανός is represented as a river encircling the whole expanse of land and sea. When the earth is represented on the shield of Achilles (Il. 18), the ocean-stream forms the rim of the shield. It was perhaps separated by a bank from the sea round which it flowed, and in this bank there may have been one or two openings. At any rate, when this stream was crossed (*περάν*) the traveller was beyond the confines of the world, and the ἀκτὴ λάχεια on the further side belonged to the kingdom of Hades.

l. 509. For λάχεια, (v. l. ἐλάχεια), see on Od. 9. 116.

l. 511. κέλσαι (§ 19. 2), inf. for imperat. Here begins the apodosis to δᾶλλ' ὅπερ' ἀν.

l. 513. Πυριφ. τε βέουσι Κάκυτός τε. The grammarians call this arrangement of the plural verb with a singular subject preceding and following, the σχῆμα 'Αλκεμανικόν, as if it were common in Alcman's writings. So in Il. 5. 774

ἢχι ρόας Σιμέεια συμβάλλετον τῇδε Σκάμανδρος.

l. 515. δύω ποταμῶν, according to Schol., the meeting of the Cocytus and Pyriphlegethon, whose united waters flow into Acheron.

l. 517. δσον τε πυγούσιον, for the constr., see Od. 9. 322. πυγ. adj. from πυγὴ, 'a cubit in length and breadth.'

l. 518. δμφ' αὐτῷ δὲ, 'and round the edge thereof pour a drink-offering for all the dead.'

l. 521. γουνοθεῖαι, with double meaning of supplication and promise, viz. that you will perform (*δέξεται*) a sacrifice.

l. 523. ἀσθλῶν, 'treasures,' lit. 'good things.'

l. 524. ἀπάνευθεν = 'apart from the rest.' οἴη, 'for himself alone.'

l. 526. λίσῃ, i aor. subj. λίσσομαι, *cum vero supplicaveris*.

l. 527. For the gender θῆλυν μέλαιναν, see on Od. 4. 406. 'Turning the victim towards the nether-darkness,' not with head stretched back and looking upwards, as in sacrificing to the Gods above, 'and do thou thyself turn away'—(not to pry into such mysteries)—'moving towards the stream of the river (Oceanos).' He is to look back from the *δικῆ* λάχεια of v. 509, in the direction of the world of the living, across the ocean-stream over which he has now passed.

l. 531. δνᾶξαι, aor. from δνάγω.

l. 532. κατάκειτ[αι] = *jacent*, the ordinary reading (*κατέκειτ*) is unintelligible. From ἐτάροις the construction passes into the accus. and infin. in δέιραντας κατακήι.

l. 537. πρὶν T. πύθεσθαι, 'Suffer not the shades to come near to the blood [in the trench] till thou hast enquired of Teiresias.'

ll. 539, 540 = Od. 4. 389, 390.

ll. 543-545 = Od. 5. 230-232.

l. 548. ἀντεῖτε, probably as Buttm., only as a strengthened form of ἀημ, 'to breathe;' spoken of the deep breathing of sleep. Others, from the use of ἀντορ, 'flower,' or 'prime,' interpret it by δνανθίζετε, 'cull the flower of sleep,' like the *molles carpere somnos*, Virg. Georg.

3. 435.

l. 551. The second οὐδὲ goes closely with ξνθετ, *ne abbinet quidem*.

l. 554. δε here seems to be the demonstr., *bic quidem*.

ἐν δώμασι. To enjoy the cool air he lay down on the flat roof. Starting up suddenly, he forgot to descend 'by going to the long ladder,' these last words forming the important clause.

l. 556. κινυμένων, from κινῦμαι, another form of κινοῦμαι.

l. 559. καταντικρὺ is written in some edd. as one word = 'right down from.' Others join κατὰ τέγεος, and make δντικρὺ the adv. qualifying πέσετ. Join ἔξεάγη, as in ἐξ αβχέντα δξη, Il. 5. 161.

l. 562. 'Ye are thinking, may be, to return.' The mid. indic. of φημ is rare. Cp. Od. 6. 200.

l. 563. ἡμῖν .. χρησομένους, see on 532, sup.

l. 567. Join κατὰ with ἐξθεόντος = καθεξόμενοι, or take it adverbially.

Others join *καταῆθι*, as *κατόπισθε*, *παραῆθι*. *γέων* = *ἐγέων*, 3rd plur. imperf. of *γοάω*.

1. 568 = sup. v. 202.

1. 571. Join *παρὰ νηὶ κατέδησεν* with *θηλ. μέλαιν*. Cp. sup. v. 527. *οἰχομένη*, 'having left us,' i. e. unperceived, as the following words explain, 'having easily slipped away from us.'

BOOK XI.

1. 4. 'We took and put on ship-board those (sup. 10. 572) sheep.' *ἔβησα*, transitive aor. from *βαίνω*.
1. 5 = Od. 10. 570.
1. 8 = Od. 10. 136.
1. 9. *πονησάμενοι δπλα*, 'having set in order the tackling.' Cp. Od. 9. 250.
1. 10 = Od. 9. 78.
1. 11. *πανημερής*, used adverbially with *ποντωτόρ.*, 'as she moved over the waters all day long.'
1. 13. *πείρατα Ὡκεανοῖο*, 'the bounding-line [of the world] formed by the ocean-stream;' so *ἀνέμων κῦμα*, 'the wave caused by the winds,' Od. 13. 99.
1. 14. *Κυμερίων πόλις . . . κεκαλυμμένοι*. *Constructio ad sensum*. See on inf. v. 91.
1. 15. *ἡέρι*, 'mist.' 15 = Od. 8. 562.
1. 18. &^{π'} *ούρανόθεν*, see Od. 10. 351, *εἰς ἀλαδε*, where either termination or preposition is superfluous.
1. 19. Join *ἐπὶ . . . τέταρται*.
1. 20 = Od. 9. 546.
1. 21. *παρὰ ρόον*, 'along the stream.'
1. 22. *φράσε*, sc. in Od. 10. 516.
1. 24. *ἴσχον*, perhaps 'held them' till Odysseus was ready to slay them, as in v. 35. Al. 'brought them.'
11. 25-37. See Od. 10. 517-530.
1. 35. *ἀπεδειροτ.* *ἐς βέθρον*, 'cut their throats [for the blood to run] into the trench.' Cp. *μῆλα ιερεύειν ἐς πηγάς*, Il. 23. 148.
1. 37. *ἔξ Ερέβευς*, § 4. 1.
11. 38-43. Cp. Virg. Georg. 4. 471, foll., and Aen. 6. 306, foll. These verses have been rejected by many ancient and modern commentators, as being inconsistent with the following account of the ghosts coming up one by one.
1. 40. *οὐτάμενοι*. These participles are best described as from the syncopated aorist, § 20. 4, with a passive signification. Cp. *κτάμενος*, Od. 22. 412; *δλιτήμενος*, Od. 4. 807. Others regard them as perf.

pass. forms with change of accent, because they have passed in usage from verbs into adjectives.

I. 42. οἱ πολλοὶ ἔφοιτων, qui adveniebant *frequentes*.

II. 44-50 = Od. 10. 531-537.

I. 51. Elpenor appeared first, because, his corpse [so σῶμα always in Homer] having remained unburied, he could not go down δόμον 'Αἰδος εἶσω. Cf. Virg. Aen. 6. 337-339.

I. 58. 'Thou wast quicker coming [*λάπ* in best MSS. instead of *ἔλαν*] here on foot than I with my black ship.' φθάνειν implies a comparative notion, and so is followed by ή, as sometimes βούλομαι. See inf. 489.

I. 60 = Od. 10. 504.

I. 61. &σε, δάω. The form δᾶσα occurs Od. 10. 68. ἀθέσφατος here refers to the excessive quantity, as in the phrase κρέα δάσπετα. See, for δθέσφ., Buttm. Lexil. s. v.

I. 62. καταλέγμενος, § 20. 4. See on 10. 555-560.

II. 63-65 = Od. 10. 558-560.

I. 66. τῶν δπιθεν, rightly the Schol. καταλελειμμένων οἴκοι, further explained by the words οὐ παρεόντων. Trans. 'And now I beseech thee by [genit. as in Od. 2. 68] those we have left behind, not here with us.'

I. 70. σχήσεις νῆα, Od. 10. 91.

I. 72. καταλείπειν, inf. for imperat., as in vv. 74, 75.

I. 73. νοσφίσθεις, 'turning away from me.' So νοσφίσατο, inf. v. 425.

I. 76. ἀνδρὸς δυστήνοιο does not follow the case of μοι, but depends directly upon σῆμα, 'the tomb of an unhappy man,' as a monument to all posterity; lit, 'even for posterity to hear of.' Od. 3. 204.

I. 81. στυγερῶσι, 'sad.' So inf. v. 465.

I. 82. ἀνευθεν ἐφ' αἴματι ἵσχων, 'holding away from myself over the blood.' Odysseus sits on the side of the pit nearest to the living world, and holds out his sword at arm's length.

I. 83. ἐτέρωθεν is the side of the pit nearest to Erebus.

I. 88. προτέρην ἴμεν πρὶν πυθέοθαι = ante accedere quam sciscitatus essem. προτέρην .. πρὶν, like πρὶν .. πρὶν.

I. 89 = Od. 10. 537.

I. 91. χρύσεον, two syllables. ἔχων agreeing with Τειρεσίας implied in Τει. ψυχή: *constructio ad sensum*. See sup. v. 14.

I. 94. ἥλυθες δῆρα θῆγ, subjunct. after aor. tense, because in sense it = ἐλήλυθας.

I. 97. ἀναχασ., 'having retreated.' Join ξέφος ἔγκατέπηξα, 'But he, that faultless seer, when he had drunk the dark blood, then accosted me.'

I. 100. δίζηται for δίζησαι. For a similar dropping of σ, cp. the forms βέβληται, μέμνηται. 'Thou enquirest after a pleasant return, Odysseus; but, the God will make it a hard one for you.'

I. 102. **λήσειν**, sc. **σε**, 'that thou wilt go unnoticed of P.' **δ**, i.e. **καθ'** δ, *properea quod*, 'because he hath stored up wrath in his heart against you, but still for all that [**καὶ δο,** even thus], though suffering troubles, you may yet come home.' For δ so used, cp. Od. 12. 295. Others make it equivalent to δ, which occurs in the corresponding line, Od. 13. 342.

I. 107. **Θρινακή**, a legendary island, not to be confounded with Sicily, which was called Trinacria from its three promontories (**τρεῖς ἄκραι**). The name may have some allusion to the trident (**θρίναξ**) of Poseidon. See Od. 12. 127.

I. 108. **εἴρητε**, conjunctive after **διπόθε τε κε**, sup. v. 106.

I. 110. 'Now if you leave them unharmed **ἀσητέας**, § 4. 3) and keep the thought of your return in mind, then you may still reach Ithaca.' **ἔάρες** for **ἔάρης**, from **ἔαω**.

I. 113. 'And should you yourself escape, you will come there late, in wretched plight, having lost all your comrades.' **νεῖται**, 2 sing. pres. from **νέομαι** or **νείμαι**, which contain a future notion like **εἰμι**. In Od. 12. 188, we have **νεῖται**.

II. 114, 115 = Od. 9. 534, 535.

I. 120. **κτείνεις**, conjunct. of aor. **ἔκτεινα**.

I. 121. **Ιρχεσθαί**, infin. for imperat., as **ἄποστελχειν** and **ἔρθειν**, inf. 1.

I. 132. To come to the country of men unacquainted with salt seems to be a poetical way of saying, 'when you have quietly settled down inland, far away from the sea,' the only source of salt known to the ancients.

I. 127. The token by which Odysseus would know that he had reached the place was that a man of the country would meet him, and show his utter ignorance of sea life by mistaking an oar for a winnowing-shovel.

I. 128. **φῆμη**, § 23. 5. **ἴχειν**, sc. **σε**. The apodosis begins with **εἰδέτο** δή.

I. 131. **ἔπιβήτορα**, 'the mate.'

I. 133 = Od. 4. 479.

I. 134. **θάνατος** ἐξ ἀλός, 'a death far away from the sea.' So **καπνού**, Od. 16. 288. Others join **ἀλεύσεται** ἐξ ἀλός, 'shall come upon you from the sea,' which agrees with the later legend that Odysseus was slain by Telegonus (his son by Circe) who, not recognising his father, shot at and mortally wounded him with a spear tipped with a fish-bone, as if the sea would be his foe to the last. But this agrees less well with **ἀβληχρος** = 'mild,' from root **βλακ**, i.e. **μλακ**, as in **μλακ-ί**.

I. 135. For **τοτος**, see on Od. 1. 209.

δε κέ σε, 'which shall slay thee when pressed by the burden of a fair old age.'

I. 136. **λιπαρῷ**, lit. 'sleek' or 'shining.' For **ἀφηρη**, see on Od. 6. 2.

I. 141. **τήνδε**, 'yonder.'

l. 144. τὸν ἔοντα. τὸν predicate = τοῦτον ἔοντα, 'how she can recognise me as being the man [I really am].' Cp. οὐ πώ φησι τὸν εἶναι, Od. 23, 116.

l. 147. δν πινα.. ἐνίψει, quemcumque mortuorum sanguinem accedere siveris, is tibi vera renuntiabit (for δὲ introducing the apodosis, cp. Od. 12. 41), cuiuscumque vero denegaveris, is tibi rursus revertetur.

l. 151. Join κατὰ ἀλέξεν.

l. 153. ἔγω, sc. ἐμέ.

Vv. 157-159 are suspicious, as being inconsistent with vv. 502, 508, 513.

l. 160. Join ἀλόμενος πολὺν χρόνον.

l. 161. The case of νηι.. ἐπάροις is the regular instrumental dat. = 'by means of.'

l. 166. Ἀχαιόδος, (*Ἀχαιος*), sc. γῆς = Peloponnesus. Δμῆς = ἡμέτερας.

l. 171. τανηλεγέος, Od. 2. 100.

l. 174. εἰπὲ πατρὸς, 'tell me of my father,' on analogy of πεύθεσθαι, δικούειν.

l. 175. γέρας, here = 'the sovereignty.'

l. 183. 'Videtur nimirum prius oppetiuisse Anticlea quam Penelopen proci ambirent, Ulyssisque facultates diriperent,' Löwe.

l. 185. τεμένεα, § 3. 4, the royal demesnes. θαῖτας, κ.τ.λ., 'banquets which it is meet that a judge should enjoy, for all invite him.' A king was, by right of his position, a judge also.

l. 186. ἀλεγίνεται, properly, 'to take trouble about,' 'be interested in.' This description of Telemachus is hardly reconcilable with the fact that he could not have been more than fourteen years of age at this time.

l. 187. πατὴρ, 'Laertes.' αὐτῷ defined by ἀγρῷ, 'in the country.'

l. 188. εἴναι, used predicatively, 'nor has he by way of bedding.'

l. 190. χεῦμα, 'through the winter.'

l. 191. εἴται, perf. pass. in med. sense from ξενυμ.

l. 193. γουνὸν ἀλωῆς, Od. 1. 193. οἱ βεβλήσαται, 'are laid for him.'

l. 195. ἀέξει μέγα, 'makes his sorrow grow big, and old age besides (ἐπι) is come upon him.'

l. 201. 'Robs the limbs of life.' ἔξειλ., aorist of custom.

l. 202. The key-word of the sentence is πόθος, the sense of which is carried on both to μῆδεα and ἀγανοφρ. Trans. 'But regret for thee, and [for] thy counsels, and [for] thy tenderness.' As if it were, 'and thy counsels [now lost to me] and thy tenderness [so much missed].'

l. 205. Cp. Virg. Aen. 2. 792 foll.

Ter conatus ibi collo dare braccia circum :

Ter frustra comprensa manus effugit imago,

Par levibus ventis volucrique simillima somno.

l. 207. εἰκελον, adverbial as Ισον, inf. v. 577.

l. 208. γενέσκετο, § 17. 6. κηρόθι, § 12. 2 (a).

1. 211. εἰν Ἀΐδαο, sc. δόμῳ. Notice dual combined with plural in φύλας χείρε. So Δέλτας μενέτην, Il. 8. 79.
1. 212. τεταρπώμεσθα = 'may weep our fill.' *Est quaedam flere voluptas,* Ov. Trist. 4. 2, 37.
1. 213. The predicate is εἶδωλον. 'Did she send this appearance a mere phantom, so that,' etc.
1. 216. κάμψορε, § 7.
1. 218. δίκη in its first sense of 'custom,' Od. 4. 691. Trans. 'But this is the way with mortals, when one is dead.'
1. 219. ἔχουσι = 'keep together.'
1. 220. τὰ μὲν, sc. σάρκας, δοτέα, ίνας.
1. 222. πεπόηγμαι, 'flits about,' perfect with present force. So πεπόηγμαι, Il. 2. 90. From ποράομαι, Epic form of πέτομαι.
1. 223. 'But hasten back as speedily as thou mayest to the light o day, and bear in mind (lit 'know') all this [that thou hast seen].'
1. 238. ἡράσσωτο, (ἐράομαι), 'fell in love with Enipeus,' a Thessalian river that rises in Othrys and falls into the Apidanus.
1. 239. ίνσι, 'sends' [his waters], used intrans. Cp. Od. 7. 130.
1. 241. τῷ δ' ἄρ' ἐπισάμενος, 'now having likened himself unto him sc. unto the river-god Enipeus.
1. 242. ἐν προχοῦς, § 9. 6.
1. 245. The verse was rejected by the Alexandrian critics, as ζώη λίνει is unhomeric.
1. 250. τοὺς, 'the sons,' masc. gend. implied in τέκνα. κομ. ἀπιταλλ infin. for imperat.
1. 251. ισχεο = 'keep silent.'
1. 253 = Od. 4. 425.
1. 255. θεράποντε Διὸς = 'kings,' as Zeus is the representative king. Warriors are called θ. 'Ἄρης, Il. 2. 110.
1. 256. Iolcos, (now Volo), the capital of the Aeolidae, lay in the district of Magnesia in Thessaly.
1. 257. δ' άρ = Neleus.
1. 258. τοὺς ἑτέρους, i.e. 'the other children' whom she bare, she bare to Cretheus. Cp. οἱ ἀλλοι, Od. 1. 26.
1. 260. τὴν δὲ μέτα = *post illam vero.* Asopus, a river in Boeotia. The founding and fortifying of Thebes by Amphion and Zethus is a older legend than the one which assigns the act to Cadmus; unless we suppose the upper city (*Καδμεία*) to be the work of the latter, and Thebes (*ἡ κάτω πόλις*) of the former.
1. 265. ναύεμεν, because of the Phlegyae who dwelt around.
1. 267. θραυ-μέμνονα, (—μέμονα—μέμ-αα) = *audacio animo.*
1. 268. ἀγκούνησο, § 7. 6. Join ἐν ἀγ. μιγεῖσα.
1. 269. Creon, king of Thebes (not to be confounded with C. brother-in-law of Oedipus), gave his daughter Megara to Heracles for aiding him against the Minyaean.

- I. 270. *νίδε*, with first syllable short; so *ἡράος*, Od. 6. 303; because the diphthong or long vowel is followed by another vowel.
- I. 271. *Οἰδιπόδας*, § 9. 4. from nom. form *Οἰδιπόδης*. Εὐκάστη, called by the tragedians *Ιοκάστη*.
- I. 272. *μέγα ἔργον*, Od. 3. 261.
- I. 274. *ἀφερ* δ', 'At once [after the union] the Gods made the matter *πάνυστα*, neut. plur. as *ἴσα*, etc.] known to men.'
- I. 275. Join *ἄλγεα πάσχων* διὰ δλοῦς βουλῆς θεῶν.
- I. 277. *εἰς Ἀΐδαο*, sc. δῶμα. 'The mighty warder,' lit. 'gate-fitter.'
- I. 278. *ἀψαμένη*. 'Having fastened a noose on high [*αἰπὺν*, *predicat.* with *ἀψαμένη*] from the beam, absorbed in her own sorrow.'
- I. 279. *σχομένη*—'taken up,' 'fast held,' cp. inf. v. 334. τῷ δ', sc. *Dedipus*.
- I. 284. The Minyan (as distinct from the Arcadian, inf. v. 459) Orchomenos was a city in Boeotia at the point where the Cephisus empties itself into the Copaic lake.
- I. 285. *οἱ*, sc. 'to the king,' suggested in the word *ἴθασίλευε*.
- I. 287. *τοῖσι δ'* = *ἐπὶ τοῖσι*, 'besides these.'
- I. 289. *ἴσθεν*, 'Nor was Neleus minded to give her [imperf. tense] to the man who could not,' etc. The cows of the 'mighty Iphiclus' were hard to drive away; *ἄργαλ*. sc. *ἔλασαι*. Melampus, son of Amythaon, was the 'blameless prophet' who undertook to recover these cows from Iphiclus, who had robbed Tyro (v. 235 sup.) of them. But he was caught and imprisoned by the herdsmen, and not released till he had 'uttered all the oracles'; this perhaps means till he had told Iphiclus, who was childless, how he might have an heir. The story is told again Od. 15. 230 foll.
- I. 292. Join *κατὰ-πέθησε*, lit. 'fettered him down.'
- I. 300. *Πολυδεύκεα*, § 4. 3.
- I. 301. *γάια κατέχει* is a common phrase for to be 'dead and buried,' inf. v. 549. In Il. 3. 243, the Tyndarids are described, in the same words, as 'dead and buried in Lacedaemon'; for in the Iliad they are merely mortal. Here, if the lines are genuine, the meaning must be, they are under the earth but not dead, as the next line shows, for though *νέρθεν γῆς* they are still alive, each one on alternate days living in Olympus or in the underworld.
- I. 304. *λελόγχδσιν*, see on Od. 7. 114. The indefinite periods *ἄλλοτε .. ἄλλοτε* are defined by the addition of *ἐτερήμεροι*.
- I. 305. *τὴν δὲ μέτ'*, see on sup. v. 260.
- I. 311. Perhaps because of their brief life (*μυνθαδίω*) the poet specifies that at nine years old they were nine cubits high. *ἔννέσποροι* (see on Od. 10. 19) and *ἴννεέργυοι*, § 4. 3. The γάρ introduces an explanation of *μηκίστους*, 'biggest of men.'
- I. 314. *φυλόπιδα*, generally *φύλοπιν*. With φ. *στῆσαι*, cp. *μάχην στη-*

σάμενοι Od. 9. 54. If vv. 315-316 are genuine, which is doubtful, they must mean that the gods had fled from Mount Olympus into the *ώπαρη* above, and that the Aloidae began piling mountains on Olympus to make a great staircase up to heaven.

1. 319. πρὶν . . λάχνη, 'ere the curly hair had sprouted below their (σφου, § 15. 1) temples, and covered their chins (*γένυς* for *γένυας*, acc. plur. from *γένυς*) with thick down.'

1. 321. *Phaedra*, daughter of the Cretan Minos, and wife of Theseus after the death of Hippolyte. She loved her step-son Hippolytus, who rejected her passion. The Hippolytus of Euripides is on this subject.

Procris, daughter of Erechtheus king of Athens, and wife to Cephalus, to whom she proved untrue, and by whose hands she was unwittingly slain.

Ariadne, daughter of Minos and Pasiphae. She loved Theseus, and followed him on his voyage from Crete, but was killed by Artemis on the island of Dia.

1. 324. ήγε μὲν, 'was fain to take' (imperf.), or 'was carrying off' but he had no joy of her. The legend is not identical with that of the desertion of Ariadne by Theseus in Dia (Naxos) and the love of Dionysus for her. The Dia here named must be the little island (*Standia*) to the north of Crete.

1. 325. μαρτυρίστ. Perhaps the 'information' that she had yielded to Theseus when pledged to Dionysus.

1. 326. *Maera*, a nymph of Artemis, and mother of Locrus by Zeus.

Clymene, mother of Iphiclus, sup. v. 290.

Eriphyle, wife of Amphiarus, bribed with a necklace by Polynices to send her husband on the fatal expedition against Thebes.

1. 327. ἀνδρός, 'for her lord['s life],' gen. of price.

1. 328. μυθήσομαι = μυθήσωμαι.

1. 329. φθίτο, optat, see on Od. 10. 51.

1. 334. κηληθμῷ, 'by the magic' of his story-telling. Then Arete asks, What think you of this man, his outward form and his well-balanced (*ἴσας*, al. 'in accordance' with his external beauty) mind? 'Now, it is *my* guest that he is, yet every one has his share in the honour [of entertaining such a hero]; wherefore be not in a hurry to send him off, nor give short measure of your gifts to one who needs them so sorely.'

1. 341. κέονται, Epicē for κεῖνται.

1. 344. οὐκ ἀπὸ σκοποῦ οὐδ', 'not away from the mark, nor at variance with our own idea.' So the Schol. Others render διὰ δέξη, 'Not different from what we should expect of our queen,' which is simpler. 'But on Alcinous here (*τοῦδε*) depend both promise and performance.'

1. 351. ἐμπῆς = 'notwithstanding,' taking up the *μερ* of the last line.

The *οὖν* strengthens the qualifying force of *ξυπῆς*, as in the combinations
ἢ οὖν, γοῦν.

I. 353 = Od. 1. 539.

I. 354 = Od. 9. 1.

I. 358. καὶ κε τῷ. Apodosis, 'I should like this better,' viz. to go back full-handed. For *καὶ κε*, see on sup. v. III.

I. 363. τὸ μὲν οὗ σε, κ.τ.λ. This indeed we don't think thee to be, viz. a knave. So *ξίσκειν* with accus. and infin., Il. 21. 332

ἄντα σέθεν γάρ

Ξάνθος διηγείται μάχη τίσκομεν εἶναι.

I. 364. οἴλα τε πολλούς, κ.τ.λ. 'Inasmuch as the dark earth breeds many [such] men broadcast'—(others read οἴλα τε πολλὰ = 'as oftentimes,' see on Od. 9. 128)—fashioning falsehoods out of things which one can never see with one's eyes.'

I. 366. ζθεν = ἐκ τοιούτων &, meaning from things which don't admit of proof; or 'pushing falsehoods [to a point (i. e. a perfection)] from which no man can so much as see (sc. that they are falsehoods).' ζθεν in this case = ἐκεῖσε ζθεν. The latter is simpler.

I. 367. ξπι = ξπεστι. ξπι = ξνεισι.

I. 368. ὡς δρ' ἀοιδός, cp. Od. 5. 281.

I. 369. Ἀργείων, specially of the comrades of Odys.

I. 371. ἔτρων, perhaps of the chieftains with him at Troy. The first δρα must be closely joined with αὐτῷ = *tecum*; the second with ξποντο = *comitati sunt*.

I. 373. Odyss. (v. 330) thought the night far spent; Alcinous, in his eagerness to listen, says it is long yet, 'infinitely long' (ἀθέσφ).

I. 381. Join τούτων οἰκτρότερα.

I. 383. ἀντή, 'cry,' i. e. battle, as φύλων, 'clansmen's shout.'

I. 384. γυναικός = Clytaemnestra.

I. 388. ἀγγείρατο, *congregatae erant*, plqpf. with Attic reduplication from ἀγείρω, § 17. 4.

I. 392. πινδός, from form πίττημ *an* earlier form of πετάγνυμ.

I. 393. Δλλ' οὐ γάρ, 'But [he could not do it] for,' etc.

I. 401 = Od. 10. 459.

I. 402. περιταμνόμενον, lit. 'encircling and cutting off from the herd.' A picturesque word to describe cattle-lifting.

I. 403. μαχεύμενον, a form of the present participle with the ο lengthened into a diphthong *metri grat.* μαχέοιτο appears as pres. optat. Il. 1. 272.

I. 411. κατέκτανε, aorist of custom. 411 = Od. 4. 535.

I. 414. ἐν ἀφνεισθ ἀνθρός, sc. δόμῳ.

I. 415. ή γάμῳ, see on Od. 1. 226.

I. 417. μουνάξ = in single combat, or it may refer to any single instances of death.

l. 418. Join ὀλοφύρασ *κε θυμῷ μάλιστα*.

l. 421. οἰκτροτάτην, *predicat.*, 'but saddest of all that I heard was the voice,' etc.

l. 423. ἄμφ' ἵμοι, 'at my side,' sc. at the feast. 'But I, lifting up my hands [sc. beseeching mercy], dropped them to the ground, dying with the sword through me.' Others join χείρας βάλλων περὶ φασγ., as if he made a last effort to defend himself.

l. 424. With ἀποθνήσκ. περὶ φ., cp. Il. 8. 86; 13. 441, 570; 18. 231; 21. 577; 23. 30, and Soph. Aj. 828 φασγάνῳ περιπτυχῆς, lit. 'folded round the blade'; 'but she, merciless one, turned away from me, nor would she bring herself to close my eyes, nor shut my mouth for me, though going to the realm of Hades.'

l. 426. Join καβελεῖν ὅφθ. στόρα τε σπυρεῖσαι.

l. 429. οἷον δὴ, a special instance of the general principle in v. 427, 'such a deed [for example] as she did in having wrought.'

l. 432. Ιδνία, Od. 9. 189.

l. 433. οἴ τε κατ' = κατέχενεν ἔαντῇ αἰσχος. The antecedent to οἴ is also in dative, καὶ ἐκείνῃ ήτις ἦν εὑργος γῆ.

l. 437. ἡχθηρε διὰ = 'worked out his hatred by means of a woman's devices,' cp. sup. v. 276.

l. 441. εἶναι. This infin. and the foll. with imperatival force. 'Wherefore, in this present case [*νῦν*] do thou never be gentle even towards thy wife.'

l. 443. τὸ δὲ κεκρυμμένον εἶναι. For εἶναι we should expect ἔανται, but it is attracted into the infin. to balance φάσθαι. Cp. Il. 6. 87 foll. δὲ .. πέπλον θεῖναι Ἀθηναῖς ἐπὶ γούναις = *illa vero vestem deponat.*

l. 452. 'But that wife of mine suffered me not so much as to take my fill of joy in my son in gazing on him,' [lit. 'in my eyes'].

l. 453. Join με αὐτὸν = ἔμαυτόν.

l. 456. κατισχέμεναι, inf. for imperat. = κάτισχε, *appelle*. These lines are inconsistent with the praise of Penelope's virtue (sup. v. 445), and have been generally rejected. ποτῆδ, neut. adjective as substantive, 'no trust'; so φυκτᾶ, 'escape.' Od. 8. 299.

l. 458. ἀκούετε, sc. 'thou, Odysseus, and thy comrades.' For the tense, equivalent to our use of the perfect, cp. Od. 2. 118.

l. 461 = Od. 1. 196.

l. 464 = Od. 4. 837.

l. 467. Πηλημάδεω. Epic form for Πηλεῖδον, δέω, one syllable, § 4. 3.

l. 468. Πατροκλῆος, as if from nom. Πατρόκλητ. For Antilochus, see Od. 3. 110; 4. 202, 187, etc.

l. 473. 'What strangerfeat wilt thou devise,' sc. than this descent to Hades, explained in next line.

l. 476. ἀφραδίες, see on Od. 10. 495.

478. Scan this line & 'Αχιλ | εῦ Πηλ | - - | - μέγα. The e long, frequently, before a liquid.

479. Τερ. κατὰ χρέος, (cp. ψυχῆ χρησόμενος), 'on business with resias;' so κατὰ πρῆξιν, Od. 3. 72.

482. With στοί μακάρτ., cp. Od. 5. 105.

483. προπάροιθε, 'in time past.' Man stands with his back to the ire; events thus come up behind (*δεισσω*), and so, when past, are πάροιθε.

488. μή μοι θ. γ. παραύδα. 'Comfort me not respecting death.' ατον, accus. of reference.

490. ἀκλήρωφ, explained by the next words, 'one who hath not ch substance.'

493. πρόμος ἔμμεναι, 'to be a chieftain.'

494. πέπτουσαι, with doubled σ, perf. from πυνθάνομαι.

497. Join κατ-έχει. With μν . . χεῖρας, cp. Od. 1. 64.

498. ὑπ' αὐγὸς [sc. εἰμι], ὑπὸ sometimes used in H. when no idea motion seems implied, cp. Il. 15. 267 ζασιν ὑπ' ἡῶ ήέλιον τε.

499. Τροίη, 'the Troad.'

502. τῷ κε, κ.τ.λ. 'In that case would I make grievous my might i invincible hands to [many an] one [of those] who outrage him and it him out from his meed of honour.' With τεφ [τινι, § 15. 2] in s sense, cp. Od. 3. 224. Here the first aor. of στυγέω is used in a lsative sense, στυγητὸν ἀν ποιήσαιμι.

503. For οἱ = τῶν οἱ, cp. Od. 4. 177.

509. Scyros, where he had lived with his grandfather Lycomedes, Odys. brought him away to the war, because the oracle declared that um could not be taken without his aid.

512. νικάσκομεν, § 17. 6, 'beat him.'

513. The readings vary between μαρνάμεθα (the natural opt. from *μναμαι*), and μαρνόμεθα, which has the better MS. authority, and is pported by the analogy of δνοιο (δνίημι) and κρέμοισθε (κρεμάννυμ, μάω).

515. τὸ δν μένος οὐδενὶ εἰκων, 'yielding to nobody in that might of i.'

519. ἀλλ' οἷον, see on Od. 4. 242. Eurypylos, son of Telephus king the Ceteans (so the Mysians are here called from the river Ceteus), is kept back from the expedition to Troy by his mother Astyoche, ter of Priam; she was afterwards persuaded to let her son go by the esent of a golden vine which Priam gave her.

521. γυναῖων = 'given to a woman,' cp. sup. v. 327. The death of e Ceteans was due to these 'gifts,' because they were the cause of eir leader being sent to the war.

524. Join ἐπετέταλτο (ἐπιτέλλω).

l. 525. The line seems a late imitation from Il. 5. 751, where the verbs are appropriately used of the cloud-gates of heaven; but here they are unsuitable as describing the closing or opening of the 'Trojan Horse.'

l. 527. ὑπὸ, 'under them.'

l. 531. ἐξέμεναι, (*ἐξίημι*), 'to let him go forth.'

l. 534. μοιραν, 'fair share' [of the spoil], so *ἴσης*, Od. 9. 42. γέρος ἑσθλὸν = 'the choice prize,' viz. Andromache, cp. Virg. Aen. 2. 469.

l. 536. οἴλα τε πολλὰ, see on Od. 9. 128.

l. 539. βρβᾶσα, § 21. 1, 'with grand step.' ἀσφοδελὸς, adjectival, is accented on ultima. The noun is proparoxyton.

l. 540. γηθοσύνη δ, *gaudens quod.*

l. 542. εἰροντα δὲ κ. ἐ., *sciscitabantur vero de suis quaeque curis*, i.e. about their objects of interest in the upper world. Others render *εἴροντα, narrabant*, following the Scholl.

l. 545. τὴν (*νίκην*) νίκησα, so φιλεῖν φιλότητα, Od. 15. 245. δικαζόμ., 'defending my right.'

l. 546. θήηκε, 'put them up (as a prize).' After the death of Achilles, Thetis offered his armour (Il. 18) to the greatest hero of the Greeks. The claim lay between Odysseus and Ajax. The decision was referred to the captive Trojans (v. 547), who declared for Odysseus. (This version being posthomeric, the line 547 is generally rejected).

l. 549. γαῖα κατέσχεν, see on sup. v. 301.

l. 550. δε περὶ, κ.τ.λ., 'who was beyond all the other Danai both in beauty and achievements, next to,' etc., see on Od. 1. 66.

l. 553. οὐκ ἄρ', 'Didst not thou mean then, even in death, to forget thy wrath against me for those accursed arms? The Gods set them up (as a prize) to be a mischief to the Argives. So mighty a defence for themselves they lost in thee (lit. 'thou didst perish'), and for thy death we Achaeans sorrow continually, even as for the person of Achilles.'

l. 556. With ἀχνύμ. σειο, § 15. 1, cp. Od. 14. 376 ἀχν. οἰχομένῳ ἄνακτος.

l. 558. A shorter form of sentence for ἀλλὰ Ζεὺς αἴτιος δε ἦχθηρι, κ.τ.λ.

l. 560. τέλι, § 15. 1.

l. 565. The whole passage from this line to v. 627 is probably the later introduction of some Rhapsodist, as the earlier commentators did not fail to observe. The main inconsistency lies in making Odysseus an eye-witness of the scenes enacted down in the underworld, whereas according to the original plan of the book, he remains sitting at the side of the trench to question the ghosts as they come up. Trans. 'There, notwithstanding, he would have addressed me in spite of his wrath, or I would (have accosted) him.' This use of δημος is apparently posthomeric, and the use of *κατατεθηγάτων*, without a noun, is at least unusual.

568. *Minos*, son of Zeus and Europa, king of Crete, and a famous giver. It is thus that he appears as lawgiver and arbitrator in the other world; not because he sentences the ghosts to their punishments (after adaptation), but because men after death are represented as still living on the pursuits of their life in the upper world.

570. μν̄ δμφὶ ἀνακτ̄, 'round him, the king.' ερποτ̄, see on sup. 42, 'asked concerning their rights.'

572. *Orion* is the hunter still, and drives his quarry before him in a hunted herd (δμοῦ ελεύντα).

578. μν̄ .. ἡπαρ, sup. v. 497. γυπε.. δύνοντες, dual with plur.

579. δέρτρον = 'the caul.'

580. The readings vary between ἥλκησε and ἔλκησε, a first aor. n ἔλκεω, a poetical form of ἔλκω = 'maltreated.'

584. στεῦτο. The ancients rendered this 'stood,' but the word in Homer always implies 'eager straining' after something. Translating, he strove to drink (supply πέμειν from next clause), but was able (Od. 12. 433) to take it to drink.' The verb only occurs in d sing. pres. and imperf., and is probably from a form στέομαι (ημ) in the sense of 'raising one's self' in a particular direction, *anīng* after something.'

586. ἀπολέσκετο, iterative form from ἀπώλετο; so φάνεσκε from ἀπη. καταζήνασκε from κατ-αζάίνω.

588. κατὰ κρῆθεν, sync. from κάρηθεν, κάρη, 'down from above.' Others write κατ' ἀκρηθεν = κατ' ἀκρης.

590. συκέαι, two syllables, § 4. 3.

591. Join τῶν ἐπιμάσσονται χερσὶ, quas comprebendere manibus.

592. τὸς δὲ, apodosis. βίπτασκε, § 17. 6.

597. δέκρον ὑπερβ., 'to send it over the hill top.' κραταις = 'the force-mastering force.' Cp. Od. 12. 124, where the name recurs actually personified. Here it is a sort of half impersonation. 'The force turned stone back.'

598. Notice the rhythm of these lines describing the slow laborious ascent of the stone and its rapid and bounding descent. With ἀναδῆς, the use of the Lat. *improbus*.

602. αὐτὸς, the hero himself, in opp. to εἴδωλον, 'his phantom form.' The lines 602-604 are generally rejected; 604 is borrowed from Hesiod, but the former lines express an idea too refined for Homeric psychology, and are inconsistent with the early conception of Hebe the virgin.

605. 'And round him was raised a clamour of the dead, flying everywhere in dismay (ἀτύχεσθαι πεδίοιο, Il. 6. 24): and there was he, in dark night, holding his bow bare (from its case) and an arrow on the string, glaring about terribly, like one ever about to shoot. And awful belt round his breast was a strap of gold, whereon were wrought marvellous devices, bears and wild boars and fierce-eyed lions,

and battles and slayings of men. May he who treasured up [the design of] that belt in his craft, having once fashioned it, never fashion any other work.' In this passage, the multiplication of participles without a finite verb is remarkable. The wish expressed may only imply that the belt was simply perfection and the craftsman had better 'let well alone,' lest he should fall short of it, or more likely, *σμερδαλ*, gives the key, and so the poet naively hopes that never may such a belt be made again. It was too dreadful.

1. 618. ήγηλάζειν (*ήγεισθαι*) μόρον = 'to endure fate,' on the analogy of the later *άγειν*, *διάγειν*.

1. 619. ὅπ' αὐγᾶς, cp. sup. v. 498.

1. 621. The χείρων φῶς is Eurystheus, to whom Heracles was enslaved through the contrivance of Hera.

1. 623. κύνα = Cerberus as Hesiod names him.

ἔπειψε, 'conducted me.'

1. 629 = Od. 4. 268.

1. 631. This line is said to have been inserted to gratify Athenian vanity by introducing the names of their national heroes.

1. 632. ἀλλὰ πρὶν, 'but ere that, up thronged the countless tribes of dead.' Join ἐπαγέλρετο.

1. 634. Γοργεῖν κ., 'the Gorgon-head of some terrible monster.' This general translation seems better than referring the story to any one particular Gorgon.

1. 633 = Od. 3. 150.

1. 640. The readings vary between εἰρεοῖη and -η, the former is easier as making a better antithesis to κάλλιμος οὐρος.

BOOK XII.

1. 4. ἀντολαῖ = ἀνατολαῖ, § 7 = 'the place where the sun rises;' so the plur. τροπαῖ for the spot where he turns to begin his journey back, Od. 15. 404.

χοροί, 'lawns' for dancing.

1. 5. νῆσα μὲν begins the apodosis, Od. 9. 546.

ll. 6-8 = Od. 9. 150-152.

1. 10. οἰστέμεναι, § 20. 3.

1. 11. ὅθ' ἀκροτ. πρόεχ¹ [*προεῖχε*] ἀκτῇ marks the site of the burial. Join ἀκροτ. predicatively with πρόεχε.

1. 14. ἔπεισταις, 'having hauled up thereon.'

1. 16. τὰ ἕκαστα, so inf. v. 165, 'these things severally.' Cp. ταῦτα ἕκαστα, Il. 1. 550, Od. 14. 362.

1. 22. ὅτε. In this use of ὅτε with the present, and in a corresponding

use with a past tense (*εἶδεν . . Ταῦτα οὐτε τοῦ Ζεὺς κύρος ἔβασκεν*, Il. 8. 216), we may notice a transition from the temporal to the logical force of the particle, like in the Lat. *cum* and *quando*, or in English 'while.' See on Od. 5. 357.

I. 23 = Od. 10. 460.

I. 27. *ἡ δλὸς ἡ ἐπὶ γῆς*. It is better to take *δλὸς* as a simple local gen.= 'on sea,' as 'Αργεος, Od. 3. 251, ἡπέριοι, Od. 14. 97, than to throw back the force of the *ἐπὶ* to govern it, which seems to be a later form of construction. *ἀλγήσεται* = *ἀλγήσηται*.

I. 28 = Od. 10. 466.

Il. 29-32 = Od. 10. 476-479.

I. 34. προσέλεκτο, § 20. 4, 'reclined at my side, and began to ask.'

I. 35 = Od. 10. 16.

I. 37. The journey to Hades 'has been accomplished,' *περάνειν*. The two (v. 52, dual) Sirens are represented living in an island (v. 167) S.E. from Aeaea. Their name may mean the 'enchainers,' from *στεφή*. Later legend placed them off Capri or in the straits of Sicily.

I. 42. *τῷ δε*, apodosis. *γυνὴ* alone stands as subject to *παίσαται*, but with *γάννυται* must be taken also *τέκνα*.

I. 45. *ἄμφι*, (adverbial), 'all around.' *δοτεόφων* = *δοτέαν*, § 12. 1.

I. 46. *περὶ*, sc. *περὶ τὰ δοτέα*, 'and the skin round the bones is wasting.' These words add a further explanation to *πυθομένων* (*πῦθω*).

I. 47. *παρέξ* *δλάσαν*, inf. for imperat., so *δλεῖται*, and inf. v. 58 *βουλεύειν*.

I. 49. *ἄνδρες*, κ.τ.λ. 'But if thou desirest to hear them thyself, let [thy comrades] tie thee hand and foot, upright in the mast-step, and to [the mast] itself let the rope-ends be fastened.'

I. 51. *Ιστοπέδη* is a socket in which the square end of the mast was set, when it was hauled up. Odysseus was to be set upright with his feet resting in this, and he was lashed round and round till the rope-ends passed round the mast where they were tied.' With *ἀνάπτειν ἄκ*, cp. Od. 10. 96. *αὐτοῦ*, sc. *Ιστοῦ* out of *Ιστοπέδη*.

I. 54. *διδέντων*, imperat. from *δίδημ*, older form of *δέω*. An imperf. *δέῃ* is found in Il. 11. 105. Trans. 'Let them bind thee.'

I. 58. *Βουλεύειν*, see sup. v. 47. *ἄμφοτέρωθεν*, 'I will tell you the way in both directions.' One route (vv. 59-72) passes the *Πλαγκταὶ*, the other lies between Scylla and Charybdis (vv. 73-110).

I. 61. *Πλαγκταὶ*, (*πλήσσω*), these 'striking' rocks, that dash together, appear in the Argonautic legend as *Συμ-πλήγαδες* at the entrance of the Pontus. The Planctae were localised by the ancients in the Straits of Messina, while the mention of the smoke (v. 218), and the fire (v. 68), has made others identify them with the Lipari Isles, to which group the volcanic Stromboli belongs.

Θεοὶ καλέουσι, see Od. 10. 305.

1. 62. τῷ, 'there,' sc. where these rocks stand, 'not even do birds pass by, nor not the timorous doves, which carry ambrosia for Zeus; but even of them the sheer rock ever steals one away, and the Father sends in another to make up the number.' This story seems to have an obscure reference to the notion of a 'lost Pleiad,' (cp. Od. 5. 273), πελειάδες, a group of seven stars, one of which is generally invisible.

1. 66. φύγεν, aorist of custom, parallel to παρέρχεται (v. 62).

1. 70. μέλοντα πάσι, cp. Od. 9. 20.

1. 71. With βάλεν must be supplied a nom. from v. 68, sc. κίματα.

1. 73. οἱ δὲ, antithesis to ἐνθεν μὲν, v. 59. Trans. 'But yonder are two rocks; one of them,' etc. The antithesis to δο μὲν is τὸν δὲ ἔτερον in v. 101. For the form of sentence, cp. Od. 8. 361.

1. 75. τὸ μὲν, 'the cloud,' agreeing with νέφος, suggested by νεφέλη, or, more likely, taking up the notion and expressing it in a general way by the neut. adj. So in Od. 9. 359, where the *olos* of the preceding line is referred to as τόδε and not δέ. ἔρωτι, 'never streams off from it.' See Buttmann, Lexil. s. v.

1. 77. The common reading is, as here, οὐ καταβαίη. There is good authority for οὐδὲ ἐπιβαίη, ἐπιβαίνειν denoting the accomplishment of ἀναβαίνειν, sc. 'set foot on it.'

1. 81. ὃ περ ἀν ὑμεῖς, i. e. ὃ περ ὑμεῖς παριθύνητε ἐν νῆσῳ, 'in which direction you shall steer your ship past.' Cp. φέκε σὺ χαίρης, Od. 9. 356; 10. 507 τὴν δὲ κέ τοι πνοή φέρησι, where κέ with subjunctive is used almost as fut. indic.

1. 86. These three lines seem introduced to assign an etymol. to Σκύλλη, sc. σκύλαξ, 'a whelp.'

1. 89. ἄνωτοι, 'uplifted,' 'outstretched,' from *delpoi*, cp. μετέ-αροι. Others render, 'ugly,' from ἀ and ὄντα, cp. ἄνραιος.

1. 93. μέσσηη, 'as far as the waist.' κατὰ στούπους, Od. 9. 330.

1. 97. κῆτος ἄ, cp. Od. 5. 421 κῆτος οἴα, κ.τ.λ., 'a monster [from those] which,' or 'of such a kind as.'

1. 101. τὸν δὲ ἔτερον, in opp. to δο μὲν, v. 73. 'Now the other rock you will see [to be] lower, Odysseus. They are close to one another.' Some write πλησίοι against the MSS., but πλησίον [εἰσὶ] ἀλλήλα, is quite admissible. Cp. συφεόντα ποίει πλησίον ἀλλήλων, Od. 14. 13.

1. 104. τῷ δὲ ὑπό, sub illa autem [arbore].

1. 108. ἀλλὰ μάλα, 'But be sure [so ἀλλὰ μάλα, Od. 4. 472] to send your ship past [inf. for imperat.] quickly nearing Scylla's rock.' πεπληγμ., perf. from πελάγω.

1. 113. ὑπ-εκ-προφύη = secretly escape from and get forward.

1. 114. τὴν δὲ = Scylla.

1. 116. δὴ αὖ, § 4. 3.

1. 121. Join δηθύνοσθα [§ 17. 1] παρὰ πίτρη.

1. 123. Join ἐξ-ἀληταί, sc. out of the ship.

1. 124. ἀλάαν, βωστρεῖν, inf. for imperat.
1. 127. Θριν. νήσος. Identified by the ancients (Thuc. 2. 6) with Sicily and its three promontories (*τρεῖς ἄκραι*). But we are still in fable-land.
1. 134. θρέψασα τεκοῦσά τε. A *prothysteron*, as in Od. 4. 208.
- II. 137-141=Od. II. 109-113.
- II. 144-146=Od. II. 636-638.
- II. 148-152=Od. II. 6-10.
1. 157. The readings vary between φύγωμεν and φύγουμεν. The optative would imply that escape was less probable than death. See on Od. 4. 692. Join θαν. καὶ κῆρα φύγ. The particip. ἀλευ. stands alone, as in Il. 5. 28 τὸν μὲν ἀλευάμενον τὸν δὲ κτάμενον.
1. 161. αὐτόθι, 'where I am placed,' sc. δρθὸν ἐν ἰστοι.
1. 164. ὑμεῖς δὲ πίεσεν, 'Then do ye make me fast!'
1. 165. τὰ ἔκαστα, sup. v. 61.
1. 175. μεγάλη ἵς, sc. στιβαρῶν χειρῶν.
1. 181=Od. 9. 479.
1. 182. With διώκοντες may be supplied νῆα, 'urging on the ship,' as ἄρμα διώκειν, Il. 8. 439.
1. 189. δσα μόγησαν, the mood points to the definite circumstances of the war, γένηται is general, and includes all occurrences irrespective of time; cp. Od. 10. 38.
1. 203. The oars flew from the hands of the startled rowers. They were kept from falling overboard by the leather loops [*τροποί*, Od. 4. 782] which served for rowlocks, but the blades dropped with a splash on the water.
1. 209. ἔπι, sc. ἔπεστι. [A Schol. reads ἔπει, as if from ἔπω, ἔπομαι, 'follows us'].
1. 210. εἴλει, imperf. from εἴλεω, Ep. form of εἴλω, 'to shut in.'
1. 212. μνήσεσθαι, sc. ἡμᾶς. Cp. Virg. Aen. I. 103.
1. 217. κυβερνήθ=κυβερνῆτα.
1. 220. σκοπ. ἔπιμαίσο, 'Keep near to the rocks,' viz. to Scylla and Charybdis. Others read σκοπέλου=Σκύλλης. 'Lest unawares [the ship] sheer off in that direction,' viz. towards the dangerous Πλαγκταί.
1. 222=Od. 10. 428.
1. 223. οὐκέτ' ἔμυθ., i. e. 'said no more about her' than this vague reference in the word σκοπέλων.
1. 225. ἐντὸς, sc. within the ship.
1. 229. Ἰκρια νῆδος πρῷρης, 'the deck of the fore-ship.' πρῷρη, like πρόμνη, is properly an adj. For Ἰκρια, see on Od. 5. 252.
1. 230. ἔδέγμηη, § 20. 4.
1. 235. ἐνθεν μὲν γάρ Σκύλλη [ῆν]. The verb ἀνέρδοιθ. suits Charybdis only.
1. 238. ἀναμορφ., § 17. 6.

- l. 239. ἀμφοτίρ., sc. on Scylla and Charybdis.
- l. 241. φάνεσκε, § 17. 6. ἐντοσθε, in the hollow gulf of down-drawn water. 'And below the ground show'd dark with sand.' The common, but less accurate reading is κναεύη, in agreement with ψάμμῳ.
- l. 247. ἐν νῆα, 'at the ship.' μεθ' ἔταιρ., 'in search of my crew.'
- l. 252. Join καταβάλλων εἴδατα, δόλον ιχθύσι, 'as a bait for fishes.'
- l. 253. The κέρας is generally interpreted to be a little sheath of horn slipped over the shank of the hook where it joins the line, to save the line from being bitten through.
- l. 254. ἀσπαύροντα, sc. λχθίν, the singular number referring to each fish as caught. ἔρριψε, aorist of custom, here parallel with προίησι.
- l. 256. κεκλήγοντας, as if from a pres. κεκλήγω. Others read κεκληγάντας (ειλάζω).
- l. 265. μυκηθμοῦ .. βληχήν. Gen. and acc. are both used with ἀκούειν, cp. v. 198, 41, where gen. and acc. are used respectively; here the uses are combined. αὐλίζομ., 'housed for the night.'
- l. 267. The readings vary here (as in Od. 10. 493, q. v.) between μάντηος and μάγτιος.
- l. 279. 'A hard man thou art, beyond all measure [is] thy strength, nor dost thou weary in thy limbs.' τερπι, advbl., as in Od. 3. 95.
- l. 281. καρμάτω ὑπνῷ, 'exhausted with toil and sleepiness;' cp. Od. 6. 2. With ἀδηκ. cp. Od. 1. 134.
- l. 284. αὕτως, 'just as we are.' θοὴ, 'sudden,' because in those latitudes the darkness falls without the long northern twilights. The epithet implies the idea of 'terrible,' but only from this reason. Cp. ὄνταράθεν νὺξ, inf. v. 315. ἀλάλησθαι, irreg. Ep. perf. ἀλάλημα from ἀλάομαι.
- l. 286. The wind that rises at night-fall is represented as coming out of the night. With the plur. cp. δυτολαλ, sup. v. 4.
- l. 290. θεῶν ἀέκητι, 'despite the will of the Gods.' This describes the fate of men who bring on themselves destruction which heaven never meant for them. Cp. ὥπερ μόρον, Od. 1. 34.
- l. 291. πειθώ. νυκτὶ, 'let us do night's bidding,' i. e. get our supper, as the next line shows.
- l. 293. ἐνήσομεν, (Ιημ), sc. νῆα, 'will push out.'
- l. 311. κλαιόντεσσος = κλαιονται. νήδυμος, see on Od. 4. 793.
- l. 312. 'But when it was in the third part of the night.' ἦη used impers., as κακῶς ἦν, Il. 9. 551. The night was divided into three parts, and so in the present instance was in its last third, or, as we say, was more than two-thirds gone.
- παρφίχηκεν δὲ πλέων νὺξ
τῶν δύο μοιράν, τριτάγη δ' ἐτι μοῖρα λέλειπται,
Il. 10. 252. μεταβεβήκει, 'had crossed the zenith;' so μετενίσσετο, of the sun, Od. 9. 58.

- l. 313. ζαῆν, a heteroclite acc. from ζαής, the ordinary form being ζαῆ. ll. 313-315 = Od. 9. 67-69.
 l. 317. εἰσερύσ. σπέος, ‘having hauled her into a cave.’
 l. 320. ἐν γὰρ . . τῶν δὲ βοῶν = ‘since there is . . so let us,’ etc.
 l. 325. ἀη, *flabat*, an aor. from ἀημι. Another form is ἀει, the imperf.
 l. 330. καὶ δὴ δύρην, (the δὴ δύρη coalescing by synizesis), ‘and when they were questing game.’

l. 332. ἔταιρε δὲ gives the reason why they condescended to such food. But the line is of doubtful authority.

- l. 333. ἀπίστιχον, that he might be alone with the god, Od. 4. 367.
 l. 336. ἐπὶ σκένας ἦν. Cp. Od. 5. 443.
 l. 344. βέβομεν, i. e. βέβωμεν. The sacrifice would imply a meal for the sacrificer.

l. 345. Notice the optat. ἀφικούμεθα to express a possible, and the subjunct. ἔθέλῃ.. ἔφισπενται (ἐπομαί), a probable result.

l. 346. κεν τεύξομεν. For κεν with fut. indic., cp. Il. 14. 267 ἐγὼ δέ κε δώσω, Od. 19. 558 οὐδέ κε τις δλύξει. See p. 230.

l. 350. βούλομεν ἦ, cp. Od. 11. 489.

l. 351. στρενύεσθαι, ‘to be exhausted,’ properly of things squeezed out by drops, στράγξ, στραγγός.

l. 354. The parenthesis, from οὐ γὰρ τῇλε .. εύρυμέτωποι, is the explanation of ἔγγύθεν. After the parenthesis, the constr. is broken, the τάς δὲ taking up the βοῶν δρίστας of v. 353, and serving as an apodosis to the sentence.

l. 356. περιστηρόν τε, [al. περιστήσαντο], ‘stood round the victim.’
 Cp. Il. 2. 410

βοῦν τε περιστηρόν τε καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.

Here they had no barley, and were obliged to use oak-leaves for the οὐλοχύται.

- l. 360. Cp. Od. 3. 458 foll. for a similar description.
 l. 363. ἐπώπτων, sc. ἐπὶ σχίζης, Od. 3. 459.
 l. 369. ἥδης ἀντρή. For the gender of adj., cp. Od. 4. 442.
 l. 370. μετ' ἀθαν. is strange, as Odysseus was not in the presence of the gods. We may trans. ‘Made my voice heard in the assembly of the gods.’ Perhaps we may read μέγ[α] = ‘aloud.’ γεγώνευν, § 4. 1.
 l. 374. ὠκέα (§ 13. 3) δύγγ. ἥλθ., ‘came with the message.’
 l. 375. δ [ὕτι] οἱ βόας ἔκταμεν ἡμεῖς [κτείνω], al. ἔκταν ἔταροι. Od. 9. 320 has ἔκταμεν for ἔξέταμε from τέμνω.
 l. 378. τίσαι, imperat. i aor. med. τίνω.
 l. 383. φαίνω. Conjunctive in sense of future, as ἐνίσων Od. 9. 37; περίκλυτα δῷρο' δνομήτω, Il. 9. 121. Trans. ‘and give light,’ as inf. v. 385.
 l. 387. Join τῶν δὲ [ἔταιρον] νῆσα ἐγὼ δὲ τυτθά κεάσαμι, βαλῶν ἀ. κ., ‘I will split into shivers.’

I. 392. **Δλλόθεν Δλλον ἐπισταθ.**, the adv. contains the idea from one to another, and standing facing him, which explain

I. 394. **τούσιν**, 'in the sight of my comrades.'

I. 399. **δὴ ἔβδομον**, synizesis. **ἐπέθηκε**, sc. to the sixth.

I. 401. **ἐνήκαμεν**, cp. sup. v. 293.

I. 404. **γαύάνων**, so **γέαν**, (*terrarum*), Hdt. 4. 198.

I. 407. **ἡ δ' θεα [θέω]**, 'and she scudded on.'

I. 409. Two forestays held up the mast and were made bows. Here both broke, so the mast at once fell aft into rigging and all.

I. 414. **ἰκριόφιν**, § 12. 1; see on Od. 5. 252. **κάπηπεσ** § 7.

I. 417. **πλῆρο**, § 20. 4, (*πίμπλημι*).

I. 419. **ἀποαίνυτο**. Elsewhere written **ἀπαίνυμαι**, Il. 11. 58

I. 420. 'But I kept pacing the length of the ship till the waves (ἀνέ-λυσε) the sides from the keel, and the surge carried her mantled, and broke off (ἔξαραξε) her mast close to the k backstay had tumbled over it [the mast] made of ox-hide.'

I. 423. **ἐπίτροφος**, (here with long ε, *metri grat.*), may be which pulls up the sail-yard. But it is better to take it as stay of the mast. *Vide* Frontispiece.

I. 427. **ἡλθε.. σφρα ἀναμετ.**, 'came .. so that I retraced n fell Charybdis.'

I. 433. **τῷ προσφύς ἔχ.**, 'held on, clinging to it like a could nowhere either plant myself firm on my feet, or mou for the roots stretched far away [*εἰλχον*, neut., as *ἴψισσ' ἔχον* 38], and the branches hung far above my head.'

I. 438. **ἡλθον**. sc. mast and keel.

I. 439. 'Now [at the hour] when a man rises [aor. of cu the assembly.' This denotes evening. The verses are suspec Odysseus came to the place at sun-rise, and the whirlpool three times a day, v. 105; so he was kept waiting too long.

I. 442. **ἡκα δ' ἔγω**, 'And I let down my hands and feet fro make a plunge, and I plumped down in the middle of the wa the long timbers.'

I. 451. **χθιζός**, sc. Od. 7. 244.

I. 453. Join **αὐτις μυθολ.** and **ἀριζή εἰρημ.**, 'clearly told.'

INDEX.

The principal words and phrases explained in the Notes.

A.

- ἀγορή, 3. 127.
- ἀδινός, 1. 92.
- ἀέσαμεν, 3. 151.
- ἀίδηλος, 8. 309.
- αἴθουσα, 8. 57.
- αἴτιος, 1. 11.
- αἰσυμήτης, 8. 258.
- ἀκήν, 2. 82.
- ἀλακεῖν, 10. 288.
- ἀλιτήμενος, 4. 807.
- ἀλιτρός, 5. 182.
- ἄλλος, 1. 132.
- ἄλός (*loc. gen.*), 12. 4.
- ἀλφηστής, 1. 349.
- ἀμέρδω, 8. 64.
- ἀμφὶ, 2. 153.
- ἀμφὶ ἔμοι, 11. 423.
- ἀμφαδίην, 5. 120.
- ἀμφιβεβῆκει, 9. 198.
- ἀμφιγνήτεις, 8. 300.
- ἀμφιελιππαι, 3. 162.
- ἀμφικύπελλον, 3. 63.
- ἀμφιμελαιναι, 4. 661.
- ἀμφίς, 1. 54.
- ἀν ιθύν, 8. 377.
- ἀναβαίνειν (*gen.*), 2. 416.
- ἀνελόντες, 3. 453.
- ἀνεω, 2. 240.
- ἀνιέμενοι, 2. 300.
- ἀνοπάῖα, 1. 320.
- ἀντολαῖ, 12. 4.

- ἀνώγει, 5. 139.
- ἀπεθαύμασε, 6. 49.
- ἀπειλεῖν, 8. 382.
- ἀπεχθόμενος, 10. 75.
- ἀπηνυσα, 7. 326.
- ἀπὸ δόξης, 11. 344.
- ἀπογυμνωθείς, 10. 301.
- ἀργειφόντης, 1. 38.
- *Αργος. See Ἑλλάς.
- ἀργός, 2. 11.
- ἀργύφεος, 5. 230.
- ἀρημένος, 6. 2.
- ἀριστερὰ χειρός, 5. 277.
- ἀρμονιαι, 5. 248.
- ἀρπυαι, 1. 24.
- ἀσκελέεις, 10. 463.
- ἀσφοδελός, 11. 539.
- ἀνδήσσα, 5. 334.
- ἀνλός, 9. 156.
- ἀντως, 4. 665.
- ἄντροι, 12. 39.
- ἀντεῖν, 10. 548.

B.

- βαθύζωνος, 3. 154.
- βέλη ἀγανά, 3. 280.
- βλάπτειν (*gen.*), 1. 195.
- βοὴν ἄγαθός, 3. 311.
- βουλή, 3. 127.
- βούλομαι, 9. 96.
- βούλυτόνθε, 9. 58.
- βρίσας, 6. 159.

Γ.

γεγωνέν, 5. 400.
γλαυκῶπις, 1. 44.
γόμφος, 5. 248.

Δ.

δαιμόνιος, 10. 472.
δέατο, 6. 242.
δειδέχαται, 7. 72.
διάκτορος, 1. 84.
διδέντων, 12. 54.
διερός, 6. 201.
δίζηαι, 11. 100.
δίκαιος, 3. 52.
δίκη, 4. 691.
δίπτυχα, 3. 458.

Ε.

έαων, 8. 325.
έγγυασθαι, 8. 351.
έγχεστίμωροι, 3. 188.
έδευήσε, 9. 540.
εἰδώς (*of character*), 1. 428.
εἰλίποδες, 1. 92.
εῖλυμα, 6. 179.
εῖοερον, 8. 529.
εἴροντο, 11. 542.
εἰρύαται ὁδόν, 6. 265.
εἴσος, 3. 10.
έκληθάνει, 7. 221.
έκλυον, 6. 185.
έκταμεν, 9. 320.
ελάαν, 5. 290.
ελάχεια. See λάχεια.
εληγλάδατο, 7. 86.
ελικες, 1. 92.
Ἐλλάς, 1. 343.
ελώστι, 7. 319.
ελσας, 5. 132.
ἐν χείλεσι φύντες, 1. 381; 2. 302.
ἐναργεῖς, 7. 201.
ἐνδιος, 4. 456.
ἐνδυκέως, 7. 256.
ἐνιαυτός, 1. 16.
ἐνίσπεις, 3. 101.
ἐνγέωρος, 10. 19.

ἐνώπια, 4. 42.
ἐξ ἀλός, 11. 134.
ἐοικότες, 3. 124.
ἐπαινή, 10. 491.
ἐπάρξασθαι, 3. 340.
ἐπενήμοθε, 8. 365.
ἐπήρατος, 4. 606.
ἐπητεανός, 4. 89.
ἐπηγκενίδες, 5. 256.
ἐπί (=tban), 7. 216.
ἐπιεικτά, 8. 307.
ἐπιζαφελῶς, 6. 330.
ἐπίηρα, 3. 164.
ἐπικάρσιαι, 9. 70.
ἐπίκλησιν, 5. 273.
ἐπισμυγερῶς, 3. 195.
ἐπιστέφεσθαι, 1. 148.
ἐπίστιον, 6. 265.
ἐπιψαύειν, 8. 547.
ἐπιωγή, 5. 404.
ἐποίχεσθαι, 5. 62.
ἐπωνυμος, 7. 54.
ἔργον τε ἔπος τε, 2. 272.
έρκεα, 8. 57.
έρση, 9. 222.
έρωεῖν, 12. 75.
ἐσχαρόφιν, 5. 59.
έτεθηπεα, 6. 166.
έτήτυμος, 3. 241.
εὐδείελος, 9. 21.
εὐκέατος, 5. 60.
έχυντο, 10. 410.

Ζ.

ζαῆ, 12. 313.
ζωεμεναι, 7. 148.

Η.

η——η, 1. 175.
η ρα, 2. 321.
ηγηλάζειν, 11. 618.
ηια, 5. 266.
ηλεκτρον, 4. 73.
ημιθροτεν, 7. 292.
ημιόνων ούρα, 8. 123.
ηπεδανός, 8. 311.
ηώθι πρό, 5. 469.

Θ.

- θαλερός, 4. 705; 6. 66.
 θέλειν, 9. 96.
 θεουδῆς, 6. 121.
 θοὴ τηῦς, 7. 34.
 θοὴ νύξ, 12. 284.
 θυμαρῆς, 10. 361.

Ι.

- ἱησὶ (*intrans.*), 7. 131.
 ἵκμενος, 2. 420.
 ἵκρια, 5. 252.
 ἴμας, 1. 441.
 ἴστοπέδη, 12. 51.
 ἴστός, 2. 94.

Κ.

- καιροσέων, 7. 107.
 κάμμορος, 5. 160.
 κατακείετε, 7. 188.
 καταλοφάδια, 10. 169.
 κατάρχεσθαι, 3. 445.
 κατέχειν, 9. 6; 11. 301.
 κατισχέμεναι, 11. 456.
 κεκράαντο, 4. 132.
 κελευσέμεναι, 4. 274.
 κέρας, 12. 253.
 κερδαλέος, 6. 146.
 κητώεσσα, 4. 1.
 κλέος, 1. 283.
 κληής, 1. 441.
 κλῶθες, 7. 197.
 κραταιίς, 11. 597.
 κρινάσθων, 8. 36.
 κύανος, 7. 87.

Λ.

- λάχεια, 9. 116.
 λέκτο, 4. 453.
 λελειμμένος, 9. 448.
 λέχος πορσύνειν, 3. 403.
 λίπ̄ ἐλαίφ, 3. 466.
 λίτα, 1. 130.
 λοετροχόδος, 8. 435.
 λωτός, 4. 603.

Μ.

- μαρνοίμεθα, 11. 513.
 μαχεούμενος, 11. 403.
 μελουσα, 12. 70.
 μέλω, 9. 19.
 μεσόδημη, 2. 424.
 μεταδόρπιος, 4. 194.
 μέτασσαι, 9. 221.
 μητιδεις, 4. 327.
 μολπή, 6. 101.
 μορφή, 8. 170.
 μυχός, 7. 87.

Ν.

- ναιετάω, 1. 404.
 νάσσα, 4. 171.
 νειός, 5. 127.
 νέποδεις, 4. 404.
 νήδυμος, 4. 793.
 νηπιάας, 1. 297.
 νύσσα, 8. 121.

Ο.

- δδαῖα, 8. 163.
 οἴμη, 8. 74.
 δλοσφρων, 1. 52.
 ὁμῶς, 4. 775.
 ὄνήμενος, 2. 33.
 ὅπιθεν, 11. 66.
 ὅπισσω, 1. 222.
 ὅροντο, 3. 471.
 ὅτε, 12. 22.
 οὐ μάλα, 7. 32.
 οὐλαί, 3. 441.
 οὐλος, 4. 50.
 οὐρα. See ἡμίδυων.
 οὐτάμενος, 11. 40.

Π.

- παιπαλόεις, 3. 170.
 παλιμπετές, 5. 27.
 πανυπέρτατος, 9. 22.
 παραπλῆγες, 5. 418.
 παραυδᾶν, 11. 488.
 παρθέμενοι, 9. 255.
 παρθενική, 7. 20.

πάχετος, 8. 187.
 πέιραρ, 5. 289.
 πείσματος, 9. 135.
 πεπαλάσθαι, 9. 331.
 πέπληγον χόρον, 8. 264.
 πεπότηται, 11. 222.
 περὶ κῆρι, 5. 36.
 περὶ φασγάνφ, 11. 424.
 περίσκεπτος, 10. 209.
 περιστεναχίζεται, 10. 10.
 περιταμνόμενον, 11. 402.
 πίαρ, 9. 135.
 πλημυρίς, 9. 486.
 πλωτή, 10. 3.
 πόδες, 5. 260.
 πόθος, 11. 202.
 πολύτροπος, 1. 1.
 πολύχαλκος, 3. 2.
 πορφυρέος, 2. 428.
 πούς, 10. 31.
 πραπίδες, 7. 92.
 προπάροιθε, 11. 483.
 πρότονοι, 2. 425.
 πρόφρασσα, 5. 161.

P.

ρίνόν, 5. 281.
 ρυτός, 6. 267.

Σ.

σκιέις, 1. 365.
 στάθμη, 5. 245.
 σταμίνεις, 5. 253.
 στεῦτο, 11. 584.
 στρεύγεσθαι, 12. 351.
 στρεφθείς, 9. 435.
 στύξαιμι, 11. 502.
 σχεδίη, 5. 33.
 σχέτλιος, 5. 118.
 σχομένη, 6. 141; 11. 279.

Τ.

ταναύποδα, 9. 464.
 τανηλεγής, 2. 100.
 τελεῖν, 5. 390.
 τελεσφόρος, 4. 86.
 τελήεις, 4. 352.

τέμενος, 6. 293.
 τετάνυστο, 4. 132.
 τετελεσμένον, 5. 90.
 τετύχηκε, 10. 88.
 τεχνῆσται, 7. 110.
 τηλέπιθος, 10. 82.
 τηλύγετος, 4. 11.
 τόδε, 5. 173.
 τοῖον, 1. 209.
 τοίσδεσι, 2. 46.
 τραπέζομεν, 8. 292.
 τρίχα μυκτός, 12. 312.
 τριτογένεια, 3. 378.

Υ.

ὑακίνθινος, 6. 231.
 ὑλη, 5. 257.
 ὑπεκπροέλυσται, 6. 87.
 ὑπεκπρορέει, *ibid.*
 ὑπὲρ μόρον, 1. 33.
 ὑπεραιί, 5. 260.
 ὑπερφίαλος, 1. 134.
 ὑπερτερή, 6. 70.
 ὑπηρήτης, 10. 279.
 ὑπὸ (*with accus.*), 2. 181.
 ὑπόθρυχα, 5. 319.
 ὑπόκυκλος, 4. 131.
 ὑψιπέτηλος, 4. 458.

Φ.

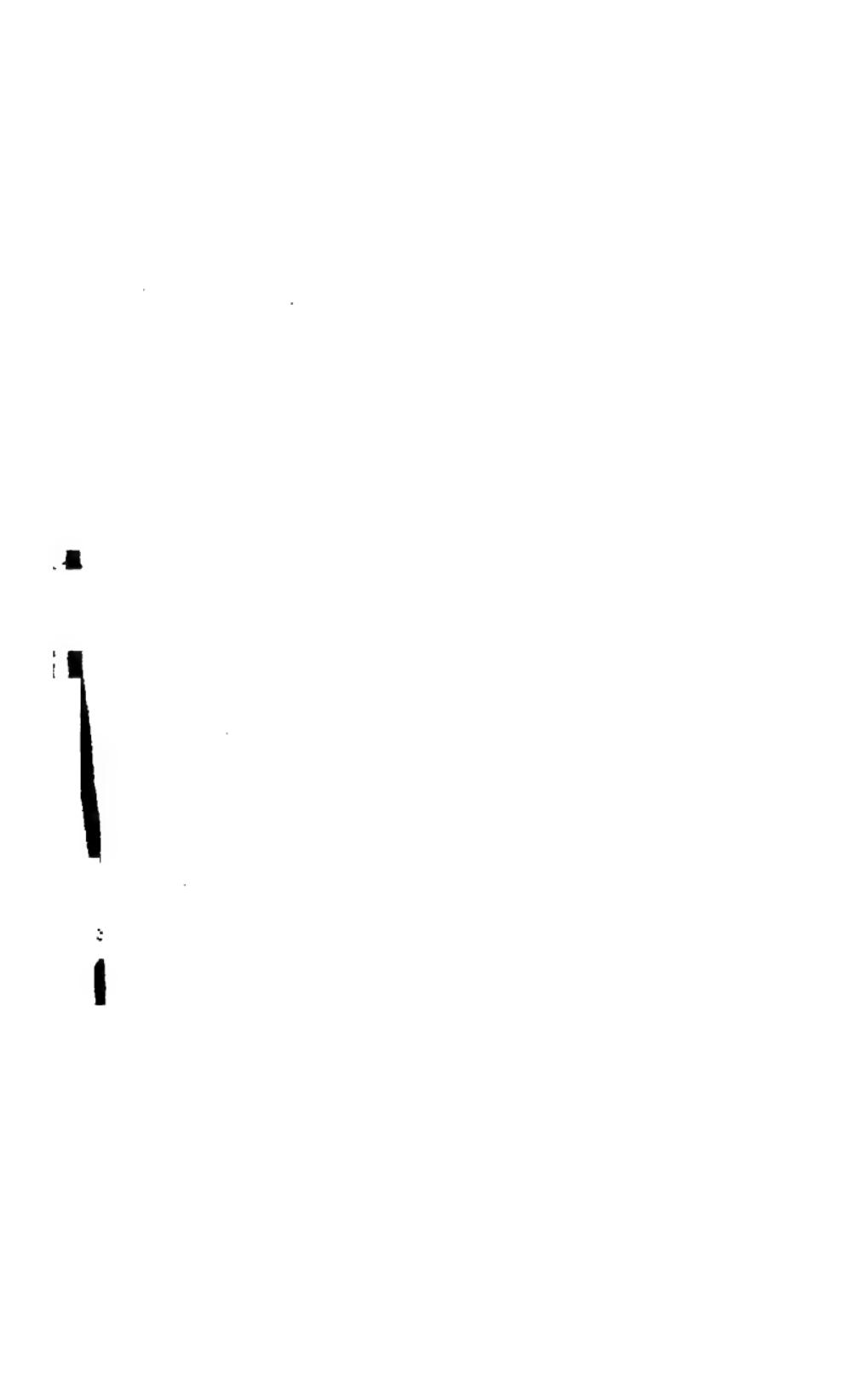
φαίνειν, 7. 102.
 φάρος, 8. 84.
 φόληη, 2. 35.
 φθάνειν, 11. 58.
 φθίτο, 11. 330.
 φόρτος, 8. 163.
 φυκτά, 8. 299.

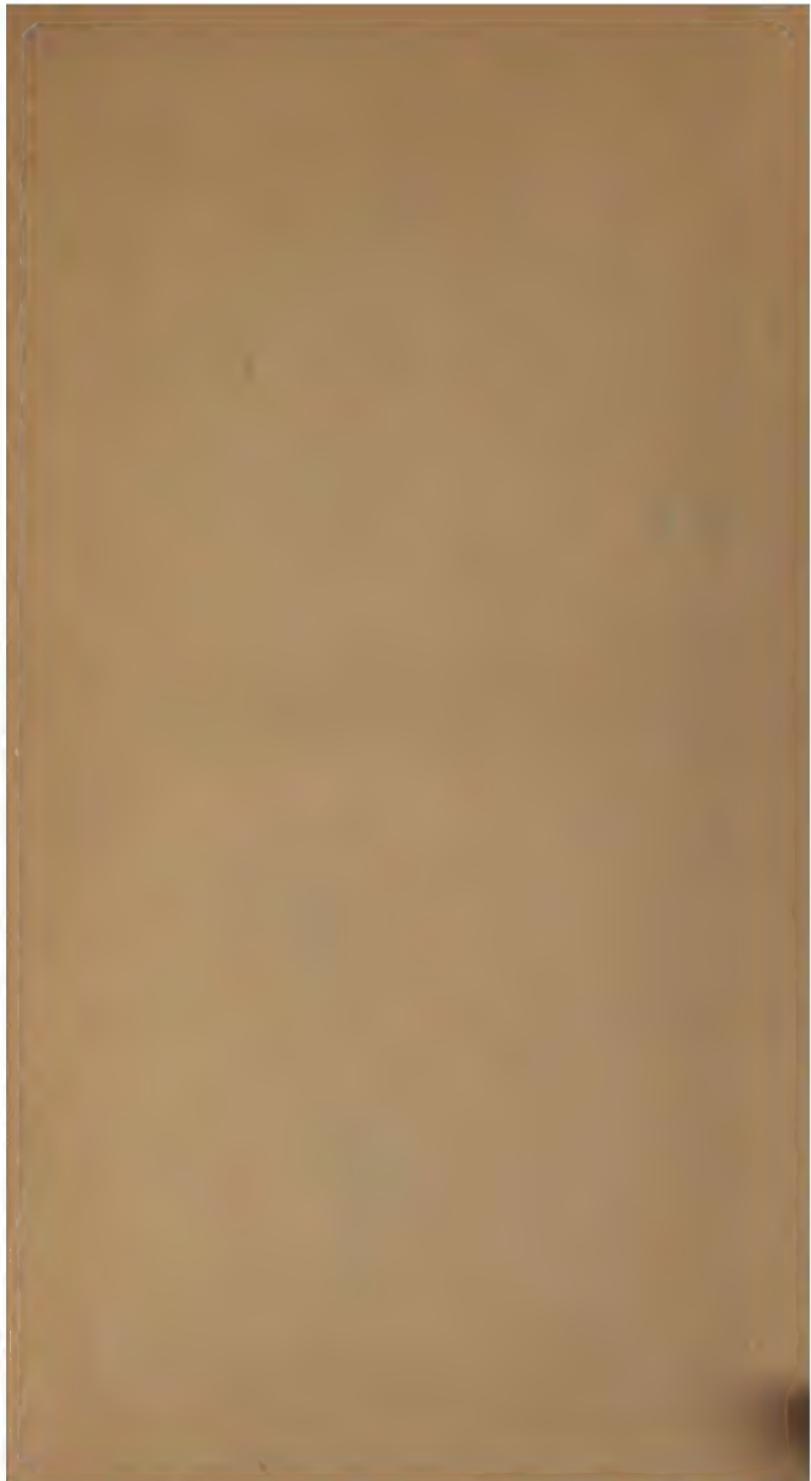
Χ.

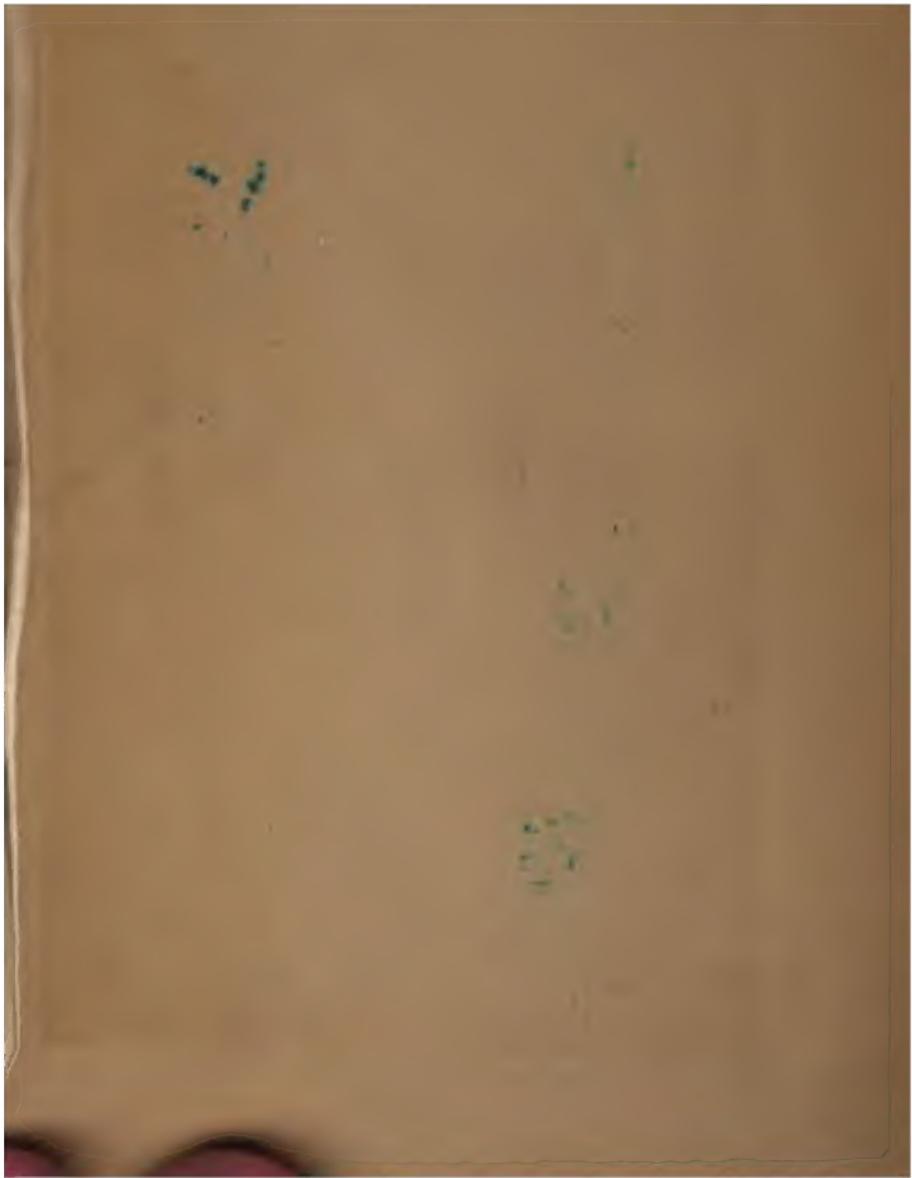
χθαμαλή, 9. 22.
 χρείων, 8. 79.
 χρυσηλάκατος, 4. 122.
 χυτλοῦσθαι, 6. 80.

Ω.

ώδε, 1. 182.
 ώκεανός, 10. 508.







This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

BUE APR 15 1951

DUE OCT 14 1951

DUE FEB 27 1952

JAN - 5012 H

JAN 19 54 H

FEB 25 56 H

OCT 27 56 H

1197-342

CANCELLED

1197-342

Gh 62.687
Odyssey,
Widener Library

003342462



3 2044 085 124 097

Gh 62.687
Odyssey,
Widener Library

003342462



3 2044 085 124 097